

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARVINÁ
Magistrát města Karviné

Materiál pro 25. řádné zasedání Zastupitelstva města Karviné, konané dne 21.03.2022

Uzavření Dohody o partnerství s finančním příspěvkem v souvislosti s realizací projektu LIFE - IP COALA

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Karviné

schválilo

uzavření Dohody o partnerství s finančním příspěvkem v souvislosti s realizací projektu LIFE - IP COALA dle přílohy č. 1 k tomuto usnesení.

Důvodová zpráva:

ZM - 25 - OSR - Projekt COALA - smlouva o partnerství - DZ.pdf

Přílohy k usnesení:

ZM - 25 - Projekt COALA - smlouva o partnerství - 1U.pdf

Vyřizuje: Odbor školství a rozvoje, oddělení strategií a plánování
Ing. Lenka Hanusková

Schválil: Ing. Martina Šrámková MPA (vedoucí odboru) v. r.

Předkládá RM: Ing. Lukáš Raszyk (náměstek primátora) v. r.

Důvodová zpráva

Uzavření Dohody o partnerství s finančním příspěvkem v rámci projektu LIFE-IP COALA

Zastupitelstvo města rozhoduje dle § 84 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zastupitelstvo města Karviné na svém jednání dne 15.03.2021 usnesením č. 447 schválilo partnerskou účast statutárního města Karviná na realizaci projektu LIFE – IP COALA, jehož nositelem je Moravskoslezský kraj (dále jen MSK).

Nyní je předkládána ke schválení Dohoda o partnerství s finančním příspěvkem. Po uzavření Dohody může být zahájena realizace projektu.

Projekt bude realizován v období 1/2022 až 12/2031. Je rozdělen do 4 fází, kdy každá fáze je na cca 2 ½ roku.

Celkový rozpočet projektu pro Karvinou včetně nepřímých nákladů je 1.435.752 EUR (34.953.382,44,- Kč – přepočteno dle kurzu ke dni 24.1.2022, tj. 24,345 Kč/EUR). Dotace je ve výši 60 % z rozpočtu projektu. DPH je způsobilým výdajem projektu. Dotace bude poskytována v eurech. Způsobilé výdaje projektu jsou od 1.12.2021.

Statutární město Karviná předložilo MSK své projektové záměry, které byly upraveny dle podmínek výzvy. Níže je uveden seznam a finanční rámec projektů, kterých je Karviná v rámci tohoto projektu IP - LIFE COALA nositelem a které mají být realizovány na území a pro město Karviná.

- **Název projektu:** C. 1.3 Podpora adaptačních strategií měst v MSK (aktualizace *Adaptační strategie*)

Rozpočet projektu: 20.000 EUR (486.900,- Kč)

Plánovaný termín realizace: r. 2026-2027

Zodpovědný odbor: OSŘ

- **Název projektu:** C. 1.4 Zelené sídliště v Karviné (*zpracování územní studie*)

Rozpočet projektu: 52.500 EUR (1.278.000,- Kč)

Plánovaný termín realizace: r. 2022-2023

Zodpovědný odbor: OSŽP

- **Název projektu:** C. 1.5 Podpora rozvoje zelené infrastruktury ve městech Orlová, Karviná, Havířov (*aktualizace Konceptce zeleně*)

Rozpočet projektu: 20.000 EUR (486.900,- Kč)

Plánovaný termín realizace: r. 2024-2025

Zodpovědný odbor: OŠR, OKS

- **Název projektu:** C. 1.6 Konceptce hospodaření s dešťovou vodou v Karviné a Havířově

Rozpočet projektu: 30.000 EUR (730.000,- Kč)

Plánovaný termín realizace: r. 2022-2024

Zodpovědný odbor: OŠR, OM

- **Název projektu:** C. 2.1. SECAP

Rozpočet projektu: 42.650 EUR (1.038.314,- Kč)

Plánovaný termín realizace: r. 2022-2026

Zodpovědný odbor: OŠR

- **Název projektu:** C. 7.2. Po stopách původní Karviné a Karvinské moře (zpracování PD)

Rozpočet projektu: 233.500 EUR (5.684.557,- Kč)

Plánovaný termín realizace: r. 2022-2025

Zodpovědný odbor: OM (projekt Po stopách původní Karviné), OKS (projekt Karvinské moře)

- **Název projektu:** C. 7.6. Pilotní realizace veřejných prostranství v Karviné a v Havířově

Rozpočet projektu: 669.800 EUR (16.306.281,- Kč)

Plánovaný termín realizace:

r. 2024-2025 – zpracování PD

r. 2026-2028 - realizace

Zodpovědný odbor: OKS, OM

Doporučení Rady města Karviné:

Na základě výše uvedených skutečností Rada města Karviné doporučuje Zastupitelstvu města Karviné uzavřít Dohodu o partnerství s finančním příspěvkem a zahájit realizaci jednotlivých projektů dle časového harmonogramu ve spolupráci zodpovědných odborů.

Příloha č. 1 k usnesení: Dohoda o partnerství s finančním příspěvkem

Dohoda o partnerství s finančním příspěvkem

uzavřená podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

SML/0082/2022

I.

Smluvní strany

1. Moravskoslezský kraj

se sídlem: 28. října 117, 702 18 Ostrava

IČO: 70890692

DIČ: CZ70890692

bankovní spojení:

číslo účtu (EUR):

číslo účtu (CZK):

zastoupen:

(dále jen „žadatel“)

Projektový manažer/kontaktní osoba oprávněná jednat ve věcech realizace dohody:

a

2. Statutární město Karviná

se sídlem: Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná - Fryštát

IČO: 00297534

DIČ: CZ00297534

bankovní spojení:

číslo účtu (EUR):

číslo účtu (CZK):

zastoupen: ing. Janem Wolfem, primátorem města

(dále jen „partner“)

Projektový manažer/kontaktní osoba oprávněná jednat ve věcech realizace dohody:

II.

Úvodní ustanovení

1. Tato dohoda o partnerství s finančním příspěvkem (dále jen „dohoda“) vymezuje práva a povinnosti smluvních stran a stanoví podmínky jejich spolupráce při realizaci integrovaného projektu „IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation“ v rámci podprogramu Životní prostředí a klima a výzvy z roku 2020 (dále jen „projekt“) za podmínek dle Grant Agreement a všech jeho příloh, zejména General Conditions, který byl podepsán dne 16. 12. 2021, tvoří přílohu č. 3 a je nedílnou součástí této Dohody (dále jen „smlouva o dotaci“). V případě rozporu mezi smlouvou o dotaci a touto dohodou má přednost smlouva o dotaci. Projekt je realizován v rámci „LIFE Integrated Projects 2020“ - Environment and Climate Action sub-programmes (dále jen „LIFE“).
2. Globálním cílem projektu je úspěšně implementovat cíle Adaptační strategie žadatele na dopady změny klimatu (přijaté v lednu 2020) a tím zvýšit klimatickou odolnost Moravskoslezského kraje, zlepšit kvalitu prostředí pro život jeho obyvatel a podpořit

jeho udržitelný rozvoj. Hlavním cílem je zavést systém adaptace a ve vazbě na ni i mitigace v kraji, který se stane součástí běžných agend na úrovni místních samospráv i žadatele. Dalšími cíli je zlepšit využití i koordinaci potřebných nástrojů, zapojit významné stakeholdery, navázat těsná partnerství s podobnými regiony v EU, čímž se mimo jiné přispěje k úspěšné transformaci kraje a dlouhodobému zlepšení jeho image.

Seznam všech projektových aktivit a jejich rozložení v čase tvoří přílohu č.1 této dohody. V případě schválení změny projektu, která bude mít za následek změnu tabulky v příloze č. 1, není nutné uzavírat dodatek. Aktuální podoba tabulky bude všem partnerům vždy k dispozici. Za sdílení tabulky odpovídá žadatel.

3. Smluvní strany jsou povinny postupovat při realizaci projektu v souladu s metodikou LIFE, zejména s podmínkami smlouvy o dotaci a pokyny CINEA (řídící orgán, dále jen „poskytovatel dotace“, přiřazeného technického monitora nebo dalších stran jmenovaných poskytovatelem dotace. Smluvní strany prohlašují, že mají přístup k výše zmíněné dokumentaci a jsou s ní seznámeny.
4. Smluvní strany prohlašují, že údaje uvedené v čl. I této dohody jsou v souladu se skutečností v době uzavření dohody. Smluvní strany se zavazují, že změny dotčených údajů oznámí bez prodlení písemně druhé smluvní straně. V případě změny účtu na straně partnera je povinen rovněž doložit vlastnictví k novému účtu, a to kopií příslušné smlouvy nebo potvrzením peněžního ústavu. Při změně identifikačních údajů smluvních stran (i osob oprávněných jednat ve věcech dohody) včetně změny účtu není nutné uzavírat k této dohodě dodatek.

III.

Práva a povinnosti smluvních stran

1. Smluvní strany přijmou veškerá vhodná a nezbytná opatření k zajištění plnění závazků a cílů vyplývajících z této dohody.
2. Každá smluvní strana jmenuje projektového manažera, který nese odpovědnost za realizaci projektu a slouží jako kontaktní osoba pro veškerou komunikaci mezi smluvními stranami.
3. Partner nemá právo převést svá práva a povinnosti z této dohody na jiný subjekt bez předchozího souhlasu žadatele. Partner bere na vědomí, že veškeré postoupení práv a povinností z této dohody je podmíněno předchozím souhlasem poskytovatele dotace v souladu s ustanoveními smlouvy o dotaci.
4. Smluvní strany jsou povinny řídit se při zadávání veřejných zakázek v rámci projektu platnými právními předpisy.
5. Partner přijme veškerá nezbytná opatření, aby při plnění dohody nedošlo ke střetu zájmů, a to zejména v důsledku hospodářského zájmu, politické nebo národní spřízněnosti, rodinných nebo emocionálních vazeb nebo jakéhokoli jiného relevantního spojení nebo společného zájmu. Jakýkoli střet zájmů, který by mohl vzniknout během plnění dohody, musí být neprodleně písemně oznámen žadateli. V případě takového konfliktu přijme partner neprodleně veškerá nezbytná opatření k jeho vyřešení. Žadatel má právo si ověřit, zda jsou tato opatření přiměřená, a může požadovat, aby byla v případě potřeby přijata ve stanovené lhůtě dodatečná opatření.
6. Smluvní strany jsou povinny ve spolupráci s dalšími partnery projektu ustanovit Řídící výbor. Činností Řídícího výboru bude zejména projednávat a schvalovat podklady a návrhy změn a monitorovacích zpráv, plán práce Stálé konference MS-Klimatické aliance, sledovat harmonogram a rozpočet projektu, řešit případné spory, after life.

IV.

Povinnosti žadatele

1. Žadatel odpovídá za celkovou koordinaci, řízení a realizaci projektu v souladu s metodikou LIFE a za podmínek smlouvy o dotaci. Žadatel přebírá výhradní odpovědnost za realizaci projektu směrem k poskytovateli dotace.
2. Žadatel se zavazuje poskytnout partnerovi finanční prostředky na základě podmínek určených touto dohodou a v souladu s rozpočtem v Eurech, včetně limitů pro jednotlivé platby, které jsou přílohou č. 2 této dohody.
3. Žadatel je povinen zejména:
  - a) zajistit správné a včasné provádění činností v rámci projektu;
  - b) neprodleně informovat partnera o všech okolnostech, které mohou mít negativní dopad na správné a včasné provedení některé z činností projektu, a o jakékoli události, která by mohla vést k ukončení projektu nebo jeho změně;
  - c) umožnit partnerovi přístup ke všem dostupným dokumentům, údajům a informacím, které má k dispozici a které mohou být nezbytné nebo užitečné pro plnění jeho povinností v rámci projektu;
  - d) konzultovat s partnerem před podáním jakoukoli žádost o změnu smlouvy o dotaci, pokud by mohla ovlivnit práva a povinnosti partnera podle této dohody;
  - e) včas připravit a předložit poskytovateli dotace průběžné projektové zprávy (dále jen „monitorovací zprávy“) a další dokumenty potřebné k žádosti o platbu;
  - f) převádět veškeré platby vůči partnerovi ve stanovených lhůtách, a to na jeho bankovní účet uvedený v čl. I této dohody;
  - g) zajistit partnerovi v případě potřeby pomoc nutnou pro plnění jeho úkolů vyplývajících z této dohody;
  - h) zajišťovat a řídit komunikaci v rámci projektu, včetně publicity projektu, v souladu s požadavky LIFE a komunikační strategií projektu, která bude výstupem jedné z aktivit projektu (A.1.4. Příprava komunikační strategie);
  - i) blíže specifikovat Statut a Jednací řád Řídícího výboru a jmenovat jeho předsedu.

V.

Povinnosti partnera

1. Partner odpovídá za plnění činností a úkolů, které mu byly svěřeny touto dohodou a jejími přílohami.
2. Partner je povinen zejména:
  - a) neprodleně informovat žadatele o skutečnostech, které mohou mít vliv na plnění jeho povinností z této dohody;
  - b) poskytnout žadateli veškeré informace a podklady nezbytné pro celkovou koordinaci, řízení a realizaci projektu a pro přípravu veškerých zpráv pro poskytovatele dotace, a to ve lhůtách a formě stanovené žadatelem (zejména podklady pro monitorovací zprávy, pravidelné čtvrtletní zprávy o pokroku při realizaci projektu (dále jen „Q-report“) atd.);
  - c) neprodleně informovat žadatele o jakémkoliv podezření na podvod, korupci nebo jiné nezákonné činnosti v souvislosti s projektem;
  - d) uchovávat všechny doklady týkající se projektu, včetně vzniklých výdajů projektu, buď ve formě originálů nebo ve verzích, u nichž bylo ověřeno, že jsou v souladu s originály na obecně uznávaných datových nosičích, a to po dobu nejméně pěti let po proplacení prostředků ze závěrečné žádosti o platbu žadatelem posledního z partnerů;
  - e) umožnit provedení průběžné a následné kontroly všech dokladů vztahujících se k činnostem, které realizují v rámci projektu, umožnit průběžné ověřování

- provádění činností, k nimž se zavázali dle této dohody a poskytnout součinnost všem osobám oprávněným k provádění kontroly, příp. jejich zmocněncům. Partner je povinen bezodkladně informovat žadatele o všech provedených kontrolách v souvislosti s projektem a o všech případných navržených nápravných opatřeních, která budou výsledkem těchto kontrol a o jejich splnění;
- f) vést účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), nebo daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Pokud partner povede daňovou evidenci, je povinen dbát na to, aby příslušné doklady prokazující náklady související s projektem splňovaly předepsané náležitosti účetního dokladu dle § 11 zákona o účetnictví, aby tyto doklady byly správné, úplné, průkazné a srozumitelné a musí být vedeny průběžně písemně chronologicky způsobem zaručujícím jejich trvalost dle pravidel LIFE. Čestné prohlášení o vynaložení finančních prostředků v rámci uznatelných nákladů realizovaného projektu není považováno za účetní doklad. Dále je povinen uchovávat je způsobem uvedeným v zákoně o účetnictví a v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s dalšími platnými právními předpisy ČR;
  - g) vést oddělené účetnictví (např. analytickými účty nebo účetním střediskem) o všech účetních případech vztahujících se k projektu;
  - h) jmenovat zástupce do Řídicího výboru a podílet se na přípravě podkladů pro tento výbor. Jmenovaný zástupce partnera má povinnost účastnit se jednání Řídicího výboru.

VI.

Projektový rozpočet a způsobilost výdajů

1. Rozpočet partnera je uveden v příloze č. 2 této dohody.
2. Výdaje partnera musí být v souladu s pravidly způsobilosti výdajů uvedenými v metodice LIFE a smlouvě o dotaci.
3. Nepřímé náklady může partner nárokovat paušálně maximálně do výše 7 % svých celkových způsobilých nákladů v rámci projektu (pravidlo výpočtu výše nepřímých výdajů partnera, tzv. overheads, přesně definuje metodika LIFE). Plánovaná výše způsobilých nepřímých nákladů nárokovatelných jednotlivými partnery je uvedena v příloze č. 2 této dohody.

VII.

Financování projektu

1. Finanční prostředky na realizaci projektu budou partnerovi poskytnuty formou zálohové platby, průběžných plateb a závěrečné platby.
2. Zálohová platba bude poskytnuta partnerovi jednorázově nejpozději do 30 dnů od připsání prostředků poskytovatele dotace na bankovní účet žadatele. Maximální výše prostředků poskytnutých zálohovou platbou je **20 %** z celkové výše dotace připadající na partnera, tato částka je specifikována v příloze č. 2 dohody.
3. Každé použití finančních prostředků poskytnutých formou zálohové platby bude zahrnuto v následující průběžné (příp. závěrečné) monitorovací zprávě a započteno v žádosti o průběžnou (příp. závěrečnou) platbu, dokud nebude vyčerpána celá částka poskytnuté zálohy. Pokud nebyla zálohová platba plně započtena v první průběžné žádosti o platbu, použije se stejná zásada i pro následující žádost o platbu. Další finanční prostředky (ve formě průběžné platby) budou partnerovi poskytnuty až poté, co nárokovaný způsobilý výdaj partnera přesáhne částku poskytnuté zálohy.

4. Veškeré finanční prostředky poskytnuté zálohovou platbou, které nebudou použity k financování způsobilých výdajů do doby podání závěrečné monitorovací zprávy, budou vráceny na bankovní účet žadatele uvedený v čl. I této dohody.
5. Průběžné platby a závěrečná platba budou partnerovi poskytovány na základě Q-reportů, které bude partner předkládat žadateli. Způsobilé výdaje uvedené v těchto reportech budou zahrnuty do žádostí o platbu předložených žadatelem poskytovateli dotace v rámci monitorovacích zpráv projektu na konci každé fáze projektu (viz příloha č. 1). Po proplacení žádosti o platbu žadateli poskytovatelem, proplatí žadatel schválené způsobilé výdaje partnerovi ve lhůtě dle odst. 7 tohoto článku.
6. Maximální výše prostředků poskytnutých formou průběžných plateb činí **60 %** celkové výše dotace připadající na partnera, výše takto poskytnutých prostředků je pro partnera uvedena v příloze č. 2 této dohody.
7. Průběžné platby budou partnerovi poskytnuty do 30 dnů od připsání finančních prostředků od poskytovatele dotace na bankovní účet žadatele.
8. Zbývajících **20 %** celkové výše dotace bude partnerovi poskytnuto závěrečnou platbou, která bude provedena po proplacení žádosti o platbu v rámci závěrečné monitorovací zprávy předložené žadatelem poskytovateli dotace, a to ve lhůtě dle odst. 9 tohoto článku.
9. Závěrečná platba bude poskytnuta do 30 dnů od připsání finančních prostředků poskytovatele dotace na bankovní účet žadatele.
10. Kumulativní soupis veškerých výdajů ke Q-reportům bude partner předkládat formou oficiálního formuláře LIFE zaslaného žadatelem po podepsání této dohody.
11. Q-reportsy bude partner předkládat žadateli čtvrtletně.
12. Součástí žádostí o platbu v rámci monitorovacích zpráv projektu bude potvrzení projektového manažera, že nárokové výdaje jsou v souladu se zásadami a pravidly stanovenými v této dohodě a dokumentech uvedených v čl. II odst. 3 této dohody.
13. Veškeré nezpůsobilé výdaje (tedy i výdaje nad rámec schváleného rozpočtu) vzniklé v rámci projektu si hradí partner ze svých vlastních zdrojů.
14. Platby partnerovi budou provedeny na bankovní účet uvedený v čl. I této dohody. Platby se považují za uskutečněné v den odepsání částky z účtu žadatele.
15. V případě, že v rámci projektu bude generován čistý zisk, bude proporcionálně ponížena výše dotace připadající na partnera.
16. Bude-li během realizace projektu či během auditu prováděného poskytovatelem dotace či jiným kontrolním orgánem zjištěno, že byly finanční prostředky či jejich část partnerovi vyplaceny neoprávněně, je partner povinen neoprávněně vyplacenou výši finančních prostředků vrátit žadateli.

VIII.

Dokladování výdajů

1. Způsobilé výdaje partnera nárokové v rámci Q-reportů budou podloženy kopiemi přijatých faktur, účetních dokladů, bankovních výpisů a dalších dokladů prokazujících úhradu způsobilých výdajů. Mzdové výdaje budou podloženy výplatními páskami, timesheety, pracovními smlouvami (včetně příloh popisujících obsah prováděné práce a pracovní dobu vyhrazenou výhradně pro projekt) a případně dalšími relevantními dokumenty.
2. Dokumenty sloužící jako podklad nárokových způsobilých výdajů budou partnerem nahrány v elektronické podobě do pro něj určené sdílené složky vytvořené žadatelem.

3. Partner poskytne žadateli takové doklady k výdajům, aby mohl žadatel splnit veškeré své povinnosti vůči poskytovateli dotace.
4. Způsobilé výdaje vzniklé v rámci projektu musí být identifikovatelné, ověřitelné a řádně vedeny v účetnictví partnera.
5. Všechny faktury a ostatní doklady prokazující platbu způsobilých výdajů musí být označeny textem „LIFE20 IPC/CZ/000004 – LIFE-IP COALA“.

IX.

Důvěrnost informací, ochrana osobních údajů

1. Smluvní strany jsou oprávněny zpracovávat osobní údaje pouze za účelem plnění práv a povinností vyplývajících z této dohody, v rozsahu nezbytně nutném pro její plnění; k jiným účelům nebudou tyto osobní údaje žadatelem použity. Smluvní strany při zpracovávání osobních údajů dodržují platné právní předpisy. Podrobné informace o ochraně osobních údajů jsou dostupné na oficiálních webových stránkách Moravskoslezského kraje www.msk.cz.
2. Partner není oprávněn uvolnit, sdělit ani zpřístupnit jakékoliv třetí osobě informace, které žadatel označí jako citlivé či důvěrné, bez jeho předchozího písemného souhlasu, a to v jakékoliv formě, a je povinen podniknout veškeré kroky nezbytné k zabezpečení daných informací. Povinnost zachovávat mlčenlivost a zajistit ochranu citlivých (důvěrných) informací zůstává v platnosti neomezeně dlouho i po ukončení platnosti této dohody.
3. Partner zajistí, aby jeho pracovníci byli v souladu s platnými a účinnými právními předpisy poučeni o povinnosti mlčenlivosti a o možných následcích pro případ porušení této povinnosti.
4. Smluvní strany se dohodly, že přijmou veškerá vhodná technická a organizační opatření ve smyslu čl. 32 Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), zejména uchovávat nosiče dat v uzamykatelných prostorách, neumožnit přístup k osobním údajům jiným osobám, s výjimkou poskytovatele dotace a orgánů oprávněným provádět kontrolu.

X.

Práva duševního vlastnictví

1. Partner je povinen poskytnout žadateli neomezenou bezplatnou licenci k užití autorských děl, které jsou chráněny právem duševního vlastnictví (dále jen „autorská díla“), dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, ve znění pozdějších předpisů, včetně možnosti zcela nebo zčásti poskytnout třetí osobě oprávnění tvořící součást licence, jestliže byly při vzniku autorských děl použity prostředky poskytnuté na realizaci projektu, a to bez zbytečného odkladu po vzniku autorských děl.
2. Pokud jsou práva k autorským dílům držena jinou osobou než partnerem, je partner povinen smluvně s touto jinou osobou zajistit pro žadatele neomezenou bezplatnou licenci k užití těchto práv, včetně možnosti zcela nebo zčásti poskytnout třetí osobě licence (resp. částečnou licenci).
3. Partner je dále povinen bezplatně předat všechny nově vytvořené produkty nebo jejich kopie (vždy ve dvojím vyhotovení, podle povahy produktu buď v písemné podobě nebo na elektronickém nosiči) do vlastnictví žadatele, a to nejpozději před odesláním nebo spolu se závěrečnou monitorovací zprávou.

XI.

Závěrečná ustanovení

1. Tato dohoda a vztahy smluvních stran blíže neupravené se řídí obecně závaznými právními předpisy České republiky.
2. Tato dohoda nabývá platnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami a účinnosti uveřejněním v registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů. Smluvní strany se dále dohodly, že uveřejnění v registru smluv provede žadatel.
3. Případné změny a doplňky této dohody lze provádět pouze na základě dohody smluvních stran formou písemných dodatků podepsaných oprávněnými zástupci smluvních stran.
4. Veškerá oznámení a jiná sdělení mezi smluvními stranami se zasílají písemně na adresy uvedené v čl. I této dohody, v případě e-mailové komunikace na kontakty projektových manažerů stran.
5. V případě, kdy poskytovatel dotace rozhodne o pozastavení platby a/nebo požádá žadatele o vrácení platby, je partner povinen přijmout příslušná nezbytná opatření, aby byly požadované finanční prostředky vráceny a nevznikla žadateli případná škoda.
6. Případné spory stran vyplývající z této dohody budou přednostně řešeny smírnou cestou. Pokud nebude jakýkoliv spor mezi smluvními stranami vyřešen smírně, bude řešen před obecnými soudy České republiky.
7. Poruší-li některá ze stran povinnost vyplývající z této dohody nebo obecných ustanovení právních předpisů, odpovídá za škodu, která v souvislosti s tím ostatním stranám vznikla.
8. Tato dohoda se uzavírá na dobu určitou, a to do doby dosažení účelu dle čl. I této dohody, nejméně však do pěti let po proplacení prostředků ze závěrečné žádosti o platbu žadatelem posledního z partnerů, nestanoví-li tato dohoda jinak.
9. Žadatel je oprávněn tuto dohodu vypovědět za podmínek blíže specifikovaných ve smlouvě o dotaci v případě, že partner přes předchozí písemné upozornění neplní své povinnosti vyplývající z této dohody. Partner je oprávněn tuto dohodu vypovědět v případě, že žadatel přes předchozí písemné upozornění neplní své povinnosti vyplývající z této dohody. Výpověď nabývá účinnosti dnem následujícím po dni, kdy bylo písemné vyhotovení výpovědi prokazatelně doručeno druhé straně. Ukončením dohody dle tohoto odstavce nesmí být ohroženo plnění účelu této dohody a nesmí tím vzniknout újma třetím osobám.
10. Žadatel je oprávněn tuto dohodu vypovědět také v případě, že bude z jakéhokoli důvodu ukončena smlouva o dotaci.
11. Tato dohoda je sepsána ve dvou vyhotoveních s platností originálu, přičemž každá smluvní strana obdrží jedno vyhotovení.
12. Nedílnou součástí této dohody jsou následující přílohy:
  - Příloha č. 1 – Aktivity, harmonogram, zodpovědnost
  - Příloha č. 2 – Rozpočet v Eurech, včetně limitů pro jednotlivé platby
  - Příloha č. 3 – Grant Agreement
13. Doložka platnosti právního jednání dle § 23 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů: O uzavření této dohody rozhodlo zastupitelstvo kraje svým usnesením č. 6/519 ze dne 16. 12. 2021.

14. Doložka platnosti právního jednání dle § 41 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: O uzavření této dohody rozhodlo zastupitelstvo obce svým usnesením č. .... ze dne .....

V Ostravě dne .....

V Karviné dne .....

_____
.....
za žadatele

_____
.....
za partnera

Příloha č. 2 – Rozpočet v Eurech, včetně limitů pro jednotlivé platby

kategorie výdajů, včetně nepřímých výdajů (overheads), limity pro jednotlivé platby

ZPŮSOBILÉ VÝDAJE	partner
Personnel (osobní výdaje)	
Travel and subsistence (cestovné)	
External assistance(externí služby)	
Durable goods – Infrastructure (Dlouhodobý hmotný majetek – Infrastruktura)	
Durable goods – Equipment	
Durable goods - Prototype	
Land purchase / long-term lease	
Consumables	
Other Costs (Ostatní výdaje)	
Overheads (Režijní, nepřímé náklady)	
CELKEM	1 435 752,00

DOTACE	
Zálohová platba (20 % dotace)	
Průběžné platby (60 % dotace)	
Závěrečná platba (20 % dotace)	
CELKEM	861 451,00

Příloha č. 3 – Grant Agreement

EVROPSKÉ KLIMA, INFRASTRUKTURA A
VÝKONNÁ AGENTURA PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (CINEA)
CINEA D – Přírodní zdroje, klima, udržitelná modrá ekonomika a čistá energie
D1 – LIFE Energy + LIFE Climate

GRANT AGREEMENT FOR INTEGRATED PROJECTS ¹

ČÍSLO DOHODY – LIFE20 IPC/CZ/000004 – LIFE-IP COALA

Tato dohoda (dále jen „dohoda“) je uzavřena mezi těmito stranami:

na straně jedné

Evropská unie (dále jen „Unie“), zastoupená Evropskou výkonnou agenturou pro klima, infrastrukturu a životní prostředí, CINEA (dále jen „agentura“), jednající v rámci pravomocí přenesených Evropskou komisí, zastoupená pro účely podpisu dohody panem Christianem Strasserem, vedoucím oddělení,

a

na straně druhé

1. „koordinující příjemce“

Moravskoslezský kraj (MSK),

veřejný orgán,

úřední registrační číslo: 70890692,

28. října 117, 702 18 Ostrava, Česká republika,

DIČ: CZ70890692,

zastoupen pro účely podpisu dohody guvernérem Ivem Vondrákem,

a následující další přidružení příjemci:

2. **Moravskoslezské investice a rozvoj (MSID)** – založeno v České republice,
3. **Moravskoslezské energetické centrum (MEC)** – založeno v České republice,
4. **Moravskoslezské inovační centrum (MSIC)** – založeno v České republice,
5. **Ministerstvo životního prostředí České republiky (MŽP)** – založen v České republice,

---

¹ V rámci nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1293/2013 ze dne 11. prosince 2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), kterým se ruší nařízení (ES) č. 614/2007, Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 185 (dále jen „nařízení LIFE“) a prováděcího rozhodnutí Komise 2018/210 ze dne 12. února 2018 o přijetí víceletého pracovního programu LIFE na období 2018-2020, Úř. věst. L 39, 13. 2. 2018.

6. **Slezské vojvodství (SV)** – založeno v Polsku,
7. **DIAMO, státní podnik (DIAMO)** – založený v České republice,
8. **Statutární město Karviná (Karviná)** – založeno v České republice,
9. **Statutární město Havířov (Havířov)** – založeno v České republice,
10. **Město Orlová (Orlová)** – založeno v České republice,
11. **Česká nadace Partnerství – CEPF (PF)** – založena v České republice,
12. **Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (VŠB)** – založena v České republice,
13. **Ústřední báňský institut (GIG)** – založený v Polsku,

řádně zastoupen k podpisu dohody koordinujícím příjemcem na základě pověření obsaženého/obsažených ve *formuláři/formulářích* přílohy II A4.

Není-li uvedeno jinak, odkazy na „příjemce“ zahrnují koordinujícího příjemce.

Výše uvedené strany

SE DOHODLY

na Special Conditions (dále jen „Special Conditions“) a následujících přílohách:

Příloha I General Conditions (dále jen „General Conditions“)

Příloha II Popis projektu

Příloha III Odhadovaný rozpočet projektu: Formuláře R1, R2 a všechny formuláře F v příloze II

Příloha IV Pověření udělená koordinujícímu příjemci ostatními příjemci Formulář A4 v příloze II

Příloha V Vzorová technická zpráva: Příslušné vzorové technické zprávy jsou k dispozici na internetových stránkách: https://cinea.ec.europa.eu/life_en (správa projektu)

Příloha VI Vzor finančního výkazu: Příslušné vzory finančních zpráv jsou k dispozici na internetových stránkách: https://cinea.ec.europa.eu/life_en (správa projektu)

Příloha VII Vzorové podmínky pro osvědčení o finančních výkazech, které lze nalézt na internetových stránkách: https://cinea.ec.europa.eu/life_cs(správa projektu)

Příloha VIII Vzorové podmínky pro osvědčení o souladu postupů účtování nákladů: **nepoužije se**

Příloha IX Vzorové podmínky pro zprávu o provozním ověření: **nepoužije se**

Příloha X Finanční a administrativní pokyny, které jsou k dispozici na internetových stránkách:
[//cinea.ec.europa.eu/life en\(manage your project\)](https://cinea.ec.europa.eu/life-en/manage-your-project)

Příloha XI Pokyny pro žadatele jsou k dispozici na internetových stránkách: [https://cinea.ec.europa.eu/life en](https://cinea.ec.europa.eu/life-en)

Příloha XII Tabulka jednotkových nákladů na dobrovolnou práci podle zemí,

které jsou nedílnou součástí dohody.

Ustanovení Special Conditions dohody mají přednost před jejími přílohami.

Ustanovení přílohy I „General Conditions“ mají přednost před ostatními přílohami.

SPECIAL CONDITIONS

OBSAH

SPECIAL CONDITIONS.....	4
OBSAH	4
Č LÁNEK I.1 – PŘEDMĚT DOHODY	6
Č LÁNEK I.2 – VSTUP DOHODY V PLATNOST A OBDOBÍ JEJÍHO PROVÁDĚNÍ	6
Č LÁNEK I.3 – MAXIMÁLNÍ VÝŠE A FORMA GRANTU	6
Č LÁNEK I.4 – VYKAZOVÁNÍ - ŽÁDOSTI O PLATBU A PODKLADY – PLATBY A PLATEBNÍ UJEDNÁNÍ	7
1.4.1 Vykazování a vykazovací období	7
1.4.2 Žádosti o další platby předběžného financování a podklady k nim	7
1.4.3 Žádosti o průběžné platby a podklady	7
1.4.4 Žádost o vyplacení zůstatku a podklady k ní	8
1.4.5 Informace o vynaložených kumulativních výdajích	9
1.4.6 Měna pro žádosti o platbu a finanční výkazy a přepočty na euro	10
1.4.7 Jazyk žádostí o platby, technických zpráv a finančních výkazů	10
1.4.8 Platby, které mají být provedeny	10
1.4.9 Předběžná platba	10
1.4.10 Průběžné platby	11
1.4.11 Výplata zůstatku	12
1.4.12 Oznámení o dlužných částkách	12
1.4.13 Úrok z prodlení	12
1.4.14 Měna plateb	13
1.4.15 Datum plateb	13
1.4.16 Náklady na převody plateb	13
1.4.17 Platby koordinujícímu příjemci	13

Č LÁNEK I.5 – BANKOVNÍ ÚČ ET PRO PLATBY	13
Č LÁNEK I.6 – SPRÁVCE ÚDAJŮ , KOMUNIKAČ NÍ ÚDAJE STRAN.....	14
1.6.1 Správce údajů	14
1.6.2 Komunikační údaje agentury	14
1.6.3 Komunikační údaje příjemců	14
1.6.4 Komunikační údaje příjemců po zaplacení zů statku	14
Č LÁNEK I.7 – SUBJEKTY PŘ IDRUŽENÉ K PŘ ÍJEMCŮ M.....	15
Č LÁNEK I.8 – PŘ ÍJEMCI VE FORMĚ	15
MEZINÁRODNÍCH OGANIZACÍ	15
Č LÁNEK I.9 – KONTROLY A AUDITY	15
Č LÁNEK I.10 – Ř EŠENÍ SPORŮ S PŘ ÍJEMCI, KTEŘ Í NEJSOU Č LENY EU	16
Č LÁNEK I.11 – ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O FINANČ NÍ ODPOVĚ DNOSTI ZA VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK	16
Č LÁNEK I.12 – POVINNOST UZAVŘ ÍT DOHODU O VNITŘ NÍ SPOLUPRÁCI.....	16
Č LÁNEK I.13 – ZPŮ SOBILOST NÁKLADŮ NA ZBOŽ Í DLOUHODOBÉ SPOTŘ EBY.....	16
Č LÁNEK I.14 – DALŠ Í USTANOVENÍ O VYUŽ ITÍ VÝSLEDKŮ VČ ETNĚ PRÁV DUŠEVNÍHO A PRŮ MYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ	16
Č LÁNEK I.15 – NEPOUŽ ITELNOST ZÁSADY NEZISKOVOSTI	17
Č LÁNEK I.16 – ZPŮ SOBILOST PRÁCE DOBROVOLNÍKŮ	17

ČLÁNEK I.1 – PŘEDMĚT DOHODY

Agentura se rozhodla poskytnout grant za podmínek stanovených ve Special Conditions, General Conditions a dalších přílohách dohody na *projekt* s názvem **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation**, jak je popsáno v příloze II.

Podpisem dohody příjemci přijímají grant a souhlasí s implementací *projektu* na vlastní odpovědnost.

ČLÁNEK I.2 – VSTUP DOHODY V PLATNOST A OBDOBÍ JEJÍHO PROVÁDĚNÍ

1.2.1 Dohoda vstupuje v platnost dnem, kdy ji podepíše poslední smluvní strana.

1.2.2 *Projekt* trvá od **1. 12. 2021** („*datum zahájení*“) do **31. 12. 2031** („*datum ukončení*“).

ČLÁNEK I.3 – MAXIMÁLNÍ VÝŠE A FORMA GRANTU

1.3.1 *Maximální výše grantu* činí **9 499 946 EUR**.

1.3.2 Grant má **podobu**:

(a) *proplacení 60 % způsobilých nákladů projektu* („*proplacení způsobilých nákladů*“), které se odhadují na **15 833 242 EUR** a které jsou:

(i) skutečně vynaložené náklady („*úhrada skutečných nákladů*“) na následující kategorie nákladů pro každého příjemce a přidružené subjekty: osobní náklady; cestovní náklady a náklady na pobyt; náklady na subdodávky (označované také jako „*náklady na externí pomoc*“); náklady na zboží dlouhodobé spotřeby; (odpisy) náklady na infrastrukturu a vybavení, náklady na prototypy; náklady na nákup pozemků / dlouhodobý pronájem pozemků / jednorázové náhrady za práva k užívání pozemků; náklady na spotřební materiál; ostatní náklady (tj. náklady vyplývající z dohody, cla, daně a poplatky);

(ii) *úhrada jednotkových nákladů*: *vykázána na základě částky uvedené v příloze XII („úhrada jednotkových nákladů“)* pro dobrovolnické náklady v rámci osobních nákladů pro každého příjemce a přidružené subjekty: *nepoužije se*;

(iii) *úhrada jednorázových nákladů*: *nepoužije se*;

(iv) *vykázáno na základě paušální sazby*: režijní náklady uvedené v příloze III jako pevný procentní podíl způsobilých přímých nákladů s výjimkou nákladů na nákup pozemků / dlouhodobý pronájem pozemků / jednorázové náhrady za práva k užívání pozemků („*úhrada paušálních nákladů*“) pro každého příjemce a přidružené subjekty;

(v) *úhrada nákladů vykázaných na základě obvyklých postupů účtování nákladů příjemce*: *nepoužije se*;

(b) *příspěvek jednotky*: *nepoužije se*;

(c) *jednorázový příspěvek*: *nepoužije se*;

(d) *paušální příspěvek*: *nepoužije se*.

ČLÁNEK I.4 – VYKAZOVÁNÍ – ŽÁDOSTI O PLATBU A PODKLADY – PLATBY A PLATEBNÍ UJEDNÁNÍ

1.4.1 Vykazování a vykazovací období

- (a) Harmonogram podávání zpráv o projektu je uveden v příloze II.
- (b) Prodleva mezi po sobě jdoucími zprávami nesmí být delší než 18 měsíců: *nepoužije se*.
- (c) Všechny zprávy musí obsahovat informace nezbytné k tomu, aby agentura mohla vyhodnotit stav implementace projektu, dodržování pracovního plánu, finanční stav projektu a to, zda bylo dosaženo cílů projektu nebo zda jsou stále dosažitelné.
- (d) Forma a obsah zpráv musí být v souladu s pokyny vydanými agenturou, jak je uvedeno na internetových stránkách . https://cinea.ec.europa.eu/life_en (správa projektu).
- (e) Všechny zprávy se současně předkládají agentuře a externímu monitorovacímu týmu určenému agenturou.

Technické zprávy včetně příloh se předkládají pouze v elektronické podobě, finanční zprávy se předkládají v papírové podobě² i v elektronické podobě.

- (f) Elektronické nástroje, které obsahují prostorová data a jsou vytvářeny v rámci projektu LIFE, musí být v souladu s nařízením Komise (EU) č. 1253/2013 ze dne 21. října 2013, kterým se mění nařízení (EU) č. 1089/2010, kterým se provádí směrnice 2007/2/ES o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropské unii (INSPIRE).

1.4.2 Žádosti o další platby předběžného financování a podklady k nim

Nepoužije se.

1.4.3 Žádosti o průběžné platby a podklady

Koordinující příjemce musí předložit žádost o průběžnou platbu do 90 kalendářních dnů po ukončení každé fáze.

K této žádosti je třeba přiložit následující dokumenty:

- (a) průběžnou zprávu („průběžná technická zpráva“) vypracovanou v souladu s přílohou V, která obsahuje:

---

² Digitální podpis může být akceptován, pokud je v souladu s nařízením eIDAS (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES) .

- (i) informace potřebné k odůvodnění vykázaných způsobilých nákladů;
  - (ii) informace o subdodávkách podle čl. II.11.1 písm. d);
- (b) průběžný finanční výkaz („průběžný finanční výkaz“). Průběžný finanční výkaz musí obsahovat konsolidovaný výkaz a rozpis částek nárokovaných jednotlivými příjemci a jejich přidruženými subjekty:
- průběžný finanční výkaz musí být sestaven v souladu se strukturou odhadovaného rozpočtu uvedenou v příloze III a v souladu s přílohou VI.;
- (c) osvědčení o finančních výkazech a podkladových účtech (dále jen „osvědčení o finančních výkazech“) pro každého příjemce a pro každý přidružený subjekt v souladu s ustanoveními článku I.4.4.d:

osvědčení musí potvrzovat, že náklady vykázané v průběžném finančním výkazu dotyčným příjemcem nebo jeho přidruženými subjekty pro kategorie nákladů hrazených v souladu s čl. I.3.2 písm. a) bodem i) jsou skutečné, přesně zaznamenané a způsobilé v souladu s dohodou.

Koordinující příjemce musí potvrdit, že informace uvedené v žádosti o průběžnou platbu jsou úplné, spolehlivé a pravdivé.

Koordinující příjemce musí rovněž potvrdit, že vzniklé náklady lze považovat za způsobilé v souladu s dohodou a že žádost o platbu je doložena odpovídajícími podklady, které lze předložit v rámci kontrol nebo auditů popsanych v článku II.27.

I.4.4 Žádost o vyplacení zůstatku a podklady k ní

Koordinující příjemce musí předložit žádost o vyplacení zůstatku v souladu s harmonogramem podávání zpráv uvedeným v příloze II, nejpozději však do 90 kalendářních dnů od *data ukončení* projektu.

K této žádosti je třeba přiložit následující dokumenty:

- (a) závěrečnou zprávu o implementaci projektu („závěrečná technická zpráva“) vypracovanou v souladu s přílohou V, která obsahuje:
  - (i) informace potřebné k odůvodnění vykázaných způsobilých nákladů nebo příspěvku požadované na základě jednotkových nákladů a paušálních částek (pokud má grant formu úhrady jednotkových nebo paušálních nákladů nebo jednotkového nebo paušálního příspěvku, jak je stanoveno v čl. I.3.2 písm. a) v bodech ii) a iii), písm. b) nebo c));
  - (ii) informace o subdodávkách podle čl. II.11.1 písm. d);
- (b) konečný finanční výkaz (dále jen „konečný finanční výkaz“). Závěrečný finanční výkaz musí obsahovat konsolidovaný výkaz a rozpis částek nárokovaných jednotlivými příjemci a jejich přidruženými subjekty:

konečný finanční výkaz musí být sestaven v souladu se strukturou odhadovaného rozpočtu uvedenou v příloze III a v souladu s přílohou VI;

(c) souhrnný finanční výkaz („souhrnný finanční výkaz“):

tento výkaz musí obsahovat konsolidovaný finanční výkaz a rozpis částek vykázaných nebo požadovaných každým příjemcem a jeho přidruženými subjekty, přičemž se shrnou již dříve předložené finanční výkazy a příjmy vytvořené projektem uvedeným v článku II.25.3 pro každého příjemce a jeho přidružené subjekty jiné než neziskové organizace;

souhrnný finanční výkaz musí být sestaven v souladu s přílohou VI;

(d) osvědčení o finančních výkazech a podkladových účtech (dále jen „osvědčení o finančních výkazech“) pro každého příjemce a pro každý přidružený subjekt, pokud:

- (i) kumulativní částka plateb, o které příjemce žádá jako o náhradu skutečných nákladů podle čl. I.3.2 písm. a) bodu i) (a pro které dosud nebylo předloženo žádné osvědčení) činí 325 000 EUR nebo více;
- (ii) maximální výše grantu uvedená pro tohoto příjemce a jeho přidružené subjekty v odhadovaném rozpočtu jako úhrada skutečných nákladů činí 750 000 EUR nebo více.

Toto osvědčení musí být vystaveno schváleným auditorem nebo v případě veřejných subjektů příslušným a nezávislým úředníkem a musí být vypracováno v souladu s přílohou VII.

Osvědčení musí potvrzovat, že náklady vykázané v závěrečném finančním výkazu dotyčným příjemcem nebo jeho přidruženými subjekty pro kategorie nákladů hrazených v souladu s čl.I.3.2 písm. a) bodem i) jsou skutečné, přesně zaznamenané a způsobilé v souladu s dohodou.

Kromě toho musí osvědčení potvrzovat, že příjmy z *projektu* uvedené v článku II.25.3 byly vykázány ve prospěch příjemců a přidružených subjektů jiných než neziskových organizací.

Koordinující příjemce musí potvrdit, že informace uvedené v žádosti o platbu zůstatku jsou úplné, spolehlivé a pravdivé.

Koordinující příjemce musí rovněž potvrdit, že vzniklé náklady lze považovat za způsobilé v souladu s dohodou a že žádost o platbu je doložena odpovídajícími podklady, které lze předložit v rámci kontrol nebo auditů popsanych v článku II.27.

Koordinující příjemce musí dále potvrdit, že všechny příjmy uvedené v článku II.25.3 byly vykázány za každého příjemce a přidružené subjekty jiné než neziskové organizace.

I.4.5 Informace o vynaložených kumulativních výdajích

V případě, že maximální příspěvek uvedený v článku I.3.1 je vyšší než 5 000 000 EUR, pak:

Kromě výše uvedených požadavků na podávání zpráv musí koordinující příjemce každoročně do 30. listopadu informovat agenturu o kumulativních výdajích, které příjemcům vznikly od *počátečního data*.

Tyto informace jsou vyžadovány pro účetní účely agentury a nesmí být použity pro stanovení konečné výše grantu.

1.4.6 Měna pro žádosti o platbu a finanční výkazy a přepočítání na euro

Žádosti o platbu a finanční výkazy musí být vyhotoveny v eurech.

Příjemci a přidružené subjekty s obecnými účty v jiné měně než v eurech musí přepočítat náklady vzniklé v jiné měně na eura podle měsíčního účetního kurzu stanoveného Komisí a zveřejněného na jejích internetových stránkách (dostupné na adrese http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/infocontracts/infoeuro/infoeuroen.cfm) platného v den, kdy náklady vznikly, nebo

podle měsíční účetní sazby stanovené Komisí a zveřejněné na jejích internetových stránkách (k dispozici na adrese http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contractsts/infoeuro/infoeuro_en.cfm) platné první pracovní den měsíce následujícího po období, na které se vztahuje příslušný finanční výkaz.

Příjemci a přidružené subjekty s obecnými účty v eurech musí přepočítat náklady vzniklé v jiné měně na eura v souladu se svými obvyklými účetními postupy.

1.4.7 Jazyk žádostí o platby, technických zpráv a finančních výkazů

Všechny žádosti o platby, technické zprávy a finanční výkazy musí být předloženy v angličtině, s výjimkou technických příloh a podpůrných dokumentů, které mohou být předloženy v kterémkoli úředním jazyce Unie.

1.4.8 Platby, které mají být provedeny

Agentura musí koordinujícímu vůči příjemci provést následující platby:

- první předběžnou platbu;
- průběžné platby na základě žádosti o průběžnou platbu uvedené v článku I.4.3;
- jednu platbu zůstatku na základě žádosti o platbu zůstatku uvedenou v článku I.4.4.

1.4.9 Předběžná platba

Cílem předběžného financování je poskytnout příjemcům finanční prostředky. Předběžné financování zůstává majetkem Unie do doby, než je zúčtováno s průběžnými platbami, nebo pokud není zúčtováno s průběžnými platbami, do doby, než je vyplacen zůstatek.

Agentura musí provést první předběžnou platbu ve výši **1 899 989,20 EUR³** koordinujícímu

---

³ 20 % příspěvku Unie

příjemci do 30 kalendářních dnů od vstupu dohody v platnost, s výjimkou případů, kdy se použije článek II.24.1.

I.4.10 Průběžné platby

Průběžnými platbami se hradí nebo pokrývají způsobilé náklady vzniklé při implementaci *projektu* během příslušných vykazovaných období.

Agentura je povinna vyplatit koordinujícímu příjemci dlužnou částku jako průběžnou platbu do 90 kalendářních dnů od okamžiku, kdy agentura obdrží dokumenty uvedené v článku I.4.3, s výjimkou případů, kdy se použije článek II.24.1 nebo II.24.2.

Platba je podmíněna schválením žádosti o průběžnou platbu a přiložených dokumentů. Jejich schválení neznamena uznání souladu, pravosti, úplnosti nebo správnosti jejich obsahu.

Agentura vypočítá dlužnou částku jako průběžnou platbu takto:

Krok 1 – na způsobilé náklady se použije sazba úhrady a připočtou se jednotkové, paušální a jednorázové příspěvky;

Krok 2 – může zcela nebo zčásti vypořádat předběžné financování⁴;

Krok 3 – omezuje celkovou výši předběžného financování a průběžných plateb na 80 % maximální výše grantu.

I.4.10.1 Krok 1 – Uplatnění sazby úhrady na způsobilé náklady a přičtení jednotkových, paušálních a jednorázových příspěvků

Tento krok se provádí takto:

- (a) Pokud má grant v souladu s čl. I.3.2 písm. a) formu úhrady způsobilých nákladů, použije se sazba úhrady stanovená v uvedeném článku na způsobilé náklady *projektu* schváleného agenturou pro příslušné vykazované období a na odpovídající kategorie nákladů, příjemce a přidružené subjekty.
- (b) Pokud má grant v souladu s čl. I.3.2 písm. b) formu jednotkového příspěvku, vynásobí se jednotkový příspěvek uvedený v tomto článku skutečným počtem jednotek schválených agenturou pro příslušné vykazované období a pro příslušné příjemce a přidružené subjekty.
- (c) Pokud má grant v souladu s čl. I.3.2 písm. c) formu jednorázového příspěvku, použije agentura jednorázovou částku uvedenou v tomto článku pro příslušné příjemce a přidružené subjekty, pokud zjistí, že příslušné úkoly nebo část *projektu* byly v daném vykazovaném období řádně provedeny v souladu s přílohou I.
- (d) Pokud má grant v souladu s čl. I.3.2 písm. d) formu paušálního příspěvku, použije se paušální sazba uvedená v tomto článku na způsobilé náklady nebo na příspěvek schválený agenturou pro příslušné vykazované období a pro příslušné příjemce a přidružené subjekty.

Pokud článek I.3.2 stanoví kombinaci různých forem grantu, musí se získané částky sečíst.

---

⁴ Zúčtování bude zahájeno v okamžiku, kdy celková zaplacená částka a částka, která má být zaplacená, překročí 80 % příspěvku Unie.

1.4.10.2 Krok 2 – Zúčtování předběžného financování

Částka předběžného financování, která má být zúčtována, musí být odečtena od částky získané po kroku 1.

1.4.10.3 Krok 3 – Omezení výše předběžného financování a průběžných plateb na 80 % maximální částky uvedené v článku I.3.1

1.4.11 Výplata zůstatku

Vyplacením zůstatku se uhradí nebo pokryje zbývající část způsobilých nákladů, které příjemcům vznikly v souvislosti s implementací *projektu*.

Pokud je celková částka dřívějších plateb vyšší než konečná částka grantu stanovená v souladu s článkem II.25, vyplátí se zůstatek formou zpětného získání podle článku II.26.

Pokud je celková částka dřívějších plateb nižší než konečná částka grantu stanovená v souladu s článkem II.25, musí agentura vyplatit zůstatek do 90 kalendářních dnů od okamžiku, kdy obdrží dokumenty uvedené v článku I.4.4, s výjimkou případů, kdy se použije článek II.24.1 nebo II.24.2.

Platba je podmíněna schválením žádosti o platbu zůstatku a přiložených dokumentů. Jejich schválení neznamena uznání souladu, pravosti, úplnosti nebo správnosti jejich obsahu.

Agentura určí částku splatnou jako zůstatek odečtením celkové částky předběžného financování a případných průběžných plateb od konečné částky grantu stanovené podle článku II.25.

Částka, která má být vyplacena, však může být bez souhlasu příjemce započtena proti jakékoli jiné částce, kterou příjemce dluží agentuře, Komisi nebo výkonné agentuře (v rámci rozpočtu EU nebo Euratomu), a to až do výše maximálního příspěvku uvedeného pro daného příjemce v odhadovaném rozpočtu v příloze III.

1.4.12 Oznámení o dlužných částkách

Agentura musí zaslat *oznámení* koordinujícímu příjemci:

- (a) informování o dlužné částce a
- (b) upřesnění, zda se oznámení týká další předběžné platby, průběžné platby nebo výplaty zůstatku.

Pro výplatu zůstatku musí agentura rovněž uvést konečnou výši grantu stanovenou v souladu s článkem II.25.

1.4.13 Úrok z prodlení

Pokud agentura nezaplatí ve stanovené lhůtě, mají příjemci nárok na úrok z prodlení ve výši sazby, kterou Evropská centrální banka používá pro své hlavní refinanční operace v eurech („referenční sazba“), zvýšené o tři a půl bodu. Referenční sazbou je sazba platná první den měsíce, v němž uplyne lhůta pro zaplacení, zveřejněná v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie*.

Úroky z prodlení nejsou splatné, pokud jsou všichni příjemci členskými státy Unie (včetně

orgánů regionální a místní správy a jiných veřejných subjektů jednajících jménem a na účet členského státu pro účely dohody).

Pokud agentura pozastaví lhůtu pro platbu podle článku II.24.2 nebo pokud pozastaví skutečnou platbu podle článku II.24.1, nelze tato opatření považovat za případy opožděné platby.

Úroky z prodlení se vztahují na období ode dne následujícího po dni splatnosti až do dne skutečné platby, jak je stanoveno v článku I.4.15 včetně. Při stanovení konečné výše grantu ve smyslu článku II.25 agentura nezohledňuje splatné úroky.

Odchylně od prvního pododstavce platí, že pokud je vypočtený úrok nižší nebo roven 200 EUR, musí být vyplacen koordinujícímu příjemci pouze tehdy, pokud o to koordinující příjemce požádá do dvou měsíců od obdržení opožděné platby.

1.4.14 Měna plateb

Agentura musí provádět platby v eurech.

1.4.15 Datum plateb

Platby agentury se považují za provedené v den, kdy jsou odepsány z jejího účtu.

1.4.16 Náklady na převody plateb

Náklady na převody plateb se hradí takto:

- (a) agentura nese náklady na převod účtované její bankou;
- (b) příjemce nese náklady na převod účtované jeho bankou;
- (c) strana, která způsobila opakovaný převod, nese veškeré náklady na opakované převody.

1.4.17 Platby koordinujícímu příjemci

Agentura musí provádět platby koordinujícímu příjemci.

Platby koordinujícímu příjemci zprostí agenturu její platební povinnosti.

ČLÁNEK I.5 – BANKOVNÍ ÚČET PRO PLATBY

Všechny platby musí být provedeny na níže uvedený bankovní účet koordinujícího příjemce:

Název banky: [REDACTED]

Přesná nominální hodnota držitele účtu: Moravskoslezský kraj

Úplné číslo účtu (včetně bankovních kódů): [REDACTED]

IBAN: [REDACTED]

ČLÁNEK I.6 – SPRÁVCE ÚDAJŮ, KOMUNIKAČNÍ ÚDAJE STRAN

1.6.1 Správce údajů

Subjektem jednajícím jako správce údajů podle článku II.7 je: vedoucí *jednotky* D1. LIFE Energy + LIFE Climate.

1.6.2 Komunikační údaje agentury

Veškerá sdělení určená agentuře musí být označena identifikačním číslem a názvem projektu a musí být zaslána na následující adresu:

Obyčejná nebo doporučená zásilka zasláná poštou:

*Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA)
Odbor D – Přírodní zdroje, klima, udržitelná modrá ekonomika a čistá energie
Jednotka D1. LIFE Energy + LIFE Climate
W-910
B-1049 Brusel*

Expresní doručení nebo doručení do vlastních rukou proti podpisu:

*Evropská komise
Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA)
Jednotka D1. LIFE Energy + LIFE Climate
Avenue du Bourget 1
B-1140 Brusel*

E-mail:

E-mailová adresa: CINEA-LIFE-MONITORING@ec.europa.eu

1.6.3 Komunikační údaje příjemců

Veškerá sdělení agentury příjemcům musí být zaslána na následující adresu:

projektový manažer

Moravskoslezský kraj (MSK)

28. října 117, 702 18 Ostrava, Česká republika

E-mailová adresa:

1.6.4 Komunikační údaje příjemců po zaplacení zůstatku

Po vyplacení zůstatku musí být veškerá sdělení určená příjemcům zaslána na jejich zákonnou adresu.

ČLÁNEK I.7 – SUBJEKTY PŘIDRUŽENÉ K PŘÍJEMCŮM

Nepoužije se.

ČLÁNEK I.8 – PŘÍJEMCI VE FORMĚ MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ

Nepoužije se.

ČLÁNEK I.9 – KONTROLY A AUDITY

Odchylně od čl. 11.27 odst. 3 General Conditions, bez ohledu na to, zda jsou kontroly, audity nebo hodnocení zahájeny před nebo po vyplacení zůstatku, může být koordinující příjemce požádán, aby shromažďoval informace týkající se přidružených příjemců a poskytl je agentuře nebo jinému externímu subjektu, který k tomu byl pověřen.

Na žádost agentury nebo jiného jí pověřeného externího subjektu poskytne koordinující příjemce neprodleně výše uvedené informace, včetně informací o dotyčných přidružených příjemcích. V tomto případě nese koordinující příjemce odpovědnost za získání a ověření těchto informací před jejich předáním agentuře, jak je stanoveno v čl.II.2.3 písm. b) bodě ii).

V takovém případě se provede rozporný audit podle článku 11.27.5 s koordinujícím příjemcem, který bude požádán o předložení připomínek přidružených příjemců, jichž se kontrola, audit nebo hodnocení týká.

Tím není dotčeno právo agentury nebo jiného externího subjektu, který je jí pověřen, provádět audity buď u jednoho, nebo u několika přidružených příjemců. V tomto případě poskytují informace přímo přidružení příjemci.

ČLÁNEK I.10 – ŘEŠENÍ SPORŮ S PŘÍJEMCI, KTEŘÍ NEJSOU ČLENY EU

Nepoužije se.

ČLÁNEK I.11 – ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O FINANČNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK

Finanční odpovědnost každého příjemce je omezena na jeho vlastní dluh, včetně jakékoli částky, kterou agentura neoprávněně zaplatila jako příspěvek na náklady vzniklé jejím přidruženým subjektům.

Ustanovení čl. II.26.3 písm. c) se nepoužije.

ČLÁNEK I.12 – POVINNOST UZAVŘÍT DOHODU O VNITŘNÍ SPOLUPRÁCI

Příjemci musí uzavřít interní dohodu o spolupráci, která obsahuje ustanovení o řízení, provozu a koordinaci příjemců a provádění projektu.

ČLÁNEK I.13 – ZPŮSOBILOST NÁKLADŮ NA ZBOŽÍ DLOUHODOBÉ SPOTŘEBY

Jako výjimka z čl. II.19.2 písm. c) jsou plné náklady na nákup vybavení a infrastruktury způsobilé za následujících podmínek:

(a) V případě *integrovaných projektů LIFE* se za způsobilé v plné výši považují náklady na nákup zboží dlouhodobé spotřeby, které je neodmyslitelně spojeno s implementací projektu a které se v průběhu trvání projektu ve značné míře používá. Tato způsobilost je podmíněna tím, že se koordinující příjemce a přidružení příjemci zaváží, že po skončení integrovaného projektu spolufinancovaného v rámci programu LIFE budou tyto statky nadále definitivně a výhradně přidělovat na činnosti provádějící cílový plán.

Tento závazek musí přesahovat konec projektu a pokrývat alespoň celou dobu ekonomické životnosti zboží.

(b) U *prototypů* je možné spolufinancovat 100 % nákladů na nákup jejich součástí. *Prototyp* nesmí být používán ke komerčním účelům po dobu stanovenou v článku I.2.2. Pokud by prototyp nebo některá z jeho součástí byly v průběhu projektu použity ke komerčním účelům (tj. prodány, pronajaty nebo použity k výrobě zboží či služeb), musí to být oznámeno. Náklady na vytvoření prototypu se pak odepisují podle pravidel platných pro nákup nového nebo použitého vybavení a infrastruktury. Veškeré související příjmy by měly být přiznány.

ČLÁNEK I.14 – DALŠÍ USTANOVENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ VČETNĚ PRÁV DUŠEVNÍHO A PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

V souladu s článkem II.9.3, podle něhož Unie získává práva na využití výsledků projektu, lze tyto výsledky využívat některým z následujících způsobů:

(a) distribuce veřejnosti v tištěné podobě, v elektronické nebo digitální podobě, na internetu včetně sociálních sítí jako soubor ke stažení nebo bez možnosti stažení;

- (b) komunikace prostřednictvím tiskových informačních služeb;
- (c) zařazení do široce přístupných databází nebo indexů, například prostřednictvím portálů s otevřeným přístupem nebo otevřených dat, nebo podobných úložišť, ať už volně přístupných nebo přístupných pouze na základě předplatného;
- (d) upravení nebo přepsání výsledků projektu, včetně zkrácení, shrnutí, úpravy obsahu, opravy technických chyb v obsahu a další vložení dle potřeby;
- (e) vyjmutí a vložení metadat, legend nebo jiných grafických, vizuálních, zvukových nebo slovních prvků a další vložení do výsledků projektu dle potřeby;
- (f) vyjmutí části (např. zvukové nebo video soubory), rozdělení na části nebo sestavení výsledků projektu;
- (g) příprava odvozených děl z výsledků projektu;
- (h) překlad, vkládání titulků, dabování výsledků projektu:
  - všechny úřední jazyky EU
- (i) udělení licence nebo sublicence třetím stranám, včetně již existujících licenčních práv, k jakémukoli právu nebo způsobu využití uvedenému v písmenech a) až i) článku II.9.3 General Conditions a v písmenech a) až h) výše.

Příjemci musí zajistit, aby Unie měla práva na užívání uvedená v General Conditions a v písmenech a) až i) výše po celou dobu trvání příslušných práv průmyslového nebo duševního vlastnictví.

ČLÁNEK I.15 – NEPOUŽITELNOST ZÁSADY NEZISKOVOSTI

V souladu s čl. II.25.3 písm. b) se zásada neziskovosti nevztahuje na následujícího příjemce, který je neziskovou organizací:

- Nadace Partnerství.

ČLÁNEK I.16 – ZPŮSOBILOST PRÁCE DOBROVOLNÍKŮ

Odchylně od čl. II.19.4 písm. i) lze hodnotu práce dobrovolníků vykázat jako způsobilé náklady ve formě jednotkových nákladů v souladu s čl. I.3.2 písm. a) bodem ii). Tyto náklady nesmí překročit limit uvedený v čl. II.25.1 písm. b).

PODPISY

Za koordinujícího příjemce

Ivo Vondrák, guvernér,

Za agenturu

Christian Strasser, vedoucí oddělení,

V Ostravě, dne

Ve dvojím vyhotovení v angličtině

V Bruselu, dne

PŘÍLOHA I – GENERAL CONDITIONS

OBSAH

PŘÍLOHA I – GENERAL CONDITIONS	19
OBSAH	19
ČÁST A – PRÁVNÍ A SPRÁVNÍ USTANOVENÍ	23
ČLÁNEK II.1 – DEFINICE	23
ČLÁNEK II.2 – OBECNÉ POVINNOSTI A ROLE	24
PŘÍJEMCŮ	24
II.2.1 Obecné povinnosti a úloha příjemců	24
11.2.2 Obecné povinnosti a úloha každého příjemce	25
11.2.3 Obecné povinnosti a úloha koordinujícího příjemce	25
II.2.4 Úloha externího monitorovacího týmu	26
ČLÁNEK II.3 – KOMUNIKACE MEZI STRANAMI	27
11.3.1 Forma a prostředky komunikace	27
11.3.2 Datum komunikace.....	27
ČLÁNEK II.4 – ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU.....	27
ČLÁNEK II.5 – STŘET ZÁJMŮ	28
ČLÁNEK II.6 – DŮVĚRNOST	28
ČLÁNEK II.7 – ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	28
II.7.1 Zpracování osobních údajů agenturou.....	28
II.7.2 Zpracování osobních údajů příjemci	29
ČLÁNEK II.8 – ZVIDITELNĚNÍ FINANCOVÁNÍ ODBORŮ	29
II.8.1 Informace o financování Unie a používání programu LIFE a loga Natura 2000	29
II.8.2 Prohlášení o vyloučení odpovědnosti agentury.....	30

Č LÁNEK II.9 – JIŽ EXISTUJÍCÍ PRÁVA A VLASTNICTVÍ A VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ (VČ ETNĚ PRÁV DUŠEVNÍHO A PRŮ MYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ)	31
11.9.1 Vlastnictví výsledků příjemci	31
11.9.2 Dříve existující práva.....	31
11.9.3 Práva Unie na využívání výsledků a již existujících práv	31
Č LÁNEK II.10 – ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK NEZBYTNÝCH PRO IMPLEMENTACI PROJEKTU	32
Č LÁNEK II.11 – ZADÁVÁNÍ ÚKOLŮ , KTERÉ JSOU SOUČ ÁSTÍ PROJEKTU, SUBDODAVATELŮ M	33
Č LÁNEK II.12 – FINANČ NÍ PODPORA TŘ ETÍM STRANÁM.....	34
Č LÁNEK II.13 – ZMĚ NY DOHODY.....	34
Č LÁNEK II.14 – POSTOUPENÍ POHLEDÁVEK NA PLATBY TŘ ETÍM STRANÁM	35
Č LÁNEK II.15 – VYŠŠ Í MOC	35
Č LÁNEK II.16 – POZASTAVENÍ IMPLEMENTACE PROJEKTU.....	35
11.16.1 Pozastavení implementace ze strany příjemců	35
11.16.2 Pozastavení implementace ze strany agentury.....	36
II.16.2.1 Dů vody pro pozastavení	36
11.16.2.2 Postup pro pozastavení	36
11.16.2.3 Pokračování v implementaci.....	37
11.16.3 Účinky pozastavení.....	37
Č LÁNEK II.17 – UKONČ ENÍ DOHODY.....	37
11.17.1 Ukončení dohody ze strany koordinujícího příjemce	37
11.17.2 Ukončení účasti jednoho nebo více příjemců ze strany koordinujícího příjemce	38
II.17.3 Ukončení dohody nebo účasti jednoho nebo více příjemců ze strany agentury	38
II.17.3.1 Dů vody pro ukončení.....	38
II.17.3.2 Postup při ukončení.....	40

II.17.4	Účinky ukončení.....	40
II.17.4.1	Účinky ukončení dohody:.....	40
I. 17.4.2	Účinky ukončení účasti jednoho nebo více příjemců:.....	41
Č LÁNEK II.18 – ROZHODNÉ PRÁVO, ŘEŠENÍ SPORŮ A VYKONATELNÁ ROZHODNUTÍ		42
Č ÁST B – FINANČNÍ USTANOVENÍ.....		43
Č LÁNEK II.19 – ZPŮ SOBILÉ NÁKLADY		43
11.19.1	Podmínky způsobilosti nákladů	43
11.19.2	Způsobilé přímé náklady	43
11.19.3	Způsobilé nepřímé náklady	47
11.19.4	Nezpůsobilé náklady.....	47
Č LÁNEK II.20 – IDENTIFIKOVATELNOST A OVĚŘITELNOST VYKÁZANÝCH ČÁSTEK		48
II.20.1	Deklarování nákladů a příspěvků	48
11.20.2	Záznamy a další dokumentace dokládající vykázané náklady a příspěvky	48
11.20.3	Podmínky pro stanovení souladu postupů účtování nákladů	49
Č LÁNEK II.21 – ZPŮ SOBILOST NÁKLADŮ SUBJEKTŮ PŘIDRUŽENÝCH K PŘÍJEMCŮM		49
Č LÁNEK II.22 – ROZPOČTOVÉ PŘEVODY		49
Č LÁNEK II.23 – NEDODRŽOVÁNÍ OHLAŠOVACÍCH POVINNOSTÍ		49
Č LÁNEK II.24 – POZASTAVENÍ PLATEB A LHŮTA PRO PLATBY		50
11.24.1	Pozastavení plateb.....	50
11.24.1.1	Důvody pro pozastavení	50
11.24.1.2	Postup pro pozastavení	50
11.24.1.3	Účinky pozastavení.....	51
11.24.1.4	Obnovení plateb	51
II.24.2	Pozastavení lhůty pro platby	51
Č LÁNEK II.25 – VÝPOČET KONEČNÉ ČÁSTKY GRANTU		52

11.25.1	Krok 1 – Použití sazby úhrady na způsobilé náklady a přičtení jednotkových, paušálních a jednorázových příspěvků	53
11.25.2	Krok 2 – Omezení <i>maximální výše grantu</i>	53
11.25.3	Krok 3 – Snížení v důsledku pravidla neziskovosti.....	53
11.25.4	Krok 4 – Snížení z důvodu nesprávné implementace nebo porušení jiných povinností.....	54
Č LÁNEK II.26 – VYMÁHÁNÍ		55
11.26.1	Vymáhání v době výplaty zůstatku.....	55
11.26.2	Vymáhání po zaplacení zůstatku	55
11.26.3	Postup vymáhání.....	55
11.26.4	Úrok z prodlení	56
11.26.5	Bankovní poplatky.....	56
Č LÁNEK II.27 – KONTROLY, AUDITY A HODNOCENÍ.....		56
11.27.1	Technické a finanční kontroly, audity, průběžná a závěrečná hodnocení	56
11.27.2	Povinnost uchovávat dokumenty	57
11.27.3	Povinnost poskytovat informace.....	57
11.27.4	Návštěvy na místě	57
11.27.5	Rozporuplný postup auditu.....	57
11.27.6	Účinky zjištění auditu.....	58
11.27.7	Náprava systémových nebo opakujících se nesrovnalostí, podvodů nebo porušení povinností	58
11.27.8	Práva úřadu OLAF.....	60
11.27.9	Práva Evropského účetního dvora a EPPO	60

ČÁST A – PRÁVNÍ A SPRÁVNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK II.1 – DEFINICE

Pro účely této dohody platí následující definice:

„Projekt“: soubor činností nebo akcí, na které je grant poskytnut a které mají být provedeny příjemci, jak je popsáno v příloze II.

„Porušení povinností“: nesplnění jedné nebo více smluvních povinností ze strany příjemce.

„Důvěrná informace“ nebo „dokument“: jakákoli informace nebo dokument (v jakémkoli formátu), který kterákoli ze stran obdržela od druhé strany nebo ke kterému kterákoli ze stran získala přístup v souvislosti s prováděním této dohody a který kterákoli ze stran písemně označila za důvěrný. Nezahrnuje informace, které jsou veřejně dostupné.

„Střet zájmů“: situace, kdy je nestranná a objektivní implementace dohody příjemcem ohrožena z důvodů souvisejících s rodinným citovým životem, politickou nebo národní spřízněností, ekonomickým zájmem nebo jakýmkoli jiným zájmem sdíleným s agenturou nebo jakoukoli třetí stranou související s předmětem dohody.

„Přímé náklady“: specifické náklady, které jsou přímo spojeny s implementací projektu, a lze je tedy k němu přímo přiřadit. Nesmí zahrnovat žádné nepřímé náklady.

„Vyšší moc“: jakákoli nepředvídatelná, výjimečná situace nebo událost, kterou strany nemohou ovlivnit a která brání kterékoli z nich ve splnění některého z jejich závazků vyplývajících z této dohody, kterou nelze přičíst chybě nebo nedbalosti na jejich straně nebo na straně subdodavatelů, přidružených subjektů nebo třetích stran, které obdržely finanční podporu, a která se ukáže jako nevyhnutelná navzdory vynaložení náležité péče. Jako na *vyšší moc* se nelze odvolávat na pracovní spory, stávky, finanční potíže nebo jakékoli neplnění služeb, závady na zařízení nebo materiálu nebo zpoždění při jejich poskytování, pokud nevyplývají přímo z příslušného případu vyšší moci.

„Formální oznámení“: forma komunikace mezi stranami provedená písemně poštou nebo elektronickou poštou, která poskytuje odesílateli přesvědčivý důkaz, že zpráva byla doručena určenému příjemci.

„Podvod“: jakékoli jednání nebo opomenutí týkající se použití nebo předložení nepravdivých, nesprávných nebo neúplných prohlášení nebo dokumentů, jehož důsledkem je zpronevěra nebo neoprávněné zadržení finančních prostředků nebo majetku z rozpočtu Unie, nezveřejnění informací v rozporu se zvláštní povinností se stejným důsledkem nebo zneužití těchto finančních prostředků nebo majetku pro jiné účely, než pro které byly původně poskytnuty.

„Závažné profesní pochybení“: porušení platných právních předpisů nebo etických norem profese, ke které osoba nebo subjekt patří, nebo jakékoli protiprávní jednání osoby nebo subjektu, které má dopad na profesní důvěryhodnost, pokud takové jednání znamená protiprávní úmysl nebo hrubou nedbalost.

„Období implementace“: období implementace činností, které jsou součástí projektu, jak je uvedeno v článku I.2.2.

„Nepřímé náklady“: náklady, které nejsou specifickými náklady přímo spojenými s implementací projektu, a proto je nelze přímo přiřadit k projektu. Nesmí zahrnovat žádné náklady, které lze identifikovat nebo vykázat jako způsobilé přímé náklady.

„Nesrovnalosti“: jakékoli porušení ustanovení práva Unie vyplývající z jednání nebo opomenutí příjemce, které má nebo by mohlo mít za následek poškození rozpočtu Unie.

„Maximální výše grantu“: maximální příspěvek EU na projekt, jak je definován v článku I.3.1.

„Předběžný materiál“: jakýkoli materiál, dokument, technologie nebo know-how, které existují předtím, než je příjemce použije pro vytvoření výsledku při implementaci projektu.

„Již existující právo“: jakékoli právo průmyslového a duševního vlastnictví k již existujícímu materiálu; může spočívat ve vlastnickém právu, licenčním právu a/nebo právu na užívání, které náleží příjemci nebo jiným třetím stranám.

„Spřízněná osoba“: jakákoli osoba, která je oprávněna zastupovat příjemce nebo přijímat rozhodnutí jeho jménem.

„Datum zahájení“: datum zahájení implementace projektu podle článku I.2.2.

„Subdodavatelská smlouva“: veřejná zakázka ve smyslu článku II.10, která se vztahuje na provádění úkolů, jež jsou součástí projektu, jak je popsáno v příloze II, třetí stranou.

ČLÁNEK II.2 – OBECNÉ POVINNOSTI A ROLE PŘÍJEMCŮ

II.2.1 Obecné povinnosti a úloha příjemců

Příjemci:

- (a) jsou společně a nerozdílně odpovědní za implementaci *projektu* v souladu s touto dohodou. Pokud příjemce nerealizuje svou část *projektu*, přechází odpovědnost za implementaci této části na ostatní příjemce (avšak bez navýšení *maximální částky grantu*);
- (b) musí společně nebo jednotlivě dodržovat všechny právní povinnosti, které jim ukládá platné právo EU, mezinárodní a vnitrostátní právo;
- (c) musí přijmout vhodná interní opatření k řádné implementaci *projektu*. Ujednání musí být v souladu s podmínkami dohody. Pokud je to stanoveno ve Special Conditions, musí mít tato opatření formu interní dohody o spolupráci mezi příjemci;
- (d) vedou aktuální účetnictví v souladu s obvyklými účetními zvyklostmi, které jim ukládají zákony a stávající předpisy;
- (e) v rámci projektu nevystupují jako subdodavatel nebo dodavatel jiného příjemce;
- (f) finančně přispívají na projekt.

11.2.2 Obecné povinnosti a úloha každého příjemce

Každý přidružený příjemce musí:

- (a) neprodleně informovat koordinujícího příjemce o jakékoli změně, která by mohla ovlivnit nebo zpozdit implementaci projektu a o které příjemce ví, a v případě integrovaných projektů LIFE Nature o jakékoli činnosti třetích stran, která by mohla mít významný negativní dopad na lokality/druhy, na něž je projekt zaměřen, a případně přijmout opatření, která by třetí strany přiměla od takové činnosti upustit;
- (b) neprodleně informovat koordinátora:
  - (i) o jakékoli změně své právní, finanční, technické, organizační nebo vlastnické situace a o jakékoli změně svého názvu, adresy nebo právního zástupce;
  - (ii) o jakékoli změně právní, finanční, technické, organizační nebo vlastnické situace svých přidružených subjektů a o jakékoli změně jejich názvu, adresy nebo právního zástupce;
  - (iii) o jakékoli změně týkající se situací vyloučení uvedených v článku 136 nařízení (EU) 2018/1046, a to i v případě svých přidružených subjektů;
- (c) včas předložit koordinujícímu příjemci:
  - (i) údaje potřebné k vypracování zpráv, finančních výkazů a dalších dokumentů stanovených v dohodě;
  - (ii) všechny dokumenty nezbytné pro audity, kontroly nebo hodnocení podle článku II.27;
  - (iii) jakékoli jiné informace, které mají být agentuře poskytnuty podle dohody, s výjimkou případů, kdy dohoda vyžaduje, aby tyto informace agentuře poskytl přímo příjemce.

11.2.3 Obecné povinnosti a úloha koordinujícího příjemce

Koordinující příjemce:

- (a) musí sledovat provádění *projektu*, aby se ujistil, že je prováděn v souladu s podmínkami dohody;
- (b) je prostředníkem pro veškerou komunikaci mezi příjemci a agenturou, pokud není v dohodě stanoveno jinak. Koordinující příjemce zejména:
  - (i) musí neprodleně informovat agenturu:
    - o jakékoli změně jména, adresy, právního zástupce kteréhokoli z příjemců nebo jejich přidružených subjektů;
    - o jakékoli změně právní, finanční, technické, organizační nebo vlastnické situace kteréhokoli z příjemců nebo jejich přidružených subjektů;

- o všech událostech nebo okolnostech, o nichž je koordinující příjemce informován a které by mohly ovlivnit nebo zpozdit implementaci *projektu*;
  - v případě integrovaných projektů LIFE Nature o jakékoli činnosti třetích stran, která by mohla mít významný negativní dopad na lokality/druhy, na něž je projekt zaměřen, a případně přijmout opatření, která by třetí strany přesvědčila, aby od takových činností upustily;
- (ii) odpovídá za to, že agentuře poskytne veškeré dokumenty a informace požadované podle dohody, pokud není v dohodě stanoveno jinak. Pokud jsou požadovány informace od ostatních příjemců, je koordinující příjemce odpovědný za získání a ověření těchto informací před jejich předáním agentuře;
- (c) musí učinit příslušná opatření pro poskytnutí finančních záruk požadovaných v rámci dohody;
- (d) musí vypracovat žádosti o platbu v souladu s dohodou;
- (e) pokud je určen jako jediný příjemce plateb jménem všech příjemců, musí zajistit, aby všechny příslušné platby byly provedeny do 30 dnů od obdržení finančních prostředků vyplacených agenturou, pokud nedojde k odůvodněnému zpoždění. Koordinující příjemce informuje agenturu o rozdělení příspěvku Unie;
- (f) nese odpovědnost za poskytnutí všech potřebných dokumentů v případě kontrol a auditů zahájených před vyplacením zůstatku a v případě hodnocení podle článku II.27, jakož i za uchování kopií všech podkladů všech souvisejících příjemců po dobu nejméně pěti let po vyplacení zůstatku.

Koordinující příjemce nesmí zadat žádnou část svých úkolů popsaných v písmenech a) až f) ostatním příjemcům nebo jiné straně.

II.2.4 Úloha externího monitorovacího týmu

Pro sledování projektu agentura vybrala externí monitorovací tým (dále *jen* „*externí monitorovací tým*“), který jí pomáhal sledovat a hodnotit průběh projektů a jejich soulad se skutečně vynaloženými náklady.

Externí monitorovací tým není oprávněn přijímat žádná rozhodnutí jménem agentury. Doporučení nebo prohlášení, které externí monitorovací tým poskytl příjemcům, nelze vykládat jako stanovisko agentury.

ČLÁNEK II.3 - KOMUNIKACE MEZI STRANAMI

11.3.1 Forma a prostředky komunikace

Veškerá sdělení týkající se dohody nebo jejího provádění musí:

- (a) být písemná (v papírové⁵ nebo elektronické podobě);
- (b) být označena číslem dohody a zkratkou a
- (c) se provádět pomocí komunikačních údajů uvedených v článku I.6.

Pokud strana požádá o písemné potvrzení elektronické komunikace v přiměřené lhůtě, musí odesílatel co nejdříve poskytnout originál podepsané papírové verze komunikace.

Před přímou komunikací s agenturou se koordinující příjemce poradí s *externím monitorovacím týmem*. Veškerá korespondence týkající se dohody nebo jejího provádění, kterou koordinující příjemce zasílá agentuře, se současně zasílá *externímu monitorovacímu týmu*.

Formální oznámení se zasílají doporučeným dopisem s doručenkou nebo rovnocenným způsobem nebo rovnocennými elektronickými prostředky.

11.3.2 Datum komunikace

Jakákoli komunikace se považuje za uskutečněnou v okamžiku, kdy ji přijímající strana obdrží, pokud dohoda nestanoví, že se komunikace považuje za uskutečněnou v den, kdy byla komunikace odeslána.

E-mail se považuje za doručení přijímající straně v den úspěšného odeslání tohoto e-mailu, pokud je odeslán na e-mailovou adresu uvedenou v článku I.6. Odesílající strana musí být schopna prokázat datum odeslání. Pokud odesílající strana obdrží zprávu o nedoručení, musí vynaložit veškeré úsilí, aby zajistila, že druhá strana sdělení e-mailem nebo poštou skutečně obdrží. V takovém případě není odesílající strana považována za osobu, která porušila svou povinnost odeslat takové sdělení ve stanovené lhůtě.

Pošta zaslaná agentuře prostřednictvím poštovních nebo kurýrních služeb se považuje za doručenu agentuře v den, kdy ji zaeviduje jednotka uvedená v článku 1.6.2 nebo v den, kdy ji obdrží *externí monitorovací tým*, podle toho, které z těchto dat nastane později.

Formální oznámení se považují za přijatá přijímající stranou v den přijetí uvedený v dokladu, který obdržela odesílající strana, že zpráva byla doručena určenému příjemci.

ČLÁNEK II.4 – ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU

11.4.1 Agentura nemůže být činěna odpovědnou za jakoukoli škodu způsobenou nebo vzniklou kterémukoli z příjemců, včetně jakékoli škody způsobené třetími stranami v důsledku

---

⁵ Digitální podpis může být akceptován, pokud je v souladu s nařízením eIDAS (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, kterým se ruší směrnice 1999/93/ES).

nebo během implementace *projektu*.

11.4.2 S výjimkou případů *vyšší moci* jsou příjemci povinni nahradit agentuře veškerou škodu, která jí vznikne v důsledku implementace *projektu* nebo proto, že *projekt* nebyl realizován v plném souladu s dohodou.

ČLÁNEK II.5 – STŘET ZÁJMŮ

11.5.1 Příjemci musí přijmout veškerá nezbytná opatření, aby zabránili jakémukoli *střetu zájmů*.

11.5.2 Příjemci musí agenturu neprodleně informovat o jakékoli situaci, která představuje nebo může vést ke *střetu zájmů*. Musí neprodleně podniknout všechny nezbytné kroky k nápravě této situace.

Agentura může ověřit, zda jsou přijatá opatření vhodná, a může požadovat, aby byla ve stanovené lhůtě přijata další opatření.

ČLÁNEK II.6 – DŮVĚRNOST

11.6.1 Během implementace *projektu* a po dobu pěti let po vyplacení zůstatku musí strany zachovávat důvěrnost veškerých *důvěrných informací a dokumentů*.

11.6.2 *Důvěrné informace a dokumenty* mohou strany použít k jinému účelu než ke splnění svých povinností podle této dohody pouze tehdy, pokud k tomu předem obdrží písemný souhlas druhé strany.

11.6.3 Povinnost důvěrnosti neplatí, pokud:

- (a) zveřejňující strana souhlasí s tím, že druhou stranu těchto povinností zprostí;
- (b) se *důvěrné informace* staly nebo stanou veřejně dostupnými, aniž by došlo k porušení povinnosti mlčenlivost;
- (c) zveřejnění *důvěrných informací nebo dokumentů* je vyžadováno zákonem;
- (d) agentura sdílí *důvěrné informace nebo dokumenty* s Evropskou komisí.

11.6.4 *Externí monitorovací tým* se řídí stejnými pravidly důvěrnosti, jaká jsou stanovena pro příjemce a agenturu.

ČLÁNEK II.7 – ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

II.7.1 Zpracování osobních údajů agenturou

Veškeré osobní údaje obsažené v dohodě musí agentura zpracovávat v souladu s nařízením (EU) 2018/1725.⁶

---

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů, kterým se ruší nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES.

Tyto údaje musí zpracovávat správce údajů uvedený v článku I.6.1 výhradně za účelem provádění, řízení a monitorování dohody nebo ochrany finančních zájmů EU, včetně kontrol, auditů a šetření podle článku II.27.

Příjemci mají právo na přístup ke svým osobním údajům, jejich opravu nebo výmaz a právo na omezení, případně právo na přenositelnost údajů nebo právo vznést námitku proti zpracování údajů v souladu s nařízením (EU) č. 2018/1725. Za tímto účelem musí zaslat veškeré dotazy týkající se zpracování svých osobních údajů správci údajů uvedenému v článku I.7.1.

Příjemci se mohou kdykoli obrátit na Evropského inspektora ochrany údajů.

II.7.2 Zpracování osobních údajů příjemci

Příjemci musí zpracovávat osobní údaje podle této dohody v souladu s platnými právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy o ochraně údajů (včetně povolení nebo oznamovacích povinností).

Příjemci mohou svým zaměstnancům umožnit přístup pouze k údajům, které jsou nezbytně nutné pro provádění, správu a monitorování dohody. Příjemce musí zajistit, aby se pracovníci pověřeni zpracováním osobních údajů zavázali k mlčenlivosti nebo měli odpovídající zákonnou povinnost mlčenlivosti.

Příjemci musí přijmout vhodná technická a organizační bezpečnostní opatření s ohledem na rizika spojená se zpracováním a na povahu, rozsah, kontext a účely zpracování dotyčných osobních údajů. Tím se podle potřeby zajistí:

- (a) pseudonymizace a šifrování osobních údajů;
- (b) schopnost zajistit neustálou důvěrnost, integritu, dostupnost a odolnost systémů a služeb zpracování;
- (c) schopnost obnovit dostupnost osobních údajů a přístup k nim včas v případě fyzických či technických incidentů;
- (d) proces pravidelného testování, posuzování a hodnocení účinnosti technických a organizačních opatření zavedených pro zajištění bezpečnosti zpracování;
- (e) opatření na ochranu osobních údajů před náhodným nebo nezákonným zničením, ztrátou, změnou, neoprávněným zveřejněním nebo zpřístupněním osobních údajů přenášených, uchovávaných nebo jinak zpracovávaných;
- (f) aby při předávání osobních údajů a přepravě paměťových médií nemohlo dojít k jejich neoprávněnému čtení, kopírování nebo vymazání;
- (g) navržení organizační struktury tak, aby splňovala požadavky na ochranu údajů.

ČLÁNEK II.8 – ZVIDITELNĚNÍ FINANCOVÁNÍ ODBORŮ

II.8.1 Informace o financování Unie a používání programu LIFE a loga Natura 2000

- a) Pokud agentura nepožádá nebo nesouhlasí s něčím jiným, musí veškerá sdělení nebo publikace, které příjemci společně nebo jednotlivě učiní a které se týkají projektu, a to i na konferencích, seminářích nebo v jakýchkoli informačních či propagačních materiálech

(jako jsou brožury, letáky, plakáty, prezentace, v elektronické podobě atd.):

- i. uvést, že projekt obdržel finanční prostředky od Unie; a
- ii. zobrazit *logo programu LIFE* (příloha II nařízení programu LIFE, https://cinea.ec.europa.eu/life/communication-gdpr-rules_enV_případě audiovizuální materiál, titulky na začátku a/nebo na konci musí obsahovat výslovnou slyšitelnou a čitelnou zmínku o finanční podpoře programu LIFE (např. „S přispěním programu LIFE Evropské unie“).

Veškeré zboží dlouhodobé spotřeby pořízené v rámci projektu musí být označeno logem LIFE, pokud agentura nestanoví jinak.

Pokud je *logo programu LIFE* zobrazeno ve spojení s jiným logem, musí být náležitě zvýrazněno.

Povinnost uvádět *logo programu LIFE* nezakládá příjemcům právo na jeho výhradní používání. Příjemci si nesmí přivlastnit *logo programu LIFE* ani žádnou podobnou ochrannou známku nebo logo, a to ani registrací, ani žádným jiným způsobem.

Pro účely prvního, druhého a třetího pododstavce a za podmínek v nich uvedených mohou příjemci používat *logo programu LIFE*, aniž by předem získali povolení agentury.

Pro projekty v lokalitách Natura 2000 nebo projekty přispívající k integritě sítě Natura 2000 platí povinnosti týkající se loga programu LIFE i pro logo Natura 2000 (https://cinea.ec.europa.eu/life/communication-gdpr-rules_en). Význam projektu pro vytvoření soustavy Natura 2000 musí být popsán na informačních tabulích a internetových stránkách.

- b) Koordinující příjemce vytvoří *internetové stránky projektu* nebo využije stávající internetové stránky alespoň v jednom úředním jazyce Evropské unie pro šíření informací o činnostech, pokroku a výsledcích projektu. Ve zprávách se uvede internetová adresa, na které jsou veřejnosti k dispozici hlavní výsledky projektu. Tato internetová stránka bude online nejpozději šest měsíců po datu zahájení, jak je uvedeno v článku I.2.2, bude pravidelně aktualizována a bude uchovávána po dobu nejméně pěti let po skončení projektu. Shrnutí projektu v anglickém jazyce, včetně jména a kontaktních údajů koordinujícího příjemce, bude uvedeno na internetových stránkách programu LIFE a zpřístupněno široké veřejnosti.
- c) Příjemci umístí a udržují *informační tabule s popisem projektu* v místech, kde se projekt realizuje, na strategických místech přístupných a viditelných pro veřejnost.

II.8.2 Prohlášení o vyloučení odpovědnosti agentury

Ve všech sděleních nebo publikacích týkajících se projektu, které příjemci společně nebo jednotlivě učiní v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky, musí být uvedeno:

- (a) že odráží pouze názor autora; a
- (b) že agentura neodpovídá za jakékoli použití informací, které obsahuje.

ČLÁNEK II.9 – JIŽ EXISTUJÍCÍ PRÁVA A VLASTNICTVÍ A VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ (VČETNĚ PRÁV DUŠEVNÍHO A PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ)

11.9.1 Vlastnictví výsledků příjemci

Příjemci si ponechávají vlastnictví výsledků projektu, včetně práv průmyslového a duševního vlastnictví, a zpráv a dalších dokumentů, které se k němu vztahují, pokud není v dohodě stanoveno jinak.

S cílem podpořit používání technik nebo modelů příznivých pro životní prostředí jsou příjemci vybízeni k tomu, aby v celé Unii zpřístupnili veškeré dokumenty, patenty a know-how, které jsou přímým výsledkem implementace projektu, a to za nediskriminačních a přiměřených obchodních podmínek.

11.9.2 Dříve existující práva

Pokud agentura zašle příjemcům písemnou žádost, v níž uvede, které z výsledků hodlá použít, musí příjemci:

- (a) sestavit seznam s uvedením všech *již existujících práv* zahrnutých do těchto výsledků a
- (b) předložit tento seznam agentuře nejpozději s žádostí o vyplacení zůstatku.

Příjemci musí zajistit, aby oni nebo jejich přidružené subjekty měli veškerá práva k využívání všech *již existujících práv* během provádění dohody.

11.9.3 Práva Unie na využívání výsledků a již existujících práv

Příjemci udělují Unii a Komisi/agentuře následující práva na využití výsledků projektu:

- (a) pro své vlastní účely a zejména k jejich zpřístupnění osobám pracujícím pro agenturu/Komisi, jiným orgánům, agenturám a institucím Unie a orgánům členských států, jakož i ke kopírování a rozmnožování vcelku nebo po částech a v neomezeném počtu kopií;
- (b) reprodukce: právo povolit přímou nebo nepřímou, dočasnou nebo trvalou reprodukci výsledků jakýmkoli prostředky (mechanickými, digitálními nebo jinými) a v jakékoli formě, vcelku nebo po částech;
- (c) sdělování veřejnosti: právo povolit jakékoli sdělování veřejnosti po drátě nebo bezdrátově, včetně zpřístupnění výsledků veřejnosti tak, aby k nim veřejnost měla přístup z místa a v čase, který si sama zvolí; toto právo zahrnuje rovněž sdělování a vysílání po kabelu nebo přes satelit;
- (d) distribuce: právo povolit jakoukoli formu distribuce výsledků nebo jejich kopií veřejnosti;
- (e) přizpůsobení: právo na úpravu výsledků;
- (f) překlad;
- (g) právo uchovávat a archivovat výsledky v souladu s pravidly pro správu dokumentů platnými pro agenturu/Komisi, včetně digitalizace nebo převodu formátu pro účely uchovávání nebo nového využití;

- (h) pokud jsou výsledky dokumenty, právo povolit opakované použití dokumentů v souladu s rozhodnutím Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise, pokud je toto rozhodnutí použitelné a pokud dokumenty spadají do jeho oblasti působnosti a nejsou vyloučeny žádným z jeho ustanovení. Pro účely tohoto ustanovení mají pojmy „opakované použití“ a „dokument“ význam, který jim byl přidělen rozhodnutím 2011/833/EU;
- (i) zařazení do široce přístupných databází nebo indexů, například prostřednictvím portálů s otevřeným přístupem nebo otevřených dat, nebo podobných úložišť, ať už volně přístupných nebo přístupných pouze na základě předplatného klíčových ukazatelů projektu LIFE, které příjemci shromáždili v souvislosti s projektem.

Výše uvedená práva na užívání mohou být dále upřesněna ve Special Conditions.

Další práva na užívání pro Unii mohou být stanovena ve Special Conditions.

Příjemci musí zajistit, aby Unie měla právo využívat veškerá již existující práva zahrnutá do výsledků projektu. Dříve existující práva musí být využívána ke stejným účelům a za stejných podmínek, jaké platí pro práva na využívání výsledků projektu, pokud není ve Special Conditions stanoveno jinak.

Informace o vlastníkově autorských práv musí být vloženy v případech, kdy je výsledek zveřejněn Unii. Informace o autorských právech musí znít: „© – rok – jméno vlastníka autorských práv. Všechna práva vyhrazena. Licence pro Evropskou unii za určitých podmínek.“

Pokud příjemci udělí agentuře/Komisi práva na užívání, nejsou tím dotčeny její povinnosti zachovávat důvěrnost podle článku II.6 ani povinnosti příjemců podle článku II.2.1.

ČLÁNEK II.10 – ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK NEZBYTNÝCH PRO IMPLEMENTACI PROJEKTU

11.10.1 Pokud provádění *projektu* vyžaduje, aby příjemci zadali zakázku na zboží, stavební práce nebo služby, mohou zadat zakázku v souladu se svými obvyklými nákupními postupy za předpokladu, že zakázka bude zadána nabídce s nejlepším poměrem ceny a kvality, případně nabídce s nejnižší cenou. Přitom se musí vyvarovat jakéhokoli *střetu zájmů*. Výběrová řízení musí být v souladu se zásadami transparentnosti a rovného zacházení s potenciálními dodavateli. Příjemci musí vést písemný záznam o postupu použitém k zajištění splnění těchto podmínek ve výběrovém řízení v souladu se svou obvyklou politikou a/nebo praxí zadávání veřejných zakázek.

Příjemci musí zajistit, aby agentura, Komise, Evropský účetní dvůr a Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) mohly vykonávat svá práva podle článku II.27 také vůči dodavatelům příjemců.

11.10.2 Příjemci, kteří jsou „veřejnými zadavateli“ ve smyslu směrnice 2014/24/EU⁷ nebo

---

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES

„zadavateli“ ve smyslu směrnice 2014/25/EU⁸, musí dodržovat platná vnitrostátní pravidla pro zadávání veřejných zakázek.

Příjemci musí zajistit, aby se podmínky, které se na ně vztahují podle článků II.4, II.5, II.6 a II.9, vztahovaly také na dodavatele.

11.10.3 Za implementaci *projektu* a dodržování dohody jsou nadále odpovědní výhradně příjemci.

11.10.4 Pokud příjemci poruší své povinnosti podle článku II.10.1, považují se náklady související s danou smlouvou za nezpůsobilé v souladu s článkem II.19.2 písm. c), d) a e).

Pokud příjemci poruší své povinnosti podle článku II.10.2, může být grant snížen v souladu s článkem II.25.4.

ČLÁNEK II.11 – ZADÁVÁNÍ ÚKOLŮ, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ PROJEKTU, SUBDODAVATELŮM

11.11.1 Příjemci mohou zadávat úkoly, které jsou součástí *projektu*, subdodavatelům. Pokud tak učiní, musí zajistit, aby kromě podmínek uvedených v článku II.10 byly splněny také následující podmínky:

- (a) subdodávky nepokrývají hlavní úkoly *projektu*;
- (b) využití subdodávek je odůvodněné vzhledem k povaze *projektu* a k tomu, co je nezbytné pro jeho implementaci;
- (c) odhadované náklady na subdodávky jsou jasně identifikovatelné v odhadovaném rozpočtu uvedeném v příloze III;

případné využití subdodávek, pokud není stanoveno v přílohách II a III, oznámí koordinující příjemce a schválí agentura. Agentura může udělit schválení po využití subdodávky, pokud subdodávka:

- je konkrétně odůvodněna v průběžné nebo závěrečné technické zprávě uvedené v článcích I.4.3 a I.4.4 a
- nevede ke změnám dohody, které by zpochybnilly rozhodnutí o udělení grantu nebo byly v rozporu s rovným zacházením s žadateli;

- (d) příjemci zajistí, aby
  - i. podmínky, které se na ně vztahují podle článku II.8, se vztahovaly i na subdodavatele;
  - ii. všechny faktury vystavené subdodavateli byly dostatečně podrobné, aby bylo možné identifikovat jednotlivé položky, na které se dodaná služba vztahuje (tj. jasný popis a cena každé položky).

---

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb rušící směrnici 2004/17/ES

11.11.2 Pokud příjemci poruší své povinnosti podle článku II.11.1 písm. a), b), c) nebo d), považují se náklady související s danou smlouvou za nezpůsobilé v souladu s článkem II.19.2 písm. f).

Pokud příjemci poruší své povinnosti podle článku II.11.1 písm. e), může být grant snížen v souladu s článkem II.25.4.

ČLÁNEK II.12 - FINANČNÍ PODPORA TŘETÍM STRANÁM

II.12.1 Pokud provádění projektu vyžaduje poskytnutí finanční podpory třetím stranám, příjemci poskytnou tuto finanční podporu v souladu s podmínkami uvedenými v příloze II, která obsahuje alespoň:

- (a) maximální výši finanční podpory, která nesmí přesáhnout 60 000 EUR pro každou třetí stranu a celkem 200 000 EUR za dobu trvání projektu;
- (b) kritéria pro stanovení přesné výše finanční podpory;
- (c) různé druhy činností, které mohou získat finanční podporu, na základě pevného seznamu;
- (d) vymezení osob nebo kategorií osob, které mohou obdržet finanční podporu;
- (e) kritéria pro poskytnutí finanční podpory.

11.12.2 Finanční podpora ve formě cen není povolena.

11.12.3 Příjemci zajistí, aby se podmínky, které se na ně vztahují podle článků II.3, II.4, II.5, II.7, II.8 a II.27, vztahovaly také na třetí strany, které přijímají finanční podporu.

ČLÁNEK II.13 – ZMĚNY DOHODY

11.13.1 Jakákoliv změna dohody musí být provedena písemně.

11.13.2 Dodatek nesmí mít za účel ani za následek provedení změn, které by zpochybnily rozhodnutí o udělení grantu nebo byly v rozporu s rovným zacházením se žadateli.

Pouze podstatné změny vyžadují formální změnu dohody a budou akceptovány pouze v řádně odůvodněných případech.

11.13.3 Každá žádost o změnu musí:

- (a) být řádně odůvodněna;
- (b) být doprovázena příslušnými podpůrnými dokumenty a
- (c) být zaslána druhé straně v dostatečném předstihu před nabytím účinnosti, v každém případě však jeden měsíc před koncem *doby provádění*.

Písmeno c) se nepoužije v případech řádně odůvodněných stranou žádající o změnu, pokud s tím druhá strana souhlasí.

11.13.4 Žádost o změnu jménem příjemců musí podat koordinující příjemce. Pokud je požadována změna koordinujícího příjemce bez jeho souhlasu, musí být žádost předložena všemi ostatními příjemci a musí k ní být přiloženo stanovisko koordinujícího příjemce nebo doklad o tom, že toto stanovisko bylo písemně vyžádáno.

11.13.5 Změny vstupují v platnost dnem podpisu poslední strany nebo dnem schválení žádosti o změnu.

Změny nabývají účinnosti dnem, na kterém se strany dohodnou, nebo v případě, že takové datum není dohodnuto, dnem, kdy změna vstoupí v platnost.

ČLÁNEK II.14 – POSTOUPENÍ POHLEDÁVEK NA PLATBY TŘETÍM STRANÁM

II.14.1 Příjemci nesmějí postoupit žádnou ze svých pohledávek na platbu vůči agentuře na třetí osobu, ledaže by to agentura schválila na základě odůvodněné písemné žádosti koordinujícího příjemce podané jménem příjemců.

Pokud agentura nepřijme postoupení nebo pokud nejsou dodrženy jeho podmínky, nemá pro ni postoupení žádný účinek.

II.14.2 Postoupení nesmí v žádném případě zbavit příjemce jejich závazků vůči agentuře.

ČLÁNEK II.15 – VYŠŠÍ MOC

11.15.1 Strana, která čelí *vyšší moci*, musí neprodleně zaslat druhé straně *formální oznámení*, v němž uvede povahu situace nebo události, její pravděpodobné trvání a předvídatelné účinky.

11.15.2 Strany musí přijmout nezbytná opatření k omezení případných škod způsobených *vyšší mocí*. Musí udělat vše pro to, aby se v implementaci *projektu* pokračovalo co nejdříve.

11.15.3 Strana, která se potýká s *vyšší mocí*, nemůže být považována za stranu, která porušila své povinnosti vyplývající z dohody, pokud jí v jejich splnění brání *vyšší moc*.

ČLÁNEK II.16 – POZASTAVENÍ IMPLEMENTACE PROJEKTU

11.16.1 Pozastavení implementace ze strany příjemců

Koordinující příjemce může jménem příjemců pozastavit implementaci *projektu* nebo jeho části, pokud výjimečné okolnosti znemožní nebo nadměrně ztíží jeho implementaci, zejména v případě *vyšší moci*.

Koordinující příjemce musí neprodleně informovat agenturu a uvést:

- (a) důvody pozastavení, včetně podrobností o datu nebo období, kdy k výjimečným okolnostem došlo, a
- (b) předpokládané datum obnovení.

Jakmile okolnosti umožní příjemcům obnovit implementaci *projektu*, musí koordinující příjemce neprodleně informovat agenturu a předložit žádost o změnu dohody podle článku

II.16.3. Tato povinnost neplatí, pokud je dohoda nebo účast příjemce ukončena v souladu s články II.17.1, II.17.2 nebo čl. II.17.3.1 písm. c) nebo d).

11.16.2 Pozastavení implementace ze strany agentury

II.16.2.1 Důvody pro pozastavení

Agentura může pozastavit implementaci *projektu* nebo jeho části:

- (a) pokud má agentura důkazy o tom, že se příjemce dopustil *nesrovnalostí, podvodu nebo porušení povinností* při zadávacím řízení nebo při implementaci dohody;
- (b) pokud má agentura důkazy o tom, že se příjemce dopustil systémových nebo opakovaných *nesrovnalostí, podvodu* nebo závažného porušení povinností v rámci jiných grantů financovaných Unii nebo Evropským společenstvím pro atomovou energii („Euratom“), které byly uděleny příjemci za podobných podmínek a chyby, *nesrovnalosti, podvod* nebo porušení mají podstatný dopad na tento grant; nebo
- (c) pokud má agentura podezření na *nesrovnalosti, podvod* nebo porušení povinností ze strany příjemce v rámci zadávacího řízení nebo při implementaci dohody a potřebuje ověřit, zda k nim skutečně došlo.

11.16.2.2 Postup pro pozastavení

Krok 1 – Před pozastavením implementace *projektu* musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*:

- (a) v němž informuje:
  - (i) o svém záměru pozastavit implementaci;
  - (ii) důvodech pozastavení;
  - (iii) nezbytných podmínkách pro obnovení implementace v případech uvedených v čl. II odst. 16.2.1 písm. a) a b) a
- (b) a vyzývá k předložení připomínek do 30 kalendářních dnů od obdržení formálního oznámení.

Krok 2 – Pokud agentura připomínky neobdrží nebo se rozhodne pokračovat v řízení navzdory obdrženým připomínkám, musí zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje o:

- (a) pozastavení implementace;
- (b) důvodech pozastavení a
- (c) konečných podmínkách pro obnovení implementace v případech uvedených v čl. II.16.2.1 písm. a) a b), nebo
- (d) orientačním datu dokončení nezbytného ověření v případě uvedeném v čl. II.16.2.1 písm. c).

Koordinující příjemce musí o pozastavení okamžitě informovat ostatní příjemce. Pozastavení nabývá účinnosti pět kalendářních dnů poté, co koordinující příjemce obdrží

formální oznámení, nebo k pozdějšímu datu uvedenému ve *formálním oznámení*.

V opačném případě musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, že v řízení o pozastavení nepokračuje.

11.16.2.3 Pokračování v implementaci

Pro obnovení implementace musí příjemci co nejdříve splnit oznámené podmínky a informovat agenturu o veškerém dosaženém pokroku.

Pokud jsou splněny podmínky pro obnovení implementace nebo jsou provedena nezbytná ověření, musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*:

- (a) informující o tom, že jsou splněny podmínky pro zrušení pozastavení, a
- (b) požadující, aby předložil žádost o změnu dohody podle článku II.16.3. Tato povinnost neplatí, pokud je dohoda nebo účast příjemce ukončena v souladu s články II.17.1, II.17.2 nebo čl. II.17.3.1 písm. c), g) nebo h).

II.16.3 Účinky pozastavení

Pokud lze v provádění *projektu* pokračovat a dohoda nebyla vypovězena, je třeba provést změnu dohody v souladu s článkem II.13, aby:

- (a) bylo nastaveno datum, kdy má být *projekt* obnoven;
- (b) byla prodloužena doba trvání *projektu* a
- (c) byly provedeny další změny nezbytné k přizpůsobení *projektu* nové situaci.

Pozastavení se ruší s účinností od data obnovení stanoveného v tomto dodatku. Toto datum může být před datem, kdy změna vstoupí v platnost.

Náklady vzniklé během období pozastavení, které souvisejí s implementací pozastaveného *projektu* nebo jeho pozastavené části, nelze proplatit ani uhradit z grantu.

Pozastavením implementace *projektu* není dotčeno právo agentury vypovědět dohodu nebo ukončit účast příjemce v souladu s článkem II.17.3, snížit grant nebo získat zpět neoprávněně vyplacené částky v souladu s články II.25.4 a II.26.

Žádná ze stran nemůže požadovat náhradu škody způsobené pozastavením dohody druhou stranou.

ČLÁNEK II.17 – UKONČENÍ DOHODY

11.17.1 Ukončení dohody ze strany koordinujícího příjemce

Příjemci mohou dohodu vypovědět.

Koordinující příjemce musí agentuře zaslat *formální oznámení* o ukončení a uvést v něm:

- (a) důvody výpovědi a
- (b) datum, kdy výpověď nabývá účinnosti. Toto datum musí být stanoveno po *formálním oznámení*.

Pokud koordinující příjemce neuvede důvody ukončení nebo pokud se agentura domnívá, že důvody ukončení neodůvodňují, má se za to, že dohoda byla ukončena neoprávněně.

Výpověď nabývá účinnosti dnem uvedeným ve *formálním oznámení*.

11.17.2 Ukončení účasti jednoho nebo více příjemců ze strany koordinujícího příjemce

Účast jednoho nebo více příjemců může být ukončena koordinujícím příjemcem na žádost dotyčného přidruženého příjemce nebo jménem ostatních přidružených příjemců.

Koordinující příjemce musí agentuře zaslat *formální oznámení* o ukončení a informovat o tom dotyčného příjemce ukončením.

Pokud je účast koordinujícího příjemce ukončena bez jeho souhlasu, musí *formální oznámení* podat jiný přidružený příjemce (jednající jménem ostatních přidružených příjemců).

Formální oznámení musí obsahovat:

- (a) důvody ukončení;
- (b) stanovisko příjemce dotčeného ukončením (nebo doklad o tom, že o toto stanovisko bylo písemně požádáno);
- (c) datum, kdy výpověď nabývá účinnosti (toto datum musí být stanoveno po *formálním oznámení*) a
- (d) žádost o změnu podle článku II.17.4.2 písm. a).

Pokud koordinující příjemce nebo příjemce neuvede důvody ukončení nebo pokud se agentura domnívá, že důvody neopravňují ukončení, bude účast považována za ukončenou neoprávněně.

Výpověď nabývá účinnosti dnem uvedeným ve *formálním oznámení*.

II.17.3 Ukončení dohody nebo účasti jednoho nebo více příjemců ze strany agentury

II.17.3.1 Důvody pro ukončení

Agentura může ukončit dohodu nebo účast jednoho nebo více příjemců, pokud:

- (a) změna právní, finanční, technické, organizační nebo vlastnické situace příjemce by mohla podstatně ovlivnit implementaci dohody nebo zpochybňuje rozhodnutí o udělení grantu, nebo změna týkající se situací vyloučení uvedených v článku 136 nařízení (EU) 2018/1046, která zpochybňuje rozhodnutí o udělení grantu;
- (b) po ukončení účasti jednoho nebo více příjemců by nezbytné změny dohody zpochybnil rozhodnutí o udělení grantu nebo by vedly k nerovnému zacházení s žadateli;
- (c) příjemci, jakákoli *spřízněná osoba* nebo jakákoli fyzická osoba, která je nezbytná pro udělení grantu nebo pro provádění dohody, se dopustili závažného *porušení povinností*, včetně nesprávného provádění *projektu*, jak je popsáno v příloze II;
- (d) implementace *projektu* je znemožněna nebo pozastavena z důvodu *vyšší moci* nebo

výjimečných okolností a buď:

- (i) obnovení není možné nebo
  - (ii) nezbytné změny dohody by zpochybnily rozhodnutí o udělení grantu nebo by byly v rozporu s rovným zacházením s žadateli;
- (e) na příjemce nebo fyzickou či právnickou osobu, která přebírá neomezenou odpovědnost za dluhy tohoto příjemce:
- (i) je vyhlášen konkurz, je v insolvenčním nebo likvidačním řízení, její majetek spravuje likvidátor nebo soud, uzavřela dohodu s věřiteli, pozastavila podnikatelskou činnost nebo se nachází v obdobné situaci vyplývající z podobného postupu podle práva Unie nebo vnitrostátního práva;
  - (ii) porušuje své povinnosti týkající se placení daní nebo příspěvků na sociální zabezpečení v souladu s platnými právními předpisy;
- (f) se příjemce nebo jakákoli s ním *spojená osoba* nebo jakákoli fyzická osoba, která je nezbytná pro udělení nebo provádění dohody, dopustila:
- (i) *závažného profesního pochybení* prokazaného jakýmkoli způsobem;
  - (ii) podvodu;
  - (iii) korupce;
  - (iv) jednání souvisejícího se zločineckými organizacemi;
  - (v) praní špinavých peněz;
  - (vi) trestných činů souvisejících s terorismem (včetně financování terorismu);
  - (vii) dětské práce nebo jiné formy obchodování s lidmi;
- (g) agentura má důkazy o tom, že se příjemce nebo jakákoli s ním *spojená osoba* nebo jakákoli fyzická osoba, která je nezbytná pro udělení grantu nebo provádění dohody, dopustila *nesrovnalostí nebo porušení povinností* v zadávacím řízení nebo při provádění dohody, včetně případů, kdy tento příjemce nebo s ním *spojená* osoba nebo fyzická osoba předložila nepravdivé informace nebo neposkytla požadované informace;
- (h) agentura má důkazy o tom, že se příjemce dopustil systémových nebo opakovaných *nesrovnalostí, podvodu* nebo závažného porušení povinností v rámci jiných grantů Unie nebo Euratomu, které mu byly uděleny za podobných podmínek, a tyto *nesrovnalosti, podvod* nebo porušení *povinností* mají podstatný dopad na tento grant;
- (i) příjemce nebo jakákoli s ním *spojená osoba* nebo jakákoli fyzická osoba, která je nezbytná pro udělení zakázky nebo pro provádění dohody, vytvořila subjekt pod jinou jurisdikcí s úmyslem obejít daňové, sociální nebo jiné právní povinnosti v jurisdikci svého sídla, ústřední správy nebo hlavního místa podnikání;
- (j) příjemce nebo jakákoli spřízněná osoba nebo jakákoli fyzická osoba, která je nezbytná pro udělení nebo provádění dohody, byla vytvořena se záměrem uvedeným v bodě i) nebo
- (k) agentura zaslala příjemci prostřednictvím koordinujícího příjemce *formální oznámení*, v němž ho žádá, aby ukončil účast svého přidruženého subjektu, protože se tento subjekt nachází v situaci uvedené v písmenech e) až j), a tento příjemce nepožádal o změnu, která by ukončila účast subjektu a přerozdělila jeho úkoly.

II.17.3.2 Postup při ukončení

Krok 1 – Před ukončením dohody nebo účasti jednoho nebo více příjemců musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*:

- (a) v němž informuje:
  - (i) o svém záměru ukončit dohodu;
  - (ii) o důvodech výpovědi; a
- (b) požaduje, aby do 45 kalendářních dnů od obdržení formálního oznámení;
  - (i) předložila připomínky jménem všech příjemců a
  - (ii) v případě čl. 11.17.3.1. písm. c) informovala agenturu o opatřeních k zajištění dodržování povinností podle této dohody.

Krok 2 – Pokud agentura neobdrží žádné připomínky nebo se rozhodne pokračovat v řízení navzdory obdrženým připomínkám, zašle koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje o ukončení řízení a datu, kdy toto ukončení nabývá účinnosti. Koordinující příjemce musí o ukončení neprodleně informovat ostatní příjemce.

V opačném případě musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje, že v řízení o ukončení nepokračuje.

Ukončení nabývá účinnosti:

- (a) v případě ukončení podle čl. II.17.3.1 písm. a), b), c) a e): v den uvedený ve *formálním oznámení* o ukončení podle druhého pododstavce (tj. v kroku 2 výše);
- (b) v případě ukončení podle čl. II.17.3.1 písm. d), f), g), h) a i): den poté, co koordinující příjemce obdrží *formální oznámení* o ukončení uvedené v druhém pododstavci (tj. v kroku 2 výše).

II.17.4 Účinky ukončení

II.17.4.1 Účinky ukončení dohody:

Do 60 kalendářních dnů ode dne, kdy ukončení nabývá účinnosti, musí koordinující příjemce podat žádost o vyplacení zůstatku podle článku I.4.4.

Pokud agentura neobdrží žádost o vyplacení zůstatku do výše uvedené lhůty, jsou z grantu uhrazeny nebo hrazeny pouze náklady, které jsou uvedeny ve schválené technické zprávě a případně ve schváleném finančním výkazu.

Pokud agentura dohodu vypoví, protože koordinující příjemce porušil svou povinnost předložit žádost o platbu, nesmí koordinující příjemce po vypovězení dohody předložit žádnou žádost o platbu. V takovém případě se použije druhý pododstavec.

Agentura vypočítá konečnou výši grantu podle článku II.25 a zůstatek podle článku I.5.4 na základě předložených zpráv. V úvahu se berou pouze činnosti provedené před datem, kdy ukončení nabývá účinnosti, nebo před datem konce *období implementace* podle článku I.2.2, podle toho, co nastane dříve. Pokud má grant formu náhrady skutečně vynaložených nákladů,

jak je stanoveno v článku I.3.2 písm. a) bodě i), jsou z grantu hrazeny nebo pokryty pouze náklady vzniklé předtím, než ukončení nabude účinnosti. Náklady související se smlouvami, které mají být realizovány až po jejich ukončení, se nezohledňují a nejsou hrazeny ani pokryty z grantu.

Agentura může snížit grant v souladu s článkem II.25.4 v případě:

- (a) neoprávněného ukončení dohody ze strany koordinujícího příjemce ve smyslu článku II.17.1; nebo
- (b) vypovězení dohody ze strany agentury z důvodů uvedených v bodech 1 a 2
- (c) písm. f), g), h) a i) článku II.17.3.1.

Žádná ze stran nemůže požadovat náhradu škody na základě toho, že druhá strana vypověděla dohodu.

Po ukončení platí nadále povinnosti příjemců, zejména povinnosti podle článků I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 a veškerá další ustanovení o využití výsledků, jak je uvedeno ve Special Conditions.

I. 17.4.2 Účinky ukončení účasti jednoho nebo více příjemců:

a) Koordinující příjemce musí předložit žádost o změnu, která obsahuje:

- (i) návrh na přerozdělení úkolů příjemce nebo příjemců, kterých se ukončení týká, a
- (ii) v případě potřeby doplnění jednoho nebo více nových příjemců, kteří převezmou po dotyčném příjemci nebo příjemcích všechna jejich práva a povinnosti vyplývající z dohody.

Pokud agentura ukončí účast příjemce, musí koordinující příjemce podat žádost o změnu do 60 kalendářních dnů ode dne, kdy ukončení nabývá účinnosti.

Pokud koordinující příjemce ukončí účast příjemce, musí být žádost o změnu zahrnuta do *formálního oznámení o ukončení* podle článku II.17.2.

Pokud ukončení nabývá účinnosti po skončení *období implementace*, nesmí být podána žádost o změnu, pokud dotyčný příjemce není koordinujícím příjemcem. V tomto případě musí být v žádosti o změnu navržen nový koordinující příjemce.

Pokud agentura žádost o změnu zamítne, může být dohoda ukončena v souladu s čl. II.17 odst.3.1 písm. b). Žádost o změnu může být zamítnuta, pokud zpochybňuje rozhodnutí o udělení grantu nebo je v rozporu s rovným zacházením s žadatelem.

b) Příjemce, kterého se ukončení týká, musí předložit koordinujícímu příjemci:

- (i) technickou zprávu a
- (ii) finanční výkaz za období od konce posledního vykazovaného období do dne, kdy ukončení nabývá účinnosti.

Koordinující příjemce musí tyto informace zahrnout do žádosti o platbu na další vykazované období.

V úvahu je třeba vzít pouze činnosti, které byly provedeny před datem, kdy ukončení nabývá účinnosti. Pokud má grant formu náhrady skutečně vynaložených nákladů, jak je stanoveno v čl. I.3.2 písm. a) bodě i), jsou z grantu hrazeny nebo pokryty pouze náklady, které dotyčnému příjemci vznikly předtím, než došlo k ukončení. Náklady související se smlouvami, které mají být realizovány až po jejich ukončení, se z grantu neproplácejí ani nehradí.

Agentura může snížit grant v souladu s článkem II.25.4 v případě:

- (a) nesprávného ukončení účasti příjemce ze strany koordinujícího příjemce ve smyslu článku II.17.2 nebo
- (b) ukončení účasti příjemce ze strany agentury z důvodů uvedených v čl. II.17.3.1 písm. c), f), g), h) nebo i).

Žádná ze stran nemůže požadovat náhradu škody z důvodu, že druhá strana ukončila účast oprávněné osoby.

Po ukončení se nadále uplatňují povinnosti dotyčného příjemce, zejména povinnosti podle článků I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 a veškerá další ustanovení o využití výsledků, jak je uvedeno ve Special Conditions.

ČLÁNEK II.18 – ROZHODNÉ PRÁVO, ŘEŠENÍ SPORŮ A VYKONATELNÁ ROZHODNUTÍ

11.18.1 Dohoda se řídí platným právem Unie, v případě potřeby doplněným belgickým právem.

11.18.2 V souladu s článkem 272 Smlouvy o fungování EU má Tribunál nebo v případě odvolání Soudní dvůr Evropské unie výlučnou pravomoc projednávat spory mezi Unií a kterýmkoli příjemcem týkající se výkladu, uplatňování nebo platnosti dohody, pokud je nelze vyřešit smírně.

11.18.3 V souladu s článkem 299 SFEU může agentura/Komise pro účely vymáhání ve smyslu článku II.26 přijmout vykonatelné rozhodnutí o uložení peněžité povinnosti jiným osobám než státům.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat *žalobu* k Tribunálu Evropské unie podle článku 263 SFEU.

ČÁST B – FINANČNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK II.19 – ZPŮSOBILÉ NÁKLADY

11.19.1 Podmínky způsobilosti nákladů

Způsobilé náklady projektu jsou náklady, které příjemci skutečně vznikly a které splňují následující kritéria:

- (a) vzniknou v *období provádění*, s výjimkou nákladů souvisejících s žádostí o vyplacení zůstatku a příslušných podkladů uvedených v článku I.4.4;

náklady se považují za vzniklé v *období implementace*, pokud byla právní povinnost k úhradě sjednána po datu zahájení a před datem ukončení projektu nebo po podpisu grantové dohody agenturou v případě, že k tomuto podpisu došlo před datem zahájení projektu;

- (b) jsou uvedeny v odhadovaném rozpočtu *projektu*, odhadovaný rozpočet je uveden v příloze III;

- (c) jsou vynaloženy v souvislosti s *projektem*, jak je popsáno v příloze II, a jsou nezbytné pro jeho implementaci;

- (d) jsou identifikovatelné a ověřitelné, a zejména musí být zaneseny do účetních záznamů příjemce a stanoveny v souladu s příslušnými účetními standardy země, v níž je příjemce usazen, a v souladu s běžnými postupy příjemce v oblasti analytického účetnictví;

- (e) splňují požadavky příslušných daňových právních předpisů a předpisů v oblasti sociálního zabezpečení; a

- (f) jsou přiměřené, opodstatněné a v souladu s požadavky řádného finančního řízení, zejména z hlediska hospodárnosti a efektivnosti.

11.19.2 Způsobilé přímé náklady

Aby byly *přímé náklady projektu* způsobilé, musí splňovat podmínky způsobilosti stanovené v článku II.19.1.

Způsobilými *přímými náklady* jsou zejména následující kategorie nákladů, pokud splňují podmínky způsobilosti stanovené v článku II.19.1 a dále uvedené podmínky:

- (a) náklady na zaměstnance, kteří pracují na základě pracovní smlouvy s příjemcem nebo rovnocenného jmenovacího aktu a jsou přiděleni k *projektu*, pokud jsou tyto náklady v souladu s obvyklou politikou odměňování příjemce:

tyto náklady zahrnují skutečné platy plus příspěvky na sociální zabezpečení a další zákonné náklady zahrnuté v odměnách, mohou rovněž zahrnovat dodatečné odměny, včetně plateb na základě dodatečných smluv bez ohledu na povahu těchto smluv, pokud jsou vypláceny jednotným způsobem vždy, když je požadován stejný druh práce nebo odborné znalosti, nezávisle na použitém zdroji financování;

náklady na fyzické osoby, které pracují na základě jiné než pracovní smlouvy s příjemcem nebo které jsou k příjemci vyslány třetí stranou za úplatu, mohou být rovněž zahrnuty do těchto osobních nákladů, pokud jsou splněny následující podmínky:

- (i) osoba pracuje za obdobných podmínek jako zaměstnanec (zejména pokud jde o způsob organizace práce, vykonávané úkoly a prostory, kde jsou vykonávány);
- (ii) výsledek práce náleží příjemci (pokud není výjimečně dohodnuto jinak) a
- (iii) náklady se výrazně neliší od nákladů na zaměstnance, kteří vykonávají podobné úkoly na základě pracovní smlouvy s příjemcem;

součet příspěvků z veřejných zdrojů jako příjemců do rozpočtu projektu musí být vyšší než součet mzdových nákladů na projekt popsany v příloze III pro zaměstnance veřejných orgánů, kteří nejsou považováni za „dodatečné“, a to nejméně o 2 %;

„dodateční“ zaměstnanci zahrnují všechny zaměstnance veřejných orgánů – stálé i dočasné –, jejichž smlouvy nebo obnovené smlouvy:

- začaly v den zahájení projektu nebo po něm nebo v den podpisu grantové dohody agenturou, pokud k tomuto datu dojde před datem zahájení projektu, a
- je konkrétně přidělují/přiřazují k projektu;

(b) **cestovní náklady a související denní příspěvky**, pokud jsou tyto náklady v souladu s obvyklými cestovními zvyklostmi příjemce;

(c) ***náklady na odpisy a prototypy:***

(i) **náklady na odpisy zboží dlouhodobé spotřeby** nebo jiného majetku (nového nebo použitého vybavení nebo infrastruktury), jak jsou zachyceny v účetních výkazech příjemce (tj. umístěny na jeho inventárních soupisech nebo v jiném typu evidence zboží dlouhodobé spotřeby / jiného majetku nebo považovány za kapitálové výdaje v souladu s platnými daňovými a účetními předpisy), za předpokladu, že se jedná o majetek:

- (i) který se odepisuje v souladu s mezinárodními účetními standardy a obvyklými účetními postupy příjemce a
- (ii) byl zakoupen v souladu s článkem II.10.1, pokud k nákupu došlo v *období implementace*;

způsobilé jsou rovněž náklady na pronájem nebo leasing zařízení nebo jiného majetku za předpokladu, že tyto náklady nepřesahují náklady na odpisy podobného zařízení nebo majetku a jsou bez jakýchkoli finančních poplatků;

při určování způsobilých nákladů lze zohlednit pouze část nákladů na odpisy, pronájem nebo leasing zařízení odpovídající *době implementace* a míře skutečného využití pro účely *projektu*;

základ pro výpočet způsobilých nákladů na odpisy nesmí překročit následující stropy:

- náklady na vybavení: 50 % celkových pořizovacích nákladů,

- náklady na infrastrukturu: 25 % z celkových pořizovacích nákladů;

výjimečně mohou být podle zvláštních podmínek způsobilé i plné náklady na nákup zboží dlouhodobé spotřeby, pokud je to odůvodněno povahou *projektu* a souvislostmi využití zařízení nebo majetku;

náklady na nákup zboží dlouhodobé spotřeby, včetně informačních tabulí, mohou být způsobilé pouze v případě, že jsou označeny logem LIFE (a případně logem Natura 2000);

prototyp je zařízení nebo infrastruktura vytvořená speciálně pro implementaci projektu, která nebyla nikdy uvedena na trh a/nebo není k dispozici jako sériový výrobek, prototyp musí hrát klíčovou roli v demonstrační činnosti projektu;

- (d) náklady na spotřební materiál a zásoby s výjimkou obecného kancelářského spotřebního materiálu a zásob, pokud:

- (i) jsou zakoupeny v souladu s článkem II.10.1 a

- (ii) jsou přímo přiřazeny k *projektu*;

- (e) náklady přímo vyplývající z požadavků uložených dohodou (šíření informací, zvláštní hodnocení *projektu*, audity, překlady, reprodukce), včetně nákladů na požadované finanční záruky, pokud jsou příslušné služby zakoupeny v souladu s článkem II. 10.1.;

- (f) náklady na *subdodávky* (označované také jako náklady na externí pomoc) ve smyslu článku II.11, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku II.11.1 písm. a),
(b) c) a d) jsou splněny;

- (g) náklady na finanční podporu třetím stranám;

- (h) cla, daně a poplatky placené příjemcem, zejména daň z přidané hodnoty (DPH), pokud jsou zahrnuty do způsobilých *přímých nákladů* a pokud není v dohodě stanoveno jinak;

DPH bez nároku na odpočet je způsobilým výdajem, s výjimkou činností, které odpovídají konceptu svrchovaných pravomocí vykonávaných členskými státy;

- (i) náklady vynaložené na ***nákup nebo dlouhodobý pronájem pozemků nebo jednorázové náhrady za práva k užívání pozemku***, který je neodmyslitelně spojen s implementací projektu a výslovně předpokládán, se považují za způsobilé v plné výši za předpokladu, že:

- (aa) v rámci projektu i mimo něj nákup přispěje ke zlepšení, udržení a obnově integrity soustavy Natura 2000, včetně zlepšení propojení vytvořením koridorů, odrazových můstků nebo jiných prvků zelené infrastruktury;

- (bb) nabytý pozemek nebo práva k užívání pozemku jsou ve vlastnictví subjektu nebo fyzické osoby, která není příjemcem projektu nebo jeho zaměstnancem a u níž lze vyloučit střet zájmů;

- (cc) nákup pozemku je jediným nebo nákladově nejefektivnějším způsobem, jak dosáhnout požadovaného výsledku ochrany přírody, a kupní cena vychází z tržních podmínek;

- (dd) zakoupená půda je dlouhodobě vyhrazena pro využití v souladu s cíli stanovenými v člancích 11, 14 nebo 15 nařízení o programu LIFE a
- (ee) dotýčný členský stát zajistí formou převodu nebo jiným způsobem dlouhodobé přidělení tohoto pozemku k účelům ochrany přírody;
- (ff) prodávajícím pozemku/práv není orgán veřejné moci, s výjimkou krátkodobých pronájmů místními orgány;
- (gg) u pozemku zakoupeného podle projektu koordinující příjemce zajistí, aby zápis v katastru nemovitostí obsahoval záruku, že pozemek bude s konečnou platností určen k ochraně přírody. Pokud v daném členském státě katastr nemovitostí neexistuje nebo neposkytuje dostatečnou právní záruku, musí koordinující příjemce do smlouvy o prodeji pozemku zahrnout doložku o definitivním převodu pozemku na ochranu přírody. V zemích, kde by bylo nezákonné zahrnout takovou záruku jak do katastru nemovitostí, tak do kupní smlouvy, může agentura v této souvislosti přijmout rovnocennou záruku, pokud poskytuje stejnou úroveň právní ochrany v dlouhodobém horizontu a splňuje požadavek obsažený v čl. 20 odst. 3 nařízení č. 1293/2013;
- (hh) u pozemku nakoupeného soukromými organizacemi navíc zápis v katastru nemovitostí (nebo kupní smlouva, pokud byla přijata namísto ní, pokud byla přijata podle předchozího odstavce) obsahuje záruku, že pozemek bude převeden na právnickou osobu, která je primárně činná v oblasti ochrany přírody, v případě zániku soukromé organizace nebo její neschopnosti hospodařit na pozemku v souladu s požadavky ochrany přírody. V zemích, kde by bylo nezákonné zahrnout takovou záruku do katastru nemovitostí nebo kupní smlouvy, může agentura v této souvislosti přijmout rovnocennou záruku, pokud poskytuje stejnou úroveň právní ochrany v dlouhodobém horizontu a splňuje požadavek obsažený v čl. 20 odst. 3 nařízení č. 1293/2013;
- (ii) pro nabytí práv musí být zápis v katastru nemovitostí řádně změněn;
- (jj) v případě pozemku zakoupeného za účelem pozdější směny za jiný pozemek na adrese, na které budou projekty realizovány, se výměna provede nejpozději před ukončením projektu a na pozemky získané výměnou se vztahují ustanovení tohoto článku. Pozemek nakoupený za účelem směny je ve fázi podávání zpráv v polovině období osvobozen od záruky, že pozemek bude s konečnou platností přidělen k ochraně přírody;

doba trvání *pronájmu pozemku* musí být buď omezena na dobu trvání projektu (krátkodobý pronájem), v takovém případě se považuje za subdodávku, nebo musí být nejméně 20 let (dlouhodobý pronájem) a musí být slučitelná s potřebami ochrany stanovišť a druhů. V případě dlouhodobého pronájmu pozemku musí nájemní smlouva jasně obsahovat veškerá ustanovení a závazky, které umožní dosažení jejich cílů z hlediska ochrany stanovišť a druhů;

v databázi LIFE Land Purchase Database (LPD) jsou uloženy elektronické údaje o pozemcích financovaných z programu LIFE. Koordinující příjemce odpovídá za zadání a ověření údajů o nákupu pozemků (popisných i prostorových) v LPD ve fázi předložení závěrečné zprávy. Formát dat bude muset být přizpůsoben standardům GIS používaným v LPD. Koordinující příjemce získá přístup k LPD šest měsíců před datem ukončení projektu, jak je uvedeno v článku I.2.2;

náklady vynaložené na vyplacení náhrady za ušlý příjem jsou způsobilé za předpokladu, že tyto výdaje byly nezbytné pro dosažení cílů integrovaného projektu LIFE Nature, LIFE Climate Change Mitigation a LIFE Climate Change Adaptation, a že vyplacení náhrady:

- odpovídá tržním cenám;
  - je formalizováno prostřednictvím právního dokumentu a
  - kompenzace se nevyplácí orgánu veřejné moci, s výjimkou kompenzace místnímu orgánu, pokud to agentura výslovně schválila jako nezbytné pro dosažení cílů projektu;
- (j) náklady vynaložené na výrobu komunikačních materiálů, včetně internetových stránek, mohou být způsobilé pouze tehdy, pokud jsou opatřeny logem LIFE (a případně logem Natura 2000).

11.19.3 Způsobilé nepřímé náklady

Aby byly *nepřímé náklady projektu* (označované také jako „režijní náklady“) způsobilé, musí představovat spravedlivé rozdělení celkových režijních nákladů příjemce a musí splňovat podmínky způsobilosti stanovené v článku II.19.1.

Způsobilé nepřímé náklady se vykazují na základě paušální sazby uvedené v příloze III v souladu s čl. I.3.2 písm. a) bodem iv) a nepřesáhnou 7 % způsobilých přímých nákladů příjemce, s výjimkou nákladů na nákup pozemku / dlouhodobý pronájem pozemku / jednorázové náhrady za práva k užívání pozemku.

11.19.4 Nezpůsobilé náklady

Kromě jakýchkoli jiných nákladů, které nesplňují podmínky stanovené v článku II.19.1, nelze za způsobilé považovat následující náklady:

- (a) návratnost kapitálu a dividend vyplácených příjemcem;
- (b) dluhy a poplatky za dluhové služby;
- (c) rezervy na ztráty nebo dluhy;
- (d) dlužné úroky;
- (e) pochybné dluhy;
- (f) kurzové ztráty;
- (g) náklady na převody z agentury účtované bankou příjemce;
- (h) náklady vykázané příjemcem v rámci jiného projektu, na který je poskytován grant z rozpočtu Unie. Tyto granty zahrnují granty udělené členským státem a financované z rozpočtu Unie a granty udělené jinými subjekty než agenturou za účelem plnění rozpočtu Unie. Příjemci, kteří dostávají provozní grant financovaný z rozpočtu EU nebo Euratomu, nemohou vykázat zejména nepřímé náklady za období, na které se vztahuje provozní grant, pokud nemohou prokázat, že provozní grant nepokrývá žádné náklady projektu;
- (i) věcné příspěvky třetích stran;
- (j) nepřiměřené nebo neuvážené výdaje;

- (k) odpočet DPH;
- (l) veškeré náklady související s opatřeními, která lze považovat za kompenzační nebo zmírňující opatření za škody způsobené přírodě nebo biologické rozmanitosti povolenými plány nebo projekty;
- (m) pokud to není výslovně uvedeno v popisu projektu v příloze II, veškeré náklady související s plány řízení, akčními plány a podobnými plány⁹, vypracovanými nebo upravenými v rámci projektu LIFE, pokud příslušný plán není přijat a uveden do provozu před datem ukončení projektu. To zahrnuje dokončení všech procesních/právních kroků v členských státech, kde se takové postupy předpokládají, před datem ukončení projektu;
- (n) náklady na velkou infrastrukturu nebo základní vědecký výzkum, pokud nejsou výslovně uvedeny v popisu projektu v příloze II.

ČLÁNEK II.20 – IDENTIFIKOVATELNOST A OVĚŘITELNOST VYKÁZANÝCH ČÁSTEK

II.20.1 Deklarování nákladů a příspěvků

Každý příjemce musí jako způsobilé náklady nebo jako požadovaný příspěvek uvést:

- (a) pro skutečné náklady: náklady, které na *projekt* skutečně vynaložil;
- (b) pro jednotkové náklady nebo jednotkové příspěvky: nepoužije se;
- (c) pro jednorázové náklady nebo jednorázové příspěvky: nepoužije se;
- (d) pro paušální náklady nebo paušální příspěvky: částka získaná použitím paušální sazby uvedené v čl. I.3.2 písm. a) bodě iv) nebo d);
- (e) pro jednotkové náklady vykázané na základě obvyklých postupů účtování nákladů příjemce: nepoužije se;
- (f) pro jednorázové náklady vykázané na základě obvyklých postupů účtování nákladů příjemce: nepoužije se;
- (g) pro paušální náklady vykázané na základě obvyklých postupů účtování nákladů příjemce: nepoužije se;

II.20.2 Záznamy a další dokumentace dokládající vykázané náklady a příspěvky

Každý příjemce musí poskytnout následující informace, pokud je o to požádán v rámci kontrol nebo auditů popsaných v článku II.27:

- (a) pro skutečné náklady: odpovídající doklady prokazující vykázané náklady, jako jsou smlouvy, faktury a účetní záznamy;

kromě toho musí obvyklé účetní a vnitřní kontrolní postupy příjemce umožnit přímé porovnání vykázaných částek s částkami zaznamenanými v jeho účetních výkazech a s částkami uvedenými v podkladech;

---

¹⁰ Do této kategorie nejsou zahrnuty povinné „plány po ukončení LIFE“.

- (b) pro jednotkové náklady nebo jednotkové příspěvky: odpovídající doklady prokazující počet vykázaných jednotek;

příjemce nemusí uvádět skutečné způsobilé náklady, které byly uhrazeny, ani předkládat doklady, jako jsou účetní výkazy, které by prokazovaly vykázanou částku na jednotku;

- (c) v případě paušálních nákladů nebo paušálních příspěvků: odpovídající doklady prokazující, že *akce* byla řádně provedena;

příjemce nemusí uvádět skutečné způsobilé náklady, které byly uhrazeny, ani předkládat doklady, např. účetní výpisy, které by prokazovaly částku vykázanou jako jednorázovou částku;

- (d) v případě paušálních nákladů nebo paušálních příspěvků: odpovídající doklady prokazující způsobilé náklady nebo požadovaný příspěvek, na které se paušální sazba vztahuje;

příjemce nemusí uvádět skutečné způsobilé náklady, které jsou hrazeny, ani předkládat doklady, jako jsou účetní výkazy, pro uplatnění paušální sazby.

11.20.3 Podmínky pro stanovení souladu postupů účtování nákladů

Nepoužije se.

ČLÁNEK II.21 – ZPŮSOBILOST NÁKLADŮ SUBJEKTŮ PŘIDRUŽENÝCH K PŘÍJEMCŮM

Pokud zvláštní podmínky obsahují ustanovení o subjektech spojených s příjemci, jsou náklady vzniklé takovému subjektu způsobilé, pokud:

- (a) splňují stejné podmínky podle článků II.19 a II.20, které se vztahují na příjemce, a
(b) příjemce, k němuž je subjekt přidružený, zajistí, aby se podmínky platné pro příjemce podle článků II.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 a II.27 vztahovaly i na subjekt.

ČLÁNEK II.22 – ROZPOČTOVÉ PŘEVODY

Příjemci mohou upravit odhadovaný rozpočet stanovený v příloze III vzájemnými převody, a to až do výše 20 % celkových způsobilých nákladů mezi jednotlivými rozpočtovými kategoriemi, pokud je *projekt* realizován způsobem popsáním v příloze II. Tato úprava nevyžaduje změnu dohody podle článku II.13.

Příjemci však nemohou přidávat náklady na *subdodávky*, které nejsou uvedeny v příloze I, pokud tyto dodatečné *subdodávky* neschválí agentura v souladu s čl. H11.1 písm. d).

ČLÁNEK II.23 – NEDODRŽOVÁNÍ OHLAŠOVACÍCH POVINNOSTÍ

Agentura může dohodu vypovědět podle čl.II.17.3.1 písm. c) a může snížit grant podle

článku II.25.4, pokud koordinující příjemce:

- (a) nepředložil žádost o průběžnou platbu nebo o výplatu zůstatku spolu s dokumenty uvedenými v článku I.4.3 nebo I.4.4 do 90 kalendářních dnů po skončení příslušného vykazovaného období a
- (b) přesto nepředloží takovou žádost do dalších 60 kalendářních dnů po písemné upomínce zaslané agenturou.

ČLÁNEK II.24 – POZASTAVENÍ PLATEB A LHŮTA PRO PLATBY

11.24.1 Pozastavení plateb

11.24.1.1 Důvody pro pozastavení

Agentura může kdykoli zcela nebo částečně pozastavit předběžné platby a průběžné platby pro jednoho nebo více příjemců nebo výplatu zůstatku pro všechny příjemce:

- (a) pokud má agentura důkazy o tom, že se příjemce dopustil *nesrovnalostí, podvodu* nebo *porušení povinností* v zadávacím řízení nebo při provádění dohody, nebo pokud příjemce neplní své povinnosti vyplývající z dohody;
- (b) pokud má agentura důkazy o tom, že se příjemce dopustil systémových nebo *opakovaných nesrovnalostí, podvodu* nebo *závažného porušení povinností* v rámci jiných grantů financovaných Unií nebo Evropským společenstvím pro atomovou energii („Euratom“), které mu byly uděleny za podobných podmínek, a tyto *nesrovnalosti, podvod* nebo porušení mají podstatný dopad na tento grant, nebo
- (c) pokud má agentura podezření na *nesrovnalosti, podvod* nebo *porušení povinností* ze strany příjemce v rámci zadávacího řízení nebo při provádění dohody a potřebuje ověřit, zda k nim skutečně došlo.

11.24.1.2 Postup pro pozastavení

Krok 1 – Před pozastavením plateb musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*:

- (a) v němž informuje:
  - (i) o svém záměru pozastavit platby;
  - (ii) důvodech pozastavení;
  - (iii) v případech uvedených v čl. II.24.1.1 písm. a) a b) o podmínkách, které musí být splněny pro obnovení plateb, a
- (b) v němž vyzývá k předložení připomínek do 30 kalendářních dnů od obdržení *formálního oznámení*.

Krok 2 – Pokud agentura připomínky neobdrží nebo se rozhodne pokračovat v řízení navzdory obdrženým připomínkám, musí zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje o:

- (a) pozastavení plateb;

- (b) důvodech pozastavení;
- (c) konečných podmínkách, za kterých lze obnovit platby v případech uvedených v čl. II.24.1.1 písm. a) a b);
- (d) orientačním datu dokončení nezbytného ověření v případě uvedeném v čl. II odst. 24.1.1 písm. c);

koordinující příjemce musí o pozastavení okamžitě informovat ostatní příjemce. Pozastavení nabývá účinnosti dnem, kdy agentura zašle *formální oznámení o pozastavení* (krok 2).

V opačném případě musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje, že v řízení o pozastavení nepokračuje.

11.24.1.3 Účinky pozastavení

Po dobu pozastavení plateb není koordinující příjemce oprávněn předkládat:

- (a) žádosti o platby a podklady uvedené v člancích I.4.2, I.4.3 a I.4.4; nebo
- (b) pokud se pozastavení týká plateb předběžného financování nebo průběžných plateb pouze pro jednoho nebo několik příjemců, veškeré žádosti o platby a podklady týkající se účasti dotyčného příjemce nebo příjemců na *projektu*.

Odpovídající žádosti o platby a podklady mohou být předloženy co nejdříve po obnovení plateb nebo mohou být zahrnuty do první žádosti o platbu splatné po obnovení plateb v souladu s harmonogramem stanoveným v článku I.4.1.

Pozastavením plateb není dotčeno právo koordinujícího příjemce pozastavit provádění *projektu* podle článku II.16.1 nebo ukončit dohodu či účast příjemce podle článků II.17.1 a II.17.2.

11.24.1.4 Obnovení plateb

Aby agentura mohla obnovit platby, musí příjemci co nejdříve splnit oznámené podmínky a informovat agenturu o veškerém dosaženém pokroku.

Pokud jsou splněny podmínky pro obnovení plateb, bude pozastavení zrušeno. Agentura zašle koordinujícímu příjemci *formální oznámení*, v němž ho o tom informuje.

II.24.2 Pozastavení lhůty pro platby

11.24.2.1 Agentura může kdykoli pozastavit lhůtu pro platbu uvedenou v člancích I.4.9, I.4.10 a I.4.11, pokud žádost o platbu nelze schválit, protože:

- (a) není v souladu s dohodou;
- (b) nebyly předloženy příslušné podklady nebo
- (c) existují pochybnosti o způsobilosti nákladů vykázaných ve finančních výkazech a jsou nutné další kontroly, revize, audity nebo šetření.

11.24.2.2 Agentura musí zaslat koordinujícímu příjemci *oznámení*, ve kterém ho informuje o:

- (a) pozastavení a
- (b) důvodech pozastavení.

Pozastavení nabývá účinnosti dnem, kdy agentura zašle *oznámení*.

11.24.2.3 Pokud již nejsou splněny podmínky pro pozastavení lhůty splatnosti, pozastavení se zruší a zbývající lhůta se obnoví.

Pokud pozastavení přesáhne dva měsíce, může koordinující příjemce požádat agenturu, zda bude pozastavení pokračovat.

Pokud byla lhůta pro platbu pozastavena, protože technické zprávy nebo finanční výkazy nejsou v souladu s dohodou a revidovaná zpráva nebo výkaz nebyly předloženy nebo byly předloženy, ale byly rovněž zamítnuty, může agentura ukončit dohodu nebo účast příjemce podle článku II.17.3.1 písm. c) a snížit grant podle článku II.25.4.

ČLÁNEK II.25 – VÝPOČET KONEČNÉ ČÁSTKY GRANTU

Konečná výše grantu závisí na tom, do jaké míry byl *projekt* realizován v souladu s podmínkami dohody.

Konečnou výši grantu vypočítá agentura v okamžiku vyplacení zůstatku. Výpočet zahrnuje následující kroky:

Krok 1 – Použití sazby úhrady na způsobilé náklady a přičtení jednotkových, paušálních a jednorázových příspěvků

Krok 2 – Omezení na *maximální výši grantu*

Krok 3 – Snížení v důsledku pravidla neziskovosti

Krok 4 – Snížení z důvodu nesprávného provádění nebo porušení jiných povinností.

11.25.1 Krok 1 – Použití sazby úhrady na způsobilé náklady a přičtení jednotkových, paušálních a jednorázových příspěvků

Tento krok se provádí takto:

- (a) pokud má grant podle článku I.3.2 písm. a) formu úhrady způsobilých nákladů, použije se sazba úhrady stanovená v uvedeném článku na způsobilé náklady *projektu* schválené agenturou pro odpovídající kategorie nákladů, příjemce a přidružené subjekty;
- (b) pokud má grant podle čl. I.3 odst. 2 písm. a) bodů ii) až v) formu úhrady způsobilých jednotkových nákladů, jednorázových nákladů nebo paušálních nákladů, použije se na tyto způsobilé náklady sazba úhrady stanovená v uvedeném článku, jak ji schválila agentura pro příslušné kategorie nákladů, příjemce a přidružené subjekty;

přijatá částka za práci dobrovolníků pro příslušné příjemce a přidružené subjekty musí být omezena na následující částku, podle toho, která je nižší:

- (i) celkové zdroje financování uvedené v odhadovaném rozpočtu stanoveném v příloze III a schválené agenturou, vynásobené padesáti procenty, nebo
  - (ii) částka za práci dobrovolníků uvedená v závěrečném finančním výkazu.
- (c) pokud má grant podle čl. I.3 odst. 2 písm. b) formu jednotkového příspěvku, vynásobí se jednotkový příspěvek uvedený v tomto článku skutečným počtem jednotek schváleným agenturou pro příjemce a jeho přidružené subjekty;
  - (d) pokud má grant podle čl. I.3.2 písm. c) formu jednorázového příspěvku, použije agentura jednorázovou částku uvedenou v tomto článku pro příjemce a jeho přidružené subjekty, pokud zjistí, že příslušné úkoly nebo část *projektu* byly řádně provedeny v souladu s přílohou I;
  - (e) pokud má grant podle čl. I.3 odst. 2 písm. d) formu paušálního příspěvku, použije se paušální sazba uvedená v tomto článku na způsobilé náklady nebo na příspěvek schválený agenturou pro příjemce a jeho přidružené subjekty.

Pokud článek I.3.2 stanoví kombinaci různých forem grantu, musí se získané částky sečíst.

11.25.2 Krok 2 – Omezení maximální výše grantu

Celková částka, kterou agentura příjemcům vyplatí, nesmí v žádném případě překročit *maximální výši grantu*.

Pokud je částka získaná po kroku 1 vyšší než tato maximální částka, je konečná výše grantu omezena na tuto částku.

Pokud je práce dobrovolníků vykázána jako součást přímých způsobilých nákladů, je konečná výše grantu omezena částkou celkových způsobilých nákladů a příspěvků schválených agenturou sníženou o částku práce dobrovolníků schválenou agenturou.

11.25.3 Krok 3 – Snížení v důsledku pravidla neziskovosti

Grant nesmí příjemcům přinést zisk, pokud není ve zvláštních podmínkách stanoveno jinak.

Zisk je třeba vypočítat takto:

- (a) vypočítejte se přebytek celkových příjmů projektu nad celkovými způsobilými náklady projektu takto:

{příjmy projektu

mínus

konsolidované celkové způsobilé náklady a příspěvky schválené agenturou odpovídající částkám stanoveným v souladu s článkem II.25.1};

příjmy projektu se vypočítají takto:

{příjmy z *projektu* pro příjemce a přidružené subjekty jiné než neziskové organizace

plus

částka získaná po provedení kroků 1 a 2},

kde příjmy z *projektu* jsou konsolidované příjmy zjištěné, vytvořené nebo potvrzené pro příjemce a přidružené subjekty jiné než neziskové organizace ke dni, kdy koordinátor vypracuje žádost o platbu zůstatku;

věcné a finanční příspěvky třetích stran se nepovažují za příjmy;

- (b) pokud je částka vypočtená podle písmene a) kladná, bude tato částka odečtena od částky vypočtené podle kroků 1 a 2 v poměru ke konečné míře úhrady skutečných způsobilých nákladů *projektu* schválených agenturou pro kategorie nákladů uvedené v čl. I.3.2 písm. a) bodě i).

11.25.4 Krok 4 – Snížení z důvodu nesprávné implementace nebo porušení jiných povinností

Agentura může snížit *maximální výši grantu*, pokud *projekt* nebyl řádně implementován, jak je popsáno v příloze II (tj. pokud nebyl implementován nebo byl implementován špatně, částečně nebo opožděně), nebo pokud byla porušena jiná povinnost vyplývající z dohody.

Výše snížení bude úměrná míře, v jaké byl *projekt* nesprávně implementován, nebo závažnosti porušení.

Před snížením grantu a s výjimkou případů, kdy je snížení způsobeno nedodržením pravidla 2 % podle čl. II.19.2 písm. a) bodu iii), musí agentura zaslat koordinujícímu příjemci *formální oznámení* :

- (a) v němž informuje:

- (i) o svém záměru snížit *maximální výši grantu*;
- (ii) částce, o kterou hodlá grant snížit;
- (iii) o důvodech snížení;

- (b) a vyzývá k předložení připomínek do 30 kalendářních dnů od obdržení formálního oznámení.

Pokud agentura neobdrží žádné připomínky nebo se rozhodne pokračovat ve snižování navzdory obdrženým připomínkám, zašle koordinujícímu příjemci *formální oznámení* o svém rozhodnutí.

Pokud je grant snížen, musí agentura vypočítat sníženou částku grantu tak, že od *maximální částky grantu* odečte částku snížení (vypočtenou v poměru k nesprávné implementaci *projektu* nebo k závažnosti porušení povinností).

Konečná výše grantu bude ta nižší z následujících dvou částek:

- (a) částka získaná po provedení kroků 1 až 3; nebo
- (b) snížená částka grantu po kroku 4.

ČLÁNEK II.26 – VYMÁHÁNÍ

11.26.1 Vymáhání v době výplaty zůstatku

Pokud má platba zůstatku formu zpětného získání, musí koordinující příjemce vrátit agentuře příslušnou částku, ačkoliv nebyl konečným příjemcem dlužné částky. Agentura si však v případě potřeby vyhrazuje právo vymáhat dlužnou částku přímo od konečného příjemce.

11.26.2 Vymáhání po zaplacení zůstatku

V případě, že má být částka získána zpět, jak je stanoveno v člancích II.27.6, II.27.7 a II.27.8, musí příjemce, kterého se týkají zjištění auditu nebo OLAF, vrátit agentuře příslušnou částku. Pokud se zjištění auditu netýkají konkrétního příjemce (nebo jeho přidružených subjektů), musí koordinující příjemce vrátit agentuře příslušnou částku, i když nebyl konečným příjemcem dlužné částky.

Každý příjemce je odpovědný za vrácení jakékoli částky, kterou agentura neoprávněně vyplatila jako příspěvek na náklady vzniklé jeho přidruženým subjektům.

11.26.3 Postup vymáhání

Před vymáháním musí agentura zaslat dotyčnému příjemci *formální oznámení*:

- (a) o svém záměru vymáhat neoprávněně vyplacenou částku;
- (b) s uvedením dlužné částky a důvodů pro vymáhání a
- (c) vyzvat příjemce, aby ve stanovené lhůtě vnesl připomínky.

Pokud nebyly předloženy žádné připomínky nebo pokud se agentura navzdory připomínce předložené příjemcem rozhodne pokračovat v postupu vymáhání, může potvrdit vymáhání zasláním *formálního oznámení* příjemci, které se skládá z oznámení o dluhu, v němž jsou uvedeny podmínky a datum platby.

Nebude-li platba provedena do data uvedeného v oznámení o dluhu, bude agentura/Komise vymáhat dlužnou částku:

- (a) započtením bez předchozího souhlasu příjemce proti částkám, které agentura, Komise nebo výkonná agentura dluží příjemci (z rozpočtu Unie nebo Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom)) („započtení“);

za výjimečných okolností může agentura v zájmu ochrany finančních zájmů Unie provést zápočet před datem splatnosti;

proti takovému započtení lze podat žalobu k Tribunálu Evropské unie v souladu s článkem 263 SFEU;

- (b) čerpáním finanční záruky, pokud je to stanoveno v souladu s článkem I.4.9 („čerpání finanční

záruky“);

- (c) společnou a nerozdílnou odpovědností příjemců až do výše maximálního příspěvku EU uvedeného pro každého příjemce v odhadovaném rozpočtu (příloha III v posledním znění);
- (d) podniknutím právních kroků podle článku II.18.2 nebo zvláštních podmínek nebo přijetím vykonatelného rozhodnutí podle článku II.18.3.

11.26.4 Úrok z prodlení

Není-li platba provedena do data uvedeného v oznámení o dluhu, bude částka, která má být vrácena, navýšena o úrok z prodlení ve výši stanovené v článku I.4.13 ode dne následujícího po datu platby uvedeném v oznámení o dluhu až do dne, kdy agentura obdrží celou platbu částky, včetně tohoto dne.

Částečné platby musí být nejprve započteny proti poplatkům a úrokům z prodlení a poté proti jistině.

11.26.5 Bankovní poplatky

Bankovní poplatky vzniklé v procesu vymáhání musí nést dotýčný příjemce, pokud se nepoužije směrnice 2007/64/ES¹².

ČLÁNEK II.27 – KONTROLY, AUDITY A HODNOCENÍ

11.27.1 Technické a finanční kontroly, audity, průběžná a závěrečná hodnocení

Agentura může během implementace *projektu* nebo po ní provádět technické a finanční kontroly a audity, aby zjistila, zda příjemci řádně provádějí *projekt* a plní povinnosti vyplývající z dohody. Může také kontrolovat zákonem stanovené záznamy příjemců za účelem pravidelného vyměřování jednorázových částek, jednotkových nákladů nebo paušálních částek.

Informace a dokumenty poskytnuté v rámci kontrol nebo auditů musí být považovány za důvěrné.

Kromě toho může agentura provést průběžné nebo závěrečné hodnocení dopadu *projektu*, měřeno vzhledem k cíli příslušného programu Unie.

Kontroly, audity nebo hodnocení agentury mohou provádět buď přímo její vlastní zaměstnanci, nebo jakýkoli jiný externí subjekt, který je k tomu jejím jménem oprávněn.

Agentura může zahájit tyto kontroly, audity nebo hodnocení během provádění dohody a po dobu pěti let ode dne vyplacení zůstatku. Toto období je omezeno na tři roky, pokud *maximální výše grantu* nepřesahuje 60 000 EUR.

Kontrola, audit nebo hodnotící řízení se považují za zahájené v den obdržení dopisu agentury, který je oznamuje.

Pokud je audit prováděn u přidruženého subjektu, musí o tom dotýčný příjemce tento přidružený subjekt informovat.

---

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES¹¹ ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ruší směrnice 97/5/ES.

11.27.2 Povinnost uchovávat dokumenty

Příjemci musí uchovávat všechny originální dokumenty, zejména účetní a daňové záznamy, uložené na jakémkoli vhodném médiu, včetně digitalizovaných originálů, pokud to povolují příslušné vnitrostátní právní předpisy a za podmínek v nich stanovených, po dobu pěti let počínaje dnem vyplacení zůstatku.

Doba, po kterou musí být dokumenty uchovávány, je omezena na tři roky, pokud *maximální výše grantu* nepřesahuje 60 000 EUR.

Lhůty uvedené v prvním a druhém pododstavci jsou delší, pokud probíhají audity, odvolání, soudní spory nebo se uplatňují nároky týkající se grantu, včetně případů uvedených v článku II.27.7. V takových případech musí příjemci dokumenty uchovávat až do ukončení těchto auditů, odvolání, soudních sporů nebo vymáhání pohledávek.

11.27.3 Povinnost poskytovat informace

Pokud je kontrola, audit nebo hodnocení zahájeno před vyplacením zůstatku, musí koordinující příjemce poskytnout veškeré informace, včetně informací v elektronické podobě, které si vyžádá agentura nebo jiný externí subjekt pověřený agenturou. V případě potřeby může agentura požádat příjemce, aby tyto informace poskytl přímo.

Pokud je kontrola nebo audit zahájen po vyplacení zůstatku, musí informace uvedené v předchozím pododstavci poskytnout dotyčný příjemce.

Pokud dotyčný příjemce nesplní povinnosti stanovené v prvním a druhém pododstavci, může agentura zvážit:

- (a) veškeré náklady, které nejsou dostatečně podloženy informacemi poskytnutými příjemcem, jako nezpůsobilé;
- (b) jakýkoli jednotkový, jednorázový nebo paušální příspěvek, který není dostatečně podložen informacemi poskytnutými příjemcem, jako nepřiměřený.

11.27.4 Návštěvy na místě

Během kontroly na místě musí příjemci umožnit zaměstnancům agentury a externím pracovníkům pověřeným agenturou přístup na místa a do prostor, kde je nebo byl *projekt* realizován, a ke všem potřebným informacím, včetně informací v elektronické podobě.

Musí zajistit, aby informace byly v okamžiku návštěvy na místě snadno dostupné a aby požadované informace byly předány ve vhodné formě.

Pokud dotyčný příjemce odmítne poskytnout přístup na místa, do prostor a k informacím podle prvního a druhého pododstavce, může agentura zvážit:

- (a) veškeré náklady, které nejsou dostatečně podloženy informacemi poskytnutými příjemcem, jako nezpůsobilé;
- (b) jakýkoli jednotkový, jednorázový nebo paušální příspěvek, který není dostatečně podložen informacemi poskytnutými příjemcem, jako nepřiměřený.

11.27.5 Rozporuplný postup auditu

Na základě zjištění učiněných během auditu musí být vypracována předběžná zpráva („návrh auditní zprávy“). Agentura nebo její zplnomocněný zástupce ji musí zaslat dotyčnému příjemci, který má na předložení připomínek 30 kalendářních dnů ode dne jejího obdržení. Závěrečná zpráva (dále jen „závěrečná

zpráva o auditu“) musí být zaslána dotyčnému příjemci do 60 kalendářních dnů od uplynutí lhůty pro předložení připomínek.

11.27.6 Účinky zjištění auditu

Na základě závěrečných zjištění auditu může agentura přijmout opatření, která považuje za nezbytná, včetně vymáhání všech nebo části plateb, které provedla, v době výplaty zůstatku nebo po jeho výplatě, jak je stanoveno v článku II.26.

V případě závěrečných auditních zjištění po vyplacení zůstatku odpovídá částka, která má být vrácena, rozdíl mezi revidovanou konečnou částkou grantu stanovenou v souladu s článkem II.25 a celkovou částkou vyplacenou příjemcům na základě dohody na implementaci *projektu*.

II.27.7 Náprava systémových nebo opakujících se nesrovnalostí, podvodů nebo porušení povinností

11.27.7.1 Agentura může rozšířit auditní zjištění z jiných grantů na tento grant, pokud:

- (a) se dotyčný příjemce dopustil systémových nebo opakovaných *nesrovnalostí, podvodů* nebo porušení povinností v rámci jiných grantů EU nebo Euratomu poskytnutých za podobných podmínek a tyto *nesrovnalosti, podvody* nebo *porušení povinností* mají podstatný dopad na tento grant a
- (b) závěrečná zjištění auditu jsou zaslána dotyčnému příjemci prostřednictvím *formálního oznámení* spolu se seznamem grantů, kterých se zjištění týkají, ve lhůtě uvedené v článku II.27.1

Rozšíření nálezů může vést k:

- (a) zamítnutí nákladů jako nezpůsobilých;
- (b) snížení grantu podle článku II.25.4;
- (c) vymáhání neoprávněně vyplacených částek podle článku II.26;
- (d) pozastavení plateb podle článku II.24.1;
- (e) pozastavení implementace *projektu* podle článku II.16.2;
- (f) ukončení podle článku II.17.3.

11.27.7.2 Agentura musí dotyčnému příjemci zaslat *formální oznámení*, v němž ho informuje o systémových nebo opakujících se *nesrovnalostech, podvodech* nebo *porušení povinností* a o svém záměru rozšířit auditní zjištění spolu se seznamem dotčených grantů.

- (a) Pokud se zjištění týkají způsobilosti nákladů, postupuje se takto:

Krok 1 – *Formální oznámení* musí obsahovat:

- (i) výzvu k podání připomínek k seznamu grantů, kterých se zjištění týkají;
- (ii) žádost o předložení revidovaných finančních výkazů pro všechny dotčené granty;
- (iii) pokud je to možné, opravnou sazbu pro extrapolaci stanovenou agenturou pro výpočet částek, které mají být zamítnuty na základě systémových nebo opakujících se *nesrovnalostí, podvodů* nebo porušení povinností, pokud se dotyčný příjemce:
  - domnívá, že předložení revidovaných finančních výkazů není možné nebo proveditelné, nebo
  - nepředloží revidované finanční výkazy.

Krok 2 – Dotyčný příjemce má 60 kalendářních dnů od obdržení *formálního oznámení* na předložení

připomínek a revidovaných finančních výkazů nebo na navržení řádně odůvodněné alternativní metody opravy. V odůvodněných případech může agentura tuto lhůtu prodloužit.

Krok 3 – Pokud dotyčný příjemce předloží revidované finanční výkazy, které zohledňují zjištění, agentura na základě těchto revidovaných výkazů určí částku, která má být opravena.

Pokud příjemce navrhne alternativní způsob opravy a agentura jej přijme, musí agentura zaslat dotyčnému příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje:

- (i) o akceptování alternativní metody;
- (ii) o revidovaných způsobilých nákladech stanovených touto metodou.

V opačném případě musí agentura zaslat dotyčnému příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje:

- (i) o nesouhlasu s připomínkami ani s navrhovanou alternativní metodou;
- (ii) revidovaných způsobilých nákladech určených použitím metody extrapolace, která byla příjemci původně oznámena.

Pokud jsou systémové nebo opakující se *nesrovnalosti, podvody* nebo porušení povinností zjištěny až po vyplacení zůstatku, částka, která má být vrácena, odpovídá rozdílu mezi:

- (i) revidovanou konečnou částku grantu stanovenou v souladu s článkem II.25 na základě revidovaných způsobilých nákladů vykázaných příjemcem a schválených agenturou nebo na základě revidovaných způsobilých nákladů po extrapolaci a
- (ii) celkovou částkou vyplacenou příjemcům na základě dohody za implementaci *projektu*;

(b) Pokud se zjištění týkají nesprávné implementace nebo porušení jiné povinnosti, postupuje se takto:

Krok 1 – *Formální oznámení* musí obsahovat:

- (i) výzvu příjemci, aby předložil připomínky k seznamu grantů, na které se vztahují zjištění a
- (ii) opravnou paušální sazbu, kterou agentura hodlá použít na *maximální částku grantu* nebo její část v souladu se zásadou proporcionality.

Krok 2 – Dotyčný příjemce má 60 kalendářních dnů od obdržení *formálního oznámení* na předložení připomínek nebo na navržení řádně odůvodněné alternativní paušální sazby.

Krok 3 – Pokud agentura přijme alternativní paušální sazbu navrženou příjemcem, musí dotyčnému příjemci zaslat *formální oznámení*, v němž ho informuje:

- (i) o akceptování alternativní paušální sazby;
- (ii) opravené částce grantu použitím této paušální sazby.

V opačném případě musí agentura zaslat dotyčnému příjemci *formální oznámení*, v němž ho informuje:

- (i) o nesouhlasu s připomínkami ani s navrhovanou alternativní paušální sazbou;
- (ii) o opravené částce grantu uplatněním paušální sazby, která byla příjemci původně oznámena.

Pokud jsou systémové nebo opakující se *nesrovnalosti, podvody* nebo porušení povinností

zjištěny až po vyplacení zůstatku, částka, která má být vrácena, odpovídá rozdílu mezi:

- (i) revidovanou konečnou částkou grantu po paušální korekci a
- (ii) celkovou částkou vyplacenou příjemcům na základě dohody za implementaci *projektu*.

11.27.8 Práva úřadu OLAF

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) má stejná práva jako agentura, zejména právo přístupu za účelem kontroly a vyšetřování.

Podle nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/9612 a nařízení (EU, Euratom) č. 883/201313 může OLAF rovněž provádět kontroly a inspekce na místě v souladu s postupy stanovenými právem Unie na ochranu finančních zájmů Unie proti *podvodům* a jiným *nesrovnalostem*.

Zjištění OLAF mohou případně vést k tomu, že agentura bude od příjemců vymáhat částky zpět.

Zjištění vyplývající z vyšetřování OLAF mohou navíc vést k trestnímu stíhání podle vnitrostátního práva.

11.27.9 Práva Evropského účetního dvora a EPPO

Evropský účetní dvůr a Úřad evropského veřejného žalobce zřízený nařízením Rady (EU) 2017/193914 (dále jen „EPPO“) má stejná práva jako agentura, zejména právo na přístup pro účely kontrol a auditů.

¹² Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

¹⁴ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce při zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce

LIFE Integrated projects 2020

Climate Action

Stage 2 – FULL PROPOSAL

Technical application forms

Part A – administrative information

Obsah

PART A – ADMINISTRATIVE INFORMATION	1
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A1	5
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A2	7
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A3	9
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A3A	10
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A4	11
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A5	36
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - A6	54
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – A7	55
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – A8	58
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - B1	61
SUMMARY DESCRIPTION OF THE PROJECT	61
1.OVERALL CONTEXT/BACKGROUND/GEOGRAPHICAL SCOPE	61
2.PROJECT OBJECTIVES:	64
3.ACTIONS AND MEANS INVOLVED:	67
4.EXPECTED RESULTS (MAIN OUTPUTS AND ACHIEVEMENTS, QUALITATIVE AND QUANTITATIVE):	71
5.EXPECTED CONTRIBUTION TO THE IMPLEMENTATION OF THE TARGET PLAN/STRATEGY	75
6.MAIN STAKEHOLDERS INVOLVED IN THE PROJECT	79
7.LONG TERM SUSTAINABILITY (INCLUDING CAPACITY BUILDING)	80
8.EXPECTED MAJOR CONSTRAINTS AND RISKS	81
9.A) IS YOUR PROJECT SIGNIFICANTLY CLIMATE RELATED? YES NO	83
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - B2A	84
GENERAL DESCRIPTION OF THE AREA(S) TARGETED BY THE PROJECT	84
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - B2B	86
MAPS OF THE GENERAL LOCATION OF THE PROJECT AREAS	86
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - B2C	89
DESCRIPTION OF THE STRATEGY TO IMPLEMENT THE OVERALL PLAN	89
Short term (at least first 2.5 years):	90
Long term (beyond 2.5 years):	90
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - B3	91
EU ADDED VALUE OF THE PROJECT AND ITS ACTION	91
Extent and quality of the contribution to the objectives of LIFE:	91
Extent and quality of the mobilisation of other funds:	93
Quality of multi-purpose mechanism, synergies and integration:	94
Replicability and transferability:	95
Transnational, green procurement, uptake of research results:	96
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - B4	98
BEST PRACTICE / INNOVATION / DEMONSTRATION CHARACTER OF THE PROJECT	98
Best practice	98
Demonstration	98
Pilot (innovation)	99
EFFORTS FOR REDUCING THE PROJECT'S "CARBON FOOTPRINT"	99
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – B5	101
STAKEHOLDERS INVOLVED IN THE PROJECT	101
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – B6	103
EXPECTED CONSTRAINTS AND RISKS RELATED TO THE PROJECT IMPLEMENTATION	103
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – B7	105
CONTINUATION / VALORISATION AND LONG TERM SUSTAINABILITY AFTER THE END OF THE PROJECT	105
How will you ensure the longterm implementation of the plan and beyond?	105
Which actions will have to be carried out or continued after the end of the project?	106
How will this be achieved? What resources will be necessary to carry out these actions and how will those capacities be ensured?	107
Will the staff recruited/trained during the project continue to work on the implementation of the plan?	108
How, where and by whom will the equipment acquired be used after the end of the project? (if relevant)	108
To what extent will the results and lessons be actively disseminated after the end of the project to those persons and/or organisations that could best make use of them (please identify these persons/organisations)?	108
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - C1A	111
DETAILS OF PROPOSED ACTIONS	111
A. PŘÍPRAVNÉ AKCE	111

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

A.1. Analýza State of the Art.....	111
A.2. Metodická a odborná příprava adaptace území MSK	114
A.2.1. Metodiky a zásady pro adaptaci	114
A.2.2. Nové postupy pro rekultivace ploch po těžbě černého uhlí	118
A.3. Proškolení týmu expertů a stakeholderů - capacity building	120
A.4. Komunikační strategie	123
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - C1B	127
C. KONKRÉTNÍ IMPLEMENTAČNÍ AKCE	127
C.1. Zpracování a aktualizace adaptačních plánů	127
C.1.1. Regionální plán přizpůsobení se změně klimatu pro Slezské vojvodství (PL)	127
C.1.2. Aktualizace Adaptační strategie MSK	131
C.1.3. Podpora adaptačních plánů měst v MSK	132
C.1.4. Zelené sídliště v Karviné	136
C.1.5. Podpora rozvoje zelené infrastruktury ve městech Orlová, Karviná, Havířov	137
C.1.6. Koncepce hospodaření s dešťovou vodou v Karviné a Havířově	140
C.1.7. Koncepce péče o zeleň v majetku MSK.....	142
C.1.8. Cost-benefit analýza a ekosystémové služby poskytované v rámci adaptačních opatření v MSK	144
C.2. Zpracování mitigačních plánů	146
C.2.1. SECAP pro pilotní město Karviná	146
C.2.2. Smart Building System (SBS) – systém adaptace a mitigace pro budovy MSK	148
C.3. Podpora adaptace přírody a krajiny v MSK.....	150
C.3.1. Uzemní studie	150
C.3.2. Koncepce péče o MZCHÚ v MSK v podmínkách klimatických změn	153
C.3.3. Low carbon and climate resilient development plan for POHO2030	155
C.3.4. Studie dopadů klimatických změn na zemědělství	158
C.4. Regionální informační systém pro adaptace (RISA)	161
C.5. Poradenská centra	164
C.5.1. Poradenské centrum pro krajinu a sídla	164
C.5.2. Poradenské centrum pro budovy	165
C.5.3. Poradenské centrum pro dotace	167
C.5.4. Poradenské centrum pro adaptační technologie (Program Envi Expand)	169
C.6. Revize ekonomických nástrojů MSK a mobilizace zdrojů	171
C.7. Demonstrační a pilotní projekty	173
C.7.1. Přeměna rekultivovaného území Kotliny v Doubravě na bezzásahové území	173
C.7.2. Po stopách původní Karviné a Karvinské moře	176
C.7.3. Revitalizace důlních nádrží “Sušánecké rybníky” v Havířově	179
C.7.4. Pilotní rekultivace lokality ovlivněné těžbou	182
C.7.5. Pilotní vodní nádrž v Orlové	184
C.7.6. Pilotní realizace veřejných prostranství v Karviné a v Havířově.....	185
C.7.7. ClimateSmart Orlová	188
C.7.8. Studie využití poklesové oblasti Kozinec v obci Doubrava.....	190
C.7.9. Pilotní adaptace budov MSK.....	192
C.7.10. Revitalizace těžbou ovlivněné lokality Makoszowy nebo jiná plocha SRK.....	196
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - C1C	199
D. MONITORING OF THE IMPACT OF THE PROJECT ACTIONS (OBLIGATORY)	199
D.1. Monitoring indikátorů projektu	199
D.2. Monitoring socio-ekonomických dopadů projektových akcí	205
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - C1D	208
E. PUBLIC AWARENESS AND DISSEMINATION OF RESULTS (OBLIGATORY)	208
E. 1. Zvyšování povědomí u cílových skupin	208
E. 2. Networking, sdílení dobré praxe	212
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 - C1E	216
F. PROJECT MANAGEMENT AND MONITORING OF PROJECT PROGRESS (OBLIGATORY)	216
F.1. Řízení projektu.....	216
F. 2. Plán po skončení projektu (After-LIFE Plan)	220
LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – C2	223
DELIVERABLE, MILESTONES AND REPORTING SCHEDULE	223
MAIN DELIVERABLE PRODUCTS OF THE PROJECT	223
MAIN MILESTONES OF THE PROJECT	225
REPORTS FORESEEN (MID-TERM & FINAL)	226

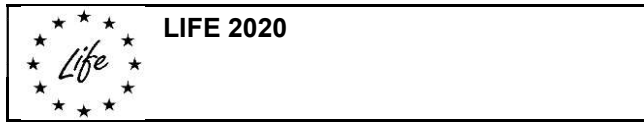

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

LIFE INTEGRATED PROJECTS 2020 – C3	228
TIMETABLE	228

LIFE Integrated Projects 2020- A1

FOR ADMINISTRATION USE ONLY

LIFE20 IPC/

PROJECT

Project title (*max. 120 characters*):

IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation

Project acronym (*max. 25 characters*):

LIFE-IP COALA

The project will be implemented in the following Country(s) and/or Administrative region(s):

Czechia – Moravian-Silesian Region

Poland – Silesian Voivodeship

Expected start date: 01/12/2021

Expected end date: 31/12/2031

PROJECT POLICY AREA

You can only tick one of the following options:

Climate Change Adaptation LIFE Integrated Project: Integrated project contributing to the implementation of a national, regional or local specific adaptation strategy or action plan;

Urban Climate Change Mitigation and/or Adaptation LIFE Integrated Project: Integrated project contributing to the implementation of a urban or community-based action plan pioneering the transition to a low carbon and/or climate resilient society

Climate Change Mitigation LIFE Integrated Project: Integrated project contributing to the implementation of a national, regional or industry-/sector-specific greenhouse gas mitigation strategy or low carbon economy roadmap

The project will implement the following action plan/strategy/roadmap (*full copy is to be provided if modified since Concept Note submission*):

Adaptation Strategy to the Climate Change of the Moravian-Silesian Region.

BENEFICIARIES

- Name of the coordinating beneficiary (1): Moravian-Silesian region (MSR)
- Name of the associated beneficiary (2): Moravian-Silesian Investment and Development (MSID)
- Name of the associated beneficiary (3): Moravian-Silesian Energy Centre (MEC)
- Name of the associated beneficiary (4): Moravian-Silesian Innovation Centre (MSIC)
- Name of the associated beneficiary (5): Ministry of Environment of the Czech Republic (MoE)
- Name of the associated beneficiary (6): Silesian Voivodeship (SV)
- Name of the associated beneficiary (7): DIAMO, state enterprise (DIAMO)
- Name of the associated beneficiary (8): Statutory City of Karvina (KI)
- Name of the associated beneficiary (9): Statutory City of Havirov (HAV)
- Name of the associated beneficiary (10): City of Orlova (ORL)
- Name of the associated beneficiary (11): Partnership Foundation (PF)
- Name of the associated beneficiary (12): VŠB – Technical University of Ostrava (VSB-TUO)
- Name of the associated beneficiary (13): Central Mining Institute (GIG)

PROJECT BUDGET AND REQUESTED EC FUNDING

Total integrated project budget:	15.833.242	€
Total LIFE eligible project budget:	15.833.242	€
EC LIFE financial contribution requested:	9.499.946	€ (= 60 % of total eligible budget)

AUTHORISATION TO INFORM NATIONAL CONTACT POINT

The consortium authorises EASME to inform the LIFE National Contact Point that the full proposal for this IP has been submitted:

Yes No

Coordinating Beneficiary Profile Information					
Short Name	MSR			Beneficiary n°	1
Legal information on the Coordinating Beneficiary					
Legal Name	Moravskoslezský kraj (Moravia-Silesian Region)			Legal Status	
VAT No	CZ70890692			Public body	X
Legal Registration No	70890692			Private commercial	
Registration Date	12/11/2000			Private non- commercial	
PIC No.	940843062			VAT reimbursement	Y X
					N
Legal address of the Coordinating Beneficiary					
Street Name and No	28. října 117			PO Box	N/A
Post Code	702 18	Town/City	Ostrava		
Country Code	CZ	Country Name	Czechia		
Coordinating Beneficiary contact person information					
Function	Project manager				
Surname	[REDACTED]		First Name	[REDACTED]	
E-mail address	[REDACTED]				
Department / Service	Department of European Projects				
Street Name and No	28. října 117			PO Box	N/A
Post Code	702 18	Town/City	Ostrava		
Country	Czechia				
Telephone No	+[REDACTED]		Fax No	N/A	
Coordinating Beneficiary legal representative information					
Function	Governor				
Surname	Vondrák		First Name	Ivo	
E-mail address	ivo.vondrak@msk.cz				
Street Name and No	28. října 117			PO Box	N/A
Post Code	702 18	Town/City	Ostrava		
Country	Czechia				
Coordinating Beneficiary details					
Website	www.msk.cz				
Brief description of the Coordinating Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal					

Moravian-Silesian Region (MSR) is a self-governed body established by the Constitutional law No.347/1997 Coll., on creation of higher cadastral self-governed units and on amendment of the constitutional law, which initiated activities upon election of representative bodies in November 2000. The Regional Assembly was established on the 1st January 2001 and it has been executing both self-governed administration and delegated state administration in various fields, such as environmental and climate protection, land-use planning, regional development, raising environment/climate topics awareness and other policies related to the project goals and content.

MSR was designing and implementing LIFE-Nature project No. NAT/CZ/000121 "Preservation of Alluvial Forest Habitats in the Moravka River Basin" from 2007 to 2010 and LIFE+ Information and Communication project No. LIFE08 INF/CZ/000443 "Unified Information and Communication System for Nature Conservation in NUTS II Moravia-Silesia" from 2010 to 2013.

As the co-ordinator of regional development, MSR has included general requirements for climate adaptation and mitigation into regional strategic documents and programmes such as the Regional Action Plan (a document for regional dimension support), the Integrated Territorial Investment for Ostrava-Karvina Agglomeration (in co-operation with the City of Ostrava), the Strategy on Economic Restructuring of Usti, Moravian-Silesian and Karlovy Vary Regions (RE:START), the Programme on Rural Development of MSR, and others. Both, the mitigation and the adaptation goals, will be supported within the European Platform for Coal Regions in Transition (CRIT) activities. MSR is member of the Platform since the April 2018, together with other Czech coal regions.

MSR has recently elaborated the Analysis of MSR Vulnerability to Climate Change as a part of the new Regional Development Strategy for the period 2019-2027 (terminated in August to be approved by the Regional Assembly at the end of the year) and Strategy on Adaptation to Climate Change in Moravian-Silesian Region (finalized in January 2020). The results of the existing adaptation strategies of the City of Ostrava (the regional capital and the third biggest city in the CR) and the City of Opava (an important regional city) have also been included into the Regional Development Strategy and are to be included in the Strategy on Adaptation to Climate Change in Moravian-Silesian Region. The area of major interest (besides of territory of the MSR) was identified as the strategic area for redevelopment of the post coal-mining landscape three years ago.

Therefore MSR charged its public governed company, the Moravian-Silesian Investment and Development (MSID), to initiate a long term and wide-scaled project for the redevelopment of the Coal-Mining Landscape (POHO). The project has already reached two key milestones: (i) The elaboration of the analytical study describing the Post Coal-Mining Landscape area, including scientific data on nature values, distinguishing the existing areas of culture and historical values and the areas for further recultivation and land use (the masterplan basis). (ii) The memorandum on co-operation in POHO development between MSR and relevant municipalities, landowners and other stakeholders (36 signatories) was signed in July 2019.

The LIFE project is focused on specific key features defined by the above analytical phase of POHO project in the environmental and climate change fields.

MSR has also been participating in the integrated project of Lower Area of Vitkovice Development, a former brownfield, where several financial sources and dozens of projects have been concentrated to resocialize the down smelter and steel company site in the city centre of the regional capital Ostrava. Nowadays, Lower Vitkovice area is wide-known, popular location (the third most visited in CR) for different culture and education activities such as music festivals, sport competitions, science and technics museums, technology workshops etc. Among others, this project proves MSR capacity to co-ordinate various integration sources and large projects.

YOU MAY NOT DUPLICATE THIS PAGE

COORDINATING BENEFICIARY DECLARATION

The undersigned hereby certifies that:

1. The specific actions listed in this proposal do not and will not receive aid from the European Structural and Investment Funds or other European Union funding programmes. In the event that any such funding will be made available after the submission of the proposal or during the implementation of the project, my organisation will immediately inform the Contracting Authority.
2. My organisation **Moravian-Silesian Region** has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 the EU Financial Regulation¹.

My organisation (which is legally registered in the European Union) will contribute to the project in line with the amounts detailed in form FC. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal.

3. My organisation will conclude with the associated beneficiaries and co-financers any agreements necessary for the completion of the work, provided these do not infringe on their obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. Such agreements will be based on the model proposed by the Contracting Authority. They will describe clearly the tasks to be performed by each associated beneficiary and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative Guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Ostrava on March 25, 2021

Signature of the Coordinating Beneficiary:

Name(s) and status of signatory:

Governor of the Moravian-Silesian region

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

PUBLIC BODY DECLARATION

The undersigned hereby certifies that:

My organisation **Moravian-Silesian Region** is either

A. State or regional or local authority,

or

B. a body governed by public law, or an association formed by one or more of such authorities or bodies governed by public law, or an entity registered as private law body wishing to be considered for the purpose of this call as equivalent to "public body"; **it fulfils all four following criteria** and will prove it by providing evidence upon first request::

1. it is established for the specific purpose of meeting needs in the general interest, not having an industrial or commercial character, and
2. it has a legal personality and
3. it is financed, for most part, by the State, or regional or local authorities, or other bodies governed by public law; or subject to management supervision by those bodies; or having an administrative, managerial or supervisory board, more than half of whose members are appointed by the State, regional or local authorities or by other bodies governed by public law, and
4. **in the event the organisation stops its activities, its rights and obligations, liability and debts will be transferred to a public body.**

It should be therefore considered a "public body" for the purpose of this LIFE 2020 call for integrated project proposals.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

At Ostrava on March 25, 2021

Signature of the Coordinating Beneficiary:

Name(s) and status of signatory:

Prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.

governor of the Moravian-Silesian Region

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Ing. Tomáš Kolárik, Chairman of the Board
Mgr. Petr Birklen, Member of the Board

representing,

Moravian-Silesian Investment and Development (MSID)
(Moravskoslezské Investice a Development, a.s.)
Legal status: Private commercial
Reg. No: 47673168
Address: Na Jízdárně 1245/7, 702 00 Ostrava, Czechia
VAT number: CZ47673168

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: Public body
Reg. No.: 70890692
Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia
VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

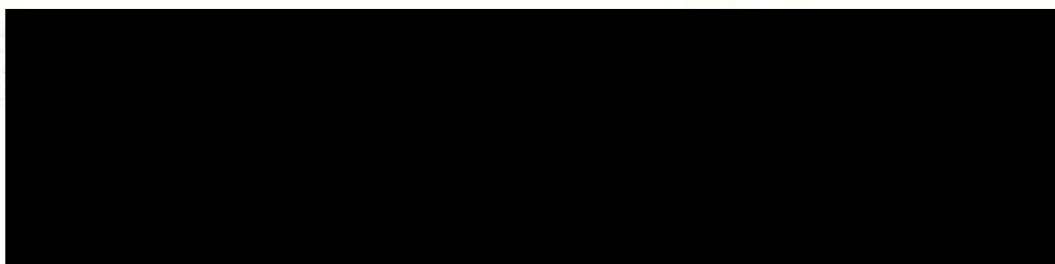
1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1045 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Ing. Rostislav Rožnovský, director

representing,

Moravskoslezské energetické centrum, příspěvková organizace (MEC)

Legal status: Public body

Reg. No.: 03103820

Address: 28. října 3388/111, 702 00 Ostrava

VAT number: N/R

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation** with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)

(Moravskoslezský kraj, MSK)

Legal status: Public body

Reg. No.: 70890692

Address: 28. října 117, 702 18 Ostrava, Czechia

VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

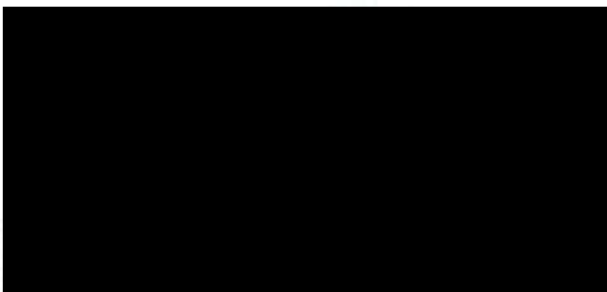
I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Ostrava

on 9th of November 2021

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Pavel Csank, Chairman of the Board of the Moravian-Silesian Innovation Centre Ostrava
representing,

Moravian-Silesian Innovation Centre Ostrava (MSIC)
(Moravskoslezské inovační centrum Ostrava, a.s. MSIC)
Legal form: Joint-stock company
Reg. No.: 25379631
Address: Technologická 372/2, 708 00 Ostrava, Czechia
VAT number: CZ25379631,

hereinafter referred to as "the associated beneficiary".

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation** with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: Public body
Reg. No.: 70890692
Address: 28. Října 117, 702 18 Ostrava
VAT Number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**
(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Ostrava..... on 11 2021.....

Signature of the Associated Beneficiary:

Name(s) and status/function of signatory

Pavel Csank
Chairman of the board

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Mgr. Richard Brabec, Minister of the Environment

representing,

Ministry of the Environment of the Czech Republic (MŽP)

(Ministerstvo životního prostředí)

Legal status: Public body

Address: Vršovická 1442/65, Praha 10, 100 10

Reg. No.: 00164801

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation** with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)

(Moravskoslezský kraj, MSK)

Legal status: Public body

Reg. No.: 70890692

Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia

VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is accurate.

At Prague on ..

Signature of the As

Mgr. Richard Brabec, Minister of the Environment

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Izabela Domogala – Member of the Board of the Silesian Voivodeship

Beata Białowas – Member of the Board of the Silesian Voivodeship

representing,

Silesian Voivodeship [SV]
(Województwo Śląskie, SLASKIE)
Legal status: **Public body**
Reg. No.: **276254650**
Address: ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice, Poland
VAT number: **PL954-27-70-064**

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation [LIFE IP COALA]** with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region [MSR]
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: **Public body**
Reg. No.: **70890692**
Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia
VAT number: **CZ70890692**

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

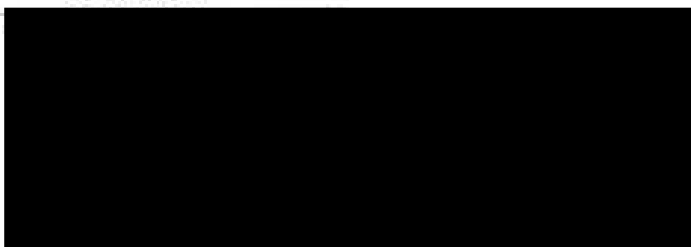
I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At KATOLICE on .....

08 LIS. 2021

Signature of the Associated Beneficiary:

Name(s) and status/function of signatory

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 958/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Ing. Ludvík Kašpar,

representing,

DIAMO, státní podnik (DIAMO, s. p.)
State enterprise
Reg. No.: 00002739
Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem
VAT number: CZ00002739

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: Public body
Reg. No.: 70890692
Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia
VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Stráž pod Ralskem on 05. 11. 2021

Signature of the Associated Beneficiary:

Name(s) and status/function of signatory

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1048 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 183, 30.7.2018, p. 1.

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Ing. Jan Wolf, The Mayor of Karviná

representing,

Statutory City of Karviná (Karviná)
(Statutární město Karviná)
Legal status: Public body
Reg. No.: 00297534
Address: Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná-Fryštát, Czechia
VAT number: CZ00297534

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: Public body
Reg. No.: 70890692
Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia
VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

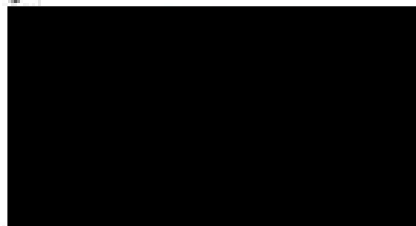
I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Karviná on 10th. November 2021

Signature of the Associated Beneficiary:

Ing. Jan Wolf, The Mayor of Karviná

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1286/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 183, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

**Ing. Josef Bělca, MBA,
Mayor of the City of Havířov**

representing,

Statutory City of Havířov (Havířov)
(Statutární město Havířov)
Legal status: Public body
Registration No: 00297488
Address: Svornosti 2, 736 01 Havířov – Město, Czech Republic
VAT number: CZ00297488

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: Public body
Registration No: 70890692
Address: 28. října 117, 702 18 Ostrava, Czech Republic
VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

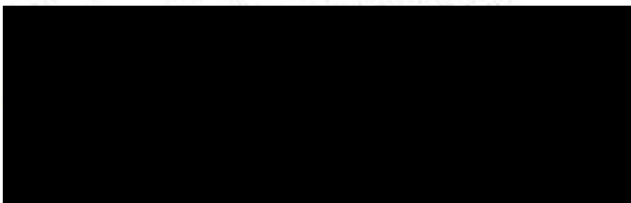
I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

11-11-2021

At Haviřov on .....

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1315/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Mgr. Miroslav Chlubna, mayor

representing,

The City of Orlová (město Orlová)

Legal status: Public body

Reg. No.: 00297577

Address: Osvobození 798, 735 14 Orlová-Lutyňe

Vat number: CZ00297577

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation** with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)

(Moravskoslezský kraj, MSK)

Legal status: Public body

Reg. No.: 70890692

Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia

VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

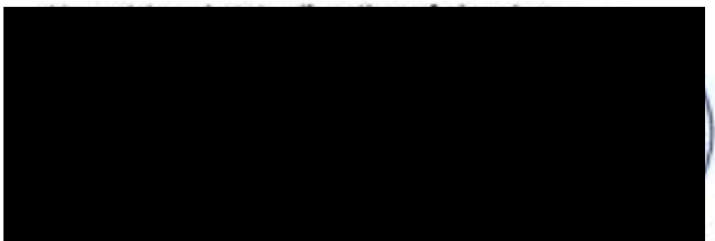
I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At ..... on 04. 11. 2021 .....

Signature of the Associated Beneficiary:

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1045 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, **Ing. Petr Kazda**,

representing,

Nadace Partnerství (v mezinárodním styku "Czech Environmental Partnership Foundation - CEPF)

Legal status: private non commercial

Reg. No.: 45773521

Address: Údolní 33, 602 00 Brno

VAT number: CZ45773521

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)

(Moravskoslezský kraj, MSK)

Legal status: Public body

Reg. No.: 70890692

Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia

VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Brno on 8. 11. 2021

Signature of the Associated Beneficiary:

Ing. Petr Kazda, director

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1318/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 263/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

prof. RNDr. Václav Snášel, CSc., rector

representing,

VSB - Technical University of Ostrava (VŠB-TUO)

(Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava)

Legal status: Public body

Reg. No.: 61989100

Address: 17. listopadu 2172/15, 708 00 Ostrava-Poruba, Czech Republic

VAT number CZ61989100

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement **IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation** with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)

(Moravskoslezský kraj, MSK)

Legal status: Public body

Reg. No.: 70890692

Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia

VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Ostrava..... on..... 04. 11.,

Signature of the Associated Beneficiary:

pro

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Professor Stanisław Prusek, Director,

representing,

Główny Instytut Górnictwa (GIG)
(Central Mining Institute)
Legal status: Public body
Address: Plac Gwarków 1, 40-166 Katowice
VAT No.: 6340126016

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)
(Moravskoslezský kraj, MSK)
Legal status: Public body
Reg. No.: 70890692
Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia
VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

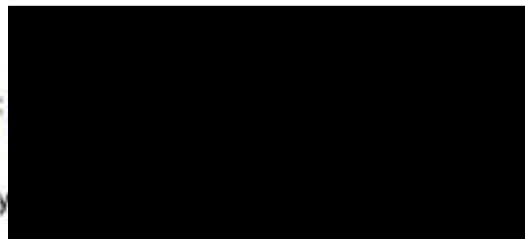
I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Katowice on 05.11.2021

Signature of the Associated Beneficiary:

Name(s) and status/function of signatory

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

LIFE Integrated Projects 2020 - A5

ASSOCIATED BENEFICIARY PROFILE (complete for each Associated Beneficiary)

Associated Beneficiary profile information				
Short name	MSID		Beneficiary n°	2
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Moravskoslezské Investice a Development, a.s. (Moravian-Silesian Investment and Development)		Legal Status	
VAT No	CZ47673168		Public body	☐
Legal Registration No	47673168		Private commercial	☒
Registration Date	13.5.1993		Private non-commercial	☐
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
N	☐			
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Na Jízdárně 7/1245		PO Box	N/A
Post Code	702 00	Town/City	Ostrava	
Country Code	CZ	Country Name	Czech Republic	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>Moravian-Silesian Investment and Development (MSID) is a joint-stock company 100% owned by the Moravian-Silesian Region. It was established in 1993 as the Regional Development Agency (RDA) in order to support development throughout the Region. MSID's role is to implement the Region's development policies, including a wide range of projects and initiatives which benefit companies, institutions and individuals throughout the Region.</p> <p>In 2018 the Regional Development Agency became the MSID. This name change reflected a shift in focus, as the MSID became one of the specialist agencies tasked with helping the Region to implement its development strategy 'Vision 2024: New Energy for the Moravian-Silesian Region'. MSID's core activities focus on supporting business, entrepreneurship and employment in the Region.</p> <p>MSID operates in three core priority areas. Priority 1 is support for investment in the Region. Priority 2 is support for business (including the planning and implementation of development projects). Priority 3 is marketing. All three core priority areas are closely integrated and coordinated to boost regional development across a broad spectrum of activities, bringing benefits to the Region's people, companies and institutions.</p> <p>Within Priority 1 (investment support), MSID offers assistance to current investors and helps to attract new investors to the Region. We maintain a complete database of potential investment locations, as well as offering a range of consulting services and organizing international conferences and seminars. As part of our activities within Priority 2 (business support), we devise projects and development strategies to support sustainable development throughout the Region. Priority 3 (marketing) focuses on promoting our Region not only as an excellent business and investment location, but also as a great place to live.</p> <p>Covering the period up to 2030, the Development Concept POHO2030 aims to transform the area into a prosperous territory that lives a diverse and sustainable life. We see the current situation as the starting point for a process of development that will make the entire area attractive and accessible to people and new ideas. We intend to develop the area in line with modern trends, emphasizing climate neutrality and sustainability.</p>				

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

The post-mining landscape offers boundless potential that cries out for a modern, conceptual, fully integrated approach. It has unique fauna and flora. It is a part of our natural world that is dealing with the consequences of long-term coal mining. Its geological infrastructure was created in the Paleozoic Era. In short, the post-mining landscape is entirely unique. That's why we intend to apply modern, forward-looking methods and innovative approaches to ensure that this fascinating area will attract global attention and serve people and local communities.

Associated Beneficiary profile information				
Short name	MEC		Beneficiary n°	3
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Moravskoslezské energetické centrum, příspěvková organizace (Moravian-Silesian Energy Centre Ostrava, allowance organization)		Legal Status	
VAT No	CZ3103820		Public body	X
Legal Registration No	3103820		Private commercial	
Registration Date	4 July 2014		Private non-commercial	
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
N				
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	28. října 3388/111		PO Box	N/A
Post Code	702 00	Town/City	Ostrava	
Country Code	CZ	Country Name	Czech Republic	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>MEC is a Regional contribution-based organization, which performs energy management, energy saving measures for buildings and advisory services in energy and green energy projects for the Moravia-Silesia Region and its contribution-based organizations. MEC is also responsible for the energy transformation strategies under the initiatives for Coal Regions in Transformations and, as such is involved in the Coal Platform of EK, and in the Regional strategy preparation process.</p> <p>Key activities include the issue of coal replacement in the production of electricity and heat, central heat supply to the population, adequate replacement of the use of coal in metallurgy and steel.</p> <p>MEC is also involved in the process of spread out of clean mobility in the Region and in advisory of municipalities and public in energy savings including the potential use of hydrogen not only in public transport.</p> <p>The department of energy saving system is focusing on valuation of energy consumption in buildings, heating and ventilation of buildings, valuation of heat and solar insulation in buildings, proposals for use of waste heat and new heating systems, renewable energy systems like heat pumps, solar power systems, implementation of "SMART" technologies.</p> <p>MEC is using the facility management IT system which is mapping all buildings in the ownership of institutions owned by the Region. The energy management activities are mostly controlled by remote data transfer.</p> <p>In the framework of implementation of adaptation measures to buildings and generally build up areas, MEC will play main role in the implementation of projects, consultancy and performance of best practice in public buildings. Moreover, the knowhow will be later spread out to private sector and public.</p> <p>Since May 2019 MEC has been involved in Research on the potential of hydrogen technologies for transformation of energy mix of Moravian-Silesian region, low-carbon energy and development of low-emission mobility. The aim of the project is to research the potential of the Moravian-Silesian Region for greater use of hydrogen in the energy, transport and industrial sectors.</p>				

Associated Beneficiary profile information						
Short name	MSIC		Beneficiary n°	4		
Legal information on the Associated Beneficiary						
Legal Name	Moravskoslezské inovační centrum, a.s. (Moravian-Silesian Innovation Centre Ostrava, a.s.)		Legal Status			
VAT No	CZ25379631		Public body			
Legal Registration No	25379631				Private commercial	X
Registration Date	19th August 1997				Private non-commercial	
PIC No.	895878712		VAT reimbursement	Y X	N	
Legal address of the Associated Beneficiary						
Street Name and No	Technologická 372/2		PO Box	N/A		
Post Code	708 00	Town/City	Ostrava			
Country Code	CZ	Country Name	Czechia			
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal						
<p>Moravian-Silesian Innovation Centre Ostrava (hereinafter "MSIC") started its activity in July 2017 by transforming the Scientific and Technological Park Ostrava into an innovation centre with a wide range of services for start-ups, small and medium-sized companies and its tenants.</p> <p>At the beginning of 2017, an agreement was reached, rendered as Memorandum of Cooperation, between the city of Ostrava and the Moravian-Silesian region regarding a joint undertaking in the support of regional entrepreneurship and innovation. MSIC's main mission is coordination and further development of the Regional Innovation Strategy as well as management and implementation of the umbrella projects and professional services which embrace growth and innovation in local companies. In particular, we refer to such services that are not spontaneously offered on the market in the required quality, affordable price or that do not meet other relevant criteria. At the same time MSIC operate the office and laboratory space available in the technological park Ostrava.</p> <p>Since July 2017 MSIC has become an important regional innovation centre in the Czechia. In the national context it is now considered as a leading innovation agency with a strong track record in supporting business innovation. It has succeeded in developing a wide range of services to support entrepreneurship from early-stage start-ups through seed-stage start-ups to mature SMEs. MSIC is an official partner to a formal platform of Czech innovation centres PLATINN.CZ which unites six regional innovation agencies that support innovation in SMEs and facilitate access to investors and corporations.</p> <p>MSIC has 25 employees who have very diverse experience in running their own businesses and/or working for start-ups/SMEs/large companies. MSIC operates four business incubators of approximately 10.000 square metres in total, including offices, meeting rooms, laboratories and two shared laboratories dedicated to prototyping and digitalization (e.g. collaborative robots). Currently, the expansion of the business incubators operated by MSIC is being prepared, including the construction of new building with pilot lines capacities, shared laboratories and offices (to a smaller extend). The building itself will integrate new technologies like photovoltaic panels inserted into glass-</p>						

roof, charging station for electro mobility, integrated greenery to prevent the syndrome of unhealthy building and water recycling and many others.

The current portfolio of clients consists of approximately 270 companies (70 out of them rent offices and/or laboratories in one of four premises MSIC Ostrava is running). MSIC has around 130 experts at its disposal. They can help companies with implementation of so called "change projects". Apart from SMEs, MSIC also develops cooperation and relationships with large companies, investors and other stakeholders.

The annual budget of MSIC equals some 2,3 mil. €. Financing of MSIC is a mixture of subsidies from the regional government (27% from North Moravian Regional Authority, 22% from Ostrava City Municipality) and generated income (51%).

MSIC Ostrava has among its strategic priorities development of policy instruments aiming at growth of conscious entrepreneurship and raising awareness of business opportunities linked with environmental technologies, circular economy and climate change adaptation. The strong focus is on supporting start-ups in different stages of their development e.g. pre-incubation activities, incubation programmes, acceleration services and support for scaling-up the business, and on SMEs.

Since August 2019 MSIC has been implementing an Interreg Europe project "Citizens involvement in circular economy implementation (CECI)" – 2019 - 2021. CECI aims at improving and developing regional policies through promoting citizen involvement in circular economy. In CECI, eight partners from six regions will exchange knowledge of services and citizen involvement in circular economy. CECI project will support regions in developing circular economy strategies and solutions, where citizens play a key role. The activities will include a citizen dialogue on local/regional level, as well as interregional capacity building to support the impact on policy instruments. Through the exchange of Good Practices, the partner regions will be better equipped to draw up their Action Plans on citizen involvement and circular services. Well-prepared thematic workshops, round-table discussions and site visits will form the basis for sharing expertise and drive the partners towards joint policy development.

Associated Beneficiary profile information				
Short name	MoE		Beneficiary n°	5
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Ministry of the Environment of the Czech Republic		Legal Status	
VAT No	N/A		Public body	X
Legal Registration No	00164801		Private commercial	
Registration Date	1. 1. 1990		Private non-commercial	
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
				N
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Vršovická 1442/65		PO Box	N/A
Post Code	100 10	Town/City	Prague 10	
Country Code	CZ	Country Name	Czechia	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<ul style="list-style-type: none"> • The Ministry of the Environment (MoE) is the central state administrative authority for environmental protection issues. It particularly delivers strategic, policy and legal documents, coordinates state scientific research and nature conservation authorities and guarantees international cooperation. • The MoE is also the founding body of expert institutions such as the Czech Hydrometeorological Institute, the T.G. Masaryk Water Research Institute, the Agency for Nature Conservation and Landscape Protection of the Czech Republic, CENIA – Czech Environmental Information Agency, the State Environmental Fund of the Czech Republic, the Czech Geological Survey, the Silva Tarouca Research Institute for Landscape and Ornamental Gardening. • The MoE is responsible for coordinating adaptation and mitigation to the climate change, monitoring, and evaluation of implementation in the Czech Republic. The MoE coordinated the preparation of national strategical documents in this field, which were later adopted by the Czech government: the Strategy on Adaptation to Climate Change in the Czech Republic (2015), the National Action Plan on Adaptation to Climate Change (2017) and the Climate Protection Policy of the Czech Republic (2017). • The MoE is the main guarantor of the coordination of environmental education and environmental consultancy. The MoE was responsible for preparation of the State Programme of Environmental Education and Eco-counselling for 2016–2025, which is the national strategy for environmental education and eco-counselling; one of the key topics there is “Climate in context”. • The MoE has experience as a coordinating beneficiary of the projects LIFE14 CAP/CZ/000001 “Czech LIFE – ProLIFE Capacity Building” and LIFE17 IPE/CZ/000005 “LIFE-IP: N2K Revisited - Integrated LIFE project for the Natura 2000 network in the Czech Republic”. Currently, the MoE is also a lead partner in INTERREG Central Europe project (3LYNX), INTERREG V-A project (MALSEMUSCHEL) and has been an expert partner in several others (e.g. TRANS-LYNX). • The MoE has been directly involved as a co-financing subject and associated beneficiary, actively participating in e.g. internal management and monitoring processes, PR activities, risk management in projects such as LIFE15 NAT/CZ/001028 “Military LIFE for Nature”, LIFE12 NAT/CZI/000629 “LIFE BESKYDY”, LIFE10 NAT/CZ/000490 “LIFE CORCONTICA”, LIFE08 INF/CZ/000443 “INFOMS” and LIFE15 NAT/CZ/000818 “LIFE for Minuartia” and LIFE15 NAT/HU/000902 “LIFE Pannon Eagle”. 				

Associated Beneficiary profile information				
Short name	SV		Beneficiary n°	6
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Województwo Śląskie (Silesian Voivodeship)		Legal Status	
VAT No	954-27-70-064		Public body	X
Legal Registration No	276254650		Private commercial	
Registration Date	01/01/1999		Private non-commercial	
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
N				
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Juliusza Ligonja 46		PO Box	N/A
Post Code	40-037	Town/City	Katowice	
Country Code	PL	Country Name	Poland	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>The executive body of the Silesia Voivodeship (SV) is the Management Board, whose tasks include among others: preparation of draft regional development strategies and other development strategies, the spatial development plan, regional operational programmes, programmes serving the implementation of the partnership agreement in the field of cohesion policy and their implementation; monitoring and evaluation of development processes in the spatial arrangement and development strategies of the region, coordination of cooperation between regional self-government structures in other countries and other international regional associations.</p> <p>The SV has been involved in the implementation of numerous EU and nationally funded projects covering a wide range of topics. Sources of financing include regional operational programmes, EU framework programmes, European territorial cooperation programmes, the national budget as well as the Regional Fund for Environmental Protection and Water Management (pl: WFOŚiGW) and the State Fund for rehabilitation of Disabled People. In addition to many projects implemented by the SV there are thematic projects related to environmental protection, include air protection: "i-AIR REGION" funded under the Interreg V-A Program Czech Republic-Poland as well as the "InfoSMOG-MED" project funded from the resources of RPO WSL 2014-2020 and two editions "I CAN! StopSMOG – Preschooler catch your breath" co-financed by the WFOŚiGW in Katowice.</p> <p>The SV also implements, together with the Central Mining Institute in Katowice, activities under the project "Expansion of the management system of post-mining areas in the Silesian Voivodeship" (OPI-TPP 2.0). Moreover, with the Malopolska Region, it carries out activities under integrated LIFE projects: "Implementation of the Air Quality Plan for the Małopolska Region - Małopolska in a healthy atmosphere" and EKOMALOPOLSKA - "Implementation of the Regional Action Plan for Climate and Energy for the Małopolska Region". Additionally, the SV, as one of the first three pilot regions, participates in a new initiative introduced by the European Commission to address the socio-economic transformation of mining regions: Coal Regions in Transition Initiative. In July 2019, the Silesian Management Board adopted the Regional Transformation Action Plan: https://bip.slaskie.pl/resource/file/download-file/id.13901.</p>				

Associated Beneficiary profile information				
Short name	DIAMO		Beneficiary n°	7
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	DIAMO, státní podnik (DIAMO, state enterprise)		Legal Status	
VAT No	CZ00002739		Public body	X
Legal Registration No	00002739		Private commercial	
Registration Date	1988-07-01		Private non-commercial	
PIC No.	944438464		VAT reimbursement	Y N X
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Máchova 201		PO Box	N/A
Post Code	471 27	Town/City	Stráž pod Ralskem	
Country Code	CZ	Country Name	Czechia	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>DIAMO, state enterprise, with its registered seat at Stráž pod Ralskem, is an organisation dealing with elimination of consequences of mining activities after uranium, ore, and partially also coal mining in the Czech Republic.</p> <p>The attenuation and remediation programme is in compliance with the state policy for progressive improvement of the quality of environment and elimination of old environmental burdens with state funding. The programme consists of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementation of an attenuation programme in uranium industry with elimination of consequences of survey, mining, treatment and processing of uranium from uranium deposits, commenced in 1989. • Completion of the process of elimination of consequences of mining and processing of ores in the context of attenuation of ore mining, commenced by the Czech government in 1990 and taken over from the wound-up state enterprise Ore Mines of Příbram in 2001. • Liquidation and remediation works after coal mining in the Rosice-Oslavany Basin and in the area of lignite mines around Hodonín, commenced in the context of attenuation of coal mining in the years 1990 and 1991 and taken over together with the state enterprise Ore Mines of Příbram in 2001. • Liquidation and remediation works after black coal mining in the attenuated part of the Ostrava-Karvina District, commenced in 1991 and taken over from OKD, a.s., Ostrava in 2002. • Elimination of environmental burden of former refinery production of the past state enterprise OSTRAMO in Ostrava, taken over in 1997. <p>The concept of the performed liquidation and remediation works is based on individual resolutions of the Government of the Czech Republic; for the individual localities the concept is described in technical projects of liquidation and remediation. Removal of consequences of survey, mining and processing of the above mentioned raw materials is performed in compliance with strict requirements for environmental protection and its development.</p>				

Associated Beneficiary profile information				
Short name	Karvina		Beneficiary n°	8
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Statutární město Karviná (Statutory City of Karvina)		Legal Status	
VAT No	CZ00297534		Public body	X
Legal Registration No	00297534		Private commercial	
Registration Date			Private non-commercial	
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
N				
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Fryštátská 72/1		PO Box	N/A
Post Code	733 24	Town/City	Karvina-Fryštát	
Country Code	CZ	Country Name	Czechia	
A brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>The statutory city of Karvina is a public corporation and is financed from public funds (taxes and subsidies-transfers received) and private funds (revenues from the sale and lease of long-term and short-term assets and the provision of services) in the ratio of public funds 88%, private funds 12% for 2019 (factual information for 2019).</p> <p>The statutory city of Karvina lies in the northeast of the Czech Republic on the border with Poland. Historically, this is an area with a focus on heavy industry - mainly coal mines, smelters and engineering. Nowadays, the burden of the environment is manifested by this heavy industry, and therefore the city of Karvina has a long-term focus on improving the environment and implementing projects focused in this way, whether it involves improving the thermal and technical parameters of buildings or extending the planting of greenery and modifying public spaces. Furthermore, the city is involved with international projects aimed at adapting existing sites to climate change by building a large number of blue-green infrastructure elements.</p> <p>One of the pivotal points which the city of Karvina is now focused on is the currently developed Green Concept. This document will be further complemented by the forthcoming strategic document, the Strategy for Adaptation to Climate Change. The output will be a proposal of a concrete procedure on how to solve problematic areas of the environment in the city or how to prevent some problems.</p> <p>Experience with projects:</p> <p>Project title: Regeneration of the University Park in Karvina-Fryštát Realization date: 2012-2013 Subsidy title: OPE Financial scope: CZK 2.24 mil. Project description: The subject of the project was the regeneration of existing greenery (felling, pruning, etc.) and the planting of new greenery in the park. As part of the project, a stone river was created with the suitable planting of grasses and evergreen shrubs.</p> <p>Project title: Garden in natural style at Dělnická Nursery School in Karvina The project applicant was the Dělnická Elementary School. Karvina City Hall - The Department of Education and Development provided all technical and professional support in processing the subsidy application and subsequently in the actual implementation of the project administratively. Realization date: 2015 Subsidy title: OPE Financial scope: CZK 2.1 mil. Project description: The subject of the project was the reconstruction of the nursery school garden in a natural style. The garden serves for environmental education and the upbringing of children and to ensure their regular contact with the natural environment.</p> <p>Project title: Strategic documents of the Statutory City of Karvina</p>				

Realization date: 2019-2021

Subsidy title: OPE

Financial scope: CZK 9 mil.

Project description: The subject of the project is the elaboration of 3 strategic documents - Concept of Greenery, Strategic Plan of Economic Development, Plan of Sustainable Urban Mobility

Project title: Insulation of apartment building No. 871, U Lesa, Karvina, Ráj

Realization date: 2019-2020

Subsidy title: IROP call No. 78

Financial scope: CZK 24 mil.

Project description: The subject of the project is to improve the thermal-technical parameters of building structures of an apartment house - thermal insulation of peripheral walls, roof. The windows have already been replaced.

Project title: Strategy for Adaptation to Climate Change (the plan will be submitted to a call by March 15, 2020)

Realization date: 2020-2022

Subsidy title: SFŽP, Norway grant – call SGS-3 (OSLO)

Financial scope: CZK 1.4 mil.

Project description: The subject of the project is the elaboration of the Strategy for Adaptation to Climate Change

Project title: Boiler subsidies in the Moravian-Silesian Region

Realization date: 2015-2018

Subsidy title: Operational Programme Environment

Financial scope: The statutory city of Karvina paid the Moravian-Silesian Region co-financing of boiler subsidies to applicants from Karvina: CZK 15,000 in 02/2019 (1 natural person), CZK 90,000 in 11/2018 (6 natural persons), CZK 669,297 in 09/2017 (46 natural persons) CZK 59,487 in 01/2017 (4 natural persons), CZK 15,000 in 10/2016 (1 natural person)

Project description: Co-financing of boiler replacement of applicants from Karvina in the framework of the Moravian-Silesian Region project "Boiler subsidies in the Moravian-Silesian Region".

Project title: Boiler subsidies in the Moravian-Silesian Region – 2nd call

Realization date: 2015-2019

Subsidy title: Operational Programme Environment

Financial scope: The statutory city of Karvina paid the Moravian-Silesian Region co-financing of boiler subsidies to applicants from Karvina: CZK 140 000 in 11/2019 (14 natural persons), CZK 260,000 in 06/2019 (26 natural persons), CZK 181,782 in 11/2018 (19 natural persons), CZK 51,845 in 05/2018 (6 natural persons) + CZK 200,000 ths. in 2020

Project description: Co-financing of boiler replacement for applicants from Karvina within the project of the Moravian-Silesian Region "Boiler subsidies in the Moravian-Silesian Region" - 2nd call.

Associated Beneficiary profile information				
Short name	Havířov		Beneficiary n°	9
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Statutární město Havířov (Statutory City of Havířov)		Legal Status	
VAT No	CZ00297488		Public body	X
Legal Registration No	00297488		Private commercial	
Registration Date	1.4.2009		Private non-commercial	
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
				N
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Svornosti 86/2		PO Box	N/A
Post Code	736 01	Town/City	Havířov 1	
Country Code	CZ	Country Name	Czechia	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>The statutory City of Havířov lies on the southern edge of the Ostrava-Karvina industrial area in the foothills of the Beskydy Mountains. The history of Havířov was related to the need to build housing estates for workers in mines and smelters in the period of industrial development in the Ostrava region after World War II. Within the Karvina district, Havířov falls into an area that is still marked by the negative impacts of heavy industry. For this reason, Havířov has long focused on projects with a positive impact on the environment. The subject of these projects is primarily the reduction of energy intensity of buildings, efficient use of resources and construction of greenery.</p> <p>In connection with projects aimed at improving the environment, the statutory city of Havířov has created several strategic documents, which it continuously updates. Important strategic documents include. The Sustainable Urban Mobility Plan of the City of Havířov and the Waste Management Concept of the Statutory City of Havířov 2018. Currently, the Statutory City of Havířov is focusing on creating new strategic documents, especially the Adaptation Strategy on Climate Change of City of Havířov.</p> <p>Havířov was founded in 1955 and is the youngest city in the Czech Republic. Approximately 72 thousand inhabitants live in eight parts of the city in an area of 3,208 ha.</p> <p>The biggest advantages of Havířov are the quality of the environment, plenty of public greenery in the internal built-up area, the low level of air pollution and minimal surface degradation of the landscape by mining.</p> <p>Havířov is known as the city of flowers and greenery. In 2010, Havířov won the City of Trees title for participating in a competition aimed at protecting the environment in symbiosis with high-quality housing. In the same year, the city participated in the Entente Florale Europe international competition and received a silver plaque from an international jury.</p> <p>On the territory of the city of Havířov, there are two small-scale protected areas of the Lučina River Meanders and the Wetland near Rondel, which are habitats of rare vegetation and protected animal species.</p> <p>As part of the improvement of the environment, the statutory city of Havířov establishes greenery significant for the landscape in its territory, which positively affects the climatic conditions and adapts the composition of newly planted trees to changing climatic conditions. Alternative planting is carried out beyond the scope required by law. In the management of protected areas, more emphasis is placed on wetland habitats. When maintaining urban public greenery, the number and extent of individual mowing is adapted to the climatic conditions of the year. In the case of dry seasons, the mowing of public greenery areas is reduced. In the case of hot summer days, improvement of the microclimate in the central part of the city is ensured by the sprinkling of roads. Roads in the city are regularly cleaned and a road cleaning</p>				

plan is currently under development. Building technologies that enable better water management are used for the construction of new parking areas and their reconstruction.

Experience with Projects:

Project title: Greening of the central strips on Hlavní and Dlouhé třída streets, Havirov

Realization date: 2010 - 2013

Subsidy title: OP Environment

Financial scope: CZK 2,7 mil.

Project description: The subject of the project was to create a dignified central axis of the city with the help of plant material and to contribute to the improvement of the environment.

Project title: Creation of strategic documents for the city of Havirov

Realization date: 2017 - 2018

Subsidy title: OP Employment

Financial scope: CZK 6,3 mil.

Project description: The subject of the project was the creation of 2 strategic documents - the Plan for the Development of Sustainable Urban Mobility and the Waste Management Concept for the Statutory City of Havirov. The aim of both documents is more efficient management of the city and ensuring better living conditions for the inhabitants.

Project title: Home composters and extension of the collection network for textiles and clothing for the citizens of Havirov

Realization date: 2018 - 2019

Subsidy title: OP Environment

Financial scope: CZK 4,7 mil.

Project description: The subject of the project was to reduce the amount of biodegradable waste and to reduce the amount of textile materials that are part of mixed municipal waste.

Project title: Rehabilitation of a residential building on Dlouhá třída street 20 - 24, Havirov - Město

Realization date: 2018 - 2020

Subsidy title: Integrated regional operational programme

Financial scope: CZK 9,5 mil.

Project description: The subject of the project was to improve the thermal-technical parameters of the building structures of an apartment building in order to reduce energy intensity.

Project title: Reducing energy consumption

Realization date: 2018 - 2020

Subsidy title: OP Environment

Financial scope: CZK 10,7 mil.

Project description: The subject of the project was to reduce the energy intensity of the building - replacement of windows, insulation of the building, reconstruction of the roofs of individual pavilions.

Project title: Construction of a retention tank in the Chrpová locality

Realization date: 2019 - 2020

Subsidy title: OP Environment

Financial scope: CZK 8,7 mil.

Project description: The subject of the project was the construction of a retention reservoir, which is used to water urban greenery and sprinkle roads in times of drought.

Project title: Adaptation strategies for climate change in the town of Havirov

Realization date: 2020 - 2021

Subsidy title: Norway grants (OSLO)

Financial scope: CZK 1,17 mil.

Project description: The aim of the project is to create an adaptation strategy for the statutory city of Havirov, which sets out a unified approach to the manifestations of climate change in the region.

Associated Beneficiary profile information				
Short name	Orlova		Beneficiary n°	10
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Město Orlová (The City of Orlova)		Legal Status	
VAT No	CZ00297577		Public body	X
Legal Registration No	00297577		Private commercial	
Registration Date	07.08.1997		Private non-commercial	
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
				N
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Osvobození 796		PO Box	N/A
Post Code	735 14	Town/City	Orlova-Lutyně	
Country Code	CZ	Country Name	Czech Republic	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>The city of Orlova was established as a territorial self-governing unit on the basis of Act No. 367/1990 Coll. of 4 September 1990. It operates on the basis of the Act on Municipalities No. 128/2000 Coll. as amended. In the area of the environment, it deals with activities which have an immediate impact on the city territory, i.e. the protection of nature and the landscape, air, water, forest and waste management. The city of Orlova has strategic documents prepared - e.g. the Territorial Energy Concept, the Territorial Water Drainage Study and the Smart City Concept, according to which it will implement subsequent measures to save energy and mitigate climate change. The implemented projects of the city include the insulation of municipal buildings and the related reduction of CO₂ emissions. As part of a program to support the replacement of non-compliant solid-fuel boilers in households, energy savings and other adaptation or mitigation measures in relation to climate change in the municipalities of the Moravian-Silesian Region, the city participated in the "Boiler subsidy" project. The maintenance of water areas and greenery and the planting of new greenery is carried out in the territory of the municipality. The pilot project in 2019 was to build a new car park, including permeable areas and a retention tank. In 2020, the construction of a warning and information system will be implemented, which will serve for the early warning of all residents in the municipality against floods and impending danger.</p>				

Associated Beneficiary profile information				
Short name	PF		Beneficiary n°	11
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Nadace Partnerství (Czech Environmental Partnership Foundation - CEPF)		Legal Status	
VAT No	CZ45773521		Public body	☐
Legal Registration No	45773521		Private commercial	☐
Registration Date	09/12/1998		Private non-commercial	☒
PIC No.	N/A		VAT reimbursement	Y X
				N
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Údolní 33		PO Box	N/A
Post Code	602 00	Town/City	Brno	
Country Code	CZ	Country Name	Czechia	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>Nadace Partnerství/Partnership Foundation (PF) was established in 1991 to protect the environment and strengthen democracy. In 30 years, it has become the largest Czech environmental foundation. The PF's vision is a free society of active citizens consciously caring for the environment.</p> <p>It helps:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) by awarding grants to local communities (supported more than 3,600 projects with a total amount of over 460 m. CZK) 2) providing consultations on tree planting, adaptations to climate change in cities, design and operation of energy-efficient buildings 3) education and enlightenment of public administration, youth and the general public <p>Experience of the PF with a similar type of project:</p> <p>The PF has been and is a part of many successful international projects. In 2018-2022 is PF coordinating beneficiary in the project Life TreeCheck: Green Infrastructure Minimising the Urban Heat Island Effect, LIFE17 GIC/CZ/000107. The main objective of the LIFE TreeCheck project is to decrease adverse climate impacts – particularly the Urban Heat Island effect – in European cities by making green infrastructure planning and decision-making processes more efficient and effective. Climate governance tools will be developed and applied, increasing the capacities of local public authorities, improving stakeholder involvement and building public awareness.</p> <p>In 2019, the PF, with the support of the Czech Ministry of the Environment, initiated the planting campaign “Planting for the Future”, which aims to plant 10 million trees in Czech cities and the countryside (outside the forests). Over 10,000 citizens have joined the plantings in a single year.</p> <p>The PF is currently leading a consortium of 7 international partners who are implementing.</p> <p>In Interreg V-A Austria-Czech Republic implements 2020-2022 PF the project Crossborder Network for Climate Adaptation AT-CZ to support climate adaptation in cooperation between Czech and Austrian municipalities.</p>				

Associated Beneficiary profile information				
Short name	VSB		Beneficiary n°	12
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Vysoká škola báňská – Technická Univerzita Ostrava (VSB – Technical University of Ostrava)		Legal Status	
VAT No	CZ61989100		Public body	X
Legal Registration No	61989100		Private commercial	
Registration Date	01.01.1995		Private non-commercial	
PIC No.	999868144		VAT reimbursement	Y X
				N
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	17. LISTOPADU 2172/15		PO Box	N/A
Post Code	708 00	Town/City	OSTRAVA - PORUBA	
Country Code	CZ	Country Name	Czechia	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>VSB - Technical University of Ostrava is the fourth largest university in Czech Republic. VSB - Technical University of Ostrava draws on 170 years of research and academic excellence to provide world class education in 7 Faculties offering Bachelor's, Master's, PhD, and exchange programmes to students from six continents. It is an accredited public university and belongs to the most eminent educational and scientific establishments in the Czech Republic with more than 4000 academic and scientific fellows and more than 12 000 students. It has 7 faculties and 8 research centres (e.g. Institute of Environmental Technology, IT4 Innovations – National Supercomputing Centre, Institute of Clean Technologies for Mining and Utilisation of Raw Materials for Energy Use etc.).</p> <p>Faculty of Mining and Geology, which will be involved in the proposal, uniquely fuses natural sciences together with technical, environmental and economical fields of study, and its history dates back to 1716, at the time this mining university was established, being one of the oldest in Europe. This faculty currently has more than 4,000 students, studying fields ranging from geology and geoinformatics to mining and environmental studies. The Faculty actively cooperates with many Czech and foreign universities, research institutions and companies. Its multi-disciplinary approach is evident from its research and educational characteristics, where the scope of studies not only supports practical applications of knowledge, but also emphasizes a creative and innovative approach to education, science and research. Faculty of Mining and Geology is a centre of excellence for mineral resources and environmental research with long tradition in the research.</p> <p>Department of Environmental Engineering (one of the seven FMG departments) has long-term experience with country-wide and international wide research of: post-mining landscape ecology, ecosystem development, ecosystem services, reclamation and regeneration of post-mining landscape, sustainable use of natural and semi-natural ecosystems in the process of restoration, soil and water protection, brownfields redevelopment, etc. It has been participating in more than 30 international research projects funded mostly within the EU's research & innovation, e.g. Interreg CZ-PL INVARO CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_006/0000059 Evaluation of resources and risks assessment associated with invasive plant species in the border area (2017-2019); Interreg CZ-PL CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_006/0000074 TERDUMP Cooperation Technical University of Ostrava / GIG</p>				

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Katowice survey on burning heaps on both sides of the border (2017-2019), EU RFCS Project RECOVERY of degraded and transformed ecosystems in coal mining-affected areas (2019-2023). Department of environmental engineering has also a long history in participating in national research projects (Technology Agency of the Czech Republic, National Agency for Agricultural Research, The Czech Science Foundation), e.g. The Research of possibilities of artificial infiltration using to increase groundwater resources in dry seasons (2016-2018); The Research measures to ensure drinking water supply in a period of climate change (2011-2014).

Associated Beneficiary profile information				
Short name	GIG		Beneficiary n°	13
Legal information on the Associated Beneficiary				
Legal Name	Główny Instytut Górnictwa (Central Mining Institute)		Legal Status	
VAT No	6340126016		Public body	X
Legal Registration No	0000090660		Private commercial	
Registration Date	13.02.2002		Private non-commercial	
PIC No.	999516616		VAT reimbursement	Y X
Legal address of the Associated Beneficiary				
Street Name and No	Plac Gwarków 1		PO Box	N/A
Post Code	40-166	Town/City	Katowice	
Country Code	PL	Country Name	Poland	
Brief description of the Associated Beneficiary's activities and experience in the area of the proposal				
<p>The Central Mining Institute (GIG) is one of the major Polish research institutions, working not only for the benefit of the mining and energy industry, but also for enterprises representing different branches - including SMEs, state and local administration institutions and offices, and foreign partners. The Institute is committed to exerting a positive impact on the relationship between the economy, people, and the environment. GIG during its near 95-years activity has achieved a leading position in Poland and abroad creating science development in such disciplines as mining, geoengineering, environmental engineering, and also in other related specialties. The basis of GIG's activities are modern management methods, scientific potential as well as qualifications of employees – highly qualified staff consisting of professors, persons with a post-doctoral degree, doctors and engineers, all practitioners.</p> <p>For many years the Institute has been a partner of local and regional authorities throughout the country, carrying out numerous projects for both small towns and cities as well as large agglomerations. GIG is an important advisory body in implementing the Regional Operational Programme and actively involved in the preparation of the Project, it is also one of the main members of the stakeholder group–Silesian Council for Innovation.</p> <p>GIG has good experience in environmental studies, including research and development analysis in the area of post-industrial areas, innovation, environmental technologies, integrated sustainable management, and spatial planning with the application of scenario analysis and foresight methods. GIG also have a good experience in brownfield and post-mining areas management by the development of database system reinforced by analytical tools supporting revitalization processes, in training for local stakeholders, industry representatives.</p> <p>The interdisciplinary and tailor-made offer of the Institute, ranges from traditional issues related to the impact of the mining industry, environmental issues, and revitalization of land, to the expertise in the investment processes planning</p> <p>GIG actively supports industrial and administrative stakeholders in the implementation of innovative solutions and technologies as a part of development processes enhanced by national and regional programs supported by European Union funds. Every year GIG is leading about 63 international projects, about 25 national projects, and more than 4000 research works and services</p> <p>GIG is an active member of SPIRE, a European association, whose mission is to develop and implement innovations in the area of energy and raw material efficiency in the processing industry. GIG is also joining CO2GeoNet, the European scientific body on CO2 geological storage and the European program of integrating research into radiological protection (CONCERT).</p>				

GIG supports the Coal Regions in Transition Platform and other initiatives of the transformation of the regional economy of Silesia and other coal regions. GIG, in cooperation with PwC, is currently intensively involved in the process of developing territorial just transition plans for 6 coal regions in Poland. The task is related to expert and advisory support in the development of the plans and is conducted on behalf of the European Commission and the Polish government. GIG is also involved in the operation of the Secretariat of the Initiative for Coal Regions in Transition in the Western Balkans and Ukraine, which will support these regions by enabling multi-stakeholder dialogue on the policy framework, practices, and financing for the successful energy transition, facilitating the development of strategies and projects in coal regions through peer learning, support tools and exchange of best practices, promoting political dialogue and assure the broad resource for information.

Moreover, GIG promotes innovative solutions for the transition of coal regions including validated best practices and guidelines for future and ongoing projects. Effective governance, as well as strategic planning for the repurposing of coal mines and coal-fired plants regions and their assets, are elaborated with the use of modern research and advisory techniques.

GIG has highly qualified staff and experience in these research fields, disposes of unique databases, research fields, and specialist laboratories equipped with the facilities of the newest generation. The Institute uses its experience to develop new scientific specialties and to take up the world's most important research topics in the range of clean coal technologies such as underground coal gasification, CO₂ storage and sequestration, hydrogen production from coal, zero-emission fossil fuel energy production, renewable energy resources, and non-metal material engineering.

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

LIFE Integrated Projects 2020 - A6

CO-FINANCER PROFILE AND COMMITMENT FORM

Not applicable.

OTHER PROPOSALS SUBMITTED FOR EUROPEAN UNION FUNDING

Please answer each of the following questions:

- Have you or any of your associated beneficiaries already benefited from previous LIFE co-financing? (please cite LIFE project reference number, title, year, amount of the co-financing, duration, name(s) of coordinating beneficiary and/or partners involved):

Moravian-Silesian Region:

Title: Preservation of alluvial forest habitats in the Morávka River Basin

Project ref. No: LIFE06 NAT/CZ/000121

Duration: 1.1.2007 - 31.12.2010

Total project budget: 1.014.720 €

EU contribution: 704.000 €

Coordinating beneficiary: Moravian-Silesian Region

Partners:

- ZO ČSOP 76/13 Salamandr (NGO),
- Lesy České republiky, s. p., (Forests of the Czech Republic, state owned co.)
- Povodí Odry, státní podnik, (Oder River Basin, state owned co.)
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (Agency for Nature and Landscape Protection of the Czech Republic, organization of the Ministry of Environment of the Czech Republic),
- Plzeňský Prazdroj, a.s. (brewery, s.c.)

Title: Unified Information and Communication System for Nature Conservation in NUTS II Moravia-Silesia

Project ref. No: LIFE08 INF/CZ/000443

Duration: 2010 – 2013

Total project budget: 813.900 €

EU contribution: 356.500 €

Coordinating beneficiary: Moravian-Silesian Region

Partners:

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (Agency for Nature and Landscape Protection of the Czech Republic, organization of the Ministry of Environment of the Czech Republic),
- Lesy České republiky, s. p., (Forests of the Czech Republic, state owned co.)
- Ministry of Environment of the Czech Republic
- o.s. Hájenka (NGO),
- ČSOP Salamandr (NGO)
- ACTAEA (NGO)

Ministry of the Environment:

Title: Czech LIFE – ProLIFE Capacity Building

Ref. number: LIFE14 CAP/CZ/000001

Duration: 01.01.2015 – 31.12.2017

Total project budget: 566 160 €

EU contribution: 528 177 €

Coordinating beneficiary: Ministry of the Environment of the CR

Partners:

- ČSOP Salamandr

Title: LIFE-IP: N2K Revisited - Integrated LIFE project for the Natura 2000 network in the Czech Republic

Ref. number: LIFE17 IPE/CZ/000005

Duration: 01.01.2019 – 31.12.2026

Total project budget: 20 369 945 €

EU contribution: 12 221 967 €

Coordinating beneficiary: Ministry of the Environment of the CR

Partners:

- Nature Conservation Agency of the Czech Republic
- Charles University Environment Centre
- CzechGlobe – Global Change Research Institute of the Czech Academy of Sciences
- Biology Centre of the Czech Academy of Sciences

Silesian Voivodeship:

Title: "Implementation of the Air Quality Plan for the Małopolska Region - Małopolska in a healthy atmosphere"

Ref. number: LIFE14 IPE/PL/021

Duration: 10/2015 – 12/2023

Total budget: 16 771 099 €

EU contribution: 9 914 871 €

Name of coordinating beneficiary: Małopolska Region

Name of the partners:

- Municipalities
- Silesian Region
- Association Krakow Smog Alert
- KAPE National Energy Conservation Agency
- VITO
- Slovak Hydrometeorological Institute
- Ministry of the Environment of the Czech Republic

LIFE project reference number:

Title: "Implementation of the Regional Action Plan for Climate and Energy for the Małopolska Region"

Ref. number: LIFE19 IPC/PL/000005

Duration: 10/2015 – 12/2023

Total budget: 16 407 518 €

EU contribution: 9 844 510 €

Coordinating beneficiary: Małopolska Region

Partners:

- Ministry of Economic Development
- Silesian Region
- AGH University of Science and Technology
- Foundation European Clean Air Centre
- Brandenburg University of Technology Cottbus–Senftenberg
- Wuppertal Institute for Climate Environment and Energy,
- Krakow, Nowy Sacz, Tarnow and poviats

Partnership Foundation:

Title: Life TreeCheck: Green Infrastructure Minimising the Urban Heat Island Effect

Project ref. No: LIFE17 GIC/CZ/000107

Duration: 1. 9. 2018 – 31. 8. 2022

Total budget: 1.557.732 €

EU contribution: 924.053 €

Coordinating beneficiary: Nadace Partnerství (557.732 €)

Partners:

- LEMITOR Ochrana Šrodowiska Sp. z o.o.
- Poland Ökotárs Alapítvány, Hungary
- SAFE TREES s.r.o., Czech Republic
- Carpathian Development Institute, Slovakia
- EKOTOXA s. r. o., Czech Republic

- Global Change Research Institute - Czech Academy of Sciences, Czech Republic

Central Mining Institute (GIG):

Title: Demonstration of an advanced technique for eliminating coal mine wastewater (brines) combined with resource recovery / LIFE BRINE-MINING

Project ref. No: LIFE 18 ENV/GR/000019-LIFE BRINE-MINING

Duration: 01.09.2019 - 31.08.2023

Total budget: 6,38 mil €

EU contribution: 3,5 mil €

Coordinating beneficiary: National Technical University of Athens, Greece

Partners:

- Główny Instytut Górnictwa, Poland
- LENNTECH (LENNTECH), Netherlands
- NEVIS S.A., Greece
- SEALEAU B.V., Netherlands
- Silesian University of Technology (SUT), Poland
- TAURON Wydobycie S.A., Poland
- THERMOSSOL STEAMBOILERS S.A., Greece
- Titan Salt B.V. , Netherland

Central Mining Institute (GIG) and DIAMO:

Title: Innovative technology based on constructed wetlands for treatment of pesticide contaminated waters

Project ref. No: LIFE18 ENV/CZ/000374 LIFEPOPWAT

Duration: 01.01.2020 - 31.12.2023

Total budget: 3,167 mil €

EU contribution: 1,727 mil €

Coordinating beneficiary: Technical University of Liberec

Partners:

- Aarhus University
- DIAMO, státní podnik, odštěpný závod Správa uranových ložisek Příbram,
- Główny Instytut Górnictwa,
- Urząd Miejski w Jaworznie,
- Photon Water Technology, SERPOL

- Have you or any of the associated beneficiaries submitted any request for financing for actions or part of this project to other European Union financial instruments? To whom? When and with what results?

Activities of this proposal have been combined by inputs of several associated beneficiaries and actions. None of request for financing from EU instruments concerning explicitly particular action has been known during the full application preparation.

Y

LIFE Integrated Projects 2020 – A8

**LETTER OF INTENT FROM MANAGING/COMPETENT AUTHORITY/ENTITY
PROFILE AND COMMITMENT FORM**

Title of the LIFE Integrated Project			
Title: IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation			
Legal information on the MANAGING/COMPETENT AUTHORITY/ENTITY			
Legal Name Ministry of the Environment of the Czech Republic			
Legal address of the MANAGING/COMPETENT AUTHORITY/ENTITY			
Street Name and No	Vršovická 1442/65	PO Box	
Post Code	100 10	Town/City	Praha 10
Country Code	CZ	Country Name	Czech Republic
Confirmation			
We confirm that the complementary actions identified in this proposal and intended to be financed by the OP Environment and OP Just Transition are in principle eligible for financing.	Yes ☒ No ☐	Comments: Intended implementation of Transformation plan of MSR is in compliance with OP Just Transition as well the expected allocation of the financial resources. In case of complementary individual adaptation and mitigation projects we confirm, that they are in line with supported actions OP Environment and do not exceed expected allocation of the programme. The final allocations of funds are not finalized and approved at the present but in general the proposed complementary actions are welcomed and supported.	
We confirm that the proposal indicates correctly the potential financial contribution from the OP Environment and OP Just Transition (Fund).	Yes ☒ No ☐	Comments: With regard to the state of the currently known information and estimations we acknowledge, that the proposed complementary actions reflect corresponding costs.	
We confirm that the proposal indicates correctly the timing of potential funding from the OP Environment and OP Just Transition (Fund).	Yes ☒ No ☐	Comments: The time frame of proposed complementary funding from OP Just Transition and OP Environment has been indicated and the proposed complementary actions should be implemented in programming period 2021 - 2027.	
We confirm that during the assessment of applications for funding (to be) received by our authority, we (will) take into account that they are linked to the LIFE integrated project.	Yes ☒ No ☐	Comments: -	
Status of the financial commitment			
Committed/confirmed ☐ To be committed/confirmed ☒			
Comments: We hereby guarantee that the complementary actions are in principle eligible for funding within programming period 2021-2027.			
Signature of the authorised person			
Name and status of the authorised person (obligatory):	Ing. Jan Kříž, Deputy Minister for EU Funds, Financial and Voluntary Instruments		
Date of the signature (obligatory):	[REDACTED]		
Authorised signature (obligatory):	[REDACTED]		

YOU MAY DUPLICATE THIS PAGE

LIFE Integrated projects 2020

Climate Action

Stage 2 – FULL PROPOSAL

Technical application forms

Part B – technical summary and overall context of the project

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Used abbreviations:

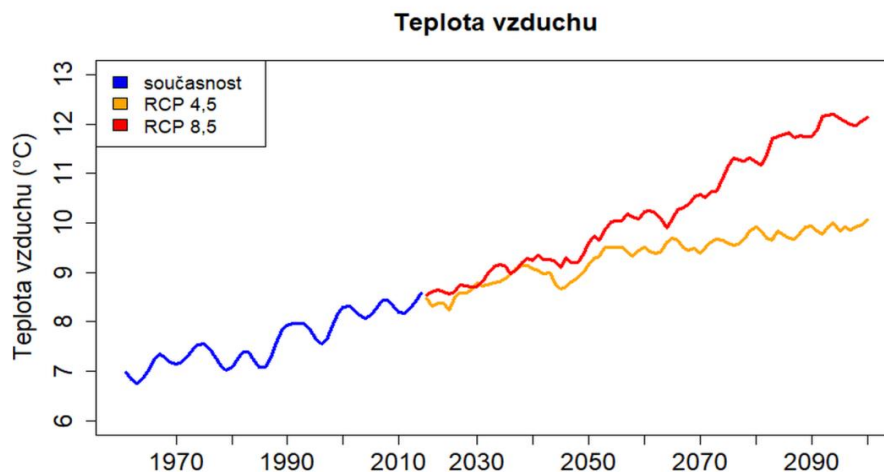
AS	Adaptation strategy
BGI	Blue-Green Infrastructure
CAWI	Computer Assisted Web Interviewing
CBA	Cost-benefit analysis
CC	Climate change
CLAIRO	Clear AIR and Climate Adaptation in Ostrava and other cities
CO ₂	Carbon dioxide
CR	Czech Republic
CRIT	Coal platform
ČZU / FŽP	Czech university of life sciences Prague / Faculty of environmental Sciences (czech: Česká zemědělská univerzita v Praze / Fakulta životního prostředí)
ČSA	Czechoslovak army mine (česky: důl Československé armády)
EE&A	Environmental education awareness
EEN	Enterprise Europe Network
EIT	European Institute of Innovation and Technology
EMAS	Environmental Management and Audit Scheme
ESIF	European Structural and Investment Funds
EU	European Union
GIG	Główny Instytut Górnictwa
GIS	Geographic Information System
IS	Information system
ITI	Integrated Territorial Investment
JTF	Just Transition Fund
KIC	Knowledge innovation community
LIFE-IP COALA	LIFE (french: <i>L'Instrument Financier pour l'Environnement</i>) Integrated Project for Coal Mining Landscape Adaptation
LCCRD	Low Carbon and Climate Resilient Development Plan
MA-21	Local Agenda 21 (česky: <i>Místní agenda 21</i>)
MD	Men/day
MEC	Moravian-Silesian Energy Center
MIT	Ministry of Industry and Trade
MRD	Ministry of regional development (czech: <i>Ministerstvo pro místní rozvoj</i>)
MoE	Ministry of the Environment
MSIC	Moravian-Silesian Innovation Center
MSID	Moravian-Silesian Investment and Development
MSKA	Moravian-Silesian Klimatic Alliance
MSR	Moravian-Silesian Region
PF	Partnership Foundation
NAS	National Adaptation Strategy
NCA CR	Nature Conservation Agency of the Czech Republic (česky: AOPK)
NGOs	Non-governmental organizations
OKD	Ostrava-Karviná mines (česky: Ostravsko-karvinské doly)
OPE	Operational Programme Environment (česky: OPŽP)
OPJT	Operational Programme Just Transition (česky: OPST)
POHO 2030	Post coal mining landscape 2030
PTD	Principles of territorial development
RCM	Regional Climate Model
RCP	Representative Concentration Pathway
RDS	Regional Development Strategy 2019-2027
RE:START	Strategy of economic restructuring of Ústí, Moravian-Silesian and Karlovy Vary regions
RISA	Regional Information System of Adaptations
SAFE	Education Program supporting Resilience
SC	Steel community
SEAP	Sustainable Energy Action Plan
SECAP	Sustainable Energy and Climate Action Plan
SEF	State Environmental Fund
SMEs	Small and medium-sized enterprises
SaR	Science and Research (česky: VaV)
SPA	Special Protection Areas (česky: MZCHÚ)
SV	Silesian Voivodship
TA CR	Technology Agency of the Czech Republic
TSES	Territorial System of Ecological Stability (česky: ÚSES)
VŠB-TUO	Technical University of Ostrava (czech: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava)
WHO	World Health Organization
WWTP	Wastewater treatment plan

SUMMARY DESCRIPTION OF THE PROJECT

1. Overall context/background/geographical scope

Klimatická změna představuje jednu z největších globálních výzev současnosti. V Evropě se v poslední dekádě (2009-2018) průměrné teploty v pevninské části pohybovaly 1,6 – 1,7 °C nad úrovní průměrných teplot v preindustriálním období. Tím se poslední dekáda zařadila mezi nejteplejší v historii měření v Evropě. Zároveň 3 roky s vůbec nejvyššími naměřenými průměrnými teplotami v historii měření spadají právě do této dekády. Klimatické modely přitom předpovídají další nárůst teplot do konce století až o 4.8°C (dle pesimistického emisního scénáře RCP8.5). Změny klimatu se projevují rovněž ve změnách srážkového režimu na území celé Evropy. I když se tyto změny v různých částech Evropy liší, lze říci, že obecně vzrostla pravděpodobnost intenzivních srážkových epizod, které mohou způsobovat lokální povodně (severovýchodní Evropa) a naopak delší období bez srážek, způsobující ničivá sucha (jih a jihozápad Evropy).

V České republice je situace podobná. V posledním období (2001-2016) je pozorován nárůst průměrné teploty o 1,1 °C oproti tzv. normálu, tedy měření z let 1961-1990 (viz obrázek 1.). Nárůst teplot je pozorován ve všech ročních obdobích, ale změna teplot je největší v zimním období.

Obrázek 1: Vývoj roční teploty vzduchu pro ČR podle ensemblového průměru 11 realizací RCM modelů (shlazen 10letým nízkofrekvenčním filtrem). Zdroj: Aktualizace Komplexní studie dopadů, zranitelnosti a zdrojů rizik souvisejících se změnou klimatu v ČR z roku 2015. MŽP, 2019

Česká republika na tento vývoj reaguje národními strategickými dokumenty Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (přijata v roce 2015) a Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu (přijatý ve stejném roce). Přijetím těchto dokumentů byl v ČR zahájen proces adaptace (obrázek 3) a formulován také rámcový plán pro podporu adaptačního procesu na regionální a lokální úrovni. Reálně ovšem tento proces probíhá nedostatečně¹. Zejména aktivity na regionální a lokální úrovni jsou nekoordinované, neprovázané a nejsou v současnosti nijak centrálně vyhodnocovány. Přestože jsou v souladu s národními politikou a strategiemi (ve vazbě na politiky EU) posilovány zejména dotační nástroje k realizaci opatření na zmírnění dopadů změn klimatu, na straně

¹Adaptation preparedness scoreboard: Country fiche for the Czech Republic. EU, 2018 (https://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what_en)

potenciálních příjemců chybí dostatečná znalost a motivace pro jejich realizaci. Tento nesoulad je patrný zejména u lokální a regionální veřejné správy. Přestože v posledním roce došlo ke zvýšení zájmu o zpracování adaptačních strategií, stále v ČR existuje pouze cca 20 z celkového počtu 130 měst s počtem obyvatel nad 10 000 obyvatel (vlastní průzkum, v ČR neexistuje databáze, kde by bylo možné skutečný počet adaptačních strategií ověřit), které mají zpracovanou a přijatou adaptační strategii. Dále aktuálně pouze jediný kraj ze 14 (MSK) má zpracovanou analýzu zranitelnosti území vůči dopadům klimatických změn, adaptační strategii a tyto dokumenty navíc implementovány do Strategie rozvoje kraje – hlavního strategického dokumentu. Tuto neuspokojivou situaci v aktivním přístupu k otázkám změny klimatu můžeme indikovat také prostřednictvím motivace k členství v iniciativě Pakt starostů a primátorů: k dnešnímu dni je v této významné iniciativě registrováno pouze 24 obcí a měst z ČR (z celkového počtu 6253 obcí).

MSK (dále MSK) je **druhý nejlidnatější krajem v ČR**. Žije zde 1 203 299 obyvatel a rozloha kraje činí 5 430 km². Kraj patří mezi nejvíce urbanizovaná území České republiky a zároveň je zde velká nerovnoměrnost osídlení. Díky těžbě černého uhlí a přidruženého průmyslu v Ostravsko-karvinské aglomeraci je i dnes nejvyšší hustota osídlení právě zde. **Většina obyvatel MSK (64%) žije ve městech nad 20 tisíc obyvatel** a tím se v rámci ČR. Dvousestletá industriální minulost kraje se podepsala na kvalitě prostředí. Zejména kvalita ovzduší se pohybuje dlouhodobě pod průměrem zemí EU a to i přes to, že se v posledních letech masivním zaváděním opatření na lokálních zdrojích a v průmyslu podařilo množství emisí významně omezit. Region má i díky tomu dlouhodobě špatnou image, která se v území projevuje odlivem obyvatel, nízkou ekonomickou aktivitou a celkově horšími podmínkami pro udržitelný rozvoj. I z těchto důvodů se MSK řadí mezi strukturálně postižené regiony v České republice a systematická hospodářská restrukturalizace² je zde nutná.

Z hlediska dopadů změny klimatu patří MSK ke středně ohroženým, což je dáno zejména variabilitou přírodních podmínek. AS MSK uvádí následující hlavní rizika pro MSK:

- **Snížení pobytového komfortu a zdravotní rizika** pro zranitelné skupiny obyvatel zejména v městském prostředí
- **Ohrožení životů a majetku** díky mimořádným událostem, škody na hospodářství a veřejné infrastruktuře (dopravní a technické sítě).
- **Sucho a snížení zásoby vody** v půdě, stres suchem, snížení průtoků ve vodních tocích, pokles hladin vodních zdrojů.
- Riziko **snížení kvality povrchových vod** v důsledku vyšších teplot.
- **Ekonomické ztráty** v důsledku zhoršení sněhových podmínek a snížení atraktivity horských lyžařských areálů.

Některá z uvedených rizik se díky silné urbanizaci území, přítomnosti rozsáhlých ploch po těžbě (pohornická krajina), nebo existenci periferních oblastí (např. Osoblažsko) **lokálně kumulují** a dále násobí specifickými problémy jako jsou sociální struktura, vyšší míra nezaměstnanosti, kvalita životního prostředí a další. Dopady změny klimatu, pokud nebudou řešeny, mohou mít **dalekosáhlé důsledky v regionu** a ovlivnit (zpomalit) i průběh hospodářské restrukturalizace. MSK se proto rozhodl, že včasné řešení této hrozby je pro realizaci strukturálních změn nezbytný **základní předpoklad**. Kromě toho se jedná také o příležitost pro obrácení některých negativních trendů. Posilování klimatické resilience, které se vhodně zkombinuje s dalšími směry transformace regionu s obrovskou uhlíkovou stopou na region orientovaný na nízkouhlíkovou ekonomiku, přinese řadu pozitivních efektů a win-win řešení. **Adaptační opatření zlepší životní prostředí** ve městech, vytváření podmínek pro zavádění nízkouhlíkových technologií zase **napomůže transformaci průmyslu a podnikání vůbec**. Obojí je výzvou pro rozvoj **zelených technologií a inovací**, ve kterých chce dlouhodobě MSK dosahovat ambiciózních výsledků ve středoevropském měřítku. Touto synergií lze nejen postupně **zlepšit image regionu**, ale také podpořit budoucí ekonomický rozvoj MSK s respektem k **principům udržitelného rozvoje**.

Ministerstvo pro místní rozvoj si je dobře vědomo problémů spojených s transformačním procesem a našlo shodu i se Slezským vojvodstvím, které rovněž patří k uhelným regionům a transformační proces ho rovněž čeká. Z tohoto důvodu hodlají oba kraje vyvinout maximální úsilí ke společné aktivitě v transformaci, posílit partnerství, výměnu zkušeností a společně také využít finančních nástrojů EU pro

² Strategický rámec hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje. MMR, 2016

řešení dílčích a komplexních problémů. Tuto snahu dokládáme podpůrným dopisem dvou významných poslanců Evropského parlamentu zastupujících oba regiony³.

Moravskoslezský patří v oblasti adaptací mezi leadry v České republice. **Je jedinným krajem**, který má aktuálně zpracovávána adaptační strategii. Ta byla samosprávou MSK **přijata v lednu 2020**. Největší město MSK a třetí největší město v ČR Ostrava (290 000 obyvatel), bylo jedním z prvních velkých měst v ČR (po Praze a Brnu), které přijalo adaptační strategii (2018). Kromě Ostravy mají adaptační strategie zpracovány také Opava, Hlučín, Kopřivnice, Krnov. Další města mají o jejich zpracování zájem, nebo je chystají a zájem projeví i o realizaci tohoto projektu. Získaný náskok, zkušenosti a očekávané zintenzivnění adaptačního procesu díky podpoře tohoto projektu, budou pilotní i pro ostatních 13 krajů v ČR.

Proč projekt odpovídá definici IP

Proces adaptace je náročný a vyžaduje účinnou **spolupráci** v území podpořenou fungujícím systémem nástrojů plánování, komunikace a vyhodnocování celého procesu. Aby MSK jako hybatel a koordinátor takto složitý proces zvládl, potřebuje pro něj vytvořit fungující systém postavený na **odborných kapacitách, vhodných nástrojích a funkčních spojeních mezi aktéry celého procesu**, a to i s mezinárodní vazbou za účelem čerpat dobrou praxi i zkušenosti. V současnosti jsou adaptace na lokální úrovni spíše okrajovým tématem a do popředí se dostávají pouze tam, kde již projevy změny klimatu vstupují do každodenního života. Výměna informací mezi samosprávami a dalšími stakeholdry je neúčinná a pouze nárazová. MSK zatím aktivně nekomunikuje s regiony EU, které těmto problémům čelí a nedostává se mu dobré praxe, která je již v rámci EU dostupná. Adaptační opatření jsou realizována jen zvolna, jejich účel je často až druhořadý a chybí jejich vzájemná provázanost a synergie s dalšími opatřeními (např. mitigačními). **Existuje rovněž celá řada bariér** na úrovni znalostí (příčin změn klimatu a jejich dopadů v území, nedůvěry v centrální plánování apod.), ale také na úrovni ochoty připustit nutnost jejich realizace zejména ze strany vlastníků pozemků (nemovitostí). Změnit tento stav bude trvat **dlouho** a bude vyžadovat všestrannou mobilizaci.

Předkládaný návrh projektu COALA na tyto impulzy reaguje. Je postaven jako **funkční celek**. Pouze realizací dílčích aktivit by nebylo dosaženo očekávaných výsledků. Bylo by velmi obtížné v plánovaném časovém období 10 let a také v potřebné provázanosti jednotlivých kroků získat prostředky na realizaci z jiných zdrojů. **Překážkou by bezesporu byly i velmi rozdílné podmínky relevantních finančních zdrojů. Z rozpočtu MSK nelze takto rozsáhlý projekt podpořit**, neboť tímto způsobem nelze efektivně podpořit širokou síť partnerů a současně v takovém objemu. To je dáno jednak propadem rozpočtu, který je postaven na rozdělení výnosu z daní na národní úrovni a který je nyní v důsledku pandemie covid-19 v propadu. Nicméně nejde pouze o financování aktivit projektu, ale o vytvoření funkčního systému, který musí být jako celek řízen. K tomu je zapotřebí vytvořit **odborné a personální kapacity** a jejich standard, pokud možno sjednotit. Takový úkol je opět možné zajistit soustředěným úsilím pro které předkládaný projekt nabízí optimální prostor.

COALA je sice primárně regionální projekt, nicméně díky úzké spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (MŽP) jsou do projektu zařazeny aktivity, které mají **nadregionální dosah**. MŽP dnes proces regionální a místní adaptace sleduje jen velmi málo. Předkládaný projekt vytváří příležitost posílit tutu činnost, aktivně se zapojit do přenosu získaných výsledků i zkušeností a **motivovat tím dalších 13 krajů a 130 dalších měst** (nad. 10 tis. obyvatel). Neméně důležité jsou takto získané informace pro další cykly národní adaptační strategie (vyhodnocení a aktualizace). I tyto činnosti přesahují finanční možnosti a zejména zájem deklarovaný zákonem o krajích a náklady na ně by byly z hlediska jiných zdrojů financování hůře uznatelné.

Forma integrovaného projektu LIFE umožní mnohem lépe propojit zahraniční zkušenosti. Partnerem projektu je Slezské Vojvodství (Polsko), které simultálně vstoupí do procesu regionální adaptace a díky získané zkušenosti může přenést výsledky do dalších polských regionů. Nelze zde opomenout také fakt, že MSK je od roku 2018 členem Platformy pro evropské uhelné regiony (CRIT), která realizaci projektu podporuje jako možnost **rozšířit aplikovatelné výsledky do dalších podobných regionů v rámci EU**.

³ See Annex III - Letters of Support by MEPs Evzen Tosenovsky and Jerzy Buzek

2. Project objectives:

Dlouhodobý (globální) cíl: Úspěšně implementovat cíle Adaptační strategie MSK na dopady změny klimatu (přijaté v lednu 2020) a tím zvýšit klimatickou odolnost MSK, zlepšit kvalitu prostředí pro život jeho obyvatel a podpořit udržitelný rozvoj kraje.

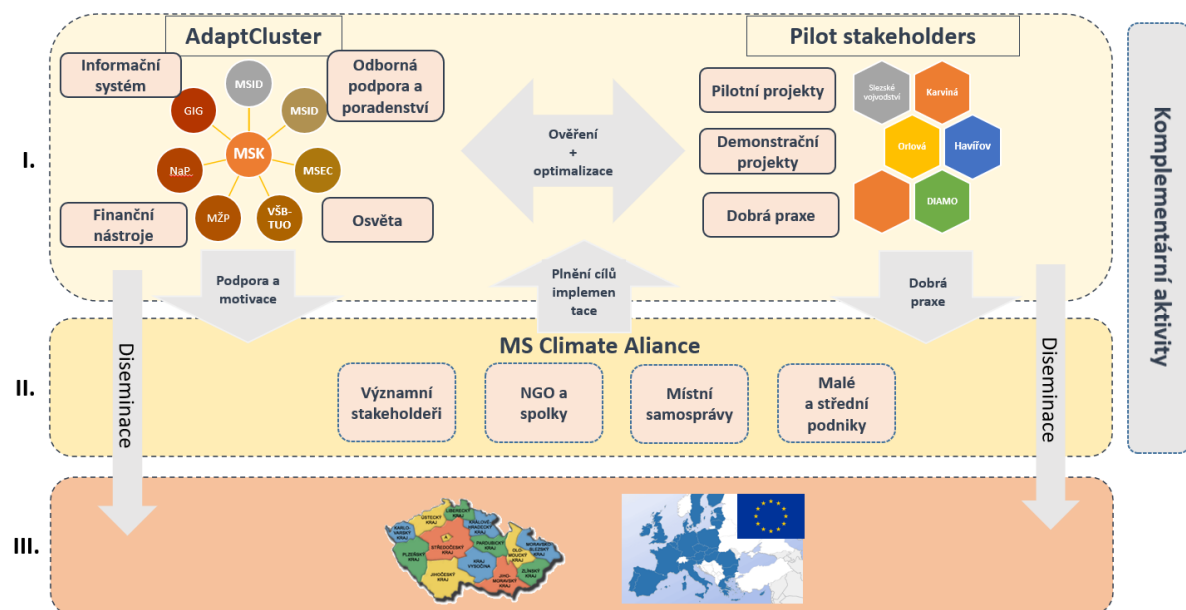
Hlavní cíl projektu: Zavést systém adaptace a ve vazbě na ni i mitigace v MSK, který se stane součástí běžných agend na úrovni místních samospráv i MSK. Zlepšit využití i koordinaci potřebných nástrojů, zapojit významné stakeholdry, navázat těsná partnerství s podobnými regiony v EU, čímž se přispěje k úspěšné transformaci MSK a dlouhodobému zlepšení jeho image.

Specifické cíle projektu jsou:

Vytvořit koalici pro adaptaci a definovat společné **priority pro posílení klimatické resilience v MSK,**

- **Posílit nástroje plánování v adaptačním procesu** a zajistit jejich uplatňování v praxi.
- Zajistit dostatečné **odborné i personální kapacity** pro řízení celého procesu, podporu individuálních projektů z komplementárních zdrojů s cílem posílit klimatickou odolnost MSK.
- Zkvalitnit důležité informace o území a soustředit je v **informačním systému**, který bude využíván pro přípravu konkrétních cílených opatření a průběžné vyhodnocování celého procesu adaptace.
- Zrealizovat **demonstrační a pilotní aktivity** jako příklady dobré praxe jejichž postupy budou využitelné dalšími aktéry procesu adaptace v MSK a také v jiných regionech ČR nebo v zahraničí.
- **Zvýšit povědomí obyvatel MSK** o klimatických změnách a potřebě posílení odolnosti vůči nim, zvýšit jejich aktivitu systematickou osvětou a vzděláváním,
- Mobilizovat **finanční zdroje**, zvýšit jejich čerpání na realizaci projektů ke zvýšení klimatické odolnosti MSK.
- Výsledky projektu **šířit v rámci MSK i dalších krajů v ČR**, navazovat nová partnerství a čerpat z dostupné dobré praxe v **zemí EU**

Projekt je navržen v několika úrovních. Pro realizaci jádrových aktivit vznikne široká koalice tvořená konsorciem řídicích a odborných subjektů AdaptCluster a pilotními stakeholdry. V této koalici bude nastavován proces adaptace a prostřednictvím pilotních stakeholderů tam, kde to je potřeba, ověřován. Jádrové aktivity budou směřovat i na další cílové skupiny aktérů procesu adaptace (mimo rámec projektu) s cílem zintenzivnění procesu adaptace na lokální úrovni. Ve třetí úrovni jsou zahrnuty komplementární aktivity a projekty, které budou v důsledku aktivit projektu přímo či nepřímo podporovány.

Obrázek 2: Scheme of the interactions between the project partners and with the target group. Source: Own processing, 2021.

Komplementární aktivity:

I. Implementace Transformačního plánu MSK⁴

V roce 2019 Evropská unie schválila Evropskou zelenou dohodu (Green Deal), která stanovuje závazek přechodu na klimaticko-neutrální ekonomiku do roku 2050. Znamená to celkovou transformaci průmyslu, infrastruktury a energetiky. Základním finančním nástrojem EU pro praktické naplnění priorit a cílů Evropské zelené dohody je Mechanismus spravedlivé transformace. Transformační plán MSK pak představuje strategický dokument pro praktickou realizaci Mechanismu spravedlivé transformace v konkrétních podmínkách MSK. Zároveň bude tento dokument podkladem pro Plán spravedlivé územní transformace⁵.

Transformační plán byl široce konzultován na úrovni výkonných struktur MSK a dalšími odborníky dané oblasti. Transformační plán bude do konce března 2021 projednán s odbornou veřejností a následně schválen v relevantních platformách sdružujících významné aktéry z území (Regionální stálá konference MSK, Transformační platforma).

MSK je jedním ze 3 českých uhelných krajů, které procházejí hospodářskou restrukturalizací a které budou moci využít zdroje evropského Mechanismu pro spravedlivou transformaci. Mechanismus je tvořen třemi pilíři:

- Fond pro spravedlivou transformaci (dotace)
- Program Invest EU (úvěrový fond)
- Úvěrový nástroj pro veřejný sektor (kombinace dotace + úvěr)

Mechanismus pro spravedlivou transformaci je jedním z nástrojů pro dosažení cílů Zelené dohody. Jeho smyslem je částečně kompenzovat náklady, jež s sebou klimatická transformace přinese regionům, které budou čelit útlumu těžby uhlí a taktéž útlumu průmyslových aktivit s vysokými emisemi skleníkových plynů. Mechanismus spravedlivé transformace má zmírnit pokles ekonomického výkonu a zaměstnanosti v těchto odvětvích a podpořit technologickou a společenskou transformaci. Prostředky Fondu pro spravedlivou transformaci budou na úrovni ČR poskytovány prostřednictvím Operačního programu Spravedlivá transformace. Alokace pro tento program bude přibližně 40 mld. Kč (1,6 mld. €). MSK má ambici vyjednat z tohoto programu 1/2 alokace, tedy.

Zdroje Mechanismu nemohou pokrýt náklady transformace kraje. Proto je potřeba cílit je do oblastí s největší prioritou. **Řada témat důležitých pro MSK bude pokryta z jiných programů než OP Spravedlivá transformace – nové operační programy na léta 2021-2027, Modernizační fond, Inovační fond.** Účelné a efektivní tak bude zacílení na priority a opatření, které standardní operační programy a fondy pokrýt neumí, a vytvořit si tak díky těmto mimořádným zdrojům konkurenční výhodu. Transformační plán představuje priority MSK a je podkladem pro přípravu Plánu spravedlivé územní transformace a Operačního programu Spravedlivá transformace. Zmíněný plán definuje dva základní směry transformace, a to posilování excelence a rozvoj území postiženého hornickou činností.

Architektura plánu je navržena v podobě **8 tematicky orientovaných „programů“**:

- Nová energie
  - Realizovat investice zaměřené na technologie, infrastrukturu, výzkum a vývoj v oblasti nízkouhlíkové energetiky, náhradu stávajících či vznik nových zdrojů energie.
- Nové využití území
  - Regenerovat plochy vhodných pro opětovné využití k podnikání, investicím, volnočasovým aktivitám, včetně jejich přípravy pro tyto investice. Plochy nevhodné pro investice budou uvedeny do přírodě blízkému stavu a přispějí tak k rozšíření biodiverzity a zvýšení atraktivity krajiny, v souladu s požadavky na adaptaci na dopady klimatické změny.
- Zelený průmysl
  - Přispět k procesu transformace tradičních průmyslových firem. Podpořit přechod na odolnější, technologicky vyspělejší a udržitelnou nízkouhlíkovou ekonomiku, která zásadním způsobem přispívá prosperitě kraje a jeho obyvatel a udržet zaměstnanost.
- Nové podnikání

⁴ See in Annex IV (in czech only)

⁵ Článek 7 Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0022>

- Připravit malé a střední podniky na cílený a řízený útlum neperspektivních odvětví. Nabídnout podpůrné nástroje a služby zaměřené na zajištění restrukturalizace k perspektivním oborům a oborům inteligentní specializace regionu. Vznik nových firem a nové generace podnikatelů, kteří budou mít motivaci a podmínky k podnikání a podpořit tvorbu nových pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou.
- Kompetentní lidé
  - Připravit zaměstnavatele na propouštění zaměstnanců, vytváření nových pracovních míst, definování nových kompetencí a koncipování nových pracovních pozic. Rozvoj poradenských služeb pro lidi v přechodu k novému uplatnění. Připravit vzdělávací instituce na nové potřeby zaměstnavatelů a trhu práce v počátečním i celoživotním vzdělávání.
- Inovační ekosystém
  - Vytvořit nové a posílit stávající sítě spolupráce v oblasti VaV a inovací. Zajistit podmínky pro vytvoření silného jádra inovačního ekosystému propojením činností a fyzické infrastruktury univerzit, MSIC a FNO s vazbou na prioritní témata inovační strategie MSK.
- Digitální region
  - Vytvářet nejlepší příklady využití ICT technologií a inovací, šetřit s jejich pomocí obyvatelům kraje čas a peníze a současně zvyšovat kvalitu prostředí, ve kterém žijeme. Zajistit dostupnost vysokorychlostního připojení podnikům a organizacím ve všech částech kraje. Zvýšit dostupnost, kvalitu a rychlost poskytovaných služeb obyvatelům prostřednictvím digitalizovaných služeb veřejné správy.
- Cirkulární ekonomika
  - Předcházení vzniku odpadů jejich snižováním, účinným využíváním zdrojů, opětovným používáním a recyklací ve firmách a průmyslových podnicích.

Z hlediska komplementarity k předkládanému návrhu projektu jsou v souladu všechny cíle uvedených programů, neboť téma adaptace na dopady změny klimatu a mitigace těchto změn je horizontální. Nicméně s větším důrazem budou sledovány cíle v rámci programů Nové využití území, Nová energie a Inovační ekosystém.

V rámci Transformačního plánu bude rovněž vytvořen **územně orientovaný „integrováný nástroj“ POHO2030**, který kombinuje programovou podporu a územní zacílení v oblasti, která je z hlediska transformace nejpotřebnější – v Pohornické krajině a okolních sídlech, které byly dlouhotrvající hlubinnou těžbou uhlí ovlivněny nejvíce a v současnosti patří do kategorie tzv. shrinking cities.

V roce 2019 byla na základě 19 analýz území dokončena Koncepce rozvoje Pohornické krajiny Karvinska do roku 2030. Následně bylo v rámci několika workshopů podepsáno Memorandum o spolupráci při realizaci Koncepce rozvoje Pohornické krajiny Karvinska do roku 2030, které podepsalo 36 zainteresovaných subjektů. Touto akcí byl zahájen program rozvoje krajiny po těžbě uhlí s názvem POHO2030 představující hlubší vizi rozvoje celého regionu a vytvoření Smart District respektujícího udržitelnost, uhlíkovou odpovědnost, oběhové hospodářství, využívání OZE a nových technologií. V průběhu roku 2020 došlo k významnému pokroku v jednáních a spolupráci s partnery. Byly zpracovány první návrhy a studie (cyklistické a turistické trasy, péče o území s vysokou přírodní hodnotou a jejich využití), proběhly akce a byla vytvořena pracovní skupina hejtmana. V roce 2021 byly do procesu vyjednávání zapojeny klíčové zainteresované strany (např. DIAMO), města, vlastníci pozemků a investoři. Byla vypracována Koncepce funkčního využití území areálu dolů v POHO, na kterou bude navazovat příprava územních plánů. Byly vypracovány projektové fiše na konverzi 3 těžebních lokalit (ČSA, Lazy, Gabriela) a předloženy k financování z OP ST.

II. Pořízení a uplatňování Plánu pro zvládání sucha a nedostatku vody v MSK

Plánem pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody (dále jen plán pro sucho) se rozumí dokument, který je podkladem pro postup vodoprávního úřadu při vyhodnocování hrozby vzniku nedostatku vody a pro rozhodování komise pro zvládání sucha a nedostatku vody o opatřeních při stavu nedostatku vody. Jeho **hlavním cílem je návrh opatření k zajištění dostatku vody k pokrytí základních společenských potřeb, minimalizaci negativních dopadů sucha na vodní útvary a minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na hospodářskou činnost**. Plán pro sucho vychází z celostátní

Koncepce ochrany před následky sucha v České republice⁶. Plán obsahuje zejména vymezení a popis území s identifikací zdrojů vody, popis rizik sucha, včetně jeho možných dopadů. Plán pro sucho dále obsahuje návrh postupů pro zvládání sucha a opatření při stavu nedostatku vody. Plán bude zpracován MSK v průběhu roku 2022-2023.

III. Příprava a realizace adaptačních a mitigačních projektů v rámci MSK

Předkládaný návrh projektu v případě jeho realizace významně posílí nástroje a kapacity pro přípravu projektů. Vlastní příprava i realizace jsou již v rukou jednotlivých žadatelů, především obcí a dalších významných stakeholderů. Nicméně vytvářený systémový přístup k podpoře realizace těchto typů projektů vytváří i základní strategii posílení realizace projektů přístupem, který se vychází ze základního zaměření aktivit předkládaného návrhu projektu:

- Přesně identifikovat potřebu opatření v MSK a jejich významu pro stakeholdry případně veřejnost
- Motivace stakeholderů a dalších cílových skupin příklady dobré praxe a networkingu
- Nabídka pomoci při přípravě projektů.

Tímto přístupem jsme schopni dosáhnout zvýšení intenzity přípravy projektů, které budou financovány z komplementárních zdrojů – zejména z OPŽP.

Ani AS MSK, ani COALA se primárně nezabývají otázkou nedostatku vody a sucha. MSK na ni reaguje touto doplňkovou akcí. Plán vypracuje krajský úřad ve spolupráci s Povodím Odry a Českým hydrometeorologickým ústavem a týká se celého území MSK. Přinese kromě vymezení rizikových oblastí také návrhy a opatření, která by měla být přijata. Tyto doplňkové aktivity tak účinně přispějí k realizaci AS MSK a projektu COALA.

3. Actions and means involved:

1. Aktualizace State of the Art (A.1.)

Je třeba zjistit, jaké jsou aktuální výchozí podmínky a stav adaptačního procesu v MSK v době zahájení projektu. Proto budou zanalyzovány zpracované adaptační strategie (předpokládá se dokončení min. 3 dalších adaptačních strategií měst v MSK), abychom měli představu o ambicích a přístupu k tématu dopadů klimatických změn na místní úrovni. Zaměříme se na stakeholdry, u nichž zjistíme jejich připravenost, ochotu se celého procesu účastnit a bariéry, které dnes brání, aby byli aktivními partnery. Zjistíme stav povědomí o klimatických změnách a potřebě adaptace na dopady změn u široké veřejnosti, se kterou počítáme rovněž jako s významným partnerem v procesu adaptace. Bude provedena analýza nastavení operačních programů a nastavením národních dotačních nástrojů s ohledem na jejich využitelnost (mobilizaci) při realizaci adaptace MSK na změny klimatu. Doplňkově bude provedena i analýza ostatních krajů z hlediska připravenosti plánů a jiných strategických dokumentů řešících adaptaci, což bude podkladem pro cílenou disseminaci výsledků a zároveň také pro vlastní aktivity MŽP (nad rámec projektu) zaměřené na podporu lokální a regionální adaptace.

2. Metodická a analytická příprava (A.2.)

Aktivitou chceme podpořit přípravu území na dopady změny klimatu. S výsledky aktivity A.1. připravíme postup pro implementaci a adaptačních opatření a potřebných procesů. Města nad 10 tis. se připravují na zpracování adaptačních strategií, které bude potřeba následně implementovat v území, zejména se zaměřit na snižování negativního efektu tepelného ostrova měst. Pro lepší zacílení zejména adaptace krajiny MSK zmapujeme základní kostru modro-zelené infrastruktury v MSK, zhodnotíme jejich stav a navrhneme doporučení pro její další plánování a realizaci prostřednictvím konkrétních projektů. Tyto výsledky zveřejníme a budeme dále šířit prostřednictvím dalších aktivit.

⁶ http://www.suchovkrajine.cz/sites/default/files/podklad/koncepce_sucho.pdf

Dále připravíme postupy pro zvýšení klimatické resilience ploch narušených těžbou černého uhlí, které jsou určeny k rekultivaci. Chceme, aby tyto postupy preferovaly zejména přírodě blízká řešení a reagovaly na změnu klimatických podmínek (zejména sucho, vysoké teploty, extrémní výkyvy počasí). Tyto postupy budou připravovány se subjekty, které rekultivace realizují nebo za ně zodpovídají. Zároveň výsledky poskytneme k využití ve Slezském Vojvodství (Polsko), které se potýká s velmi podobnými následky těžby černého uhlí.

3. Příprava týmu expertů (A.3)

Zde bude věnována značná pozornost budování nových kapacit a úpravě stávající kapacity na straně nositele projektu i partnerů. Bude provedeno dostatečně comprehensive školení, aby k řešení aktivit přistupovali s hlubokou znalostí aspektů dopadů klimatických změn a odváděli kvalifikovanou práci. Podobně se zaměříme i na stakeholdry. Vyjdeme přitom z aktivity A.1. a dle jejich výsledků připravíme semináře, které budou zaměřeny na prohloubení znalostí, a především na odbourání bariér, které dnes brání jejich aktivnímu zapojení do procesu adaptace. Pro účely samostudia a průběžné rozšiřování znalostí připravíme znalostní databázi, určenou expertům i stakeholderům, ve které shromáždíme relevantní odborné podklady. Databázi doplníme také o příklady dobré praxe z ČR i zahraničí.

4. Komunikační strategie (A.4)

Dobrý komunikační plán je pro celý projekt zásadní. Podle výsledků aktivit v A.1. připravíme cílený soubor komunikačních aktivit a prováděcích nástrojů, abychom dokázali účinně oslovit všechny potřebné cílové skupiny. Budou zvoleny moderní postupy komunikace a inspirovat se v podobných projektech v ČR i zahraničí.

Bude vytvořena MS-Klimatická Aliance, která sdruží významné stakeholdry v území s cílem prohloubení komunikace a zintenzivnění procesu adaptace v MSK.

5. Zpracování a aktualizace dílčích adaptačních plánů (C.1.)

Budou připraveny dílčí adaptační plány pro území MSK i pro lokální úroveň. Podporou správných a koordinovaných forem plánování pomůžeme proces adaptace lépe ukotvit a zintenzivnit. Vznikne pilotní adaptační plán pro polské Slezské Vojvodství (v Polsku dosud žádný takový plán vytvořen nebyl) a tím prohloubíme společnou přeshraniční spolupráci nejbližším sousedem, který navíc také patří mezi uhelné regiony. V aktualizaci Adaptační strategie MSK zohledníme nově okolnosti v území v době, kdy, již budou i díky realizaci projektu k dispozici. Zpracujeme Local low-carbon and climate resilient development plan pro Pohornickou krajinu na Karvinsku, aby pro připravovaný rozvoj tohoto po ukončení těžby (v roce 2022) byly nachystány projekty a aktivity žádoucí pro budoucí udržitelný rozvoj území v souladu s Green Deal. Pomůžeme s adaptačními strategiemi menším městům tím, že jim zanalyzujeme rizika na jejich území, aby si byli vědomi oblastí a potřeby adaptace. Zaměříme se také na specifická témata plánování v oblasti adaptace. Pro pilotní města zpracujeme plány zaměřené na zelenou infrastrukturu ve městě a nakládání s dešťovými vodami. Tyto pilotní plány budou představeny také dalším městům i obcím v MSK. Podobný dokument zaměřený na péči o zeleň zpracuje také MSK pro plochy, které má v majetku, aby do budoucna zefektivnil péči o svěšené plochy a přispěl k resilienci území MSK. Také tento dokument bude poskytnut dalším krajům v ČR. Vybraný vzorek zrealizovaných adaptačních opatření zhodnotíme cost-benefit analýzou, abychom do budoucna mohli tyto výsledky použít pro plánování opatření s nejlepším poměrem nákladů a získaných užitků.

6. Mitigační plány (C.2)

Projekt usiluje o lepší propojení adaptačních a mitigačních opatření u budov. Aby byl koncept komplexní klimatické resilience území naplněn, chceme na vybraných příkladech ukázat možnosti synergie a podpořit snížení emisí skleníkových plynů v MSK. V návaznosti na Smart bybuilding systém (C.2.2.), který bude zaměřen na snižování energetických úspor a emisí skleníkových plynů u budov v majetku MSK, zpracujeme vzorový SECAP pro pilotní město, kde se zaměříme na implementaci podobných opatření na úrovni města a dále na koordinaci adaptačních a mitigačních opatření v rámci budov. Pomůžeme dalším 17 městům pořídit SECAP a tím přispět ke snižování emisí skleníkových plynů a lepší adaptaci budov.

7. Podpora adaptace přírody a krajiny (C.3)

Pro účely adaptace krajiny budou využity také nástroje územního plánování. Zpracujeme územní studie zaměřené na limitní vsakování srážkových vod a také na rizika tepelného ostrov v ostravské aglomeraci. Výsledky budou připraveny pro zapracování do územních plánů obcí, jakožto závazných dokumentů pro rozvoj obcí. Zaměříme se rovněž nástroje ochrany přírody. Biodiverzita a významné předměty ochrany přírody v MSK jsou dlouhodobě ohrožovány dopady klimatických změn, rostou nároky na péči. Pro nejohroženější chráněná území (včetně lokalit soustavy Natura 2000) připravíme návrhy nových plánů péče a připravíme také pilotní managementová opatření. Pro klimaticky exponované zemědělské oblasti v MSK zpracujeme studii ekonomických dopadů klimatických změn na zemědělské hospodaření. Výsledek bude podkladem pro diskusi se zemědělci a podporu adaptačních opatření na zemědělské půdě.

8. Regionální informační systém adaptace RISA (C.4)

Veškeré významné informace o území, které mají vztah k posilování klimatické odolnosti území shromáždíme v samostatném informačním systému RISA (tyto informace doplníme o znalostní databázi, příklady dobré praxe a průběžně také o dílčí výsledky tohoto projektu). Veškeré informace tímto způsobem zveřejníme a poskytneme všem zájemcům. RISA bude mít rovněž funkci shromažďování analytických dat (indikátorů) o průběhu projektu a bude sloužit k vyhodnocování postupu procesu adaptace v MSK.

9. Poradenská centra (C.5)

Bude vybudována síť poradenských center pro všechny zájemce (stakeholdry) o realizaci adaptačních opatření. Poradenská centra budou v MSK působit aktivně. Budou oslovovat stakeholdry zejména v místech, která patří z hlediska dopadů klimatických změn ke kritickým (např. obce a města, vlastníci pozemků) nebo ty, kteří mohou sehrát pozitivní úlohu v dalším rozvoji adaptací na dopady změny klimatu (podnikatelé). Těmto subjektům budou nabízeny služby, v podobě aktuálních informací, zdrojů potřebných dat, podpory předprojektové přípravy atd. Zároveň budou poradenská centra nositeli dílčích informačních kampaní a pravidelných eventů pro zájemce o adaptační opatření. Poradenská centra budou ke své činnosti využívat zkušenosti z realizace konkrétních aktivit projektu a příkladů dobré praxe.

10. Revize ekonomických nástrojů MSK a mobilizace zdrojů (C.6.)

Účinnost relevantních regionálních ekonomických nástrojů v působnosti MSK bude posílena. Provedeme revizi dotačních titulů poskytovaných MSK a navrheme jejich úpravu, rozšíření nebo naopak zjednodušení, aby více reagovaly na potřeby realizace adaptačních opatření a také byly přístupnější pro žadatele. Současně budeme vyjednávat o nastavení národních dotačních titulů o operačních programů s MŽP. Chceme, aby byly pro MSK vytvořeny podmínky čerpání z těchto titulů, které odpovídají zjištění absorpční kapacitě a intenzitě přípravy projektů. Budeme rovněž aktivně usilovat o čerpání z komunitárních programů EU tam, kde tradiční zdroje nestačí.

11. Demonstrační a pilotní projekty (C.7)

Konkrétní opatření a jejich možný přesah do dalších oblastí bude názorně prezentován na přípravě a realizaci pilotních a demonstračních projektů. Bude se jednat zejména o názornou ukázkou implementační fáze adaptačního procesu, kterou je příprava dokumentace a následná realizace projektů. Účelem je se zaměřit zejména na podporu vzniku těchto projektů, procesu jejich tvorby za účasti aktérů v území, který je často určující pro jejich výslednou podobu. V našich podmínkách se jedná o proces ne příliš dobře zvládnutý a chceme získat co nejvíce informací o problematických momentech přípravy, které nám pomůžou lépe nasměrovat práci se stakeholdry v území.

12. Monitoring projektu (D.)

Aktivita se zaměří na sledování pokroku projektu a dosažení stanovených cílů. Dle navržené soustavy indikátorů bude připraven celý systém sledování. Zároveň bude proveden průzkum socioekonomických dopadů projektů.

13. Zvyšování povědomí (E.)

Tato (povinná) aktivita má zásadní význam pro požadovaný výsledek projektu: veřejná správa i široká veřejnost si je vědoma cílů a prostředků přizpůsobení se dopadům změny klimatu na regionální úrovni, se specifiky krajiny po těžbě uhlí. Mezioborová pracovní skupina vytvořena z projektových partnerů a vedena MSK bude vyhodnocovat potřeby pro šíření informací a adekvátní komunikační kanály a možnosti v souladu s aktivitou Komunikační strategie (sociální sítě, papírová a elektronická média, tištěné materiály, události, atd.) za účelem výrazného zvýšení povědomí o možných způsobech adaptace a také o souvisejících akcích. Oblast adaptace představuje v České republice stále relativně nové téma. Týká se řešení veřejného prostoru, řešení budov, vodního hospodářství (i když zahraniční příklady jsou známy již mnoho let) i péče o volnou krajinu. Z tohoto důvodu je žádoucí podporovat vzdělávání a odbornou přípravu v této oblasti v dlouhodobém horizontu. To se může týkat jak projektantů, zaměstnanců měst a obcí, krajského úřadu a regionálně financovaných organizací, tak politického řízení regionu. Aktivita je rozdělena na 2 směry – 1. osvěta a vzdělávání a 2. šíření výsledků a příkladů dobré praxe.

14. Řízení projektu (F.)

V případě takto rozsáhlého a dlouhého projektu je třeba vytvořit dostatečně robustní řídicí strukturu. Zároveň chceme, aby bylo řízení projektu transparentní, efektivní a postavené na aktuálních informacích v oblasti změn klimatu a inovativních postupech adaptace na tyto změny. Řízení bude zaměřeno na zdárných průběh plánovaných aktivit a budou do něj ve 3 stupňové struktuře zapojeni všichni účastníci projektu. Zároveň bude projektový tým v kontaktu s poradními tělesy složenými z odborníků, které budou vlastní průběh projektu korigovat.

Komplementární aktivity:

I. Implementace Transformačního plánu

Před zahájením projektu bude Transformační plán MSK schválen (do konce března 2021). Následně bude poskytnut jako podklad pro Plánu spravedlivé územní transformace. Rovněž je finalizována a aktualizována databáze projektových fiší transformačních projektů, která bude podkladem pro upřesnění alokace prostředků OPST pro MSK. Zvláště identifikovány budou strategické (územní) projekty, které budou přímo součástí Plánu spravedlivé územní transformace. MSK do konce roku 2021 ustanoví vlastní implementační strukturu, která bude sledovat přípravu projektů a přispívat k hodnocení projektů určených k financování z OPST. Naplňování implementace Transformačního plánu bude průběžně sledováno a vyhodnocováno. Pro tento účel bude pokračovat v činnosti Transformační výbor MSK složený se zástupců samosprávy a dalších důležitých stakeholderů. Do koordinace transformačních aktivit budou začleněny také krajské odborné agentury (MSID, MSIC, MEC).

Cílem koordinace bude (zejména ze strany MSID) přispívat k tomu, aby projekty (zejména strategické) obsahovaly ambiciózní cíle z hlediska dosažení klimatické resilience a snížení emisí v územích, které budou určeny k novému využití.

II. Pořízení a uplatňování Plánu pro zvládání sucha a nedostatku vody v MSK

Plán pro zvládání sucha a nedostatků vody bude zpracován 2022-2023. Zpracovatelem plánu bude MSK, který bude úzce spolupracovat zejména s Povodím Odry, které jsou zpracovatelem dílčího plánu v oblasti vod povodí Horní Odry. Plán bude připraven k implementaci od roku 2023 a bude obsahovat soubor kroků a opatření pro účely krizového řízení při dosažení určeného stupně sucha nebo nedostatku vody. V takovém případě se bude scházet krizový štáb pro koordinaci těchto kroků a opatření. Plán bude aktualizován dle potřeby.

III. Příprava a realizace adaptačních a mitigačních projektů v rámci MSK

Jedná se o individuální projekty na území MSK, které budou financovány zejména z OPŽP. Pro zacílení čerpání v rámci MSK bude využita rovněž část alokace určena k administraci v rámci ITI (Integrated Territorial Investments). MSK bude proto v rámci podpory přípravy projektů spolupracovat s městem Ostrava, které je zprostředkovatelem tohoto územního nástroje⁷. V roce 2022 MŽP vyhlásí první výzvy do OPŽP. Pro přípravu kvalitních projektů v rámci území MSK bude poskytnuta podpora v rámci aktivit předkládaného návrhu (zejména C.5.). MSK bude intenzitu přípravy individuálních projektů průběžně vyhodnocovat a získané zkušenosti bude komunikovat s MŽP, aby v odůvodněných případech mohly být zohledněny v rámci jednotlivých výzev k podávání návrhů projektů.

Bude se jednat především o následující typy projektů:

- Realizace prvků modrozelené infrastruktury (krajina)
- Hospodaření se srážkovými vodami v sídlech
- Snižování efektu tepelného ostrova měst prostřednictvím zeleně
- Snižování energetických nároků budov
- Zvyšování odolnosti budov vůči dopadům změny klimatu

4. Expected results (main outputs and achievements, qualitative and quantitative):

Linked to Actions of COALA (short and long term):

Pro cíl: Jasně definovat budoucí priority pro zvýšení klimatické resilience v MSK, nalézt shodu na nich s významnými stakeholdry v území a vytvořit společnou koalici pro řešení dopadů klimatických změn.

Short term:

- Aktualizace a doplnění vstupních informací o stavu prioritních oblastí zájmu pro zvýšení klimatické resilience v MSK, zpracování podkladů pro řešení a příprava konkrétních akcí
  - Zanalyzujeme všechny místní adaptační strategie v MSK, abychom měli jasnou představu o tom, jaké jsou ambice pro adaptaci na místní úrovni
  - Zmapujeme stav a potřeby doplnění modro-zelené infrastruktury pro celé území MSK (A.2.1.)
  - Zpracujeme metodiku klimaticky vhodných postupů pro rekultivace těžbou ovlivněných území na 62 km² pohornické krajiny (A.2.1.)
  - Prověříme potenciál energetických úspor a adaptace u 100 budov v majtku MSK (C.2.2.)
  - Zmapujeme intenzitu tepelného ostrova v celé ploše (1900 km²) Ostravské aglomerace (C.3.1)
  - Zmapujeme potenciál zasakování dešťových vod pro 2700 km² MSK (C.3.1.)
- Založíme širokou koalici a odborné konsorcium pro podporu adaptačního procesu, posílíme personální a odborné kapacity adaptačního týmu
  - Založíme adaptační koalici MS-Klimatická Aliance za účasti místních samospráv a stakeholderů a zřídíme Stálou konferenci MS-Klimatické aliance k odborné diskusi dílčích témat.
  - Ustavíme řídicí tým projektu, vytvoříme expertní konsorcium pro adaptaci AdaptCluster
  - Proškolíme až 20 expertů adaptačního týmu.
  - Připravíme znalostní databázi, která bude sloužit k udržování odborné úrovně týmu (A.3)

⁷ Viz podpora vyjádřená v Letters of Support v příloze III

- Identifikujeme klíčové stakeholdry (cca 50 stakeholdrů), zorganizujeme pro ně vstupní interaktivní semináře zaměřené na jejich potřeby a zahrneme je do řešení projektu jako důležité aktéry v území.

Long term:

- Aktualizací adaptační strategie MSK revidujeme priority pro adaptační opatření v následujícím období (C.1.2.)
- Propojíme náš adaptační tým s dalšími týmy v ČR i EU a prohloubíme spolupráci
- Zajistíme provoz poradenských center pro úzkou každodenní spolupráci se stakeholdry (C.5)

Pro cíl: Posílit nástroje plánování v adaptačním procesu a zajistit jejich uplatňování v praxi

Short term:

- Urychlíme zpracování adaptačních plánů jejich implementace na území MSK
  - Zpracujeme metodiku implementace lokálních adaptačních plánů (A.2) a v rámci MS-Klimatické Aliance ji budeme šířit a uplatňovat
  - Pro 7 měst v MSK zpracujeme analýzy zranitelnosti jako výchozí podklad pro zpracování adaptačních plánů (C.1.). Využijeme MS-Klimatickou alianci k motivaci ke zpracování adaptačních plánů.
  - Poskytneme příklady dobré praxe z 3 pilotních měst včetně doporučení pro tématicky zaměřené adaptační plány - zeleň, hospodaření s dešťovou vodou (C.1.)
  - Poskytneme kvalitní podklady a systém pro plánování dosažení nízkouhlíkové bilance u veřejných budov (C.2.2.)
- Zpracujeme vzorové mitigační plány
  - Zpracujeme vzorový SECAP pro město Karviná
  - Zpracujeme první Low carbon and climate resilient development plan pro 62 km² Pohornické krajiny (C.3.3.)
  - Připravíme mitigační systém pro 100 budov v MSK a budeme motivovat obce k zavádění podobných opatření (C.2.2.).

Long term:

- Města nad 10 tis., obyvatel v MSK schválí adaptační plány a začnou pracovat na jejich implementaci
- 20 obcí implementuje alespoň 2 adaptační opatření zaměřených na péči o zeleň a hospodaření se srážkovými vodami
- Minimálně 20 veřejných budov dosáhlo snížení emisí skleníkových plynů o 30%
- V územních plánech alespoň 20 obcí budou zpracovány důležité výsledky územních studií a dalších plánovacích dokumentů zpracovaných v rámci projektu (C.3)
- LCCRD je implementován min. do 5 projektů v Pohornické krajině (C.3.3.)

Pro cíl: Zajistit dostatečné odborné i personální kapacity pro řízení celého procesu, podporu individuálních projektů z komplementárních zdrojů a s cílem posílení klimatické odolnosti MSK.

Short term:

- Ustavíme tým 20 core expertů projektu, kteří budou na úrovni partnerů i nositelů projektu zajišťovat realizaci a zintenzivnění adaptačního procesu (F.)
- Zřídíme specializovaná poradenská centra pro podporu realizace konkrétních projektů (C.5.)
- Bude proškoleny zhruba 50 stakeholdrů v problematice dopadů změn klimatu (A.3.)

Long term:

- Činností poradenských center pomůžeme alespoň 100 adaptačních projektů,
- V základních otázkách změny klimatu bude proškoleny dalších min. 100 zástupců státní správy a samosprávy

Pro cíl: Zlepšit důležité informace o území, soustředit je v informačním systému, který bude využíván pro přípravu konkrétních cílených opatření a průběžné vyhodnocování celého procesu adaptace.

Short term:

- Nastavíme a spustíme regionální informační systém RISA (C.4), který bude sloužit ke shromažďování výsledků projektu a jejich prezentaci

Long term:

- RISA zpřístupníme co nejširší skupině stakeholderů i veřejnosti, aby byl základním informačním nástrojem pro proces adaptace (C.4)
- Informační systém využijeme k hodnocení dosažených výsledků projektu (D.)

Pro cíl: Zrealizovat demonstrační a pilotní aktivity jako příklady dobré praxe jejichž postupy budou využitelné dalšími aktéry procesu adaptace v MSK a také v jiných regionech ČR nebo v zahraničí.

Short term:

- Připravíme podklady pro realizaci více než 15 demonstračních a pilotních projektů (C.7)
- Do přípravy zahrneme místní aktéry a do postupů v maximální možné míře implementujeme inovativní přístupy (C.7)

Long term:

- Realizace demonstračních a pilotních adaptačních opatření na cca 230 ha ploch
- Provedeme 2 pilotní managementy v chráněných územích s cílem posílit jejich klimatickou resilienci
- Zrealizujeme demonstrační adaptační opatření na jedné budově a připravíme dokumentace pro úpravu dalších 2 veřejných budov v majetku MSK
- Se získanou dobrou praxí seznámíme 13 krajů v ČR a 130 měst, dále ji budeme sdílet s partnery ve Slezském Vojvodství

Pro cíl: Zvýšit povědomí obyvatel MSK o klimatických změnách a potřebě posílení odolnosti vůči nim, zvýšit jejich aktivitu systematickou osvětou a vzdáváním

Short term:

- Provedeme průzkum stavu veřejného mínění v MSK i ve Slezském vojvodství na vzorku 2000 obyvatel, informace srovnáme a využijeme k nastavení komunikačních aktivit (A.1.)
- Připravíme Komunikační strategii zaměřenou na témata klimatických změn a zvyšování odolnosti (A.4)
- Zapojíme občany do řady eventů, připravíme atraktivní výstupy (aktivity E.)

Long term:

- Dosáhneme změny v povědomí o klimatických změnách a potřebě adaptace u obyvatel MSK o cca 20%
- Nabídneme kvantifikované výsledky o přínosu adaptačních a mitigačních opatření pro společnost a ekonomický rozvoj regionu (D.2.)

Pro cíl: Mobilizovat finanční zdroje, zvýšit jejich čerpání na realizaci projektů ke zvýšení klimatické odolnosti MSK.

Short term:

- Zanalyzujeme nové nastavení dotačních programů a aktualizujeme absorpční kapacitu MSK (A.1)
- Zanalyzujeme dotační programy MSK a navrhujeme jejich úpravu (C.6.)

Long term:

- Z operačních programů (OPŽP a OPST) získáme podporu adaptačních projektů v celkovém úhrnu 67 mil. Eur (A.1.,C.6.,C.5)
- Krajské dotační programy budou v nové struktuře poskytovat účinnější podporu pro odporu pro adaptační opatření komplementárně k jiným zdrojům (C.6.)

Pro cíl: Výsledky projektu šířit v rámci MSK i dalších krajů v ČR, navazovat nová partnerství a čerpat z dostupné dobré praxe v zemí EU

Short term:

- Zorganizujeme vedle konference v ČR a PL, také 10 odborných seminářů, 4 on-line a 3 workshopy pro veřejnost, 8 videoprohlídek adaptačních opatření, seminář pro města a seminář pro kraje, 6 eventů/rok a putovní výstavu v 6 městech regionu (dosah cca 1000 lidí) a zajistíme aktivitu formou newsletter, direct mailing, websites a fb
- Navážeme kontakty s blízkými projekty v Polsku, Maďarsku a Řecku vč. inspirativních cest

Long term:

- Bude se pokračovat v podobě dalších 3 konferencí v ČR a PL, 5 odborných seminářů, 3 seminářů pro města a 3 pro kraje, 5 krátkých videí s ukázkami dobré praxe a 6 eventů/rok (dosah min. 700 lidí)
- Budeme pokračovat v komunikačních aktivitách a sdílení informací a networkingu

Komplementární aktivity (short and long term):

I. Implementace Tranformačního plánu

Short term:

- Bude zřízena implementační struktura pro transformaci v rámci MSK a realizaci Tranformačního plánu
- Budou definovány strategické projekty v Pohornické krajině (POHO 2030) zaměřené zejména na nové využití území v rámci areálů dolů, přičemž jedním z cílů těchto projektů bude posilování klimatické resilience v území a snižování emisí skleníkových plynů.
- Budou nastavena vhodná grantová schémata k podpoře menších projektů zaměřené na aktivizaci místních komunit, které budou zaměřeny mimo jiné i na projekty posilující klimatickou resilienci území i komunit a přechod na nízkouhlíkové hospodářství v regionu. se zástupců samosprávy a dalších důležitých stakeholderů. Do koordinace tranformačních aktivit budou začleněny také krajské odborné agentury (MSID, MSIC, MEC).

Long term:

- bude zahájena realizace konverze důlních areálů a jejich využití. Předpokládáme realizaci minimálně 2 projektů zaměřených na nečinné doly Lazy a ČSA v celkovém objemu financí cca 6,5 mld. Kč v rámci kterých budou využity technologie zlepšující klimatickou resilienci ploch pro nové využití. Dále budou využity plochy určeny pro zpřístupnění veřejnosti prostřednictvím industriálního parku v objemu cca 1 mld. Kč, kde budou rovněž zahrnuty principy klimatické resilience a nízkouhlíkových technologií.
- V rámci grantových schémat podpoříme projekty místních komunit, nevládních organizací, občanských spolků a malých podniků zaměřené na klimatickou resilienci a nízkouhlíkové hospodářství. Předpokládáme, že skrze grantové schémata bude podpořeno cca 50 projektů v celkovém úhrnu 3,8 mil. EUR.

II. Pořízení a uplatňování Plánu pro zvládání sucha a nedostatku vody v MSK

Short term:

- Bude implementována metodika tvorby Plánu pro zvládání sucha a nedostatku vody uzpůsobena potřebám MSK
- Bude zpracována Plán pro zvládání sucha a nedostatku vody pro MSK, který bude zveřejněn

Long term:

- Na základě opatření a kroků plánu se bude v potřebných situacích scházet krizový štáb a řešit situace ohrožující MSK plošným suchem a nedostatkem vody

- Náměty na procesní změny nebo realizaci fyzických opatření, které z aplikace plánu vyplynou budou předávány k řešení i prostřednictvím struktur vzniklých v rámci předkládaného návrhu projektu
- Plán bude aktualizován dle potřeby, předpokládá se interval 1x za 5 let.

III. Příprava a realizace adaptačních a mitigačních projektů v rámci MSK

Short term:

- S využitím aktivit projektu (MS klimatická aliance) budou zejména samosprávy motivovány k přípravě projektů do OPŽP
- MSK ustanoví postup pro sledování intenzity přípravy individuálních projektů a jejich zaměření
- Ve spolupráci s ITI Ostravsko bude dohodnut optimální postup podpory individuálních projektů v území

Long term:

- Bude zrealizováno 100 projektů řešících zvyšování klimatické resilience území MSK (sídla i krajina) v celkovém objemu 9,2 mil. EUR.
- Bude zrealizováno 100 projektů zaměřených na zvyšování energetických úspor, snižování emisí a odolnosti budov vůči dopadům změny klimatu v celkovém objemu 25,8 mil. EUR.

5. Expected contribution of the project to the implementation of the target plan/strategy

LIFE IP:

Přínos jednotlivých aktivit k naplnění cílů Adaptační strategie MSK je uveden v následujícím přehledu. Některé z aktivit mají přímý vliv na naplňování cílů AS MSK a je to zejména tam, kde má MSK přímé kompetence, případně se realizované aktivity týkají jeho majetku. V řadě oblastí má ale MSK jen omezené kompetence a může na stakeholdry působit jen nepřímo pozitivní motivací případně regulací prostřednictvím nástrojů, které budou v rámci projektu posilovány.

Oblast: Urbanizovaná krajina - sídla

Cíl: „Snižovat efekt tepelného ostrova měst a podporovat ekosystémové služby pomocí přírodě blízkých řešení. Zajistit udržitelné nakládání s vodou na soukromém i veřejném majetku. Adaptační opatření jsou přirozenou součástí územního plánování..“.

Naplnění: **Přímo:** Na zmapování tepelného ostrova v Ostravské aglomeraci (cca 20% rozlohy MSK) se zaměří územní studie (C.3.1.), která poskytne podklady pro zapracování do příslušných plánů (aktualizace), zejména územních včetně regulativu využití území. Tepelný ostrov jako rizikový faktor bude řešen rovněž v rámci analýzy zranitelnosti pro 7 měst v MSK, které zatím nemají adaptační strategii (C.1.3). Konkrétními opatřeními se budou zabývat východiska pro budování zelené infrastruktury – aktivita A.2.1., na kterou naváží konkrétní pilotní koncepce rozvoje zelené infrastruktury ve městech Karviná, Orlová a Havířov (C.1.5). Tyto dokumenty budou aktivně šířeny do dalších měst jako příklady dobré praxe. Odbornou podporu pro města a obce v oblasti snižování negativních dopadů tepelného ostrova a vhodných opatření bude poskytovat poradenské centrum pro sídla a krajinu (C.5.1.)
Nepřímo: Budou šířeny příklady dobré praxe (E.2.) mezi městy a stakeholdry v MSK, které ukáží možnosti a příklad projektů ke snižování tepelného ostrova měst. Na problematiku budou zaměřeny dílčí akce v rámci osvěty a vzdělávání (E.)

Oblast: Pohornická krajina

Cíl: „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit

pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území”.

- Naplnění:** **Přímo:** Na Pohornickou krajinu je zaměřena aktivita A.2.2., kdy budou vytvořeny postupy pro rekultivaci pohornické krajiny s ohledem na měnící se klima. Dále bude vytvořen LCCRDP (C.3.3). Cílem výsledného plánu je připravit takové postupy pro rozvoj území, které budou mít minimální dopad na zhoršování klimatu a zároveň bude území odolné vůči dopadům změny klimatu, respektive pozitivně ovlivní i přílehlá města. LCCRDP doplní rovněž postupy pro rekultivaci území po těžbě uhlí (A.2.2.) a některé další pilotní i demonstrační projekty (C.7.).
- Nepřímo:** Budou šířeny příklady dobré praxe (E.2.) a zkušenosti z pilotních projektů. Zároveň bude snaha takové příklady přejímat z podobných regionů (SV, Maňarsko a další v rámci networkingu)

Oblast: **Lesní hospodářství**

Cíl: „Zvýšit druhovou rozmanitost lesních porostů směrem k přirozené druhové skladbě, strukturální rozrůzněnost lesa a podíl přirozené obnovy druhově a geneticky vhodných porostů. Posílit mimoprodukční funkce lesních ekosystémů”.

- Naplnění:** **Přímo:** V rámci projektu není žádná z aktivit zaměřena přímo na dosažení cíle. Je to z toho důvodu, že změna lesnické politiky (hospodaření v lesích) je řízena centrálně z národní úrovně a v tomto směru jsou již realizovány konkrétní kroky. Projekt se zaměří pouze na podporu procesu změny.
- Nepřímo:** Většinou vlastníci lesů budou přizváni k diskusi v rámci úvodní konference a současně pro ně bude připraven jeden ze školících modulů (A.3.). V rámci revize a mobilizace ekonomických nástrojů (C.6.) bude požadavek na zlepšování druhového složení lesů zahrnut do dotačních programů (MSK již v současnosti podpory vlastníkům lesa poskytuje. V rámci aktivit E. budou osloveny také subjekty hospodařících v lesích a také veřejnost, aby byla seznámena s dopady klimatických změn na lesy a potřebnost adaptačních opatření.

Oblast: **Ochrana přírody**

Cíl: „Zajistit vhodný management a posílit odolnost přírodně hodnotných ploch a druhů vůči klimatické změně v krajině. Podpořit adaptaci zemědělské krajiny.”

- Naplnění:** **Přímo:** Na ochranu přírody a biodiverzity jsou přímo zaměřeny C.3.2. Bude provedena revize péče o maloplošná chráněná území s ohledem na dopady klimatických změn na předměry ochrany. V rámci činnosti poradenských center pro sídla a krajinu (C.5) budou pořádány samostatné akce zaměřené na vlastníky půdy a hospodařící subjekty v zemědělské krajině s cílem podporovat takové způsoby hospodaření, které zvyšují odolnost zemědělské krajiny vůči dopadům klimatických změn a zvyšují také její diverzitu. Další aktivitou, která přímo ovlivní zachování přírodních hodnot s ohledem na jejich význam při adaptaci území bude aktivita A.2.2. zaměřená na rekultivaci území postiženého těžbou uhlí (Pohornická krajina) a stejně tak LCCRDP zpracováváný v rámci C.3.3.
- Nepřímo:** Nepřímý vliv budou mít zejména podklady zaměřené na mapování zelené infrastruktury v území zpracované v rámci aktivity A.2.1. a dále osvětové a vzdělávací aktivity (Environmentální vzdělávání E.1.) Rovněž bude zpracována studie dopadů klimatických změn na zemědělství (C.3.4.), která cílí zejména na postupy hospodaření zemědělských subjektů a ztráty, které vznikají při aplikaci některých z nich v případě dopadů změny klimatu. Nicméně právě doporučení této studie zaměřená na zvyšování diverzity zemědělské krajiny nepřímo pozitivně ovlivní i naplnění uvedeného cíle AS MSK.

Oblast: **Vodní hospodářství a vodní režim**

Cíl: „Snížit deficit vodní bilance zvýšením retence vody v území a zpomalením povrchového odtoku. Zlepšit ekologický stav vodních toků, zkvalitnit hospodaření s odpadními vodami a zmírnit povodňová rizika.”.

- Naplnění:** **Přímo:** Bude řešeno v několika úrovních. V rámci územních studií (C.3.1.) bude na většině území MSK prověřen potenciál zadržování (retence) vody v krajině. Tato místa budou zanesena v RISA (C.4.) a budou k dispozici spolu s doporučeními typových opatření k dispozici pro realizaci konkrétních opatření. Návrhy ze studie

budou předány k zapracování do územních plánů a dlouhodobě tím v území vznikne rezerva pro budoucí realizaci těchto projektů a také limity pro využití území, které by mohlo potenciál těchto lokalit narušit. V územních studiích bude řešen rovněž potenciál pro zasakování dešťových vod v území. Na tyto podklady naváže činnost poradenského centra pro sídla a krajinu (C.5.1.), která bude aktivně iniciovat jednotlivé projekty zaměřené na zlepšení nakládání s vodami v území. V rámci aktivity C.1.6. bude v pilotních městech zpracována Koncepce hospodaření s dešťovými vodami, aby bylo v budoucnu lépe nakládáno se srážkovou vodou, které je možné ve městech zadržet a využít, nebo alespoň zpomalit její odtok z území. Podobně budou zaměřeny i pilotní projekty řešící mj. také nakládání s vodami v rámci budov MSK (C.7.9.). Samostatně bude řešen režim nakládání s vodami v rámci LCCRD (C.3.3.) pro Pohornickou krajinu a plánované záměry v území.

Nepřímo: Nepřímý vliv na naplnění cíle budou mít zejména podpůrné aktivity v podobě vzdělávání, osvěty a kampaní zaměřené na témata vody v období klimatických změn (E.). Iniciační úlohu pro vznik projektů zaměřených na řešení vodního režimu bude mít činnost poradenských center (C.5.)

Oblast: **Obyvatelstvo a zdraví**

Cíl: „Zajistit příjemné prostředí v sídlech, zejména v letních měsících. Minimalizace zdravotní zátěže obyvatel, která je způsobena dopady klimatické změny. Aktivní zapojení obyvatel do řešení adaptační problematiky.“

Naplnění: **Přímo:** Přímý dopad budou mít aktivity, které jsou shodné jako v případě naplnění cílů u oblasti Urbanizovaná krajina (C.1.3., C.1.5., C.1.6., C.3.1.). Získané podklady budou v dalším procesu implementovány a budou na jejich podkladě vznikat konkrétní projekty zaměřené na zlepšování životních podmínek ve městě především prostřednictvím realizace a údržby zeleně, případně nakládáním s dešťovou vodou. Budou rovněž realizovány demonstrační projekty zaměřené na veřejná prostranství a to v pilotních městech (C.7), které přímo ovlivní podmínky na veřejně exponovaných plochách.

Nepřímo: Část vzdělávacích aktivit (E.) bude zaměřena na osvětu mezi citlivými skupinami obyvatel s cílem zvýšit resilienci u těchto skupin v kritických obdobích roku. Příklady dobré praxe získané mimo jiné i realizací demonstračních projektů budou dále šířeny mezi městy v MSK, aby pomohly s přípravou podobných opatření.

Oblast: **Doprava**

Cíl: „Zajistit bezpečnou, příjemnou a spolehlivou dopravní obslužnost v kraji pro všechny dopravní módy, preferovat nízkoemisní formy dopravy.“

Naplnění: **Přímo:** Přímé aktivity nebudou v rámci dopravy řešeny. MSK již v současnosti rozvoj nízkoúhlové dopravy řeší v rámci implementace Koncepce Smart regionu.

Nepřímo: V rámci aktivity C.1.7. bude mimo jiné řešena rovněž doporučitelná zeleň komunikací, která má vliv na bezpečnost a zároveň i na pohodu uživatelů silnic. Hledisko bezpečnosti bude i při zavádění nových typů managementu zeleně při údržbě zohledněno.

Oblast: **Cestovní ruch**

Cíl: „Podporovat rozvoj cestovního ruchu v kraji s ohledem na očekávané dopady klimatické změny (udržitelnost různých forem CR z hlediska vývoje klimatu).“

Naplnění: **Přímo:** Realizací demonstračních a pilotních akcí v lokalitách Pohornické krajiny (C.7.) bude podpořeno využití krajiny mj. i pro rekreační účely. Zároveň budou stanoveny podmínky pro rozvoj cestovního ruchu v Pohornické krajině v rámci LCCRD.

Nepřímo: Budou zrealizovány informační kampaně (E.1.), které budou informovat o proměně podmínek a nabízet alternativy zimních sportů nezávislých na sněhové pokrývce (v návaznosti na výsledky rešerše)

Oblast: **Podnikání, průmysl a energetika**

Cíl: „Zajistit bezpečnost zdrojů energie včetně návazné infrastruktury, průmyslových zařízení a podniků“.

- Naplnění:** **Přímo:** Na podnikatele budou zaměřeny aktivity inovačního poradenského centra (C.5.4.), které budou mít za cíl podpořit realizace adaptačních opatření v podnikatelském sektoru. Na energetiku, respektive úsporu energií a související emise skleníkových plynů jsou zaměřeny aktivity (C.2.2., C.5.2. a C.7.9.).
Nepřímo: Budou probíhat aktivní konzultace a poradenská činnost pro podnikatelský sektor a budou rovněž šířeny příklady dobré praxe k motivaci dalších aktérů v území.
- Oblast:** **Mimořádné události a bezpečnost**
Cíl: „Rozvoj integrovaného záchranného systému MSK a podpora lokální odolnosti na klimatické změny“.
- Naplnění:** **Přímo:** Přímá aktivita zaměřená na rozvoj integrovaného záchranného systému MSK není v projektu navrhována, neboť MSK má jeden z nejrozvinutějších systémů v ČR a je hodnocen jako dostatečný.
Nepřímo: Tato oblast bude zahrnuta jedné samostatné kampaně pro veřejnost v rámci E.
- Oblast:** **Systémová opatření**
Cíl: „Implementace adaptačních opatření“.
- Naplnění:** **Přímo:** Celý projekt je zaměřen především na implementaci adaptačních opatření v rámci území MSK. Lze tedy říci, že všechny aktivity k tomuto cíli přispívají přímo, některé nepřímo. Pokud jde o systémové kroky na úrovni nositele MSK jako nositele Adaptační strategie, kromě vytvoření a koordinace adaptační koalice (A.4.) a adaptačního týmu (viz aktivita F.), proběhne implementace principů klimatické resilience hlouběji do agend kraje. Bude se jednat o změně přístupu k majetku MSK (budovy, plochy zeleně – C.1.7., C.2.2., C.3.2.). V tomto smyslu bude změněn přístup k řízení organizací podléhajících kraji. Adaptace a mitigace se stane součástí zadávání zelených zakázek (Green procurement). Adaptační strategie bude převzata do dílčích sektorových strategií. Pro účel pilotáže budou rovněž zrealizován 1 konkrétní projekty zaměřené na adaptaci budov MSK (C.7.9).
Nepřímo: V rámci aktivit A a E. budou průběžně informováni a vzděláváni další zaměstnanci MSK, kteří budou do procesu adaptace prostřednictvím výše uvedených agend.

Komplementární aktivity:

I. Implementace Transformačního plánu

Transformační plán je nástroje pro uchopení témat transformace v měřítku a specifikách MSK. Transformační plán pracuje s tématy Green Deal, mezi které patří rovněž klimatická témata. Ve vztahu k implementaci cílů Adaptační strategie MSK bude realizace transformačního plánu zaměřena zejména Pohornickou krajinu (POHO 2030), tedy cíl „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území“. Tento cíl bude zvolenými komplementárními aktivitami a výsledky napřován přímo i nepřímo. Přímo budou realizovány konkrétní projekty měnící stávající industriální využití území ve prospěch nových činností a s cílem reagovat na nové výzvy. Nepřímo budou tyto a další projekty motivovat k novému vnímání území a přispívat k hlubší zelené transformaci.

II. Pořízení a uplatňování Plánu pro zvládání sucha a nedostatku vody v MSK

Tato komplementární aktivita přímo přispívá k cíli Adaptační strategie MSK „Rozvoj integrovaného záchranného systému MSK a podpora lokální odolnosti na klimatické změny“. Zrealizovaný plán posílí nástroje krizového řízení v oblasti dopadů klimatických změn, konkrétně jejich projevů v podobě sucha.

III. Příprava a realizace adaptačních a mitigačních projektů v rámci MSK

Komplementární aktivita přímo přispívá k cíli Adaptační strategie MSK: „Implementace adaptačních opatření“. Jedná se o projekty, které snižují zejména lokální dopady klimatických změn, nicméně jejich příprava bude podporována systémově a tam, kde je jejich potřeba nejvyšší. Dopad těchto projektů by měl být tedy plošný a předpokládáme, že se projeví zvýšenou klimatickou resiliencí území. V případě realizace mitigačních projektů (zaměřených zejména na budovy) je cílem dosáhnout nejvyšších standardů energetické náročnosti a dlouhodobě tak přispívat ke snížení emisí skleníkových plynů.

6. Main stakeholders involved in the project

Stakeholdři v území jsou nedílnou součástí procesu adaptace. Projekt počítá s jejich aktivním zapojením. Část aktivit zapojuje vybrané stakeholdry do jejich řešení (MSK, pilotní města, DIAMO, Slezské vojvodství) a širší skupina stakeholderů je cílovou skupinou vybraných aktivit. Klíčový bude při realizaci cílů projektu komunikace se stakeholdery participativní přístup, sdílení zkušeností, budování důvěry a šíření znalostí o přínosech adaptačních opatření. Pro účely zlepšení znalostí o skupině stakeholderů, kteří jsou pro realizaci adaptačního procesu nezbytní, budou úvodní aktivity projektu (A.1.) zaměřeny právě na identifikaci této skupiny a rozbor jejich potřeby. Tyto informace budou důležité pro upřesnění aktivit projektu, které se zapojením stakeholderů počítají.

Samospráva kraje a krajský úřad jsou zodpovědní za rozvoj kraje, a navíc má krajský úřad v kompetenci důležité agendy jako plánování v oblasti vod, územní plánování, ochranu přírody, školství a další. MSK a tím sám deklaruje potřebnost adaptace na svém území (což vyplývá mimo jiné také ze Strategie rozvoje kraje na léta 2019-2027). MSK je zodpovědný za realizaci velké části aktivit projektu a je zároveň i jejich uživatelem. Cílem těchto aktivit je nastavení systémového přístupu ke zvyšování klimatické resilience MSK napříč činnostmi, které zajišťuje MSK a zároveň pro ty, které přesahují jeho měřítko nebo tématický dosah.

Organizace zřízené krajem a příspěvkové organizace – působnost tzv. krajských agentur (MSIC, MSID, MEC) a příspěvkových organizací je velmi různorodá. Jedná se zároveň o velké množství subjektů, které zajišťují servis pro specifická odborná témata, která řeší MSK a zároveň zajišťují službu veřejnosti (školy, nemocnice, domovy pro seniory apod.). Tato skupina stakeholderů může obsáhnout velký dosah potřebných adaptačních aktivit ať už v rámci činností, které zajišťují, tak v rámci svého fyzického majetku (jedná se o stovky budov a hektary pozemků). Část této skupiny je součástí partnerské struktury projektu (krajské agentury), zodpovídá nebo se účastní přímo aktivit projektu a je uživatelem výstupů. Větší část této skupiny bude vtažena do procesu postupně aplikací výstupů projektů zejména v oblasti řízení vybraných agend, investiční činnosti, případně změně nebo rozšíření poskytovaných služeb (na úrovni krajských agentur MSIC, MEC, MSIC).

Samosprávy měst a obcí – samosprávy měst a obcí významným způsobem ovlivňují rozvoj území a rozhodují o jeho prioritách. Pro zvyšování klimatické resilience v lokálním měřítku je tedy nezbytné, aby byl proces adaptace přijat jako horizontální princip, který má vliv na strategii rozhodování o budoucím utváření prostoru měst i obcí. K tomu je zapotřebí přijetí nutnosti adaptace na dopady změny klimatu jako podmínky udržitelného rozvoje území, což je možné díky kvalitním informacím a znalosti benefitů adaptačních opatření. Při dosažení tohoto stavu lze následně předpokládat, že města i obce budou jedněmi z neaktivnějších žadatelů o dotační podporu adaptačních projektů a také, že tyto projekty budou vznikat systematicky a v určité synergii. Samosprávy měst a obcí jsou dílem zapojeny přímo do řešení projektu (pilotní města Karviná, Havířov a Orlová) a mají roli ověřování dílčích procesních úkonů, lokálních akcí apod. Budou tedy zdrojem dobré praxe pro ostatní samosprávy. Tyto budou v roli příjemců výsledků projektu, budou k nim směřovat diseminační aktivity a dále také odborná podpora pro zintenzivnění procesu adaptace na lokální úrovni.

Vlastníci a uživatelé pozemků v území – jak drobní vlastníci, tak zemědělské a lesnické podniky, obce, církve ad. svým hospodařením (nebo naopak jeho absencí) přímo ovlivňují stav krajiny a tím i její odolnost vůči dopadům změny klimatu. Bez aktivity těchto subjektů není možné dosáhnout významnějších potřebných změn v krajině. Zajištění pouze povinné péče zdaleka nestačí a nijak nemotivuje tuto skupinu stakeholderů k zavádění potřebných adaptačních opatření. Tato skupina stakeholderů je v projektu oslovována cíleně zejména prostřednictvím činnosti Poradenského centra pro sídla a krajinu, které bude pracovat s informacemi o možnostech zlepšení stavu krajiny, které

vycházení z AS MSK a výstupů zpracovaných v rámci projektu. Spolu s touto činností budou pro hlavní vlastníky, správce a hospodařící subjekty uspořádány osvětové a informační akce, na kterých jim budou nabídnuty potřebné informace a také služby, které mohou podpořit jejich aktivitu v oblasti adaptací. Na tuto skupinu bude mířit i jeden z cílů projektu, kterým je návrh úpravy nastavení dotačních nástrojů.

Veřejnost – místní obyvatelé jsou přímí i nepřímí uživatelé socio-ekonomických přínosů adaptačních opatření. Mohou pozitivně i negativně ovlivňovat realizace adaptací a vůbec přijetí procesu adaptace v místním i regionálním měřítku. Na jejich zájmu a znalosti významu klimatických změn pro každodenní život závisí i tlak na řešení těchto témat v podobě zvolených zástupců v samosprávách kraje, měst a obcí. Svě role si veřejnost často není vědoma, případně nemá dostatek informací k tomu, aby tuto roli zastávala dostatečně informovaně. Veřejnost je tedy rovněž jedním z klíčových stakeholderů v území a nejenže projekt bude usilovat o lepší poznání stavu informací o klimatických změnách u veřejnosti a podpory potřebných opatření, ale přímo se zaměří na formou informačních kampaní na to, aby došlo ke zvýšení povědomí v tomto tématu.

NGO – doplňují činnost státních organizací a pomáhají ve specifických oblastech, které jsou z pozice veřejné správy těžko dosažitelné. NGO považujeme za jedny z nejvýznamnějších příjemců výstupů projektu. Ať už jde o informace, které budou v rámci projektu dávány k dispozici, tak v oblasti realizace konkrétních nástrojů, jako je například osvěta a vzdělávání. NGO jsou navíc také tradičním a zajímavým příjemcem prostředků na realizaci adaptačních opatření.

Experti z akademické a odborné sféry jsou nositeli znalostí o procesech klimatických změn a jejich dopadů v území. Podílí se na odborných podkladech a výsledcích, které dopadají na řadu praktických odvětví, které mají na území vliv. Tato skupina bude zapojena do nalézání nejlepších dostupných způsobů realizace konkrétních výsledků projektů, metod práce i způsobu šíření výsledků. Jednotliví odborníci z regionu budou přizýváni k odborným debatám na tato témata v rámci Stálé konference LIFE, jejímž cílem bude zajistit vysokou odbornou úroveň přístupu k řešení aktivit.

7. Long term sustainability (including capacity building)

Projektem bude vytvořeno nové personální, technické a znalostní zázemí, budou nastartovány intenzivní procesy vedoucí k realizaci i vyhodnocení adaptačního procesu a budou vytvořeny vazby mezi jednotlivými aktéry v území, které umožní společný a koordinovaný postup. Po skončení projektu zůstanou klíčové prvky nově vytvořené adaptační infrastruktury – plánovací dokumentace, informační systém, adaptační tým, propojení mezi aktéry a ekonomické nástroje - zachovány. Za jejich funkčnost a nastavení bude i nadále zodpovídat MSK a jejich financování bude hrazeno z vlastních zdrojů dílčích subjektů.

Předpokládáme, že i nadále bude probíhat adaptační proces, nicméně jeho intenzita může být jiná. Zřejmě se promění role, protože v době zahájení projektu je potřeba zejména lídr celého procesu a řada iniciačních aktivit, které budou ustupovat a intenzita se přesune směrem ke stakeholderům. Vytvořené nástroje se stanou trvalou součástí agendy, za něž nositel projektu i spolupracující příjemci zodpovídají. Dojde také k postupné změně potřeby adaptačních opatření, které budou reflektovat odezvu adaptačních akcí v území a také reálné změny v dopadech klimatických změn, které jsou závislé na stavu klimatického systému. MSK nicméně počítá s tím, že si svou roli koordinátora ponechá i v nových podmínkách a bude nástroje celého procesu upravovat dle aktuálních potřeb.

Prostředky z rozpočtu nositele projektu i spolupracujících příjemců by měly být dostatečné na aktualizaci dokumentů, zajištění služeb (např. poradenská centra), poskytování regionálních dotací, přípravu a další realizaci projektů. Dle potřeby budou pořádány semináře a konference a bude udržována komunikace s významnými stakeholdery v území.

Z **rozpočtu MSK** budou nadále financovány tyto činnosti:

- Dotační programy MSK
- Provoz RISA
- Provoz poradenských center
- Aktualizace Adaptační strategie MSK
- Vzdělávací a osvětové programy

- Vzdělávání pracovníků

V rámci projektu **vybudujeme kapacity** (navážeme kontakty a podpoříme vztahy, budeme sdílet nabyté zkušenosti, poskytneme metodiky a nástroje, poskytneme vzdělávání) tak, aby i další instituce mohly v rámci svých kompetencí napomáhat zvyšování míry adaptace území MSK vůči dopadům změny klimatu:

- Všem samosprávám měst (celkem 42) poskytneme metodické postupy, materiály a nástroje vyvinuté v tomto projektu, a tak jim usnadníme implementaci celého procesu v rámci jejich území, jeho vyhodnocování, orientaci v dotačních programech apod.
- Asi 50 významným stakeholderům poskytneme potřebné zázemí, aby mohly otázky adaptace a mitigace v území řešit samostatně, budovali pro tento účel potřebné kapacity a připravovali projekty
- Vlastníci a uživatelé pozemků budou znát potřebnost adaptace v území MSK (v místě jejich působení), potřebná opatření a dostupné dotační programy, které budou samostatně využívat, s podporou počítáme prostřednictvím poradenských center i po skončení projektu.

V zájmu **mobilizace zdrojů** pro zajištění implementace adaptačních opatření uplatníme znalosti, informace a nástroje nabyté díky projektu při aktualizaci strategických dokumentů a dotačních programů v resortu životního prostředí (národní dotační programy, programy ze zdrojů EU, EHP fondy) a budeme jednat o jejich uplatnění při aktualizaci dotačních programů dalších resortů, zejména zemědělství, místního rozvoje, případně průmyslu a obchodu. Potenciální žadatele o projekty budeme aktivně informovat o možnostech jejich financování a poskytneme jim informační materiály. Zkušenosti z realizace Projektu významně zvýší šance všech partnerů na úspěch v dalších českých a mezinárodních výzkumných projektech, při hledání dalších vhodných možností aplikace výstupů Projektu.

8. Expected major constraints and risks

Shrnujeme zásadní vnitřní a vnější rizika úspěšné realizace v pořadí podle jejich významu. Ke každému je připojen návrh jeho eliminace.

1. Nové pracovní úvazky se nepodaří obsadit dostatečně kvalifikovanými pracovníky, nepodaří se zajistit dostatek kvalifikovaných expertů a dodavatelů služeb – nejsou na pracovním trhu, nabízená odměna je málo motivační

Řešení: maximálně rozšíříme postupy vyhledávání vhodných uchazečů včetně hledání po linii profesních kontaktů, mj. na univerzitách. Nabídneme family-friendly podmínky a benefity. Přijímání nových pracovníků rozložíme do delšího období.

2. Změna kurzu EUR – CZK dle současných ekonomických prognóz, posílení české koruny a tím snížení prostředků na realizaci projektu.

Řešení: správné řízení rozpočtu, podle možností včasné vynaložení větších výdajů. Eventuální úspory budou přednostně využity pro dorovnání nižší přijaté sumy v případě výrazného poklesu kurzu. V případě potřeby bude snaha najít dodatečné dofinancování v rámci partnerské struktury projektu.

3. Časový management: nedodržení harmonogramu projektu (např. v důsledku pokračování pandemického stavu Covid-19), zpoždění výstupů, které jsou zároveň vstupy pro navazující aktivity, narušení časové provázanosti aktivit projektu.

Řešení: zkušený řídicí tým a zastupitelnost klíčových členů týmu, pečlivé plánování, příprava a řízení aktivit projektu; důsledné sdílení informací, efektivní komunikace, vhodné a stabilní komunikační nástroje, jejich alternace (pro případ práce on-line).

4. Komplementární projekty se zpozdí, jeho výstupy nebudou k dispozici včas.

Řešení:

5. V důsledku dopadů covid-19 krize na zvýšené vydaje MSK nebudou k dispozici dostatečné zdroje na dotační programy MSK zaměřené na mitigační a adaptační opatření.

Řešení: Návrh těchto programů bude připraven jako flexibilní s tím, že jádrové podpory budou v rozahu, který nezatíží významně rozpočet MSK. Ostatní podpory budou navrženy pro různé scénáře vývoje rozpočtu.

6. Zamýšlení uživatelé nástrojů a výsledků nebudou mít zájem o jejich využití, nástroje nebudou odpovídat jejich potřebám.

Řešení: nástroje a výstupy budeme od počátku vyvíjet v součinnosti s uživateli. Připravíme srozumitelné metodiky relevantní pro procesy ve veřejné správě. Nabízené výstupy a nástroje budeme dobře propagovat. Uživatele zaškolíme v jejich používání. Pro mobilizaci zájmu využijeme autority MSK a MŽP. V průběhu projektu nástroje a metodiky ověříme v praxi a aktualizujeme podle zpětné vazby od uživatelů.

7. Výstupy vyžadující projednání v orgánech samosprávy a tím jejich další implementaci, nebudou schváleny.

Řešení: Zmíněné výstupy projektu byly většinou schváleny orgány samosprávy již při přípravě žádosti. Zároveň bude v rámci řešení úzce komunikováno se samosprávou, aby byly výstupy srozumitelné. V případě změny politického vedení v důsledku výsledků voleb bude projekt a jeho aktivity novému politickému vedení představeny.

8. Neochota klíčových stakeholderů zapojit se do projektu.

Řešení: uplatníme principy efektivní komunikace. Využijeme existující sítě a kontakty. Použijeme jazyk srozumitelný stakeholderům. Formulujeme a sdělíme význam spolupráce pro samotné stakeholdery. Stakeholderům umožníme zapojit se do aktivit také později nebo i po skončení projektu.

Žádná zásadní rizika pro společnost a ekonomiku nepředpokládáme.

Komplementární aktivity:

1. Zajištění souběhu s projektovými aktivitami předkládaného návrhu projektu a rovněž dostatečná alokace finančních zdrojů. Zejména realizace Transformačního plánu a individuálních projektů je přímo navázána na aktivity projektu a ovlivňuje následně míru očekávaných dopadů projektů v území.

Řešení: Riziko zpoždění realizace komplementárních projektů je spíše nízké, ale ne zanedbatelné. Projekt COALA přichází v období, kdy jsou připraveny základní podklady pro spuštění obou klíčových programů – OPŽP a OPST. Nicméně tato dokumentace bude ještě schvalována na národní i evropské úrovni. S tím jsou spojena rizika, která mohou vyústit ve zpoždění vypisování výzev a v důsledku i implementace konkrétních projektů. Taková situace nicméně hrozí pouze tehdy, že zpoždění bude delší než 1 rok. Pokud bude celý proces ukončen do konce roku 2023, nebude dopad na potřebný souběh komplementárních aktivit a aktivit projektu COALA zásadní. Delší zpoždění neočekáváme, neboť by ohrozilo už samotné čerpání evropských fondů Českou republikou, což je nepřijatelné. Schvalování programů a dokumentace bude tedy MSK průběžně sledovat a stav bude ověřovat komunikací s MŽP.

2. Neschválení očekávané alokace programů pro komplementární projekty, což by mohlo ovlivnit prioritu a rozsah uvažovaných projektů zejména v případě transformačních projektů připravovaných do OPST.

Řešení: Vzhledem k tomu, že komplementární projekty z tohoto programu míří na cca 11% alokace pro MSK, její snížení by mohlo ovlivnit výsledný rozsah těchto projektů, ne však jejich realizaci. V případě OPŽP je očekávaný rozsah projektů realizovaných v komplementárních k projektu COALA poměrně malý vůči plánované alokaci (ta je zatím vládou ČR schválena v rozsahu 61,2 mld. Kč). Tedy pokud by došlo k poklesu v řádu 5 – 10 %, nebude to mít na podporu projektů připravovaných v MSK zásadní vliv. Dopad rizika bude eliminován aktivní účastí u jednání o alokaci zejména OPST, aby byly zohledněny všechny specifika, ze kterých současný návrh alokace programu pro MSK ve výši 20 mld. Kč vychází. Pokud bude tato alokace snížena o 10% budou klíčové projekty navrženy v rozsahu, který jejich financování umožní i za těchto podmínek a zároveň nedojde ke snížení jejich očekávaných dopadů v území. Pokud by došlo ke snížení alokace ve větším rozsahu, bude upravena strategie realizace transformačního plánu a chystané projekty se zaměří především na prioritní témata. Vzhledem k tomu, že nové využití ploch důlních areálů patří mezi strategické projekty, ani za tohoto nepříznivého scénáře nepředpokládáme, že by nedošlo k jejich realizaci.

3. Nepřipravenost projektů.

Řešení: V obou případech – OPŽP a OPST – je úspěšnost komplementárních aktivit závislá na připravenosti projektů, respektive jejich kvality pro schválení v těchto programech. Z tohoto důvodu v případě OPST probíhá příprava zejména strategických projektů již v současnosti, aby byly do roku

2023 připraveny k financování. V případě OPŽP je riziko vyšší, neboť se bude jednat o projekty, na které nemá MSID přímý vliv. Nicméně z předešlých období zde především na úrovni samospráv existují zkušenosti s přípravou těchto projektů. Zároveň MSK prostřednictvím MS Klimatické aliance (COALA) motivuje samosprávy k přípravě projektů a nabídne v průběhu období také pomoc poradenských center. Příprava, respektive úspěšnost při schvalování těchto projektů bude průběžně ze strany MSK vyhodnocována, aby byly vždy aktuální informace o tomto procesu, případně aby mohl MSK zintenzivnit podporu, pokud by příprava projektů byla nedostatečná.

9. **a) Is your project significantly climate related?** **Yes** **No**

b) Is your project significantly biodiversity-related? **Yes** **No**

If you consider your project to be significantly climate or biodiversity-related (you marked 'yes'), please explain why:

Significantly climate related: The project is being submitted within the Policy Area: Climate Change Adaptation LIFE Integrated Project to contribute to the implementation of a regional adaptation strategy: **Adaptation Strategy of the Moravian-Silesian Region to the Impacts of Climate Change**. The project also contributes to the National Adaptation Strategy to the Climate Change of the Czech Republic. Vzhledem k tomu, že si nositel projektu uvědomuje úzkou provázanost mezi mitigační a adaptační politikou a vnímá zde komplementaritu i potenciál synergie dílčích opatření, jsou do projektu zahrnuty rovněž activity, které mohou v tomto směru přispět k užšímu provázání realizace obou typů opatření a zintenzivnit tím i akce MSK směřující ke snižování emisí skleníkových plynů.

Biodiversity: The project is not significantly biodiversity related, however the study on scientific basis, which would serve as one of the sources for the masterplan formulation, has distinguished areas with higher biodiversity (by spontaneous succession) which should be preferred to be used for rekultivace území postižených těžbou. Stejně tak se adaptace týká dopadů na mimořádné přírodní hodnoty v MSK, které jsou soustředěny i v územích, kde zajištění ochrany přírody má na starosti MSK. Rovněž zde bude snahou zjistit zranitelnost ohrožených druhů i ekosystémů a navrhovat taková opatření, aby odolnost těchto lokalit byla vůči klimatickým vlivům vyšší a tím byla podpořena biodiverzita v regionálním i nadregionálním měřítku (řada těchto lokalit je součástí soustavy Natura 2000).

GENERAL DESCRIPTION OF THE AREA(S) TARGETED BY THE PROJECT

Name(s)/Definition of the project area(s):

Czechia (Moravian-Silesian Region) a Slezské Vojvodství (Polsko)

Comments:

Dlouhodobým cílem projektu je implementace Adaptační strategie MSK na celém území Moravskoslezského kraje. Z důvodu přeshraniční spolupráce bude část aktivit realizována na území Slezského vojvodství a s ohledem na diseminaci výsledků také okrajově v rámci dalších krajů ČR.

MSK, který se nachází na severovýchodě Česka, s hranicemi s Polskem (Slezské vojvodství) a Slovenskem (Žilinský kraj), je druhým nejlidnatějším regionem České republiky (ČR). Počet obyvatel je 1 203 299, celková plocha pokrývá 5 430 kilometrů čtverečních. Na základě více než 200 let trvající historie průmyslové těžby a těžby černého uhlí stále čelí MSK negativním dopadům průmyslového rozvoje, který ovlivnil životní prostředí, hospodářství, sociální otázky a další oblasti. Plochy postižené těžbou uhlí zaujímají v kraji rozlohu cca 240 km² (5% rozlohy území kraje), pro těžbařské společnosti pracovalo v době největšího rozmachu těžby cca 100 000 zaměstnanců (8% obyvatel kraje), kteří pocházeli převážně z oblasti Ostravska a Karvinska, kde podíl lidí zaměstnaných v dolech nebo dodavatelských společnostech činil lokálně i více než 50%. Dopad těžby v centrální části kraje tvořené Ostravskou aglomerací je tedy zásadní a projevil se jak na sociální i ekonomické struktuře obyvatelstva, na skladbě ekonomicky aktivních odvětví, které je orientováno zejména na využití černého uhlí a výrazně na zdejší krajině a uspořádání měst. Nyní, když těžba v území končí (poslední doly skončí svou činností na konci roku 2022), jsou důsledky těžby pomalu sanovány rekultivací a kraj, města i obce hledají cestu ke změně. Transformace a změna orientace z uhlí na bezuhelnou ekonomiku jsou silná motivace, nicméně je potřeba nastavit procesy v území, aby k takovým změnám mohlo dojít. MSK je z těchto důvodů členem strategie RE:START pro hospodářskou restrukturalizaci Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje, kterou v roce 2015 schválila česká vláda na podporu přechodu těchto českých uhelných regionů. Dále je členem Evropské platformy pro rozvoj uhelné oblasti v transformační oblasti, kterou v roce 2017 zřídila Evropská komise na podporu jejich přechodu (CRIT). MSK se v současné době připravuje také na transformaci v souladu s politikou Green Deal a definuje své potřeby, které hodlá řešit v rámci implementace Fondu spravedlivé transformace v území na jehož čerpání bude mít jako jeden z uhelných regionů nárok.

Část aktivit projektu budeme v rámci projektu realizovat **na většině území MSK**. Jedná se o tyto činnosti a aktivity:

- Průzkum veřejného mínění o klimatických změnách a potřebě adaptace (A.1.)
- Mapování modro-zelené infrastruktury (A.2.1)
- Aktualizace Adaptační strategie MSK (C.1.2.)
- Územní studie zaměřená na potenciál retence vody na území MSK (C.3.1.)
- Koncepty péče o maloplošná chráněná území v MSK (C.3.2.)
- Činnost poradenských center (C.5.)
- Kampaně pro veřejnost (E.)
- Monitoring socio-ekonomických dopadů projektu (D.)

Další aktivity uskutečníme v rámci pouze **na části území nebo jen ve vybraných (pilotních) městech**. Bude se jednat o tyto aktivity:

- Metodika pro nové postupy rekultivací (A.2.2.) bude provedena jen na základě analýzy vybraných ploch 10-20 ha. Pilotní ověření metodiky (C.7.4) bude zrealizována na cca 4 ha
- Adaptační strategie pro město Orlová, vyhodnocení a aktualizace adaptačních strategií Havířova a Karviné, analýzy zranitelnosti pro 7 měst nad 10 tis. obyvatel (C.1.3.)

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

- Pilotní koncepce v pilotních městech (Karviá, Havířov a Orlová) nakládání s dešťovou vodou a péče o zeleň (C.1.5., C.1.6.)
- Koncepce péče o zeleň v majetku MSK (C.1.7.) na cca 50 ha parků a 2000 km liniové zeleně (16 km²)
- SECAP pro město Karviná (C.2.1.)
- Územní studie rozvojových ploch v Karviné a územní studie zaměřené na tepelný ostrov a rizikové vsakování vod (C.1.4., C.3.1.)
- Low carbon and climate resilient development plan bude zpracován pro Pohornickou krajinu 62 km² (C.3.3.)
- Demonstrační a pilotní aktivity (C.7.) pokrývající plochu více než 230 ha

Část aktivit proběhne pouze na vybraných **budovách v majetku MSK**. Jedná se o:

- Systém mitigace a adaptace pro budovy MSK – 100 vybraných budov (C.2.2.)
- Vzorová opatření na budovách v majetku MSK (C.7.9.)

Vzhledem k účasti polských partnerů a snahy o přenos výsledků do zbývajících krajů ČR budou některé aktivity probíhat **nad rámec MSK**. Půjde o následující aktivity:

- Průzkum veřejného mínění ke změnám klimatu a potřeby adaptace na celé ploše Slezského Vojvodství (A.1.)
- Adaptační plán pro Slezské vojvodství – 12 300 km² (C.1.1.)
- Zpracování studie proveditelnosti rekultivace důlní lokality v PL – 5 ha (C.7.10.)
- Semináře pro 13 krajů v ČR (E.)
- Vyhodnocení regionálních adaptačních strategií v xy krajích mimo MSK (A.2.)

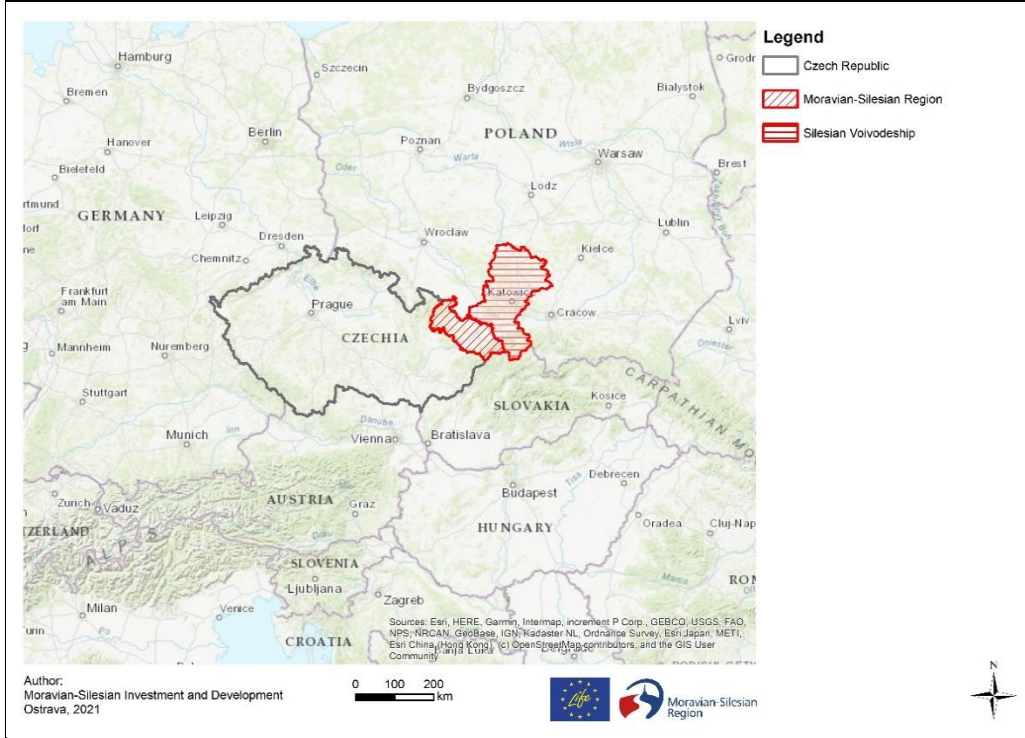
Výsledky projektu budou šířeny v rámci MSK, zejména metodiky a doporučené postupy budou doručeny všem městům (42) v MSK. Chceme oslovit také další zejména města nad 10 tis. obyvatel v ČR, kterých je 130. Výstupy vhodné pro krajskou úroveň budeme distribuovat všem ostatním 13 krajům v ČR.

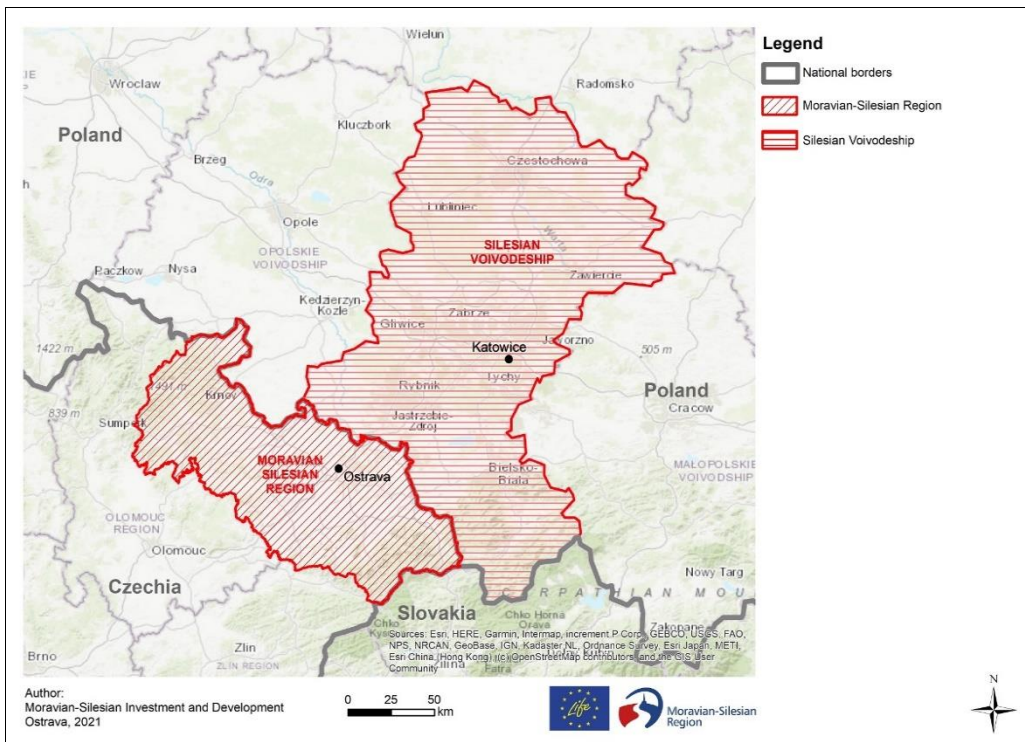

MAPS OF THE GENERAL LOCATION OF THE PROJECT AREAS

GENERAL OVERVIEW OF LOCATION(S) IN THE COUNTRY

GENERAL OVERVIEW OF LOCATION(S) IN THE REGION

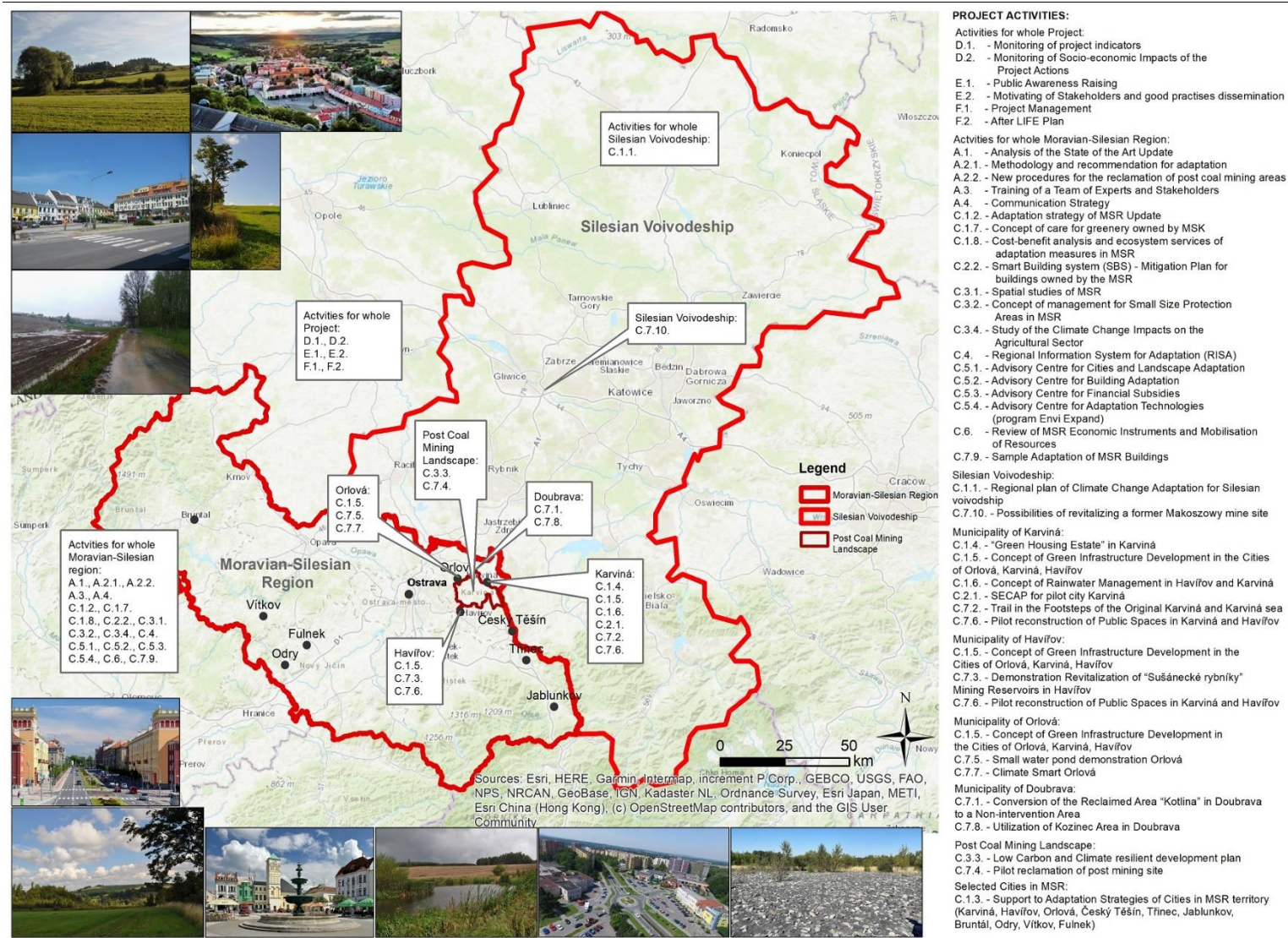
LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

LOKALIZACE PROJEKTOVÝCH AKTIVIT

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

DESCRIPTION OF THE STRATEGY TO IMPLEMENT THE OVERALL PLAN

Při přípravě projektu LIFE-IP COALA jsme na základě Adaptační strategie MSK a vlastním doplňkovým průzkumem identifikovali překážky implementace Adaptační strategie MSK pocházející ze tří oblastí:

- překážky vnější
- překážky z oblasti technických a finančních kapacit
- nedostatečné znalosti a know-how.

Vnější překážky jsou především ty, které způsobuje postavení tématu klimatických změn a obecně environmentálních témat ve společnosti. Tato témata jsou sice široce vnímána jako potřebná, ale pouze část společnosti je ochotna je přijmout a podporovat, pokud by měly přímý dopad na jejich každodenní život, zejména pokud se jedná o omezení, která z nich plynou nebo zvýšení finančních výdajů. Zájem o klimatická témata je navíc významně odvislý od aktuálních klimatických událostí – povodně, sucha, extrémní počasí. Po těchto epizodách je zpravidla ochota společnosti přijmout potřebu jejich řešení vyšší i s určitou mírou sníženého osobního komfortu. Tento stav se odráží rovněž i na úrovni decision makerů a politiků, následně pak v tématech, které jsou vůči veřejnosti z jejich úrovně komunikovány jako prioritní. Výsledkem je nepřiliš konzistentní přístup k řešení změny klimatu, probíhající ve vlnách a bez celospolečenského konsenzu.

Ústřední instituce státní správy zejména resortu ŽP považují změny klimatu a adaptaci na ně za prioritu a dostupné nástroje a prostředky využívají v jejich prospěch. Znalosti a know-how v současné době existují však jen v omezené míře, přičemž lze sice využívat zkušeností ze zahraničí, ale ty vznikaly často v odlišných legislativních i ekonomických podmínkách. Sdílení s regionální a lokální veřejnou správou prakticky neprobíhá, nebo jen v omezené míře (občasné konference a semináře). Nedostatek know how, dobré praxe a nedostatečné finanční i lidské kapacity jsou pak důvodem, proč intenzivněji neprobíhá jednání se stakeholdery na místní i regionální úrovni: s vlastníky půdy, zemědělskými, lesními a vodními hospodáři, správci pozemků, podnikateli a veřejností. Dosavadní spolupráce s uvedenými stakeholdery tedy není dostatečná na to, aby porozuměli významu, jaký má funkční krajina, případně veřejný prostor ve městech, pro život dnes i v budoucích podmínkách změněného klimatu.

Dlouhodobý proces adaptace území na dopady změny klimatu vyžaduje zavedení uzavřeného cyklu, tj. plánování -> péče -> monitoring -> vyhodnocení -> plánování, díky kterému je možné přizpůsobovat se aktuálním potřebám. V současnosti na sebe jednotlivé části procesu navazují volně a některé části cyklu jsou prováděny jen dílčím způsobem. K jejich propojení nám chybí **technická, resp. informační infrastruktura**, jejíž vytvoření a zprovoznění dále naráží na nedostatečné finanční zdroje.

Tyto vnější překážky mají významný vliv na neefektivní a nedostatečnou realizaci adaptačních opatření.

Důležitými prvky **strategie pro překonání těchto překážek** je zapojení komplementárních projektů, volba partnerské struktury a kompozice samotného projektu COALA.

Partnerskou strukturu projektu jsme volili s ohledem na zajištění dostatečného institucionálního zázemí, znalostního zázemí i vtažení části stakeholderů do celého procesu, abychom mohli zvolené postupy přímo při realizaci projektu ověřit. Koordinátorem projektu je MSK, který je samosprávným územním celkem a zároveň vykonává v přenesené působnosti státní správu v území. Pro své území zpracovává koncepce a strategie, schvaluje vybranou plánovací dokumentaci (územní plánování, plánování v oblasti vod, plánovací dokumentace v ochraně přírody) a zřizuje v rámci svého rozpočtu také dotační programy. MSK může rovněž ze své pozice nadřazeného orgánu státní správy usměrňovat nebo případně odborně podporovat níže postavené orgány jako jsou úřady měst a obcí. Dalším partnerem je MŽP, ústřední orgán státní správy zodpovědný za Strategii přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR a Národní akční plán adaptace. MŽP současně spravuje a řídí dotační programy, které jsou na podporu adaptačních opatření zaměřeny nejvíce ze všech dostupných zdrojů. MŽP nicméně zodpovídá i za implementaci Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR, což obnáší rovněž úspěšnost implementace na regionální úrovni a má

zájem, aby díky projektu tato vzorová implementace proběhla a mohla pomoci zintenzivnit implementaci také v dalších regionech. MSK společně se svými odbornými agenturami (MSID, MSIC a MEC) a dalšími odbornými subjekty – partnery projektu (VŠB-TUO, GIG) vytváří konsorcium Adapt Cluster, které je schopné odborně i organizačně pokrýt celý rozsah implementované Adaptační strategie MSK a vytváří dostatečně robustní základnu ať už pro interní nastavení procesu, tak pro komunikaci a služby poskytované ve prospěch realizace adaptačního procesu směrem ven dalším aktérům (stakeholderům). Partnerem projektu jsou dále města (Karviná, Havířov, Orlová), která jsou samosprávnými celky nižší úrovně a rovněž vykonávají státní správu v přenesené působnosti. Rovněž tito partneři zpracovávají strategické dokumenty pro své území a z hlediska hierarchie zachycují úroveň, která je pro implementaci AS MSK neméně důležitá. Pro realizaci změn a opatření v Pohornické krajině je důležitým partnerem DIAMO, který jako státní podnik převzal území po ukončené těžbě uhlí a zajišťuje jeho sanaci a spolupracuje s MSK a obcemi na jeho dalším rozvoji. Zároveň chceme své dosažené zkušenosti a postup ověřovat v podobných regionech, proto je partnerem projektu sousední region Slezské vojvodství, které se rovněž chystá na plánovitě řešení adaptace na změny klimatu. Obdobou pro tento postup je partner GIG, se kterým budou sdíleny zkušenosti zejména v oblasti pohornických lokalit.

Projekt se přímo soustředí na cíle Adaptační strategie MSK. Snahou projektu je obsáhnout většinu cílů, některé dopady projektu na plnění cílů jsou přímé, jiné jen podpůrné a nepřímé (popsáno viz kap. 5.: Expected contribution of the project to the implementation of the target plan/strategie).

Short term (at least first 2.5 years):

Během 1. fáze projektu rozšíříme následující kapacity a překonáme následující překážky:

- Navážeme vztahy s klíčovými stakeholdry a analyzujeme aktuální výchozí podmínky pro realizaci adaptačních opatření v MSK
- Ustavíme koalici pro klimatickou resilienci v regionu, přizveme významné stakeholdry a určíme plán společného postupu v území.
- Rozšíříme personální kapacity, které využijeme pro jednání s vlastníky a uživateli pozemků a se samosprávami, případně dalšími stakeholdry.
- Tým vyškolíme v potřebných dovednostech a zajistíme jeho odborné kompetence
- Rozšíříme znalosti o území z hlediska potřeb adaptačních opatření a vytvoříme základní znalostní a informační infrastrukturu na podporu realizace projektu i aktivit, které na něj volně navazují.
- Díky personálním kapacitám zahájíme služby, které pomohou k realizaci konkrétních adaptačních opatření projektu s větší intenzitou než doposud.
- Analyzujeme aktuální nastavení dotačních programů s ohledem na potřeby adaptace
- Zahájíme komunikační kampaň se stakeholdry a veřejností

Long term (beyond 2.5 years):

Během 2. až 4. fáze projektu:

- Budeme intenzivně spolupracovat s klíčovými stakeholdry v kraji a poskytovat jim poradenské služby, abychom podpořili přípravu i realizaci adaptačních opatření
- Spustíme Regionální informační systém adaptací, který se stane informačně - znalostní základnou a spolehlivým zdrojem podkladů pro realizační akce
- Zpracujeme studie proveditelnosti a projektové dokumentace demonstračních a pilotních opatření
- Zrealizujeme vybraná pilotní adaptační opatření ve městech, v krajině (i v Pohornické) a také na budovách MSK.
- Průběžně celý systém adaptace vyhodnotíme a potřebné změny implementujeme do všech jeho fází.

EU ADDED VALUE OF THE PROJECT AND ITS ACTION

Extent and quality of the contribution to the objectives of LIFE:

Projekt sleduje základní cíle programu LIFE ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 ze dne 11. prosince 2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE).

Tyto cíle naplňuje následujícím způsobem:

Čl 3., písm. c) na všech úrovních podporovat lepší správu v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně lepšího zapojení občanské společnosti, nevládních organizací a místních subjektů;

Cílem projektu COALA je zlepšení správy v oblasti klimatické resilience Moravskoslezského kraje. Projekt zlepšuje nástroje správy a propojuje je ve funkční systém, jehož aktivní součástí jsou rovněž místní aktéři (stakeholři).

Článek 15, písm. a) přispívat k přípravě a provádění politiky Unie v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, včetně začleňování ve všech oblastech politiky, zejména přípravou, testováním a demonstrací přístupů týkajících se politiky nebo řízení, osvědčených postupů a řešení pro přizpůsobování se změně klimatu, včetně případných ekosystémových přístupů;

Politika klimatické resilience je horizontální a z tohoto vnímání vychází integrace témat v rámci projektu COALA. Projekt přistupuje ke klimatické resilienci skrze ekosystémové přístupy (např. role zelené infrastruktury v území a její posílení, přírodě blízké přístupy k reaktivaci těžbou postižených území), zaměřuje se rovněž na udržení a zlepšení hot spots z hlediska biodiverzity (posílení odolnosti chráněných území v MSK) a v neposlední řadě se zaměřuje na synergii mitigačních a adaptačních opatření (adaptace budov a zvyšování jejich energetické účinnosti, propojování udržitelné správy energetiky a adaptace prostředí měst, klimatická resilience v plánování rozvojových oblastí). Zejména tato přesahová témata jsou příležitostí demonstrační postupy, které budou šířeny do dalších regionů v ČR i EU.

b) zlepšovat znalostní základnu pro přípravu, posuzování, sledování, vyhodnocování a provádění účinných akcí a opatření v oblasti přizpůsobování se změně klimatu, případně přednostně akcí a opatření uplatňujících ekosystémový přístup, a zvyšovat kapacitu pro uplatňování těchto znalostí v praxi;

Zlepšení znalostí, kompetencí adaptačního týmu, vytvoření kvalitní a robustní informační základy (informačního systému), který bude rovněž nástrojem pro vyhodnocování procesu adaptace v Moravskoslezském kraji jsou ústředními tématy, na které se COALA zaměřuje. Tyto znalosti budou dale předávány i dalším aktérům adaptačního procesu, zejména na místní úrovni.

c) usnadňovat přípravu a provádění integrovaných přístupů, například pro strategie a plány přizpůsobování se změně klimatu na místní, regionální i vnitrostátní úrovni, případně přednostně ekosystémových přístupů;

Projekt COALA chce připravit sadu nástrojů a služeb, které pomohou zavádění i realizaci politiky klimatické resilience zejména na místní, ale také regionální úrovni. Půjde zejména o sadu plánovacích a metodických nástrojů, poradenské služby a také podpora mobilizace ekonomických nástrojů.

d) přispívat k přípravě a předvedení inovativních technologií, systémů a nástrojů přizpůsobování se změně klimatu vhodných k tomu, aby byly napodobovány, přenášeny nebo začleňovány.

Inovativní nástroje budou v rámci projektu COALA vyvíjeny zejména pro území Pohornické krajiny, která bude v nejbližších letech transformována pro nové způsoby využití. Bude připraveno Low carbon

and climate resilient development plan, který zatím nebyl v ČR nikde aplikován a bude využit jako základní princip pro budoucí rozvoj území. Dále to budou inovativní přístupy rekultivace území postiženého těžbou s ohledem na jejich odolnost vůči dopadům změny klimatu a současně zajištění funkcí, které tyto dopady v území zmírňují. Tyto a další aplikované postupy budou efektivně šířeny např. do podobných regionů jako je Slezské vojvodství, 2 další uhelné regiony v ČR a prostřednictvím platformy CRIT rovněž do dalších uhelných regionů EU.

Další významné aspekty provádění těchto cílů a jejich přesahu do dalších politik.

The expected level of implementation of the adaptation strategy/ plan as a direct consequence of the actions foreseen in the IP or through the complementary actions financed by other means mobilised in parallel to the IP:

Projekt COALA je zaměřen na implementaci regionální AS MSK. Takto k ní přistupuje jako k celku, tedy aktivity jsou zaměřeny na implementaci cílů AS MSK, které jsou z regionální úrovně a pohledu svěřené působnosti MSK účinně řešitelné. Rozsah implementace je popsán ve formuláři B1. V dalších oblastech (např. lesní hospodářství, vodní hospodářství), které jsou zajišťovány silnými a účinnými politikami z národní úrovně, nebo jsou pokryty jinými obdobnými projekty, se projekt zaměřuje zejména na jejich komplementární podporu (osvěta, akce pro veřejnost).

The geographical area covered by measures and the number of citizens reached under the adaptation strategy or action plan:

Jak bylo zmíněno, projekt se zaměřuje na implementaci AS MSK, tedy na celé území MSK, jehož plocha je 5 400 km². Nicméně partnerem projektu je rovněž Slezské vojvodství, které v rámci svých aktivit zpracovává Regionální plán přizpůsobení se změně klimatu, který bude rovněž pokrývat celé území Slezského vojvodství, což je plocha 12 300 km². Celkově tedy bude aktivitami pokryto území 17 700 km². Z hlediska dopadů klimatických změn jsou nejohroženější skupinou obyvatelé měst a na městské prostředí je zaměřena i velká část aktivit. Lze tedy říci, že ačkoliv je počet obyvatel MSK cca 1,2 mil, intenzivněji se aktivity zaměřují na obyvatele měst nad 10 tis. obyvatel (celkem 17 měst), kterých je v poměru k celkovému počtu obyvatel 64% (765 000). Situace ve SV je obdobná. Dopad Plánu adaptace bude v tomto území na 4,5 mil. obyvatel, přičemž i zde je poměr obyvatel ve městech podobný, tedy intenzivněji se budou dopady plánu týkat 2,7 mil obyvatel. Území, ve kterém bude projekt řešen tedy obývá celkem 5,7 mil. obyvatel, přičemž v ohrožených městech žije 3,42 mil. obyvatel.

The expected improvement on climate resilience in a region and economic sectors through actions funded under LIFE and complementary projects:

Zaměříme se zejména na města nad 10 tis. obyvatel (celkem 17 měst.) ve kterých žije 64 % obyvatel kraje (765 tis. obyvatel). Všechna tato města budou mít adaptační strategie a budou vyhodnocovat jejich implementaci. V těchto městech budou zrealizovány projekty zaměřené na snižování tepelného ostrova měst a hospodaření s dešťovou vodou o celkové rozloze 375 ha. Ve volné krajině se zaměříme na ohrožené zemědělské oblasti (5 400 ha = 25% orné půdy v MSK) na kterých budeme usilovat o zavedení šetrného hospodaření na rozloze 1 085 ha (5% ohrožené půdy v MSK). Dále posílíme modrozelenou infrastrukturu v území vybudováním 400 ha nových prvků v krajině. Zvýšíme resilienci zvláště chráněných území, která jsou ohrožena klimatickými změnami, a to na celkové ploše 50 ha (10% předpokládaných ohrožených lokalit). V rámci mitigačních opatření se zaměříme zejména na budovy ve veřejné správě a díky provedeným opatřením (při synergii s adaptačními opatřeními) snížíme u 700 budov emise skleníkových plynů o 2900 tun ročně (snížení emisí o 50%).

Část aktivit je rovněž zaměřená na malé a střední podniky. Chceme v rámci nabízených služeb oslovit minimálně 50 malých a středních podniků, provést u nich klimatické skeny, nabídnout poradenství a pomocí klimatických vouchrů zrealizovat konkrétní opatření, které pomohou zvýšit klimatickou resilienci jejich podnikání a zázemí v, ve kterém je provozují.

The expected improvement on climate resilience of climate change vulnerabilities identified in the EU Adaptation Strategy

Projekt naplňuje následující cíle a akce EU Adaptation strategy:

Cíl: Lepší informované rozhodování

Projekt bude usilovat o zvýšení zejména odborných kapacit adaptačního týmu. K tomu vytvoří zázemí zejména v podobě „živé“ znalostní databáze a informačního systému, které budou sloužit ke shromažďování informací a průběžné doplňování znalostí. Informace a odborné výstupy vzniklé v rámci projektu budou distribuovány prostřednictvím vzniklé adaptační koalice také dalším aktérům, zejména místním samosprávám a stakeholderům. Bude provedena řada vzorových a podpůrných aktivit, jejichž smyslem je předat zkušenosti a nastartovat pokračování důležitých činností v rámci adaptačního procesu na místní úrovni. Jedna z aktivit je zaměřená na demonstrační zpracování SECAP ve městě Karviná a zapojení do Paktu starostů a primátorů. Využití spolupráce s touto iniciativou není v MSK (zatím pouze město Ostrava) ani v ČR rozšířeno a tímto chceme zapojení do této iniciativy podpořit.

Cíl: Opatření EU zaměřená na zvyšování odolnosti vůči změně klimatu: Podpora přizpůsobení v klíčových zranitelných odvětvích.

Zaměříme se na podklady a postupy, které umožní dlouhodobě udržitelné investování i s ohledem na předpokládané změny klimatu. Chceme pomoci rekultivacím, které jsou ekonomicky velmi náročné a pro další využití území důležité, aby v nich byly respektovány principy odolnosti vůči změnám klimatu. Dále chceme vytvořit první climate resilient development plan pro pohornickou krajinu. Aby budoucí investice v území byly udržitelné z hlediska poškozování životního prostředí a klimatu a zároveň aby byla zajištěna jejich dostatečná odolnost vůči změnám klimatu, a to i v podobě dodavatelských řetězců, které zde budou vznikat. Rovněž i další aktivity, jejichž přímý účel je jiný (snižování tepelného ostrova, adaptace budov apod.) budou pracovat s principem klimatické odolnosti vzniklých investic.

The expected increase in the number of countries/regions/cities applying integrated approaches with support of the IP or replicating the results from the IP,

Partnerem projektu je polský region Slezské vojvodství, které nemá zatím zkušenosti s regionálním rozměrem adaptace a chce na zkušenostech MSK vystavět svůj vlastní systém. Cílem této spolupráce je šířit zkušenost do dalších 15 regionů (vojvodství v polsku). Stejně tak v ČR budou díky zapojení MŽP s implementací regionální adaptační strategie šířeny do dalších 13 krajů. V průběhu projektu bude posílena spolupráce s platformou uhelných regionů CRIT a prostřednictvím této platformy budou předávány zkušenosti do dalších 40 regionů ve 12 státech EU.

The contribution to strengthening climate change adaptation management and governance, including the level of involvement and commitment of the relevant competent authorities and stakeholders at local, regional and national level

V rámci projektu budou posíleny odborné i personální kapacity adaptačního týmu pro zlepšení řízení celého procesu a pro vytvoření široké a fungující koalice zaměřené na všechny aspekty adaptačního procesu a jeho přenos na místní úroveň. Základem řídicí struktury bude po dobu řešení projektu AdaptCluster – konsorcium tvořené hlavním koordinátorem MSK a odbornými subjekty. Nad rámec tohoto konsorcia vznikne koalice zapojující místní samosprávy obcí nad 10 tis. obyvatel, významných stakeholderů a NNO, jejímž cílem bude dlouhodobě vzájemně koordinovat implementaci adaptačních opatření na území MSK. Významní stakeholderi budou v rámci projektu blíže identifikováni a budou zapojeni i do dílčích aktivit procesu. Zapojení významných skupin stakeholderů je posáno ve formuláři B1. Kromě regionální úrovně se projektu účastní MŽP, které zajistí propojení regionálních akcí s národní úrovní. Cílem bude získat odezvu pro národní úroveň plánování adaptace na změny klimatu a také šíření zkušeností do dalších regionů v ČR (viz předešlý bod).

Extent and quality of the mobilisation of other funds:

V projektu COALA zavedeme tyto postupy zaměřené na mobilizaci dalších finančních prostředků:

1. Zaměříme se na dotační nástroje spravované MŽP. Zejména Operační program životní prostředí (OPŽP) a Operační program Spravedlivé transformace (OPST). S MŽP budeme jednat o nastavení podpory v rámci výzev, aby byly uspokojovány potřeby realizace adaptačních opatření a vznikající absorpční kapacita. V případě OPST budeme usilovat o přípravu takových transformačních projektů, které přináší multi efekty a spojují transformační dopady se zvyšování klimatické resilience. Podpora těchto projektů je již v současnosti zakomponována do přípravy Plánu spravedlivé územní transformace (PSÚT) a průběžně

- čerpání budeme společně s MŽP vyhodnocovat, případně upravíme podpory jeho aktualizací v průběhu projektu.
2. Na základě zjištění v rámci projektových aktivit o stavu a bariérách implementace opatření na zemědělské půdě budeme jednat s Ministerstvem zemědělství. Budeme usilovat o lepší nastavení podmínek dotačních programů s cílem zvyšování odolnosti zemědělské krajiny.
  3. Ve spolupráci s nositelem integrovaného nástroje ITI Ostravsko, které integruje další ekonomické nástroje s vazbou na fondy EU (např. Integrovaný regionální operační program) budeme aktivně působit v území Ostravské metropolitní oblasti a iniciovat projekty, které jsou uplatnitelné a financovatelné v rámci tohoto nástroje.
  4. Prostřednictvím poradenských center budeme poskytovat informace příjemcům podpor. Budeme v území působit aktivně, hledat příležitosti pro přípravu projektů a pomáhat s jejich přípravou. Zároveň poskytneme dotační poradenství o celé šíři národních i evropských podpor. Získané zkušenosti budeme přenášet opět na úroveň poskytovatelů dotací pro zlepšení realizace uvedené výše v bodech 1 a 2.
  5. Zaměříme se na komunitární programy a v návaznosti na potřeby, které vyplynou z řešení programů podpoříme pomocí poradenského centra pro dotace vznik projektů z programů Horizon, Innovation EU, Urban innovative action se zapojením stakeholdů. MSK pro tento účel zřídí platformu pro komunitární programy, která bude mít za cíl více propojit budoucí potenciální partnery a sdílet témata ke společnému řešení.
  6. Prostřednictvím dobrovolných nástrojů, zejména v rámci Pohornické krajiny, kde vznikne pro tento účel Low carbon and climate resilient development plan podpoříme rovněž investice ze soukromých zdrojů, které budou sledovat cíle nízkoemisního rozvoje a klimatické resilience.

Očekáváme, že díky těmto aktivitám budeme schopni mobilizovat min. 120 milionů EUR během realizace projektu, které budou využity především z Operačního programu Životní prostředí a Operačního programu Spravedlivé transformace. Při zapojení dalších zdrojů (např. nové projekty do komunitárních programů) však očekáváme, že tato částka bude MSK bude vyšší. Podobně s mobilizací zdrojů počítá i Slezském vojvodství.

Quality of multi-purpose mechanism, synergies and integration:

Zvyšování klimatické resilience v území je svou povahou horizontální téma, které se nutně dotýká dalších sektorů. Proto projekt COALA přináší řadu zajímavých propojení a synergií.

Aktivity projektu zasahují do oblasti ochrany klimatu a snižování emisí. Bude realizován vzorový SECAP pro město Karviná, jehož účelem je motivovat 17 měst v MSK k přistoupení k **iniciativě Paktu starostů a primátorů**, zvyšovat ve městech kvalitu řízení spotřeby energií, využívání obnovitelných zdrojů a hledání synergií mezi adaptačními a mitigačními opatřeními. V rámci veřejných budov MSK budou realizována opatření ke zvýšení energetické účinnosti budov (700 budov v MSK) a tím ke snížení emisí skleníkových plynů (až o 50%). Implementovány budou rovněž postupy ke zvýšení využívání energií z obnovitelných zdrojů. Tím na regionální úrovni projekt přispěje k naplňování cílů EU stanovených v **2030 Clima & Energy Framework**. S podobnými ambicemi bude rovněž zpracován Low carbon and climate resilient development plan pro 62 km² Pohornické krajiny, jehož cílem je ve spolupráci s místními stakeholdy a budoucími investory uzavřít dohodu o naplňování cílů nízko uhlíkového rozvoje a maximální klimatické resilience při rozvoji území a budování konkrétních dílčích investic. Tyto kroky budou podporovány rovněž klimatickým vouchry, které jsou plánovány v rámci implementace mechanismu spravedlivé transformace území.

LCCRDP bude usilovat o realizaci zejména udržitelných investic, které by měly významně přispívat ke stabilizaci emisí skleníkových plynů tím, že těmto emisím zamezuje nebo je snižuje, nebo tím, že zlepšuje pohlcování skleníkových plynů. Dále by měly významně přispívat ke snížení nepříznivého dopadu stávajícího nebo očekávaného budoucího klimatu, nebo rizik tohoto nepříznivého dopadu, ať na tuto činnost samotnou, nebo na osoby, přírodu nebo aktiva. Tím pilotní LCCRDP odpovídá požadavkům dle NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o **zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic**.

Aktivity projektu jsou zaměřeny rovněž na posilování, respektive uchování biodiverzity území i v podmínkách změněného klimatu. Až 100 chráněných území (včetně lokalit soustavy Natura 2000) ve správě MSK bude prověřováno z hlediska zranitelnosti vůči změnám klimatu a pro ty nejohroženější budou zpracovány management plány, které budou počítat s opatřeními, které posílí jejich resilienci. Bude rovněž zaveden systém sledování trendů ve zvláště chráněných území a včasné reakce na negativní změny. Tato aktivita přispěje k předcházení hrozby identifikované v **Biodiversity strategy for 2030**, kterou je právě změna klimatu. Dále bude řešena i krajina mimo tato zvláště chráněná území. Aktivity budou zaměřeny na budování a posilování prvků modro zelené infrastruktury území, které rovněž přispějí ke zlepšení podmínek pro biodiverzitu.

Všechny tyto uvedené přínosy pro naplňování dalších zejména environmentálních politik EU jako celek přispívají k naplňování **Zelené dohody pro Evropu**. Tato širší strategie postavena na zintenzivnění implementace zelených cílů v Evropě s cílem podpořit její růst i v návaznosti na dopady pandemie covid-19 je pro projekt naprosto zásadní, neboť MSK a Slezské vojvodství patří mezi uhelné regiony, které mají pro transformaci a přechod na bezemisní ekonomiku výchozí podmínky daleko těžší než jiné regiony. I z toho důvodu budou oba regiony využívat **Mechanismu spravedlivé transformace**, který cestu k naplnění cílů Zelené dohody usnadní a úsilí vyvíjené tímto projektem bude ukázkovou pilotní aktivitou pro podobné regiony v Evropě (zejména ve východní části), jak pomoci transformaci z uhelného regionu na region zelený s vysokým standardem péče o klimatickou resilienci a ochranu klimatu.

Replicability and transferability:

Vzhledem ke skutečnosti, že proces adaptace probíhá v ČR na regionální i místní úrovni velmi izolovaně a s velmi odlišnými výsledky, je ambicí projektu shromážděné výstupy a zkušenosti poskytnout pro využití napříč MSK, ale také dalšími regiony v ČR i EU. Výstupy budou vytvářeny na základě získané praxe a budou v potřebné míře zobecněny, aby mohly být využity také v podmínkách dalších regionů. Bude se jednat zejména o doporučení pro implementaci regionálních a místních adaptací, doporučení pro plánování v krajině i ve městech (nakládání s dešťovými vodami, zelená infrastruktura zeleň apod.). Podobně budou prezentovány rovněž řídicí a systémové nástroje, které v rámci projektu vzniknou.

Pro úroveň měst v MSK budou připraveny využitelné výsledky zejména v rámci aktivit C.1 a C.2. Získané odborné podklady budou konfrontovány na společných seminářích a v rámci jednání adaptační koalice (celkem to bude min. 15 společných setkání za dobu řešení projektu). Na základě této zpětné vazby bude vytvořen podklad, který bude následně předán obcím. Pro úroveň krajů to budou výsledky aktivit C.3, C.4., C.5. Tyto výsledky budou využitelné rovněž ostatními 13 kraji v ČR. Za účelem jejich prezentace bude ve spolupráci s MŽP za dobu trvání projektů uspořádány 4 společných seminářů s kraji, kde budou postupně výsledky projektu představovány a diskutovány. Dle potřeby budou tyto výsledky zpracovány do formy, která bude vyhovovat podmínkám ve většině krajů.

Samostatnou oblastí přenosu výsledků je plán klimatické resilience chráněných území. V tomto případě bude probíhat úzká kooperace s národní pracovní skupinou, která byla založena v rámci projektu LIFE-IP: N2K Revisited. Ta bude do jisté míry předávat výstupy tohoto projektu na regionální úroveň MSK, aby byly využity v rámci aktivity zaměřené na klimatickou odolnost chráněných území, nicméně vlastní aktivity budou po opětovné konzultaci na úrovni této PS cenným výsledkem, který bude přenositelný do podmínek ostatních 13 krajů, které se péčí o chráněných území také zabývají.

Podobné to je v případě návrhu přístupu k rekultivacím území po těžbě při zohlednění dopadů změny klimatu. Rekultivace jsou dlouhodobě standardizovaný obor a změna klimatu je faktor, se kterým dnes tento obor pracuje jen velmi okrajově. Proto jsou nově vyvinuté postupy žádoucí pro realizaci v dalších dvou uhelných regionech a zavedení tohoto standardu na úrovni společností, které se jimi ve velkých plochách zabývají (DIAMO).

Pro MSK je velmi důležitá a zajímavá spolupráce se Slezským vojvodstvím, neboť geografické i historické podmínky s vazbou na těžbu uhlí a rozvoj průmyslu jsou v obou regionech podobné. Proto bude velmi zajímavé vyhodnocení přenositelnosti a opakování některých aktivit v tomto území. Půjde zejména o rekultivační postupy, ale také vybraná adaptační opatření na regionální úrovni, tedy

zejména o postupy implementace adaptačního plánu apod. Toto partnerství přinese výsledky, které budou lépe šířitelné a replikovatelné také v dalších zemích EU, zejména sdružených pod platformou CRIT. Šíření těchto výsledků proběhne formou kontaktů na jednotlivé členy CRIT, informováním o projektu a jeho výsledcích. Dále budou uspořádány minimálně 3 společná setkání v rámci jednání platformy, na kterých budou výsledky prezentovány.

Transnational, green procurement, uptake of research results:

V prvních fázích projektu bude dokončena vnitřní směrnice MSK o zelených zakázkách. Již ve fázi přípravy budou do směrnice uplatněny požadavky na začlenění nízkoemisních a adaptačních řešení zejména pro investiční projekty MSK. Bude se jednat o jeden z nástrojů implementace adaptačních opatření v MSK v rámci veřejného majetku. Tato směrnice bude uplatňována nejen v rámci MSK jako instituce, ale její uplatňování bude vyžadováno také směrem k příspěvkovým organizacím a dalším organizacím s většinovou majetkovou účastí. Výsledná podoba této směrnice o zadávání zelených zakázek bude jedním z výsledků projektu a bude šířena v rámci výsledků do dalších krajů, které ji ještě nemají. Zároveň bude prezentována na větším fóru (konference) pro veřejnou správu zaměřenou na problematiku veřejných zakázek. MSK bude motivovat projektové partnery (zejména samosprávy), aby k přijetí těchto principů také přistoupili jako standartní součástí dobré správy úřadu..

Do doby implementace těchto směrnic bude mezi partnery projektu uzavřen kodex, který stanoví, že výběrová řízení v rámci projektu COALA budou realizována s maximální mírou šetrnosti k životnímu prostředí. Kodex tato pravidla stanoví podrobněji a bude součástí partnerské smlouvy.

Další postupy jsou popsány ve formuláři B4, části Efforts for reducing the project's "carbon footprint".

Projekt COALA bude **pracovat s výsledky jiných projektů** podpořených z komunitárních programů EU, které se zaměřují na podobnou oblast nebo problémy, které jsou specifické pro MSK. Jedná se zejména o:

Horizon 2020: Social Sciences and Humanities (SSH) aspects of the Clean- Energy Transition" (LC-SC3-CC-1-2018-2019-2020): Cílem projektu je vyvinout teoreticky a empiricky podložené porozumění průřezových otázek souvisejících s aspekty SSH (socioekonomické; sociálně-technické; sociálně-ekologické; sociálně-kulturní; sociálně-politické a sociálně-psychologické; a gender „Přechod čisté energie“ v evropských uhelných regionech, aby bylo možné formulovat soubor doporučení k řešení těchto problémů. Záměrem projektu je řešit výzvy, kterým tyto regiony čelí, s přihlédnutím k vícerozměrným perspektivám zahrnujícím různé klíčové hráče na územní, regionální, národní, evropské a globální úrovni. Partner projektu MSIC je přizván do panelu projektu. Postupy a výstupy projektu budou využity v rámci aktivity C.3.3.

Horizon 2020: Pan-European Urban Climate Services (Grant agreement ID: 730004): Projekt zaměřený na sběr, zpracování a validaci dat a jejich interpretaci pro účely např. plánovacích procesů ve městě. V rámci přípravy byl navázán kontakt s jedním z partnerů projektu společností GISAT, která se zabývá aplikací dat z dálkového průzkumu země pro modelování a praktické využití mapování tepelného ostrova měst. Tyto zkušenosti budou využity zejména v rámci aktivity zaměřené na přípravu studie tepelného ostrova rámci Ostravské aglomerace.

LIFE IP North-HU-Trans - Secure and start implement an effective roadmap for the low-carbon transition of the single largest coal region in Hungary LIFE19 IPC/HU/000009: Zkušenosti s řešením tohoto projektu jsou důležité zejména pro LCCRDP, který bude zpracováván pro Pohornickou krajinu. Maďarské uhelné regiony jsou MSK blízké z důvodu způsobu těžby, ale také s ohledem na historický vývoj, socioekonomické ukazatele i klimatické podmínky.

LIFE-IP AdaptInGR - Boosting the implementation of adaptation policy across Greece LIFE17 IPC/GR/000006: Projekt zaměřený na implementaci adaptačních strategií v jednotlivých regionech Řecka. Získané zkušenosti na úrovni regionu budou konfrontovány se zkušeností v MSK a to zejména v oblasti řízení a zavádění systémových nástrojů. Konsorcium řešitelů naváže kontakt s Greece Region of Central Greece (Sterea Ellad) a proběhne společná návštěva.

LIFE-IP EKOMALOPOLSKA - Implementation of the Regional Action Plan for Climate and Energy for the Malopolska Region LIFE19 IPC/PL/000005: Maloposký region je MSK velmi blízký a již v minulosti proběhla setkání v rámci projektu LIFE zaměřeného na řešení kvality ovzduší, což je oblast, která je společná pro oba regiony. Tvorba a implementace a zejména spolupráce na dokumentu jako regionální plán pro energetiku a klima je příležitostí, jak v dalším období více propojit obě témata na regionální úrovni, což je obecný nedostatek v ČR, že plány udržitelné energetiky a klimatu nejsou zatím sladěny s politikou adaptace. Tato zkušenost bude rovněž zajímavá pro ostatní regiony v ČR, zejména ty uhlelné.

LIFE TreeCheck - LIFE TreeCheck: Green Infrastructure Minimising the Urban Heat Island Effect LIFE17 GIC/CZ/000107: Projekt je zaměřen zejména na dobrou správu území a informace v oblasti adaptace měst. V projektu vznikly zajímavé výstupy zaměřené na procesy implementace na úrovni měst, které budou zapojeny do činnosti adaptační koalice a vzdělávací aktivity. Díky těmto výsledkům bude možné v rámci projektu COALA snáze dosáhnout implementace místních adaptačních strategií. Zároveň je nositel tohoto projektu partnerem projektu COALA a výsledky projektu TreeCheck promítné do aktivit, které bude zajišťovat, případně na nich spolupracovat.

Urban Inovative Action: CLAIRO - CLear AIR and Climate Adaptation in Ostrava and other cities: Projekt, jehož se účastní také nositel projektu COALA a je zaměřený na využití dat pro designování městské zeleně ve městech a to zejména v největším městě MSK Ostravě. Tyto ověřené postupy budou využity zejména ve vyvíjených plánovacích nástrojích pro městskou zeleň v pilotních městech.

BEST PRACTICE / INNOVATION / DEMONSTRATION CHARACTER OF THE PROJECT

V České republice dnes **neexistuje podobný projekt** zaměřený na tak široký rozsah implementace Adaptační strategie jako představuje předkládaný návrh projektu COALA. Samotný projekt jako celek je inovativní, pracuje s řadou demonstračních a pilotních aktivit a přinese minimálně v měřítku ČR poznání, které dosud nikde nebylo získáno. Podobná situace je v partnerském regionu Slezském Vojvodství, respektive v Polsku, kde zatím také nebyl přístup k regionální adaptaci vyvinut s výjimkou projektu LIFE-IP EKOMALOPOLSKA, který se zaměřuje na implementaci regionálního energetického a klimatického akčního plánu.

Předložený návrh projektu zahrnuje všechny typy činností současně (příklady dobré praxe, inovace a demonstrace).

Best practice

Projekt využívá příkladů dobré praxe získaných na území ČR i v zahraničí. Zdrojem dobré praxe jsou projekty (uvedené v předchozí kapitole) a také dílčí realizace zejména v podmínkách ČR. Dobrá praxe bude aplikována u školících modulů v rámci aktivit A., kde bude využito zkušeností z projektu LIFE Treecheck⁸ a zkušeností Nadace partnerství při vzdělávání různých skupin stakeholderů v tématu klimatických změn a adaptace. V rámci aktivity C.4. bude vytvořen soubor příkladů dobré praxe, které ukáží ověřené přístupy realizace adaptačních opatření. Databáze bude průběžně doplňována o další příklady. Dostupnou dobrou praxí se budou řídit i poradenská centra C.5. opět díky nabytým zkušenostem NaP. Dobrá praxe bude aplikována napříč aktivitami E. Zejména pro vzdělávání na úrovni škol a samospráv budou využity přístupy, které jsou již ověřené a vycházejí ze znalosti vnímání cílové skupiny i znalosti systému, ve kterém fungují.

Demonstration

V řadě aktivit chceme ukázat přístup k tvorbě konkrétních výstupů, abychom docílili kvality výstupů, jejich porovnatelnosti a možnosti vyhodnocení. Tyto výstupy budou určeny k šíření v rámci MSK i mimo něj. Demonstrační charakter mají zejména aktivity:

- C.1.5. - plány zeleně v pilotních městech budou vyvíjeny společně a na základě známých postupů, aby ukázaly vhodnou formu těchto plánů pro práci v podmínkách změněného klimatu
- C.1.6. - podobně budou zpracovány plány hospodaření s dešťovou vodou, které opět v podmínkách pilotních měst zkombinují dobrou praxi z jiných měst (např. Olomouc) a demonstrační charakter pro další města v MSK a v ČR
- C.3.1. – územní studie jsou standardním nástrojem územního plánování a jejich využití pro témata adaptace ukáže možnosti tohoto nástroje dalším krajům v ČR. I zde budou kombinovány přístupy dobré praxe a pilotní akce, neboť zejména v metodologii budou požitky prvky ověřené, nicméně zatím v rámci takového nástroje jen omezeně aplikované.
- C.7. – je souborem demonstračních a pilotních projektů. Demonstrační jsou C.7.3., C.7.5., a C.7.8. Budou realizovány demonstrační přístupy k řešení vodních nádrží a jejich využití v kontextu klimatické změny (Orlová, Havířov) a dále bude navržen přístup k návrhu využití území postiženého těžbou pro účely rozvoje území a zároveň zlepšení vlastností rozvojových ploch v kontextu dopadů klimatických změn. V rámci C.7.6. budou řešena veřejná prostranství. Přístup k nim je teoreticky znám a existují z ČR (Brno, Kyjov) příklady

⁸ <https://www.lifetreecheck.eu/cs/>

dobré praxe, které budou využity k demonstračním návrhům ve městech Karviná a Havířov.

Pilot (innovation)

Pilotní aktivity rozšiřují poznání uplatnění inovativních přístupů v praxi. Pilotní charakter má většina aktivit projektu a to z důvodu zatím nedostatečného uplatnění řady adaptačních i mitigačních postupů v praxi, nebo jejich malého ověření v podmínkách ČR. Podobně jako v předešlých případech se často jedná o kombinaci demonstračních a pilotních aktivit, do kterých zároveň pronikají i postupy dobré praxe. Z významných pilotních aktivit zmiňujeme následující:

- A.2.2. – chce vyvinout a otestovat (C.7.4.) nové postupy pro rekultivaci území po těžbě s ohledem na zmírnění dopadů klimatických změn v území. Klimatické změny jsou aspektem, který se zatím v rekultivačních postupech neprojevil.
- C.1.1. – Regionální adaptační plán pro Slezské vojvodství bude v Polsku prvním podobným plánem a přinese zkušenosti, které jsou zajímavé i pro další polská vojvodství.
- C.1.7. Koncepce o zeleň v majetku MSK se bude věnovat dopadům klimatických změn a vzhledem k tomu, že součástí je rovněž doprovodná zeleň komunikací ve správě MSK, jedná se koncepci, která dnes většině krajů chybí a bude proto důležitým pilotním výstupem.
- C.2.2. – systém pro řízení energetické spotřeby a zlepšování energetické účinnosti ve vazbě na adaptaci budov na změny klimatu je dnes provozován v několika větších městech zpravidla ve vazbě na SECAP, kraje tento systém bude vytváří nebo funguje pouze v omezené podobě. Takto komplexní systém bude unikátní v rámci ČR.
- C.3.2. – systém péče o zvláště chráněná území v podmínkách klimatických změn míří na území ve správě kraje. Podobný systém v ČR neexistuje u žádného z krajů. Řešení sice bude ve spolupráci s týmem projektu LIFE IP N2K Revisited, nicméně bude unikátní svým regionálním rozměrem a nastavením agendy MSK jako správce těchto území.
- C.3.3. Low carbon and climate resilient development plan nebyl zatím v ČR nikde aplikován, přitom pro úspěšnou transformaci pohornických lokalit i MSK jako uhelného regionu je podobný koordinační nástroj potřeba a bude pilotován na 62 km² pohornické krajiny. Bude využito zkušeností z projektu LIFE IP North-HU-Trans.
- C.4. ačkoliv jsou informační systémy běžnou součástí fungování a komunikace krajů a slouží ke shromažďování dat o území, adaptacím a mitigacím se funkčně nevěnuje (byť částečně) žádný. Takový informační systém v ČR neexistuje ani na centrální úrovni. Proto bude vystavění a užívání takového systému pilotní projekt pro ČR vůbec.
- C.5.4. zahrnutí podnikatelského sektoru do procesu adaptace je v ČR zatím prakticky nerealizovaná oblast. Chceme se pokusit formou vhodné komunikace služeb poradenského centra podílit zájem o posílení klimatické resilience na úrovni malých a středních podniků a v té souvislosti pilotně ověřit i použitelnost tzv. klimatických voucherů.
- C.7. jedná se o konkrétní realizace, z nichž pilotní jsou zejména C.7.1., C.7.4., C. 7.5., C7.6, C.7.7., C.7.9

EFFORTS FOR REDUCING THE PROJECT'S "CARBON FOOTPRINT"

Projekt bude usilovat o realizaci aktivit, které nezatěžují nadměrnou produkcí skleníkových plynů. Některé výsledky projektu naopak sledují zavádění nízkoemisních technologií (C.2.2., C.3.3., C.5.2., C.5.4.). Podobně tak procesy související s administrativou a zajištěním chodu projektu budou navrhovány tak, aby nebyly spojeny s neúměrnou uhlíkovou stopou.

Zelené zakázky:

V prvních fázích projektu bude upravena vnitřní směrnice MSK o zelených zakázkách. Již ve fázi přípravy budou do směrnice uplatněny požadavky na začlenění nízkoemisních a adaptačních řešení zejména pro investiční projekty MSK. Bude se jednat o jeden z nástrojů implementace adaptačních opatření v MSK v rámci veřejného majetku. Tato směrnice bude uplatňována nejen v rámci MSK jako instituce, ale její uplatňování bude vyžadováno také směrem k přísévkovým organizacím a dalším

organizacím s většinovou majetkovou účastí. Výsledná podoba této směrnice o zadávání zelených zakázek bude jedním z výsledků projektu a bude šířena v rámci výsledků do dalších krajů, které ji ještě nemají. Zároveň bude prezentována na větším fóru (konference) pro veřejnou správu zaměřenou na problematiku veřejných zakázek. MSK bude motivovat projektové partnery (zejména samosprávy), aby k přijetí těchto principů také přistoupili jako standardní součástí dobré správy úřadu.

Mobilita:

Tam kde to bude možné, budou osobní setkání nahrazena videokonferencí. Pro nutné cesty v rámci projektu (návštěvy lokalit, nutná osobní setkání apod.) bude přednostně využívána hromadná doprava. Při cestách nad 200 km a větším počtu (3 a více) cestujících bude zvažována cesta automobilem. Tento prostředek může být upřednostněn i v případě zhoršené pandemické situace covid-19 a nezbytnosti cesty, aby se předešlo rizikům nakažení. Pro cestování autem budou přednostně využívány nízkoemisní automobily. MSK již v současnosti disponuje prakticky celou flotilou automobilů na CNG pohon a 4 elektromobily. Cestování letadlem bude upřednostňováno až při vzdálenostech nad 500 km.

Odpady:

Projekt se důsledně zaměří na prevenci vzniku odpadů. Přednostně budou využívány recyklované materiály a vzniklý odpad bude třízen. V rámci setkání týmu a dalších aktivit, kde bude zajišťován catering budou voleny bezobalové služby, případně produkty, pro které jsou využívány recyklované materiály. Tyto podmínky budou součástí systému zadávání veřejných zakázek viz "zelené zakázky".

Lokální dodavatelé:

Pro služby, které budou v projektu zajišťovány budou upřednostňováni lokální dodavatelé, aby se snížily nároky na jejich dojezd do místa výkonu zadaných činností. Tyto podmínky budou součástí systému zadávání veřejných zakázek viz "zelené zakázky".

Společenská zodpovědnost

V rámci activity F. resektive jako komplementární aktivita zorganizuje MSK pro adaptační tým každoroční dobrovolnickou akci zaměřenou na výsadbu stromů. Ročně tak bude projektovým týmem vysazeno 50-100 stromů převážně v rámci měst. Tím projektový tým dále přispěje k zachycení skleníkových plynů a kompenzaci jejich produkce v rámci realizace projektu. Za dobu trvání projektu tak bude vysazeno 500 – 1000 stromů, které za svůj život zachytí 500 – 1000 tun CO₂.

STAKEHOLDERS INVOLVED IN THE PROJECT

Main stakeholders and their role in the project:

Stakeholdři v území jsou nedílnou součástí procesu adaptace. Projekt počítá s jejich aktivním zapojením. Část aktivit zapojuje vybrané stakeholdry do jejich řešení (MSK, pilotní města, DIAMO, Slezské vojvodství) a širší skupina stakeholderů je cílovou skupinou vybraných aktivit. Klíčová bude při realizaci cílů projektu komunikace se stakeholdery, participativní přístup, sdílení zkušeností, budování důvěry a šíření znalostí o přínosech adaptačních opatření. Pro účely zlepšení zalostí o skupině stakeholderů, kteří jsou pro realizaci adaptačního procesu nezbytní, budou úvodní aktivity projektu (A.1.) zaměřeny právě na identifikaci této skupiny a zjištění jejich potřeby. Tyto informace budou důležité pro upřesnění aktivit projektu, které se zapojením stakeholderů počítají.

Samospráva kraje a krajský úřad jsou zodpovědní za rozvoj území kraje a navíc má MSK v kompetenci důležité agendy jako jsou například plánování v oblasti vod, územní plánování, ochranu přírody, školství a další. MSK úřad je nositelem projektu a tím sám deklaruje potřebnost adaptace na svém území (což vyplývá mimo jiné také ze Strategie rozvoje kraje na léta 2019-2027). MSK je zodpovědný za realizaci velké části aktivit projektu je a zároveň i jejich uživatelem. Cílem těchto aktivit je nastavení systémového přístupu ke zvyšování klimatické resilience MSK napříč činnostmi, které zajišťuje MSK a zároveň pro činnosti, které přesahují měřítko nebo tematický dosah zajišťovaná z úrovně MSK koordinovat širší koalici pro adaptaci tvořenou dalšími skupinami stakeholderů. MSK aktualizuje rovněž vnitřní směrnici pro zadávání veřejných zakázek, kde zejména u investic spadajících přímo pod MSK budou nastaveny podmínky, za kterých budou zakázky připravovány a následně soutěženy ve výběrových řízeních. Cílem je, aby i v rámci těchto investic bylo dosaženo co nejvyšší míry zahrnutí opatření na posilování klimatické resilience i snižování emisí skleníkových plynů

Organizace zřízené krajem a příspěvkové organizace – působnost tzv. krajských agentur (MSIC, MSID, MEC) a příspěvkových organizací je velmi různorodá. Jedná se zároveň o velké množství subjektů, které zajišťují servis pro specifická odborná témata, která řeší MSK a zároveň zajišťují službu veřejnosti (školy, nemocnice, domovy pro seniory apod.). Tato skupina stakeholderů může obsáhnout velký dosah potřebných adaptačních aktivit ať už v rámci činností, které zajišťují, tak v rámci svého fyzického majetku (jedná se o stovky budov a hektary pozemků). Část této skupiny je součástí partnerské struktury projektu (krajské agentury), zodpovídá nebo se účastní přímo aktivit projektu a je uživatelem výstupů. Větší část této skupiny bude vtažena do procesu postupně aplikací výstupů projektů zejména v oblasti řízení vybraných agend, investiční činnosti, případně změně nebo rozšíření poskytovaných služeb (na úrovni krajských agentur MSIC, MEC, MSIC).

Samosprávy měst a obcí – samosprávy měst a obcí významným způsobem ovlivňují rozvoj území a rozhodují o jeho prioritách. Pro zvyšování klimatické resilience v lokálním měřítku je tedy nezbytné, aby byl proces adaptace přijat jako horizontální princip, který má vliv na strategii rozhodování o budoucím utváření prostoru měst i obcí. K tomu je zapotřebí přijetí potřebnosti adaptace na dopady změny klimatu jako podmínky budoucího udržitelného rozvoje území, což je možné díky dostatečným informacím a znalostmi benefitů, které adaptační opatření mohou poskytovat. Při dosažení tohoto stavu lze následně předpokládat, že města i obce budou jedním z neaktivnějších žadatelů o dotační podporu adaptačních projektů a také to, že tyto projekty budou vznikat systematicky a v určité synergii. Samosprávy měst a obcí jsou dílem zapojeny přímo do řešení projektu (pilotní města Karviná, Havířov a Orlová) a mají roli ověřování dílčích procesních úkonů, lokálních akcí apod., tedy zároveň jsou zdrojem dobré praxe pro ostatní samosprávy, které v projektu zapojeny nejsou. Tyto samosprávy jsou v roli příjemců výsledků projektu, budou na ně zaměřeny diseminační aktivity a dále také aktivity poskytující odbornou podporu pro zintenzivnění procesu adaptace na lokální úrovni.

Vlastníci a uživatelé pozemků v území – jak drobní vlastníci, tak zemědělské a lesnické podniky, obce, církve ad. – svým hospodařením (nebo naopak jeho absencí) přímo ovlivňují stav krajiny a tím i její odolnost vůči dopadům změny klimatu. Bez aktivity těchto subjektů není možné dosáhnout významnějších potřebných změn v krajině. Zajištění pouze povinné péče zdaleka nestačí a nijak nemotivuje tuto skupinu stakeholderů k zavádění potřebných adaptačních opatření. Tato skupina stakeholderů je v projektu oslovována cílene zejména prostřednictvím činnosti Poradenského centra

pro sídla a krajinu, které bude pracovat s informacemi o území a prioritách zlepšení stavu krajiny, které vycházejí z AS MSK a výstupů zpracovaných v rámci projektu. Spolu s touto činností budou pro hlavní vlastníky, správce a hospodařící subjekty uspořádány zvláštní osvětové a informační akce, kde jim budou nabídnuty potřebné informace a také služby, které mohou podpořit jejich aktivitu v oblasti adaptací. Na tuto skupinu budou zaměřeny i vybrané dotační nástroje, jejichž vhodné nastavení je rovněž jedním z cílů projektu.

Veřejnost – místní obyvatelé jsou přímí i nepřímí uživatelé socio-ekonomických přínosů adaptačních opatření. Mohou pozitivně i negativně ovlivňovat realizaci adaptací a vůbec přijetí procesu adaptace v místním i regionálním měřítku. Na jejich zájmu a znalosti významu klimatických změn pro každodenní život závisí i podpora těchto témat v podobě zvolených zástupců v samosprávách kraje, měst a obcí. Své role si veřejnost často není vědoma, případně nemá dostatek informací k tomu, aby tuto roli zastávala dostatečně informovaně. Veřejnost je tedy rovněž jedním z klíčových stakeholderů v území a nejenže projekt bude usilovat o lepší poznání stavu informací o klimatických změnách u veřejnosti a podpory potřebných opatření, ale přímo se zaměří na formu informačních kampaní na to, aby došlo ke zvýšení povědomí v tomto tématu.

NGO – doplňují činnost státních organizací a pomáhají ve specifických oblastech, které jsou z pozice veřejné správy těžko dosažitelné. NGO považujeme za jedny z nejvýznamnějších příjemců výstupů projektu. Ať už jde o informace, které budou v rámci projektu dávány k dispozici, tak v oblasti realizace konkrétních nástrojů, jako je například osvěta a vzdělávání. NGO jsou navíc také tradičním a zajímavým příjemcem prostředků na realizaci adaptačních opatření.

Expert z akademické a odborné sféry jsou nositeli znalostí o procesech klimatických změn a jejich dopadů v území. Podílí se na odborných podkladech a výsledcích, které dopadají na řadu praktických odvětví, které mají na území vliv. Tato skupina bude zapojena do nalézání nejlepších dostupných způsobů realizace konkrétních výsledků projektů, metod práce i způsobu šíření výsledků. Jednotliví odborníci z regionu budou přizýváni k odborným debatám na tato témata v rámci Stálé konference LIFE, jejímž cílem bude zajistit vysokou odbornou úroveň přístupu k řešení aktivit.

EXPECTED CONSTRAINTS AND RISKS RELATED TO THE PROJECT IMPLEMENTATION

Seznam shrnuje hlavní zjištěná rizika projektu. U všech rizik jsme určili pravděpodobnost výskytu (vysoká, střední, nízká) a úroveň dopadu (významná, střední, nevýznamná), pokud jsme nepoužili žádné z opatření k jeho odstranění nebo minimalizaci. Pro každé z těchto rizik navrhujeme následná opatření (řešení), která sníží pravděpodobnost rizika. Monitorování rizik bude nedílnou součástí řízení projektu.

Shrnujeme zásadní vnitřní a vnější rizika úspěšné realizace v pořadí podle jejich významu. Ke každému je připojen návrh jeho eliminace.

1. Nové pracovní úvazky se nepodaří obsadit dostatečně kvalifikovanými pracovníky, nepodaří se zajistit dostatek kvalifikovaných expertů a dodavatelů služeb – nejsou na pracovním trhu, nabízená odměna je málo motivační
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Řešení: maximálně rozšíříme postupy vyhledávání vhodných uchazečů včetně hledání po linii profesních kontaktů, mj. na univerzitách. Nabídneme family-friendly podmínky a benefity. Přijímání nových pracovníků rozložíme do delšího období.
2. Změna kurzu EUR – CZK dle současných ekonomických prognóz, posílení české koruny a tím snížení prostředků na realizaci projektu.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Řešení: správné řízení rozpočtu, podle možností včasné vynaložení větších výdajů. Eventuální úspory budou přednostně využity pro dorovnání nižší přijaté sumy v případě výrazného poklesu kurzu. V případě potřeby bude dodatečné dofinancování hledáno v rámci partnerské struktury projektu, zejména u hlavního nositele projektu.
3. Časový management: nedodržení harmonogramu projektu (např. v důsledku pokračování pandemického stavu Covid-19), zpoždění výstupů, které jsou zároveň vstupy pro navazující aktivity, narušení časové provázanosti aktivit projektu.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Řešení: zkušený řídicí tým a zastupitelnost klíčových členů týmu, pečlivé plánování, příprava a řízení aktivit projektu; důsledné sdílení informací, efektivní komunikace, vhodné a stabilní komunikační nástroje, jejich alternace (pro případ práce on-line).
4. Komplementární projekty se zpozdí, jeho výstupy nebudou k dispozici včas.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Řešení: Plánované komplementární projekty jsou známy, mají stanovený harmonogram a k jejich zpoždění by nemělo dojít. Větší ohrožení je u zatím přesně nespecifikovaných menších projektů, které jsou plánovány jako navazující na výsledky aktivit IP. V jejich případě může dojít k administrativním prodlevám. Nicméně trvání projektu je dostatečné na to, aby se tyto prodlevy významněji projevíly. Trvalou snahou bude průběžně vést databázi komplementárních projektů a zjišťovat jejich stav. V případě, že by přeci jen mělo dojít k zásadnímu zpoždění nebo nerealizaci projektu, budou hledány projekty, které jsou svým objemem a dopadem ve vztahu k cílům projektu obdobné.
5. V důsledku dopadů covid-19 krize na zvýšené vydaje MSK nebudou k dispozici dostatečné zdroje na dotační programy MSK zaměřené na mitigační a adaptační opatření.
Míra rizika: střední
Dopad: střední
Řešení: Návrh těchto programů bude připraven jako flexibilní s tím, že fádrové podpory budou v rozahu, který nezatíží významně rozpočet MSK. Ostatní podpory budou navrženy pro různé scénáře vývoje rozpočtu.

6. Zamýšlení uživatelé nástrojů a výsledků nebudou mít zájem o jejich využití, nástroje nebudou odpovídat jejich potřebám.
Míra rizika: malá
Dopad: velký
Řešení: nástroje a výstupy budeme od počátku vyvíjet v součinnosti s uživateli. Připravíme srozumitelné metodiky relevantní pro procesy ve veřejné správě. Nabízené výstupy a nástroje budeme dobře propagovat. Uživatele zaškolíme v jejich používání. Pro mobilizaci zájmu využijeme autority MSK a MŽP. V průběhu projektu nástroje a metodiky ověříme v praxi a aktualizujeme podle zpětné vazby od uživatelů.

7. Výstupy vyžadující projednání v orgánech samosprávy a tím jejich další implementaci, nebudou schváleny.
Míra rizika: malá
Dopad: velký
Řešení: Zmíněné výstupy projektu byly většinou schváleny orgány samsprávy již při přípravě žádosti. Zároveň bude v rámci řešení úzce komunikováno se samosprávou, aby byly výstupy srozumitelné. V případě změny politického vedení v důsledku výsledků voleb bude projekt a jeho aktivity novému politickému vedení představeny.

8. Neochota klíčových stakeholderů zapojit se do projektu.
Míra rizika: malá
Dopad: velký
Řešení: Pro předcházení riziku uplatníme principy efektivní komunikace. Využijeme existující sítě a kontakty. Použijeme jazyk srozumitelný stakeholderům. Formulujeme a sdělíme význam spolupráce pro samotné stakeholdery. Stakeholderům umožníme zapojit se do aktivit také později nebo i po skončení projektu. Již v dnešní době je znám zájem větší části stakeholderů o podporu adaptací a jejich koordinaci. Tyto činnosti budou projektem posilována.

Žádná zásadní rizika pro společnost a ekonomiku nepředpokládáme.

CONTINUATION / VALORISATION AND LONG TERM SUSTAINIBILITY AFTER THE END OF THE PROJECT

How will you ensure the longterm implementation of the plan and beyond?

Pro dlouhodobou a kontinuální implementaci AS MSK musí být splněny tyto podmínky:

1. Process adaptace je součástí většiny důležitých agend zajišťovaných MSK a místními samosprávami
2. Stakeholdři, jako součást adaptačního procesu jsou dostatečně motivovaní a podílí se na adaptaci i vlastními prostředky, protože se jim to dlouhodobě vyplácí
3. Existuje dostatek příkladů dobré praxe s ověřeným řešením, mezi aktéry procesu adaptace nejsou znalostní bariéry
4. Tam, kde je jsou adaptační opatření stížena ekonomickými nebo sociálními důvody, musí existovat kvalitní nástroje, které pomohou tyto bariéry překlenout
5. Vždy jsou k dispozici informace o úspěšnosti celého procesu, existují nástroje jeho vyhodnocení a také korekce tam, kde to je potřeba.

Tyto podmínky budou projektem COALA a komplementárními aktivitami naplněny následovně:

Ad 1.) Proces adaptace nelze postavit na izolovaných aktivitách, které budou realizovány pouze v rámci projektu a po jeho skončení je bude obtížné udržovat. Naopak je potřeba, aby adaptační proces stavěl na již existujících procesech a agendách a hledal prostor pro jejich lepší nastavení nebo úpravu. Nové procesy a nástroje budou vytvářeny pouze tam, kde ty původní nestačí nebo chybí. Je tedy potřeba, aby adaptační strategie ukázala směr a pak následně pronikala formou dílčích cílů a úkolů do další strategické a plánovací dokumentace. Dále pak na úroveň běžných procesů, jako je příprava investic, řízení příspěvkových organizací, poradenství apod.). Tento přenos a spojení (indikátory výsledku implementace) mezi AS MSK a konkrétními agendami bude na úrovni MSK koordinovat expert pověřený touto činností (hlavní odborný garant adaptace). Totéž bude prostřednictvím koalice pro adaptaci šířeno směrem k dalším samosprávám (zejména městům nad 10 tis. obyvatel). Snahou bude připravit vzdělávací modul pro města (aktivita E.), pomocí kterého budou samosprávám i úředníkům předány příklady možných řešení implementace potřebných procesů.

Ad 2.) Rovněž další stakeholdři musí být součástí celého procesu. Doplní je jejich činnostmi, které jsou nad rámec kompetencí MSK nebo místních samospráv. Jedná se především o vlastníky pozemků, hospodařící subjekty, podnikatelskou sféru, nevládní organizace a další. Zapojení stakeholdrů do procesu bude odrážet jejich role v něm a možnosti celý proces ovlivnit (respektive dopad jejich činnosti v území). Se stakeholdry bude nezbytné pokračovat v intenzivní komunikaci, aby byly známy jejich aktuální potřeby a překážky, které jim brání zapojit se do adaptace Pravidelná interaktivní setkání (semináře), která budou objasňovat význam adaptací, vzájemné spolupráce a postupu. Fungující služby (poradenské služby, podpůrné programy) budou nadále sloužit k průběžné motivaci buď přímo a nebo např. prostřednictvím NGO, které se na práci se stakeholdry v oblasti adaptací mohou více zaměřit. Významní stakeholdři budou přizváni také do koalice pro adaptaci, kterou MSK zřídí.

Ad 3.) Příklady dobré praxe, zejména ty, které byly zrealizovány v ČR nebo alespoň v podmínkách podobných těm, ve kterých budou projekty připravovat místní aktéři mají silný motivační charakter. Tyto projekty jsou zvolna shromažďovány a v rámci projektu bude vytvořena database, která bude pro stakeholdry a další zájemce k dispozici. Tyto příklady dobré praxe budou dále komunikovány v rámci podpory vznikajících projektů poradenskými centry. Je nezbytně důležité, aby databáze reagovala na současné dění a byla vždy aktuální. Nestačí, aby se jednalo jen o dokumentaci výsledku realizace, ale také celého procesu včetně překážek, které bylo nutno překonat a popis způsobů, jakými byly překonány. V návaznosti na předchozí podmínku je potřeba přesně identifikovat znalostní mezery a zaměřit se na jejich odbourání nabídkou dostatečně přístupných a atraktivních informačních materiálů.

Stav znalostí mezi aktéry adaptace musí být průběžně vyhodnocován, aby zaměření těchto kampaní bylo vždy odpovídající potřebám.

Ad 4.) I přes dostatečnou vůli a přesvědčení o potřebě adaptací nebude možné tyto projekty realizovat všude stejnou intenzitou bez dostatečné finanční podpory, která pomůže překlenout náklady na tato opatření a dostupné finanční prostředky z veřejných rozpočtů, nebo rozpočtů podnikatelských subjektů, NNO a fyzických osob. Projekt se proto zaměřuje na mobilizaci finančních zdrojů. Ty jsou z části připraveny na projekty podporované z centrální úrovně a iniciovány aktivitami projektu COALA (poradenská centra) a z části také na projekty, které budou komplementárně podporovány z rozpočtu místní i regionální samosprávy, aby mohly být podpořeny realizace tam, kde celostátních dotací nedosahují, nebo potřebují spolufinancování. COALA tedy vyladí nastavení jednotlivých ekonomických nástrojů, aby mezi prioritními opatřeními existovalo minimum bílých míst, která nejsou podpořitelná. K tomu budou sloužit poradenská centra, která zase pomohou částečně nahradit capacity potřebné na realizaci konkrétních projektů.

Ad 5.) Musí nadále existovat dostatečně robustní informační základna, system pro vyhodnocování celého procesu adaptace a implementace adaptační strategie, který bude přístupný všem aktérům. V RISA budou soustřeďovat mj. podklady pro chod vlastního procesu, ale také data (ve vazbě na průběžný monitoring) o úspěšnosti celé implementace. Tato budou využita pro koordinaci v rámci koalice pro adaptaci a rovněž v rámci týmu. Pravidelný vnitřní reporting zajistí odborný věcný garant projektu, který zajistí pravidelné sdílení těchto informací. Zároveň budou zohledňovány změny v projektu i celém procesu v souladu s potřebami aktérů a území jako takového. Tyto návrhy budou přenášeny v rámci řídicí struktury i směrem k poskytovateli podpory. Pro širší zvětnou vazbu budou využívány zkušenosti a požadavky z národní úrovně, z procesu adaptace v dalších krajích ČR i ze zahraničí v rámci přenosu výsledků projektu COALA.

Which actions will have to be carried out or continued after the end of the project?

Projekt COALA je koncipován jako komplexní rozvojový nástroj, který má pomoci ke zintenzivnění procesu zvyšování klimatické resilience. Jak již bylo uvedeno, cílem je, aby se následně potřebné procesy staly součástí provozu (běžných agend), které jsou těmi nejvýznamnějšími aktéry (regionální a místní samospráva) celého procesu zajišťovány v rámci běžného provozu – svěřených agend. Konkrétní činnosti, které budou pokračovat po dokončení projektu, jsou následující:

- C.1.2. – Předpokládáme, že adaptační strategie bude i nadále ústřední částí aktivit po skončení projektu. Nemusí se přitom jednat o identický dokument. Spíše předpokládáme, že vznikne integrovaná strategie pro oblast environmentálních témat a energetiku, nebo také že dojde k zapracování požadavků na adaptaci a mitigaci do dílčích sektorových strategií. Důležité ovšem zůstává, že celý proces bude koordinován i nadále expertem, který bude součástí týmu MSK a bude mít na starosti klimatickou politiku MSK.
- C.1.7. – MSK bude i nadále pečovat o zeleň v rámci svého majetku, která bude vyžadovat trvalou péči. S touto činností se dlouhodobě počítá v rozpočtu MSK. Na základě vyvinutých postupů budou rozšířena a ověřena opatření na dalších plochách a liniových stavbách. Opatření budou korigovány v závislosti na aktuálních trendech dopadů klimatických změn.
- C.2.1. – SECAP ve městě Karviná bude vyhodnocován a aktualizován. Pozornost se zaměří i na další města a podporu udržitelného energetického plánování. Pro tuto činnost ve veřejné správě bude dlouhodobě poskytovat prostřednictvím zřízených pozic, které budou pokračovat i po skončení projektu, zajišťovat MEC.
- C.2.2. Smart building management system pro budovy MSK bude pokračovat s ambicí dosažení nulových emisí u budov vlastněných nebo spravovaných MSK a to do roku 2050. systém bude postupně aplikován na všech 1200 budov v majetku MSK.
- C.3.1.- I nadále budou zajištěny nástroje územního plánování, které jsou dlouhodobě stabilní součástí plánování a koordinace zájmů v území v ČR. Předpokládáme, že požadavky na zajištění zvýšení klimatické resilience území se stanou pevnou součástí regulace v území, budou pro něj vytvořeny standardy (ve spolupráci s legislativním garantem těchto činností, kterým je

Ministerstvo pro místní rozvoj). Cílem je, aby všechny územní plány reagovaly na potřeby adaptace v území a měly pro to potřebné podklady. bude zaměřena na specifikaci a aktualizaci studijních území

- C.3.2. – Pilotní management chráněných území bude postupně rozšířen i do dalších chráněných území, aby postupně všechny zranitelné lokality měly nejden management plány, ale i konkrétní realizovaná opatření. V budoucnu může dojít i k revizi celé soustavy chráněných území v MSK, pokud by tato opatření nebyla vzhledem k dosaženým výsledkům neudržitelná.
- C.3.3. – Implementace LCCRDOP bude pokračovat i po skončení projektu. Předpokládáme, že s ohledem na dlouhou přípravu území pohornické krajiny bude její nové funkční využití probíhat zvolna a ke stabilizaci území dojde až kolem roku 2045. LDCP tedy bude dlouhou dobu důležitý dokument, který bude záměry v území koordinovat.
- C.4. – Informační systém bude pokračovat, pokud taková činnost bude smysluplná. V návaznosti na rozvoj informšního systému MSK se bude usilovat o jeho větší integraci z částečně nezávislého systému na integrální součást systému, který bude zajišťovat podporu dalších agend. Předpokládáme, že část zejména větších samospráv bude do budoucna z hlediska informací o adaptačním procesu a opatření autonomních a podle tohoto trendu se správa a zpřístupnění dat pro vnější subjekty flexibilně zaměří jen na ty nejdůležitější. I nadále ovšem bude snaha čerpat z území informace o průběhu celého procesu, a by jej bylo možné v dlouhodobé perspektivě účinně vyhodnocovat.
- C.5. – Činnost poradenských center bude pokračovat v závislosti na poptávce. Počítáme ale s tím, že jak se budou měnit podmínky pro realizaci adaptačních opatření, bude potřeba nabízet aktuální služby, které těmto změnám odpovídají. Na konci projektu bude činnost vyhodnocena a stanoven plán pokračování těchto center, případně jejich budoucího formátu.
- C.6. Regionální podpory z rozpočtu MSK budou poskytovány i nadále. Jejich rozsah bude záviset na situaci rozpočtu kraje, kterou nelze s takovým předstihem předvídat.
- MSK bude i nadále usilovat o existenci široké koalice partnerů zvyšování klimatické resilience území a budování bezemisního regionu. Taková koalice dává smysl i v kontextu dlouhodobé transformace MSK jako uhelného regionu.

How will this be achieved? What resources will be necessary to carry out these actions and how will those capacities be ensured?

Projekt COALA je koncipován jako komplexní rozvojový nástroj, který má pomoci ke zintenzivnění procesu zvyšování klimatické resilience. Jak již bylo uvedeno, cílem je, aby se následně potřebné procesy staly součástí provozu (běžných agend), které jsou těmi nejvýznamnějšími aktéry (regionální a místní samospráva) celého procesu zajišťovány v rámci běžného provozu – svěřených agend.

I když máme představu, co bude potřeba dále zajišťovat, přesné pokračování aktivit je s předstihem 10 let velice obtížné stanovit, neboť zřejmě dojde k řadě změn a to i v oblasti klimatické politiky, které budou na design pokračování aktivit projektu nebo jejich potřebnost mít bezesporu vliv. Proto je potřeba už během projektu průběžně reagovat na to, jak tyto změny mění situaci na národní regionální a lokální úrovni a této situaci se přizpůsobit. Ještě v rámci projektu v aktivitě After LIFE bude tento plán upřesněn s ohledem na aktuální podmínky.

Obecně lze ovšem říci, že kraj a místní samosprávy budou i nadále vykonávat činnosti správy území a koordinace činností a to i v oblasti adaptací. Aktivity, které jsou a budou důležité pro pokračování a přesah stanovených cílů do období po ukončení projektu budou zakomponovány do sektorových strategických dokumentů, aby byla zajištěna jejich kontinuita. Tuto činnost bude zajišťovat koordinátor, který bude i po skončení projektu součástí týmu MSK. Tyto činnosti budou navrženy tak, aby byly financovatelné z vlastních zdrojů.

V případě dalších aktérů navážeme na jejich zapojení do projektu. Předpokládáme, že vybudované kapacity budou dostatečné pro pokračování aktivit souvisejících s adaptací a k jejich podpoře budou sloužit poradenská centra, která budou zachována i po skončení projektu. Spolupráce s MSK již zřejmě nebude probíhat ve stejném formátu, nicméně cílem je, aby prostřednictvím experta MSK byly

vytvářeny užší partnerství ad hoc v rámci aktuálně řešených oblastí nebo přípravy dalších společných projektů.

Will the staff recruited/trained during the project continue to work on the implementation of the plan?

Skladba projektového týmu odpovídá nárokům na zaintenzivnění procesu adaptace. Lze předpokládat, že po skončení projektu nebude potřeba, aby celý tým fungoval ve stejném rozsahu činností. Nicméně i to je velice obtížné stanovit s předstihem 10 let. Je tedy možné, že dojde k proměně pozic a jejich zaměření, ale s určitou jistotou s odkazem na zajišťované aktivity můžeme říci, že následující pozice zřízené v rámci týmu budou pokračovat i nadále:

- Expert odborný garant MSK bude plnit úlohu koordinátora celého procesu adaptace v území i do budoucna,
- Expert pro ochranu přírody bude pracovat na resilienci chráněných území a dlouhodobém rozvoji modrozelené infrastruktury
- Expert dotační poradce bude pokračovat v rámci poradenského centra dotací pro potřeby aktérů v území,
- Senior expert MSID bude i nadále zajišťovat odbornou podporu MSK v jejich koordinační činnosti a bude zajišťovat poradenské centrum.
- Expert MSID pro Pohornickou krajinu bude pokračovat v implemenci LCCRDP
- Senior expert MEC pro obast veřejné energetiky a adaptace budov bude pokračovat i po skončení projektu. V tomto případě se dá předpokládat s ohledem na ambice, že těchto pozic do budoucna zachováno více, aby pokryly celý počet obkětů ve správě MSK.

How, where and by whom will the equipment acquired be used after the end of the project? (if relevant)

Předpokládáme, že životnost pořízeného vybavení bude v naprosté většině případů odpovídat délce projektu. V některých případech jako je HW pro potřeby regionálního informačního systému, může být životnost delší, ale bude se jednat zejména o ty aktivity, které budou pokračovat po skončení projektu, tedy pořízené vybavení bude sloužit stejnému účelu.

Samostatnou kategorií je pořízená infrastruktura. Životnost těchto projektů (veřejná prostranství v Karviné, modelové rekultivace, modelová adaptační opatření na budovách MSK) přesáhne trvání projektů a počítá se s jejich udržitelností min. 10 let od jejich realizace. To znamená, že po dobu 10 let nebude měněn jejich účel dle projektové dokumentace a možná je pouze jejich údržba s cílem zajištění tohoto účelu, případně činnosti, které jejich účel podporují (doplňková výsadba zeleně, umístění mobiliáře a informačních prvků apod.)

To what extent will the results and lessons of the project be actively disseminated after the end of the project to those persons and/or organisations that could best make use of them (please identify these persons/organisations)?

Šíření výsledků projektu naváže na tyto aktivity v jeho průběhu. Sumarizaci výsledků nabídneme zejména MŽP. Připravíme ucelený soubor výstupů spolu se zhodnocením dosažených cílů a dílčích výsledků. Takový výstup bude zajímavý pro průběžné nastavení adaptační politiky a zároveň pro koordinační roli, kterou MŽP ve vztahu ke krajům má. Tento výstup poskytneme prostřednictvím zajištění trvalého přístupu do RISA (i po skončení projektu) a dále v letronické podobě na datovém nosiči. Výstupy týkající se reionální adaptace, procesu, vyhodnocení celého systému a doporučení pro jeho nastavení předáme ostatním 13 krajům. Veškeré další výstupy nabídneme v území MSK samosprávám a stakeholdrům prostřednictvím RISA, který bude pokračovat i po skončení projektu.

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Výsledky projektu přeneseme po skončení projektu I do dalších alespoň 20 zemí EU, které jsou uhelnými regiony. Využijeme k tomu platformu CRIT a informační nástroje, které jsou v rámci platformy zavedeny.

Pro co nejširší dopad na potenciální zájemce a veřejnost bude zpracován na konci projektu strhující krátké video, který přístupnou a atraktivní formou shrne 10 let trvání projektu a zdůrazní jeho podstatné milníky a výsledky. Tako můžeme přilákat další zájemce k návštěvě webových stránek, případně ke stažení požadovaných výstupů.

LIFE Integrated Projects 2020

Climate Action

Stage 2 – Full proposal

TECHNICAL APPLICATION FORMS

Part C – detailed technical description of the proposed actions

DETAILS OF PROPOSED ACTIONS

A. Přípravné akce

A.1. Analýza State of the Art

Zodpovědný příjemce:

MSID zodpovídá za výsledek aktivity. Koordinuje proces zpracování a podílí se dílčích činnostech (viz popis aktivity). Zodpovídá také za uplatnění výsledků včetně jeho publikace.

Spolupracující příjemce:

MSK spolupracuje na přípravě, definování skupin stakeholderů, uplatňování výsledků analýz
MŽP kompletně odborně připravuje, zpracovává i následně uplatňuje a zveřejňuje analýzu regionálních adaptačních strategií
SV provádí průzkum veřejného mínění ve Slezském vojvodství

Jak je aktivita důležitá pro implementaci AS MSK:

Jedná se o přípravné aktivity, které slouží k aktualizaci výchozích podmínek v době zahájení projektu. Tyto aktivity souvisí s AS MSK jen nepřímo, nicméně přímo ovlivní nastavení dalších aktivit projektu, které směřují k naplňování AS MSK (popsáno dále)

Popis aktivity:

Aktivita se skládá z následujících dílčích činností:

- Analýza regionálních adaptačních strategií
- Analýza místních adaptačních strategií
- Analýzy významných stakeholderů v MSK
- Průzkumu mínění veřejnosti MSK v otázkách dopadů změny klimatu a potřeb adaptace
- Analýzy využitelnosti ekonomických nástrojů

Analýza regionálních adaptačních strategií

Analýzu zpracovává MŽP. Bude provedena nad existujícími, případně rozpracovanými regionálními adaptačními strategiemi. Podle zjištění se bude jednat o 10 adaptačních strategií. Cílem vyhodnocení je zjistit zejména:

- zhodnocení metodických přístupů
- cílů (ambicióznost) ve vztahu k definovaným problémům
- formy a intenzity participace významných aktérů na tvorbě dokumentu
- uplatňování dokumentu (implementace)
- doporučení pro národní strategii a koordinaci regionálních adaptačních strategií z národní úrovně
- doporučení pro tvorbu krajských (regionálních) adaptačních strategií

Práce na analýze se budou skládat z tvorby metodiky provedení analýzy, která bude následně podkladem pro zadání externímu dodavateli, který zajistí vlastní analýzu. Návrh výsledků analýzy a návrhy doporučení budou projednány s vlastníky analyzovaných adaptačních strategií. Uživatelem výsledku je především MŽP. Výsledkem analýzy bude doporučení pro případnou aktualizaci národní adaptační strategie a doporučení pro adaptační strategie na regionální úrovni

Analýza místních adaptačních strategií

Analýza bude provedena na existujících případně rozpracovaných adaptačních strategiích měst a obcí. Podle zjištění se bude jednat o 10 adaptačních strategií měst. Cílem vyhodnocení je zjistit zejména:

- Jakým způsobem pracují tyto strategie s naplňováním cílů AS MSK
- Jak jsou ve svých cílech a navržených opatřeních ambiciózní
- Jak probíhala participativní část tvorby adaptační strategie
- Jak je nastaveno vyhodnocení a indikátory plnění adaptační strategie.

Práce na analýze se budou skládat z tvorby metodiky provedení analýzy, která bude následně podkladem pro zadání externímu dodavateli, který zajistí vlastní analýzu. Návrh výsledků analýzy a návrhy doporučení budou projednány s vlastníky analyzovaných adaptačních strategií. Uživatelem výsledku je především MSK. Výsledkem analýzy bude doporučení pro případnou aktualizaci AS MSK a doporučení pro adaptační strategie měst a obcí, které budou teprve připravovány nebo pro aktualizaci adaptačních strategií. Výsledky budou zohledněny rovněž v metodice implementaci adaptačních opatření (A.2.1).

Analýza významných stakeholderů v MSK

V rámci této aktivity zajišťované MSK bude nejdříve provedeno podrobné mapování významných stakeholderů na území MSK. Bude tím upřesněno, kterých stakeholderů se implementace AS MSK týká. Mapování stakeholderů bude zahrnovat vytvoření jejich seznamu, popis (včetně signifikantních informací, které byly shromážděny již v rámci přípravy projektu nebo tvorby AS MSK). Dále bude stanoven okruh významných stakeholderů, jejichž vliv je v kraji významný (mají vliv na podstatné území kraje). Mezi významné stakeholdery budou zahrnuti také partneři projektu. Předpokládáme, že celkový počet významných stakeholderů bude cca 50. U významných stakeholderů budou provedeny individuální strukturované rozhovory, které budou následně vyhodnoceny. Získané výsledky budou využity k upřesnění aktivit, které jsou zaměřeny na stakeholdery (A.3., C.4., C.5., E.). Stakeholdři budou přizváni do MS-Klimatické aliance. Zároveň budou výsledky vhodnou formou prezentovány s využitím komunikačních nástrojů a v rámci úvodní konference. Výsledky budou rovněž poskytnuty pro účely ověření národních politik Ministerstvu ŽP.

Průzkumu mínění veřejnosti MSK v otázkách dopadů změny klimatu a potřeb adaptace

V současnosti chybí širší průzkum postojů a potřeb široké veřejnosti, jejichž znalost je důležitá pro správné nastavení komunikační strategie a intenzivnější vtažení do procesu adaptace na území MSK. Pro zhodnocení potřeb široké veřejnosti bude využit profesionální sociologický průzkum zpracovaný metodou CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Do výsledků budou zahrnuty rovněž výstupy z projektu LIFE TreeCheck, který se obdobným průzkumem v rámci celé ČR zabýval také. Předpokládá se oslovení vzorku cca 1000 respondentů žijících v MSK. Výsledky budou zpracovány nejen pro interní potřebu projektu (nastavení komunikačních aktivit, zacílení aktivit na širokou veřejnost), ale budou rovněž atraktivní formou vizualizovány a zveřejněny prostřednictvím komunikačních nástrojů. Průzkum bude poskytnut Ministerstvu životního prostředí ČR a Ministerstvu klimatu v Polsku pro ověření národních politik. Průzkum veřejného mínění zaměřený na postoje veřejnosti k otázkám změny klimatu a dopadů klimatických změn zpracuje pro své území rovněž SV. Výsledky budou srovnány s průzkumem v MSK a budou analyzovány z hlediska rozdílů a tím i reflexe aktuálního stavu povědomí a nálad ve společnosti ve vztahu k tomuto tématu. Výsledek srovnání bude společně prezentován. I v případě SV bude výsledek průzkumu sloužit jako podklad ke zpracování Regionálního plánu adaptace (aktivita C.1.1.)

Analýza využitelnost ekonomických nástrojů

Analýza bude zaměřena zejména na nové dotační programy (zejména operačních programů) v novém programovacím období EU (2021-2027). Vzhledem k tomu, že konečná podoba těchto programů není v současnosti známa, bude po jejich zveřejnění (předpokládáme do doby zahájení

projektu) provedena analýza ve vztahu k možnostem financování projektů zaměřených na adaptaci na změny klimatu (typově i objemem financí). Analýza se zaměří rovněž na méně využívané zdroje – komunitární programy a financování související s transformací uhelných regionů (Just Transition Fund). Tento výstup bude využit pro mobilizaci finančních prostředků v rámci komplementárního financování projektů připravených (iniciovaných) realizací projektu COALA.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

Jedná se o přípravnou aktivitu, která bude realizována na začátku projektu. V 1Q – 2Q 2022 bude vytvořena metodika vyhodnocení adaptačních strategií, výběru významných stakeholderů, analýzy ekonomických nástrojů a vytvoření zadání průzkumu veřejného mínění. Výběr dodavatelů a zahájení aktivit se předpokládá nejpozději ve 3Q 2022. Výsledky aktivit budou dosaženy:

- U analýz regionálních a místních adaptačních strategií do 1Q 2023
- U analýzy stakeholderů, využitelnosti ekon. nástrojů a u průzkumu veřejného mínění do 4Q 2022

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Vzhledem k nastavení hierarchie veřejné správy, kdy je správa území svěřena především obcím (v MSK je 300 obcí) a kraje zajišťují zejména koordinaci této činnosti, respektive řeší záměry regionální významu, je nezbytné disponovat dobrými znalostmi stavu adaptačního procesu na místní úrovni. Tyto informace jsou důležité pro nastavení podpory implementace adaptačních opatření z úrovně MSK a zároveň mohou pomoci k motivaci dalších.

Implementace AS MSK závisí na dobré znalosti potřeb a postojů stakeholderů, kteří mají významný způsobem vliv na její průběh. Tyto informace jsou důležité zejména pro upřesnění nastavení aktivit projektu a také zacílení komunikačních aktivit. V rámci tvorby AS MSK byli osloveni vybraní významní stakeholdři MSK a byly s nimi provedeny strukturované rozhovory (viz příloha). Tento podklad je potřeba dále zpřesnit a zejména aktualizovat, aby informace odpovídaly aktuálnímu stavu v době zahájení projektu. Stakeholdři budou rovněž přizváni k účasti v MS-Klimatické alianci.

Není dostatečně znám přístup veřejnosti k adaptaci. Znalost aktuální výchozí situace (State of the Art) je rozhodující pro nastavení vlastních aktivit projektu. Výchozí stav v době tvorby žádosti je uveden v B části žádosti. Přestože tyto informace vycházejí ze zjištění učiněných zejména v rámci zpracování Analýzy zranitelnosti MSK vůči změnám klimatu a dále také v rámci Adaptační strategie MSK, pro zacílení projektu a následně také realizace politiky v oblasti přizpůsobení se změnám klimatu je potřeba tyto informace doplnit a aktualizovat, aby mohly být aktivity projektu lépe zacíleny.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Aktivita ve vztahu k dosažení cílů projektu podpůrná, nicméně velmi důležitá. Projekt si klade za cíl zavedení procesu adaptace. Znalost potřeb a postojů stakeholderů hraje významnou úlohu při nastavení role stakeholdů v procesu adaptace, a výsledků projektů, které budou doručeny právě stakeholdrům. Implementace AS MSK vyžaduje podporu široké veřejnosti a výsledky sociologického průzkumu jsou tedy důležité pro nastavení nástrojů komunikace. Rovněž aktualizace využitelnosti ekonomických nástrojů s ohledem na potřeby MSK, zvláště v situaci, kdy přesné parametry některých významných dotačních programů nejsou známy, bude důležitá pro strategii mobilizace finančních zdrojů (C.6.).

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Ochota stakeholderů ke strukturovaným rozhovorům
Popis rizika: Realizace strukturovaných rozhovorů může narazit na nedostatek času a nízký zájem o rozhovory. Rozhovor tak neproběhne, nebo ne v potřebné kvalitě.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: velký
Opatření: Pro organizaci rozhovorů bude stanoven dostatečný časový prostor. Rozhovory budou navrženy tak, aby byly samy o sobě pro respondenty zajímavé a současně aby nebyly časově neúměrně náročné. Metodika rozhovorů bude konzultována s externími odborníky na tuto oblast. Dotazující budou proškoleni v zásadách vedení strukturovaných rozhovorů.

- Riziko 2:** Nevhodné nastavení průzkumů veřejného mínění
- Popis rizika: Pro průzkumy bude nevhodně nastavena metodika a výsledky budou zkreslené nebo nereprezentativní.
- Míra rizika: malá
- Dopad rizika: velký
- Opatření: Strukturování rozhovory (dotazníky) bude připraveny ve spolupráci s odborníky v oboru sociologie. Průzkum veřejného mínění bude zadán externímu subdodavateli, který se na průzkumy tohoto typu specializuje – budou stanoveny kvalifikační kritéria pro výběr zadavatele a rovněž požadavek na použití standardizované a certifikované metody průzkumu.
- Riziko 3:** Některé informace o dotačních programech nebudou s ohledem na stav přípravy k dispozici
- Popis rizika: S ohledem na zpoždění při vyjednávání dotačních programů částečně zapříčiněným pandemií COVID-19 nelze další vývoj s určitostí předjímat. Hrozí tedy, že analýza nebude možné v potřebné úplnosti dopracovat v potřebném termínu.
- Míra rizika: střední
- Dopad rizika: malý
- Opatření: Zpracovatelé analýzy budou na tuto situaci připraveni. Vzhledem k tomu, že analýzy ekonomických nástrojů využitelných pro podporu adaptací jsou určeny především pro zahájení aktivity zaměřené na mobilizaci zdrojů a dále pro účely poradenských služeb, bude plnění přizpůsobeno aktuální situaci. Tedy výstupy z analýzy budou dopracovány v okamžiku, kdy budou informace dostupné a zmíněné aktivity budou nastaveny tak, aby toto zpoždění reflektovaly, případně budou poskytované informace v rámci poradenských služeb postupně zpřesňovány.

Očekávané výsledky:

- analýza stakeholderů – zpráva bude obsahovat metodiku analýzy, seznam významných stakeholderů MSK, jejich identifikaci, rozbor jejich potřeb a bariér ve vztahu k zapojení do procesu adaptace. Zpráva bude obsahovat návrh na úpravu aktivit směrem k eliminaci bariér a naplnění potřeb stakeholderů.
- analýzy regionálních AS s doporučením pro NAS a RAS
- analýzy 10 místních AS s doporučením pro aktualizaci AS MSK a AS měst
- 2 zprávy o stavu veřejného mínění v MSK a ve SV ve vztahu k dopadům klimatických změn. Obsahem bude popis metodiky a výsledky průzkumu včetně interpretace závěrů pro další práci s veřejností a nastavení aktivit projektu. Zároveň budou výsledky vizualizovány v přehledných grafech, které poslouží ke zveřejnění.
- analýza finančních nástrojů využitelných pro realizaci adaptačních opatření. Zpráva bude obsahovat popis metodiky, analýzu relevantních dotačních programů (na úrovni EU, národních i regionálních). Budou identifikovány bílá místa – tedy oblasti, které nejsou dostatečně podporovány, respektive přípustní žadatelé a pravidla těchto programů, které mohou využívání prostředků omezovat. Součástí doporučení pro relevantní aktivity projektu (mobilizace zdrojů)

A.2. Metodická a odborná příprava adaptace území MSK

A.2.1. Metodiky a zásady pro adaptaci

Zodpovědný příjemce:

MSID zodpovídá za koordinaci aktivity přípravy metodických a odborných podkladů, koordinuje vzájemně týmy zpracovatelů, zodpovídá za přípravu a zpracování Metodika implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni, zodpovídá za zveřejnění výstupů, organizaci seminářů k představení výstupů a další šíření výsledků

Spolupracující příjemce:

MSK zodpovídá za zpracování Zásad budování zeleno-modré infrastruktury.

MŽP zajišťuje prezentaci metodiky implementace adaptačních opatření na národní úrovni

Jak je aktivita důležitá pro implementaci AS MSK:

Metodická a odborná příprava bude zaměřena na podporu přípravy adaptačních opatření na lokální úrovni a dále na zásady tvorby modro-zelené infrastruktury v MSK a adaptaci budov. Podpora implementace adaptačních opatření naplňuje AS MSK, jejímž cílem je:

Snižovat efekt tepelného ostrova měst a podporovat ekosystémové služby pomocí přírodě blízkých řešení. Zajistit udržitelné nakládání s vodou na soukromém i veřejném majetku. Adaptační opatření jsou přirozenou součástí územního plánování“ (kap. 3.6.).

Pro vlastní realizaci je potřeba stanovit pravidla, aby byla v souladu s potřebami v území a konkrétní realizovaná opatření přinášela očekávaný efekt. Spolu s příklady dobré praxe (aktivita E.2.) budou základem pro přípravu konkrétních adaptačních opatření v území.

Popis aktivity:

Aktivita je zaměřena na tvorbu metodický podkladů. Obsahem aktivity bude zpracování:

- Metodiky implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni
- Zásady budování zeleno-modré infrastruktury na území MSK

Metodika implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni

Cílem metodiky je pro města a obce MSK připravit postup pro realizaci adaptačních opatření a tím přispět k intezivní přípravě adaptačních opatření v MSK. Metodika bude zaměřena na rozbor cílů adaptační strategie města, identifikaci konkrétních adaptačních opatření a pak na proces vlastní přípravy adaptačních opatření. Metodika bude řešit 2 scénáře - pro situaci, kdy město má a kdy nemá zpracován akční plán. Metodika bude představena městům a obcím nejen v MSK, ale bude prezentována rovněž formou národních seminářů ostatním městům a obcím v ČR.

Zásady budování zeleno-modré infrastruktury

Cílem tohoto dokumentu je poskytnout ucelenou informaci o prvcích modro-zelené infrastruktury na území MSK (samostatně pro volnou krajinu a zastavěné území obcí). Tyto informace budou vyhodnoceny z hlediska ucelenosti struktury a potenciálu dalšího rozvoje. Výstupem bude podrobný popis území z hlediska stavu MZI a také přehledné mapové výstupy, které ukáží současný stav (reálně), plánovaný stav (dle ÚPD) a návrhový stav (potenciál). V mapových podkladech budou rovněž zvýrazněny rizikové oblasti ve vztahu k dopadům změny klimatu (erozně ohrožené oblasti, oblasti s rizikem sucha, oblasti se zvýšeným pohybem veřejnosti apod.). Na podkladě vyhodnocení stavu MZI budou zpracovány základní doporučení pro další rozvoj. Tato doporučení budou strukturována dle nástrojů, které jsou pro implementaci MZI v území zásadní – územní plánování, strategické plánování, investiční proces. Doporučení budou zaměřena rovněž na významné stakeholdry, zejména vlastníky půdy a hospodařící subjekty. Tato doporučení budou vytvářena v souladu s analýzou stakeholderů (aktivita A.1.) a budou podkladem pro činnost poradenských center (aktivita C.5.1., C.5.2., C.5.3., C.5.4.). Dokument bude určen MSK jako podklad pro územní plánování a aktualizaci AS MSK, obcím pro podobné činnosti a přípravu konkrétních projektů, MSID pro poradenskou činnost a dále k zvyšování informovanosti.

Výsledek bude rovněž podkladem pro další aktivity projektu, zejména:

- C.1. – podklad pro zpracování a implementaci územních studií
- C.3. – podklad pro zpracování odborných studií
- C.4. – zdroj dat o území pro využití v rámci RISA
- C.6. – podklad pro revizi a zacílení systému krajských dotačních nástrojů

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze:

Metodika implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni - na počátku první fáze projektu bude vytvořen věcný záměr metodiky (obsahová struktura). V rámci jeho tvorby bude provedena analýza současných materiálů, které se tvorbou strategických dokumentů a adaptačních strategií zabývají a bude rovněž posouzen obsah adaptačních strategií měst zpracovaných v městech

MSK (i mimo něj). Nad věcným záměrem bude uspořádáno pracovní setkání (v rámci Stálé konference MS-Klimatické aliance), kde budou kromě relevantních partnerů projektu a zástupců dalších měst z regionu přizváni i externí experti, kteří mají zkušenosti se strategickým plánováním. Návrh metodiky bude vytvořen na základě doporučení pracovního setkání experty MSID a následně bude projednán v pracovní skupině také za účasti zástupce MŽP. Dokončení metodiky se předpokládá v průběhu roku 2023. Hotová metodika bude představena formou 2 seminářů v MSK, bude zveřejněna k volnému užívání a bude diskutována rovněž na společném setkání se Slezským vojvodstvím. Na národní úrovni bude metodika ve spolupráci s MŽP rovněž představena dalším městům a krajům formou 2 seminářů v Praze a v Brně.

Zásady budování zeleno-modré infrastruktury – v první fázi bude vyvinuta metodika mapování na základě existujících podkladů. Vývoj se předpokládá v prvních 6-8 měsících projektu. Vlastní mapování bude provedeno 2Q roku 2023. Konečná verze bude k dispozici na konci roku 2023. Následovat bude její zveřejnění a představení na seminářích v 1Q roku 2024.

2. - 4. fáze:

Metodika implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni - na konci druhé fáze (4Q 2026) projektu proběhne vyhodnocení metodiky, jejího využití a praktické zkušenosti s její aplikací. Dle potřeby bude metodika aktualizována (1Q - 3Q 2027), případně bude zaměřena na dílčí procesy, které se nepodařilo do té doby dostatečně zvládnout a mohou být překážkou pro realizaci adaptačních opatření. Aktualizovaná metodika bude zveřejněna a nabídnuta k dalšímu užívání v MSK a pro další města a obce MSK (4Q 2027)

Zásady budování zeleno-modré infrastruktury – budou v dalších fázích rovněž vyhodnoceny. První úroveň vyhodnocení bude procesní, tedy zaměřená na aplikovatelnost a aktuálnost doporučení. Vyhodnocení v této úrovni proběhne 4/Q roku 2026 a dle potřeby budou aktualizovány (1 - 3Q 2027). Další úroveň vyhodnocení bude provedena až ke konci projektu (4Q 2030 – 3Q 2031) a bude zaměřeno na zjištění stavu rozvoje a aktualizaci potřeb. Předpokládá se, že část informací o změnách v modro-zelené infrastruktuře bude doplňována průběžně prostřednictvím informačního systému RISA (aktivita C.4), část informací bude potřeba doplnit sběrem aktuálních informací (letecké snímky apod.). Při této aktualizaci budou upřesněny rovněž rizika v území a dle potřeby upraveny také doporučení.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Pro zdárné naplnění klíčových cílů projektů zejména zaměřených na implementaci adaptační strategie MSK a zvýšení jeho odolnosti vůči změnám klimatu je nezbytné zvýšit úroveň odborných podkladů, sjednotit metodický přístup k naplňování těchto cílů a zároveň intenzivně ověřovat platnost a realizovatelnost navržených kroků se subjekty, které zodpovídají za realizaci. Zároveň jsou tato odborná a metodická východiska důležitá pro diskusi a prohlubování znalostí na úrovni jednotlivých aktérů celého procesu adaptace. Nezanedbatelné je rovněž to, že ačkoliv se bude jednat o odborné zázemí s výrazným akcentem regionálních specifik, je právě implementace těchto specifik do celého procesu adaptace zajímavým momentem, který lze sdílet s dalšími regiony nejen v ČR, ale i zahraničí.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

V ČR dnes neexistuje oficiální metodika pro implementaci adaptačních strategií akčních plánů. Problém se s postupem času přesunul z přístupu ke zpracování adaptační strategie k jejich implementaci. V současnosti již většina měst a obcí chápe klimatickou změnu a její dopady jako významný faktor, který dopadá nejen na rozvoj, ale i provozní hospodaření měst a zároveň může zásadně určovat podmínky pro kvalitu života obyvatel. Jedná se o specifický problém, který lze jen těžko zobecnit, nicméně faktem je, že uznávaný postup pro nastavení adaptačního procesu na místní úrovni v současnosti neexistuje a projekt COALA může přispět k lepšímu poznání a návrhu možných řešení, která budou formulována tak, aby byla využitelná v různých podmínkách.

V současnosti zatím neexistuje ani oficiální metodika mapování a vymezení zelené infrastruktury v rámci ČR, nicméně je zaveden tzv. Územní systém ekologické stability (ÚSES), který je vymežován v krajině (prostřednictvím územních plánů), jako tzv. zelená páteř krajiny. ÚSES ovšem metodicky plně neodpovídá naplnění potřeb funkční zeleně (myšleno komplexní funkce) v krajině. Často je vymežován pouze v dokumentacích, ale je obtížně realizovatelný. Nové postupy vymežování zelené

infrastruktury byly zatím vytvořeny pouze experimentálně v rámci výzkumných projektů a dosud nedošly širšího praktického uplatnění. Tento stav, kdy je MZI považována za jeden z důležitých nástrojů adaptace území na dopady změny klimatu a současně není terminologicky ani realizačně ukotvený, je nevyhovující, a proto je snahou řešení projektu COALA takový nástroj vytvořit, aby byl rozvoj MZI koncepční a postavený na současných přístupech (ÚSES), reálných hodnotách v krajině a také na aktuálních odborných východiscích. Také z tohoto důvodu budou při tvorbě metodiky brány v úvahu již ukončené nebo probíhající projekty, které se tématu věnují. Současně bude průběh prací úzce koordinován s partnerem projektu MŽP, aby byl případný výstup uplatnitelný v rámci ČR, tedy aby nebyl duplicitní a pokrýval zejména regionální a lokální souvislosti.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Správné nastavení metodik a doporučení
Popis rizika: Metodika nebude vycházet z reálné situace v území, bude narážet na neochotu při její aplikaci a nepřinese očekávané změny.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Metodiky se zaměřují na oblast, která není v současnosti v ČR dostatečně uchopena a tou je implementace cílů adaptačních strategií do reálných adaptačních opatření. Zpracování metodik bude navíc předcházet důkladná odborná diskuse a její návrh bude ověřen také s cílovou skupinou. Důležitým opatřením je rovněž průběžná aktualizace metodik v souladu s vývojem situace v MSK i ČR, aby vždy reflektovala oblasti potřebných změn.
- Riziko 2:** Mapování MZI nebude využíváno jako podklad pro realizaci adaptačních opatření.
Popis rizika: V současnosti existují dílčí nebo místní odborné podklady o území, které umožňují realitaci adaptačních opatření, tedy existence dalšího podkladu nemusí být v území přijímána rovnoměrně ochotně.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: malý
Opatření: Mapování bude vycházet z existujících podkladů v území i aplikovaných postupů v experimentálních pilotních projektech, které lze ovšem považovat za ověřené a široce přijímané odbornou veřejností. Tím vznikne syntéza doplněná o nové informace z území, které jsou aktuální v době řešení projektu. Přidanou hodnotou bude široký kontext mapování s ohledem na situaci v území a jeho využívání, stejně jako zahrnutí nadmístních vazeb v území. Pozornost bude věnována zacílení výstupů na jasně definované nástroje správy území a další jeho uživatele. Zároveň budou výsledky široce propagované, aby byl zřejmý jejich význam shrnující charakter, který překonává některé úzce oborově zaměřené dokumenty.
- Riziko 3:** Zajištění odborného týmu zpracovatelů a jejich koordinace
Popis rizika: Nepodaří se zajistit potřebný tým odborníků, což sníží kvalitu výstupů. Zároveň nebudou práce napříč vytvářením metodických a odborných podkladů dobře koordinovány, takže výstupy nebudou vzájemně provázány, nebo si budou protřečít.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Tým odborníků pro řešení aktivity bude věnována maximální pozornost. Již s předstihem při zahájení projektu budou identifikovány potřebné odbornosti a konkrétní odborníci budou osloveni. Ve výběrových řízeních budou nastavena přísná kvalifikační kritéria. Koordinace bude zajišťována jednak prostřednictvím časového souběhu tvorby materiálů a pak také prostřednictvím platformy Stálé konference MS-Klimatická aliance, kde bude docházet k setkávání zástupců týmů, aby byli informováni o postupu prací a přístupech k řešení v dílčích částech aktivity.

Očekávané výsledky:

- Metodika implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni – výstupem je vlastní metodika, její průběžná aktualizace i její prezentace cílovým skupinám. Po dobu řešení projektu předpokládáme dosah na 130 měst nad 10 tis. obyvatel v ČR.
- Zásady budování MZI zahrnující textový a grafický přehled prvků modro-zelené infrastruktury v MSK, vč. doporučení pro realizaci prvků MZI a předání cílovým skupinám, zejména městům, obcím a vlastníkům půdy na území MSK. Navrženými formami

komunikace výstupů bude osloveno cca 50 významných stakeholderů v MSK a 130 měst nad 10 tis. obyvatel v rámci ČR.

- 4 semináře v různých městech MSK i ČR

A.2.2. Nové postupy pro rekultivace ploch po těžbě černého uhlí

Zodpovědný příjemce

VŠB – TUO koordinuje aktivitu, je tvůrcem metodiky a zodpovídá za její uplatnění

Spolupracující příjemce:

- DIAMO podílí se na tvorbě metodiky formou konzultací, ověřuje návrhy dle aktuální praxe rekultivací a limitů, které mohou jejich uplatnění ovlivnit, navrhuje pilotní plochy k ověření metodiky
- GIG účastní se společného školení v oblasti nových postupů pro rekultivace a realizace rekultivací v Polsku. Zajišťuje přenos získaných poznatků do své praxe a praxe podniků zajišťujících rekultivace v Polsku.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita vychází z cíle AS MSK: „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území.“ (kapitola 3.7.)

Pro implementaci těchto principů je potřeba navázat na stávající aktivity, které jednak souvisí s útlumem těžby a rekultivací ploch, které tomuto účelu sloužily, a pak také přírodních ploch, které vznikly přirozenou sukcesí. Implementace nových principů musí stát na jasně definovaných postupech v těchto oblastech a musí být řešeny se současnými uživateli a vlastníky území. Předpokladem je, že tyto postupy budou následně uplatněny v projektech rekultivací v rámci pohornické krajiny. Metodika rekultivací bude vycházet z druhových kombinací rostlin pro jednotlivé typy posttěžebních stanovišť v rámci měnícího se klimatu a posunu vegetačních stupňů. Tomuto trendu je nutné přizpůsobit také jednotlivé rekultivační postupy (lesnické rekultivace, bezlesí, hydričné rekultivace).

Popis aktivity:

Předmětem aktivity je stanovení limitů pro využívání území s vysokými přírodními hodnotami, limitů pro rekultivaci a revitalizaci těžbou nerostných surovin ovlivněných částí území, které mají potenciál poskytovat ekosystémové funkce (jejichž součástí jsou i adaptace přírodních území). Stanovené limity budou uplatňovány zejména v územním plánování a hospodářském využívání území. Znalostní analýzy a syntézy v modelových územích s cílem zpracovat postupy pro rekultivace území po těžbě nerostných surovin (primárně zaměřené na biologické rekultivace). Obsahem metodiky budou technologické postupy rekultivací, kombinace druhů rostlin pro výsevné směsi, management lokality po realizaci ve variantním řešení podle typu stanovištních podmínek (typu biotopu). Práce budou probíhat v celém území Pohornické krajiny, nicméně vybrané analýzy se soustředí na modelová území vybraná ve spolupráci s DIAMO. Bude také postupováno v synergii s aktivitou C.3.3., aby byly výsledky vzájemně komplementární. Do aktivity bude zapojen rovněž GIG, jehož úkolem bude přinést do tvorby metodiky zkušenosti z polských pohornických lokalit a prováděných rekultivací. S tímto účelem bude realizována 2 společná školení zaměřena na různé typy stanovišť. Zároveň bude GIG spolupracovat na vývoji metodiky, a to s cílem přenosu výstupů.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

VŠB - TUO provede rešerši dosavadních dat z průzkumu území. Na základě chybějících dat bude proveden terénní průzkum a další odborné práce v modelových územích - zvodnělé poklesové kotliny, bezodtoké a málo průtočné vodní nádrže, odvaly rekultivované a nerekulitované, výspyky

rekultivované a nereakultivované, které budou provedeny ve spolupráci s DIAMO. Bude se jednat převážně o botanické a zoologické průzkumy. Tato část prací bude dokončena v 2Q 2023.

Na základě získaných výsledků budou navrženy limity území a stanovení prioritních hodnot v území ve vztahu k zachování přírodních a krajinářských hodnot v rámci Pohornické krajiny a doporučení týkající se zmírňování dopadů klimatických změn v území. Nad výsledky uspořádá VŠB TUO diskusní seminář v rámci Stálé konference MS-Klimatická aliance, kterého se účastní experti VŠB TUO, GIG, DIAMO a další zainteresovaní účastníci (cca 20 osob). Cílem semináře je formulovat doporučení k dalšímu postupu. Souběžně již take budou probíhat práce na tvorbě metodiky, přičemž tato bude operativně projednávána s DIAMO.

2. fáze

Bude finalizován návrh metodiky a konzultován s DIAMO tak, aby byla zařazena do systému plánování, realizace a vyhodnocování rekultivačních postupů. Cílem je zefektivnění těchto postupů (využití adaptačního potenciálu živé složky ekosystému), zobecnění získaných výsledků k řešení potenciálních konfliktů mezi zákonnými požadavky na rekultivaci a stávajícími i připravovanými územními plány s ohledem na požadavky přizpůsobení se změnám klimatu. Na přípravě metodiky se bude podílet rovněž GIG. Budou formulována take typově možná opatření, která budou využita pro realizaci demonstračních projektů (C.7.1., C.7.4) a v rámci činnosti zejména podniku DIAMO. V roce 2025 proběhnou společná školení za účasti GIG a DIAMO v ČR a v Polsku. V rámci aktivity C.7.1. a C.7.4 budou probíhat přípravné práce pro implementaci metodiky.

3. - 4. fáze

Bude zaměřena na implementaci metodiky, která bude obnášet její využití při rekultivaci vybraných modelových ploch. V závěru projektu bude připraveno rovněž vyhodnocení aplikace metodiky a případně navrženy její úpravy. Zpráva o účelu a implementaci metodiky bude představena ve spolupráci s MŽP také MPO, aby bylo její uplatňování podpořeno z pozice centrálního orgánu státní správy.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Problematika rekultivací se dotýká nejen území projektu, ale má projevy ve všech těžebních oblastech, takže je jedním z fenoménů, který je předmětem řešení (podpory) v regionech Uhelné platformy (CRIT). Specificky jsou v České republice projekty rekultivací významnou součástí programu RE:START, zaměřeného na podporu regionů, zatížených transformací ekonomiky zaměřené na těžbu uhlí (MSK je jedním ze 3 regionů RE:START v ČR).

Těžbou a souvisejícími aktivitami jsou výrazně transformovány původní vlastnosti území, především ve vztahu k hodnotám členitosti reliéfu, expozice, k nadmořské výšce, a také k petrografickým vlastnostem recentního prostředí. Všechny tyto vlastnosti se výrazně podílejí na tvorbě specifických, často extrémních podmínek mikroklimatu a mezoklimatu a dalších stanovištních podmínek (hodnoty sluneční radiace, větrné poměry, hodnoty srážek a oblačnosti, prašnost, průběh pedogenetických poměrů, sukcese biocenóz apod.) na odvalech, výsypkách, poklesových kotlinách a dalších typech recentních stanovišť posttěžební krajiny. Takto vznikající a formující se ekotopy mohou představovat sekundární základní kameny regenerace krajiny – často slouží jako genetické banky vzácných a ohrožených druhů rostlin i živočichů s vysokým adaptačním potenciálem. Poklesové kotliny a odvaly představují typický krajinný fenomén hornické krajiny Karvinska. U poklesových kotlin je jejich význam zvýšen mimo jiné také kvalitou vod. Obdobným typickým fenoménem jsou drobné vodní plochy v Podkrušnohoří. Limity pro využívání území vycházejí z požadavku stabilizace a začlenění zvodnělých poklesových kotlin, odvalů a výsypek s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů do krajiny, současně k ochraně vody v krajině, k ochraně proti desertifikaci, k ovlivnění klimatotvorných funkcí souvisejících s obnovou a ochranou přirozeného vodního oběhu vody v krajině využitím přírodě blízké druhové skladby lesních a nelesních porostů.

Rekultivace směřují k tvorbě a obnově lesních i nelesních porostů, zemědělských pozemků a vodních složek krajiny. Významnou součástí rekultivací ale musí být také obnova krajinné zeleně, biopásů a center biodiverzity na lokální úrovni, ekologicky a přírodovědně orientovaných ploch - nelesních, mokřadních a vodních, stejně jako ploch pro účely využití volného času a stavební pozemky (tzv. ostatní rekultivace). Zvýraznění významu nelesních, přírodě blízkých lučních, křovinatých habitatů a vodních ploch v posttěžebních oblastech k ochraně malého oběhu vody v krajině a nelesních ekosystémů (louky, křovinaté meze, smíšené listnaté lesy odpovídající stanovištním podmínkám, mokřadní a vodní společenstva).

Změna přístupu k rekultivacím území po těžbě je v ČR pomalá i v důsledku překážek v legislativě. Příprava a implementace předpokládá intenzivní spolupráci s příslušným resortem (MPO), a také s firmami, které jsou za rekultivaci odpovědné. Spolupráce s těmito subjekty je součástí aktivity. Vzhledem k tomu, že tlak na využívání rekultivovaných ploch je v ČR dlouhodobě velký, existuje i zájem o uplatnění takových postupů, které budou respektovat aktuální požadavky na využívání území včetně řešení dopadů klimatických změn.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Stanovení limitů využívání Pohornické krajiny a vytvoření metodiky rekultivace jsou jedním z důležitých podpůrných nástrojů, které přispějí k rozvoji celého systému adaptace tím, že umožní nastavení jednotného standardu pro provádění biologických rekultivací s přihlédnutím k potřebám adaptace území. Zároveň bude snaha o to, aby i ostatní stakeholdři v území Pohornické krajiny v rámci svých záměrů respektovali potřebu adaptace území. Předpokládáme, že v průběhu řešení projektu bude zrealizována pilotní rekultivace (financována ze samostatného rozpočtu na tyto aktivity), která bude pilotní ukázkou možnosti zahrnutí těchto principů v praxi a bude příkladem pro další rekultivace nejen v rámci Pohornické krajiny, ale také v jiných lokalitách.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Dostatečně kvalifikovaný tým

Popis rizika: Tvorba takto komplexního dokumentu předpokládá kvalitní a odborně erudovaný tým. V opačném případě hrozí, že postupy nebudou odpovídat očekávání a metodika nebude přijata ani cílovým uživatele ani odbornou veřejností.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Garant aktivity disponuje kvalitním týmem, jen jeho kapacity musí včas s předstihem zarezervovat. Metodika bude průběžně konzultována v rámci Stálé konference MS-Klimatické aliance.

Riziko 2: Neochota spolupráce ze strany uživatelů metodiky

Popis rizika: Uživatelé metodiky – společnosti zodpovědné za rekultivace – jsou zvyklé na ověřené postupy a mohou v metodice spatřovat rizika.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: střední

Opatření: Metodika bude v průběhu konzultována s DIAMO a budou společně vybrány modelové plochy. Současně s tím MŽP zajistí projednání s MPO, aby byly eliminovány střety s legislativou a jinými limity.

Očekávané výsledky:

- základní limity pohornické krajiny z hlediska zachování přírodních a krajinných hodnot pro celou plochu Pohornické krajiny (62 km², mimo zastavěná území)
- metodika pro provádění rekultivací s ohledem na dopady změny klimatu, která bude určena k využití nejen v MSK, ale i v jiných regionech. Součástí budou rovněž i doporučené postupy pro management lokalit s vysokou přírodní hodnotou.
- prezentace výstupů odborné veřejnosti a stakeholderům, kteří jsou cílovými uživateli
- pilotní aplikace metodiky alespoň na 2 lokalitách
- 2 společná školení k různým typům stanovišť

A.3. Proškolení týmu expertů a stakeholderů - capacity building

Zodpovědný příjemce:

MSID zodpovídá za realizaci aktivity, koordinuje proces realizace, zodpovídá za uplatnění výsledků.

Spolupracující příjemce:

NaP připravuje program vzdělávání a tréninku zaměstnanců (staff) a stakeholderů projektu. NaP je organizace velmi zkušená v navrhování a realizaci vzdělávacích programů a budování kapacit v oblasti adaptace na změnu klimatu; je leadpartnerem střeoevropského informačního a governance projektu zaměřeného na adaptace na změnu klimatu LIFE TreeCheck. Tato expertiza jako základ capacity building zajišťuje kvalitu následného adaptačního procesu a implementace adaptačních plánů.

Jak je aktivita důležitá pro implementaci AS MSK:

Tato aktivita je přípravná a je klíčovým předpokladem pro kvalitní implementaci dalších aktivit projektu i adaptační strategie jako takové. Ačkoli je její vliv na implementaci AS MSR nepřímý, má na ni zásadní dopad. Školení zajistí posílení kompetencí a znalostí v oblasti změny klimatu, jejího dopadu na území MSR i možností přizpůsobení se těmto změnám. Díky tomuto faktoru budou minimalizovány znalostní bariéry na úrovni řešitelů projektů a příjemců jeho výstupů. Zároveň se tím posílí profesionální kompetence na úrovni zúčastněných stran, které budou následně odpovědné za provádění adaptačních opatření (i mimo projekt).

Popis aktivity:

Aktivita se zaměřuje na core projektový tým 20 lidí, nově vytvořené i stávající kapacity u přidružených příjemců a na stakeholdery, kteří mají hrát nějakou roli v implementaci AS MSR. Pro maximální efektivitu jsou vzdělávací aktivity přizpůsobeny potřebám různých typů účastníků, postup je založen na osvědčených přístupech k navrhování efektivních vzdělávacích aktivit:

1. Nejprve je v provedena Analýza tréninkových potřeb různých typů účastníků a stanoven cíl pro každý z nich.
2. Jsou zvoleny vhodné metody a přístupy ke vzdělávání
3. Je sestaven tým metodika a lektorů podporovaný sítí expertů na jednotlivé aspekty adaptačních procesů
4. Jsou identifikovány podpůrné vzdělávací materiály, zdroje informací a stávající aplikace - je zřízena on-line znalostní databáze (jako součást RISA v aktivitě C.4). Je vytvořen samotný tréninkový program a jeho varianty, které odpovídají vzdělávacím potřebám účastníků.
5. Jsou vytvořeny materiály pro školení a samostudium (pro lektory a různé typy účastníků).
6. Vlastní školení probíhá v rozsahu 2–3 dnů, v počtu 10 – 20 osob na skupinu (předpokládá se proškolení core teamu a celkem 3 skupin dalších účastníků), probíhá interaktivním, motivujícím způsobem, s využitím příkladů dobré praxe a znalostní databáze.
7. Následně je vyhodnocena zpětná vazba školení a přizpůsobení vzdělávacího programu dalšímu využití.
8. Vzdělávání zahrnuje 5 tematických oblastí:
  - Projevy a dopady změny klimatu, základní principy a zdroje dat, rizika a možnosti, jak je ovlivnit, kontext mitigačních a adaptačních opatření
  - Způsoby a opatření adaptace na změnu klimatu, jejich typy, možnosti a předpoklady použití
  - Modrozelená infrastruktura, nature-based opatření v městském prostoru a adaptační opatření v krajině
  - Adaptační plánování, procesy implementace adaptačních opatření (vč. přehledu o zdrojích financování) z pohledu místní a regionální veřejné správy
  - Identifikace zúčastněných stran, komunikace se zúčastněnými stranami, nástroje motivace a participace

Na úrovni core týmu je zásadní sladit výchozí body pro uvažování o adaptaci na změnu klimatu, vytvořit a diskutovat znalostní základnu o současné situaci v Moravskoslezském regionu, trendech, technologiích, procesech a dalších aspektech implementace adaptačních opatření; seznámit se s příklady dobré praxe a dalšími zdroji informací, včetně posílení potenciálu a provázanosti mezi aktivitami projektu. Školení této skupiny bude zaměřeno na tyto účely.

U širších týmů jednotlivých projektových aktivit a stakeholderů se očekává dosažení celkové orientace v tématu adaptací a možných opatřeních - to znamená, že tyto informace tvoří podstatnou část

školení. V zadaných úkolech na obou úrovních se uplatňuje také interaktivita a specifickou roli hraje nácvik komunikačních dovedností pro úspěšnou komunikaci s cílovými skupinami.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

Příprava školícího programu bude probíhat od 1Q 2022 do 2Q 2022. Vlastní proškolení core teamu proběhne ve 3Q 2022. Jeden den z každého školení bude realizován v Brně v sídle NaP a bude spojen s ukázkou konkrétních funkčních systémů adaptačních opatření.

Pro další školící aktivity budou využívány připravené programy pro školení rozšiřujících se týmů realizátorů aktivit/zapojených stakeholderů – důraz je kladen na sdílení informací o procesech a podobách adaptace na změnu klimatu v MSK, o konkrétních přístupech, které jsou v rámci projektu uplatňovány na příkladech dobré praxe, vč. seznámení se s knowledge database. Trénovány jsou i dovednosti, které usnadní prosazování adaptací směrem k cílové skupině – tedy komunikační dovednosti a odborně správná argumentace.

Trénink proběhne 1Q 2023 a 1Q 2024, každý z turnusů (celkem 3) pro 10-20 účastníků, 2-3 dny

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Úroveň znalostí o klimatické změně a adaptacích na změnu klimatu se v České republice velmi liší. Abychom nastavili kvalitní informační základnu, využijeme výstupů jediného českého LIFE projektu zaměřeného na informace a governance v oblasti adaptací na změnu klimatu – LIFE TreeCheck. Konsorcium partnerů z celé střední Evropy zde shromáždilo jak vědecké výstupy, data a doporučení, tak i velmi důležité informace a zkušenosti týkající se zavádění adaptací do oblasti governance – jejich praktické implementace na mnoha úrovních. Na těchto zkušenostech a informacích vystavíme vzdělávání, které zohlední i specifické výchozí podmínky MSK, jeho samospráv a stakeholderů projektu.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Tato aktivita je přípravná, tedy přispívá k naplnění cílů nepřímo, ale je zároveň podmínkou pro jejich dosažení. Integrace procesů adaptace na změnu klimatu do implementace AS MSK musí stát na kvalitních informacích a postupech. Zároveň je potřeba na úrovni stakeholderů významně snížit bariéry související s nedostatkem znalostí k tématu klimatických změn adaptací na ně, které pak často u těchto klíčových aktérů celého procesu vyvolávají nedůvěru a odmítání těchto aktivit. Kvalitně a srovnatelně proškolený tým projektu je zase podmínkou pro to, aby všichni členové týmu vycházeli z podobných informací a měli přístup k těm nejlepším a ověřeným postupům práce v území. Naplnění výše definovaných předpokladů zajistí několik provázaných činností:

- návaznost a maximálně efektivní využití vědeckých a procesních poznatků získaných z projektu LIFE TreeCheck, jejich doplnění o data a specifika MSK v rámci Analýzy State of the Art (A.1)
- zapojení sítě expertů na jednotlivé aspekty adaptací do přípravy programu
- hloubková analýza vzdělávacích potřeb odlišných cílových skupin vzdělávání (core teamu a širšího týmu včetně stakeholderů, jejichž kooperace je nutná při implementaci MSK AS) a interaktivní pojetí výuky s širokými možnostmi samostudia díky knowledge database.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Nedostatečný školící plán

Popis rizika: Školící plán nební nastavený na přiměřenou intenzitu a hloubku témat. Příliš detailní nebo naopak obecná náplň témat nepřinesou očekávanou připravenost týmu na zajištění aktivit a posílení odborných znalostí. Dopad na odborné kapacity týmu bude malý.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Předně bude snahou zajistit pracovní tým s určitou odbornou znalostí tématu adaptace. Dále budou identifikovány tématické oblasti, které je potřeba v rámci školení u týmu posílit. V případě stakeholderů bude tímto podkladem analýzy

provedená v rámci aktivity A.1. Pro přípravu obsahu školení a vlastní školení budou vybráni erudovaní lektori s praxí.

- Riziko 2:** Nezájem ze strany stakeholderů
Popis rizika: Oslovené účastníky z okruhů stakeholderů v území MSK nezaujme obsah školení/semináře a účast bude malá.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: Návrh programu pro stakeholdery bude zvolen pokud možno jako interaktivní a doplňující nabídku současných seminářů. K programu budou přizváni lektori z praxe, kteří se reálně potýkají s dopady klimatických změn a připravují adaptační opatření. Cílem je vyvolat diskusi a vyvrátit některé mýty, které kolem zažitých postupů existují. Dostatečná atraktivita školení, přítomnost autorit a propagace mohou nedůvěru oslovených zmírnit.
- Riziko 3:** Znalostní databáze nebude využívána
Popis rizika: Znalostní databáze nebude dostatečně využívána cílovými skupinami.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: Obsah znalostní databáze bude úzce provázán se školícími aktivitami. Budou zde zpřístupněny veškeré podklady pro tyto aktivity a zároveň zde budou spuštěny ověřovací testy, které umožní zjistit komukoliv a průběžně vlastní znalosti o tématu adaptací. Obsah bude pravidelně aktualizován, aby nabízel vždy poslední informace z oboru. Databáze a její přírůstky budou propagovány formou webu a sociální sítě (případně newsletteru)

Očekávané výsledky:

- vzdělávací program pokrývající 5 klíčových témat problematiky adaptací včetně materiálů pro účastníky a lektory
- znalostní databáze dostupná online v rámci RISA (C.4)
- 1 školení pro core team (20 účastníků) a 2 školení (po 3 turnusech) pro širší tým a významné stakeholdery v MSK (50 účastníků)

A.4. Komunikační strategie

Zodpovědný příjemce:

MSK plně zodpovídá za vznik i realizaci komunikační strategie. MSK má vlastní komunikační strategii, s komunikací širokého spektra témat má zkušenosti a útvar, který komunikaci samostatně zajišťuje. V některých aspektech bude MSK spolupracovat s dalšími partnery, zejména útvary pro vnější vztahy a také s Nadací Partnerství, která má rovněž bohaté zkušenosti zejména v oblasti komunikace environmentálních a adaptačních témat. MSK rovněž zakládá MS-Klimatickou alianci, kterou formálně řídí.

Spolupracující příjemce:

NaP spolupracuje na tvorbě Komunikační strategie, projektu vkládá know-how zaměřené na komunikaci adaptačních opatření a motivaci cílových skupin zpracovaných v rámci informačního projektu LIFE TreeCheck.

MSID Přípravuje podklady pro zřízení MS-Klimatické aliance a dále organizuje jednání Stálé konference MS-Klimatické aliance.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Adaptační opatření a procesy, které vhodně reagují na dopady změny klimatu v MSK, nemohou být realizovány pouze regionální samosprávou – MSK a jeho zřizovanými organizacemi. Skutečně klíčové

je zapojit stakeholdery napříč sektory – místní samosprávy, komerční sektor i širokou veřejnost. Pro skutečně efektivní implementaci AS MSR je úspěšná inkluzivní komunikační strategie naprosto klíčová.

Popis aktivity:

Aktivita se bude skládat z:

- Přípravy MS-Klimatické Aliance
- Zpracování Komunikační strategie

MS-Klimatická aliance (MSKA)

MS-Klimatická aliance vznikne jako volné sdružení významných stakeholderů a zároveň aktérů procesu zvyšování klimatické resilience na území MSK. Bude se jednat o zástupce místních samospráv obcí nad 10 tis. obyvatel (17), sdružení samospráv, místních akčních skupin, nevládních organizací, zástupců podnikatelů a dalších. Cílem MSKA je vytvořit účinnou koalici pro zvládnutí všech aspektů přechodu na klimaticky resilientní region, usnadnit komunikaci napříč aktéry a vytvořit prostor pro sdílení nabytých zkušeností. V rámci této činnosti budou osloveni všichni potenciální členové, bude připraven návrh společného memoranda, který stanoví společné priority a oblasti spolupráce. Memorandum bude představeno a signováno v rámci zahajovací konference. Jako součást MSKA bude založena Stálá konference MSKA, která bude sloužit jako platforma pro setkávání, ale zároveň jako otevřený prostor pro diskusi nad odbornými otázkami vznikajícími v rámci řešení projektu i mimo něj. MSKA bude v průběhu projektu garantem významných akcí (zejména konferencí) a bude pro její účely zřízen zvláštní prostor v rámci RISA (C.4)

Komunikační strategie

Komunikační strategie si klade za cíl podporovat dosažení cílů projektu vhodně zvolenými způsoby komunikace. Komunikační strategie je formulována na základě mapování zúčastněných stran a definování jejich charakteristik, jakož i na základě výsledků průzkumu veřejného mínění (aktivita A.1.1.), který určí cílové skupiny a jejich potřeby. Pro posílení visibility projektu a jeho brandu je vytvořen jednotný vizuální styl projektu, který bude využíván zejména při publikaci výsledků a v dalších aktivitách, které budou sloužit k prezentaci výstupů. Ke komunikační strategii bude svolána odborná diskuse v rámci Stálé konference MSKA za účasti stakeholderů a odborníků na komunikaci. Vlastní komunikační strategie bude mít následující strukturu:

- Úvod – popis projektu, jeho cílů, postavení projektu ve vztahu ke kompetencím kraje, popis služeb a produktů
- Cíl – vymezení nejdůležitějších cílů komunikace jsou stanoveny na základě znalosti prostředí, chování cílových skupin, snaha seznámit cílové skupiny a stakeholdery s podstatou projektu a jeho přínosy a přesvědčit je k využívání výstupů
- Cílová skupina – zde bude definována podrobná struktura stakeholderů a cílových skupin na základě jejich různých potřeb a také na základě různých požadavků na jejich zapojení do projektu
- Prostředky – na základě analýzy cílových skupin a cílů komunikace budou stanoveny vhodné nástroje jejich oslovení a zapojení do komunikačních procesů; specifická pozornost bude věnována možnostem motivace cílových skupin a stakeholderů k vlastnímu zapojení do adaptačních procesů a jejich zapojení do realizace a podpory adaptačních opatření (široké spektrum informačních, participačních a motivačních nástrojů).
- Vlastní sdělení – informace o přínosech projektu a nabízených službách a produktech, tvorba grafického manuálu a loga projektu
- Načasování – komunikační strategie v čase
- Zpětná vazba – indikátory a monitoring – pro jednotlivé cílové skupiny a nástroje komunikace budou stanoveny kvantifikované indikátory za účelem monitoringu úspěšnosti realizace strategie a jejího vyhodnocování

Kdy bude aktivita realizována:

1.fáze

Bude vytvořena a ŘV schválena komunikační strategie. Bude iniciována a formálně ustavena MSKA.

2.fáze

Komunikační strategie bude následně využívána jako metodika a postup pro realizaci zejména aktivit E a komunikace v rámci výstupů ostatních dílčích aktivit.

V polovině projektu (2Q 2026) bude prověřena z hlediska cílů a změn v nastavení projektu. Dle potřeby bude s vědomím partnerů aktualizována a rozeslána k implementaci.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Zapojení stakeholderů a informovanost cílových skupin jsou klíčové pro úspěšné prosazování adaptačních opatření v regionu už jen proto, že regionální samospráva nemá přímý vliv všude tam, kde je potřebné adaptační opatření implementovat. Vedle podpory a informovanosti široké veřejnosti je potřebné i hlubší povědomí stakeholderů v regionu (vlastníci pozemků a infrastruktury, správci veřejných prostranství) a jejich zapojení do přípravy a realizace adaptačních opatření, stejně jako jejich motivace k formulaci vlastních adaptačních projektů a jejich podpora.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Role komunikace je při implementaci takto široce pojaté strategie zahrnující široké spektrum aktivit a stakeholderů naprosto klíčová. Strategie komunikace založená na podrobné analýze cílových skupin a stakeholderů, přesně definující cíle a nástroje komunikace vůči jednotlivým skupinám a obsahující jasně metricky, je předpokladem systematického a efektivního přístupu ke komunikaci se stakeholdery, umožní dobře nastavit, průběžně sledovat a vyhodnocovat úspěšnost komunikace a její dopad a úspěšnou realizaci projektu.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Vhodné metody komunikace

Popis rizika: Nebudou zvoleny vhodné metody komunikace.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Projektový tým má díky Nadaci Partnerství možnost vycházet z rozsáhlých analýz a doporučení pro komunikaci adaptačních opatření a motivaci cílových skupin zpracovaných v rámci informačního projektu LIFE TreeCheck. Zároveň může stavět na analýzách, které budou provedeny v rámci dalších přípravných aktivit projektu – zejména na průzkumu veřejného mínění a analýze stakeholderů. To – společně s plánovanou účastí expertů na komunikaci - jsou předpoklady, které zajistí soulad mezi potřebami a očekávanými cílových skupin komunikace, cíli jednotlivých částí komunikace a využívanými nástroji a tím i maximální efektivitu komunikace nejen projektu, ale celé AS MSR.

Riziko 2: Komunikační strategie nebude uplatňována

Popis rizika: Nositel strategie a partneři nebudou využívat komunikační strategii a společný vizuální styl.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Uplatnění jednotných forem komunikace bude předmětem smlouvy mezi účastníky projektu. V rámci řízení projektu bude probíhat průběžná kontrola plnění cílů strategie.

Riziko 3: Malý zájem o účast v MS-Klimatické alianci

Popis rizika: Nebude zájem stát se signatáři této aliance

Míra rizika: střední

Dopad rizika: střední

Opatření: Aliance bude navržena tak, aby přinášela signatářům výhody. S žádoucími signatáři bude vyjednáno osobně a memorandum bude postaveno konsenzuálně. Zátěž související s jednáními bude snížena na minimum volbou vhodných časově nenáročných meetingů. Sdružení bude i nadále spíše neformální nicméně silně motivované na dosažení společně podporovaných změn.

Očekávané výsledky:

- Memorandum MSKA signované členy
- Formální ustavení Stálé konference MSKA a ŘV schválený jednací řád
- komunikační strategie, která bude komplexním a daty podloženým materiálem, který nastaví cíle, nástroje a timing komunikace projektu vůči jednotlivým definovaným cílovým skupinám. Speciální důraz bude kladen na zapojení a motivaci stakeholderů k účasti na implementaci AS MSR. Díky nastaveným metrikám bude možné nastavenou strategii průběžně vyhodnocovat a přijmout opatření pro úpravu komunikace v rámci aktivit E1 a E2
- sada indikátorů pro vyhodnocování komunikační strategie

C. Konkrétní implementační akce

C.1. Zpracování a aktualizace adaptačních plánů

C.1.1. Regionální plán přizpůsobení se změně klimatu pro Slezské vojvodství (PL)

Zodpovědný příjemce:

SV samostatně zpracovává aktivitu, koordinuje dílčí činnosti a zodpovídá za výsledek a jeho další prezentaci a šíření.

Spolupracující příjemce:

MSID bude se podílet výměnou zkušeností v rámci studijních cest a společného semináře

GIG podílí se na zpracování plánu z hlediska řešení pohornické krajiny

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Přínos realizace adaptačního plánu v sousedním polském regionu spočívá v provázání spolupráce při realizaci adaptačních opatření, které mají zejména v příhraničních regionech často přeshraniční vliv a společný postup je zde žádoucí. Zároveň je zkušenost z tvorby podobné strategie v Polsku vítanou příležitostí pro sdílení zkušeností a vzájemné obohacení vztahů v rámci CRIT, jejíž jsou oba regiony aktivními členy. Spolupráce přinese náměty na společné projekty s cílem posilování resilience území na obou stranách hranice, které mohou být následně financovány z jiných zdrojů (např. Interreg). Tímto způsobem aktivita přispívá k vyššímu nadregionálnímu dosahu implementace AS MSK.

Popis aktivity:

Aktivita se bude skládat ze dvou činností:

- zpracování Regionálního plánu adaptace
- organizace CLIMATE-CON

Regionálního plánu adaptace

V rámci aktivity bude vypracován strategický dokument, který bude reakcí na potřebu připravení regionu na stále viditelnější a znatelnější dopady změny klimatu, a současně se stane operačním dokumentem podporujícím realizaci Strategie rozvoje Slezského vojvodství „Śląskie 2030“ - Zielone Śląskie“. Předpokládá se, že během prací na tomto dokumentu budou použity výsledky vytvořené v rámci projektu MPA⁹, což je odborná metoda spočívající v rozpracování tematického rozsahu dokumentu, který zohlední jak odborné znalosti, tak místní podmínky a znalosti vedoucího partnera projektu, jakož i předpoklady „Manuálu pro adaptaci měst - pokyny pro přípravu Městského plánu přizpůsobení se změně klimatu“. Důležitým prvkem bude také účast stakeholderů projektu tj. obcí, 4 subregionálních sdružení (Subregionů), nevládních organizací, zástupců podnikatelů a obyvatel Slezského vojvodství, kteří budou zapojeni do diskuse o novém dokumentu.

Vypracování dokumentu bude zahrnovat tři pilíře v souladu s Pařížskou dohodou:

- 1. zapojení - zaměřuje se na řízení a koordinaci plánu a na potřebě zapojení společenství, businessu a obcí během přípravy a provádění plánu. Tento pilíř se skládá z:
  - o z koordinačních prací na dokumentu (zaměstnání pracovníka/ů)
  - o spolupráce s MSK (který stejně jako Slezské vojvodství je členem Coal Regions in Transition) za účelem získání znalostí a výměny zkušeností ohledně práce na dokumentu (studijní cesty/ study tours)
  - o analýzy hlavních stakeholderů, kteří mají významný dopad na provádění adaptačních opatření, jakož i jejich potřeb a překážek přijetí adaptace v regionu

⁹ <http://klimada.mos.gov.pl/en/>, <http://44mpa.pl/urban-adaptation-plans/?lang=en>

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

- výběr dodavatele, odborné metody a tematického rozsahu dokumentu (v souladu se zákonem o veřejných zakázkách)
- výběr interdisciplinárního prostředí odborníků a měst, kde je MPA implementována, a provádění prací rozvíjejících předpoklady dokumentu (workshopy)
- příprava návrhové verze dokumentu, konzultace připravovaného dokumentu (spolupráce s Ministerstvem klimatu a životního prostředí, experty, věcnými odbory Maršálkovského úřadu a se zúčastněnými stranami projektu - obce, čtyři subregionální sdružení, nevládní organizace, obchodní zástupci a obyvatelé Slezského vojvodství) za účelem ověření přijatých předpokladů a metod přístupu s pokyny a plány prováděnými na národní, regionální a místní úrovni
- zohlednění komentářů a doporučení - formulace konečné verze dokumentu (schválení/ přijetí konečné verze dokumentu představenstvem Slezského vojvodství)
- 2. výzvy, možnosti - bere v úvahu databázi a stávající podmínky v regionu, včetně trajektorie emisí do roku 2050, klimatických rizik a socioekonomických priorit. Tento pilíř se skládá z:
  - Posouzení zranitelnosti - sběr dat, stanovení adaptivní kapacity regionu
  - Analýzy rizik - identifikace možných příležitostí a hrozeb, přiřazení váhy hrozbám
- 3. akcelerace - definuje adaptační činnosti a implementační plán, včetně vypracování a stanovení priorit činností, jakož i procesů monitorování, hodnocení, podávání zpráv a revizí adaptačního plánu. Tento pilíř se skládá z:
  - Vypracování adaptačních možností - indikace konkrétních cílů a prioritních oblastí
  - Posouzení a výběru možností - analýza adaptacních možností, metod hodnocení a možností přizpůsobení
  - Nástrojů implementace Adaptačního plánu

Dozor nad přípravou dokumentu bude jménem Slezského vojvodství vykonávat Odbor regionálních projektů Maršálkovského úřadu Slezského vojvodství.

V průběhu projektu proběhne 5 jednodenních návštěv zástupců partnerů projektů (10 expertů). Bude se jednat o 4 návštěvy zaměřené na příklady dobré praxe zrealizované ve městech i krajině Slezského vojvodství a MSK. 1 jednodenní návštěva bude zaměřena na společnou výměnu zkušeností se zaváděním Regionálního plánu do agendy samosprávy (5 expertů).

Uspořádání CLIMATE-CONu

CLIMATE-CON je jedinečná dvoudenní klimatická událost s obsáhlým zaměřením, která kombinuje funkce konference, workshopů, veletrhů a outdoorových akcí. Hlavním cílem akce je široce chápaná ekovýchova a podpora aktivit zaměřených na snižování antropogenních vlivů.

Cílová skupina:

- obyvatelé (všechny věkové skupiny)
- úředníci místní správy a věcní zaměstnanci jednotek místní správy
- odborníci, průmysl a vědecké komunity
- podnikatelé

Účastníci budou mít příležitost zúčastnit se veletrhů, přednášek, projevů TED, workshopů o vzorci klimatického hackathonu a testovacích řešení a aplikací. Pro mladší skupinu příjemců a rodiny účastníků se akce budou připravovat tzv. Eko Výzvy. Plánuje se rozdělení agendy do tří tematických oblastí: obyvatelé, samospráva, business. Uvedené rozdělení umožní přizpůsobit tematiku přednášek jednotlivým cílovým skupinám, ale až účastník se sám rozhodne, čeho se chce účastnit.

Část KONFERENCE bude obohacena o krátké 15 minutové projevy motivující účastníky k akci. Řečníci, sociální aktivisté a úředníci místní správy povzbudí boj za lepší klima. Tyto prezentace se zaměří především na ukázkou, že součet jednotlivých akcí přinese viditelné výsledky.

Část WORKSHOP se bude soustředit na vývoj ekologických řešení pro Slezské vojvodství. Účastníci budou rozděleni do skupin několika lidí, v rámci nichž budou připravovat vlastní pro-klimatické projekty/koncepty. V rámci akce bylo také plánováno vytvoření prostoru, kde budou představena inovativní ekologická řešení, technologie a aplikace. Každý účastník bude moci tyto inovace otestovat, mluvit s tvůrci a sdílet jejich postřehy o nich. V této části budou mít zástupci územních samosprávných celků příležitost představit svá ekologická řešení a zdůraznit roli místní správy při jejich propagaci a realizaci.

Část EVENT se zaměří na podporu ekologie a individuálního závazku ke snížení negativních dopadů ke změně klimatu (včetně snížení smogu nebo CO₂). Rodinám s dětmi a mladým lidem budou věnovány různé akce, které také zapojí toto publikum do programu CLIMAT-CON.

Hlavními partnery akce budou:

- Moravskoslezský kraj
- Moravskoslezské Investice a Development
- Malopolské vojvodství/ Opolské vojvodství
- Vojvodský fond pro ochranu životního prostředí a vodní hospodářství v Katovicích
- Slezský Park/ Slezský Stadion
- Slezské muzeum v Katovicích

Kdy bude aktivita realizována

1. fáze

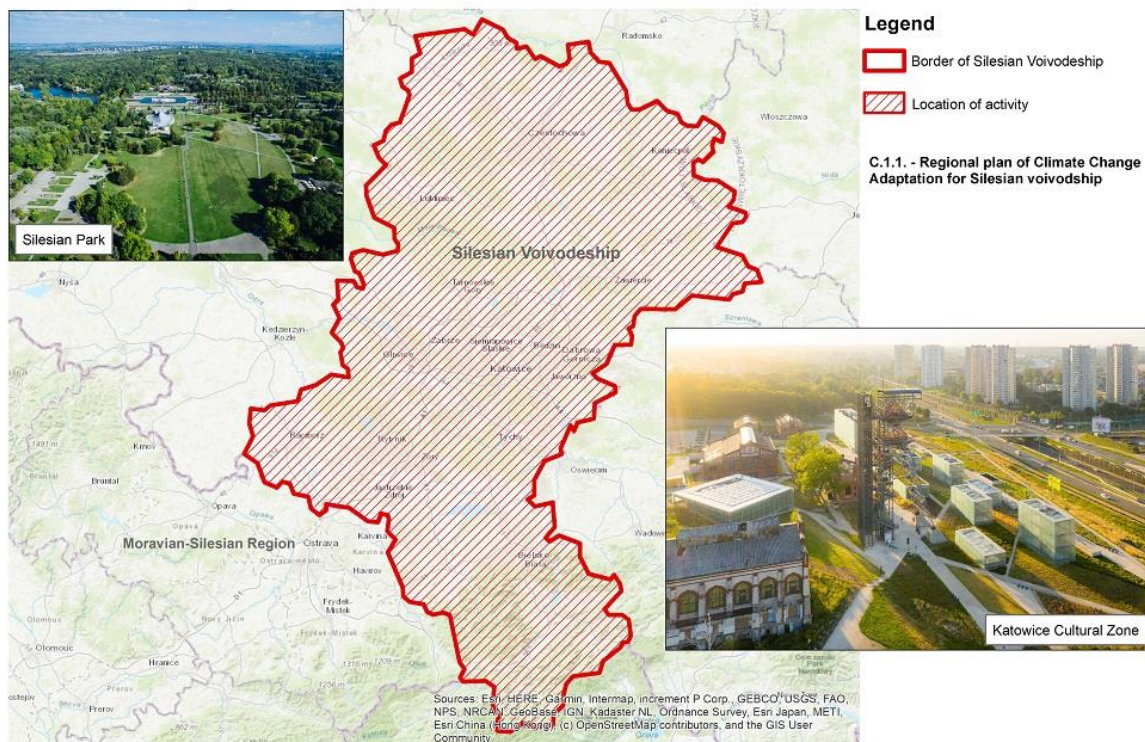
V 1Q 2022 budou zahájeny práce a do konce první fáze bude provedena analýza, projednání se stakeholdry, návrhy a doporučení pro implementaci. Proběhnou 2 návštěvy expertů z PL (5 expertů/návštěva) za příklady dobré praxe v ČR. Ve 2Q 2023 proběhne v Polsku CLIMATE-CON.

2. fáze

Na konci 2Q 2024 bude aktivita ukončena prezentací výsledného plánu. Následně bude plán zveřejněn. Proběhnou 2 návštěvy expertů z CZ zaměřená na příklady dobré praxe (5 expertů/návštěva) za příklady dobré praxe v PL a 1 za účelem výměny zkušeností. 2Q 2026 proběhne CLIMATE-CON v MSK.

CLIMAT-CON (2 akce v PL a CZ pro celkem 750 účastníků) s očekávaným rozpočtem okolo 127.500 € zahrnuje odměny účastníkům (50 %), pronájem prostor, catering, osvětlení, ozvučení atd (40 %) a další služby, jako překládání, pomocné síly atd.

Kde bude aktivita realizována

Author:
Moravian-Silesian Investment and Development
Ostrava, 2021

0 50 100
km

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Aktivita bude realizována tak, aby se na základě vypracovaného plánu region plánovitě přizpůsobil aktuálním a očekávaným klimatickým podmínkám a jejich vlivům s přihlédnutím ke své specifčnosti, včetně post-těžebnímu charakteru. Regionální plán má vytvořit organizační rámec pro regionální spolupráci a určit nástroje a rozvoj cesty vedoucí k provádění adaptačních opatření ve Slezském vojvodství. V současné době chybí nástroje a kapacity pro koordinaci orgánů veřejné správy a klíčových zúčastněných stran směrem k systematické adaptaci (Plán má to doplnit). Plán adaptace má rovněž umožnit zúčastněným stranám (včetně obcí ze Slezského vojvodství) žádat o finanční prostředky v rámci nového finančního období 2021–2027 (např. v rámci Operačního programu pro infrastrukturu a životní prostředí a Regionální operační program Slezského vojvodství atd.). Kromě toho se bude jednat o první dokument tohoto typu na regionální úrovni, který bude vytvořen v Polsku, a vyplní tak mezeru mezi dokumenty již vypracovanými na vládní (SPA) a místní (MPA) úrovni. Bude to také průkopnický a modelový dokument pro další polské regiony. Umožní vybudovat potenciál lidských zdrojů Maršalkovského úřadu Slezského vojvodství a rozvíjet jejich odborné kompetence v oblasti přizpůsobení se změně klimatu.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Aktivita přispívá zejména k posílení spolupráce v rámci členů CRIT při řešení globálních výzev. Vzhledem k přeshraničnímu charakteru problematiky změny klimatu a nepříznivých dopadů, které s nimi souvisí jsou společná nebo společně vytvářená řešení efektivnější a přispívají ke sjednocení boje s nimi na větším území.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Nedokonalost dokumentu vzhledem k jeho povaze v podmínkách PL
Popis rizika: Adaptační plán na regionální úrovni není v Polsku obvyklým dokumentem a teprve při jeho zpracování budou ověřovány příslušy vhodné pro polské regiony. Je tedy možné, že výsledný dokument bude mít pilotní povahu a v některých částech bude nedokonalý.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Budou využity znalosti a zkušenosti MSK, který již pro svůj region (zároveň region po těžbě) vytvořil (jako první v ČR) takový dokument. Do procesu budou zapojeni odborníci se zkušeností se strategickým plánováním v oblasti adaptací. Budou rovněž využity zkušenosti se zpracováním obdobných dokumentů např. plány městské adaptace (MPA) nebo Strategický adaptační plán pro odvětví a oblasti citlivé na změnu klimatu do roku 2020 s perspektivou do roku 2030 (tzv. SPA2020).
- Riziko 2:** Změna předpisů a směrnic
Popis rizika: V průběhu zpracování nebo po dokončení dokumentu dojde k zásadní změně legislativního prostředí, které limituje využití strategického dokumentu.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Změny v oblasti legislativy budou SV a zpracovateli průběžně monitorovány. Bude probíhat úzká spolupráce s Ministerstvem klimatu a životního prostředí.
- Riziko 3:** Malý zájem o CLIMATE-CON
Popis rizika: Akce se zúčastní malý počet účastníků
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Akce bude již ve Slezském vojvodství uskutečněna v roce 2021. Formát i program akce jsou voleny tak aby byly dostatečně atraktivní pro široké spektrum účastníků s různými nároky na podobný typ akcí. Akce bude široce propagována.

Očekávané výsledky:

- Regionální plán přizpůsobení se změně klimatu pro Slezské vojvodství
- metodika přístupu a tematický rozsah Regionálního adaptačního plánu ve formě příručky
- 2 jednodenní návštěvy u partnerů v ČR a 2 v PL (vhodná místa s ukázkama příkladů dobré praxe) – celkem 10 expertů.

- 1 CLIMATE-CON pro 500 účastníků/akce na téma dopadů klimatické změny a ochrany klimatu v Polsku
- 1 Climate-CON pro 250 účastníků/akce na téma dopadů klimatické změny a ochrany klimatu v MSK (spolupráce s aktivitou E.1.)

C.1.2. Aktualizace Adaptační strategie MSK

Zodpovědný příjemce:

MSK samostatně zpracovává aktivitu, koordinuje dílčí činnosti a zodpovídá za výsledek a jeho další prezentaci či diseminaci.

Spopupracující příjemce:

MSID bude se podílet odbornou podporou, zejména vyhodnocení stávající AS a spoluprací při formulaci zadání.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktuální dokument reagující na vývoj situace v regionu a zároveň také reflektující změny v oblasti legislativních a finančních nástrojů je předpokladem správné implementace. AS je živý dokument, který musí reflektovat dynamiku adaptačního procesu a nové poznatky, které se v průběhu jeho uplatňování objevují. Takto kvalitní dokument pomůže s nasměrováním aktivit ve druhé polovině projektu a následně po jeho dokončení.

Popis aktivity:

Aktualizaci AS MSK bude předcházet její vyhodnocení. Metodiku vyhodnocení připraví MSID ve spolupráci s MSK. Metodika bude postavena na:

- indikátorech pro jednotlivé cíle AS MSK
- rozhovorech s útvary MSK, které za implementaci jednotlivých cílů zodpovídají
- prostřednictvím MSKA bude provedeno dotazování mezi stakeholdry, kterým je AS MSK určena za účelem zpětné vazby k procesu implementace

Vyhodnocení provede MSK společně se MSID vlastními kapacitami. Zadání pro aktualizaci zpracuje MSK na podkladě získaného vyhodnocení, vyhodnocení regionálních adaptačních strategií zpracovaných MŽP (aktivita A.1.), zkušeností ze SV a dalších poznatků, které budou v této oblasti získány (např. na úrovni členů CRIT a jiných zemí EU). Zpracování aktualizace dokumentu bude zadáno externímu dodavateli. Jako součást zpracování proběhnou v rámci MSKA kulaté stoly se stakeholdry a zástupci veřejné správy, kterým budou představeny východiska pro aktualizaci dokumentu a budou společně formulovány aktualizované cíle. V rámci aktualizace bude zpracován i nový systém indikátorů pro vyhodnocování AS MSK. Po dopracování bude dokument předložen ke schválení vedení MSK. Následně bude zveřejněn. Metodika vyhodnocení AS MSK bude poskytnuta k využití dalším krajům v ČR. Aktualizovaná AS MSK bude sloužit jako podklad pro zpřesnění aktivit ve 3. a 4. fázi projektu.

Kdy bude aktivita realizována

2.fáze

V 4Q 2024 bude připravena metodika vyhodnocení AS MSK. Vlastní vyhodnocení proběhne v období 1Q 2025 – 2Q 2025. Aktualizace bude zadána ve 4Q 2025 a bude dokončena 3Q 2026. Schválení AS MSK se předpokládá do konce roku 2026.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Adaptační strategie musí zůstat živým dokumentem a reagovat na nové trendy i situaci ve veřejné správě. Zároveň je potřeba ověřit přístup cílových skupin stakeholdrů k implementaci strategie a zahrnout jejich aktuální potřeby. Úspěšná realizace projektu, který se opírá o implementaci strategického dokumentu je závislá na jeho aktuálnosti.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Aktivita je klíčová pro nastartování a dlouhodobé systematické řízení adaptačního procesu, jako jednoho z cílů projektu. Adaptační proces pak určují konkrétní problémy a bariéry, které se v čase mění a ty je potřeba sledovat a reagovat na ně.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Změna předpisů a směrnic

Popis rizika: V průběhu zpracování nebo po dokončení dokumentu dojde k zásadní změně legislativního prostředí, které ovlivní limituje využití strategického dokumentu.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Změny v oblasti legislativy budou zpracovateli průběžně monitorovány. Bude probíhat úzká spolupráce s Ministerstvem životního prostředí.

Riziko 2: Dojde ke změně politických priorit

Popis rizika: V současném dynamickém světě se objevují výzvy, které mohou dočasně narušit pozornost věnovanou klimatickým změnám a následně pak i vůli v této oblasti vyvíjet aktivitu.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Realizace projektu COALA již byla schválena vedením MSK. Zároveň je potřeba na klimatické změny akcentována v řadě národních i evropských politik, které nemohou být přehlíženy. Potřeba adaptace bude intenzivně komunikována s politickými zástupci vedení MSK, aby byla chápána ve správném kontextu.

Riziko 3: Nesprávné nastavení vyhodnocení AS MSK

Popis rizika: Vyhodnocení neukáže na správné problémy a neaktuálnost stávajícího dokumentu

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Metoda vyhodnocení bude konzultována s odborníky (zejména indikátory). Budou využity zkušenosti z jiných krajů, čímž budou závěry vyhodnocení ověřovány.

Očekávané výsledky:

- Aktualizace Adaptační strategie MSK
- Systém hodnocení adaptační strategie
- Doporučení pro úpravu aktivit projektu COALA
- Společný seminář ke sdílení zkušeností s pořizováním, vyhodnocení a aktualizaci adaptačních strategií v PL a ČR (5 expertů ČR a 5 expertů PL)

C.1.3. Podpora adaptačních plánů měst v MSK

Zodpovědný příjemce:

MSID garantuje průběh aktivity, koordinuje spolupracující příjemce a zpracovává analýzy zranitelnosti pro 7 měst a poskytuje odbornou pomoc spolupracujícím příjemcům v jejich aktivitách.

Spolupracující příjemce:

Karviná, Orlová, Havířov zpracovávají koncepční dokumenty pro svá území, odpovídají za spolupráci při jejich tvorbě s ostatními partnery (městy)

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Adaptační strategie jsou jednou z podmínek zahájení adaptačního procesu na místní úrovni. Hlavní dopady klimatických změn je potřeba řešit v kontextu a systémově. Mezi cíle AS MSK patří:

Snižovat efekt tepelného ostrova měst a podporovat ekosystémové služby pomocí přírodě blízkých řešení., zajistit udržitelné nakládání s vodou na soukromém i veřejném majetku. Adaptační opatření jsou přirozenou součástí územního plánování (kap. 3.6.).

Adaptační proces nebude v rámci MSK spojitý v čase ani prostoru. Řada měst v MSK již v současnosti vlastní adaptační strategie pořizuje (Frýdek-Místek, Havířov, Karviná, Opava, Ostrava, Krnov, Hlučín, Nový Jičín, Kopřivnice) což je dáno zejména podporou jejich zpracování z dotačních programů (aktuálně je to výzva z Norských fondů). Aktivita projektu směřují k podpoře zpracování adaptačních strategií u dalších měst v MSK. Není v silách projektu (ani jeho smyslem) zpracovávat dílčí adaptační plány a strategie v rámci celého území, neboť by tím byl přeskočena důležitá část celého procesu, tedy úvaha nad dopady klimatických změn v konkrétním místě a plánování priorit jejich řešení, které musí proběhnout nejlépe z podnětu místních aktérů a za jejich účasti. Nicméně ambicí projektu je poskytnout podklady, sledovat zpracování, implementaci, vyhodnocení a aktualizaci těchto dokumentů a prostřednictvím této zkušenosti průběžně nastavit odbornou podporu i do budoucna.

Popis aktivity:

V rámci aktivity bude zpracována:

- adaptační strategie pro město Orlová
- analýza zranitelnosti vůči dopadům změny klimatu pro města nad 10 tis. obyvatel, které nemají zpracovanou adaptační strategii (celkem 7)
- aktualizace adaptačních strategií měst Orlová, Havířov a Karviná

Město Orlová zpracuje adaptační strategii pro své území. Součástí adaptační strategie Orlové bude rovněž akční plán, který stanoví konkrétní, termínované a adresně určené kroky k dosažení implementace adaptační strategie. Tyto dokumenty budou zpracovávány ve spolupráci s dalšími aktéry v území a na základě participace veřejnosti. Postup zpracování dokumentu bude formou společného semináře diskutován s městy Karviná a Havířov. S tím souvisí rovněž komunikační kampaň, která bude realizována v souvislosti s pořizováním těchto dokumentů. V rámci těchto kampaní budou obyvatelé města prostřednictvím médií informováni o zpracování adaptačních strategií a budou vyzváni k participaci, která bude zahrnovat veřejné workshopy, případně možnost zapojit se do identifikace problémů prostřednictvím on-line přístupných pocitových map.

Pro města nad 10 tis. obyvatel v MSK, která v současnosti nemají zpracovány adaptační strategie (celkem 7), zpracuje MSID analýzu rizik a zranitelnosti vůči dopadům změny klimatu, která bude základním analytickým podkladem pro zpracování adaptačních strategií. Analýza zranitelnosti bude zpracována na základě metodiky, kterou připraví odborný tým (1 expert na klimatické změny, urbanista, expert na vodní hospodářství, expert na krajinu) pod vedením MSID. Vlastní analýza rizik a zranitelnosti bude zpracována externě, nicméně v průběhu bude zpracovatel výsledky ověřovat diskusí a zahrnutím lokálních aktérů do procesu tvorby analýzy. Výsledky analýzy budou strukturovány a kromě rozboru rizik v území (jejich lokalizace a intenzity) budou formulovány návrhy pro adaptační strategii (rámcové návrhy cílů a případných opatření). Výstupy budou prezentovány cílovým městům na samostatném semináři a budou poskytnuty pro účely zpracování adaptačních strategií (cílová města budou zpracovávat z vlastních nebo jiných zdrojů nad rámec projektu COALA). Analýzy zranitelnosti budou poskytnuty rovněž dalším městům v ČR nad 10 tis. obyvatel (130) prostřednictvím diseminačních aktivit (aktivity E.).

Pro města Havířov, Karviná a Orlová bude ve 2. a 3. fázi projektu provedeno vyhodnocení a aktualizace adaptačních strategií. Pro tento účel bude zpracována samostatná metodika, která bude vycházet z postupu aplikovaného v rámci aktivity A.1. V průběhu zpracování budou v rámci uspořádány 2 setkání pořizovatelů adaptačních strategií, jejich zpracovatelů a dalších odborníků v rámci Stálé konference MSKA. Finální verze (aktualizace) adaptačních strategií budou na úrovni vedení měst schváleny a přijaty do systému strategického řízení města.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

V 2Q 2022 bude vypracováno zadání adaptační strategie a akčního plánu města Orlová. Zadání bude vycházet z analýz adaptačních strategií měst v MSK (aktivita A.1.). V Orlové bude navíc v 1Q 2022 založen inovační tým, který bude mít na starosti nejen přípravu Adaptační strategie, ale i řešení dalších implementačních aktivit (zejména C.1.3 a C.1.4.) a v dalších fázích projektu bude zodpovídat za jejich implementaci. Ve 3Q 2022 bude připravena rovněž komunikační kampaň (dle principů pro komunikaci stanovených Komunikačním plánem – aktivita A.4.), která bude mít za cíl informovat obyvatele města a další stakeholdry o zpracování adaptačních strategií, kteří budou současně vyzváni

k participaci v rámci veřejných workshopů, on-line přístupných pocitových map. Adaptační strategie města Orlová bude dokončena do 2Q 2023. V 3Q 2023 budou uspořádány 2 setkání pořizovatelů adaptačních strategií, jejich zpracovatelů a dalších odborníků v rámci Stálé konference MSKA k diskusi nad zkušenostmi s pořizováním adaptační strategie a jejím uplatňováním. Cílem bude výměna zkušeností s úvodní fází adaptačního procesu na úrovni města.

Analýzy rizik a zranitelnosti pro 7 měst v MSK bude zahájena 2Q 2022 setkáním týmu odborníků jmenovaného MSID. Ten připraví do 3Q 2022 metodiku pro provedení analýz. Zadáání a zpracování analýz proběhne do konce roku 2023. Analýzy budou předány městům v 1Q 2024, zveřejněny a následně představeny dalším městům v CR v průběhu roku 2024 formou odborných seminářů (aktivita E.).

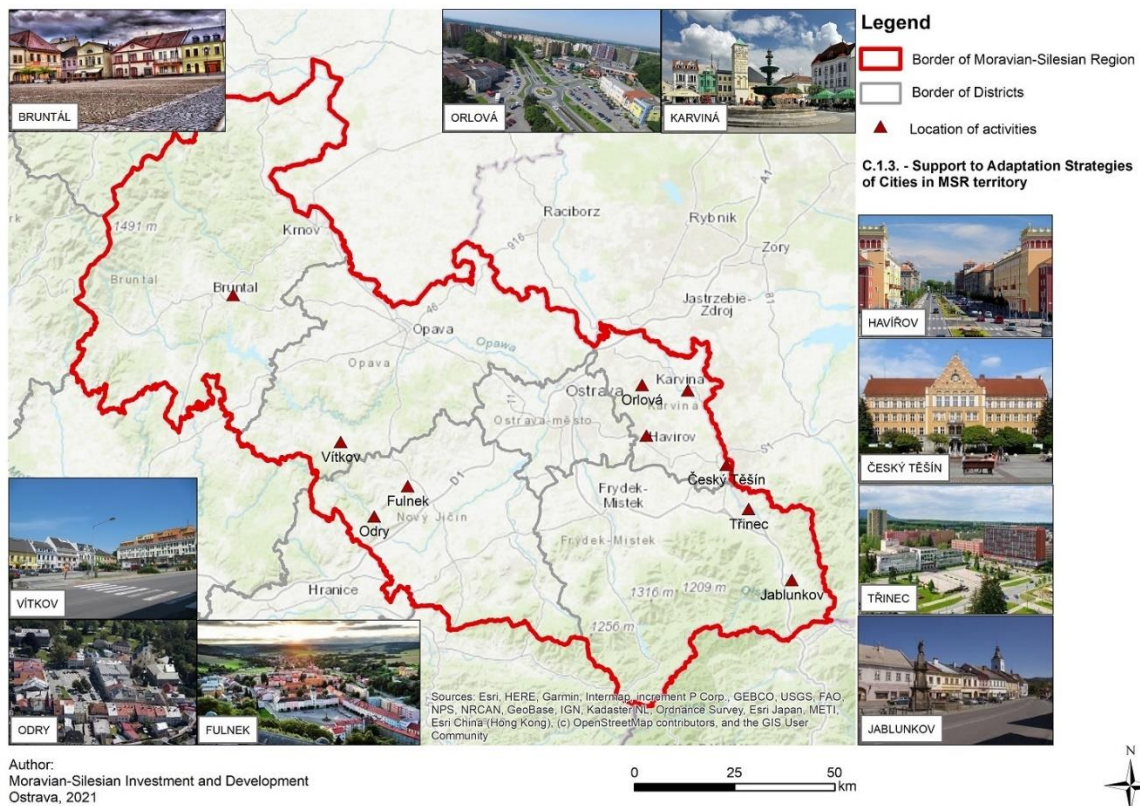
2. fáze

Ve 3Q 2026 bude zahájeno vyhodnocení adaptační strategie měst Havířov, Karviná a Orlová. Bude připraven postup vyhodnocení, který bude vycházet z postupu aplikovaného v rámci analýzy adaptačních strategií v aktivitě A.1 Do přípravy aktualizace adaptačních strategií budou zahrnuty i výsledky společného sdílení zkušeností s se zpracováním adaptačních strategií získané v rámci diskuse zástupců pilotních měst získané v 1. fázi aktivity projektu. Postup vyhodnocení adaptačních strategií bude poskytnut také ostatním obcím a městům v MSK pro účely aktualizace vlastních adaptačních strategií.

3. - 4. fáze

1Q 2027 pilotní města zahájí aktualizaci adaptačních strategií a akčních plánů. Součástí aktualizace bude komunikační kampaň, která bude zaměřena na posun města v oblasti adaptace na změny klimatu a také na nové skutečnosti, které se objevily od pořízení původního dokumentu. Aktualizace bude ukončena 4Q 2027. Adaptační strategie budou projednány v orgánech měst a zároveň budou představeny široké veřejnosti. Aktualizace budou rovněž představeny ostatním městům v MSK.

Kde bude aktivita realizována

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Adaptační strategie měst jsou významným dokumentem, který pomáhá na úrovni města identifikovat hlavní rizika a míru zranitelnosti. Podle intenzity následně pak navrhnout adaptační priority, respektive cíle adaptace v rámci města. Bez těchto dokumentů je pravděpodobné, že sice budou realizována opatření s adaptačním efektem, ale rozhodování o jejich realizaci nemusí být dostatečně podloženo objektivní situací ve městě a hrozí, že nebude využit jejich potenciál, či dokonce, že budou neefektivní, anebo v extrémním případě situaci zhorší. V ČR je obecně postup adaptace měst stále velmi pomalý. Adaptační proces jako strategická aktivita musí být dlouhodobý a systematický. Přestože v Moravskoslezském počet adaptačních strategií měst roste (v současnosti se jedná o 10 měst, které již adaptační strategie mají, nebo je právě zpracovávají), je cílem této aktivity má ukázat na potřebnost adaptačních strategií, jejich provázanosti v širším území, ale nabídnout rovněž postupy pro jejich systematické vyhodnocení a aktualizaci.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Adaptační strategie v současnosti patří mezi jádrové plánovací (strategické) nástroje. Přestože se aktivity projektu nezaměřují přímo na pořizování adaptačních strategií, ale pouze pilotní aktivity, ambicí těchto aktivit je díky získaným výsledkům podpořit a zkvalitnit proces strategického plánování v oblasti adaptace na změny klimatu v MSK a v dalších městech ČR. Jsme přesvědčeni, že adaptační strategie a následná implementace adaptačních opatření musí probíhat z vůle jednotlivých měst, aby přijaly tuto potřebu za důležitou součást správy území města a v tomto smyslu je tedy potřeba městům předávat potřebné informace a podporu.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Výběr kvalitního zpracovatele

Popis rizika: Nevhodný, nebo nedostatečně kvalifikovaný dodavatel adaptační strategie, respektive její aktualizace bude mít vliv na kvalitu výsledného dokumentu a jeho realizaci.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: V současnosti se proces zpracování adaptačních strategií v ČR mírně zintenzivnil a existují tedy kvalifikovaní dodavatelé. Nicméně pro účely zadávacích řízení budou zpracovány Výběr kvalitního zpracovatele. Zároveň je potřeba průběžně výstupy ověřovat s reálnými potřebami území (participativní metody)

Riziko 2: Nezáměr o další využití analýz zranitelnosti

Popis rizika: Města nebudou mít zájem o zpracovanou analýzu zranitelnosti pro jejich území z důvodu nedůvěry nebo nízké kvality výsledku.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Zájem měst o podporu v procesu adaptace byla ověřována již v průběhu přípravy žádosti (viz Letter of Support). Zároveň bude příprava analýzy diskutována s městy ohledně požadavků na využitelné výstupy. To bude zohledněno v metodice i zadání. Externí dodavatel bude mít uloženu podmínku spolupráce s cílovými městy, aby výsledek odpovídal reálnému stavu v každém z cílových měst.

Rizikem pro projekt může být také podpora zpracování adaptačních strategií z jiných zdrojů. Města mohou zvolit jiné dotační tituly a pořídít adaptační strategie dříve, než to bude možné v rámci projektu. Ve své podstatě se však nejedná o skutečné riziko, protože cíle bude dosaženo financováním z jiných (komplementárních) zdrojů.

Očekávané výsledky:

- Adaptační strategie pro město Orlová
- Analýza zranitelnosti pro 7 měst nad 10 tis. obyvatel v MSK
- vyhodnocení a aktualizace adaptačních strategií 3 měst - Orlová, Karviná a Havířov
- 2 společné semináře pořizovatelů adaptačních strategií, zpracovatelů a dalších odborníků k diskusi nad zkušenostmi s pořizováním a uplatňováním adaptační strategie

C.1.4. Zelené sídliště v Karviné

Zodpovědný příjemce:

Karviná - koordinuje aktivitu, zodpovídá za dosažení výsledků a jejich šíření

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Využití nástrojů územního plánování pro koordinaci a podporu adaptačních opatření přímo vychází z AS MSK:

V rámci výkonu státní správy je významným koordinačním nástrojem pro koordinaci zájmů v území územní plánování. Kraj je pořizovatelem zásad územního rozvoje (ZÚR), které zejména stanoví základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje. ZÚR je nadřazenou územně plánovací dokumentací pro územní plány obcí a jako taková může řešit plochy (či koridory) nadmístního významu a případně prověřovat změnu jejich využití, což koresponduje s potřebami eliminace rizik a zlepšování vlastností území v souvislosti s dopady klimatických změn, které často překračují hranice katastrů jednotlivých obcí. Podkladem pro začlenění této problematiky do ZÚR případně do územních plánů obcí mohou být územní studie, které umožní podrobněji zkoumat a navrhnout řešení dílčích problémů souvisejících se změnami klimatu (včetně rozvoje Pohornické krajiny).(kap. 3.13.4).

Popis aktivity:

Bude zpracována územní studie možných rozvojových ploch na území města Karviné. Jedná se o plochu v centru města (lokalita v okolí Gymnázia v Karviné - Novém Městě), na ploše cca 35 ha po demolici původních bytových domů. Cílem je připravit dokument, který bude přímo určen pro změnu územního plánu a pro upřesnění podmínek pro projektovou přípravu konkrétního záměru využití území. Územní studie¹⁰ bude řešit budoucí rozvoj ploch s využitím principů adaptace na dopady změny klimatu. Bude se jednat zejména o návrhy limitů a opatření pro hospodaření s dešťovou vodou, snižování efektu tepelného ostrova vhodným rozložením a volbou materiálů pro zpevněné plochy a dále také návrhem systému zeleně, který se rovněž bude podílet na vytváření příjemného mikroklimatu i v podmínkách klimatické změny. Rámcově budou stanoveny také limity pro jednotlivé stavby. Pro přípravu územní studie budou využity návrhy formulované Adaptační strategií pro město Karviná. Územní studie bude zpracována dle požadavků legislativy, zejména stavebního zákona. K tvorbě územní studie bude přizvána participativní formou veřejnost, která se bude podílet na formulaci možných řešení území a bude rovněž přizvána k prezentaci výsledků.

Kdy bude aktivita realizována:

1.fáze projektu

Předpokládaný termín zadání územní studie je 2Q 2022 a její dokončení do 12 měsíců.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

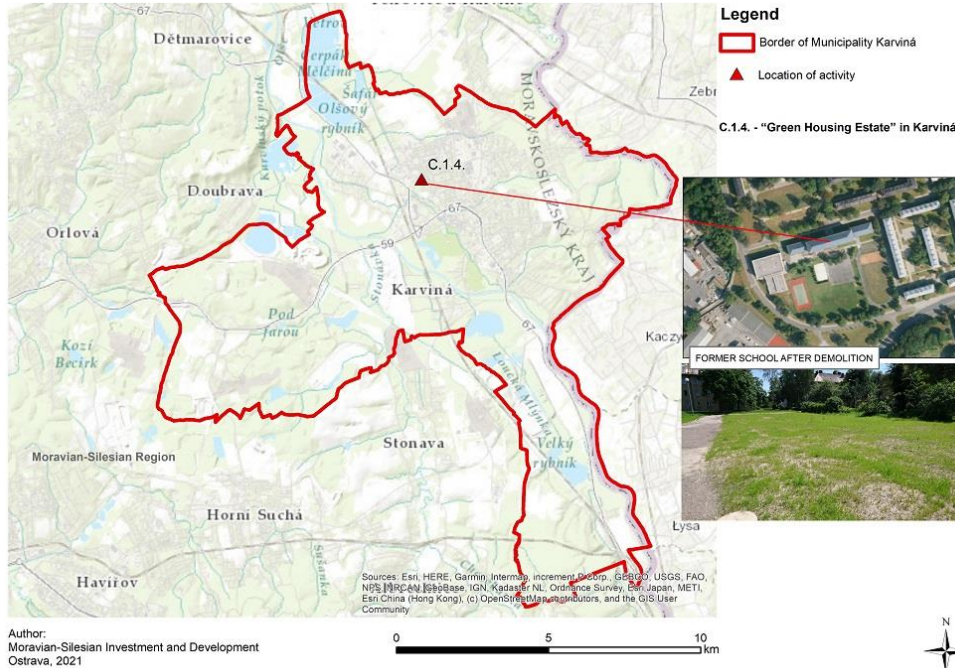
Cílem projektu je implementace AS MSK na území MSK, konkrétně rozvoj takových nástrojů (a jejich koordinace), které umožní, posílí nebo zintenzivní realizaci konkrétních adaptačních opatření. Územní plánování ve svých úrovních stanoví základní podmínky pro využívání ploch a koncepci rozvoje území včetně vzájemné koordinace zájmů v území. Podpora adaptace prostřednictvím nástrojů územního plánování je pro dosažení cílů projektu klíčová a nezbytná. Jedná se o jednu z aktivit, která přímo navazuje na předchozí aktivitu územních studií.

¹⁰ Územní studie především prověřuje podmínky změn v území. Je zpravidla pořizována pro ověření možností využití konkrétního řešeného území, zastavitelných nebo přestavbových ploch nebo vybrané části nezastavěného území z hlediska komplexního řešení krajiny. Navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů, případně úprav nebo rozvoj některých funkčních systémů v území, například veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí (výklad dle stavebního zákona 183/2006 Sb.).

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Aktivita je pilotním příkladem realizace principů, vycházejících jak z adaptačních strategií, tak i z územních studií.

Kde bude aktivita realizována:

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Výběr kvalifikovaného zpracovatele
 popis rizika: Požadavky na zpracování studie kladou nároky na kvalifikace jejího zpracovatele, který nemusí být k dispozici (časové a odborné kapacity).
 Míra rizika: malá
 Dopad rizika: velký
 Opatření: Požadavky budou v zadávací dokumentaci sepsány tak, aby byl možný výběr pouze dostatečně kvalifikovaného zpracovatele. Dostatek těchto zpracovatelů v požadovaném čase lze ovlivnit těžko, ale pro zpracování ÚS bude stanoven dostatečný časový rámec, aby toho bylo možné dosáhnout.
- Riziko 2:** Nesouhlas vlastníků pozemků
 popis rizika: Vlastníci pozemků nebudou souhlasit s navrhovaným využitím území
 Míra rizika: střední
 Dopad rizika: velký
 Opatření: S vlastníky bude územní studie průběžně během zpracování projednávána.

Očekávané výsledky:

- Územní studie pro 35 ha rozvojových ploch na území města Karviná
- Setkání s veřejností Karviné

C.1.5. Podpora rozvoje zelené infrastruktury ve městech Orlová, Karviná, Havířov

Zodpovědný příjemce:

Orlová, Karviná, Havířov Orlová a Havířov zpracuje Konceptci rozvoje zeleně, Karviná provede aktualizaci svých dokumentů týkajících se rozvoje zeleně.

Spolupracující příjemce:

MSID připraví příručku pro plánování zeleně ve městech

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita je zaměřena na budování modro-zelené infrastruktury měst. Rozvoj modro-zelené infrastruktury je jedním z cílů AS MSK (kap. 3.6):

Snižovat efekt tepelného ostrova měst a podporovat ekosystémové služby pomocí přírodě blízkých řešení. Zpracováním vzorové koncepce ve městě Orlová bude připravena demonstrační ukázka pro další města v rámci MSK. Společně s východisky a zásadami rozvoje MZI (aktivita A.2.2.) podpoří plánování a realizaci konkrétních opatření na realizaci MZI.

Popis aktivity:

Součástí aktivity bude:

- Koncepci rozvoje zelené infrastruktury včetně pilotního systému pravidelné péče o zeleň v Orlové
- Zpracování studie veřejné zeleně v centrální části města Havířova, včetně zhodnocení funkčního významu v dané lokalitě, stanovení plánu následné péče a plánů výsadby
- Aktualizace koncepce zeleně ve městě Karviná
- Vyhodnocení naplňování koncepcí v Orlové, Havířově a Karviné
- Zpracování příručky pro plánování zeleně ve městech nad 10 tis. obyvatel v podmínkách změněného klimatu

V **Orlové** se bude jednat o zpracování strategického koncepčního dokumentu, který se bude zaměřovat na vymezení potřebných ploch zeleně, řešení funkčně-prostorového uspořádání zeleně ve struktuře sídla, vč. zelených střech, aby byly dodrženy podmínky hospodárného zacházení s vodou a potřeba snižování negativního efektu tepelného ostrova ve městě. Na základě rozboru zeleně sídla studie doporučí regulativy pro jednotlivé kategorie, dělení ploch do intenzitních tříd údržby, stanoví rámcové zásady rozvoje a údržby. V rámci analytické části bude proveden rozbor prostorového, funkčního a druhového stavu zeleně, vypracování mapových podkladů – pasportizace, včetně detailních popisů, plánů kácení a bude porovnán s riziky tepelného ostrova města a porovnány s existující dokumentací (Karviná, Havířov). Budou určeny priority pro další rozvoj MZI ve městech včetně vytvoření mapových podkladů. Součástí analýz bude zapojení veřejnosti. Na základě expertního podkladu, který stanoví konkrétní místa vhodná pro doplnění prvků MZI, budou tyto návrhy předloženy k veřejné oponentuře a případnému doplnění. Návrhová část koncepce přinese návrhy řešení funkčně-prostorového uspořádání zeleně ve struktuře sídla, vč. zelených střech, aby byly dodrženy podmínky hospodárného zacházení s vodou. Budou navrženy regulativy pro jednotlivé kategorie ploch zeleně a dále budou rozděleny do tříd údržby, pro které budou stanoveny rámcové zásady péče. Součástí bude etapizace rekonstrukcí, realizací a dalších úprav zeleně s výhledem do roku 2030. Výstupy studie výsadby zeleně budou veřejně projednány s občany Orlové a následně zveřejněny na webových stránkách města a na webu Lepší Orlová. Zároveň budou mezi občany města distribuovány letáky s informacemi o modrozelené infrastruktuře.

Pro subjekty zajišťující péči o modrozelenou infrastrukturu na území Orlové bude vytvořen manuál této péče se stanovením obvyklých postupů. Manuál bude zahrnovat vodní prvky pro zachytávání dešťové vody či její čištění. Modrozelená infrastruktura spolu se zelenými prvky zvýší kvalitu půdy a stav podzemní vody, omezí znečištění ovzduší a erozi, ušetří energie, omezí přehřívání či zmírní riziko přívalových dešťů. Příkladem prvků modrozelené infrastruktury jsou zelené střechy nebo zelené stěny, které zvyšují energetickou efektivnost staveb. Slouží jako přírodní chlazení a podporují zadržování vody.

V **Havířově** se bude jednat o zpracování studie veřejné zeleně ve vybrané lokalitě – centrální části města (zejména oblast Sorela).

Na základě terénního hodnocení bude provedena detailní pasportizace včetně dendrologického posouzení. Bude provedena evidence jednotlivých vegetačních prvků s taxonomickými popisnými daty v řešeném území, stanovení výměr a zpracování mapové podklady, kde bude zobrazeno dělení vegetačních prvků včetně zohlednění souvisejících technických prvků. Budou stanoveny třídy údržby s příslušným grafickým znázorněním. Při dendrologickém hodnocení bude posouzena vitalita dřevin, provozní bezpečnost, popř. bude navrženo pěstební opatření.

Návrhová část bude obsahovat funkční a prostorové řešení veřejné zeleně v centrální části města. Na základě výše uvedeného dojde ke stanovení zásad pro údržbu a následnou arboristickou péči, stanovení ploch pro náhradní výsadbu s popisem navrhovaných dřevin a zapracování ploch do mapových výstupů. Následně bude zhodnocen funkční význam veřejné zeleně v dané lokalitě. Hodnocení prvků veřejné zeleně bude provedeno s důrazem na estetickou funkci a pozitivního ovlivnění pobytového komfortu obyvatel v dané lokalitě.

Výstupy budou veřejně projednány s občany, zveřejněny na webu města, Konferenci zelená města apod.

Souběžně bude probíhat hodnocení v rámci adaptační strategie.

V **Karviné a Havířově** budou na základě analytické části zpracována východiska pro vytvoření a aktualizaci stávajících dokumentů a bude provedena jejich aktualizace. Při zpracování Konceptů bude postupováno v souladu s metodikou (aktivita A.2.1.). Po dokončení budou připravovány projekty a nastaven systém pilotní péče o plochy zeleně v souladu s výstupy koncepce. Pilotní systém bude v Orlové po 3 letech od uvedení do praxe vyhodnocen z hlediska účinnosti.

Na základě získaných zkušeností s tvorbou těchto dokumentů a částečně také na základě ověření při jejich implementaci v praxi (stávající Koncepte měst Havířov a Karviná) zpracuje MSID obecnou Příručku péče o zeleň ve městech v podmínkách změněného klimatu. Příručka bude šířena prostřednictvím diseminačních aktivit a bude určena především městům v MSK, ale i v dalších krajích ČR.

Výsledky těchto aktivit budou prezentovány na konferenci Zelená města – města budoucnosti, která probíhá v Havířově od roku 2006 a účastní se jí průměrně 100 účastníků z 50 měst v ČR. V rámci projektu budou pod záštitou MSKA uspořádány 2 ročníky této konference zaměřené na modrozelenou infrastrukturu ve městech.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

Příprava zpracování tohoto dokumentu bude zahájena 4Q 2022, kde město připraví metodický rámec pro zadání. Vlastní zadání proběhne 2Q 2023, kdy již budou známy první návrhy v rámci souběžně zpracovávané Adaptační strategie. Zpracování dokumentu se předpokládá do 2Q 2024.

2. fáze

Po dokončení Koncepce v Orlové proběhne v průběhu roku 2024 seznámení veřejnosti s dokumentem. Budou vytvořeny vizualizace budoucího stavu ve vybraných lokalitách a bude dopracován pilotní systém péče o zeleň. Navržená opatření budou vložena do informačního systému města a bude sledována jejich realizace. Pro realizační subjekty bude vytvořen manuál péče o zeleň, jehož dokončení se předpokládá v roce 2025.

V Karviné a Havířově budou v roce 2024 zpracována východiska pro vytvoření a aktualizaci stávajících dokumentů. Ty budou po dokončení rovněž komunikovány s veřejností. Aktualizace těchto dokumentů proběhne do roku 2025.

Na základě získaných zkušeností s tvorbou těchto dokumentů a částečně také na základě ověření při jejich implementaci v praxi (Karviná) zpracuje MSID v průběhu roku 2025 obecnou Příručku péče o zeleň ve městech v podmínkách změněného klimatu. Příručka bude šířena prostřednictvím diseminačních aktivit a bude určena především městům v MSK, ale také v dalších krajích ČR.

Budou uspořádány 2 konference Zelená města – města budoucnosti.

3. fáze

Pilotní systém bude v Orlové v průběhu roku 2027 vyhodnocen z hlediska účinnosti a navržena jeho aktualizace. Aktualizace bude provedena do roku 2028.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Ukázková implementace rámcových zásad budování MZI (A.2.1.). Vzorový dokument pro plánovitou práci se zelení v rámci měst MSK a jinde v ČR. Zároveň je potřeba praktickou aplikaci takového dokumentu prověřit jeho implementací. Orlová ani Havířov podobný dokument zpracovaný nemají (byť v minulosti usilovaly o jeho financování z ESIF). Město Karviná sice takový dokument má, nicméně neobsahuje zásady rozvoje zeleně s cílem snížení efektu tepelného ostrova města.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

MZI je považována za jeden z důležitých nástrojů adaptace území na dopady změny klimatu. Aktivita řeší konkrétní místní souvislosti rozvoje budování MZI ve městě Orlová a získaná zkušenost bude sloužit jako ukázková implementace metodiky vytvořené v rámci projektu (A.2.1.). Zároveň vznikne vzorová koncepce zaměřená na MZI, kterou bude možné prezentovat dalším městům v MSK (i v dalších regionech). Výstupy této aktivity budou dále šířeny v podobě Příručky péče o městskou zeleň v podmínkách změněného klimatu.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Výběr kvalifikovaného zpracovatele
Popis rizika: Požadavky na zpracování studie kladou nároky na kvalifikace jejího zpracovatele, který nemusí být k dispozici (časové a odborné kapacity).
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Požadavky budou v zadávací dokumentaci sepsány tak, aby byl možný výběr pouze dostatečně kvalifikovaného zpracovatele. Dostatek těchto zpracovatelů v požadovaném čase lze ovlivnit těžko, ale pro zpracování ÚS bude stanoven dostatečný časový rámec, aby toho bylo možné dosáhnout.
- Riziko 2:** Nízký zájem o využívání příručky
Popis rizika: Příručka se neseťká se zájmem cílové skupiny např. z důvodu její nízké propagace nebo málo využitelného obsahu.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Příručka bude vytvářena na základě reálných zkušeností a dá se předpokládat, že v principech jsou tyto zkušenosti zobecnitelné i pro další města. Příručka bude strukturována v návaznosti na obvyklé procesy na úrovni veřejné správy i subjektů pečujících o zeleň. Příručka bude zpracována s maximálním důrazem na vizualizaci (schémata, obrazový materiál), aby byla uživatelsky přístupná. Návrh příručky bude konzultován s experty a také se širší skupinou cílových měst v MSK.

Očekávané výsledky:

- Koncepce rozvoje zelené infrastruktury včetně pilotního systému pravidelné péče o zeleň v Orlové
- Aktualizace stávajících dokumentů v Karviné a Havířově
- Studie veřejné zeleně ve vybrané lokalitě – centrální části města Havířov (zejména oblast Sorela).
- Vyhodnocení pilotního systému péče o zeleň a úprava dle přínosů a realizovatelnosti pro Orlovou
- Vyhodnocení prvků veřejné zeleně v Havířově s důrazem na estetickou funkci a pozitivního ovlivnění pobytového komfortu obyvatel v dané lokalitě
- Příručka péče o městskou zeleň v podmínkách změněného klimatu pro města nad 10 tis. obyvatel
- 2 konference Zelená města – města budoucnosti v Havířově zaměřené na modrozelenou infrastrukturu.
- Sdílení výsledků aktivit s dalšími 20 městy MSK a min. 50 městy ČR (prezentace v rámci konference Zelená města v Havířově)

C.1.6. Koncepce hospodaření s dešťovou vodou v Karviné a Havířově

Zodpovědný příjemce:

- Karviná zajišťuje plnění aktivity pro město Karviná
Havířov zajišťuje plnění aktivity pro město Havířov

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Zachytávání dešťové vody v území a hospodaření s ní je jedním z cílů adaptační strategie, který je zároveň di určité míry průřezový, protože se týká jak volné krajiny, tak urbanizovaného území. AS MSK se o hospodaření s dešťovou vodou zmiňuje v cílech zaměřených právě na tato území (kap. 3.5. a 3.6.). Města v MSK v současnosti z velké části nemají systém, který by nakládání se srážkovou vodou umožňovala a nemají ani prověřeny podmínky v rámci území, kde takové hospodaření a za jaký podmínek možné je. Zpracováním nebo aktualizací dokumentů ve 3 pilotních městech bude ověřením současných dostupných postupů a jejich uplatnění v praxi. Předpokládáme, že tyto pilotní příklady budou zároveň motivační i pro další města.

Popis aktivity:

Aktivita obnáší zpracování koncepčního dokumentu zaměřeného na hospodaření s dešťovou vodou na území pilotních měst (Havířov a Karviná). Orlová v současnosti podobný dokument má („Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová“). Řešení aktivity naváže na dokončené nebo rozpracované adaptační strategie obou měst, které určují základní cíle a priority řešení nakládání s dešťovou vodou v Karviné, Havířově. Týmy odborníků obou měst připraví společné zadání, které bude vycházet z jejich potřeb a zároveň z obvyklých postupů (např. Koncepce hospodaření s dešťovými vodami ve městě Olomouc). Pro téma hospodaření s dešťovou vodou budou připraveny komunikační materiály pro veřejnost a v rámci dlouhodobé kampaně zaměřené na adaptaci měst na změnu klimatu proběhne dílčí kampaň věnovaná hospodaření s dešťovou vodou (aktivity E). Vlastní dokument bude zpracován externím dodavatelem. Předpokládá se, že bude provedeno rešeršní hydrogeologické posouzení území měst, pro určení možností zasakování dešťových vod, případně realizaci dalších opatření. Bude posouzena bilance potřeby vod pro účely údržby městské zeleně a další potenciál využití dešťových vod a dále prostory pro povrchové zachytávání vod (otevřené nádrže). V návrhové části budou ve vazbě na Koncepci zeleně (C.1.5.) navrženy sadovnické úpravy (včetně výběru vhodných druhů), plochy vhodné k řešení zasakování případně dalších způsobů retence dešťových vod. Koncepce budou vznikat za spolupráce obou měst na platformě Stálé konference MSKA. Po dokončení dokumentu připraví pilotní města hlavní výstupy formou vizualizace navržených opatření k prezentaci veřejnosti a sdílení mezi městy v MSK a v ČR. Prezentace výsledků proběhne rovněž v rámci konference Zelená města (C.1.5.) s dopadem 50 měst z MSK a ČR.

Zhruba 4-5 let od zahájení implementace Koncepcí budou tyto dokumenty vyhodnoceny a aktualizovány dle potřeby.

1. fáze

Zadání pro dokument bude vytvořeno v průběhu 2Q 2022. Vlastní zadání proběhne ve 3Q 2022, kdy bude vybrán dodavatel Koncepce. Dokončení Koncepcí pro města Havířov a Karviná se předpokládá do 4Q 2023. Následně budou vytvořeny vizualizace hlavních vstupů a spuštěna komunikační kampaň zaměřená na veřejnost, která bude probíhat do 2Q 2024.

2. fáze

Proběhne prezentace výsledků v rámci konference Zelená města v Havířově.

3. - 4. fáze

V roce 2028 je plánováno vyhodnocení Koncepcí a jejich aktualizace, která by měla být dokončena v průběhu roku 2029.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Města v ČR i v MSK řeší nakládání se srážkovou vodou převážně konvenčními způsoby, tedy jejím odváděním kanalizací na ČOV a dále zpravidla do vodních toků. Jiné způsoby nakládání s dešťovou vodou, zejména její zadržování a využívání pro další účely není zatím rozvinuto. Pokud se podobné projekty realizují, jsou orientovány spíše na technická řešení, nedostatečně jsou využívána přírodě blízká řešení. Bez důkladné analýzy podmínek pro taková opatření a návrhy možných řešení v konkrétních podmínkách, nelze dostatečně efektivně opatření pro nakládání s dešťovými vodami realizovat. Koncepce rozvine základní požadavky na hospodaření s dešťovou vodou dané adaptační strategií a upřesní potřebná opatření, respektive postup nutný k jejich realizaci. Vytvořením tohoto dokumentu na úrovni pilotních měst očekáváme vzbuzení zájmu i dalších měst v MSK.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

Využívání a management dešťových vod v urbanizovaném území je do budoucna nezbytným opatřením, které umožní na jedné straně snížit spotřebu pitné vody pro chod města v obdobích sucha a na straně druhé může snížit rizika související s přívalovými dešti a lokálními povodněmi. Postupným vytvářením systému zaměřeného na hospodaření se dešťovými vodami bude zlepšována kvalita prostředí v sídlech (nové vodní plochy, funkční plochy zeleně, snižování efektu tepelného ostrova) a zároveň se město více přiblíží udržitelným způsobům správy a fungování města jako instituce.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Výběr kvalifikovaného zpracovatele
Popis rizika: Požadavky na zpracování Konceptí kladou nároky na kvalifikace jejího zpracovatele, který nemusí být k dispozici (časové a odborné kapacity).
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Požadavky budou v zadávací dokumentaci sepsány tak, aby byl možný výběr pouze dostatečně kvalifikovaného zpracovatele. Zadání bude připravováno oběma městy společně, aby bylo dosaženo obdobné kvality výstupu. S ohledem na aktuální nedostatek těchto zpracovatelů v požadovaném čase lze ovlivnit těžko, ale pro zpracování ÚS bude stanoven dostatečný časový rámec, aby toho bylo možné dosáhnout.

Očekávané výsledky:

- Koncepte hospodaření s dešťovou vodou v Karviné
- Koncepte hospodaření s dešťovou vodou v Havířově
- Šíření výsledků prostřednictvím seminářů a konferencí (E.1. a E.2., Zelená města – C.1.5.)

C.1.7. Koncepte péče o zeleň v majetku MSK

Zodpovědný příjemce:

MSK zpracovává aktivitu, koordinuje externí dodavatele a zodpovídá za uplatnění výsledku včetně jeho publikace a šíření.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita přispívá k realizaci cíle AS MSR, kapitola 3.4:

„Zajistit vhodné řízení a posílit odolnost přírodně cenných oblastí a druhů vůči změně klimatu v krajině. Podporovat přizpůsobení zemědělské krajiny“ a k cíli AS MSK, kapitola 3.9.: „Zajistit bezpečné, příjemné a spolehlivé dopravní služby v regionu pro všechny druhy dopravy, upřednostnit nízkoemisní formy dopravy“. (Opatření: Údržba, obnova a nová výsadba zeleně podél dopravních cest)

Popis aktivity:

Aktivita je zaměřena na zvýšení účinnosti péče o plochy zeleně ve správě MSK v podmínkách změněného klimatu. Jedná se nejčastěji o plochy, které plní funkci parků (rekreační) a plochy doprovodné zeleně komunikací ve správě MSK. Jedná se o doprovodnou zeleň v rozsahu 2 000 km podél silnic a ploch parků o rozloze 50 ha, dohromady se jedná o zhruba 1650 ha ploch se zelení. V rámci aktivity bude zanalyzován stav zeleně v uvedeném rozsahu. Analýza bude vycházet z již existujících podkladů (zejména dokumentace Správy a údržby silnic MSK, která je organizací zřízenou MSK). Analýza se zaměří jednak na dopady změny klimatu na stav zeleně, místa, kde jsou tyto dopady nejintenzivnější a kladou požadavky na provádění péče. Dále bude zanalyzován adaptační potenciál ploch zeleně ve správě MSK. Potenciálem se rozumí možnost přispívat těmito plochami ke zmírnění dopadů změny klimatu na území MSK. Dá se předpokládat, že zejména plochy parků, případně liniové zeleně v okolí komunikací mohou zlepšit lokálně mikroklima, snižovat erozi půdy apod. Analýza bude prováděna souběžně s mapováním stavu zelené infrastruktury (aktivita A.2.1.) na území MSK a její výsledky budou do součástí uceleného podkladu vznikajícího v rámci této aktivity, který bude vložen

do regionálního informačního systému RISA. V návrzích se Koncepce zaměří na formulaci pravidel pro péči o zeleň v těchto plochách a její další rozvoj (změny v druhovém zastoupení, nové výsadby apod.).

Proces přípravy koncepce bude rozvrhnut do několika fází. V první fázi budou shromážděny podklady a formulovány požadavky na Koncepci společně s budoucími uživateli dokumentu (Správa a údržba silnic, příspěvkové organizace kraje, které mají plochy zeleně v péči). Dle toho bude vytvořeno zadání pro analýzu a návrhovou část, které budou zpracovány ve spolupráci s externím dodavatelem. Tvorba vlastní finální koncepce bude opět probíhat společně za účasti cílových uživatelů a expertů ze zpracovatelského týmu. Výsledná koncepce bude podkladem pro výběr alespoň 2 pilotních projektů. Bude se jednat o výběr typově nejčastějších opatření – opatření pravidelné péče a obnovní opatření. Pro ně bude připravena projektová dokumentace a následně budou opatření zrealizována. Pilotní projekty budou vyhodnoceny z hlediska úspěšnosti realizace a aplikovatelnosti doporučení. Na podkladě Koncepce bude připraven průvodce, který principy na příkladu MSK zobecní a ten bude poskytnut dalším krajům ČR. Koncepce bude představena dalším krajům v ČR prostřednictvím aktivit E.

Náklady na analýzy odpovídají jejich rozsahu (oblast 1650 ha). Budou zahrnovat shromáždění a analýzu existujících materiálů, terénní šetření, analýzu negativních dopadů klimatické změny, stanovení a vypracování nových pravidel s adaptačním potenciálem v péči o zeleň.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

Příprava bude zahájena ve 3Q 2022. Bude uspořádána schůzka za účasti MSK a organizací, které budou koncepci využívat. Podklady pro zadání a vlastní zadávací dokumentace budou vytvořeny do 1Q 2023. Zpracování vlastní koncepce bude zadáno ve 2Q 2023 a bude probíhat do 2Q 2024. Zjišťování stavu zeleně bude probíhat souběžně s aktivitou A.2.1. a výsledky budou předány pro tvorbu uceleného podkladu o modro-zelené infrastruktuře území MSK, který bude následně součástí regionálního informačního systému RISA.

2. fáze

Ve 3Q a 4Q 2024 bude vybrán pilotní projekt a bude zadáno zpracování projektové dokumentace. Realizace pilotního projektu bude probíhat do konce roku 2026.

3. a 4. fáze

Úspěšnost realizace projektu bude vyhodnocena a případně bude navržena úprava vybraných částí koncepce. Zároveň bude probíhat implementace opatření navržených Koncepcí (nad rámec financování projektu COALA).

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

MSK zajišťuje péči o velké rozsáhlé prvky zeleně v MSK (cca 2 000 km liniové zeleně a 50 ha parků a dalších zelených ploch - celkem 1650 ha). Koncepce péče o ně MSK chybí a vzhledem ke stále narůstajícím nárokům na péči o tyto plochy právě z důvodů dopadů změny klimatu (prosychání dřevin, patogenní vlivy, a další), je taková Koncepce nezbytná. Přestože plochy zeleně spravované MSK tvoří malou část ploch modro-zelené infrastruktury na území MSK, které budou prověřovány v rámci aktivity A.2.1., v tomto případě je možné ověřit stav těchto ploch a jejich potenciál ve velkém detailu a zároveň v rámci projektu implementovat konkrétní opatření. Podobně jako v případě pilotních měst (aktivita C.1.5.) i MSK jako správce ploch zeleně, která slouží veřejnosti, touto aktivitou ukáže svou roli v procesu adaptace a zároveň může být příkladem pro další kraje v ČR, jak s touto problematikou nakládat v rámci běžných činností nakládání s majetkem.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

Cílem projektu je implementace AS MSK a MSK jako vlastník této strategie se může přímo podílet vzorovým řešením tématu veřejné zeleně. Koncepce navíc přispěje k posilování systémových nástrojů pro implementaci adaptačních opatření.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Nevhodný dodavatel expertních činností
Popis: Nebude vybrán vhodný dodavatel, který zpracuje expertní podklady v potřebné kvalitě.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Dodavatel bude vybrán na základě zadávací dokumentace, která bude zpracována tak, aby zájemci umožnila posoudit, zda je schopen požadavky naplnit. Dále budou stanoveny takové kvalifikační požadavky na zpracovatele, aby toto riziko bylo minimalizováno.

Riziko 2: Omezení vyplývající s funkce ploch zeleně, které limitují realizaci opatření
Popis: V souvislosti se specifickou funkcí ploch zeleně (zejména doprovodné zeleně komunikací), nebude možné plánovat ani realizovat opatření v potřebné míře.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: Cílem Koncepce není umožnit realizaci adaptačních opatření kdekoliv, ale prověřit tyto podmínky. Tedy i zjištění, že existují pro specifické typy opatření, které jsou vhodné na jiných plochách zeleně a v případě řešených ploch hodné naopak nejsou, je relevantní součástí aktivity. Ambice dosažení efektu budou přiměřené funkcím ploch zeleně.

Riziko 3: Nedostatek finančních prostředků na realizaci Koncepce
Popis: Z důvodů horšího vývoje hospodaření MSK nebude dostatek finančních prostředků na realizaci koncepce z rozpočtu MSK.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: U nákladnějších opatření bude koncepce navrhovat variantní řešení s ohledem na výši nákladů nebo jejich rozložení v čase. Zároveň s tím budou hledány alternativní zdroje financování zejména pro realizaci obnovy zeleně (MSK má s těmito projekty zkušenost z Operačního programu Životní prostředí). Obecně ale budou opatření Koncepce navrhována tak, aby byla z hlediska nákladů realistická, využívala synergii s dalšími možnými projekty a opatřeními.

Očekávané výsledky:

- Koncepce péče o zeleň ve správě a majetku MSK
- Realizace 2 pilotních opatření – opatření pravidelné péče a obnovní opatření
- Průvodce péče o zeleň ve správě a majetku krajů, který bude možno aplikovat i v jiných regionech (diseminace v rámci aktivit E.)

C.1.8. Cost-benefit analýza a ekosystémové služby poskytované v rámci adaptačních opatření v MSK

Zodpovědný příjemce:

MSK aktivitu koordinuje, zodpovídá za zpracování CBA a na základě metodiky vyvinuté společně s MŽP zadává zpracování hodnocení ekosystémových služeb adaptačních opatření. Dále zodpovídá za prezentaci výsledků odborné i široké veřejnosti v rámci MSK

Spolupracující příjemce:

MŽP spolupracuje na aktivitě prostřednictvím týmu expertů na ekosystémové služby, který byl ustaven v rámci projektu LIFE IP: N2K Revisited. MŽP připraví kampaň věnovanou posilování ekosystémových služeb prostřednictvím adaptačních opatření plošně pro celou ČR.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Cost-benefit analýza (CBA) adaptačních opatření je forma vyjádření pozitivních přínosů adaptačních opatření a újmy, respektive nákladů, které musí být na jejich realizaci vynaloženy. Výsledky takové analýzy jsou důležité pro budoucí průběh implementace adaptační strategie důležité zejména v tom smyslu, že dávají přehled o opatřeních, kde pozitivní přínosy převažují nad náklady a naopak. Hodnocení ekosystémových služeb se zaměřuje i na nepeněžní efekty – služby, které jsou poskytovány adaptačními opatřeními. Tím je možné se v konkrétních podmínkách MSK zaměřit zejména na taková opatření, která jsou v tomto směru nejefektivnější. Mimo to je rovněž důležitá osvětová hodnota takových výstupů a veřejnosti je možné předkládat příklady konkrétních opatření s vyjádřením jejich přínosů v celém spektru pozitivních dopadů (nejen ekonomicky). Příspěvek k naplnění AS MSK je sice nepřímý, ale pro její naplnění ve výsledku klíčový.

Popis aktivity:

V rámci aktivity bude zpracována Cost-benefit analýza různých typů adaptačních opatření, která byla zrealizována (minimálně ve formě realizační projektové dokumentace) na území MSK. CBA bude zaměřena na projekty zrealizované nebo připravené (projektová dokumentace) v období let 2019 – 2029, tedy i bude zaměřena i na výsledky dílčích aktivit projektu COALA, které přináší realizace konkrétních projektů. Celkově by se mělo jednat o 10 typových projektů. Zároveň budou ve spolupráci s týmem projektu LIFE IP: N2K Revisited vyhodnoceny ekosystémové služby v lokalitách, kde došlo k realizaci adaptačních opatření. V rámci projektu LIFE IP: N2K Revisited byl ustaven tým, který se zabývá hodnocením ekosystémových služeb poskytovaných soustavou přírodních ploch. Společně bude připravena metodika k hodnocení ekosystémových služeb, vybrány vhodné plochy ke zhodnocení a provedeno vlastní hodnocení. Výsledky obou částí budou zpracovány do přehledných sdělení, ze kterých bude patrné, jaké jsou ekonomické přínosy adaptačních opatření v dlouhodobém horizontu ve vztahu ke vloženým nákladům. Stejně tak budou vyjádřeny přínosy (i nefinanční) služeb nově vytvořených či obnovených ekosystémů pro společnost (obyvatele MSK). Tyto výsledky budou představeny veřejnosti samostatnou kampaní, která posílí povědomí o významu adaptačních opatření pro každodenní život a stejně tak pro hospodárné nakládání se zdroji a prostředky vkládanými do jejich správy. Aktivita bude realizována až ve 3. fázi projektu a bude využívat výsledky aktivit A.1., C.7., přičemž sama bude přispívat C.4., C.5. a E. Souběžně se zpracováním aktivity bude vytvořen krátký animovaný videonázev (3 min.) zaměřený na zprostředkování významu a služeb, které mohou adaptační opatření poskytovat veřejnosti. Tento snímek bude šířen prostřednictvím aktivit E.

3. fáze

V první polovině roku 2028 budou formulovány požadavky na provedení CBA a budou shromážděny informace o projektech zrealizovaných v zájmovém časovém období. Expertní tým formuluje metodiku posouzení ekosystémových služeb. Na začátku roku 2029 MSK zadá zpracování CBA a hodnocení ekosystémových služeb externímu dodavateli. Dokončení výstupu se předpokládá do konce roku 2029.

4. fáze

Budou dokončeny CBA a hodnocení ekosystémových služeb vybraných adaptačních opatření. Výsledky budou v průběhu let 2029 a 2030 představeny formou samostatné plošné kampaně v MSK, ale také v rámci ČR.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Cost-benefit analýza (CBA) adaptačních opatření je forma vyjádření pozitivních přínosů adaptačních opatření a újmy, respektive nákladů, které musí být na jejich realizaci vynaloženy. Výsledky takové analýzy jsou pro budoucí průběh implementace adaptační strategie důležité zejména v tom smyslu, že dávají přehled o opatřeních, kde pozitivní přínosy převažují nad náklady a naopak. Hodnocení ekosystémových služeb se zaměřuje i na nepeněžní efekty – služby, které jsou poskytovány adaptačními opatřeními. Tím je možné se v konkrétních podmínkách MSK zaměřit zejména na taková opatření, která jsou v tomto směru nejefektivnější. Mimo to je rovněž důležitá osvětová hodnota takových výstupů a veřejnosti je možné předkládat příklady velmi konkrétně a v celém spektru pozitivních dopadů (nejen ekonomicky). Příspěvek k naplnění AS MSK je sice nepřímý, ale pro její naplnění v dlouhodobém výsledku klíčový.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

Aktivita je důležitá především pro zpětnou vazbu z realizace adaptačních opatření. Přestože bude v rámci jejich realizace využívána nejlepší praxe a bude snaha opatření realizovat v nejvyšší kvalitě, jsou podmínky realizace ať už místně nebo regionálně rozdílné a podobná opatření mohou z hlediska přínosů a nákladů vycházet různě. Současně je CBA velmi dobrým zdrojem informací pro prezentaci veřejnosti. Podobný přínos ještě širším kontextu přinese hodnocení ekosystémových služeb u zrealizovaných adaptačních opatření

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Nedostatek vhodných projektů
popis rizika: Nebude k dispozici dostatek vhodných projektů v jednotlivých sektorech k posouzení
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Aktivita je naplánována v závěru projektu, kdy lze očekávat, že bude zrealizováno anebo v dostatečném stupni přípravy již dostatek projektů. V případě, že by tato situace nastala, budou alternativně doplněny projekty z jiných krajů.

Riziko 2: Nevhodný zhotovitel
Popis rizika: Nepodaří se vybrat dostatečně kvalifikovaného zhotovitele
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: CBA a hodnocení ekosystémových služeb bude připravováno s velkým předstihem a k přípravě ZD budou provedeny konzultace se zkušenými zpracovateli CBA a podobných hodnocení. Zároveň bude připravena zadávací dokumentace s odpovídajícími kvalifikačními předpoklady.

Očekávané výsledky:

- CBA analýza vybraných zrealizovaných (nebo v pokročilé přípravě) adaptačních opatření v rámci MSK
- Hodnocení ekosystémových služeb u 10 realizovaných adaptačních projektů
- Animovaný video snímek o přínosech adaptačních opatření pro společnost (ekonomických i neekonomických), který bude šířen prostřednictvím aktivit E.

C.2. Zpracování mitigačních plánů

C.2.1. SECAP pro pilotní město Karviná

Zodpovědný příjemce:

Karviná koordinuje aktivitu, zodpovídá za výsledek a jeho uplatnění na svém území stejně, jako jeho prezentaci dalším městům v MSK.

Spolupracující příjemce:

MEC poskytuje odbornou podporu ve fázi zpracování (metodika, návrhy opatření) a dále pak při implementaci dokumentu např. z hlediska energetického managementu ve vazbě na aktivitu C.2.2. Organizuje 2 semináře pro obce k tématu udržitelné energetiky.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Jedná se o implementaci opatření AS MSK:

„Budou podporována opatření vedoucí ke snížení spotřeby elektrické energie a tepla, což povede ke

snížení produkce skleníkových plynů. Rozvíjeny budou služby odborného poradenství v oblasti energetiky, energetický management a koncept chytrého regionu, poradenství a konzultační činnost pro obce a veřejnost a vzdělávání v oblasti úspor energií.“ Kap. 3.11.

Popis aktivity:

Akční plán pro udržitelnou energii (SECAP) je dokument určený pro implementaci udržitelného energetického řízení na úrovni města, který ukazuje, jak bude dosaženo snížení energetické náročnosti a emise skleníkových plynů. Využívá bilance základních emisí pro určení nejvhodnějších oblastí činnosti a příležitostí pro dosažení cílů místních orgánů při snižování emisí CO₂. Stanoví konkrétní opatření na snížení, společně s časovým rámcem a přidělenými odpovědnostmi, které převádějí dlouhodobou strategii do praxe. SECAP bude zejména na podkladě metodiky JRC¹¹ „How to develop SECAP (2018). Při zpracování bude město Karviná úzce spolupracovat s MEC, který poskytne odbornou podporu při přípravě metodiky a bude rovněž průběžným oponentem zpracovaných dílčích výsledků. Vlastní SECAP bude zpracován externím dodavatelem. Souběžně se zpracováním SECAP bude v rámci Stálé konference MSKA ustavena pracovní skupina z řad zástupců města, MEC, městských organizací a dalších významných stakeholderů, kteří se budou participativně podílet na zpracování SECAP. Výstupy SECAP budou prezentovány širší veřejnosti a dále bude zorganizovány 2 semináře (MEC), které budou mít za cíl podpořit zpracování SECAP také v dalších obcích (nad 20 tis. obyvatel) v MSK. Obcím, které projeví zájem o zpracování SECAP, bude poskytována odborná podpora v rámci poradenského centra MEC (viz aktivita C.5.2.)

Po dokončení SECAP bude na základě navržených indikátorů připraven informační systém pro sledování úspor energií a emisí skleníkových plynů v Karviné. Informační systém bude sloužit ke sledování naplňování SECAP a bude propojen s webovými stránkami města a RISA. Na webových stránkách města budou veřejnosti prezentovány hodnoty úspor energií a skleníkových plynů. Dále bude vybráno jedno pilotní opatření, které se zaměřuje na energetické úspory, snižuje emise skleníkových plynů a zároveň kombinuje adaptační opatření, které bude rozpracováno do pilotního projektu. Ten bude připraven do fáze realizační dokumentace. Vlastní realizaci opatření provede Karviná z jiných zdrojů.

Pro město Karviná je udržitelná energetika jedním z významných témat rozvoje města a to zejména v souvislosti s odchodem od závislosti na spalování černého uhlí. V současnosti se město podílí na přípravě dílčích projektů zaměřených na implementaci nových zdrojů energetiky, decentralizace vytápění, využívání energie z dopadů a dalších.

Kdy bude aktivita realizována:

1.fáze

V 2Q 2022 bude připraveno zadání, proběhne první setkání aktérů k dohodě na participaci na zpracování. SECAP bude zadán ve 4Q 2022 a bude dokončen do 3Q 2023. Do konce první fáze proběhne jeho prezentace veřejnosti a také v rámci členů MSKA.

2.-4.fáze

Ve 4Q 2024 proběhne 1. seminář MEC pro obce MSK k zavádění energetických úspor a udržitelné energetice obcí, 2. seminář proběhne do konce 2.fáze. Ve 3Q 2024 bude připravena architektura informačního systému, který bude následně implementován a propojen s webovými stránkami města a RISA. To se předpokládá v průběhu roku 2025. Karviná dále vybere pilotní opatření, které bude v průběhu 3Q 2024 – 3Q 2025 rozpracováno do realizační dokumentace. Souběžně v této fázi budou probíhat komplementární projekty zaměřené na energetické úspory bytových domů v Orlové (Program MŽP, Nová zelená úsporám) a na podporu energetické soběstačnosti, dekarbonizace a moderního průmyslu a zaměstnanosti v Karviné (Podolupark) financované z programů MŽP a OPŽP.

V roce 2028 bude SECAP vyhodnocen a aktualizován dle potřeby.

---

¹¹ <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/guidebook-how-develop-sustainable-energy-and-climate-action-plan-secap>

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Přestože města (hlavně větší) již v současnosti přistupují k zavádění systematického řízení úspor energií, jedná se o ne příliš koordinované aktivity, jejichž dopad na reálné snižování emisí v MSK není jasný. Tato aktivita navíc pomůže přístupu Karviné i dalších měst v MSK k iniciativě Covenant of Mayors. Posílením koordinace nástrojů v této oblasti může docházet k zajímavým synergiím. Společně s aktivitou C.2.2. (MEC), která je zaměřena na energetický management budov v majetku MSK a podporou udržitelného energetického managementu na úrovni měst bude možné obsáhnout velké množství objektů v MSK, získávat informace o úspěšnosti úspor energií a snižování produkce skleníkových plynů. Demonstrační příklad Karviné bude sloužit jako příklad dobré praxe pro podporu podobných aktivit v MSK.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

Cílem projektu je zavádění nebo posilování systémových nástrojů pro implementaci AS MSK. V tomto případě se jedná o podporu zavádění a řízení mitigačních opatření a hledání synergií s adaptací území na dopady změny klimatu.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Veřejná zakázka

popis rizika: nevysoutěžená VZ, nekvalitně zpracovaná zadávací dokumentace

Opatření: Výběr externí firmy na realizaci VZ, která má dobré reference a kvalitní pracovníky. Zpracování zadávací dokumentace ve spolupráci s odborníky v dané oblasti, externí poradce.

Riziko 2: Výběr nekvalitního dodavatele, neplnění smluvních povinností

Popis rizika: Výběr nekvalitního dodavatele, neplnění smluv

Opatření: Zpracování zadávací dokumentace tak, aby se do VZ mohly přihlásit firmy s adekvátními zkušenostmi a kvalifikovanými členy svých zpracovatelských týmů. Smlouvy na realizaci díla budou zpracovány právníky a nastaveny tak, aby v případě pochybení na straně dodavatele byl sankcionován.

Riziko 3: Obsazení pracovní pozice Energetik - specialista

Popis rizika: nedostatek vhodných uchazečů

Opatření: Již v době zpracování Strategie hledat vhodného člověka pro obsazení této pozice.

Očekávané výsledky:

- SECAP pro Karvinou
- Návrh systému pro sledování úspor energií a emisí skleníkových plynů pro město Karviná
- Projektová dokumentace 1 pilotního projektu vyplývajícího ze SECAP
- 2 semináře pro obce MSK (50 osob) pořádaný pod záštitou MSKA k tématu udržitelné energetiky

C.2.2. Smart Building System (SBS) – systém adaptace a mitigace pro budovy MSK

Zodpovědný příjemce:

MEC zodpovídá za realizaci aktivity, prezentaci i šíření výsledků. Koordinuje dílčí činnosti v rámci aktivity.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Jedná se o implementaci opatření AS MSK:

„Budou podporována opatření vedoucí ke snížení spotřeby elektrické energie a tepla, což povede ke snížení produkce skleníkových plynů. Rozvíjeny budou služby odborného poradenství v oblasti energetiky, energetický management a koncept chytrého regionu, poradenství a konzultační činnost pro obce a veřejnost a vzdělávání v oblasti úspor energií.“ Kap. 3.11.2.

Dále tato činnost souvisí s naplňováním adaptačních opatření uvedených v kap. 3.6.3 (Adaptační opatření na budovách) a 3.8.1 (Realizace adaptačních opatření v sídlech).

Popis aktivity

Cílem aktivity je příprava na realizaci opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti, tedy snížení emisí skleníkových plynů budov (objektů) v majetku MSK a jejich příspěvkových organizací, a to na základě realizace adaptačních a mitigačních opatření stanovených v souladu s Adaptační strategií MSK na dopady změny klimatu. Na tuto aktivitu navazuje aktivita C.7.9. Pilotní adaptace budov.

Předmětem aktivity budou zejména tyto činnosti:

- zmapování a vyhodnocení objektů vhodných k realizaci opatření pro snížení jejich energetické náročnosti,
- vypracování návrhu vhodných smart technologií pro vyhodnocení a úspory odběru energií včetně přepočtu snížení emisí skleníkových plynů u těchto typů objektů,
- vypracování manuálu (metodiky) adaptačních a mitigačních opatření možných úprav na objektech v majetku MSK, vč. plánu jejich implementace.

Na základě zmapování objektů bude vytvořena evidence s potřebnými údaji všech budov v majetku MSK a jeho příspěvkových organizací. Za účelem možné implementace na podobné objekty budou budovy rozděleny do skupin dle zaměření příspěvkové organizace (školství, kultura a sport, zdravotní služby, sociální služby, doprava a ostatní). Dále budou stanovena relevantní kritéria pro výběr nejvhodnějších budov pro provedení analýzy jejich energetické náročnosti (bude vycházet mj. z výběru vhodných opatření). Kritéria budou stanovena s ohledem na vhodnost budov pro úpravy. Proces výběru bude přesně popsán v nově vytvořené metodice týkající se adaptačních a mitigačních opatření pro úpravu objektů v majetku MSK. Předpokládáme, že v této fázi bude z celkového počtu cca 1300 budov vyselektováno minimálně 100 vhodných objektů. Do činnosti bude zapojeno poradenské centrum pro budovy (aktivita C.5.2). Aktivita bude koordinována se zpracováním SECAP v Karviné (C.2.1.), úzká spolupráce bude zejména při výběru budovy k realizaci v Karviné. Výsledky aktivity budou prezentovány prostřednictvím aktivit E. a prostřednictvím poradenských center (zejména C.5.2.).

Kdy bude aktivita realizována

1. fáze

Do 4Q 2022 MEC provede zmapování objektů a vytvoří evidenci (databázový systém) s potřebnými údaji všech budov v majetku MSK a jeho příspěvkových organizací. V roce 2023 bude vytvořena metodika vč. návrhu kritérií pro výběr relevantních budov pro realizaci dalších opatření, která bude provázána s metodikou implementace adaptačních opatření na regionální a místní úrovni, vytvořenou v rámci aktivity A.2.1. Během 1Q 2024 bude dle stanovených kritérií vybráno 100 budov, u kterých budou následně provedeny analýzy energetické náročnosti.

2. fáze

Na základě hotových analýz budou vybrány nejvhodnější objekty k realizacím energetických úspor, které budou provedeny v souladu s opatřeními popsanými v metodice. Při výběru objektů bude dbáno, aby projekty zahrnovaly jednak různé typy objektů a také různou škálu a kombinaci opatření, čímž by se demonstroval účinek realizace opatření v různých kombinacích. Předpokládá se, že z celkového počtu cca 100 bude do 4Q 2024 vyselektováno minimálně 20 objektů doporučených k realizaci.

Souběžně bude do 4Q 2024 zpracován plán implementace systému sledování energetické náročnosti vybraných budov v majetku MSK a plán postupné realizace adaptačních a mitigačních opatření u těchto budov. Dále bude na základě všech zjištěných údajů vyčíslen jako reprezentativní vzorek všech budov v majetku MSK závazek úspor energií v rámci vybraných 20 budov v majetku MSK a jeho příspěvkových organizací a také míra snížení emisí skleníkových plynů, která bude touto úsporou dosažena. Předpokládá se, že postupným zaváděním úsporných technologií by mohlo být dosaženo alespoň 30% snížení emisí skleníkových plynů v rámci budov MSK.

Po celou dobu trvání této aktivity budou výsledky jednotlivých fází prezentovány prostřednictvím informačního systému RISA (aktivita C.4) odborné i široké veřejnosti, příp. bude pro komunikační kampaň využito dalších aktivit projektu souvisejících s šířením osvěty v této oblasti.

Proč je tato aktivita nezbytná:

Úprava budov vlastněných MSK bude důležitým demonstračním příkladem pro další subjekty nejen ve veřejném sektoru. Budou navrženy systémy a technologie vhodné pro jednotlivé typy budov v MSK. Pod správou MSK je více než 220 příspěvkových organizací, které vlastní/disponují přibližně 1 300 budov rozmístěných po celém MSK. Dopad projektu tedy bude velice významný. Informace o průběžných a konečných výsledcích aktivity pak budou poskytnuty mj. obcím a dalším veřejným subjektům v souvislosti s šířením povědomí o potřebě změn přizpůsobení.

Jak přispívá aktivita k cílům projektu:

Hlavním cílem projektu je implementace AS MSK a přestože je tato aktivita zaměřena s a zvyšování energetické účinnosti u budov, naplňuje dílčí cíl cíl projektu, kterým je bližší provázání adaptačních a mitigačních aktivit. Energetické úspory na budovách přináší prostor pro kombinaci adaptačních a mitigačních opatření. Například zateplení budov může být kombinováno s technickými i přírodními prvky, které přispívají k adaptaci zastavěného území. Jedná se například o realizaci zelených fasád, zelených střech, instalace stínících prvků apod.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Nedostupnost dostatečných podkladů o budovách pro vytvoření evidence
Popis rizika: Při mapování a získávání všech nutných podkladů pro naplnění evidence nemusí být dosaženo adekvátní spolupráce s uživateli budov, příp. nebudou potřebné údaje k dispozici.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: Lze eliminovat dostatečnou komunikací s ohledem na prioritu jednotlivých potřebných údajů.
- Riziko 2:** Omezený výběr opatření s ohledem na technické možnosti
Popis rizika: S ohledem na skutečnost, že se jedná o budovy s vlastní historií a konkrétními technickými možnostmi budov je předpoklad, že nebude možno realizovat všechny nabízející se opatření (statika budov, již provedená opatření – nový zdroj energie, zateplení apod.)
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: Vhodně nastavená kritéria pro výběr budov tak, aby bylo dosaženo co nejlepších výsledků v energetických úsporách a závazku snížení emisí skleníkových plynů.

Očekávané výsledky:

- analýza energetické náročnosti cca 100 budov v majetku MSK
- metodika (manuál) týkající se opatření pro adaptační úpravu objektů v technických a klimatických podmínkách MSK
- Plán implementace smart systému sledování energetické náročnosti budov
- sledování závazku snížení emisí skleníkových plynů v rámci budov MSK o 30 %.

C.3. Podpora adaptace přírody a krajiny v MSK

C.3.1. Uzemní studie

Zodpovědný příjemce:

MSK zodpovídá za průběh aktivity, zadání prací a implementaci výsledků včetně následné aktualizace.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Využití nástrojů územního plánování pro koordinaci a podporu adaptačních opatření přímo vychází z AS MSK :

„V rámci výkonu státní správy je významným koordinačním nástrojem pro koordinaci zájmů v území územní plánování. Kraj je pořizovatelem zásad územního rozvoje (ZÚR), které zejména stanoví základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje. ZÚR je nadřazenou územně plánovací dokumentací pro územní plány obcí a jako taková může řešit plochy (či koridory) nadmístního významu a případně prověřovat změnu jejich využití, což koresponduje s potřebami eliminace rizik a zlepšování vlastností území v souvislosti s dopady klimatických změn, které často překračují hranice katastrů jednotlivých obcí. Podkladem pro začlenění této problematiky do ZÚR případně do územních plánů obcí mohou být územní studie, které umožní podrobněji zkoumat a navrhovat řešení dílčích problémů souvisejících se změnami klimatu (včetně rozvoje Pohornické krajiny).“ (kap. 3.13.4)

Popis aktivity:

V rámci aktivity budou pořizeny územní studie:

- Zmapování lokalit na území Ostravské aglomerace s nejvyšším rizikem přehřívání
- Lokalizace oblastí s rizikovým vsakováním

Předmětem územní studie "**Zmapování lokalit na území Ostravské aglomerace s nejvyšším rizikem přehřívání**", bude na území užšího jádra aglomerace lokalizovat místa s největším rizikem přehřívání a návrh opatření, jak toto přehřívání omezit a získat tak příjemnější prostředí pro život obyvatel. Společně se změnou klimatu se očekává nárůst průměrné roční teploty, tudíž na hustě urbanizovaném území Ostravské aglomerace, zejména v jejím užším jádru, lze očekávat přehřívání povrchů a zhoršení kvality prostředí, resp. pohody bydlení jejich obyvatel. Cílem bude tato riziková území lokalizovat a navrhnout vhodná opatření prostřednictvím nástrojů územního plánování, která mohou přispět následně ke snížení přehřívání měst a ke zlepšení podmínek pro život ve městech.

Předmětem územní studie "**Lokalizace oblastí s rizikovým vsakováním**" bude na území MSK lokalizovat oblasti, které jsou potenciálně rizikové z hlediska vsakování dešťových vod, a to zejména kvůli hrozcím sesuvům. Z ust. § 20 odst. 5 písm. c) bod 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů se stavební pozemek vždy vymezuje tak, aby odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch bylo řešeno přednostně jejich vsakováním. V některých lokalitách však může být vsakování dešťových vod vzhledem ke geologickým poměrům rizikové, a to zejména v lokalitách potenciálně sesuvných nebo v lokalitách postižených důlní činností.

Výstupy aktivity budou zahrnuty do regionálního informačního systému pro adaptaci (RISA – aktivita C.4.). Tyto výstupy jsou současně podklady pro územně plánovací činnost obcí. Předpokládá se, že v průběhu pořizování budou tyto studie projednávány s obcemi MSK. Návrhy budou rovněž předmětem prezentace veřejnosti (aktivita E.)

Ve 3. fázi projektu bude vyhodnoceno uplatňování studií při aktualizacích územních plánů a při rozhodovací činnosti. Dle výsledku vyhodnocení bude přistoupeno k aktualizaci těchto územních studií, aby odpovídaly aktuálnímu stavu dopadů změn klimatu a také potřebám, které vyplývají z jejich uplatňování. Vyhodnocení bude předmětem projednání v rámci Stálé konference MSKA, kde bude diskutován další postup.

Kdy bude aktivita realizována

1. fáze

Zadání obou studií vytvořeno ve 2Q a 3Q 2022 za spolupráce s experty MSID a projednání v rámci Stálé konference MSKA. Zadání územních studií externím zpracovatelům se předpokládá ve 4Q 2022 a jejich dokončení ve 4Q 2023. Součástí procesu pořizení bude rovněž projednání s obcemi MSK. Výstupy budou do 2Q 2024 vloženy do informačního systému RISA a budou propagovány směrem k širší veřejnosti.

3. fáze

V roce 2027 vyhodnoceno uplatňování výsledků územních studií v územním plánování a v rozhodovací činnosti. Bude provedena analýza zpracovaných nebo rozpracovaných územních plánů v územích, ve kterých byly územními studii navrženy regulativy a bude zhodnoceno, jakým způsobem byly zapracovány do územně plánovací dokumentace. Dále bude provedena analýza uplatnění územních studií v územním rozhodování, případně v dalších činnostech. Zjištění budou představena v rámci Stálé konference a diskutována. Na základě zjištění a také v kontextu nových informací bude připraven návrh aktualizace územních studií, která proběhne v roce 2028.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Využití nástroje územního plánování jako jednoho z nejdůležitějších nástrojů pro koncepční a vyvážený rozvoj území. Územní studie umožňují prověřovat stav území v potřebném měřítku a v tématech jako jsou právě procesy a fenomény související s dopady klimatických změn. Role územního plánování je stejně významná v urbanizovaných plochách, jako ve volné krajině. Právě v nezastavěném území je potřeba tento nástroj dále rozvíjet. Územní studie krajiny jsou součástí územně plánovací dokumentace čili mají přímý vliv na následné stanovení regulativů pro rozvoj území, a tedy i realizaci adaptačních opatření (soulad s územním plánem je právě jejich podmínkou).

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace AS MSK na území MSK, konkrétně rozvoj takových nástrojů (a jejich koordinace), které umožní, posílí nebo zintenzivní realizaci konkrétních adaptačních opatření. Územní plánování ve svých úrovních stanoví základní podmínky pro využívání ploch a koncepci rozvoje území včetně vzájemné koordinace zájmů v území. Podpora adaptace prostřednictvím nástrojů územního plánování je pro dosažení cílů projektu klíčová a nezbytná.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Výběr kvalifikovaného zpracovatele
popis rizika: Požadavky na zpracování studie kladou nároky na kvalifikace jejího zpracovatele, který nemusí být k dispozici (časové a odborné kapacity).

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Požadavky budou v zadávací dokumentaci nadefinovány tak, aby vyloučili nedostatečně kvalifikovaného zpracovatele. Dostatek těchto zpracovatelů v požadovaném čase lze ovlivnit těžko, ale pro zpracování ÚS bude stanoven dostatečný časový rámec, aby toho bylo možné dosáhnout.

Riziko 2: Souhlas dotčených vlastníků a obcí

Popis rizika: Při projednávání nemusí být dosaženo souhlasu ze strany vlastníků pozemků a obcí.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: střední

Opatření: Lze eliminovat dostatečnou komunikací v průběhu zpracování studie a efektivní prezentací výsledků.

Očekávané výsledky:

- územní studie zaměřená na tepelný ostrov Ostravské aglomerace, která pokryje území o rozloze 1 900 km².
- územní studie zaměřenou na riziková vsakování srážkových vod, která bude zaměřena na 2 700 km² (1/2 rozlohy MSK)
- vyhodnocení uplatnění 2 územních studií v územním rozhodování a jejich aktualizace

C 3.2. Koncepce péče o MZCHÚ v MSK v podmínkách klimatických změn

Zodpovědný příjemce:

MSK koordinuje aktivitu, zodpovídá za dosažení výsledků, jejich prezentaci i následnou implementaci.

Spolupracující příjemce:

MŽP spolupracuje na aktivitě, poskytuje odbornou podporu v metodické rovině, poskytuje tým expertů, který se podílí na designu analýzy a následné implementaci výsledků

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita přispívá k implementaci cíle AS MSK, kapitola 3.4.:

„Zajistit vhodný management a posílit odolnost přírodně hodnotných ploch a druhů vůči klimatické změně v krajině. Podpořit adaptaci zemědělské krajiny“.

Popis aktivity:

Aktivita je zaměřena na detailní zjištění stavu maloplošných chráněných území z hlediska zranitelnosti vůči dopadům změny klimatu a nastavení takových opatření, která jejich zranitelnost sníží. V rámci aktivity bude provedeno:

- Analýza stavu 75 chráněných území z hlediska ohrožení předmětů ochrany.
- Zpracovány návrhy na změnu péče o nejohroženější lokality
- Realizace pilotních managementů pro 1-2 pilotní chráněná území
- Vyhodnocení úspěšnosti pilotních managementů

Analýza bude zaměřena na 75 maloplošných chráněných území (včetně těch, která jsou součástí soustavy Natura 2000). Pro účely analýzy bude ustaven odborný tým, který navrhne způsob posouzení stavu zranitelnosti chráněných území vůči dopadům změny klimatu. Bude se jednat o cca 75 území. Odborný tým sestavený MSK bude ve spolupráci s MŽP propojen s týmem projektu LIFE IP: N2K Revisited. Návrh posouzení bude projednán v kontextu dosažených výsledků projektu N2K Revisited. Hlavním cílem bude stanovení indikátorů pro posouzení zranitelnosti území vůči změnám klimatu a vyhodnocení negativních trendů ve vývoji předmětů ochrany. Pro analýzu bude využita stávající dokumentace jednotlivých lokalit. Tam, kde jsou informace o stavu předmětů ochrany nedostatečné, budou provedeny dodatečné průzkumy. To se předpokládá u cca 10 % lokalit. Cílem analýzy je vytvořit seznam nejohroženějších chráněných území.

Návrhy na změnu péče budou provedeny revizí stávajících plánů péče pro nejohroženější území. Posouzení provede expertním týmem MSK a tam, kde bude péče shledána jako nedostatečná, budou navržena opatření k aktualizaci plánů péče. Tyto návrhy budou diskutovány společně s týmem projektu N2K Revisited a finalizovány do soupisu opatření pro MZCHÚ s cílem předcházení dopadů klimatických změn na předměty ochrany.

Zároveň budou vybrána 2 pilotní chráněná území, pro která bude aktualizován plán péče a projednán s vlastníky pozemků a případně s dalšími stakeholdry. Následně budou připraveny pilotní managementové nebo obnovné zásahy v pilotních územích. Ty budou realizovány na základě plánu péče externím dodavatelem. Po provedení těchto zásahů bude vyhodnocena jejich úspěšnost. Pokud to bude možné, tak u managementových zásahů to bude po 2 - 3 cyklech opakování.

Zkušenosti z nastavení péče o chráněná území v MSK budou zapracovány do zprávy, která bude poskytnuta dalším krajům a bude rovněž prezentována na dalších odborných fórech v ČR i zahraničí.

Kdy bude aktivita realizována

1. fáze

Analýza stavu 75 chráněných území z hlediska ohrožení předmětů ochrany proběhne v období 2Q 2022 – 4Q 2023. V tomto období se sejdou expertní týmy a budou zadány práce externích subdodavatelů (průzkumy lokalit), stanoveny indikátory pro výběr území a vytvořen konečný seznam

nejohroženějších lokalit. Do 2Q 2024 bude navržen způsob revize plánů péče nejohroženějších území (části plánů, které se věnují managementu a dalším zlepšujícím opatřením).

2. fáze

Ve 3Q 2024 bude zadána revize plánů péče, která bude dokončena v průběhu 1Q 2025. Následně se předpokládá projednání návrhů úprav plánů péče v expertních týmech. V průběhu roku 2025 se předpokládá aktualizace plánu péče pro pilotní území a příprava zadání (MSK) pilotních opatření.

3. a 4. fáze

Bude probíhat realizace pilotních opatření ve 2 územích. Realizace se předpokládá od roku 2028 do roku 2029. V roce 2030 budou realizovaná opatření vyhodnocena, bude zpracována zpráva o průběhu celé aktivity, která bude do konce projektu prezentována.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Klimatická změna ovlivňuje základní abiotické faktory prostředí – kolísání teplot a srážek – ty pak ovlivňují biotopy a celé ekosystémy. Bez podrobné analýzy současné situace ve MZCHÚ nelze přesně stanovit, jak mohou být tyto změny pro zachování předmětů ochrany v MZCHÚ signifikantní. Pokud taková rizika existují, je potřeba s nimi v budoucnu počítat zejména v plánování a způsobu pravidelné péče. V opačném případě hrozí, že předměty ochrany z těchto území zmizí. V ČR zatím neexistují podklady, ze kterých by bylo možné vyjít.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

MSK patří díky své členitosti k územím s velmi pestrými přírodními podmínkami, díky kterým zde existuje řada cenných území. Cílem projektu je připravit území MSK na dopady změny klimatu, a to se týká rovněž přírodně cenných území, která jsou unikátní a chráněná, a o která MSK pečuje.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Nedostatečná a obtížně vyhodnotitelná data o předmětech ochrany
Popis: Nepodaří se zajisti potřebná data o stavu předmětů ochrany.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Eliminovat lze pouze riziko odborných kapacit a to dostatečně motivační spoluprací a rovněž rezervací těchto kapacit s předstihem. Vnější faktory ovlivnit nelze (klimatické výkyvy, přírodní události apod.), lze pouze na sběr dat vyčlenit dostatečný časový prostor.
- Riziko 2:** Neúspěšná jednání se stakeholdry
Popis rizika: Jednání se stakeholdry bude neúspěšné a nepodaří se projednat změnu management, resp. obecné péče o území
Opatření: Systém péče bude navržen tak, aby byl realizovatelný na základě potřeb stakeholdrů, případně budou stanoveny alternativy ke každému opatření
- Riziko 3:** Nedostatek finančních prostředků na realizaci plánované péče
Popis rizika: MSK nebude schopen zajistit dostatek finančních prostředků na realizaci péče dle vytvořených plánů.
Opatření: Budou navrhována opatření, která významně nezvýší náklady napěči o MZCHÚ. Budou hledány alternativní zdroje financování.

Očekávané výsledky:

- Analýza stavu předmětů ochrany a jejich ohrožení dopady změny klimatu v 75 MZCHÚ
- Revize a návrhy na aktualizaci 50 plánů péče v nejohroženějších územích
- 2 pilotní managementy dle aktualizovaných plánů péče zaměřených na lokality ohrožené dopady změny klimatu

C 3.3. Low carbon and climate resilient development plan for POHO2030

Zodpovědný příjemce:

MSID koordinuje aktivitu, řídí dílčí činnosti, zodpovídá za tvorbu konečného plánu a jeho implementaci v území. Výstupy aktivity aktivně propaguje a prezentuje v rámci ČR (ostatní uhelné regiony) i v Evropě (prostřednictvím CRIT)

Spolupracující partner:

DIAMO jako velký vlastník pozemků v území poskytuje zpětnou vazbu v rámci zpracování plánu a následně uplatňuje výsledky při své činnosti správy a rozvoje majetku v území

GIG účastní se tvorby plánu a přispívá svými odbornými zkušenostmi, přenáší principy tvorby plánu a jeho závěry na podobné lokality v Polsku

MSIC přispívá pilotní implementací nástrojů na podporu firem, které mají zájem při své činnosti na území POHO principy LCCRDP implementovat. Přenos zkušeností ze zahraničí (projekt ENTRANCES¹²)

MŽP zajišťuje přenos získaných poznatků z procesu vzniku LCCRDP do jiných oblastí ČR

MEC účastní se analýzy pro oblast energetiky MSK a tvorby plánu, přispívá svými odbornými zkušenostmi

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita přispívá k naplnění cíle (kap.3.7.):

„Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území“.

Popis aktivity:

Cílem aktivity je zpracování Low-carbon and climate resilient development plan (LCCRDP) pro území Pohornické krajiny na Karvinsku POHO2030¹³. LCCRDP je plán, který integruje tři základní principy přístupu k rozvoji území – udržitelnost, adaptaci na dopady změny klimatu a mitigaci, tedy snižování emisí skleníkových plynů. Tím je možné posílit synergie při naplňování těchto politik a dosažení „win-win“ řešení v oblasti technologické i kooperativní. Oblast pohornické krajiny (POHO2030) je na území MSK laboratoří hloubkové transformace uhelného regionu a LCCRDP se stane nástrojem, jak koordinovat budoucí rozvoj berouc v potaz smysl transformace uhelných regionů v EU a zároveň rozvojové potřeby území. Dlouhodobým cílem (do roku 2050) je dosáhnout v území nulových emisí skleníkových plynů a maximální klimatické resilience.

LCCRDP se zaměří na následující oblasti rozvoje území:

- Průmysl a energetika,
- Proces rekultivace území,
- Mobilita v území,
- Cestovní ruch,
- Krajina a vodní hospodářství

LCCRDP bude zpracován v následujících krocích:

- příprava postupu participativní přípravy LCCRDP se zapojením široké skupiny stakeholderů v území (bude využito sítě 40 stakeholderů – signatářů POHO2030)
- podrobné zmapování zranitelnosti území vůči dopadům změny klimatu,
- inventarizace emisí skleníkových plynů v území a jejich zdrojů
- identifikace prioritních sektorů a oblastí pro adaptaci včetně sady potřebných adaptačních akcí

¹² <https://entrancesproject.eu/>

¹³ <https://poho2030.cz/en/the-post-mining-landscape/>

- identifikace potřebných technologií ke snižování emisí skleníkových plynů a jejich implementace v území (pro jednotlivé sektory)
- návrh konkrétních a adresných opatření včetně prověření již připravovaných projektů
- systém sledování a vyhodnocování pokroku při snižování emisí a zvyšování klimatické resilience
- implementační plán do roku 2050

Ačkoliv bude LCCRDP zpracováván především pro území POHO2030, v rámci zejména analýz bude zkoumáno i území, které bezprostředně navazuje (buffer) na toto území a probíhá ke vzájemné interakci. Implementaci plánu bude zajišťovat MSID společně s MSK. LCCRDP bude zpracován tak, aby byl podkladem pro územní plány, strategické plány (obce), developerské smlouvy, dobrovolné dohody. V rámci LCCRDP budou prověřeny a následně koordinovány zejména pilotní a demonstrační projekty (C.7.), které poslouží jako první pilotní projekty s uplatněním tohoto plánu. Ve 2. fázi projektu budou vybrány další 1-2 pilotní projekty, které pokryjí i další témata a budou rozpracovány do studií proveditelnosti. Komplementárně k této aktivitě bude řešeno zavádění Klimatických vouchrů pro obce a firmy, které budou v tomto území implementovány pilotně s podporou Operačního programu Spravedlivé transformace (OPST).

Pro realizaci aktivity bude ustaven expertní tým (Stálá konference MSKA) se zástupci GIG, VŠB TUO, UCEEB¹⁴ a dalších, jehož úkolem bude připravit celkový design aktivity. Tento tým bude spolupracovat se stakeholdry v území. Při zpracování budou využity také zkušenosti z podobných regionů v Evropě zejména ENTRANCES – ENergy TRANSitions from Coal and carbon: Effects on Societies, do kterého je zapojen MSIC. Dále bude navázána užší spolupráce s týmem projektu LIFE IP North-HU-Trans¹⁵ a v maximální možné míře budou využity získané zkušenosti i výsledky. Touto formou bude zajištěn kontakt s nadnárodní platformou, která je vhodná nejen pro přenos přístupů k řešení této aktivity, ale také pro šíření získaných výsledků a jejich ověřování na mezinárodním fóru. Podobný dokument v ČR v současnosti neexistuje, je přitom zřejmé, že pro transformaci regionu, s vědomím požadavků transformačního mechanismu (silná vazba na GreenDeal a role ambiciózního plánování), je nezbytné nastavit pro tuto klíčovou oblast priority a proces implementace.

LCCDP bude představen 2 uhelným regionům v rámci CRIT (aktivity E.) a ve Slezském vojvodství v Polsku prostřednictvím semináře GIG. Finální plán bude vizualizován – 3D vizualizace transformace území a bude doplněn průvodcem zelené transformace, který bude zároveň určen pro investory a další uživatele území.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

V 2Q 2022 MSID ustaví expertní tým a bude ověřeno základní schéma tvorby LCCRDP. Následně bude v týmu definován přístup k jednotlivým částem (metodika tvorby). V 4Q 2022 budou zahájeny dílčí analytické práce. Po jejich dokončení připraví do 2Q 2023 expertní tým základní východiska (cíle) pro cíle LCCRDP a jejich naplnění. Prověření formou kulatých stolů se stakeholdry proběhne 3Q 2023. Dokončení LCCRDP se předpokládá v 1Q 2024. Konečný LCCRDP bude představen stakeholdrům a veřejnosti. V rámci aktivit E. bude dále diseminován. Bude zahájena příprava 3D vizualizace a zpracování příručky zelené transformace území.

2.fáze

Bude zahájena implementace LCCRDP. Komplementárně budou implementovány klimatické vouchery. MSID spolu se stakeholdry vyberou 2 vhodná pilotní opatření a provedou jejich přípravu (studie proveditelnosti).

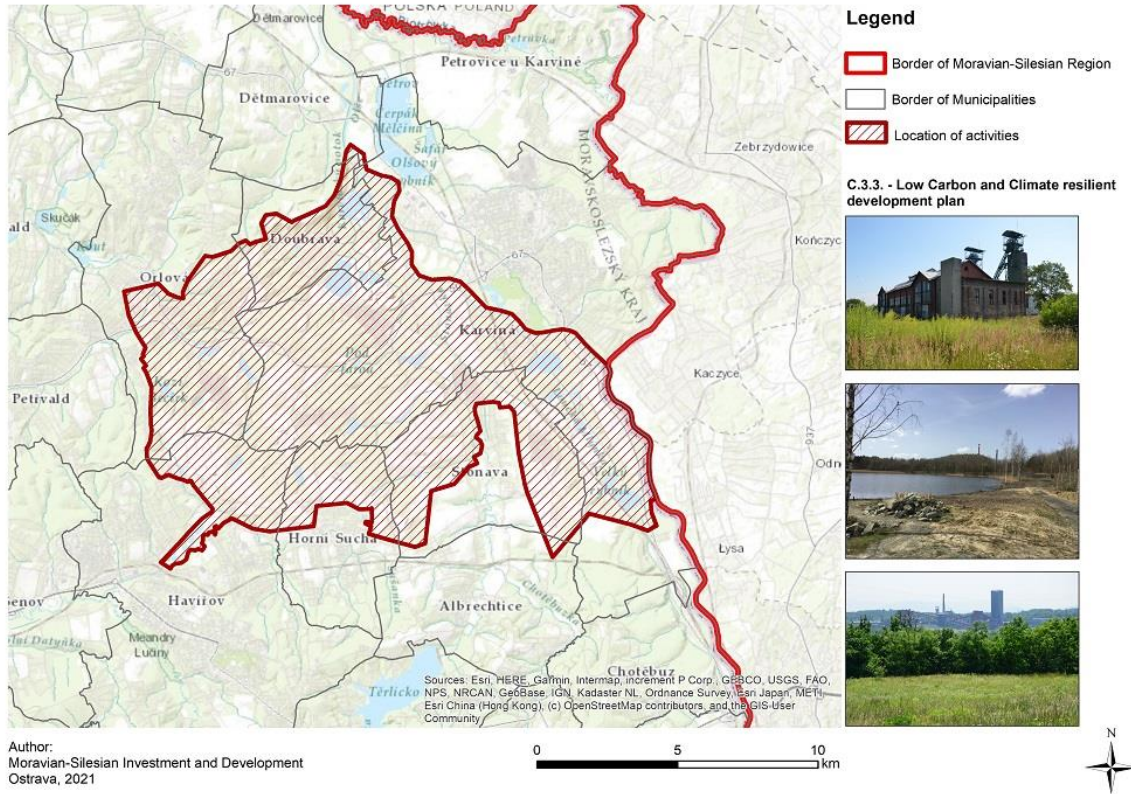
3.-4. fáze

V poslední fázi projektu bude naplňování plánu vyhodnoceno. Na základě vyhodnocení budou zvoleny vhodné úpravy plánu, respektive i v rámci nabízených stimulačních nástrojů. Budou zrealizovány pilotní projekty.

¹⁴ University Centre for Energy Efficient Buildings CTU in Prague <https://www.uceeb.cz/en>

¹⁵ Secure and start implementation of an effective roadmap for the low-carbon transition of the single largest coal region in Hungary (LIFE19 IPC/HU/000009)

Kde bude aktivita realizována:

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Území Pohornické krajiny (POHO2030) prochází v současnosti dynamickými změnami, které souvisí s postupným útlumem těžby (předpokládaný úplný konec těžby v území je kolem roku 2023). Stávající infrastruktura přizpůsobená těžbě ztrácí svůj účel, majetky těžbařské společnosti OKD přechází postupně do správy státní organizace DIAMO a MSK silně vnímá význam Pohornické krajiny pro navazující region Karvinska, které bylo a je dosavadním vývojem do značné míry deprivováno. I v důsledku, pozornosti, která je strukturálně postiženým regionům ze strany EU věnována a přípravě řady projektů do transformačního fondu (Just transition fund), je potřeba nastavit takový směr budoucího rozvoje území, který nejen přispěje k novému všestrannému rozvoji území, ale zároveň se tato situace stane příležitostí pro hloubkovou transformaci k bezuhlíkové ekonomice a udržitelnému rozvoji vůbec. Podmínky v území POHO jsou pro implementaci těchto principů jedinečné a mohou být zároveň pro ostatní regiony v ČR i EU modelové. Pro MSK je zvládnutí transformace tohoto území zároveň důležitým klíčem k naplnění ambicí stát se moderním a dynamickým regionem Evropy.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

Aktivita je zaměřena na implementaci jednoho z významných cílů AS MSK. Zároveň se jedná o aktivitu komplexní, která v jednom území propojuje problematiku dopadů změny klimatu a adaptaci na ně s tématem ochrany klimatu, tedy přecházejí jeho poškozování systematickým snižováním produkce skleníkových plynů. Na takových řešeních lze demonstrativně ukázat, jak může vznikat a reálně fungovat ekosystém klimaticky odpovědné spolupráce.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Nízká míra spolupráce aktérů v území
- Popis rizika: Ochota spolupracovat ze strany významných aktérů a investorů bude nízká z důvodu jiných upřednostněných zájmů.
- Míra rizika: střední

- Dopad rizika: velký
Opatření: Opatřením je komunikace s investory a vlastníky pozemků. Existuje zde základní shoda na principech udržitelného rozvoje území deklarovaná ze strany významných stakeholderů prostřednictvím memoranda o spolupráci. Současně s tím jsou již nyní vytvářeny platformy spolupráce, kde jsou budoucí záměry diskutovány. V budoucnu budou nástroje komunikace v území posilovány a současně s tím budou nastavovány i nástroje pro podporu vznikajících projektů, které by měly s implementací LCCRDP napomáhat.
- Riziko 2:** Kvalifikovaný expertní tým
Popis rizika: Z důvodu komplexity LCCRDP se nepodaří sestavit dostatečně kvalifikovaný odborný tým.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Již ve fázi přípravy projektu byl rozsah aktivity diskutován s UCEEB při ČVÚT v Praze, který jako klíčový spolupracující subjekt projevil zájem o zapojení do aktivity. Další odborníci budou osloveni s předstihem, aby měli čas na uvolnění svých kapacit.
- Riziko 3.:** Rizika území
Popis rizika: Území je z důvodu důlní činnosti do jisté míry nestabilní, nese staré ekologické zátěže, které jsou postupně likvidovány. Je možné, že stav území se stane překážkou pro podstatnou část zamýšlených aktivit.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: velký
Opatření: Znalost rizik a limitů území je předpokladem pro rozvoj dalších aktivit. Tyto informace jsou již v době přípravy projektu shromažďovány a jsou do značné míry známy. Tyto podklady budou poskytnuty expertnímu týmu, nicméně je zřejmé, že řešení obvyklá v jiných lokalitách, které nejsou postižená těžbou, zde budou muset být modifikována, nebo z důvodu dodatečných nákladů a potřeby stabilizace území budou realizovány pomaleji a za vyšších nákladů.
Opatření: Opatřením je celý průběh přípravy, kdy byly očekávání diskutovány v rámci přípravy memoranda o spolupráci na území Pohornické krajiny. Vlastníci budou součástí příprav těchto dokumentů a budou rovněž přizváni k realizaci komplementárního projektu POHO 2030.

Očekávané výsledky:

- LCCRDP pro 62 km² rozlohy území Pohornické krajiny vč. jeho vyhodnocení a optimalizace
- 2 x pilotní projekt (studie proveditelnosti)
- Seminář k představení LCCRDP ve Slezském vojvodství
- Vizualizace plánu (3D video)
- Průvodce zelenou transformací území (.pdf)

C 3.4. Studie dopadů klimatických změn na zemědělství

Zodpovědný příjemce:

MSID zodpovídá za realizaci aktivity a následné uplatnění výsledků vůči zemědělským subjektům.

Spolupracující příjemce:

NaP podílí se na tvorbě strategie komunikace se zemědělskými subjekty, včetně vlastníků půdy, a spolupracuje při realizaci komunikačních aktivit a poradenství pro vlastníky půdy.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita přispívá k implementaci cíle a adaptačních opatření AS MSK, kapitola 3.4.:

„Zajistit vhodný management a posílit odolnost přírodně hodnotných ploch a druhů vůči klimatické změně v krajině. Podpořit adaptaci zemědělské krajiny“. V tomto cíli je uvedeno konkrétně „Doporučujeme rovněž pilotní formou podpořit odborné poradenství pro zemědělce, které by bylo pro zemědělce finančně výhodné a zároveň snížilo jejich administrativní zátěž. Užitečné může být využití stávajících, pro zemědělce důvěryhodných zdrojů a kontaktů (př. Asociace soukromého zemědělství) či domluvy se současnými poradci, s vybranými prodejci technologií vč. precizního zemědělství.“

Popis aktivity:

Cílem aktivity je získat informace o ekonomických dopadech klimatické změny na sektor zemědělství v MSK a zároveň připravit podklady pro diskusi se subjekty, které v sektoru zemědělství podnikají o potřebě a ochotě realizovat adaptační opatření na zemědělské půdě formou biotechnických nebo vhodných organizačních a agrotechnických opatření. V rámci aktivity bude zpracována studie, která zhodnotí strukturu sektoru zemědělství – zejména rostlinné výroby na zemědělské půdě a oblasti, které jsou dopady klimatických změn nejvíce ohrožené¹⁶. K tomu budou využité pokročilé metody vyhodnocení snímků z dálkového průzkumu země (letecké snímky, družicové snímky Landsat). V návaznosti na předpokládané dopady vyčísleny předpokládané přímé ztráty na výnosech z pěstování zemědělských plodin a nepřímé ztráty zapříčiněné degradací a snižováním úrodnosti půdy nebo její horší obhospodařovatelností v důsledku eroze, podmáčení nebo sucha. Zjištění budou rozklíčována dle konkrétních (především významných) hospodařících subjektů v MSK. Zároveň budou navrženy vhodné způsoby hospodaření a adaptačních opatření, které mohou tyto ztráty snižovat. Budou vyčísleny předpokládané náklady vložené do těchto opatření a ve vztahu k předpokládaným ztrátám. Výstupy studie budou využity pro přípravu setkání se zemědělci. Cílem těchto setkání bude prezentovat zjištění studie, diskutovat motivaci pro aplikaci stávajících nevyhovujících postupů a dále motivovat ke změnám. Součástí seminářů bude rovněž představení moderních metod precizního zemědělství zaměřené na diferenciaci hospodaření dle aktuálních podmínek na orné půdě. Výsledky studie i setkání se zemědělci budou podkladem pro jednání s Ministerstvem zemědělství, zejména o nastavení zemědělských dotací a možné spolupráci v podpoře zemědělců při zavádění adaptačních a dalších opatření ke snížení rizik a dopadů klimatických změn. Dále bude potřeba podpory zemědělských subjektů implementována v podobě služeb nabízených poradenským centrem pro sídla a krajinu. V závěrečných fázích projektu bude stav adaptace na zemědělské půdě vyhodnocen na základě počtu a charakteru realizovaných opatření. Dle zjištění bude upraven postup komunikace se zemědělci a nabídka služeb poradenského centra pro sídla a krajinu (aktivita C.5.1.)

1. fáze

V první fázi projektu (1Q 2023) bude vytvořeno zadání studie. K zadání bude uspořádaná odborná diskuse v rámci Stálé konference, ke které budou přizváni zástupci zemědělských subjektů v MSK a odborníci na zemědělství a zemědělskou ekonomiku. Na základě zadávací dokumentace bude ve výběrovém řízení vybrán zhotovitel studie (2Q 2023). Dokončení studie se předpokládá v 2Q 2024.

2. fáze

Ve 3Q 2024 budou výsledky představeny na diskusních seminářích. V následujícím období proběhne setkání s MZe a výsledky budou implementovány do činnosti poradenského centra pro sídla a krajinu (aktivita C.5.1.)

3.- 4. fáze

Situace v realizaci adaptačních opatření na zemědělské půdě v postižených regionech bude vyhodnocena a bude dle potřeby upraven postup komunikace se zemědělskými subjekty, případně také charakter služeb poskytovaných sektoru zemědělství.

¹⁶ Na území MSK působí 4061 zemědělských podniků (agricultural holdings), z nichž 314 obhospodařuje rozlohu nad 100 ha (ČSÚ, 2019)

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Zemědělské hospodaření a stav půdy má zásadní vliv na krajinu a její strukturu, tedy i funkce (ekosystémové). Krajina je citlivým indikátorem a znatelně reaguje na projevy klimatické změny, zejména suchem a erozí půdy při přívalemých deštích. Změna klimatických podmínek bude mít vliv i na skladbu pěstovaných plodin, což může být z hlediska ekonomiky podniků zásadní. Aktivita má za cíl přispět k ochraně zdrojů – zejména půdy a vody a dále podpořit takové postupy hospodaření, které umožní zachovat ekonomickou prosperitu zemědělských podniků bez dramatického navyšování intenzifikačních technologií, které výhledově negativní trendy prohlubují. Zemědělci jsou důležitou skupinou, se kterou je potřeba v rámci implementace adaptační strategie (opatření) intenzivně spolupracovat a hledat win-win způsoby, jak je do procesu aktivně zapojit. MSK nedisponuje silnými stimulačními či regulačními nástroji, které by mohly aktivitu zemědělského sektoru významněji ovlivnit, nicméně může formou poradenství a motivováním zemědělců posilovat racionální hospodaření v krajině.

Vlastní výsledky aktivity, ale i následná poradenská činnost bude mít pozitivní vliv na přípravu dalších projektů financovatelných z jiných zdrojů (zejména Program rozvoje venkova).

Jak aktivita přispívá k cílům projektu

Aktivita je podkladem pro diskusi s významnými aktéry procesu adaptace – zemědělskými subjekty. Ambicí aktivity je tedy zvýšit zájem zemědělských subjektů o adaptaci zejména volné hospodářsky využívané krajiny a aktivně je do celého procesu vtáhnout. Vzhledem k tomu, že ve vztahu k zemědělsky hospodařícím subjektům má MSK jen velmi omezené nástroje, chce touto aktivitou svou roli maximálně posílit, případně hledat taková partnerství, která k očekávanému cíli – zapojení zemědělských subjektů do procesu adaptace – významněji pomohou.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Zájem o spolupráci

Popis rizika: Zemědělci nebudou mít zájem na aktivitách projektu spolupracovat

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: U zemědělců je potřeba vzbudit důvěru a nabídnout atraktivní spolupráci. I z toho důvodu bude věnována přípravě velká pozornost v rámci Stálé konference. Pro účely poradenské činnosti je potřeba mít dostatečně kompetentní poradce a také činnost konzultovat v rámci již probíhajícího systému zemědělských poradců.

Riziko 2: Výběr v hodného dodavatele

Popis rizika: Nebude vybrán dostatečně kvalifikovaný dodavatel

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: V rámci přípravy (i odborné diskuse), budou formulovány požadavky na vhodného dodavatele zpracování studie.

Očekávané výsledky:

- Studie dopadů klimatických změn na podnikání zemědělských subjektů (pokrytí 25% rozlohy MSK)
- 3 diskusní semináře k výsledkům studie se zemědělskými subjekty příp. dalšími aktéry v zemědělském sektoru (AK, ASZ, ZS)
- jednání s Ministerstvem zemědělství případně s regionálními a lokálními subjekty, které se poradenstvím pro sektor zemědělství zabývají.

Stejně množství podniků oslovíme s poradenskou činností zaměřenou na realizaci adaptačních opatření (aktivity C.4.)

C.4. Regionální informační systém pro adaptace (RISA)

Zodpovědný příjemce:

MSK zodpovídá za realizaci a provoz RISA

Spolupracující příjemce:

MŽP spolupráce při definování funkcionalit IS, návrh sledovaných indikátorů, podpora odborného obsahu, propojení s národním monitoringem adaptací MŽP

NaP – aktivní rozšiřování a správa databáze dobré praxe a podíl na vytvoření knowledge base

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita má ve vztahu k implementaci cílů AS MSK podpůrnou roli. Z hlediska cílového uživatele nabídne budovaný informační systém přístup k informacím o území, které mohou být využity jako podklady pro přípravu konkrétních adaptačních opatření. Zároveň je informační systém budován jako podpora celého procesu adaptace, protože umožní sběr a vyhodnocování informací o postupu adaptace MSK. Takové informace jsou dále využitelné pro monitoring, a dávají zpětnou vazbu i směrem k jednotlivým nástrojům. Na jejich podkladě lze provádět korekce a nastavení celého systému (aktualizace řídicích dokumentů, doplnění chybějících informací apod.)

Popis aktivity:

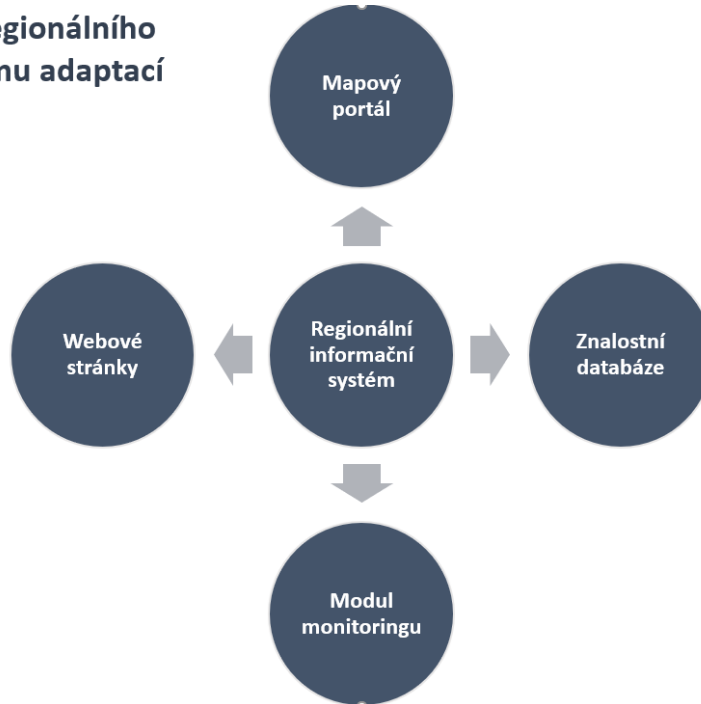
Smyslem informačního systému je propojit jednotlivé aktivity projektu, usnadnit koordinaci výsledků, jejich prezentaci a distribuci uživatelům. Informační systém RISA bude sbírat informace pořízené v průběhu realizace projektu, ukládat je a prezentovat v různém formátu (textové soubory, mapy, obrázky). Z hlediska uživatele bude informační systém tvořen:

- webovými stránkami projektu, kde budou zveřejňovány klíčové informace o projektu, a budou rovněž obsahovat dynamickou část s aktualitami a kalendářem akcí.
- Webovými stránkami MSKA k cílenému informování hlavních aktérů adaptačního procesu v MSK
- mapovým portálem, který bude shromažďovat prostorové informace o území ve vazbě na téma klimatických změn a adaptace. V mapovém portálu budou rovněž zobrazovány výsledky aktivit jako analýzy modrozelené infrastruktury apod.
- znalostní databází, jejímž cílem bude shromáždit důležité znalostní zázemí k tématu klimatických změn a adaptací (vč. propojení na databázi dobré praxe vytvořenou v rámci LIFE TreeCheck project a její další aktivní rozšiřování pro potřeby aktivit projektu). Tato část bude určena především pro účely výukových programů, ale bude zde rovněž sekce s odbornými výstupy projektu.
- neveřejnou částí určenou pouze pro nositele projektu a partnery. Půjde o jakýsi intranet, který bude sloužit zejména pro účely projektového řízení, shromažďování podkladů pro reporting, monitoring apod.

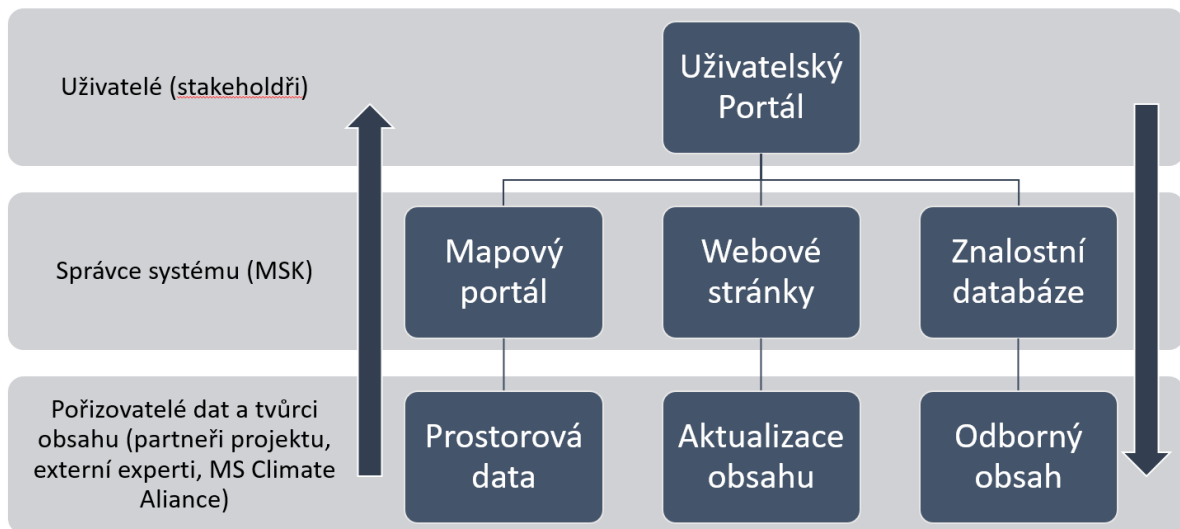
Vlastní aktivita bude probíhat tak, že nejdříve bude týmem IT expertů MSK, externích expertů a MŽP navržena architektura RISA, aby odpovídala požadavkům projektu a zároveň také uživatelským potřebám. RISA bude realizován modulárně. Nejdříve bude připraveno softwarové a hardwarové jádro IS a budou spuštěny webové stránky projektu. Následně bude spuštěna neveřejná část RISA a založena znalostní databáze, jejíž věcný obsah budou tvořit nejdříve výukové podklady (aktivita A. 3.) a databáze příkladů dobré praxe. Znalostní databáze bude následně průběžně doplňována a zpřístupněna ve veřejné části portálu. Až následně bude vytvořen mapový portál, který bude zprovozněn až v okamžiku prezentace prvních mapových výstupů projektů. Pro funkce a vztahy s klienty jednotlivých modulů bude vytvořeno schéma – zejména pro zajištění fungování v rámci partnerů projektu. Budou stanoveny uživatelské role při předávání dat a jejich následné publikaci. K provozu RISA bude vytvořena příručka pro partnery projektu. Provoz systému bude průběžně po celou dobu provozu sledován a upravován dle potřeby. Vzhledem k délce projektu se předpokládá minimálně jeden celkový upgrade SW platformy a zásah do modulů dle potřeby, aby byla udržena flexibilita systému v nových podmínkách, digitální bezpečnost a uživatelská přístupnost systému.

Základní schéma Regionálního informačního systému adaptací (RISA)

Základní schéma RISA

Obrázek 3: Schéma informačního systému adaptací RISA

1. fáze

V první fázi projektu 1Q - 2Q 2022 bude navržena architektura RISA. Architektura RISA bude navržena týmem IT odborníků MSK, zástupců MŽP a externích poradců v oblasti navrhování informačních systémů (v rámci Stálé konference MSKA). V období 3Q – 4Q 2022 bude probíhat implementace RISA. Základní řešení (bez dat, pouze SW a HW platformy) bude dodáno externím dodavatelem. V průběhu 3Q 2022 budou spuštěny webové stránky a bude zpřístupněna znalostní databáze. Do konce roku 2023 budou spuštěny alespoň v testovacím režimu všechny moduly.

2. - 4. fáze

V dalších fázích projektu bude probíhat průběžně sběr dat pořízených v rámci projektu a prezentace (interpretace) prostřednictvím RISA. Činnost RISA bude průběžně vyhodnocována s ohledem na

očekávané funkce a požadavky klientů. V rámci těchto fází projekt bude realizován minimálně jeden upgrade SW a HW platformy RISA, aby odpovídal uživatelským a bezpečnostním standardům.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Pro podporu procesu adaptací je potřeba disponovat vhodně navrženým informačním systémem, který bude sloužit nejen široké veřejnosti, ale také těm, kteří adaptační opatření realizují, nebo těm, kteří celý proces řídí. Integrace informací, procesů a komunikace v jednom systému je sice technicky náročná, pokud se má jednat o dlouhodobě udržitelné prostředí, nicméně přináší řadu výhod, které souvisí zejména se standardizací informací uchovávaných i poskytovaných. To umožní mimo jiné i lepší vyhodnocení celého procesu adaptace a zároveň i prostupu naplňování cílů projektu.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Pro podporu procesu adaptací je potřeba disponovat vhodně navrženým informačním systémem, který bude sloužit nejen široké veřejnosti, ale také těm, kteří adaptační opatření realizují, nebo těm, kteří celý proces řídí. Integrace informací, procesů a komunikace v jednom systému je sice technicky náročná, pokud se má jednat o dlouhodobě udržitelné prostředí, nicméně přináší řadu výhod, které souvisí zejména se standardizací informací uchovávaných i poskytovaných. To umožní mimo jiné i lepší vyhodnocení celého procesu adaptace a zároveň i prostupu naplňování cílů projektu.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Funkční architektura RISA

Popis rizika: Architektura IS nebude navržena správně ve vztahu k očekávané funkcionalitě.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Architektura a funkcionality RISA budou navrženy dle předpokládaných potřeb cílových skupin, které budou zjišťovány v první fázi přípravy RISA. K tvorbě budou přizváni odborníci na tvorbu IS. Z hlediska funkcí složité moduly budou podrobeny ověření ve zkušebním provozu.

Riziko 2: Nízký zájem o využívání RISA

Popis rizika: Zájem o služby RISA bude nízký

Míra rizika: malá

Dopad rizika: střední

Opatření: RISA musí být navržen s ohledem na potřeby klientů (viz opatření u předešlého rizika). Řada aktivit bude ve fázi implementaci výsledku propojena s RISA, čímž se RISA stane nedílnou součástí realizace projektu. RISA bude propagován ve vztahu k veřejnosti a stakeholderům, budou na něj odkázány služby a produkty projektu a ty budou nabízeny dostatečně uživatelsky příznivou cestou.

Riziko 3: Nedostatek kvalitních vstupů pro předpokládané služby systému

Popis rizika: Nepodaří se zajistit, aby zpracované výstupy byly ve stanoveném standardu a byly pravidelně zasílány ke publikaci v RISA.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: střední

Opatření: Budou nastavena pravidla pro zpracování výstupů dílčích aktivit, zejména standardu elektronických a mapových výstupů. Partneri budou obeznámeni s jejich rolí ve vztahu k RISA.

Očekávané výsledky:

- RISA - samostatný regionální informační systém adaptace nabízející podpůrné informační, analytické a mapové služby pro proces adaptace v MSK
- Uživatelská příručka RISA (pro partnery projektu)

C.5. Poradenská centra

C.5.1. Poradenské centrum pro krajinu a sídla

Zodpovědný příjemce:

MSID realizuje a provozuje Poradenské centrum pro krajinu a sídla, zodpovídá za jeho propagaci a činnost aktivně propojuje s dalšími poradenskými centry (C.5.2., C.5.3., C.5.4.)

NaP poskytuje expertní zázemí poradenské činnosti centra, odborníci z aktivity A.3. se podílí na individuálních konzultacích i komunikačních aktivitách centra.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita přímo naplňuje kap. 3.13. AS MSK, která je zaměřena na realizaci systémových opatření a jejím hlavním cílem je implementace Adaptační strategie MSK. Poradenská centra jsou poskytovatelem měkkých služeb, které mají za cíl pomoci s výběrem a také financování konkrétních adaptačních opatření realizovaných konkrétními subjekty. Jedná se tedy o jeden ze systémových nástrojů na podporu realizace adaptačních opatření.

Popis aktivity:

Aktivita má za cíl zřídit v rámci MSID poradenské centrum, definovat služby a připravit kapacity pro poskytování služeb cílové skupině. Celkem se počítá se 4 specialisty (vodní hospodářství, urbanismus, krajinářství a financování). Tým poradenského centra bude proškolen v rámci aktivity A.3. a dodatečně bude proškolen v oboru komunikace. Následně bude zpracována pracovní náplň poradenského centra, která bude vycházet dílem z komunikační strategie (formy oslovování stakeholderů) a dílem bude vycházet z potřeb stakeholderů identifikovaných v rámci aktivity A.1. Cílové skupiny budou primárně identifikovány v rámci přípravných aktivit projektu (aktivity A) a budou upřesněny při přípravě poradenského centra. Ta bude kromě definování rozsahu služeb obnášet také jejich ověření u předpokládaných cílových skupin (obce, MAS, zemědělské subjekty¹⁷ a další). Poradenské centrum bude obnášet zajištění standardizovaného informačního centra, které bude přístupné prostřednictvím portálu RISA a kde budou zveřejněna databáze FAQ. K tomu bude zřízena telefonická podpora pro případ netypických dotazů. Informační centrum doprovodí poradenské služby pro individuální konzultaci problémů a projektových záměrů. Odborní lektoři z aktivity A.3 mají působit jako supervizoři na začátku poradenské činnosti - budou konzultovat složitější případy, vyhledávat a sdílet vhodné příklady dobré praxe, propojovat poradce s dalšími odborníky, aby našli nejvhodnější řešení otázek a případy klientů centra. Poskytují zpětnou vazbu k metodice a konkrétnímu obsahu řešených případů.

Zároveň bude činnost PC komplementární k Poradenskému centru pro dotace. Bude nabízet základní informační servis, nicméně v detailních informacích bude odkazovat na tým tohoto PC. Pro účely poradenských služeb bude připravena série tiskovin věnovaná dopadům změny klimatu, adaptačním opatřením a procesu jejich přípravy případně dalších informačních materiálů, které mohou být využity pro poradenské služby a byly vytvořeny v rámci jiných aktivit projektu (např. aktivity A.1., C.3, C.7.). Veškeré tyto materiály budou k dispozici také elektronicky v rámci RISA. Individuální služby budou nabízeny formou on-line konzultací, konzultací na místě, případně zpracováním základních vstupních studií. Poradci budou v regionu působit aktivně. Budou vydávat pravidelný newsletter, vyhledávat a oslovovat možné klienty. Činnost poradců bude v polovině projektu vyhodnocena a korigována dle aktuální poptávky.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

Ve 4 Q 2022 bude determinována oblast služeb a sestaveno personální obsazení poradenského centra. Činnost poradenského centra bude zahájena v 1Q 2023. Do 4Q 2024 budou připraveny veškeré podpůrné materiály (tiskoviny apod.) a zázemí pro činnost poradenského centra.

¹⁷ Území MSK čítá 22 obcí s rozšířenou působností, do kterých spadá celkem 300 obcí (z toho je 42 měst), dále zde působí 11 místních akčních skupin (LAG), které zodpovídají za Community-Led Local Development v území zpravidla pokrývající menší obce v regionu a hospodaří zde více než 4000 zemědělských subjektů.

2. - 4. fáze

Činnost poradenského centra se předpokládá po celou dobu projektu. Činnost poradenského centra bude průběžně revidována v závislosti na potřebách stakeholderů a nabídky podpor pro realizaci adaptačních opatření. Vyhodnocení činnosti poradenského centra se předpokládá v roce 2026.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Zapojení zúčastněných stran je klíčové pro implementaci AS MSR tam, kde MSK nemá přímé kompetence, tj. na úrovni obcí, veřejných institucí, komerčních subjektů a jednotlivců. Komunikační aktivity poradenského centra (v součinnosti s dalšími komunikačními aktivitami projektu) mají za úkol informovat o možnostech adaptací, podporovat zájem o adaptace a usnadňovat cestu při specifikaci opatření vhodných pro daný typ subjektu a konkrétní území. V současné době zcela chybí systematická a aktivní komunikace s významnými aktéry v oblasti adaptace osídlení a krajiny. Podpora, která bude zaměřena na vyhledávání projektů, zpracování a grantové poradenství a významně pomůže s urychlením realizace těchto projektů v regionu.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace AS MSK na území MSK. Vzhledem k tomu, že má MSK v území jen omezené kompetence, které mu neumožňují realizaci adaptačních opatření v celém území a, ve všech odvětvích a v dostatečné intenzitě, musí pro tento účel využít jemu dostupné nástroje, které spočívají zejména v potřebné kapacitě a vhodných formách komunikace, čímž může být vytvořena zajímavá nabídka služeb, která dnes v regionu (ale i v rámci celé ČR chybí).

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Nedostatečná odborná úroveň personálního obsazení pozic poradců
popis rizika: Pozice poradců se nepodaří obsadit dostatečně kvalifikovanými pracovníky, respektive zájem neprojeví dostatek uchazečů.
Míra rizika: střední
Dopad rizika: velký
Opatření: Hledání vhodných personálních kapacit bude zahájeno dlouho před zahájením projektu. Budou osloveny vysoké školy, aby doporučili nejvhodnější uchazeče. Pracovní podmínky budou nastaveny dostatečně atraktivně. Zároveň bude odborná úroveň poradců sjednocena proškolením, a to jak v odborné oblasti, tak v oblasti komunikačních dovedností.
- Riziko 2:** Nízký zájem o poradenské služby
Popis rizika: O poradenské služby bude menší zájem, než je očekáváno.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Činnost poradenských center bude minimálně z 50% proaktivní a nebude závislá pouze na pasivním přijímání zájemců. Činnost poradenského centra bude propagována a služby budou pro zájemce dostatečně atraktivní a zaměřené především na oblasti, které byly identifikovány jako nedostatečně pokryté postupy, nebo informacemi. V průběhu činnosti poradenského centra bude činnost přizpůsobována aktuální poptávce.

Očekávané výsledky:

- Poradenské centrum pro krajinu a sídla s týmem poradců
- 300 poskytnutých konzultací (60 konzultovaných projektů)

C.5.2. Poradenské centrum pro budovy

Zodpovědný příjemce:

MEC realizuje a provozuje Poradenské centrum pro budovy, zodpovídá za jeho propagaci a činnost aktivně propojuje s dalšími poradenskými centry (C.5.1., C.5.3., C.5.4.)

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita směřuje k naplnění cíle AS MSK

Budou rozvíjeny služby odborného poradenství v oblasti energetiky, energetický management a koncept chytrého regionu, poradenství a konzultační činnost pro obce a veřejnost a vzdělávání v oblasti úspor energií (kap. 3.11). Dále tato činnost souvisí s naplňováním adaptačních opatření uvedených v kap. 3.8.3. (Klimatická osvěta - informační kampaně a další aktivity) a kap. 3.13.2 (Vzdělávání a osvěta).

Popis aktivity:

Náplní poradenského centra bude podpora přípravy a realizace adaptačních a mitigačních opatření v rámci budov zejména ve veřejném majetku MSK. Poradenské centrum bude zřízeno při MEC, které zajišťuje odborné poradenství v oblasti energetiky, energetických služeb a energetického managementu pro potřeby MSK a jeho příspěvkových organizací. Tato podpora bude založena na aktivní komunikaci s vlastníky objektů, kteří jsou potenciálními zájemci o tato opatření. Těmto zájemcům bude poskytován základní poradenský servis při přípravě a financování adaptačních a mitigačních opatření. Součástí nabídky bude u vytipovaných potenciálních adaptací nabízeno odborné posouzení budov z hlediska energetické náročnosti, případně možnost realizace vhodných opatření. V návaznosti na aktivitu zpracování SECAP pro Karvinou (aktivita číslo C.2.1.) bude tímto PC poskytována odborná pomoc pro přípravu SECAP v dalších obcích MSK. Zároveň bude činnost PC komplementární k Poradenskému centru pro dotace, kdy bude nabízet základní informační servis, nicméně v detailních informacích bude odkazovat na tým tohoto PC.

Činnost poradenského centra se předpokládá po celou dobu realizace projektu, bude průběžně vyhodnocována a revidována v závislosti na potřebách stakeholderů (zainteresovaná strana) o konkrétních možnostech spojených s realizací opatření. Je zde předpoklad spolupráce s podobnými centry v ČR i v zahraničí.

Kdy bude aktivita realizována

1. fáze

V první fázi projektu bude vybráno a sestaveno personální obsazení poradenského centra s odpovídající odborností. Celkem se počítá minimálně se 3 specialisty (architekt/projektant, energetik, ekonom). Následně bude zpracována pracovní náplň poradenského centra a jednotlivých specialistů, která bude vycházet dílem z komunikační strategie (formy oslovování stakeholderů) a dílem z potřeb stakeholderů identifikovaných v rámci aktivity A.1. Tým poradenského centra bude proškolen v rámci aktivity A.3. a dále v oboru komunikace. Zvyšování kvalifikace jednotlivých členů pracovního týmu bude probíhat po celou dobu výkonu poradenské činnosti (samostudium, účast na odborných seminářích, konferencích ad. v rámci ČR i zahraničí). Příprava a spuštění poradenského centra se předpokládá v období 1Q - 4Q 2022.

2. - 4. fáze

Poběží provoz centra v plném rozsahu. V následujícím období (3. fáze) bude činnost poradenského centra vyhodnocena a bude nastaveno jeho fungování a rozsah služeb ve zbývajícím projektovém období.

Činnost poradenského centra bude realizována nejen na základě vlastního zájmu stakeholderů, ale pracovní tým bude také aktivně vyhledávat potenciální adaptační projekty, respektive jejich nositele, které následně osloví s nabídkou konzultací při přípravě a také poradenstvím při získání dotace. Potenciální žadatelé se budou moci na poradenské centrum obracet rovněž sami např. prostřednictvím RISA (aktivita C.4). Poradci budou vést evidenci o poskytnutých konzultacích a databázi potenciálních i realizovaných adaptačních projektů (vedenou v RISA).

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

- podpora šíření povědomí o nutnosti realizace adaptačních a mitigačních opatření, a role budov
- poskytování značného množství odborných informací o dopadech změn klimatu a možných řešení v této oblasti z jednoho místa,

- zvýšení případné motivace stakeholderů k provedení opatření jejich přímým oslovením, zvýšení míry spolupráce ze strany vlastníků, příp. uživatelů, objektů.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace AS MSK na území MSK. Zvyšování odborných znalostí týkajících se důvodů a vhodnosti realizace adaptačních a mitigačních opatření u širokého spektra cílových skupin je jednou z aktivit, kterým budou cíle této strategie naplňovány. Činnostmi poradenského centra bude proces této implementace podpořen.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Personální obsazení

popis rizika: Pozice poradců se nepodaří obsadit dostatečně kvalifikovanými pracovníky, respektive zájem neprojeví dostatek uchazečů.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: Hledání vhodných personálních kapacit bude zahájeno dříve před zahájením projektu. Budou osloveny vysoké školy, aby doporučili nejvhodnější uchazeče. Pracovní podmínky budou nastaveny dostatečně atraktivně.

Riziko 2: Zájem o poradenské služby

Popis rizika: O poradenské služby bude menší zájem, než je očekáváno.

Míra rizika: malá

Dopad rizika: střední

Opatření: Činnost poradenských center bude minimálně z 50% proaktivní a nebude závislá pouze na pasivním přijímání zájemců. Činnost poradenského centra bude propagována a služby budou pro zájemce dostatečně atraktivní. V průběhu činnosti poradenského centra bude činnost přizpůsobována aktuální poptávce.

Očekávané výsledky:

- vytvoření informační kampaně pro prezentaci činností poradenského centra
- poradenské centrum pro budovy s týmem odborníků
- realizace minimálně 300 konzultací do konce trvání projektu (včetně konzultací projektů)

C.5.3. Poradenské centrum pro dotace

Zodpovědný příjemce:

MSK realizuje a provozuje Poradenské centrum pro dotace, zodpovídá za jeho propagaci a činnost aktivně propojuje s dalšími poradenskými centry (C.5.1., C.5.2., C.5.4.)

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita aměňuje k naplnění cíle AS MSK směřuje k naplnění cíle AS MSK (kapitola 3.13): „Systematická opatření k podpoře adaptací“.

Popis aktivity:

Náplní poradenského centra bude zejména poskytování informací o vhodných dotačních programech na podporu adaptačních opatření. Poradenský tým bude nabízet základní informace prostřednictvím RISA, dále bude zřízena konzultační telefonická linka a další vzdálené způsoby konzultací. Nad rámec budou umožněny osobní konzultace pro situace, kdy bude potřeba poskytnout poradenství individuálním případům, zejména souladu konkrétních projektů s pravidly dotačních programů nebo k jejich výkladu. Poradenské centrum pro dotace doplní služby nabízené v rámci Poradenského centra pro sídla a krajinu a Poradenského centra pro adaptaci budov. Činnost Poradenského centra bude komplementární a k věcným záležitostem bude odkazovat na zmíněná specializovaná

poradenská centra. V první fázi projektu bude určen rozsah poskytovaných služeb zejména na základě konečného nastavení dotačních programů v programovém období a nastavení národních dotačních programů. Stejně tak bude identifikovaná cílová skupina, které budou nabízeny služby – na základě aktivity A.1. Činnost PC bude průběžně vyhodnocována a dle potřeby upravena tak, aby odpovídala aktuální nabídce dotací, případně poptávce klientů z cílové skupiny.

Činnost poradenského centra se předpokládá po celou dobu realizace projektu.

Kdy bude aktivita realizována

1. fáze

V první fázi projektu bude vybráno a sestaveno personální obsazení poradenského centra s odpovídající odborností. Počítá se s využitím stávajících kapacit oddělení Projektové kanceláře, která již v současnosti dotační zdroje částečně monitorovala. Oddělení bude doplněno o jednoho specialistu, který bude zároveň zástupcem hlavního projektového manažera a bude za chod centra zodpovídat. Následně bude zpracována pracovní náplň poradenského centra a jednotlivých specialistů, která bude vycházet dílem z komunikační strategie (formy oslovování stakeholderů) a dílem z potřeb stakeholderů identifikovaných v rámci aktivity A.1. Tým poradenského centra bude proškolen v rámci aktivity A.3. a dále v oboru komunikace. Zvyšování kvalifikace jednotlivých členů pracovního týmu bude probíhat po celou dobu výkonu poradenské činnosti (samostudium, účast na odborných seminářích, konferencích ad. v rámci ČR i zahraničí). Příprava poradenského centra se předpokládá v období 1Q 2022 – 4Q 2022. V 1Q 2023 bude poradenské centrum spuštěno.

2. -3. fáze

Předpokládá se plný provoz centra se všemi definovanými oblastmi služeb tak, aby ve 3.fázi mohla být činnost poradenského centra vyhodnocena a nastaveno jeho fungování a rozsah služeb ve zbývajícím projektovém období.

Činnost poradenského centra bude realizována nejen na základě vlastního zájmu stakeholderů, ale pracovní tým bude také aktivně vyhledávat potenciální adaptační projekty, respektive jejich nositele, které následně osloví s nabídkou konzultací při přípravě a také poradenstvím při získání dotace. Potenciální žadatelé se budou moci na poradenské centrum obracet rovněž sami např. prostřednictvím RISA (aktivita C.4.). Poradci budou vést evidenci o poskytnutých konzultacích a databázi potenciálních i realizovaných adaptačních projektů (vedenou v RISA).

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

- zmenšení bariér při přístupu k informacím o dotačních programech
- důležitá součást podpory realizace adaptačních opatření
- zvýšení případné motivace stakeholderů jejich přímým oslovením, zvýšení míry spolupráce ze strany vlastníků, příp. uživatelů, objektů.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace AS MSK na území MSK mimo jiné i prostřednictvím posilování nebo vytváření nových systémových nástrojů, které proces adaptace zintenzivní. Přístup cílové skupiny k dotačním programům je jedním z důležitých stimulů jejich využívání a aktivita má za cíl minimalizovat bariéry při orientaci a využívání často složitého systému dotačních nástrojů v ČR

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Personální obsazení

popis rizika: Pozice poradců se nepodaří obsadit dostatečně kvalifikovanými pracovníky, respektive zájem neprojeví dostatek uchazečů.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: Hledání vhodných personálních kapacit bude zahájeno dlouho před zahájením projektu. Budou osloveny vysoké školy, aby doporučili nejvhodnější uchazeče. Pracovní podmínky budou nastaveny dostatečně atraktivně. Využití stávajících

zaměstnanců rovněž pomůže částečně pokrýt kapacitní a odborné potřeby vznikajícího centra.

Riziko 2: Zájem o poradenské služby
Popis rizika: O poradenské služby bude menší zájem, než je očekáváno.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Činnost poradenských center bude minimálně z 50% proaktivní a nebude závislá pouze na pasivním přijímání zájemců. Činnost poradenského centra bude propagována a služby budou pro zájemce dostatečně atraktivní. V průběhu činnosti poradenského centra bude činnost přizpůsobována aktuální poptávce.

Očekávané výsledky

- Poradenské centrum pro dotace
- minimálně 200 konzultací do roku 2031 (zejména ve spojení s aktivitami C.5.1., C.5.2.)

C.5.4. Poradenské centrum pro adaptační technologie (Program Envi Expand)

Zodpovědný příjemce:

MSIC realizuje a provozuje Poradenské centrum pro adaptační technologie, zodpovídá za jeho propagaci a činnost aktivně propojuje s dalšími poradenskými centry (C.5.1., C.5.2., C.5.3.)

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita směřuje částečně k naplnění cíle AS MSK (kapitola 3.6.):

„Snižovat efekt tepelného ostrova měst a podporovat ekosystémové služby pomocí přírodě blízkých řešení. Zajistit udržitelné nakládání s vodou na soukromém i veřejném majetku. Adaptační opatření jsou přirozenou součástí územního plánování.“

Inovace přinášející nové technologie a produkty zaměřené na přírodě blízká řešení a také umožňující změny v chování firem a jejich podpora nejsou v Adaptační strategii MSK sice přímo obsaženy, ale jsou její logickou součástí. Adaptace na klimatické změny je obor nový, u kterého se předpokládá velká dynamika, a který přináší velkou příležitost pro start-upy a MSP. MSK má ambice i velký potenciál podporovat start-upy a inovace v MSP ve větším měřítku a napříč obory, čímž se i díky projektu stávají adaptace významnou oblastí pro činnost regionálního inovačního ekosystému včetně infrastruktury, a to může přinést řadu dalších doplňkových příležitostí, zejména v podobě rozvoje podnikání, zaměstnanosti a nových rozvojových investic.

Popis aktivity:

Aktivita je zaměřena na pilotáž a inovativní rozvoj koučinkového programu MSIC Expand. Design programu vychází ze zkušeností s prověřeným koučinkovým programem MSIC Expand, který propojuje malé a střední firmy se zkušenými experty tzv. kouči, kteří pomáhají majiteli řešit klíčové problémy firmy v 6 oblastech. Z toho se 4 oblasti dotýkají horizontálních oblastí a to rozvoji podnikání a prodeje, organizace, financování, spolupráce; a další 2 oblasti se týkají konkrétních témat a to digitalizace a cirkulární ekonomiky. Program ENVI Expand se stane 7. oblastí programu MSIC Expand. V rámci ENVI Expand bude malým a středním firmám z MSK nabízena spolupráce s prověřeným expertem z oblasti efektivního řízení firemních provozů, a to z hlediska jejich vlivu/dopadu na životní prostředí včetně dopadů klimatických změn a snižování emisí skleníkových plynů. V rámci programu ENVI Expand bude nezávislým expertem proveden tzv. klimatický sken. Na základě výstupů skenu je vybrána klíčová oblast pro změnu a firma společně s vybraným expertem navrhne změnový projekt (např. snížení energetické náročnosti, využití nových technologií apod.). Poté může firma spolupracovat s expertem i nadále při implementaci změnového projektu. Financování změnových projektů může být hrazeno z prostředků MSP anebo z dostupných a vhodných grantových

programů. V rámci ENVI Expand bude firmám nabídnuto také základní dotační poradenství k získání dotačních prostředků na podporu zavádění změnových projektů.

Předpokládá se, že za dobu realizace projektu bude podpořeno minimálně 50 malých a středních firem z MSK formou provedení klimatického skenu (20 hodin spolupráce s expertem), z čehož pro 40 firem bude připraven změnový projekt (40 hodin spolupráce s expertem). Dále bude vytvořena databáze minimálně 10 prověřených expertů.

1.fáze

V první fázi projektu se předpokládá vytvoření metodiky pro provádění klimatických skenů. Dále budou zajištěny odpovídající personální kapacity (předpokládá se zapojení projektového manažera na 0,5 úvazek a zapojení Business Innovation managera na 0,5 úvazek. Nově vytvořená metodika klimatických skenů bude pilotně ověřená na minimálně 3 firmách. Na základě výstupů z těchto pilotních skenů bude metodika finalizována. Bude vytvořena komunikační strategie programu Envi Expand a zpracovány propagační materiály. Do databáze expertů budou zařazeni minimálně 3 experti. Centrum bude spuštěno v 1Q 2023.

2.-4.fáze

Program ENVI Expand bude probíhat po celou dobu projektu. Na konci 3. fáze proběhne mid-term evaluace programu. Na základě výstupů evaluace bude ENVI Expand optimalizován. Dojde k intenzivnímu vytváření databáze prověřených expertů – předpokládá se zapojení minimálně 10 expertů, pro které budou zorganizována 2 tématická setkání ročně.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Program bude zaměřen na uplatňování technologií, které překračují rámec povinností stanovených na proozy a zázemí společností vyplývajících z právních předpisů. Bez existence programu by proces konverze a změn v podnikatelském sektoru probíhal pomaleji. Program umožní intenzivnější komunikaci s firmami, rychlejší odezvu na přijímání nových trendů a cílenou práci zaměřenou na podporu zavádění inovativních nebo ověřených technologií.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Aktivita je zaměřena na podnikatelský sektor, ve kterém je realizace adaptačních a mitigačních opatření stále nedostatečná, pokud se nejedná o povinnosti, které jsou stanoveny zákonem (těch je v současnosti zejména u adaptačních opatření minimum). Díky aktivitě bude do procesu adaptace (transformace) kraje vtažen podnikatelský sektor, který je v současnosti v tomto směru opomíjen.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1:	Personální obsazení
popis rizika:	nedostatečný počet kvalitních expertů
Míra rizika:	střední
Dopad rizika:	velký
Opatření:	Hledání vhodných personálních kapacit bude zahájeno dlouho před zahájením projektu. Budou osloveny vysoké školy, firmy a odborné společnosti, aby doporučili nejvhodnější uchazeče. Pracovní podmínky budou nastaveny dostatečně atraktivně.
Riziko 2:	Zájem o služby programu
Popis rizika:	O poradenské služby bude menší zájem, než je očekáváno.
Míra rizika:	střední
Dopad rizika:	velký
Opatření:	Program je připraven na základě zkušeností s již realizovaným programem MSIC Expand. V pilotní fázi budou osloveny firmy, které jež mají pozitivní zkušenosti s programem MSIC Expand/DigiExpand či jinými službami MSIC

Očekávané výsledky:

- Program ENVI Expand
- 100 oslovených malých a středních podniků
- klimatické skeny pro 50 firem z MSK

- 40 návrhů změnových projektů v těchto firmách
- databáze čítající minimálně 10 prověřených expertů z oblastí nakládání s vodou, energetiky, adaptace na klimatickou změnu
- prezentace výsledků programu v rámci inovační sítě PLATINN¹⁸ a v rámci aktivit E

C.6. Revize ekonomických nástrojů MSK a mobilizace zdrojů

Zodpovědný příjemce:

MSK zodpovídá za aktivitu, koordinaci jednotlivých činností a uplatnění výsledků

Zodpovědný příjemce:

MSID – spolupráce na metodice vyhodnocení stávajících podpor

Jak je aktivita důležitá pro implementaci AS MSK:

Aktivita naplňuje opatření dle kapitoly „3.13.3 Finanční podpora adaptačních opatření“ Adaptační strategie MSK.

Popis aktivity:

Cílem aktivity je provést revizi současného systému stimulačních ekonomických nástrojů (zejména dotačních programů) MSK a identifikovat možnosti pro posílení podpory realizace adaptačních opatření, a to v souladu s národními a evropskými dotačními programy. Dále je cílem připravit MSK na čerpání prostředků, zejména jeho pozici vůči grantům a prostředkům z národních zdrojů a operačních programů financovaných z fondů EU.

V rámci aktivity bude připravena metodika revize dotačních programů MSK. Revize bude zaměřena nejen na cílení podpory a potřebu její intenzity, ale bude se věnovat také administrativnímu postupu, tedy i žadatelskému hledisku, aby v rámci nabízených podpor neexistovaly bariéry jejich čerpání. V této fázi bude provedeno také dotazníkové šetření mezi cílovou skupinou, které zmapuje požadavky žadatelů na dotační programy. Součástí revize bude rovněž analýza pozice prostředků z rozpočtu MSK vůči připravovaným dotačním schémátům. Nově bude posuzován rovněž OPST, který je navázán na Fond spravedlivé transformace EU. Dále bude zpracována rámcová absorpční kapacita podpory adaptačních opatření v MSK. Na jejím podkladě bude pokračováno v jednáních, která byla zahájena již v rámci přípravy projektu a která budou zaměřena na nastavení OPŽP a národních programů (MŽP a SFŽP). Podobná jednání budou iniciována také na Ministerstvu pro místní rozvoj, které je garantem Integrovaného regionálního operačního programu. Jednání budou koordinována také s nositelem ITI Ostravsko, který připravuje rovněž aktivity k podpoře projektů, které budou realizovány nástrojem ITI v oblasti Ostravska. Adaptace na změny klimatu bude v rámci nástroje ITI patřit k prioritním oblastem a při přípravě projektu COALA již proběhla se zástupci nositele ITI jednání o spolupráci.

MSK nebo partneři projektů se zaměří také na zintenzivnění čerpání prostředků z komunitárních programů EU, které je v regionu nedostatečné. V rámci poradenského centra pro dotace (C.5.3.) budou využity kapacity na sběr námětů na projektu z oblasti naplňování klimatické politiky a transformace regionu, pro které je financování z těchto zdrojů nejlepší a zároveň bude iniciována příprava těchto projektů. Za dobu trvání projektů se bude jednat minimálně o 3 další projekty z těchto zdrojů, kde jejich nositelem bude MSK nebo některý z partnerů.

1. fáze

V období 1Q 2023 – 4Q 2023 bude připravována metodika revize dotačních programů MSK. Zároveň bude vyčkáváno na konečné schválení a spuštění relevantních operačních programů.

---

¹⁸ <http://www.platinn.cz/>

2.-4. fáze

Na začátku 2. fáze (3Q 2024) bude zahájena revize dotačních programů MSK, která bude dokončena do 4Q 2024. Návrhy budou podrobeny projednání na úrovni odborů MSK a návrh bude předložen k projednání vedení MSK. Návrh bude obsahovat výčet stávajících programů a návrh struktury budoucích programů a dalších podpor včetně alokace prostředků. Východiskem pro revizi budou současně také výstupy z dalších aktivit, zejména A.1., které budou sloužit zejména pro určení absorpční kapacity MSK. Revize bude sloužit pro optimalizaci systému dotačních programů MSK, který bude projednán (schválen) vedením kraje. Optimalizované dotační programy budou představeny cílové skupině v rámci eventu Poradenského centra (C.5.3.) a budou začleněny do poskytovaných služeb.

Rovněž budou připravovány konkrétní projekty k financování z operačních programů a národních programů. Podpoře přípravy těchto projektů jsou věnovány samostatné aktivity (C.5.1. - C.5.3.), které budou průběžně vyhodnocovány a s výsledky přípravy konkrétních projektů bude průběžně seznamováno MŽP, případně MMR. V závěru programovacího období (2029) bude vyhodnocena úspěšnost čerpání prostředků na základě stanovených indikátorů.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

MSK je v souladu se zákonem o krajích poskytovatelem dotací obcím a jiným právnickým nebo fyzickým osobám, které poskytuje ze svého rozpočtu. MSK na dotace vyčleňuje cca 500 mil. Kč ročně (19,2 mil. EUR) a řada z dílčích dotačních programů má velký potenciál zvýšit intenzitu realizace adaptačních opatření. V současnosti nicméně MSK nemá k dispozici žádné přesné podkladové informace o tom, jak by dotační podpory mohly být lépe zacíleny, aby v území přinášely potřebný efekt z hlediska adaptace území na dopady klimatických změn.

Zároveň probíhající období přípravy čerpání prostředků z fondů EU a příprava operačních programů, prostřednictvím kterých budou tyto prostředky rozdělovány, sehrává důležitou roli při nastavení systému dotací v regionálním měřítku.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Revize ekonomických nástrojů jako jednoho z nejvýznamnějších stimulačních nástrojů na podporu adaptačních a mitigačních opatření přispěje k implementaci většiny dílčích cílů AS MSK. Bude dosaženo zvýšení efektivity dotačních programů at už na úrovni šíře podporovaných opatření tak na úrovni administrativní zejména odstranění bariér. Správně fungující dotační programy se stanou funkčním pilířem implementace adaptačního procesu.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Nedostatek finančních prostředků

Popis rizika: V rozpočtu MSK nebude možné zajistit dostatek finančních prostředků pro dotační programy, což je v současné době aktuální z úvodů vysokých výdajů v rámci opatření souvisejících s Covid-19 krizí a dopady některých změn v daňových výnosech státu, ze kterých je zajišťováno nemalou měrou financování krajů.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: Optimalizace bude navržena tak, aby se požadavky na finanční prostředky nenavýšovaly, ale aby byly tyto prostředky využívány co nejvíce efektivně.

Riziko 2: Objem prostředků a nastavení operačních programů (zejména OPŽP)

popis rizika: V současné době není znám konečný objem prostředků v operačních programech ani jejich konečné znění. Také není jasné, zda a jak budou zohledněny regionální potřeby.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: střední

Opatření: Již v průběhu přípravy projektu proběhla jednání s MŽP o využití Operačního programu životní prostředí pro financování adaptačních opatření a možnostech podpora regionálních projektů. Na tato jednání bude navázáno po zahájení projektu v rámci spolupráce mezi partnery, aby byly podchyceny veškeré potřeby i možnosti. V rámci aktivit projektu bude zároveň podporován a posilován proces přípravy konkrétních projektů, aby byla připravenost MSK k čerpání prostředků co nejvyšší.

Riziko 3: Dostatečný objem prostředků v národních programech.
popis rizika: Národní dotační programy, které slouží doplňkově k podpoře realizace adaptačních opatření jsou závislé z velké míry na státním rozpočtu. V současné chvíli nelze bezpečně predikovat, že stav státního rozpočtu bude dostatečný pro zajištění finančních prostředků na programové financování.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Již v průběhu přípravy projektu proběhla jednání s MŽP o využití národních programů. MŽP připravuje komplementární nastavení výzev těchto programů a v rámci projektu budou tyto programy propagovány formou seminářů a dalších aktivit mezi cílovými skupinami žadatelů.

Očekávané výsledky:

- Metodika revize (optimalizace) dotačních programů MSK
- Optimalizaci dotačních programů MSK
- Vyhodnocení úspěšnosti čerpání dotačních programů na podporu adaptačních opatření
- Informování o změnách a propagace nových výzev (aktivity C.4., E.)
- Min. 3 projekty připravené k financování z komunitárních programů

C.7. Demonstrační a pilotní projekty

C.7.1. Přeměna rekultivovaného území Kotliny v Doubravě na bezzásahové území

Zodpovědný příjemce:

MSID koordinuje dílčí činnosti, zodpovídá za výsledek aktivity, prezentaci a jeho uplatnění

Spolupracující příjemce:

VŠB -TUO poskytuje odbornou podporu ve vazbě na výsledky aktivity A.2.2.

DIAMO spolupracuje průběžně na návrzích, zejména jejich zohlednění v procesu rekultivace

GIG účastní se odborného návrhu řešení, přenáší zkušenost do řešení podrobných lokalit ve SV

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Přínos k dílčímu cíli AS MSK: „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území.“ (kap. 3.7.)

Popis aktivity:

Území Kotliny (cca 20 ha) navazuje na zastavěnou část obce Doubrava. Jedná se o území, které částečně prošlo rekultivací v souvislosti s útlumem těžby v území. Rekultivace budou na menší části území ještě pokračovat. Jedná se o přírodně cenné území a cílem aktivity je podpořit jeho samovolný vývoj zejména v oblasti zvodněné poklesové kotliny (obecně výrazné specifikum místní krajiny) s následným vznikem přírodě blízkých biotopů, s vysokou biodiverzitou a se zvyšující se estetickou hodnotou.

V rámci aktivity chceme kromě podpory samovolného vývoje přírodního prostředí vybudovat naučnou stezku jako pokračování již stávající naučné stezky v Doubravě. Naučná stezka zpřístupní veřejnosti přírodní hodnoty území a zdůrazní jejich význam v odolnosti krajiny vůči dopadům změny klimatu. Územím prochází cyklotrasa jako spojnice od Dinoparku směrem do centra obce, která je hojně

využívána. Bude zajištěno provázání cyklostezky a naučné stezky, aby bylo území přístupné co nejvyššímu počtu návštěvníků. Na plochách přiléhajících k vodním plochám bude provedena realizace zážitkových prvků, které zároveň posílí zezeň se stínící a rekreační funkce na okraji obce a posílí tak propojení zastavěného území obce s okolní krajinou. Aktivita bude průběžně projednávána se společností Asental Land, která je vlastníkem většiny pozemků v území, aby výsledky a následná realizace výsledků byla v souladu se zájmy vlastníka v tomto území¹⁹.

Aktivita se bude skládat z provedení biologického průzkumu lokality (externí tým), na základě kterého budou vymezeny lokality přírodně cenné a lokality s dalším potenciálem rozvoje přírodních ploch a funkcí. Identifikovány budou rovněž ohrožující faktory včetně těch, které mohou vyplynout ze zvýšeného zájmu veřejnosti. Vstupní analýza bude podkladem pro návrh bezzásahového režimu a případný způsob vedení trasy s edukativním obsahem. Tento návrh připraví MSID společně s VŠB TUO, externím týmem odborníků a vlastníkem pozemku v podobě studie proveditelnosti. Studie rovněž určí nezbytná stabilizační a iniciační opatření, která jsou nutná pro budoucí bezzásahový režim (např. odstranění nepůvodních druhů, minimalizace vlivu technických děl, zamezení nežádoucím vstupům do území apod.). Součástí studie bude rovněž návrh monitoringu území, jeho vývoje a přírodních hodnot. S vlastníkem pozemků (Asental Land) bude projednáno provedení iniciačních zásahů v území dle studie. Podle rozsahu a charakteru provede nejnutnější zásahy vlastník pozemků, alternativně jiný subjekt. Financování bude v takovém případě zajištěno z jiných zdrojů. Výsledné zásahy a vývoj lokality budou vyhodnoceny po cca 5 letech od provedení iniciačních zásahů a na jejich základě bude dle potřeby připraven plán korekčních zásahů s výhledem na 10 let, který bude obsahovat rovněž rozbor očekávaných nákladů (budou-li nezbytné). Plán těchto zásahů bude zpracován za účasti Asental Land a dle jeho požadavků a možností.

Ve spolupráci s obcí Doubrava a Asental Land vytvoří MSID návrh konečné trasy naučné stezky. Vybavení a mobiliář stezky budou navrženy tak, aby stezka měla zážitkový charakter a díky využití přírodních prvků nabídla návštěvníkům pocitovou formou informace o roli krajinné zeleně na tvorbě mikroklimatu v území. Dle těchto podkladů bude připravena zadávací dokumentace pro zpracování základní projektové dokumentace (dokumentace k územnímu řízení).

Výstupy (projektová dokumentace) budou předány DIAMO, aby mohly být zohledněny při realizaci zbývajících rekultivačních zásahů. Vlastní realizaci naučné stezky provede na základě vyjasnění vztahů s vlastníkem pozemků obec Doubrava z jiných zdrojů.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze projektu

Analýzy území budou provedeny 2Q – 4Q 2022. Studie proveditelnosti bezzásahového území bude dokončena 4Q 2023.

2. fáze projektu

V roce 2024 – 2025 bude připravena dokumentace naučné stezky územím a jejího provázání na cyklostezku mezi Doubravou a Dinoparkem. Současně budou navrženy krajinařské úpravy s podporou zážitkových prvků. DIAMO provede dle Studie iniciační zásahy v území (odstranění nevhodných náletových dřevin apod.). Bude zahájen monitoring přírodních ploch.

3.- 4. fáze projektu

Bude vyhodnocena úspěšnost fungování bezzásahového území a bude zpracován plán péče o lokalitu s výhledem na 10 let. Zejména půjde o návrhy na případné korekční zásahy (eliminace nepůvodních druhů) a udržitelný rozvoj návštěvnosti.

---

¹⁹ Nastavení aktivity bylo s touto společností předjednáno v průběhu přípravy projektu, což potvrzuje přiložený Letter of support from Asental Land v příloze III

C.7.2. Po stopách původní Karviné a Karvinské moře

Zodpovědný příjemce:

Karviná - zodpovídá za realizaci aktivity, koordinuje dílčí činnosti, výsledky prezentuje veřejnosti a zároveň také jako příklady dobré praxe je šíří i v rámci ČR, případně v Polsku na společných setkáních.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Přínos k dílčímu cíli AS MSK: „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území.“ (kap. 3.7.)

Popis aktivity:

Cílem aktivity je obnovení atraktivity Pohornické krajiny, která byla v minulosti od osídlených oblastí odstřižena z důvodu těžby. Tato území se nyní navrácí k využití a je potřeba definovat jejich budoucí funkci. V blízkosti sídel se nabízí tyto lokality využít jako volnočasové zázemí hustě osídleného území. Se zvyšujícími se teplotami, narůstajícím efektem tepelného ostrova, který umocňují vlny veder, je potřeba nejen změna vnitřního uspořádání sídel, ale vytváření vhodného zázemí v okolní krajině, aby lidé nezatěžovali přírodně hodnotné oblasti jako jsou CHKO Beskydy nebo Jeseníky, čímž ohrožují tamní přírodu a současně nadměrně využívají individuální dopravu, což je návyk, na jehož změnu se MSK dlouhodobě zaměřuje.

Aktivita se skládá ze dvou dílčích činností:

- Příprava projektové dokumentace Po stopách původní Karviné
- Přírodní a relaxační park Karvinské moře

Po stopách původní Karviné

Bude zpracována kompletní realizační dokumentace cyklotrasy Po stopách původní Karviné (cca 30 km), která naváže na zjednodušený záměr s návrhem vedení tras, který byl vytvořen v rámci Konceptce rozvoje Pohornické krajiny do roku 2030. Cílem je přispět k dobudování sítě cyklostezek a cyklotras jako klíčového prvku dopravní a volnočasové infrastruktury a cyklistického propojení kulturních, přírodních a historických atraktivit ve městě i v okolí. Projekt se zaměřuje zejména na zpřístupnění a využití území, které bylo ovlivněno těžbou uhlí a které má potenciál dalšího rozvoje z hlediska trávení volného času a cestovního ruchu. Vznikne návrh naučné trasy Po stopách původní Karviné, která bude informovat o minulosti území, jeho přeměnách a současném stavu a také o měnícím se klimatu a adaptaci na tyto změny. V rámci projektu bude navrženo velké množství prvků modrozelené infrastruktury. Cyklotrasy budou navrhovány s povrchem, který propouští vodu a umožňuje její další vsakování, zároveň budou navržena opatření k jejímu odvádění k zasakování nebo k retenci v samostatných mokřadních nebo jiných vodních prvcích. Okolí cyklotras a odpočívací prvky budou osazeny stínící zelení a vybaveny technickými stínícími prvky. Pro informování veřejnosti budou použity informační tabule. Pro cyklostezku bude zpracována virtuální varianta, která umožní procházet úseky cyklostezky prostřednictvím aplikace v mobilním telefonu nebo na PC. Trasy a stezka budou rozděleny do 5 okruhů, které na sebe geograficky i tematicky navazují. Projekt řeší rovněž stavební úpravy a vybavenost jednotlivých stanovišť a zastavení na naučné stezce, kterých je navrženo celkem 28. Zpracování projektové dokumentace bude koordinováno se zpracováním a výstupy LCCRD (C.3.3.) a bude jednou z pilotních aktivit.

Přírodní a relaxační park Karvinské moře

Bude zpracována studie proveditelnosti a realizační dokumentace pro Přírodní a relaxační park Karvinské moře. Cílem je navrhnout využití této vodní plochy o rozloze 31 ha. Vodní plocha vznikla v důsledku poklesů spojených s hlubinnou těžbou černého uhlí. Rekultivací byla tato plocha

stabilizována a připravena k dalšímu využití. Projekt se zaměří na rozvoj ploch v okolí vodní ploch s cílem vytvořit zázemí pro trávení volného času. Návrh bude obsahovat:

- Zřízení přístupu k vodní ploše, plochy sportovní a rekreační využití (mola, pláže, hřiště, piknikové zázemí apod.)
- Návštěvnickou infrastrukturu (stánky, převlékárny, bikesharing, půjčovny sportovního náčiní, zázemí pro obsluhu areálu)
- Napojení na cyklotrasu Po stopách původní Karviné
- Související infrastrukturu (parkoviště, obslužné komunikace apod.)

Veškeré objekty implementují opatření respektující změny klimatu. Bude využita zeleň ke stínění, budou realizovány technické stínící prvky, bude vyřešeno nakládání s dešťovou vodou zejména na větších zpevněných plochách a budovách (její vsakování a zadržování pro další využití). Významné body v území (vstupy, cyklotrasa) budou vybaveny informačními tabulemi informujícími o adaptačním významu území a obecně o změnách klimatu a jeho dopadech

Příprava obou projektů bude zahájena setkáním s veřejností diskusí nad návrhy využití území a vedením cyklotras. Současně proběhnou jednání s vlastníky pozemků, zejména společností Asental Land, se kterou jsou oba záměry projednávány již v době přípravy projektu²⁰. Cílem bude dohodnout budoucí podmínky realizace a budoucího provozu areálu. Práce na projektové dokumentaci budou probíhat prostřednictvím externích dodavatelů. Výsledná řešení budou nejdříve diskutována se stakeholdry a odborníky v rámci Stálé konference MS-Klimatická aliance. Důležitý bude soulad celého záměru s LCCRDP pro území Pohornické krajiny. Příprava obou projektů bude vzorová pro budoucí naplňování LCCRDP v území Pohornické krajiny. Návrhy budou veřejnosti prezentovány také prostřednictvím vizualizací. Výsledný návrh bude předán k realizaci z jiných zdrojů (JTF, Program revitalizace MSK, OPŽP či jiných). Příprava virtuální stezky bude spuštěna ve 2.-3. fázi zpracování projektu. První verze virtuální prohlídky bude spuštěna nad vybranými úseky, které budou digitalizovány a doplněny vizualizací návrhového stavu. První verze virtuální stezky bude spuštěna v rámci projednání s veřejností. Následně bude připravena virtuální stezka návaznosti na realizaci.

Uživatelem výsledku je především město Karviná, které bude následně projekty realizovat. Nicméně obě dokumentace budou poskytnuty jako vzorové pro podobný typ projektů na využití území po těžbě a také jako projekty, které implementují adaptační opatření. Prezentace těchto projektů bude probíhat prostřednictvím aktivit E. Aktivita také navazuje na tvorbu LCCRDP pro území Pohornické krajiny (aktivita C.3.3.) a bude tak použita jako praktické uchopení transformace území v souladu s principy LCCRDP.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

Ve 3Q 2022 dojde k setkání v rámci Stálé konference MSKA. V případě Po stopách původní Karviné bude vybrán zhotovitel projektové dokumentace ve 2Q 2023, ukončení se předpokládá 2Q 2024. Pro Karvinské moře bude nejdříve zadána studie proveditelnosti 4Q 2022, která bude dokončena 3Q 2023. Na základě diskuse s veřejností a po úpravě návrhu bude vybrán zhotovitel projektové dokumentace (2Q 2024). Ta bude dokončena v následující fázi projektu. V rámci první fáze projektu budou rovněž vypořádány majetkoprávní vztahy v území, zejména v případě Karvinského moře. Většinovým vlastníkem pozemků v území je Asental Land a.s., se kterým jsou o realizaci záměru vedena jednání již v průběhu přípravy tohoto projektu.

2.-3 fáze

Ve 2. fázi projektu bude dokončena projektová dokumentace pro Karvinské moře. Na začátku druhé fáze bude připravena virtuální prohlídka nových projektů, která bude spuštěna pro potřeby seznámení veřejnosti. Virtuální prohlídka bude dále doplňována (aktualizována) v návaznosti na realizaci projektu.

Demonstrační aktivity budou zahájeny v průběhu trvání projektu po zpracování projektové dokumentace (1. - 3. fáze). Financování realizací bude hrazeno z jiných zdrojů a bude pravděpodobně

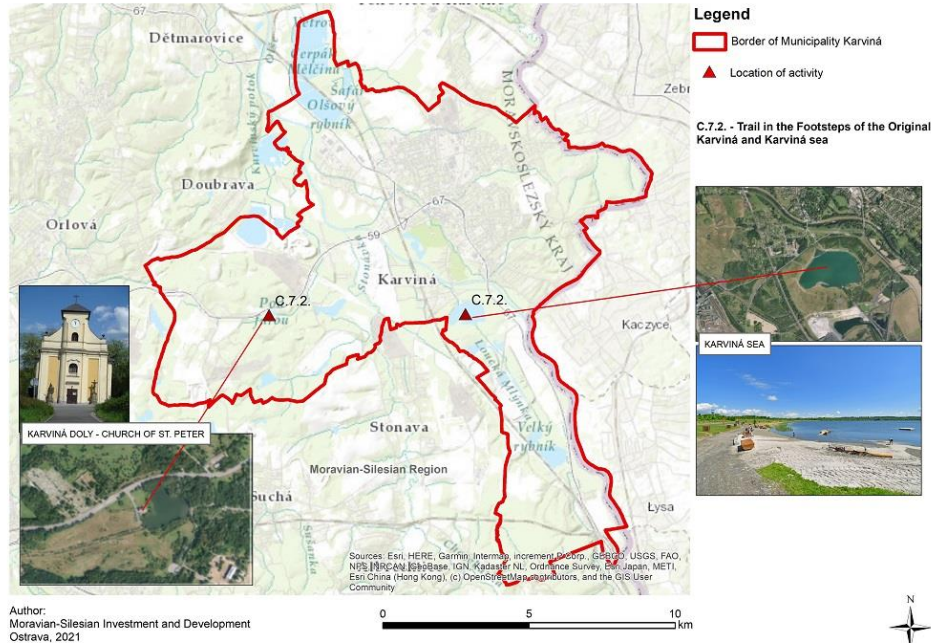
²⁰ Předpoklad součinnosti viz Letters of Support v příloze III

ukončeno po skončení projektu. Financování demonstračních aktivit se předpokládá především z Integrovaného regionálního operačního programu a Operačního programu Životní prostředí, doplňkově také z vlastních zdrojů partnerů (obcí).

Kde bude aktivita realizována:

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace Adaptační strategie MSK nejen prostřednictvím systémových nástrojů, ale rovněž také prostřednictvím konkrétních a demonstračních projektů. V rámci této aktivity bude připravena realizace konkrétního projektu, který je svým rozsahem v území jedinečný a stane se významným opěrným pro realizaci podobných projektů, jejichž cílem je zpřístupnění Pohornické krajiny pro účely volnočasových lokalit. Pohornická krajina má potenciál stát se příjemným rekreačním zázemím pro prstenec okolních měst a umožnit tak obyvatelům zde trávit čas v prostředí, které není natolik zatíženo dopady klimatických změn jako městské prostředí (zejména v období vln veder).

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Snahou je, aby se jednalo o demonstrační projekt adaptace lokality rekultivované po těžkém průmyslu na lokalitu blízkou adaptačním změnám klimatu. Bez podpory projektu by jednak nebylo možné věnovat tolik času a úsilí přípravě vlastního zadání projektové dokumentace a zároveň je to příležitost pro spolupráci všech aktérů v území. Projekt pro realizaci tohoto projektu vytváří optimální podmínky a zároveň díky němu zahrne do vlastního řešení potřebné adaptační postupy a opatření. Budoucí využívání cyklostezek je ideální a vítanou příležitostí pro osvětu a poskytování informací veřejnosti o klimatických změnách.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1 Veřejná zakázka
popis rizika: nevysoutěžená VZ, nekvalitně zpracovaná zadávací dokumentace
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Výběr externí firmy na realizaci VZ, která má dobré reference a kvalitní pracovníky. Zpracování zadávací dokumentace ve spolupráci s odborníky v dané oblasti, externí poradce.

- Riziko 2**   Financování
Popis rizika: nedostatek financí v rozpočtu města
Míra rizika: střední
Dopad rizika: střední
Opatření: Schválení realizace projektu v orgánech města vč. "rezervace" financí na jeho realizaci s předstihem.
- Riziko 3**   Výběr nekvalitního dodavatele, neplnění smluvních povinností
Popis rizika: Výběr nekvalitního dodavatele, nenaplnění smluv
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Zpracování zadávací dokumentace tak, aby se do VZ mohly přihlásit firmy s adekvátními zkušenostmi a kvalifikovaným zpracovatelským týmem. Smlouvy na realizaci díla budou zpracovány právníky a nastaveny tak, aby v případě pochybení na straně dodavatele byl sankcionován.
- Riziko 4**   Změna priorit města
Popis rizika: v rámci výběru investičních akcí města bude upřednostněn jiný projekt
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: zahrnutí této aktivity do připravované a zpracovávané Strategie adaptace na změnu klimatu, zaangažování představitelů města do přípravy projektu, schválení záměru realizace projektu v orgánech města.
- Riziko 5**   Nedohoda s vlastníky pozemků
Popis rizika: Vlastník pozemků nebude souhlasit s návrhy na využití území.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: S vlastníky je průběžně jednáno již ve fázi přípravy projektů. Rovněž v dalších fázích je naplánována intenzivní komunikace s vlastníky pozemků, aby byly zohledněny jejich zájmy. Navíc budou připravovány vždy také alternativní návrhy, aby prostor pro konsenzus rozšířily.

Očekávané výsledky:

- projektová dokumentace Po stopách původní Karviné (cca 30 km)
- projektová dokumentace Přírodního a relaxačního parku Karvinské moře (31 ha)
- aplikace pro virtuální prohlídku Projektů po stopách původní Karviné a Přírodního a relaxačního parku Karvinské moře.

C.7.3. Revitalizace důlních nádrží "Sušánecké rybníky" v Havířově

Zodpovědný příjemce:

Havířov   plně odpovídá za realizaci aktivity, koordinuje jednotlivé činnosti, zodpovídá za uplatnění výsledků a jejich prezentaci

Spolupracující příjemce:

VŠB - TUO   poskytuje zejména metodickou pomoc zejména v souvislosti s aktivitou A.2.2.
MSID   je autorem Studie potenciálu využití území

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Přínos k dílčímu cíli AS MSK: „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území.“ (kap. 3.7.)

Popis aktivity:

Rybniční soustava původních sedmi rybníků podél vodního toku Sušánka sloužila pro chov ryb a letní rekreaci obyvatel do konce 50. let minulého století. Od roku 1958 až do roku 2015 využití rybníků ovládla těžba uhlí, pro jejíž potřebu se rybníky staly sedimentačními nádržemi uhelných kalů z prádelen uhlí a také čistírnou odpadních vod.

Cílem aktivity je v úzké spolupráci s městem Havířov vytvořit přírodní atraktivní prvek, který bude sloužit k odpočinku i k edukaci obyvatel a zároveň zde budou zachovány přírodní hodnoty, zejména biotop užovky podplamaté (*Natrix tessellata*), který patří v MSK k výjimečným, a tuto spolupráci zakotvit smluvně.

Při realizaci aktivity bude probíhat odborné podpora ze strany VŠB - TUO, která využije výstupy aktivity A.2.2.

Nejdříve bude zpracována studie proveditelnosti možných řešení. V roce 2020 společnost MSID zpracovala Studii potenciálu, péče a využití přírodních lokalit v rámci POHO2030. Jednou z posuzovaných lokalit byly „Sušánecké rybníky“, pro kterou MSID zpracoval návrh jejího dalšího možného využití a také návrh managementu jejích přírodních hodnot. V současné době probíhá připomínkování a hledání konsenzu mezi městem Havířov, zástupci vlastníků pozemků, biologů a zástupci ochránců přírody. Veškeré připomínky a konsenzuální varianta budou zpracovány do finální podoby návrhu managementu přírodních hodnot v červnu 2021. Na základě zpracovaného Návrhu přírodního managementu se předpokládá, že území bude využíváno jako biotop kriticky ohroženého druhu užovky podplamaté, ke sportovnímu rybolovu (část nádrží), k pěším volnočasovým aktivitám a k osvětě obyvatel blízkého Havířova a dalších návštěvníků lokality. Studie proveditelnosti bude projednána mezi zástupci Asental Land (se kterým již byla konzultována studie MSID), města Havířova, VŠB - TUO, rybářů a zástupci ochrany přírody. Zvolená nejvhodnější varianta bude rozpracována do úrovně realizační projektové dokumentace, včetně urbanisticko-architektonická studie koncepce využitelnosti lokality se zapojením všech funkcí od volnočasových aktivit, sportovního rybolovu, ochrany přírody a předpokladu zvláště chráněného živočicha, až po zastavitelnou plochu pro stavby a zázemí celé lokality. Souběžně s uvedenými aktivitami budou uspořádány 2 společné workshopy mezi zástupci vlastníka pozemků Asental Land a statutárním městem Havířov (v rámci Stálé konference MS-Klimatická aliance), kde bude diskutována možnost konečného využití rybníků a současně budou řešeny majetkové vztahy k pozemkům. K úvodnímu workshopu budou přizváni odborníci z oblasti herpetologie a ochrany přírody, aby byly formulovány základní limity související s výskytem užovky podplamaté.

Na základě konsenzu akterů bude následně zpracována projektová dokumentace, která bude zahrnovat pasport nádrží a obtokového kanálu. V rámci pasportu bude provedeno podrobné geodetické zaměření nádrží a popis objektů (včetně jejich funkčnosti) stavby, zadání a zahájení biologického hodnocení lokality, průběžné jednávání s městem Havířov a případně AOPK.

Realizace projektu proběhne z jiných zdrojů.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

V 2Q 2022 bude formulováno zadání Studie proveditelnosti projektu, která bude vycházet ze závěrů studie MSID (2021). V rámci studie proběhne společné setkání všech zúčastněných stran v rámci Stálé konference MS-Klimatická aliance s cílem diskuse nad optimálním návrhem opatření. Studie proveditelnosti bude zpracována do 1Q 2023. Následně bude připraveno zadání pro projektovou dokumentaci. Současně s tím bude v 2Q 2023 – 3Q 2023 proveden průzkum lokality s ohledem na aktualizaci dat o výskytu užovky podplamaté. Výsledky průzkumu budou promítnuty do zadání. Výběr zpracovatele projektové dokumentace proběhne do 2Q 2024.

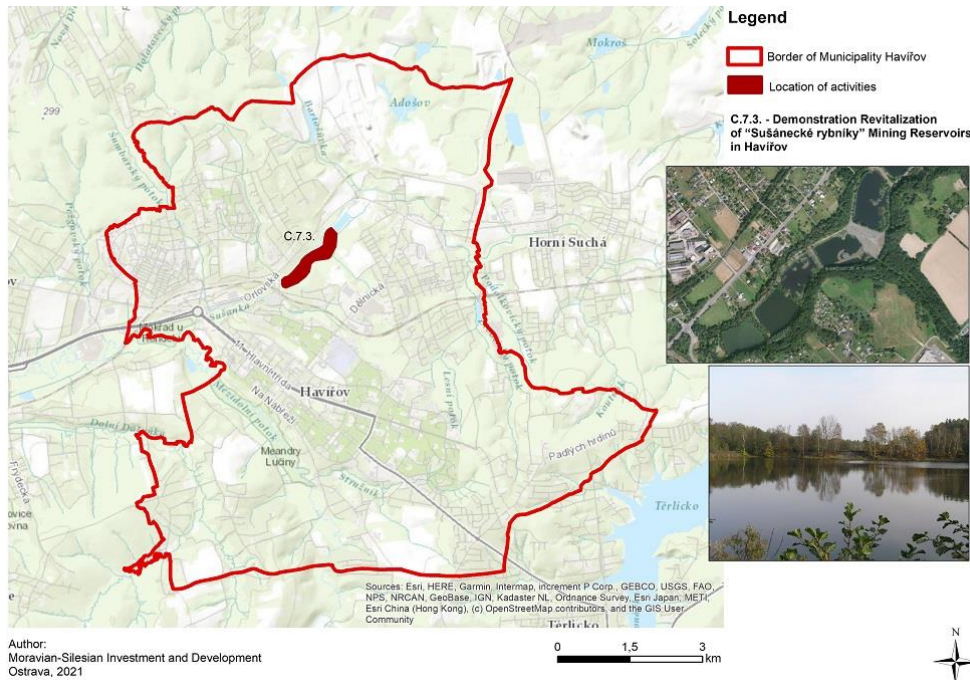
2.-3. fáze

V průběhu 2. fáze projektu bude zpracována pasportizace aktuálního stavu Sušáneckých rybníků a kompletní projektová dokumentace. V průběhu zpracování dokumentace proběhne další setkání zúčastněných stran k technickému návrhu řešení. Výsledný návrh bude prezentován veřejnosti.

Demonstrační aktivity budou zahájeny v průběhu trvání projektu po zpracování projektové dokumentace (1. - 3. fáze). Financování realizací bude hrazeno z jiných zdrojů a bude pravděpodobně

ukončeno po skončení projektu. Financování demonstračních aktivit se předpokládá především z Integrovaného regionálního operačního programu a Operačního programu Životní prostředí, doplňkově také z vlastních zdrojů partnerů (obcí).

Kde bude aktivita realizována:

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Sušánské rybníky přiléhají k zastavěnému území města a jsou pozůstatkem hornické činnosti v území a zároveň představují špičkovou přírodní lokalitu v rámci Pohornické krajiny. Cílem aktivity je demonstrovat možné využití podobných lokalit s komplikovanou majetkovou drůbou a technickým řešením, které neodpovídá možnostem jejich širšího využití. Důležitým rysem je, že jde o lokalitu s retencí vody, která přispívá k zadržování vody v krajině a dále se zde kombinuje využití místa jako odpočinkového zázemí města zejména v období veder.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Jedná se o demonstrační realizaci konkrétního projektu s adaptačním významem v Pohornické krajině, který se tak stane ukázkou možných řešení ploch, které plnily v minulosti funkci zázemí pro těžbu uhlí a do budoucna je bude možné využívat nejen k podpoře obnovy (a zachování) přírodních hodnot v území, ale také pro každodenní příměstské volnočasové aktivity.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1:** Odlišné zájmy v území
- popis rizika: Jednání o uspořádání zájmů v území budou neúspěšná
- Míra rizika: malá
- Dopad rizika: velký
- Opatření: Týká se především ochrany přírody, neboť výskyt užovky podplamaté patří mezi unikátní v rámci MSK. Diskusi a hledání řešení je proto v rámci aktivity věnována velká pozornost a prostor.

- Riziko 2:** Právní vztah k pozemkům
- Popis rizika: Jednání o majetkoprávních vztazích budou neúspěšná
- Míra rizika: malá
- Dopad rizika: velký

Opatření: Přestože proběhla vstupní jednání, bude potřeba dořešit nastavení spolupráce při využívání pozemků pro účely realizaci projektu.

Riziko 3: Výběr vhodného dodavatele

Popis rizika: Nepodaří se získat pro realizaci vhodného dodavatele studie

Míra rizika: malá

Dopad rizika: velký

Opatření: Podmínky zadávací dokumentace budou stanoveny tak, aby z ní byly jasné požadavky na dodavatele prací. Podkladem budou výstupy předešlých odborných setkání.

Očekávané výsledky:

- Studie proveditelnosti revitalizace Sušáneckých rybníků (51 ha)
- Pasportizace stávajícího stavu Sušáneckých rybníků
- Biologický průzkum aktuálního výskytu užovky podplamaté
- Projektová dokumentace Revitalizace Sušáneckých rybníků

C.7.4. Pilotní rekultivace lokality ovlivněné těžbou

Zodpovědný příjemce:

DIAMO zodpovídá za provedení aktivity, její propagaci a uplatnění v dalších případech

Spolupracující příjemce:

VŠB – TUO odborně spolupracuje na volbě vhodných postupů a při výběru lokality.

GIG spolupracuje formou přenosu zkušeností z Polska

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Přínos k dílčímu cíli AS MSK: „Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území.“ (kap. 3.7.)

Popis aktivity:

Cílem aktivity je aplikace navržených postupů rekultivace na lokalitě ovlivněné těžbou uhlí v souladu s principy adaptace území na klimatickou změnu (aktivita A.2.2.) realizaci rekultivačních postupů s cílem dosáhnout stabilních porostů se zvýšenou odolností vůči projevům klimatické změny, tj. vůči extrémním teplotám a suchu, případně posílení zadržování vody v krajině.

Pro aplikaci a ověření doporučených rekultivačních postupů budou vybrána xerothermní stanoviště odvalu, která lze běžnými lesnickými nebo zemědělskými postupy jen obtížně rekultivovat. Výběr odvalu vhodného pro aplikaci doporučených rekultivačních postupů bude proveden po sestavení harmonogramu sanačních a rekultivačních prací a dále plánu komerčního využití odvalů ve správě s. p. DIAMO. Výběr vhodné lokality bude proveden ve spolupráci s VŠB TUO.

Plocha odvalu, resp. jeho části, nezbytná k aplikaci a ověření doporučených rekultivačních postupů bude mít rozsah 2 – 4 ha. Plocha bude rozčleněna na 10 - 15 modelových ploch, na které budou aplikovány různé rekultivační postupy (výsev různých travobylinných směsí, založení různých lesních kultur stanovištěně vhodných, resp. odolných dřevin, apod.). V případě rekultivace vodní plochy bude zohledněna její funkce v krajině a potenciál pro zadržování vody z širšího okolí. Na rekultivované ploše proběhne monitoring zaměřený na vhodnost použitých postupů, který bude trvat alespoň 3 roky.

Na aktivitě bude spolupracovat GIG, který má zkušenosti s rekultivací na obdobných lokalitách v Polsku, které budou zahrnuty do výběru lokalit. Zároveň bude výsledek této aktivity sloužit pro přenos

zkušeností do procesu rekultivace v Polsku. Za tímto účelem připraví GIG v průběhu realizace rekultivace společné setkání s garanty rekultivačních prací v Polsku k výměně zkušeností.

Po dokončení vlastní realizace rekultivace připraví DIAMO informační materiál, který bude poskytován pro podobné lokality v ČR a minimálně jednu exkurzi.

Aktivita bude probíhat v souladu s doporučenými postupy LCCRD (C.3.3).

Kdy bude aktivita realizována:

2.fáze

Aktivita navazuje na vytvoření metodiky rekultivace (A.2.2.), která bude zpracována převážně v 1. fázi projektu. Ve 3Q 2024 bude zahájena diskuse k výběru lokality na základě aktuálního plánu rekultivací. V letech 2025-2026 bude zpracovávána projektová dokumentace rekultivace a plán monitoringu. Dle potřeby bude proveden základní biologický průzkum lokality před zahájením prací.

3.-4. fáze

Bude provedena vlastní rekultivace. Rekultivace odvalu bude provedena v režii s. p. DIAMO. Její trvání bude 2-3 roky. Proběhne společný seminář v Polsku a exkurze na rekultivovaných lokalitách v ČR. Po dokončení bude zahájen monitoring, který bude probíhat až do konce projektu. Zpracován bude také informační materiál poskytnutý cílové skupině k dalšímu využití na obdobných lokalitách.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Pohornická krajina a její nové využití je jednou z významných výzev pro MSK a i zde musí být při její přeměně uplatněna taková opatření, aby byla zajištěna její odolnost vůči dopadům změny klimatu. Z tohoto důvodu jsou v rámci projektu vyvíjeny inovativní postupy pro oblast rekultivací ploch postižených těžbou, což obnáší i jejich ověření formou demonstračního projektu. Na realizaci se podílí špičkoví odborníci z VŠB a zároveň státní organizace DIAMO, která bude za řešení rekultivací v území zodpovědná.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Jedná se o demonstrační aktivitu, která aplikuje v rámci projektu vyvinutou metodiku rekultivací zahrnující principy adaptace na změnu klimatu. Tím dojde k jejímu ověření a snazšímu uplatnění v praxi. Vznikne fyzická realizace, která bude říkadem pro další podobné lokality v ČR i zahraničí. Problematiky dopadů klimatické změny není v současnosti v rekultivačních postupech v ČR zahrnuta a tato aktivita přinese postupy, které povedou k odolnější krajině v minulosti postižené těžbou.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Časová disproporce

Popis rizika: Výsledky modelových rekultivací budou k dispozici se značnou časovou prodlevou. Je otázka, zda sanačně-rekultivační akce na ostatních odvalech již nebudou zahájeny nebo projektově připraveny s využitím jiných rekultivačních postupů.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: střední

Opatření: Řešitel aktivity A.2.2. bude zodpovědné útvary s. p. DIAMO informovat s předstihem již ve fázi dílčích výsledků aktivity C.7.4.

Očekávané výsledky:

- 2-4 ha zrekultivovaných ploch dle nově vyvinutých postupů
- exkurze pro stakeholdery k prezentaci nové metodiky a postupů
- společné setkání v Polsku k problematice rekultivací a jejich potřeby přizpůsobení dopadům klimatických změn

C.7.5. Pilotní vodní nádrž v Orlové

Zodpovědný příjemce:

Orlová zodpovídá za provedení aktivity, koordinuje dílčí činnosti a výsledky prezentuje

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Zachytávání dešťové vody v území a hospodaření s ní je jedním z cílů adaptační strategie, který je zároveň do určité míry průřezový, protože se týká jak volné krajiny, tak urbanizovaného území. AS MSK se o hospodaření s dešťovou vodou zmiňuje v cílech zaměřených právě na tato území (kap. 3.5. a 3.6.). Města v MSK v současnosti z velké části nemají systém, který by nakládání se srážkovou vodou umožňovala a nemají ani prověřeny podmínky v rámci území, kde takové hospodaření a za jaký podmínek možné je. Zpracováním nebo aktualizací dokumentů ve 3 pilotních městech bude ověřením současných dostupných postupů a jejich uplatnění v praxi. Předpokládáme, že tyto pilotní příklady budou zároveň motivační i pro další města.

Popis aktivity:

Bude se jednat o vybudování malé vodní nádrže (rozloha cca 2 000 m²), jejíž potřebnost vyplynula z „Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová“ (2018). Smyslem realizace vodní nádrže je retence dešťových vod na území města a její případné využití, jakožto i využití nově vzniklého vodního prvku pro zlepšení kvality životního prostředí ve městě Orlová.

Lokalita bude vybrána s přihlédnutím na:

- historický stav
- vhodnost profilu
- možnost přístupu k realizaci/údržbě
- v souvislosti s možností nalepšování průtoku v recipientu kvůli vypouštění navržené malé ČOV

Na podobě a funkcích vodní nádrže bude participovat veřejnost. Zároveň bude v rámci Stálé konference MSKA uspořádáno setkání s dalšími pilotními městy (Karviná, Havířov) a zkušenosti z přípravy budou společně sdíleny. Pro účely prezentace výsledků aktivity bude připraven informační materiál.

Aktivita bude navazovat na výstupy z aktivit C.1.5. a C.3.1.

Kdy bude aktivita realizována:

2. fáze

Bude připravena zadávací dokumentace na projekční práce a bude vybrán zhotovitel projektové dokumentace. V průběhu zpracování projektové dokumentace bude svoláno participativní setkání s veřejností, jehož cílem bude společné dotvoření podoby vodní nádrže, zejména s ohledem na požadavky na využívání území. Po dokončení projektové dokumentace budou získána potřebná povolení k její realizaci. Současně s tím zpracuje město Orlová informační materiál o významu vodní nádrže s vizualizacemi její budoucí podoby. Tyto materiály budou sloužit pro místní propagaci projektu, ale budou poskytnuty také dalším samosprávám v MSK.

3.-4. fáze:

Ve 3. fázi projektu bude vybrán dodavatel na zhotovení díla – realizaci malé vodní nádrže a bude provedena její realizace. Význam a zkušenosti z realizace budou prezentovány prostřednictvím informačního materiálu pilotním městům i dalším městům v ČR.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace Adaptační strategie MSK a tím jeho zvýšení odolnosti vůči dopadům změny klimatu. Zadržování srážkové vody reaguje na snižování dostupnosti vodních zdrojů a také na potřebu zlepšovat kvalitu životního prostředí ve městech. Jedná se o demonstrační aktivitu, která by měla ověřit teoretická východiska zpracovávaná v rámci projektu i další plánovací dokumentace, kterou město průběžně pořizuje. Tím aktivita přispívá příkladem dobré praxe k realizaci podobných projektů v jiných městech a obcích MSK.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Nakládání s dešťovými vodami patří mezi nejvýznamnější opatření adaptace území na dopady změny klimatu. V současnosti jsou tyto projekty podporovány, nicméně stále převládá odvádění dešťových vod kanalizací pryč z území. K systémové lokální retenci vody prakticky nedochází a systém podpory těchto opatření není v současnosti příliš účinný. Informace o realizaci tohoto demonstračního projektu bude šířena mezi dalšími aktéry v území včetně získaných zkušeností z akce. Důležitým prvkem je rovněž participativní zapojení veřejnosti do přípravy projektu, což je v ČR obecně jen extenzivně využívaná možnost praktické osvěty.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Změna priorit města
Popis rizika: Město upřednostní jiné projekty
Míra rizika: střední
Dopad rizika: velký
Opatření: Projekt bude zahrnut ve strategických dokumentech města (Adaptační strategie), které budou schvalovány před vlastní realizací.

Riziko 2: Nezájem veřejnosti
Popis rizika: Veřejnost neprojeví zájem o participativní zapojení do přípravy projektu
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Veřejnost bude motivována kampaní o projektu s dostatečným předstihem. Participativní setkání bude navíc připraveno dostatečně atraktivní formou, nebo v rámci akce města, kterou je veřejnost zvyklá navštěvovat.

Riziko 2: Nevhodný dodavatel
Popis rizika: Bude vybrán nezkušený dodavatel
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Město Orlová má dlouhodobou zkušenost se zadáváním veřejných zakázek v různých oborech, včetně stavebnictví a vodního hospodářství. Podmínky výběrového řízení budou nastaveny tak, aby mohl být vybrán takový uchazeč, který nejlépe splňuje podmínky.

Očekávané výsledky:

- projektová dokumentace realizace malé vodní nádrže v Orlové
- realizace malé vodní nádrže ve městě Orlová o výměře cca 2000 m²
- informační materiál o významu retence dešťových vod na území města Orlová

C.7.6. Pilotní realizace veřejných prostranství v Karviné a v Havířově

Zodpovědný příjemce:

Karviná zodpovídá za přípravu a realizaci aktivit na území města Karviná, včetně prezentace a šíření výsledků
Havířov zodpovídá za přípravu a realizaci aktivit na území města Havířov, včetně prezentace a šíření výsledků
NaP zajistí vedení procesu participace a kvalitní komunikace s veřejností při přípravě i realizaci pilotních prostranství.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita naplňuje cíle Adaptační strategie MSK, kapitola 3.6. Urbanizovaná krajina a kapitola 3.8. Obyvatelstvo a zdraví. V rámci aktivity budou řešeny veřejná prostranství, které se podílejí na tvorbě veřejného prostoru ve městě, jeho užívání a příznivých podmínek pro život obyvatel města. Tato demonstrační opatření mají za cíl ukázat vzorová řešení těchto ploch s eliminací dopadů změny

klimatu, především snižování nežádoucího efektu tepelného ostrova (Urban Heat Island). Inovativní jsou metody zapojení veřejnosti do projednávání a realizace opatření - přispívají tak ke komunikačním cílům strategie a posílení participace stakeholderů a veřejnosti na adaptaci na změnu klimatu.

Popis aktivity:

Vybraná veřejná prostranství v Karviné a Havířově budou připravena k rekonstrukci tak, aby v nich byla zahrnuta adaptační opatření, aby došlo ke zlepšení pobytových podmínek a snížení dopadů tepelného ostrova města.

V Karviné bude k rekonstrukci připraveno veřejné prostranství Permon o rozloze cca 1 ha, které se nachází v hustě obydlené části města a je v současnosti bez funkční zeleně, dále veřejné prostranství podél tř. 17.listopadu (nazývaný také prostor PRIOR) o rozloze 20 ha, které je intenzivně využívané veřejností z důvodu koncentrace služeb. Celkový rozpočet těchto akcí zahrnuje náklady na demolice (40 %), terénní práce (20 %), nové komunikace a osvětlení (16 + 10 %), zeleň (9 %) a uliční mobiliář (5 %).

Oba projekty budou obsahovat doplnění prvků funkční zeleně, které budou snižovat teploty v území během horkých dní a budou poskytovat stín pro odpočinek. Budou zde rovněž umístěny prvky, které umožní lépe hospodařit s dešťovými vodami (zasakování apod.). Pro přípravu projektů budou využity výstupy z Adaptační strategie města (aktuálně se zpracovává) a výsledky aktivity C.1.5. Z těchto podkladů vzniknou základní požadavky na řešení obou ploch. Už v této fázi bude do navrhování prostoru zapojena veřejnost a budou využity inovativní nástroje pro zaznamenání jejích potřeb a preferencí. Zároveň bude kontakt využit pro komunikaci přínosů adaptací a osvětu (včetně odkazu na portál RISA). Zapojena bude i místní základní škola tvorbou návrhů dětí. Výsledky přípravy budou sloužit pro formulování parametrů zadávací dokumentace, vlastní příprava projektové dokumentace bude zajištěna externím zpracovatelem. Návrh na úpravu ploch bude prezentován veřejnosti formou výstavy. Při následné realizaci budou do upraveného prostoru umístěny informační prvky o významu funkční zeleně ve městě. Ty budou obsahovat také senzory měřící vlhkost i teplotu a nabídnou názorně srovnání těchto parametrů v plochách s vhodně navrženými opatřeními, a naopak s plochami, které nejsou vhodné a přehřívají se. K realizaci bude zpracováno krátké video pro propagaci opatření v dalších městech MSK a ČR (videa mapující příklady dobré praxe v projektu v rámci aktivity E.). Bude rovněž uskutečněna exkurze ve spolupráci s SV a městy v Polsku.

V Havířově budou vybraná konkrétní řešení rozpracována do 2 studií proveditelnosti. Předmětem řešení budou území v centrálních částech města a dalších zájmových lokalitách (ul. Vardasova a veřejné prostranství Orion) o rozloze cca 14 ha. V rámci těchto ploch budou navrhována opatření k hospodaření s dešťovými vodami a na zlepšení mikroklimatu v rámci lokalit. Do zpracování studií proveditelnosti bude zapojena také veřejnost, pro kterou bude uspořádáno participativní setkání, aby svými návrhy pomohla prostor v rámci těchto ploch dotvořit ve smyslu způsobu využití. Na základě studií proveditelnosti budou zpracovány 2 projektové dokumentace rekonstrukce veřejných prostranství. Realizace obnovy veřejných prostranství v Havířově již bude hrazena z jiných (komplementárních) zdrojů. Součástí bude také posouzení místní veřejné zeleně, stávající využití zpevněných ploch, včetně návrhů alternativních řešení pro zvýšení retenční schopností lokality (zasakovací dlažba), komfortu bydlení, odpadového hospodaření (estetika a funkčnost sepračních hnízd, podpora třídění komunálních odpadů) atd. Po zpracování projektových dokumentací budou vizualizace nového stavu představeny veřejnosti formou výstavy s možností dále vést diskusi. Zároveň bude k obou projektům zpracován informační materiál.

Kdy bude aktivita realizována:

1.fáze

Karviná: Ve 4Q 2023 budou shromážděny východiska získaná ve výstupech aktivit C.1.5., C.1.6. a C.3.1., na jejichž základě bude připraveno zadání pro zpracování projektové dokumentace. V 1Q - 2Q 2024 proběhne setkání s veřejností a bude vybrán dodavatel projekčních prací.

Havířov: Ve 4.Q 2023 budou shromážděny východiska získaná ve výstupech aktivit C1.5., C1.6. a C.3.1. (zejména pak upřesnění lokalizace dvou demonstračních veřejných prostranství). Bude připraveno zadání pro studie proveditelnosti a ve 2Q 2024 bude vybrán zhotovitel studií proveditelnosti.

2. fáze

Karviná: Do 4Q 2025 bude probíhat zpracování projektové dokumentace a po jejím dokončení budou získána potřebná povolení k realizaci projektu. V rámci zpracování projektové dokumentace bude uspořádáno další participativní setkání s veřejností s cílem zapracování návrhů veřejností do projektu a bude zrealizována výstava návrhů. Ke konci druhé fáze bude vybrán zhotovitel stavby.

Havířov: 2 studie proveditelnosti budou dokončeny ve 3Q 2025. V rámci zpracování studií bude uspořádáno participativní setkání s veřejností s cílem zapracování návrhů veřejností do projektu. Po dokončení studií bude vybrán dodavatel projekčních prací a bude zahájeno zpracování 2 projektových dokumentací.

3.-4. fáze

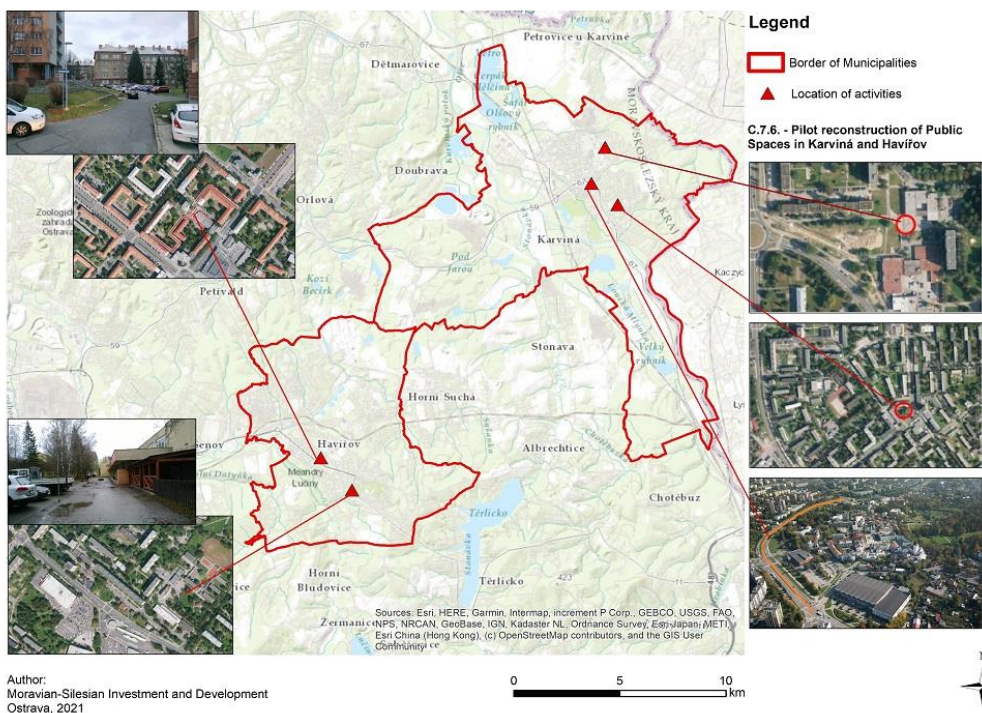
Karviná: Bude zrealizována rekonstrukce veřejného prostranství. Po dokončení realizace bude navržen způsob a forma umístění informačních prvků v prostoru. Bude připraven krátký informační film o rekonstrukci a uspořádána exkurze pro další města z MSK i Polska.

Havířov: Po dokončení projekčních prací bude zpracován informační materiál, který bude informovat o projektu a představí jeho vizualizace. Brožury budou sloužit veřejnosti, ale i ostatním samosprávám v MSK.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Cílem projektu je implementace Adaptační strategie MSK a tím zvýšení jeho odolnosti vůči dopadům změny klimatu. Postupná proměna prostředí měst z důvodu snižování negativních dopadů tepelného ostrova města je jedním z významných směrů adaptačních opatření, neboť města jsou v MSK nejrizikovějšími územími, a to i z toho důvodu, že cca 75% obyvatel kraje žije právě ve městech. Přestože se jedná o demonstrační projekty, předpokládáme, že jejich dopad na motivaci dalších stakeholderů v území bude velký a tyto projekty iniciují realizaci dalších.

Kde bude aktivita realizována:

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Jedná se o demonstrační projekty a informace z jejich realizace bude šířena mezi dalšími aktéry v území včetně zkušeností získaných při jejich přípravě. Důležitým prvkem je rovněž participativní zapojení veřejnosti do přípravy projektu, což je v ČR obecně jen extenzivně využívaná možnost praktické osvěty.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Změna priorit města
popis rizika: Město upřednostní jiné projekty
Míra rizika: střední
Dopad rizika: velký
Opatření: Projekt bude zahrnut ve strategických dokumentech města (Adaptační strategie), které budou schvalovány před vlastní realizací.

Riziko 2: Nezájem veřejnosti
Popis rizika: Veřejnost neprojeví zájem o participativní zapojení do přípravy projektu
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Veřejnost bude motivována kampaní o projektu s dostatečným předstihem. Participativní setkání bude navíc připraveno dostatečně atraktivní formou, nebo v rámci akce města, kterou je veřejnost zvyklá navštěvovat.

Riziko 3: Nevhodný dodavatel
Popis rizika: Bude vybrán nezkušený dodavatel
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Města Karviná i Havířov Orlová mají dlouhodobou zkušenost se zadáváním veřejných zakázek v různých oborech, včetně stavebnictví a vodního hospodářství. Podmínky výběrového řízení budou nastaveny tak, aby mohl být vybrán takový uchazeč, který nejlépe splňuje podmínky.

Očekávané výsledky:

- projektová dokumentace na obnovu 2 veřejných prostranství v Karviné (21 ha)
- realizace 2 veřejných prostranství v Karviné (cca 21 ha)
- studie proveditelnosti 2 veřejných prostranství v Havířově (cca 14 ha)
- projektová dokumentace 2 veřejných prostranství v Havířově (cca 14 ha)
- výstavy pro veřejnost (1x v Havířově a 1x v Karviné) k navržené změně veřejných prostranství
- exkurze pro města MSK a Slezského vojvodství v Karviné
- krátké video o realizaci veřejného prostranství v Karviné

C.7.7. ClimateSmart Orlová

Zodpovědný příjemce:

Orlová zodpovídá za realizace aktivity, koordinuje dílčí činnosti, výsledky prezentuje a šíří dalším možným uživatelům.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita je z hlediska implementace Adaptační strategie MSK doplňková. Bude ověřeno nasazení moderní technologie pro sledování (real time) vybraných parametrů prostředí – konkrétně půjde o síť senzorů, které umožní v reálném čase sledovat některé klimatické a další fyzikální ukazatele a lépe identifikovat problematické části města jak z hlediska tepelného ostrova, tak z hlediska správy prostoru města např. péče o zeleň. Pokud bude výsledek úspěšný, je možné podobný systém doporučovat i v dalších městech na podporu sledování stavu prostředí a plánování operativních činností i dlouhodobé realizace cílených adaptačních opatření.

Popis aktivity:

Aktivita má za cíl informovat občany města o procesu adaptace a dalších souvisejících ukazatelích prostředí města. V rámci aktivity:

- Bude vybudována síť autonomních senzorů rozmístěných ve městě sbírat a vyhodnocovat data a informovat občany o jevech ve městě (kvalita ovzduší, vlhkost, teplota vzduchu, nasycenost půdy vodou. Získané informace budou využívány i pro zlepšení správy města a zajišťování služeb zejména při péči o zeleň, nebo upozorňování na vzniklé nestandardní situace v kvalitě ovzduší, které jsou často způsobeny aktuálním stavem počasí.
- vznikne mapová aplikace (mapový portál města), který umožní prezentaci získaných dat široké veřejnosti. Mapový portál bude využit také k prezentaci výsledků získaných v rámci aktivit C.1.5. a C.7.5.

Pro účely sítě senzorů bude provedena analýza prostoru města k jejich vhodnému umístění. Dále bude připravena zadávací dokumentace a bude vybrán poskytovatel služby. Současně s tím bude připravena zadávací dokumentace na mapový portál města a rovněž bude vybrán vhodný dodavatel služby. V závěru první fáze bude spuštěn zkušební provoz sensorové sítě včetně propojení sběru dat s mapovým portálem. Po dobu trvání projektu bude zajišťován provoz a případná obnova jednotlivých senzorů. Výsledné řešení bude propojeno s informačním systémem RISA a bude prezentováno dalším městům.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

V 3Q 2022 proběhne Stálá konference MS-Klimatická aliance k vytvoření základního designu sensorové sítě a informačního systému. SKL se účastní zástupci MSK, MSID a dále experti na tvorbu IS a sensorových sítí. Z výsledků SKL bude připravena zadávací dokumentace na tvorbu sítě senzorů a mapového portálu města (2Q 2023). Zároveň město Orlová v tomto období provede analýzu města s ohledem na rozmístění senzorů. Ve 4Q 2023 bude zadána veřejná zakázka na tvorbu sítě senzorů a mapového portálu města.

2. fáze

V průběhu roku 2024 bude dokončena instalace sezorové sítě a propojení s mapovým portálem města. Mapový portál současně implementuje výsledky získané z dalších aktivit města. Bude spuštěn pilotní provoz, který bude pokračovat v průběhu roku 2025. Dále bude probíhat ostrý provoz sítě i mapového portálu.

3. fáze

V této fázi bude celý systém vyhodnocen a dotazníkovým šetřením získána zpětná vazba od obyvatel k využívání a přínosnosti systému. Systém bude propojen s RISA a budou zpracovány informační materiály k propagaci systému v rámci MSK i jinde v ČR.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Senzorové měření klimatických charakteristik a dalších souvisejících ukazatelů může představovat pro města příležitost k získání podrobnějších údajů o prostoru města a jeho proměnlivosti z hlediska mikroklimatu, což v důsledku může pomoci k preciznějšímu zacílení adaptačních opatření, případně také k realizaci pravidelné péče (např. o zeleň) o prostor města dle místních podmínek nebo také vyhodnocení efektu adaptačních opatření (jejich dopad na minimalizaci tepelného ostrova města).

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Aktivita je především podpůrná a má pilotní charakter. Nelze s jistotou zaručit, že podobné sledování lokálních charakteristik má v současné době širší a úspěšnou uplatnitelnost. Nicméně je fakt, že technologie sensorových měření je v současnosti na vysoké úrovni a může v řadě sledovaných ukazatelů (např. meteorologických) poskytovat velmi kvalitní informace a města jsou v současnosti pod tlakem komerčních nabídek, které ovšem zahrnují i méně kvalitní zařízení. Díky této aktivitě bude zájemcům o sensorové sítě nabídnuto prověření této technologie v reálných podmínkách i pro konkrétní účel a bude zpracován návod se základními podmínkami pro instalaci a následné využití těchto zařízení.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1 Veřejná zakázka
popis rizika: nevysoutěžená VZ, nekvalitně zpracovaná zadávací dokumentace

Opatření: Výběr externí firmy na realizaci VZ, která má dobré reference a kvalitní pracovníky. Zpracování zadávací dokumentace ve spolupráci s odborníky v dané oblasti, externí poradce.

Riziko 2 Nepřesnost a nefunkčnost senzorové sítě
Popis rizika: Data získaná ze senzorové sítě budou nereprezentativní a nebudou srovnatelná s měřeními na standardizovaných stanicích

Opatření: Senzorová síť bude vytvářena ve spolupráci s odborníkem v oblasti. Ve výběrovém řízení na dodavatele bude požadováno nasazení prověřených a kvalitních senzorů.

Riziko 3 Nezájem o data a jejich omezené využití
popis rizika: Získaná data budou pro veřejnost nezajímavá a ukáže se, že pro správu města nejsou vhodná a využitelná.

Opatření: Bude zajištěna atraktivní prezentace dat prostřednictvím mapové aplikace, která umožní uživatelské analýzy dat v čase i prostoru. Síť senzorů musí být optimalizována (ve zkušebním provozu), aby poskytovala data z míst a v rozsahu potřebných pro následné využití.

Očekávané výsledky:

- senzorová síť pro město Orlová
- mapový portál
- informační materiál o měřicím systému.

C 7.8. Studie využití poklesové oblasti Kozinec v obci Doubrava

Zodpovědný příjemce:

MSID zodpovídá za aktivitu, koordinuje dílčí činnosti, spolupracuje s obcí Doubrava a prezentuje výsledek aktivity

Spolupracující příjemce:

DIAMO spolupracuje při návrzích využití poklesové kotliny

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita naplňuje cíl Adaptační strategie MSK:

„Přeměnit pohornickou krajinu Karvinska na prosperující území s pestrým a udržitelným životem, atraktivním pro obyvatele, investory a návštěvníky. Zachovat biodiverzitu, posílit ekosystémové funkce, zlepšit kvalitu vodních ploch a zajistit pestrou nabídku volnočasových aktivit. Využít nové moderní technologie a inovace. Při zajištění tohoto cíle organicky zakomponovat adaptační aspekty a efektivně využít adaptační potenciál území.“ (kapitola 3.7.)

Popis aktivity:

Aktivita je zaměřena na poklesovou kotlinu severovýchodně od obce Doubrava. V tomto území byla v minulosti obec Kozinec, která musela být v důsledku poklesů terénu způsobených těžbou uhlí zbourána. Na jejím místě se dnes nachází vodní plocha (rozloha 47 ha) a rekultivované pozemky (cca 30 ha) v majetku podniku DIAMO (v minulosti OKD) a zatím bez jasného funkčního využití. Zatímco samotné jezero a přilehlé mokřadní plochy jsou přírodně cenné a je nejlepší ponechat je ve stávajícím stavu, plochy mezi obcí a vodní plochou jsou nevyužité. Pro tyto plochy byla ve spolupráci s obcí Doubrava v roce 2019 zpracována ideová studie využití ploch. Zároveň je zde zájem různých investorů o realizaci záměrů. Cílem aktivity je prověřit vhodnost různých využití ploch i s ohledem na jejich funkce ve vztahu k obci a ke krajině (POHO2030). Pro tento účel bude zpracována Studie možného využití oblasti Kozinec. Zadání studie vznikne v rámci Stálé konference MSKA za účasti obce Doubrava, DIAMO a externích odborníků (urbanista, krajinář). Tato studie proveditelnosti prověří možné způsoby využití území včetně základního ekonomického zhodnocení jednotlivých variant. Studie bude zpracována v souladu s LCCRD (aktivita C.3.3.) a ověří realizovatelnost cílů pro

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

inovativní využití území na území POHO 2030. Pro projednání s obcí a vlastníkem pozemků se v poslední fázi studie zaměří na zvolenou variantu, pro kterou budou rozpracovány podrobné požadavky na funkční plochy v území (tzv. master plán), jejich proveditelnost a detailní ekonomické zhodnocení realizace i budoucího provozu.

Zpracovaná studie bude poskytnuta obci Doubrava pro přípravu projektové dokumentace, případně bude podkladem pro další jednání s investory v území. Studie bude prezentována dalším obcím v území Pohornické krajiny a bude poskytnuta i pro účely podobných území v ČR. Závěry studie budou představeny rovněž na setkání s GIG a SV v Polsku.

Kdy bude aktivita realizována:

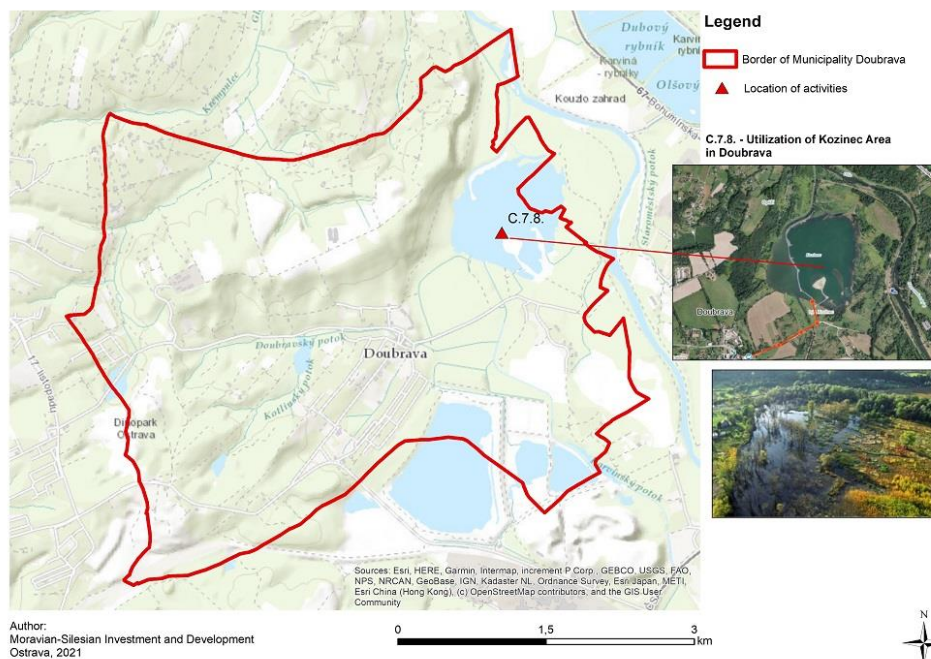
1. fáze

Ve 3Q 2022 proběhne setkání a diskuse nad zadáním v rámci Stálé konference. V 1Q 2023 bude studie zadána externímu zpracovateli. Její dokončení se předpokládá do 4Q 2023. Následně proběhne další setkání v rámci Stálé konference MSKA a to i za účasti případných investorů. Bude zvolena preferovaná varianta, která bude dokončena v další fázi projektu.

2. fáze

Dokončení konečné Studie proveditelnosti se předpokládá do konce roku 2024. Dále proběhne její prezentace a studie bude předána k realizaci obci Doubrava.

Kde bude aktivita realizována:

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Projekt COALA je zaměřen mimo jiné také na zahrnutí adaptačních opatření a principů do transformace Pohornické krajiny. Kromě nástrojů a měkkých výsledků projektu (analýzy v rámci aktivity C.3.3.) je potřebné připravit také konkrétní realizaci opatření, která nejlépe ukáže, jaké jsou možnosti a překážky realizace podobných projektů v území. Zároveň budou mít tyto aktivity taky motivační efekt. Informace o procesu přípravy a výsledcích budou distribuovány mezi další potenciální nositele projektů, kteří se mohou navrženými řešeními inspirovat a současně nalézt také vhodný postup pro jejich realizaci při minimalizaci překážek.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Pilotní aktivity v Pohornické krajině jsou obecně důležité především pro ověření většinou teoretických předpokladů a návrhů na využití území. Přestože v rámci projektu budou zpracovány informace o limitech a bariérách v území, bez realizace konkrétních projektů v konkrétních podmínkách je nelze ověřit. Zároveň má celý proces přípravy informační a motivační význam, jak bylo uvedeno výše. Pilotní projekty doplňují celý soubor nástrojů a měkkých výsledků projektu a reálně je ukotvují v místních podmínkách.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1** Majetkoprávní vztahy
popis rizika: Je potřeba dořešit majetkoprávní vztah k pozemkům vlastníka (OKD) a získat jeho souhlas realizací.
Opatření: Vlastník pozemků – OKD – se dosavadních příprav projektu aktivně zúčastnil a bude i do budoucna. Budou řešeny alternativy majetkoprávního vztahu k pozemkům (např. dlouhodobý pronájem).
- Riziko 2** Výběr vhodného dodavatele
Popis rizika: Nepodaří se vybrat vhodného dodavatele
Opatření: Požadavky na dodavatele budou stanoveny tak, aby se do soutěže přihlásili kvalifikovaní dodavatelé, u kterých existuje velká záruka dodání kvalitního díla.
- Riziko 3** Financování komplementárních projektů
popis rizika: nepodaří se zajistit financování komplementárních projektů
Opatření: Příprava studie proveditelnosti a následné projektové dokumentace bude probíhat již s ohledem na známé a vhodné finanční zdroje. Projekty budou korigovány společně s dotačním poradcem.

Očekávané výsledky:

- Studie možností racionálního a udržitelného využití plochy Kozince
- Studie proveditelnosti zvolené varianty využití
- informační materiál se závěry studie

C.7.9. Pilotní adaptace budov MSK

Zodpovědný příjemce:

MEC koordinuje aktivity a přípravu 20 studií proveditelnosti adaptačních a mitigačních opatření a 3 projektové dokumentace pro objekty v majetku MSK

Spolupracující příjemce:

MSID ve spolupráci s MEC zpracovává PD na realizaci adaptačního opatření na budově MSID a zajišťuje jeho realizaci

MSIC zpracovává studii proveditelnosti pro 2 objekty s cílem zvýšení jejich environmentálního standardu.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita přispívá k cíli Adaptační strategie MSK:

„Budou podporována opatření vedoucí ke snížení spotřeby elektrické energie a tepla, což povede ke snížení produkce skleníkových plynů. Rozvíjeny budou služby odborného poradenství v oblasti energetiky, energetický management a koncept chytrého regionu, poradenství a konzultační činnost pro obce a veřejnost a vzdělávání v oblasti úspor energií“ Kap. 3.11.2. Dále tato činnost souvisí s

naplňováním adaptačních opatření uvedených v kap. 3.6.3 (Adaptační opatření na budovách) a 3.8.1 (Realizace adaptačních opatření v sídlech).

Adaptační opatření na budovách a v přilehlém okolí:

- hospodaření s dešťovou vodou (vegetační střechy, zelené fasády, nádrže na dešťovou vodu, retence, propustné povrchy),
- využívání dešťové a šedé vody v rámci budovy
- zastínění budov a oken
- nahrazení tmavých povrchů světlými povrchy

Mitigační opatření v rámci budov:

- nízkoenergetická a pasivní výstavba
- využívání obnovitelných zdrojů energie
- snižování spotřeby energie
- ochlazovací systémy na bázi přirozené ventilace a nízkoúhlových technologií
- využití informačních technologií při řízení budov

Popis aktivity:

Cílem aktivity je příprava realizace demonstračních adaptačních opatření u 20 objektů v majetku MSK v různých lokalitách kraje, a to na základě studií proveditelnosti. Studie proveditelnosti se zaměří na nejvhodnější objekty identifikované v analýze 100 budov MSK (aktivita C.2.2.). Minimálně 3 nejvhodnější objekty budou dále rozpracovány do fáze realizační projektové dokumentace. Realizace těchto opatření proběhne z jiných zdrojů.

Připouštíme, že cena každé dokumentace bude neobvykle vysoká. Tyto dokumentace však stejně jako následné stavby mají sloužit jako modelové při používání inovativních technologií. Proto se na projekční fázi bude podílet množství odborníků z jednotlivých environmentálních oblastí (termální energie, elektřina, vodní management a další).

Projekty budou realizovány na základě využití všech dostupných a ekonomicky relevantních technologických řešení. Následně bude celý proces realizace těchto projektů nástrojem pro studium nejlepší praxe v oblasti adaptačních opatření na nemovitostech, který bude doložen skutečným výsledkem, a to právě provedenými vzorovými adaptacemi budov MSK. Realizovaná opatření na objektech budou dále sloužit pro demonstraci dalším subjektům, které by měly zájem o realizaci podobných opatření a budou aktivně šířeny v rámci aktivit poradenského centra (aktivita C.5.2.). Aktivita úzce navazuje na aktivitu C.2.2.

Nad rámec vybraných objektů MEC zpracuje MSIC studie proveditelnosti přeměny 2 budov na budovy s vyšším standardem energetické náročnosti a adaptace na dopady změny klimatu. V rámci navržené rekonstrukce budou aplikovány takové technologie, které umožní jejich další testování, případně rozvoj technologií, které na ty aplikované navazují. Bude se jednat o živou laboratoř pro ověřování, případně vyvíjení dalších nových technologií pro mitigace a adaptace budov ze strany vědeckých center či českých/zahraničních start-upů.

Zároveň MSID zrealizuje na začátku projektu demonstrační adaptační opatření na svém sídle. Budova MSID se nachází v těsném sousedství budovy MSK a MEC a realizace bude mít viditelný demonstrační efekt zejména z hlediska veřejnosti. Bude využito aktuální situace, kdy se připravuje rekonstrukce objektu (opláštění a střecha) a zvýšení energetických úspor. Již v roce 2021 bude pro budovu MSID zpracována architektonická studie (náklady MSID mimo projekt COALA), na základě které MSID ve spolupráci s MEC zadá zpracování projektové dokumentace na realizaci těchto adaptačních opatření a následně provede jeho realizaci. Po dokončení bude u sídla MSID umístěna informační s informací o opatření. Zároveň bude zpracována vizuální prezentace funkce těchto opatření umístěná na webových stránkách MSID a RISA.

Předpokládané zdroje financování přestavby budov jsou následující:

Vlastní finanční zdroje MSID (do rozpočtu projektu bude zahrnuta pouze část projektové dokumentace týkající se adaptačních/mitigačních opatření).

Budovy MSIC - finanční nástroj v rámci "Fondy spravedlivého přechodu" nebo přímé jednání o úvěru s EIB.

Budovy MSK (akce provozovaná MSK) - 3 vybrané objekty ve vlastnictví MSK by měly být financovány z rozpočtu MSK v kombinaci s vhodnými finančními nástroji (operační programy - zejména OPŽP).

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

V období 1Q 2022 – 4Q 2023 bude zpracována projektová dokumentace na realizaci adaptačních opatření na budově MSID (v rámci PD na rekonstrukci, uznatelná pro projekt COALA bude pouze část nákladů). Realizace rekonstrukce proběhne do 4Q 2024.

2. fáze

MEC: Pro 20 objektů (viz aktivita C.2.2.) bude do 3Q 2025 vypracována studie proveditelnosti návrhu úprav, včetně odhadu investičních nákladů. Studie proveditelnosti bude mj. zahrnovat doplnění potřebné technické dokumentace k objektům (20 pasportů), návrhy opatření a vyhodnocení dopadu jejich realizace. K provedení těchto činností bude využita metodika týkající se opatření pro adaptační úpravu objektů v majetku MSK (výsledek aktivity C.2.2.). Důležitou součástí bude stanovení kritérií pro výběr pilotních objektů pro adaptace. Na základě těchto kritérií bude vybrány 3 vzorové projekty adaptace budov, pro které bude zpracována realizační dokumentace, respektive také dokumentace pro povolení stavby v případě nutnosti, a budou vyhodnoceny náklady na tuto realizaci. Příprava projektové dokumentace pro realizaci 3 vzorových adaptací bude zadána externě do konce roku 2025. Po vyhodnocení zejména realizovatelnosti, poměru nákladů a účinnosti opatření budou vybrány min. 3 objekty k vlastní realizaci, respektive 3 typické inovativní technologie na těchto objektech, aby bylo možno demonstrovat co největší škálu možností a účinnosti adaptačních opatření v podmínkách MSK.

MSIC: Bude zpracována studie proveditelnosti přeměny 2 budov na budovy s vyšším standardem energetické náročnosti a adaptace na dopady změny klimatu. V rámci navržené rekonstrukce budou aplikovány takové technologie, které umožní jejich další testování, případně rozvoj technologií, které na ty aplikované navazují. Bude se jednat o živou laboratoř pro ověřování, případně vyvíjení dalších nových technologií pro mitigace a adaptace budov ze strany vědeckých center či českých/zahraněních start-upů.

Výstupy budou šířeny pro střednictvím MS_Klimatické aliance a prostřednictvím aktivit a eventů poradenského centra pro budovy a obecně prostřednictvím aktivit E.

3. fáze

MEC: Na základě projektové dokumentace pro realizaci stavby a výběrového řízení bude vybrán zhotovitel stavby a přistoupí se k realizaci min. 3 vzorových adaptací (náklady na realizaci budou hrazeny mimo projekt COALA).

Po realizaci bude prováděno vyhodnocení celkového dopadu provedených adaptací s vyčíslením skutečných energetických úspor a snížení emisí skleníkových plynů. Tyto výsledky budou následně prezentovány prostřednictvím akcí Poradenského centra pro budovy (C.5.2.) a dalších komunikačních prostředků pro další potenciální zájemce a odbornou a širokou veřejnost.

MSIC: V této fázi se předpokládá realizace přeměny budov, která bude financována z jiných zdrojů. Současně bude navržen design, pilotní otestování, implementace a vyhodnocení prvního běhu akceleračního programu pro technologické start-upy s produkty, službami, technologiemi na TRL 6-7, které budou moci využívat prostor upraveného areálu technologického parku/POHO2030 pro pilotní testování svých technologií, produktů, a služeb. Součástí designu akceleračního programu bude navržení jednotlivých modulů, vytvoření databáze ENVI-expertů, realizace speed-datingových a networkingových akcí pro start-upy včetně propojení na investory. Ostrava by se tak stala centrem pro evropské start-upy z oblasti envitech. Při lákání zahraničních start-upů počítáme s rozvojem spolupráce v rámci platformy „Global Startup Cities“ (<https://globalstartupcities.eu/>).

4. fáze

MEC: Výsledky a zkušenosti z realizace budou prostřednictvím akcí Poradenského centra pro budovy (C.5.2.) a dalších komunikačních prostředků prezentovány pro potenciální zájemce a odbornou a širokou veřejnost s cílem iniciovat zájem o realizaci adaptačních a mitigačních opatření na dalších objektech nejen v MSK.

MSIC: Předpokládá se pokračování akceleračního programu upraveného na základě evaluace prvních běhů. Za dobu realizace projektu (tj. do roku 2031) se předpokládá, že akceleračním programem bude podpořeno minimálně 30 start-upů. Dále se předpokládá vytvoření databáze

minimálně 20 mentorů pro tento akcelerační program a ověření minimálně 20 inovativních technologií v rámci živé laboratoře vzniklé úpravou budov.

Jak aktivita přispívá k cílům projektu:

Aktivita má přímý i nepřímý dopad na naplnění cílů projektu. Přímý dopad souvisí s přípravou a realizací konkrétních opatření na budovách v majetku MSK, případně na dalších budovách (MSIC), čímž bude snížena energetická náročnost těchto budov a budou na nich zrealizovány adaptační opatření. Nepřímý dopad je informační, respektive osvětový. Zrealizované projekty jsou pilotní, budou propagovány a zároveň bude v rámci nich shromážděna zkušenost, která bude implementována do činností Poradenského centra pro budovy (C.5.2). Akcelerační program navíc umožní rozvoj v oborech podnikání, které se směřuje na nové technologie v oblasti snižování energetické náročnosti budov a jejich adaptace na dopady změny klimatu. Zázemí programu umožní další networking firem a sdílení zkušeností případně know how, čímž bude rozšířeno naplnění cílů programů prostřednictvím aktivity podnikatelského sektoru.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná

Pilotní realizace je nezbytnou součástí implementace cílů adaptační strategie a hraje důležitou roli v osvětě o nutnosti a dopadech mitigačních a adaptačních opatření. V tomto případě v rámci budov nebyly do současnosti podniknuty žádné systémově zaměřené aktivity na zvyšování jejich standardu energetické náročnosti a adaptace na změny klimatu. Současně tato oblast nabízí prostor pro rozvoj nových technologií s využitím zázemí MSIC. Bez realizace těchto aktivit by zřejmě taková činnost v tomto rozsahu nebyla možná. Navíc se v těchto činnostech propojuje více hledisek (komunikace, sdílení, přípravný proces, inovace), které by byly těžko integrovatelné v rámci jiných – tradičních dotačních zdrojů.

Předpoklady a omezení:

- Riziko 1** Nevhodný zhotovitel studií proveditelností/realizační dokumentace
Popis rizika: nepodaří se zajistit odborníky pro zpracování dokumentace
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Využití zkušeností na úrovni MSK se zadáváním veřejných zakázek v různých oborech, včetně stavebnictví a vodního hospodářství. Podmínky výběrového řízení budou nastaveny tak, aby mohl být vybrán takový uchazeč, který nejlépe splňuje podmínky. Bude vybrán zhotovitel dokumentací, který má dostatečné zkušenosti s navrhováním a projektováním předmětných opatření.
- Riziko 2** Získání potřebných povolení
Popis rizika: Nepodaří se zajistit potřebná povolení k realizaci pro realizace
Míra rizika: malý
Dopad rizika: velký
Opatření: Projektová příprava i studie proveditelnosti budou připravovány v úzké spolupráci s úřady, které jsou kompetentní povolení udělit. Budou dodržovány veškeré standardy a zájmy dotčených subjektů
- Riziko 3** Nevhodný zhotovitel stavby
Popis rizika: Bude vybrán nezkušený zhotovitel stavby (vliv na investice, časové hledisko)
Míra rizika: malá
Dopad rizika: velký
Opatření: Využití zkušeností na úrovni MSK se zadáváním veřejných zakázek v různých oborech, včetně stavebnictví a vodního hospodářství. Podmínky výběrového řízení budou nastaveny tak, aby mohl být vybrán uchazeč, který nejlépe splňuje stanovené podmínky.
- Riziko 4** Nízký zájem o akcelerační program
Popis rizika: Zájem o akcelerační program nebude dle očekávání a nepodaří se dosáhnout stanoveného cíle.
Opatření: dostatečná propagace akceleračního programu v rámci ČR i v zahraničí, především ve spolupráci s dalšími inovačními centry. Spolupráce s evropskými iniciativami Climate KIC, EEN apod.

Očekávané výsledky

- studie proveditelnosti adaptačních a mitigačních opatření na 20 budovách v majetku MSK,
- projektová dokumentace pro 3 objekty v majetku MSK
- realizace adaptačních a mitigačních opatření na 3 budovách v majetku MSK (realizace proběhne z jiných zdrojů)
- projektová dokumentace pro realizaci adaptačních opatření na budově MSID
- adaptační opatření na budově MSID (v rámci rekonstrukce objektu)
- studie proveditelnosti konverze 2 budov MSIC na budovy s vyšším environmentálním standardem (zahrnující adaptační opatření)
- realizace konverze 2 budov MSIC (proběhne z jiných zdrojů)
- akcelerační program v oblasti adaptací a mitigací, který za dobu trvání projektu podpoří minimálně 30 start-upů.

C.7.10. Revitalizace těžbou ovlivněné lokality Makoszowy nebo jiná plocha SRK

Zodpovědný příjemce:

GIG Zodpovídá za realizaci aktivity a šíření výsledků

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Přínos realizace adaptačního plánu v sousedním polském regionu spočívá v provázání spolupráce při realizaci adaptačních opatření, které mají zejména v příhraničních regionech často přeshraniční vliv a společný postup je zde žádoucí. Komplexní studie revitalizace území postiženém těžbou v Polsku je vítanou příležitostí pro sdílení zkušeností v rámci CRIT, jejíž jsou oba regiony aktivními členy. Spolupráce přinese nové pohledy na posilování resilience území a ekosystémových služeb na obou stranách hranice. Tímto způsobem aktivita přispívá k vyššímu nadregionálnímu dosahu implementace AS MSK.

Popis aktivity:

Účelem studie je definovat vizi rozvoje a nejlepší scénář pro změnu využití důlního areálu v reakci na potřeby, výzvy a rozvojovou strategii těžební společnosti, regionu a místní komunity. Výsledkem analýz bude balíček analýz s projekčním a aplikačním rozměrem, jehož výsledkem bude plán alternativ revitalizace dolu, včetně popisu pilotních opatření k prokázání potenciálu poskytnout širokou škálu ekosystémových služeb. Studie bude provedena s přihlédnutím k potřebám několika skupin stakeholderů. Logika studie se řídí principy programování revitalizačního procesu, tj. komplexností, koncentrací, doplňkovostí, partnerstvím a účastí. Zahrnuje provedení analýzy stavu (1. fáze), základ pro definování vize a strategických cílů pro tuto oblast, možné scénáře rozvoje oblasti a výběr optimálního scénáře přizpůsobeného tržní realitě a sociálním očekáváním a soubor projektů pro začlenění oblasti do socioekonomického cyklu (2. fáze). Další fází je provedení studie proveditelnosti, která vymezí rozsah technických, formálních, právních a organizačních revitalizačních činností, harmonogram a rozpočet projektu, jakož i plán a balíček doporučení (3. fáze).

Kdy bude aktivita realizována:

2.fáze

V prvním kroku do 3Q 2024 bude analyzován potenciál, problémy a výzvy v lokalitě dolu a jeho okolí a limity ovlivňující scénář revitalizace. Následně bude do 2Q 2025 definována a vytvořena akční strategie formou diskuse se zúčastněnými stranami. Průběžně bude prováděn průzkum potřeb zúčastněných stran v procesu transformace lokality.

Na základě systematizace problémů budou ve 2Q 2026 přijata strategická rozhodnutí a definovány cíle pro lokality.

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Risk description: At the stage of developing revitalisation scenarios, it is necessary to have access to a large amount of data from various sources. In many cases these data have archival status and may have been destroyed or their current owner is unknown.

Level of the risk: medium

Impact of the risk: large

Risk measure: Search for alternative sources or copies of data, conduct field surveys if necessary

Risk 2: Lack of stakeholder interest in the process of developing revitalisation scenarios

Risk description: At the project implementation stage there is a possibility of poor involvement of stakeholders in the process of developing revitalisation scenarios

Level of the risk: medium

Impact of the risk: large

Risk measure: carrying out stakeholder mapping and development of dedicated communication strategies, intensification of face-to-face meetings to encourage involvement in the pilot action

Očekávané výsledky:

- balíček předinvestičních analýz s diagnostickým, projekčním a aplikačním rozměrem
- studie proveditelnosti, která vymezení rozsah technických, formálních, právních a organizačních revitalizačních činností
- plán (roadmap) konkrétní varianty revitalizace dolu (včetně časového plánu a rozpočtu)
- set doporučení pro posílení ekosystémových služeb

D. Monitoring of the impact of the project actions (obligatory)

D.1. Monitoring indikátorů projektu

Zodpovědný příjemce:

MSK kompletně zajišťuje naplnění aktivity

Spolupracující příjemce:

MSID odborně spolupracuje na systému sběru dat, jejich vyhodnocení a kontrole správnosti.

Popis aktivity:

Monitoring projektu je povinná aktivita, která se zaměří na sledování naplňování cílů projektu. V první fázi projektu bude nastavena konečná indikátorová soustava včetně výchozích hodnot a cílových, kterých má být projektem dosaženo. Nastavení indikátorů bude vycházet z výsledů Aktualizace State of the Art (aktivita A.1). Budou zároveň připraveny nástroje pro monitorovací systém, který bude obnášet popis jednotlivých indikátorů a výsledků z nichž budou hodnoty jednotlivých indikátorů agregována (resp. interpretována). Pro sběr potřebných údajů bude vytvořen společný systém, který budou nositel i partneři projektu vyplňovat pravidelně vždy pro potřeby vyhodnocení každé fáze projektu a plánu na fázi další.

Key project Level Indicators

Through the LIFE KPIs we should report the contribution of our IP to the KPIs that the LIFE programme was asked to report upon. KPIs should explain what, where, how (funding type) and how much the project will achieve. After starting the project, we will gain access to the KPI web tool and the final KPI values will be set.

The proposal for meeting the indicator is in the appendix to the project. We assume that these indicators will be adjusted after consultation with EASME, as their setting in relation to the LIFE program in many respects does not follow the focus of the project as a submitted proposal. For this reason, we have proposed in the form new indicators that suit the nature of the project (see in annex).

Indikátory dosažení cílů projektu (dopadové indikátory)

Indikátory dosažení cílů projektu jsou odvozeny na základě **hlavního cíle** (HC) projektu:

Zavést systém adaptace a ve vazbě na ni i mitigace v MSK, který se stane součástí běžných agend na úrovni místních samospráv i MSK. Zlepšit využití i koordinaci potřebných nástrojů, zapojit významné stakeholdry, navázat těsná partnerství s podobnými regiony v EU, čímž se přispěje k úspěšné transformaci MSK a dlouhodobému zlepšení jeho image.

a **specifických cílů** projektu, kterými jsou:

- SC1: Vytvořit koalici pro adaptaci a definovat společné priority pro posílení klimatické resilience v MSK,
- SC2: Posílit nástroje plánování v adaptačním procesu a zajistit jejich uplatňování v praxi.
- SC3: Zajistit dostatečné odborné i personální kapacity pro řízení celého procesu, podporu individuálních projektů z komplementárních zdrojů s cílem posílit klimatickou odolnost MSK.
- SC4: Zkvalitnit důležité informace o území a soustředit je v informačním systému, který bude využíván pro přípravu konkrétních cílených opatření a průběžné vyhodnocování celého procesu adaptace.
- SC5: Zrealizovat demonstrační a pilotní aktivity jako příklady dobré praxe jejichž postupy budou využitelné dalšími aktéry procesu adaptace v MSK a také v jiných regionech ČR nebo v zahraničí.
- SC6: Zvýšit povědomí obyvatel MSK o klimatických změnách a potřebě posílení odolnosti vůči nim, zvýšit jejich aktivitu systematickou osvětou a vzděláváním,

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

- SC7: Mobilizovat finanční zdroje, zvýšit jejich čerpání na realizaci projektů ke zvýšení klimatické odolnosti MSK.
- SC8: Výsledky projektu šířit v rámci MSK i dalších krajů v ČR, navazovat nová partnerství a čerpat z dostupné dobré praxe v zemí EU

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Dopad projektu	Indikátor	Příslušnost k cílům projektu	Stávající stav/změna	Ověření	Plán
I. Funguje aktivní klimatická aliance v MSK	a) Memorandum o spolupráci při naplňování cílů AS MSK	HC, SC1	0/1	Podepsání memorandum (RISA – sekce MS klimatické aliance), záznam ze zahajovací konference	1. fáze projektu
	b) Počet akcí pro veřejnost zrealizovaných v rámci aliance	SC1, SC6	0/60	RISA- sekce MS Klimatické aliance, reporty z akcí (webové stránky projektu)	Konec projektu
	c) Adaptační strategie zrealizované v rámci členů Klimatické aliance	HC, SC1, SC2	10/17	RISA – sekce MS Klimatické aliance	Konec projektu
	d) Počet jednání stálé konference MSKA	HC, SC1, SC2	0/20	RISA - sekce MS Klimatické aliance (prezenční listiny)	Konec projektu
II. Jsou vytvořeny a zavedeny nové nebo aktivovány zavedené plánovací nástroje adaptace a mitigace v MSK	a) Počet celoplošných územních studií zaměřených na témata dopadů změny klimatu.	SC2	0/2	RISA	Konec projektu
	b) Počet nových adaptačních plánů v MSK (kraj, města, MAS)	SC2, SC1	18	RISA, webové stránky měst a obcí	Konec projektu
	c) Počet nových mitigačních plánů v MSK (kraj a města)	SC2	1/3	RISA	Konec projektu
	d) Počet chráněných území analyzovaných z hlediska zranitelnosti vůči dopadům KZ	HC, SC2, SC4	0/75	RISA (mapový portál, zpráva)	Konec projektu
	e) Plocha nových návrhů prvků modrozelené infrastruktury	HC, SC2, SC4	0/500 ha	RISA (mapový portál, zpráva)	3. fáze
	f) Plocha nových návrhů na realizaci a adaptačních a mitigačních opatření v Pohornické krajině	HC, SC2, SC4	0/40 ha	RISA (LCCRDP, mapový portál)	3. fáze
	g) Plocha zeleně v majetku MSK spadající pod Konceptci péče s ohledem na klimatické změny	HC, SC2, SC4	0/16 km ²	RISA (Konceptce péče o zeleň)	2. fáze

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Dopad projektu	Indikátor	Příslušnost k cílům projektu	Stávající stav/změna	Ověření	Plán
	h) Počet oslovených zemědělských subjektů za účelem změny hospodaření z důvodu předcházení dopadům KZ.	SC2	0/50	Report	3.fáze
	i) Počet budov prověřených z hlediska opatření na úspory energie a snižování dopadů KZ	SC2, SC5	0/100	RISA	Konec projektu
III. Jsou vytvořeny dostatečné kapacity pro realizaci adaptačního procesu	a) Počet nově vytvořených pozic k posílení adaptačních procesů	SC3	0/15	RISA, reportovací zpráva	Konec projektu
	b) Počet proškolených expertů	SC3	0/20	RISA, zprávy ze školení	Konec projektu
	c) Počet zrealizovaných školících kurzů	SC3	0/	RISA, zprávy ze školení	Konec projektu
	d) Účast na seminářích pro stakeholdry	HC, SC3	0/50	RISA, zprávy ze školení	Konec projektu
	e) Účast na webinářích v rámci MS klimatické aliance	HC, SC1, SC3	0/150	RISA, zpráva z webinářů	Konec projektu
IV. Jsou shromážděny a využívány pro adaptaci a mitigaci důležité informace o území	a) Informační systém RISA	SC4	0/1	RISA	2. fáze
	b) Počet přístupů přes portál RISA	SC4	0/10000	RISA	Konec projektu
V. Jsou zrealizovány pilotní a demonstrační projekty a jejich výsledky jsou šířeny v rámci cílových skupin v MSK i ČR	a) Počet demonstračních a pilotních projektů (včetně plánů a studií a projektových dokumentací)	SC5	0/32	Dílčí zprávy, RISA	Konec projektu
	b) Počet měst seznámených s výsledky demonstračních a pilotních projektů (v MSK i ČR)	SC5	0/130	Zprávy z diseminačních aktivit	Konec projektu
	c) Počet krajů seznámených s výsledky demonstračních a pilotních projektů	SC5	0/13	Zprávy z diseminačních aktivit	Konec projektu

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Dopad projektu	Indikátor	Příslušnost k cílům projektu	Stávající stav/změna	Ověření	Plán
	d) Počet zástupců cílových skupin seznámených s příklady dobré praxe	SC5	0/300	RISA, počet stažení publikace	Konec projektu
	e) Počet firem oslovených v rámci programu EnviExpand	SC5	0/100	RISA, zpráva	Konec projektu
	a) Komunikační strategie pro komunikaci témat klimatické změny a adaptací	SC 6	0/1	Komunikační strategie na webových stránkách projektu	I. fáze
VI. Obyvatelé MSK si uvědomují význam klimatických změn a podporují adaptaci na její dopady	b) Změna v počtu obyvatel vnímajících význam klimatických změn a potřebu adaptace	SC6	20%	RISA, zpráva z průzkumu	Konec projektu
	c) Počet lidí oslovených v rámci akcí pro veřejnost zaměřených na zvyšování povědomí o klimatických změnách	SC6	0/50000	Zprávy z akcí pro veřejnost	Konec projektu
VII. Jsou čerpány finanční zdroje na regionální, národní i evropské úrovni.	a) Počet konzultací poskytnutých poradenskými centry pro záměry projektů na adaptaci	SC7	0/300	Report z činnosti poradenských center	Konec projektu
	b) Počet konzultací poradenských center poskytnutých pro záměry projektů na mitigaci	SC7	0/300	Report z činnosti poradenských center	Konec projektu
	c) Počet projektů nově připravených k financování z komunitárních programů zaměřených na téma klimatu	SC7	0/3	RISA	Konec projektu
	d) Počet typů podpor poskytovaných z rozpočtu MSK na realizaci adaptačních a mitigačních opatření	SC2, SC7,	1/5	Webové stránky MSK	Konec projektu

Indikátory implementace Adaptační strategie MSK

Tato skupina indikátorů reaguje na globální cíl projektu, kterým je implementace AS MSK. Indikátory jsou voleny tak, aby hodnotily využití AS MSK a zároveň její plnění, a to bez ohledu na to, že v průběhu

projektů může dojít k její aktualizaci a při ní může dojít ke změně formulace cílů nebo priorit. Toto hodnocení bude prováděno na konci projektu (bude doplněn popis plnění indikátoru).

Dopad projektu	Indikátor	Popis naplnění indikátoru	Kvantifikace výsledku	Ověření
Cíle adaptační strategie jsou naplňovány	a) Jaký je rozsah naplnění cílů AS MSK řešených v rámci opatření projektu?		Min.50% naplnění cílů AS MSK ve srovnání s výchozím stavem	Vyhodnocení AS (zpráva o vyhodnocení, RISA)
	b) Jací další partneři (stakeholdři) na naplňování cílů spolupracuje a jakou formou?		Počet stakeholderů zapojených do implementace cílů AS MSK	Vyhodnocení AS MSK (zpráva o vyhodnocení, RISA)
	c) Jak jsou cíle AS MSK zapracovány do dalších koncepčních dokumentů MSK?		Počet strategií a koncepcí MSK se zapracovaným cíli AS MSK	Vyhodnocení AS MSK (zpráva o vyhodnocení, RISA)
	d) Plnění cílů adaptační strategie je vyhodnocováno (existuje systém vyhodnocení Adaptační strategie)		Not relevant	Vyhodnocení AS MSK (zpráva o vyhodnocení, RISA)
	e) na úrovni MSK jako instituce jsou zaváděna opatření vyplývající z AS MSK.		Počet zrealizovaných opatření na úrovni procesů a majetku MSK	Vyhodnocení AS MSK (zpráva o vyhodnocení, RISA)

Hodnocení multi-benefitů

Tato skupina indikátorů se zaměřuje na přesah dopadů projektů do dalších politik a strategií, než na ty, které jsou pro projekt cílové.

Dopad	Kontrolní otázka (indikátor)	Odpověď	Ověření
1. Projekt přímo nebo nepřímo zlepšit podmínky pro biodiverzitu na území MSK.	Jakým způsobem bude pozitivně ovlivněna biodiverzita v MSK?		Zprávy z realizace aktivit.
2. Projekt přímo nebo nepřímo přispěje ke snížení emisí skleníkových plynů.	Jak a případně o kolik bude přímo nebo nepřímo projektem dosaženo snížení emisí skleníkových plynů?		Zprávy z realizace aktivit
3. Projekt má přímé nebo nepřímé dopady na úspory energií a využívání obnovitelných zdrojů energie.	Jak a případně o kolik bude projektem přímo nebo nepřímo snížena spotřeba energií?		Zprávy z realizace aktivit

Hodnocení inovativních metod a postupů

Hodnocení se zaměří zejména na aplikaci inovativních metod a postupů. Ty budou aplikovány zejména v rámci demonstračních aktivit, ale budou dle možnosti využívány i v dalších aktivitách jako je práce se stakeholdry, v metodách komunikace apod. Hodnocení bude zameřeno na jednotlivé použité inovativní metody a postupy, hodnocení bude provedeno slovně. Následující tabulka je vzorová.

Dopad	Popis inovativnosti	Ověření	Plán
Inovativní postup 1 (aktivita xy)		Zprávy z realizace aktivity (xy)	Konec projektu
Inovativní metoda 2 (aktivita zx)		Zprávy z realizace aktivity (xy)	Konec projektu

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Povinná aktivita.

Jak tato aktivita přispívá k cílům projektu:

Jedná se o povinnou aktivitu stanovenou programem. Sledováním dopadu realizace projektu bude možné vyhodnotit celkový přínos k cílům projektu i cílům stanoveným pro integrované projekty LIFE obecně.

Očekávané výsledky:

- Monitorovací tabulky s upřesněním indikátorů pro sledování
- Popis indikátorů a způsob sběru dat
- Vytvoření reportovacího systému pro partnery
- Vyplněné reporty a tabulky projektových indikátorů (4x)
- Konsolidovaná informace o pokroku k naplnění výsledků projektu a zhodnocení celkového dopadu projektu
- příprava podkladů pro ŘV

D.2. Monitoring socio-ekonomických dopadů projektových akcí

Zodpovědný příjemce:

MSID kompletně zajišťuje naplnění aktivity

Spolupracující příjemce:

MSK odborně spolupracuje na systému sběru dat, jejich vyhodnocení a kontrole správnosti.

Jak je aktivita důležitá pro implementaci AS MSK:

V ČR nejsou v současnosti dostupné informace o širších přínosech adaptačních opatřeních pro společnost, ani nejsou nijak kvantifikovány. Pro podporu implementace adaptací je přítom taková znalost a její rozšíření širší veřejnosti, decision makerům a dalším skupinám důležité.

Popis aktivity:

Návrh konceptu hodnocení socioekonomických dopadů projektu bude navržen v přímé souvislosti s vytvořením metodik v rámci aktivity C.1.8, kde budou zkoumány nákladová hlediska a ekosystémové služby poskytované adaptačními opatřeními. V rámci aktivity vyhodnotíme s využitím metodických postupů jednak výchozí stav při zahájení projektu, dále odhadneme dopady aktivit projektu na změny

poskytovaných přínosů. Budou vyhodnoceny také administrativní náklady na řízení adaptací, přípravu realizaci opatření a systémové změny vyvolané projektem. Kromě změny v rámci trvání projektu kvalitativně popíšeme také předpokládaný trend vývoje těchto přínosů nastartovaný projektem pro období 5 let následujících po skončení projektu.

Pro realizaci této aktivity bude provedeno výběrové šetření, které bude zaměřeno na vyhodnocení předpokládaných efektů projektu a jeho komunikačních aktivit na přínosy adaptace v MSK. Tímto způsobem nám šetření umožní jednak definovat dopady komunikačních aktivit projektu (s ohledem na počty stakeholderů ovlivněné projektovými aktivitami) a v souvislosti s tím také určit trendy vývoje hodnot přínosů kulturních ekosystémových služeb pro období po skončení projektu. Při zpracování aktivity bude využito metodik a výstupů získaných v rámci projektu LIFE IP: N2K Revisited, kde bude probíhat podobné hodnocení s ohledem na soustavu Natura 2000.

Kdy bude aktivita realizována:

1.fáze

V 1Q 2024 připravíme metodiku vyhodnocení výchozího stavu, kterou definujeme společně s týmem projektu LIFE-IP: N2K Revisited.

2.fáze:

Do konce roku 2024 provedeme vlastní hodnocení výchozího stavu přínosů, které bude ověřeno výběrovým šetřením.

4.fáze

Porovnáme výsledky výchozího stavu se zjištěními na konci projektu. S využitím výsledků aktivity C.1.8. kvantifikujeme dopady projektu, přínosy ekosystémové služby realizovaných adaptačních opatření. Popíšeme přínosy pro ekonomický rozvoj regionu. Připravíme také výhled trendu na dobu 5 let po skončení projektu.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Je nezbytné připravit podklad, který odůvodní realizaci adaptačních opatření z hlediska širšího kontextu, který bude k dispozici pro další řízení priorit a komunikační aktivity při implementaci AS MSK. Dnes tyto informace chybí, jsou známy lokální dopady v podobě kvantifikovatelných přínosů zejména ve vztahu k předcházení dopadům změny klimatu, nicméně ambice projektu jsou širší a chce se zaměřit také na potenciál posilování klimatické resilience pro širší transformaci regionu, což znamená zavádění zelených technologií, posílení celého odvětví v této oblasti a obecně pozitivní vliv na ekonomický rozvoj.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Výběr vhodného dodavatele

Popis rizika: Nepodaří se vybrat vhodného dodavatele analýz

Míra rizika: malá

Dopad: velký

Opatření: Požadavky na dodavatele vybraných analýz (výběrové šetření) budou stanoveny tak, aby se do soutěže přihlásili kvalifikovaní dodavatelé, u kterých existuje velká záruka dodání kvalitního díla.

Riziko 2: Nedostatek dat

Popis rizika: Nebudou k dispozici vhodné případy k hodnocení, stav adaptací v MSK zejména na začátku projektu nenabízí dostatečně reprezentativní podmínky pro hodnocení.

Míra rizika: střední

Dopad: velký

Opatření: Metodika bude připravena tak, aby bylo možné pracovat i s příklady z ČR. Zároveň budou využity zkušenosti z projektu N2K Revisited, aby se předešlo chybám.

Očekávané výsledky:

- Zpráva z provedeného sociologického průzkumu.

E. Public Awareness and Dissemination of Results (obligatory)

E. 1. Zvyšování povědomí u cílových skupin

Zodpovědný příjemce:

MSK – koordinuje a zajišťuje aktivitu ve spolupráci s ostatními partner, zejména NaP

Spolupracující příjemce:

- MŽP zvyšování povědomí a šíření výsledků na národní úrovni a implementace NAS do regionální úrovně
- NaP vede kontinuální informační servis o adaptacích v celé ČR – propojení s informováním na úrovni MSK (sociální sítě, webové stránky a databáze), spolupráce na tvorbě obsahu, zapojení MSK subjektů do eventů výsadby a péče o zeleň, vedení komunitních aktivit v rámci pilotních realizací
- MSID zajišťuje organizační a asistenční podporu MSK pro dílčí činnosti aktivity, spolupracuje na obsahu dílčích aktivit
- VŠB - TUO zvyšování povědomí v akademické sféře, jak na konferencích, tak i v rámci vzdělávacího procesu
- MEC, MSIC zvyšování povědomí jako součást aktivit poradenských center a demonstračních aktivit Havířov, Karviná, Orlová zvyšování povědomí jako součást demonstračních aktivit měst
- GIG, SV zajišťují zvyšování povědomí v PL a podílejí na sdílení výsledků mezi českými a polskými partner
- DIAMO zajišťuje zvyšování povědomí v rámci odborné veřejnosti

Jak je aktivita důležitá pro implementaci AS MSK:

AS MSR je koncipována jako komplexní strategie, která neřeší jen aktivity, na jejichž realizaci má regionální samospráva přímý vliv. Klíčovým aspektem její úspěšné implementace je zapojení stakeholderů na mnoha úrovních a zapojení a podpora ze strany široké veřejnosti. Informační aktivity projektu cílí na využití projektových výstupů k zapojení stakeholderů do procesu implementace a k osvětě a zvyšování povědomí celého spektra dalších cílových skupin (v souladu s AS MSR opatřeními 3.8.3 Klimatická osvěta a 3.13.3. Vzdělávání a osvěta).

Popis aktivity:

MSK je jedním z leadrů Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR. V návaznosti na Program EVVO v ČR zpracoval již v roce 2004 Koncepti EVVO MSK (jako jednu z prvních koncepcí po vzniku kraje v roce 2002). V roce 2020 byl schválen akční plán EVVO pro období 2021-2023, který posiluje složku zvýšení povědomí veřejnosti o problematice klimatické změny a adaptace na ni, stejně jako propojení dalších aktivit kraje jako např. MA 21. Také v případě MA 21 patří MSK mezi leadry v použití této metody zapojení veřejnosti do udržitelného rozvoje kraje (v ČR jsou pouze 4 regiony používající tuto metodu v rámci zapojení do činnosti Národního svazu Zdravých měst a regionů ČR). Uvedené dosažené dovednosti lze uplatnit v naplňování aktivity.

Konkrétní podoba, cílová skupina a načasování informačních aktivit bude vycházet z Komunikační strategie projektu zpracované v rámci přípravných aktivit projektu (A.4.) a v souladu s Konceptí EVVO MSK respektive Akčním plánem pro období 2021 – 2023 (pro první fázi projektu). EVVO bude aplikovat do projektu zejména prvky z oblasti vzdělávání dětí a mládeže. Konkrétnější rozpočet bude vycházet z výstupů předcházejících aktivit v pozdějších fázích. Rozpočtovaná suma byla odhadnuta podle podobných současných vzdělávacích a informačních materiálů, pořádaných workshopů a soutěží a podobně, zejména pro děti a žáky.

Do realizace aktivity se na všech úrovních a ve všech fázích promítnou požadavky na povinné komunikační akce programu LIFE. Pro tuto aktivitu jsou obecně platné tyto základní povinné činnosti:

- Bude vytvořen základní grafický manuál s pravidly uplatňování prvků povinné publicity projektu na informačních a komunikačních materiálech (bude vytvořen v rámci aktivity A.4.)

- Bude vytvořena Project website a bude sloužit jako základní informační rozhraní mezi uživateli a dalšími informačními službami projektu (v rámci portálu RISA - C.4.). Obsahuje základní informace o projektu, linky na další informace v rámci RISA a aktivity v rámci projektu a je opatřena logem LIFE a dalšími prvky povinné publicity.
- Informace o podpoře z programu LIFE bude umístěna na veřejně přístupných místech v hlavních budovách projektových partnerů a to formou roll up bannerů, případně jiných vizuálních prvků s logem programu LIFE a názvem projektu.
- Replikační plán bude připraven mezi počátečními komunikačními dokumenty. Bude obsahovat cíle a účely replikace, určí zeměpisné oblasti vhodné pro replikaci, techniky, které budou zapojeny a použity, časový rámec pro replikaci, cílovou skupinu a zúčastněné strany a zdroje potřebné k realizaci.
- Na konci projektu bude zpracována laická zpráva a to v českém i anglickém jazyce, která bude volně k dispozici veřejnosti.
- Na konci projektu bude zpracován After-LIFE, který bude vytvořen na základě vyhodnocení projektu, jeho dopadů a navrhne pokračování pro potřeby pokračování dlouhodobé implementace AS MSK.

Vedle povinných komunikačních akcí bude aktivitou rovnoměrně v průběhu celého projektu zajištěna realizace dalších akcí, které jsou dále rozepsány pro jednotlivé fáze projektu.

Marketing pod aktivitou E.1. bude trvat po celou dobu projektu. Přestože také aktivity C.5. mají rozpočtovány náklady na svou propagaci, tak tato položka rozpočtu bude sloužit k propagaci projektu, jako celku. Konkrétní typy výdajů vyplynou z výsledků předchozích aktivit, zejména A.1. a A.4. Rozpočet aktivity bude sloužit všem partnerům pro jejich publicitní činnost a přenos zkušeností během všech fází projektu.

Předpokládaná částka 250.000 € je vyčleněna na sociální a veřejná média (15 %), výstavy velkoformátových fotografií (20 %), a propagační a informační materiály (65 %). Samozřejmě, že během realizace projektu se mohou objevit další vhodné formy propagace a celý marketingový mix se tak může změnit podle cílů komunikační strategie.

Kdy bude aktivita realizována:

1. fáze

První fáze komunikačních aktivit je vedena dvěma hlavními směry:

- oslovení a motivace stakeholderů, tedy všech subjektů, které mohou mít na implementaci AS MSR významný vliv, mohou se účastnit aktivit projektu, sledovat je a být jimi ovlivněni
- informování a zvyšování povědomí široké veřejnosti a dalších cílových skupin o adaptacích na změnu klimatu s využitím výstupů projektu

Směrem ke stakeholderům jsou využívány zejména přímé komunikační nástroje, partneři projektu disponují kontakty na většinu z nich. Další subjekty se nabalují díky možnosti subscribe na webových stránkách projektu, informačním portálu RISA, během aktivit poradenských center a informačních aktivit projektu. Hlavními nástroji přímé komunikace projektu jsou:

- newsletter – 1 x 6 měsíců
- direct mailing – dle témat/cílových skupin – pozvánky na další aktivity projektu, oslovení k zapojení do dílčích aktivit projektu 4x ročně
- informační a popularizační aktivity organizované poradenskými centry pro specifické cílové skupiny v MSK – vlastníky objektů/správce zeleně/tvůrce veřejných prostranství/majitele ploch určených k revitalizaci/dotčené obce atp. – on-line semináře, videoprohlídky, workshopy s osobní účastí. V této fázi bude zrealizováno: 4x on-line seminář, 8x videoprohlídka adaptačních opatření
- zahajovací konference pro stakeholdery a širší odbornou veřejnost – účast 100-250 osob. V rámci konference bude představeno a následně uzavřeno memorandum o spolupráci v rámci širší koalice stakeholderů (MSK, místních samospráv, sdružení samospráv a dalších stakeholderů), která bude spolupracovat pod názvem MS-Klimatická aliance.

Veřejnost je dominantně informována s využitím široce dostupných mediálních nástrojů. O kontinuální prohlubování povědomí nejširšího spektra cílových skupin se postarají následující nástroje:

- sociální síť – kontinuální popularizačně osvětová kampaň založená na kombinaci audiovizuálních a textových sdělení (krátká videa, fotografický materiál, infografiky, texty), s předpokladem pravidelné a dlouhodobé spolupráce FB stránek MŽP, kraje, obcí a stakeholderů a sdílení obsahu.

- tištěná a elektronická média, regionální televize – se zvláštním důrazem na nízkoprahově dostupná periodika měst a obcí v regionu (tiskové konference, tiskové zprávy, zpracované informační balíčky, pozvánky na atraktivní aktivity projektu).
- webové stránky projektu a portál RISA umožňující vkládání videí, prokliků na partnery, vyhledávání pomocí klíčových slov a vyznačující se jednoduchostí, barevnou grafikou a interaktivností
- výstavy na veřejných místech (velkoformátové prezentace na veřejných prostranstvích nebo ve veřejných budovách). Bude zrealizována výstava velkoformátových fotografií na téma klimatické změny v životě lidí v MSK ve spolupráci s Institutem tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. Výstava bude zrealizována před budovou MSK a bude doplněna videomappingem na budovu MSK, který bude tématicky propojený s fotografiemi. Výstava bude dále zrealizována ve 3 pilotních městech na veřejně přístupných plochách (náměstí) a dalších 3 významných městech v regionu (Ostrava, Opava, Bruntál).
- eventy – zapojování veřejnosti do výsadby zeleně a péče o ni, komunitní prvky v pilotních realizacích a jejich participativní plánování, mainstreaming klimatických témat na veřejných akcích v rámci MA21, mezinárodních významných dnů dedikovaných souvisejícím tématům (Den Země, Evropský týden mobility, ad.). Bude zrealizováno 25 akcí v rámci členů MS Klimatické Aliance.
- tištěné materiály – projektový leták (k distribuci stakeholderům a na odborných akcích), minivizitka (k distribuci na veřejných akcích).

2. – 4. fáze

Aktivity v rámci webových stránek, sociálních sítí a spolupráce s médii bude pokračovat ve stejném rozsahu i v dalších fázích projektu, jen se bude postupně proměňovat jejich obsah. V komunikačních aktivitách budou postupně využívány výstupy projektu – zjištění o konkrétních dopadech klimatické změny v MSK, o navrhovaných řešeních, pilotních projektech a možnostech účasti na projektových aktivitách – např. službách poradenských center. Významnou informační úlohu převzme i mapový portál RISA, kde budou postupně prezentovány prostorové informace o dění v území a interaktivní formou rovněž i informace o dílčích výsledcích – realizacích.

Vedle partnerů projektu se do komunikace intenzivně zapojí vytvořená poradenská centra svými eventy, vzdělávacími aktivitami a nabídkou poradenství. Zároveň budou zdrojem informací pro kontinuální informovanost veřejnosti a stakeholderů.

Z pravidelných aktivit počítáme s uspořádáním dalších 2 projektových konferencí (mid-term a závěrečnou konferencí). Budou pokračovat také pro veřejnost pořádané na celém území MSK v rámci kterých bude aktivně zapojena i veřejnost. Celkem bude v tomto období projektu zrealizováno 60 akcí s aktivním zapojením veřejnosti.

V závěru projektu bude připraven After-LIFE Komunikační plán, který se stane součástí After LIFE projektu (F.2.). Tento plán nastaví základní komunikační prvky a plán na další 3 roky po skončení projektu. Tento komunikační plán bude zahájen natočeným krátkým dokumentem o projektu, jeho úspěších a výhledem na budoucí potřeby regionu, na kterých je potřeba společně v regionu pracovat.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Dle speciálního průzkumu EUROBAROMETRU č. 501 z roku 2020²¹ věnovaného životnímu prostředí 76% občanů EU považuje klimatickou změnu a její dopady v jejich zemi za velmi závažný problém. Česká republika se pohybuje spíše na opačné straně spektra – za závažný problém považuje klimatickou změnu jen 54% obyvatel ČR. O rok dříve v EUROBAROMETRU č. 490²² zaměřeném přímo na klimatickou změnu bylo např. 88% Irů a Malťanů přesvědčeno o tom, že adaptace na změnu klimatu bude mít pozitivní dopady na život Evropanů, zatímco v ČR je o tom přesvědčeno jen 52% Čechů, což je druhé nejnižší číslo v EU. Informovanost a osvěta, postavená na konkrétních místně ukotvených výstupech projektu, je tak nezbytným předpokladem získání široké podpory pro realizaci AS MSR i zapojení klíčových stakeholderů.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Nezájem cílových skupin a stakeholderů onabízené informace a pořádané akce

²¹<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/yearFrom/1974/yearTo/2020/surveyKy/2257>

²²https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/support/docs/report_2019_en.pdf

popis rizika: Pořádaných akcí se nezúčastní dostatek očekávaných účastníků.
Míra rizika: malý
Dopad rizika: velký
Opatření: Oslovení a dopad na cílové skupiny zajistí zejména kvalitní nastavení komunikace v Komunikačním plánu – nástroje i nabízený obsah se přizpůsobí potřebám a zvyklostem cílových skupin a stakeholderů, komunikace je cílená a využívá místních reálií pro zvýšení přesvědčivosti a zaujetí cílových skupin. Uvažovanou organickou kampaň FB lze podpořit cílením pomocí business manageru.

Riziko 2: Nepochota médií zveřejňovat informace
Popis rizika: Média vyhledávají jiné, povrchnější typy informací, přes veškerou přípravu se témata projektu nedostávají do médií.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Dopad této potenciality je zmírněn už samotnou volbou komunikačních nástrojů – média tedy nejsou jediným prostředkem šíření informací, velký potenciál mají též sociální sítě, přímá komunikace se stakeholdery, část periodik využívaných pro šíření informací nepodléhá komerčním zájmům, ale právě naopak je ve veřejném zájmu přímo zřízena. Ve vztahu ke klasickým médiím pak je postupováno proaktivně – nabízený obsah je atraktivní, s bohatou audiovizuální komponentou a srozumitelnými texty. U regionálních médií bude využito dlouhodobé spolupráce, témata projektu budou každoročně vkládána do objednávky v rámci smluv s těmito médii.

Riziko 3: Nezájem o konferenci
Popis rizika: Na konferenci se nepřihlásí očekávaný počet účastníků.
Míra rizika: malá
Dopad rizika: střední
Opatření: Konference bude volena s ohledem na termíny konání jiných významných akcí, které jsou tematicky v překryvu. Zároveň bude snahou organizačního týmu připravit atraktivní program a kvalitní přednášející, aby byla správně vystihnuta potřeba podpory adaptací v ČR, na regionální i místní úrovni. Konference bude tlumočena do anglického jazyka, aby přilákala rovněž účastníky ze zahraničí.

Očekávané výsledky:

a) povinné

- webové stránky projektu – součást komplexního informačního portálu RISA (aktivita C.4)
roční návštěvnost – 500/rok
- Laymanova zpráva
- notice boards – zrealizované v sídlech partnerů a dalších veřejných budovách – 15ks
- After-LIFE communication plan (bude součástí After LIFE plánu v F.2.)

b) ostatní

- newsletter – 2/rok
- directmail 2/rok (+ pozvánky dle projektových akcí)
- informační leták a minivizitka – 5 000 a 30 000ks
- kontinuální mediální práce – podklady pro média – 4/rok
- sociální sítě - 1200 sledujících/rok (součet za profily partnerů)
- 2 konference – zahajovací a závěrečná – s účastí 100 – 250 os./konferenci
- CLIMATE-CON – klimatická událost (mid-term projektu) – viz aktivita C.1.1.
- eventy pro veřejnost – 4-8x/rok (v rámci aktivity C.5.)
- 1x putovní výstava s realizací alespoň v 5 velkých městech MSK
- 4x tematický on-line seminář pro obce
- 8x videoprohlídka v rámci příkladů dobré praxe (dle databáze viz E.2.)
- krátký (10 min.) dokument o realizaci projektu LIFE IP COALA

- aktualizace Koncepce EVVO

E. 2. Networking, sdílení dobré praxe

Zodpovědný příjemce:

MSID koordinuje a zajišťuje aktivitu ve spolupráci s ostatními partnery, zejména NaP

Spolupracující příjemce:

MŽP šíření výsledků na národní úrovni, podpora implementace NAS do regionální úrovně

MSK zajišťuje organizační a asistenční podporu MSK pro dílčí činnosti, spolupracuje na obsahu dílčích činností

NaP zajišťuje rozvoj databáze dobré praxe, kontinuálně přenáší mezinárodní dobrou praxi v oblasti adaptací - využívá tyto vstupy pro komunikaci dobré praxe směrem k cílovým skupinám projektu a stakeholderům

VŠB - TUO šíření výsledků v akademické sféře, formou konferencí i vzdělávacím procesem

MEC, MSIC šíření výsledků jako součást aktivit poradenských center a demonstračních aktivit

Havířov, Karviná, Orlová zvyšování povědomí a šíření výsledků jako součást demonstračních aktivit měst

GIG, SV zajišťují zvyšování povědomí v PL a podílejí na sdílení výsledků mezi českými a polskými partner

DIAMO zajišťuje sdílení výsledků v rámci odborné veřejnosti

Očekávaný příspěvek projektu k realizaci AS MSK:

Implementace AS MSK je možná jen díky úzké a efektivní spolupráci v regionu a s využitím již shromážděných zkušeností (dobré praxe) jinde v ČR nebo EU. Získané výstupy bude potřeba převést do širší praxe v MSK aby mohly přinést očekávané změny. Pro podporu jejich vzniku, ale také jejich následného uplatnění je nezbytné použít ověřené přístupy, které lze získat propojením s již získanými zkušenostmi v jiných regionech zejména v rámci EU: Takto nabyté výstupy je zároveň potřeba šířit pro potřeby těch, kteří se na podobné změny v oblasti zavádění klimatické resilience nebo její řízení připravují jinde v ČR nebo EU.

Popis aktivity:

V rámci přípravy projektu byly identifikovány projekty, které jsou svým zaměřením blízké předkládanému návrhu. S nositeli nebo partnery těchto projektů navážeme kontakt, provedeme základní výměnu informací o řešených tématech a následně se zaměříme na dílčí oblasti, které jsou přínosem pro obě strany. Jedná se zejména o tyto projekty a jejich možné využití pro předkládaný projekt:

Horizon 2020: Pan-European Urban Climate Services (Grant agreement ID: 730004): Projekt zaměřený na sběr, zpracování a validaci dat a jejich interpretaci pro účely např. Plánovacích procesů ve městě. V rámci přípravy byl navázán kontakt s jedním z partnerů projektu společností GISAT, která se zabývá aplikací dat z dálkového průzkumu země pro modelování a praktické využití mapování tepelného ostrova měst. Tyto zkušenosti budou využity zejména v rámci aktivity zaměřené na přípravu studie tepelného ostrova v rámci Ostravské aglomerace.

LIFE IP North-HU-Trans - Secure and start implement an effective roadmap for the low-carbon transition of the single largest coal region in Hungary LIFE19 IPC/HU/000009: Zkušenosti s řešením tohoto projektu jsou důležité zejména pro LCCRDP (C.3.3.), který bude zpracováván pro Pohornickou krajinu. Maďarské uhelné regiony jsou MSK blízké z důvodu způsobu těžby, ale také s ohledem na historický vývoj, socioekonomické ukazatele i klimatické podmínky.

LIFE-IP AdaptInGR - Boosting the implementation of adaptation policy across Greece

LIFE17 IPC/GR/000006: Projekt zaměřený na implementaci adaptačních strategií v jednotlivých regionech Řecka. Získané zkušenosti na úrovni regionu budou konfrontovány se zkušeností v MSK a to zejména v oblasti řízení a zavádění systémových nástrojů. Konsorcium řešitelů naváže kontakt s Greece Region of Central Greece (Sterea Ellad) a proběhne společné návštěva.

LIFE-IP EKOMALOPOLSKA - Implementation of the Regional Action Plan for Climate and Energy for the Malopolska Region LIFE19 IPC/PL/000005:

Maloposký region je MSK velmi blízký a již v minulosti proběhla setkání v rámci projektu LIFE zaměřeného na řešení kvality ovzduší, což je oblast, která je společná pro oba regiony. Tvorba a implementace a zejména spolupráce na dokumentu jako regionální plán pro energetiku a klima (viz C.2.) je příležitostí, jak v dalším období více propojit obě témata na regionální úrovni, což je obecný nedostatek v ČR, že plány udržitelné energetiky a klimatu nejsou zatím sladěny s politikou adaptace. Tato zkušenost bude rovněž zajímavá pro ostatní regiony v ČR, zejména ty uhelné.

LIFE TreeCheck - LIFE TreeCheck: Green Infrastructure Minimising the Urban Heat Island Effect

LIFE17 GIC/CZ/000107: Projekt je zaměřen zejména na dobrou správu území a informace v oblasti adaptace měst. V projektu vznikly zajímavé výstupy zaměřené na procesy implementace na úrovni měst, které budou zapojeny do činnosti adaptační koalice a vzdělávací aktivity. Díky těmto výsledkům bude možné v rámci projektu COALA snáze dosáhnout implementace místních adaptačních strategií. Zároveň je nositel tohoto projektu partnerem projektu COALA a výsledky projektu TreeCheck promítne do aktivit, které bude zajišťovat, případně na nich spolupracovat.

Urban Inovative Action: CLAIRO - CLear AIR and Climate Adaptation in Ostrava and other cities:

Projekt, jehož se účastní také nositel projektu COALA a je zaměřený na využití dat pro designování městské zeleně ve městech a to zejména v největším městě MSK Ostrava. Tyto ověřené postupy budou využity zejména ve vyvíjených plánovacích nástrojích pro městskou zeď v pilotních městech (C.1.5.).

S nositeli nebo partnery těchto projektů budou organizovány schůzky (on-line) a vydefinovány detaily možné spolupráce. V případě LIFE IP projektů dojde i k osobním návštěvám v místě realizace (bude se jednat o 3 návštěvy v rozsahu 1–3 dnů). Využití zkušenosti budou reportovány v rámci jednotlivých aktivit, kterých se týkají.

Pro zřístupnění a šíření příkladů dobré praxe vytvoří MSID ve spolupráci s NaP samostatnou interaktivní databázi dobré praxe. Ta bude implementována v rámci RISA (C.4.) a bude obsahovat nejlepší příklady dobré praxe v adaptačních a částečně také v mitigačních opatření využívajících synergie s adaptacemi. Pro tvorbu budou využity příklady shromážděné v rámci projektu LIFE TreeCheck, zejména ty pozitivně hodnocené v rámci soutěže Adapterra Awards²³. Tyto příklady budou rozpracovány do dílčích karet shrnujících zkušenost s realizací těchto konkrétních příkladů. Zároveň budou informace vloženy do nově vytvořené interaktivní mapy. Pro další možnost šíření bude vytvořena i tištěná publikace, kde budou shrnuty ty nejzajímavější příklady a prezentovány atraktivní formou. Databáze bude v průběhu projektu doplňována o další vznikající příklady z ČR i ze zahraničí, mimo jiné budou využity zkušenosti prostřednictvím partnera SV z Polska. Databáze bude propagována prostřednictvím sociálních sítí a její upgrade vždy formou newsletteru nebo aktuality na webových stránkách projektu.

Networking bude v rámci projektu COALA prakticky uplatňováno také prostřednictvím činností, které budou realizovány ve spolupráci a s ohledem na výsledky IP LIFE: N2K Revisited, projektu, který se zabývá především otázkami strategie biologické rozmanitosti. Územní hodnocení zranitelnosti SSPA v rámci C.3.2. "Koncepce managementu SSPA v MSK v podmínkách změny klimatu" bude nastaveno ve spolupráci s projektovými týmy. Rovněž CBA a metodika hodnocení ekosystémových služeb v rámci dílčí aktivity C.1.8. "Analýza nákladů a přínosů a ekosystémových služeb adaptačních opatření v MSR" bude připravena ve spolupráci s N2K. Dále budou výsledky (nejen hodnocení) prezentovány prostřednictvím aktivity E. formou workshopů a závěrečné konference; nejlepší příklady dobré praxe budou zařazeny do databáze RISA.

²³ <https://www.adapterraawards.cz/>

Další úroveň networkingu bude zaměřena na prezentaci výsledků na různých odborných fórech. Budeme navazovat kontakty s dalšími institucemi a výsledky budeme prezentovat na konferencích seminářích a dalších akcích. Takových aktivních účastí proběhne za dobu projektu 50, z toho 5 bude v okolních zemích (Polsko, Maďarsko, Slovensko).

Díky úzké spolupráci s CRIT, která byla navázána již v rámci přípravy projektu, představíme projekt a dílčí výstupy na akcích pořádaných pod touto platformou (zejména setkání platformy). Projekt a výstupy představíme na 5 akcích CRIT. Alespoň jednu z těchto akcí uspořádáme ve spolupráci s CRIT v MSK. Účast na těchto akcích bude sloužit také k využití příkladů dobré praxe, která již v regionech v rámci platformy vznikla nebo vzniká. Společně s vybranými partnery proběhne také návštěva regionů postižených těžbou černého uhlí v Německu, Španělsku, Rumunsku, Maďarsku (Maďarsko a Polsko budou navštíveny v souvislosti s čerpáním zkušeností s řešením IP LIFE a v rámci partnerské spolupráce). Účelem těchto návštěv bude seznámení se s postupem transformace a především s přístupy ke klimatické resilienci a budování nízkoemisního regionu.

V rámci networkingu proběhnou návštěvy dalších 2 uhelných regionů v ČR, kde zástupcům těchto regionů (představitelé kraje, rozvojové agentury, vybraná města) představíme projekt a budeme diskutovat o zvyšování klimatické resilience v rámci obnovy území.

Diseminace výsledků projektu bude probíhat již od konce první fáze projektu soustavně a plánovitě dle postupu projektu. Část diseminačních aktivit zejména v rámci MSK bude probíhat v rámci jednotlivých aktivit. Nad tyto akce proběhne ve vztahu k dalším 13 krajům a 130 obcím nad 10 tis. obyvatel ve spolupráci s MŽP několik cílených akcí (výhled na dobu trvání projektu):

- 8 workshopů pro města zaměřených na péči o veřejnou zeleň, hospodaření s dešťovou vodou, SECAP, procesy implementace adaptací v agendách města. 4 workshopy budou s osobní účastí a 4 on-line.
- 4 semináře pro kraje zaměřené na adaptaci a nízkouhlíkové hospodařství v rámci působnosti krajů. 2 semináře budou organizovány k výměně zkušeností s přístupem k těmto tématům (na začátku projektu), další pak ke konkrétním výstupům. Semináře budou pro celostátní význam organizovány v Praze a v Brně.

1. fáze

V první fázi:

- Ve 3Q 2022 budou zrealizovány 3 online schůzky se zástupci inspirativních projektů v Polsku, Maďarsku a Řecku a 3 setkání (pokud možno osobní) se zástupci inspirativních projektů v ČR
- Ve 1Q 2023 a ve 1Q 2024 proběhnou cesty za inspirativními projekty do Polska (jednodenní, 5 účastníků) a do Řecka (4 denní, 5 účastníků)
- Ve 2Q 2022 budou zahájeny práce na databázi příkladů dobré praxe, která bude v pilotní verzi představena 4Q 2022.
- Se zástupci projektového týmu účastní 5 odborných konferencí a seminářů s cílem představit projekt a první výstupy. Akce proběhnou v rámci ČR.
- V průběhu roku 2022 proběhne představení projektu v rámci platformy CRIT, kde bude navázáno partnerství s dalšími regiony (Německu, Španělsku, Rumunsku, Maďarsku) a v té souvislosti proběhne v roce 2023 návštěva v Německu, v oblasti Porýní (konkrétně městečko Essenu a okolí) s cílem sdílení německých zkušeností při transformaci území po těžbě a řešení klimatických změn (celkem 7 účastníků).
- Ve 3Q 2022 a ve 4Q 2022 návštěva uhelných regionů v ČR (Ústecký a Karlovarský kraj) – celkem 5 účastníků
- Ve 1 Q 2023 proběhne 1 workshop pro města s předpokládanou účastí 50 zástupců měst z celé ČR
- V 1Q 2024 seminář pro všech 13 krajů s očekávanou účastí 50 zástupců krajů a MŽP.

2.- 4. fáze

V dalších fázích budeme pokračovat v realizaci dle předpokládaného rozsahu a plánu. Intenzita akcí bude vycházet zejména z dokončení výstupů projektů. Proběhnou inspirativní cesty do dalších uhelných regionů (Španělsko, Rumunsko). Bude dále doplňována databáze dobré praxe a budou sledovány inspirativní projekty, které budou v průběhu řešeni projektu zahajovány.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Integrovaný projekt jako je předkládaný projekt COALA nemůže probíhat v izolaci bez možnosti komunikovat s partnery v ČR ai v EU. Navazování nových partnerství a sdílení dobré praxe je předpokladem sledování trendů a čerpání již nabytých zkušeností. To samo o sobě může realizaci předkládaného projektu urychlit, nebo přivést k očekávané kvalitě výsledků. Zároveň výstupy projektu mohou motivovat nebo odborně napomoci v řešeních, která teprve budou vznikat v jiných krajích nebo regionech EU. Cílem je tento efekt kvalitním šířením výsledků a jejich komunikací znásobit.

Jak tato akce přispívá k celkovým cílům projektu

Aktivita přispěje obecně ke ke zvýšení efektivity při dosažení hlavního cíle projektu, kterým je implementace AS MSK. Dále se zaměřuje na povinné šíření výsledků, které přináší díky možným novým partnerstvím benefit i pro projekt samotný

Rizika a předpoklady:

Riziko 1: Nedostatek kvalitních příkladů v začátku projektu

Popis: Není dostatek informací, ze kterých by bylo možné čerpat pro kvalitní obsah komunikačních nástrojů a které by odpovídaly zkušenosti subjektů v kraji

Opatření: Zapojením partnera, který již pracuje na tvorbě a údržbě databáze dobré praxe na národní úrovni a je zapojený do mezinárodních síťových organizací, bude zajištěn přístup k již existujícím informacím i osvědčené cesty jak získávat další i specifickou dobrou praxi z regionů v podobné situaci jako je MSK.

Riziko 2: Nedostatek kvalitních realizací v místě

Popis: Nedůvěra stakeholderů k adaptacím není překonána, neboť prezentované příklady dobré praxe jsou příliš vzdálené jejich každodenním problémům.

Opatření: Dopad této možnosti je prakticky eliminován nastavením projektu – pilotní realizace jsou jeho součástí už od první fáze projektu – bude tedy možné představovat přípravu, realizaci i finální dopady opatření realizovaných přímo v MSK.

Riziko 3: Omezení osobního setkávání

Popis: Osobní setkávání a vzájemná interakce při výměně zkušeností nelze nahradit on-line formou. Rovněž celkový kontext návštěvy a prezentovaných výsledků dosažených v jiných regionech je nepostradatelný, a to vše může být omezeno např. vývojem pandemie Covid-19.

Opatření: Akce jsou plánovány s velkým předstihem nicméně tento plán bude flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální situaci. Dle vývoje situace budou navrženy alternativy, které dopad omezení sníží.

Očekávané výsledky:

- 5 x zahraniční inspirativní cesty (Řecko, Polsko, Maďarsko, Španělsko, Německo, Rumunsko)
- 2x pracovní návštěva uhelných regionů v ČR
- 5x společné aktivity s CRIT (setkání platformy)
- 50x aktivní účast na konferencích a seminářích k prezentaci projektu a výstupů
- 8x workshop pro města (účast alespoň 60 měst)
- 4x seminář pro 13 krajů v ČR
- 1x databáze dobré praxe s interaktivní mapou

- 1x publikace o nejlepších příkladech dobré praxe v elektronické podobě
- videa mapující dobrou praxi – 5 krátkých videí + 1 doplňující kontext strategie

LIFE Integrated Projects 2020 - C1e

F. Project Management and monitoring of project progress (obligatory)

F.1. Řízení projektu

Zodpovědný příjemce:

MSK – zajišťuje vrcholové řízení projektu z pozice hlavního manažera projektu a hlavního finančního manažera.

Spolupracující příjemce:

MSID, MEC, MSIC, MŽP, Karviná, Orlová, Havířov, DIAMO, VŠB - TUO, GIG, SW – mají vlastní projektové manažery aktivit (odpovědné za kontrolu plnění aktivit) a finanční manažery (dohlíží nad využíváním finančních prostředků a kontrolují průběžné čerpání rozpočtu projektu). Jsou členy řídicího výboru.

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS:

Realizací aktivity dojde k efektivnímu nastavení řízení projektu, monitoringu hlavních cílů projektu. Bude zajištěno úspěšné naplnění hlavních cílů projektu, které přispěje k úspěšné implementaci AS MSK.

Popis aktivity:

Cílem aktivity je připravit dostatečně pružnou vícestupňovou strukturu řízení projektu. Na řízení projektu se kromě hlavního příjemce MSK budou podílet všichni partneři. Vedle výkonného řídicího týmu se bude řízení projektu opírat také o odborná poradní tělesa, která budou ověřovat a korigovat průběh projektu.

Za vrcholové řízení projektu odpovídá **Řídicí výbor** projektu (ŘV), který je složen se zástupců partnerů (přednostně vedoucích pracovníků). Předsedou ŘV je zástupce MSK. ŘV se schází minimálně jednou za šest měsíců. Formálně bude ustaven při prvním zasedání v lednu 2022. Jednání se účastní kromě členů ŘV také hlavní projektový manažer, hlavní finanční manažer, hlavní odborný garant a koordinátor aktivit (MSID), kteří referují o realizaci provedených aktivit a nastiňují plán prací na nejbližší období. ŘV zejména schvaluje:

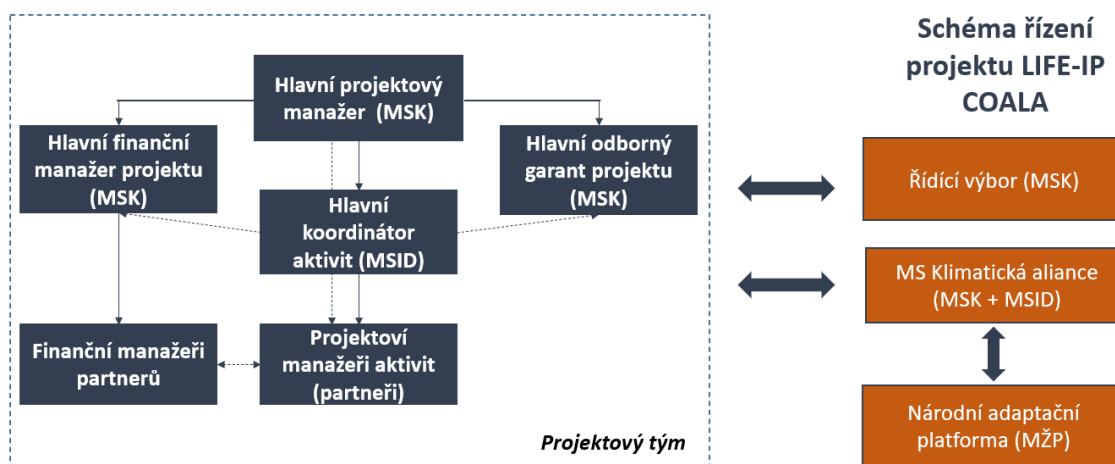
- monitorovací zprávy
- změny v projektu (s výjimkou těch, které schvaluje poskytovatel dotace)
- změny v personálním složení řízení projektu (řídicím týmu)
- zpřesněný plán aktivit pro jednotlivé fáze projektu včetně rozpočtu

Výkonné a operativní řízení projektu zajišťuje řídicí tým, za který zodpovídá **koordinující příjemce** (viz schéma). Projekt řídí hlavní projektový manažer (MSK), jemuž je přímo podřízen hlavní finanční manažer projektu (MSK), hlavní odborný garant (MSK), hlavní koordinátor aktivit (MSID) a projektoví manažeři partnerů. Hlavnímu finančnímu manažerovi jsou přímo podřízeni finanční manažeři partnerů. Koordinátor aktivit koordinuje práci projektových manažerů partnerů z pohledu věcné náplně

aktivit. Odborný garant zajišťuje především dohled nad souladem realizace aktivit a naplňováním adaptační strategie MSK.

ŘV dává také záštitu pro tzv. **Stálou konferenci MS-Klimatická aliance**, kterou zřizuje MSID a zajišťuje pro ni organizační i věcnou agendu. Zástupce MSID je zároveň jejím předsedou. Stálá konference je otevřenou odbornou platformou bez stálého obsazení (s výjimkou předsedy a asistenta/tky), která je *ad hoc* odborným pracovním setkáním a oponenturám dílčích i konečných výstupů aktivit. Jednotlivá jednání v rámci Stálé konference MSKA jsou svolávána (předsedou) na základě ročního plánu, který vychází z aktivit projektu, u kterých je setkání Stálé konference MSKA uvedeno jako součást řešení. Roční plán Stálé konference schvaluje na svém zasedání ŘV. Stálá konference MS-Klimatická aliance může být svolána i z podnětu některého z partnerů mimo schválený plán, pokud jsou k tomu důvody. Nominaci členů dílčích setkání Stálé konference MSKA zajišťuje předseda na návrhy partnerů - garantů aktivit, kterých se setkání týká. Průběh Stálé konference MSKA každoročně vyhodnocuje ŘV.

Realizace projektu bude průběžně komunikována a konzultována s **Národní adaptační platformou**, která již pracuje pod MŽP a jsou v ní zastoupeny ministerstva, NNO, sdružení obcí, krajů, průmyslu, vědecké a akademické instituce. V průběhu řešení projektu se zástupci (MSK+MSID) zúčastní 1x ročně zasedání Národní adaptační platformy, kde představí postup řešení a klíčové výstupy, které mají nadregionální přesah a mohou být využity v celonárodním měřítku. Cílem těchto jednání bude získat zpětnou vazbu k těmto výstupům a také doporučení k postupu řešení jednotlivých aktivit. Jednání Národní adaptační platformy proběhne 3x v průběhu řešení projektu (I, II., a III. fáze) v MSK s cílem seznámit členy s místními podmínkami a konkrétními výstupy i za účasti dalších partnerů projektu.

Obrázek 4: Schéma řízení projektu

Rozdělení rolí mezi partnery projektu při jeho řízení bude následující:

MSK bude zajišťovat:

- proškolení řídicího týmu ve soft skills (projektové řízení, komunikační dovednosti)
- řízení projektu a jeho výstupů,
- monitoring pokroku projektu, vč. indikátorů,
- plnění cílů, zejména souladu s Adaptační strategií MSK,
- podávání monitorovacích zpráv,
- přípravu podrobných plánů pro další fáze projektu vč. reportování dosavadních výsledků,

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

- dohled nad využíváním finančních prostředků a kontrolu průběžného čerpání rozpočtu,
- přerozdělování dotace partnerům projektu dle jejich podílů,
- závěrečné finanční vypořádání projektu,
- zajištění chodu Řídícího výboru,
- kompletaci originálů případně kopií účetních podkladů k projektu,
- archivaci dokumentace,
- řízení komunikace a zajištění publicity projektu,
- soulad s komunikační strategií a design manuálem projektu,
- komunikaci se zástupci Evropské komise a s externím monitorem,
- koordinaci spolupráce s integrovanými aktivitami stojícími mimo projekt.

MSID bude zajišťovat

- koordinaci věcné stránky jednotlivých aktivit a zodpovědnost za jejich odborné naplnění,
- ve spolupráci s hlavním projektovým manažerem a hlavním odborným garantem koordinaci aktivit dalších partnerů,
- vypracování věcné části monitorovacích zpráv,
- účast na komunikaci se zástupci Evropské komise a s externím monitorem zajišťovanou MSK,
- zajištění chodu Stálé konference.

Každý z partnerů v rámci aktivit, za které zodpovídá, bude zajišťovat:

- realizaci aktivit projektu,
- vypracování podkladů pro monitorovací zprávy (věcná a finanční část),
- dohled nad využíváním finančních prostředků a kontrola průběžného čerpání rozpočtu za organizaci,
- zajištění předfinancování svých aktivit,
- kompletaci a předávání originálů případně kopií účetních a dalších podkladů k projektu za organizaci, a jejich archivaci,
- komunikaci s koordinujícím příjemcem,
- naplnění indikátorů a výstupů projektu.

Na zajištění řízení projektu se budou podílet pozice:

- MSK – Hlavní projektový manažer, Hlavní finanční manažer, Hlavní odborný garant, Marketingový specialista
- MSID – Koordinátor aktivit, Asistent koordinátora aktivit, Finanční manažer,
- MŽP– Manažer NAP
- MEC – Projektový manažer, Finanční manažer.
- MSIC – Projektový manažer, Finanční manažer
- SV - Projektový manažer, Finanční manažer
- VŠB - TUO – Projektový manažer, Finanční manažer
- DIAMO - Projektový manažer, Finanční manažer
- Karviná - Projektový manažer, Finanční manažer
- Havířov - Projektový manažer, Finanční manažer
- Orlová - Projektový manažer, Finanční manažer
- GIG - Projektový manažer, Finanční manažer
- NaP - Projektový manažer, Finanční manažer

Součástí aktivity je rovněž proškolení řídicího týmu projektových manažerů a vybraných expertů v soft skills (projektové řízení, komunikační dovednosti). Toto školení bude zajišťovat externí dodavatel. Předpokládána je účast 13 projektových manažerů a min. 10 expertů zejména těch, kteří budou zajišťovat služby poradenských center. Školení bude zrealizováno v rozsahu 2 dnů.

V rámci activity, respektive jako komplementární aktivitu, zorganizuje MSK pro adaptační tým každoroční dobrovolnickou akci zaměřenou na výsadbu stromů. Ročně tak bude projektovým týmem vysazeno 50 stromů převážně v rámci měst. Tím projektový tým dale přispěje k zachycení skleníkových plynů a kompenzaci jejich produkce v rámci realizace projektu. Za dobu trvání projektu

tak bude vysazeno 500 stromů, které za svůj život zachytí až 500 tun CO₂ a pomohou snížit negativní efekt tepelného ostrova měst.

Kdy bude aktivita realizována:

Na začátku první fáze projektu bude ustavena řídicí struktura projektu. To se předpokládá do 31.1. 2022. Dále bude aktivita realizována po celou dobu projektu.

Proč je tato aktivita nezbytná:

Jde o aktivitu nezbytnou pro zajištění celého chodu projektu a věcnou a časovou koordinaci aktivit a výstupů tak, aby byl dosažen projektový cíl.

Jak tato aktivita přispívá k celkovým cílům projektu:

Jedná se o povinnou aktivitu stanovenou programem, která povede k efektivní implementaci projektu.

V rámci aktivity bude rovněž probíhat externí audit projektu. Nastavení a sledování využívání komplementárních fondů je předmětem C.6.

Předpoklady a omezení:

Riziko 1: Pracovní pozice se nepodaří obsadit dostatečně kvalifikovanými pracovníky
Popis rizika: Pracovníci v rámci fluktuace odejdou, nepodaří se zajistit dostatek kvalifikovaných externích spolupracovníků (hlavním důvodem je situace na trhu práce a dostatek jiných zakázek, které mohou být atraktivnější)

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: Maximálně rozšíříme postupy vyhledávání vhodných uchazečů, včetně hledání po linii profesních kontaktů, mj. na univerzitách. Obsazení nových pozic bude postupné, což umožní s předstihem vyhledat vhodné kandidáty a v rámci aktivity A.3 posílit jejich znalosti v tématu. Dočasně je možné nedostatek vhodných kandidátů kompenzovat z vlastních personálních zdrojů

Riziko 2: Časový management projektu

Popis rizika: Dojde k nedodržování harmonogramu projektu, zpoždění výstupů, které jsou zároveň vstupy pro navazující aktivity, narušení časové provázanosti aktivit projektu.)

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: Řízení projektu zahrnuje sestavení zkušeného řídicího týmu, pečlivé plánování, přípravu a řízení aktivit, důsledné sdílení informací a efektivní komunikaci. Navržená struktura řízení projektu nastavuje dostatečné řídicí a kontrolní mechanismy u každého z partnerů. Sledování naplňování indikátorů bude věnováno zasedání ŘV projektu, ve kterém jsou všichni klíčoví řídicí pracovníci. Navíc koordinující příjemce již disponuje se zkušenostmi s řízením velkých projektů a 2 projektů programu LIFE.

Očekávané výsledky:

- Monitorovací zprávy (4x)
- Pracovní smlouvy, timesheety
- Záznamy z jednání projektového týmu
- zasedání ŘV (20x)
- Ustanovení ŘV, nominační listiny ze strany partnerů
- Setkání Stálé konference MS Climate Alliance, pozvánky, program, prezenční listiny, zápisy
- Dvoudenní proškolení 25 projektových manažerů

F. 2. Plán po skončení projektu (After-LIFE Plan)

Zodpovědný příjemce:

MSK zajišťuje udržitelnost a přenos výsledků projektu po jeho skončení

Spolupracující příjemce:

MSID spolupracuje na zpracování After LIFE plánu

Očekávaný přínos projektu k implementaci AS MSK:

Aktivita bude přispívat k všem prioritám "Systémová opatření pro podporu adaptace" (kap. 3.13.)

Popis:

Adaptační proces bude potřeba dále podporovat prostřednictvím projektem vytvořených procesech a agendách. Aktualizovaná AS ukáže směr pro další strategické plánování, ale i přípravu investic, poradenství apod. Rovněž i stakeholdři významně doplňují proces činnostmi, které jsou mimo rámce MSK či samospráv (hospodařící subjekty, NGOs). Se stakeholdy je nezbytné pokračovat v intenzivní komunikaci a poskytovat jim doporučné služby (poradenství, informovanost) tak, aby byla zajištěna aktuálnost stavu jejich potřeba, jejich záměrů a bariéry v procesu zapojení do adaptace. Velmi výraznou motivační roli budou hrát příklady dobré praxe (vč. dokumentace celého procesu a také problémů spojených s realizací opatření), které jsou po celou dobu projektu shromážděny v existující a kontinuálně doplňované databázi, a které jsou komunikovány v rámci činnosti poradenských center. Ta budou rovněž stakeholdrům asistovat v hledání chybějících financí potřebných pro projekty, jež nejsou dostatečně podporovány národními ani regionálními či lokálními dotačními tituly. Nadále je udržován a upgradován informační systém RISA propojující veškerá "adaptační" data MSK s vlastními aktéry adaptace. Celý tento řetězec činností a další post-projektový vývoj bude koordinován prostřednictvím odborného garanta na MSK a bude vycházet z After – LIFE Plan.

4th fáze

The After-LIFE Plan will be drawn up, describing in detail measures for the Project sustainability and its transferability after the end of the Project.

ALP bude mj. specifikovat:

Udržení a pokračování aktivit projektu:

Projekt COALA jako komplexní rozvojový nástroj má pomoci ke zvyšování klimatické resilience a to tak, aby se potřebné procesy staly součástí běžných agend, které jsou zajišťovány regionální a místní samosprávou. Pro splnění vytčeného cíle je podstatné, aby after the end pokračovali následující aktivity:

- C.1.2. – Aktualizace Adaptační strategie MSK na dopady změny klimatu
- C.1.7. – Koncepce péče o zeleň v majetku MSK
- C.2.1. – SECAP pro pilotní město Karviná
- C.2.2. - Smart Building system (SBS) - systém mitigace pro budovy MSK
- C.3.1.- Uzemní studie MSK
- C.3.2. – Koncepce péče o MZCHÚ v MSK v podmínkách klimatických změn
- C.3.3. – Low Carbon and Climate resilient development plan
- C.4. – Regionální Informační Systém pro Adaptaci (RISA)
- C.5. – Poradenská centra
- C.6. - Revize ekonomických nástrojů MSK a mobilizace zdrojů

MSK bude i nadále usilovat o existenci široké koalice partnerů zvyšování klimatické resilience území a budování bezemisního regionu. Taková koalice dává smysl i v kontextu dlouhodobé transformace mSK jako uhelného regionu.

Podrobný plán a způsob pokračování aktivit bude ovlivněn do značné míry vývojem v oblasti klimatické politiky. Řízení projektu bude průběžně reagovat na změn v klimatické politice jejich vliv na

národní regionální a lokální úroveň a tuto situaci promítne do projektových aktivit. ALP bude vytvořen dle aktuálních podmínek na konci projektu.

Zachování personálních kapacit vytvořených během projektu:

Aktivity, které jsou a budou důležité pro pokračování a přesah stanovených cílů po ukončení projektu budou zakomponovány do sektorových strategických dokumentů, aby byla zajištěna jejich kontinuita. Tyto činnosti budou navrženy tak, aby byly financovatelné z provozního rozpočtu.

Nebude potřeba, aby celý tým fungoval ve stejném rozsahu činností, nicméně je oprávněný předpoklad zachování následujících pozic:

- Expert odborný garant MSK bude plnit úlohu koordinátora celého procesu adaptace v území i do budoucna,
- Expert pro ochranu přírody bude pracovat na resilienci chráněných území a dlouhodobém rozvoji modrozelené infrastruktury
- Expert dotační poradce bude pokračovat v rámci poradenského centra dotací pro potřeby aktérů v území,
- Senior expert MSID bude i nadále zajišťovat odbornou podporu MSK v jejich koordinační činnosti a bude zajišťovat poradenské centrum.
- Expert MSID pro Pohornickou krajinu bude pokračovat v implementaci LCCRDP
- Senior expert MEC pro obast veřejné energetiky a adaptace budov (zde se dá předpokládat s ohledem na ambice, že těchto pozic bude více, aby pokryly celý počet objektů ve správě MSK).
- Vybudované kapacity pro poradenská centra. Spolupráce s MSK již zřejmě nebude probíhat ve stejném formátu, nicméně cílem je, aby prostřednictvím experta MSK byly vytvářeny užší partnerství ad hoc v rámci aktuálně řešených oblastí nebo přípravy dalších společných projektů.
- Případné další pozice se budou odvíjet ze zapojení v projektu.

Plán bude schválen Řídícím výborem. Za účelem šíření výsledků bude připraven ucelený soubor výstupů spolu se zhodnocením dosažených cílů a výsledků. Tento výstup (zprístupněný na RISA) bude sloužit pro koordinační roli, kterou MŽP ve vztahu ke krajům má. Materiál týkající se regionální adaptace, procesu, vyhodnocení celého systému a doporučení pro jeho nastavení bude předán ostatním 13 krajům. Veškeré další výstupy budou nabídnuty v území MSK samosprávám a stakeholderům prostřednictvím RISA, který bude pokračovat i po skončení projektu.

Výsledky projektu budou prostřednictvím platformy CRIT a informačního nástroje, které jsou v rámci platformy zavedeny, přeneseny po skončení projektu i do dalších alespoň 20 zemí EU, které jsou uhelnými regiony.

Pro co nejširší dopad na potenciální zájemce a veřejnost bude zpracován krátký videopřehled, který přístupnou a atraktivní formou shrne 10 let trvání projektu a zdůrazní jeho podstatné milníky a výsledky.

Důvody, proč je tato aktivita nezbytná:

Implementace AS strategie je trvalý úkol, který nelze vymezovat na časový rámec projektu, proto je důležité, aby byly procesy a agendy vytvořené během projektu měly návaznost a pokračování a dále se rozvíjeli. Proto vzniká plán, který napomůže udržení stávajících aktivit umožňující implementaci opatření AS, ale stejný význam má i kontinuální podpora informovanosti o tomto tématu u široké veřejnosti i stakeholderů, kteří mohou akce uskutečňovat. Zároveň se tak vytváří předpoklad pro alokaci finančních zdrojů do těchto činností.

Jak tato aktivita přispívá k celkovým cílům projektu:

Cílem projektu je vytvořit podmínky pro skutečnou implementaci AS MSR. Během projektu bude vytvořeno množství hodnot a výstupů, které by měly být trvalým přínosem pro správnou adaptaci kraje na dopady klimatické změny. Vytvoření ALP na základě dosaženého stavu znalostí a procesu na konci projektu a jeho následné dodržování umožní trvalou implementaci cílů stanovených AS MSK.

Rizika a předpoklady:

Riziko 1: Nedodržování ALP

Popis rizika: After LIFE plan projektu nebude respektován a dodržován, návaznost bude přerušena a celkově rozběhnutý systém bude narušen.

Míra rizika: střední

Dopad rizika: velký

Opatření: Řízení projektu je zajištěno zkušeným řídicím týmem, který musí napomoci rozjezdu After LIFE běhu a potřebnému zajištění trvalých kapacit. Součástí plánu budou pravidelná setkání v rámci MSKA a příp. další pravidelné akce garantující mobilizaci aktivit.

Očekávané výsledky:

- One After-LIFE Plan (the document elaborated in Czech, English and Polish, both in printed and electronic form)

DELIVERABLE, MILESTONES AND REPORTING SCHEDULE

MAIN DELIVERABLE PRODUCTS OF THE PROJECT

Output name	Activity designation	Deadline
Zprávy analýzy State of the art.	A.1.	31.12.2022
Metodiky pro provádění adaptačních strategií.	A.2.	31.12.2024 (2. fáze)
Komunikační strategie a replikační plán (bude aktualizován v roce 2026).	A.4.	30.09.2022
Regionální plán adaptace na změnu klimatu pro Slezské vojvodství (PL).	C.1.	30.06.2024
Adaptační plány měst.	C.1.	31.12.2027 (2. fáze)
Koncepční a plánovací dokumenty k posílení adaptace v pilotních městech a MSR (C.1.4 - C.1.7.).	C.1.	30.09.2024 (2. fáze)
Analýza CBA a ekosystémových služeb adaptačních opatření.	C.1.	31.12.2029 (4. fáze)
SECAP Karviná.	C.2.	30.09.2023
Analýza energetické náročnosti přibližně 100 budov ve vlastnictví MSR.	C.2.	30.06.2024
Plán zavedení inteligentního systému pro sledování energetické náročnosti budov.	C.2.	31.12.2024 (2. fáze)
Územně plánovací studie pro MSR.	C.3.	31.12.2023
Plány a opatření pro zlepšení prevence dopadů změny klimatu v chráněných oblastech.	C.3.	31.12.2025 (2. fáze)
LCCRDP pro oblast pohornické krajiny.	C.3.	31.03.2024
Studie dopadů změny klimatu na zemědělský sektor.	C.3.	30.06.2024
RISA - samostatný regionální informační systém pro přizpůsobení se změně klimatu.	C.4.	31.12.2024 (2. fáze)
	C.6.	31.12.2029

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Output name	Activity designation	Deadline
Vyhodnocení úspěšnosti čerpání dotačních programů na podporu adaptačních opatření (C.5.- C.6.).		(4. fáze)
Projektová dokumentace: Naučná stezka Kotlina, Po stopách původní Karviné, Přírodní a relaxační park Karvinské moře, Revitalizace Sušáneckých rybníků, Rybník Orlová, Rekultivace těžebního prostoru.	C.7.	30.06.2026 (2. fáze)
Projektové dokumentace pro veřejná prostranství v Karviné a Havířově.	C.7.	31.12.2026 (2. fáze)
Studie budoucího režimu a možností využití území Kotliny a Kozince.	C.7.	31.12.2024 (2. fáze)
Analýza (100) a Studie proveditelnosti adaptačních a zmírňujících opatření na (20) budovách ve vlastnictví MSR.	C.7.	31.03.2025 (2. fáze)
Projektová dokumentace pro konverzi budov ve vlastnictví MSR a MSID a studie proveditelnosti pro budovy MSIC.	C.7.	31.12.2026 (2. fáze)
Plán revitalizace areálu dolu (roadmap)	C.7.	31.12.2027 (3. fáze)
Extrakt dat projektu z webového nástroje KPI.	D.1.	30.06.2024
Extrakt dat projektu z webového nástroje KPI a hodnotící zpráva o očekávaném naplnění dopadů projektu.	D.1.	31.12.2026 (2. fáze)
Extrakt dat projektu z webového nástroje KPI.	D.1.	31.12.2031 (4. fáze)
Vyhodnocení sociálních dopadů (v polovině období a v závěru).	D.2.	31.12.2031 (4. fáze)
Krátké videodokumenty o adaptačních opatřeních a realizaci projektu COALA.	E.1.	31.12.2031 (4. fáze)
Layman's report.	E.1.	30.06.2031 (4. fáze)
Zveřejnění nejlepších příkladů dobré praxe.	E.2.	30.06.2029 (3. fáze)
Zpráva o aktivitách LIFE networkingu.	E.2.	30.06.2029 (3. fáze)
Zpráva o stavu schvalování OP ST a OPŽP.	F.1.	31.12.2022
After-LIFE plán.	F.2.	31.12.2031 (4. fáze)

MAIN MILESTONES OF THE PROJECT

Milestone name	Activity designation	Deadline
Výsledky SoA jsou připraveny k využití v dalších projektových aktivitách.	A.1.	30/06/2023
Navržená metodika realizace adaptačních opatření byla projednána v pracovní skupině za účasti MŽP.	A.2.	30/09/2023
Tým a důležití stakeholdři jsou proškoleni.	A.3.	31/03/2024
Grafický manuál a obecná pravidla projektu jsou připraveny a sdíleny s projektovými partnery	A.4.	30/06/2022
Je představen regionální plán adaptace na změnu klimatu pro Slezské vojvodství.	C.1.	30/06/2024
Proběhl CLIMATE-CON v PL a CR.	C.1.	31/12/2026 (2. fáze)
Proběhly semináře ke sdílení zkušeností se získáváním adaptačních strategií měst (2x).	C.1.	30/06/2024
Jsou pořádány konference Zelená města zaměřené na modrozelenou infrastrukturu.	C.1.	31/12/2025 (2. fáze)
2 pilotní opatření pravidelné péče o zeleň jsou realizována.	C.1.	31/12/2026 (2. fáze)
SECAP je představen.	C.2.	30/06/2024
Semináře pro obce na téma úspory energie a komunální energetika (2x).	C.2.	31/12/2026 (2. fáze)
Proběhlo pracovní setkání zástupců projektu COALA a N2K: Revisited.	C.3.	30/06/2023
Jsou realizována 2 pilotní opatření v MZCHÚ.	C.3.	30/06/2030 (4. fáze)
Návrh LCCRDP představen stakeholdrům a (odborné) veřejnosti.	C.3.	30/09/2024 (2. fáze)
Probíhají semináře zaměřené na diskusi se zemědělskými subjekty (3x).	C.3.	30/09/2024 (2. fáze)
Spuštěny webové stránky COALA.	E.1.	31/05/2022
Spuštěn regionální informační systém pro přizpůsobení se změně klimatu (RISA) alespoň v testovacím režimu.	C.4.	31/12/2023
Spuštěna poradenská centra (4x).	C.5.	31/03/2023
Připraveny 3 projekty pro financování z komunitárních programů prostřednictvím aktivit Poradenských Center.	C.6.	31/12/2031 (4. fáze)
Virtuální prohlídka projektů Po stopách původní Karviné a Přírodní a relaxační park Karvinské moře je představena.	C.7.	31/12/2025 (2. fáze)
Je zahájena revitalizace Sušáneckých rybníků.	C.7.	31/12/2027 (3. fáze)
Proběhla rekultivace území podle nově zpracovaných postupů.	C.7.	31/12/2027 (3. fáze)
Je zahájena realizace vodní nádrže v Orlové.	C.7.	30/06/2028

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

Milestone name	Activity designation	Deadline
		(3. fáze)
Je zahájena konverze území Kotliny.	C.7.	31/03/2026 (2. fáze)
Veřejnosti jsou prezentována 2 veřejná prostranství v Karviné.	C.7.	31/09/2027 (3. fáze)
Je navržen a veřejnosti představen ClimateSmart systém v Orlové.	C.7.	30/06/2027 (3. fáze)
Je zveřejněna dokumentace adaptačních opatření na vybraných budovách.	C.7.	31/12/2024
Jsou připraveny nástroje pro reportování a monitoring.	D.1.	30/09/2022
Notice boards jsou umístěny v sídlech příjemců.	E.1.	31/12/2022
Je zaslána pozvánka na zahajovací konferenci.	E.1.	31/12/2022
Je zaslána pozvánka na závěrečnou konferenci.	E.1.	31/12/2031 (4. fáze)
Je uspořádána putovní výstava v Ostravě.	E.1.	31/12/2024 (2. fáze)
Proběhly workshopy a semináře pro města a regiony v souladu s plánem diseminačních aktivit.	E.	30/06/2029 (3. fáze)
Zavedena pilotní databáze příkladů dobré praxe.	E.2.	31/12/2023
Online setkání se zástupci projektu v Polsku, Maďarsku a Řecku (3x).	E.2.	30/09/2022
Projekt je prezentován v rámci platformy CRIT a je navázáno partnerství.	E.2.	31/12/2022
Návštěvy uhelných regionů v ČR (KVK, ÚK).	E.2.	31/12/2022
Uskutečněny zahraniční inspirativní cesty (Řecko, Polsko, Maďarsko, Španělsko/Rumunsko, Německo).	E.2.	31/12/2031 (4. fáze)
Je ustaven řídicí výbor.	F.1.	31/01/2022
MS Climatická Aliance je založena.	F.1.	30/06/2022
Zasedání a zprávy řídicího výboru.	F.2.	2/year

V kontextu bodu 1.10.10. Application Guide jsou termíny deliverables a milestones pro 2. – 4. fázi pouze předběžný návrh.

REPORTS FORESEEN (mid-term & final)

Type of report	Deadline
1. Interim report and next phase specification	30/09/2024
2. Interim report and next phase specification	31/03/2027

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

3. Interim report and next phase specification	30/09/2029
4. Final report with payment request	31/03/2032

TIMETABLE

Year	2021	2022				2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029				2030				2031			
Action/ Q	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV				
A.1.																																									
A2.1																																									
A2.2																																									
A.3.																																									
A.4.																																									
C.1.1.																																									
C.1.2.																																									
C.1.3.																																									
C.1.4.																																									
C.1.5.																																									
C.1.6.																																									
C.1.7.																																									
C.1.8.																																									
C.2.1.																																									
C.2.2.																																									
C.3.1.																																									
C.3.2.																																									
C.3.3.																																									
C.3.4.																																									
C.4.																																									
C.5.1.																																									
C.5.2.																																									
C.5.3.																																									
C.5.4.																																									
C.6.																																									
C.7.1.																																									
C.7.2.																																									
C.7.3.																																									
C.7.4.																																									
C.7.5.																																									
C.7.6.																																									
C.7.7.																																									
C.7.8.																																									
C.7.9.																																									
C.7.10.																																									
D.1.																																									
D.2.																																									
E.1.																																									
E.2.																																									
F.1.																																									
F.2.																																									

We foresee the Project to be divided into 4 phases:

Phase I	2,5 years + 1 month	December 2021 – June 2024
Phase II	2,5 years	July 2024 – December 2026
Phase III	2,5 years	January 2027 – June 2029
Phase IV	2,5 years	July 2029 – December 2031

LIFE-IP for Coal Mining Landscape Adaptation

LIFE 2020 INTEGRATED PROJECTS

Stage 2 - Full proposal

FINANCIAL APPLICATION FORMS

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

NOTES:

Please refer to guidelines for IP applicants when filling in these forms

FORM FA

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Budget breakdown categories	Total cost in euro	Eligible Cost in euro	% of total eligible costs
1. Personnel		8 383 924	52,95%
2. Travel and subsistence		257 335	1,63%
3. External assistance		4 667 840	29,48%
4. Durable goods			
Infrastructure	895 000	895 000	5,65%
Equipment	161 605	161 605	1,02%
Prototype		0	0,00%
5. Land purchase / long-term lease		0	0,00%
6. Consumables		23 920	0,15%
8. Other Costs		407 805	2,58%
9. Overheads		1 035 813	6,54%
TOTAL	15 833 242	15 833 242	100%

Contribution breakdown	In euro	% of TOTAL	% total eligible costs
Requested European Union contribution	9 499 946	60,00%	60,00%
Coordinating Beneficiary's contribution	1 713 232	10,82%	
Associated Beneficiaries' contribution	4 620 064	29,18%	
Co-financers contribution	0	0,00%	
TOTAL	15 833 242	100,00%	

Please fill in the forms FC to F7 first. In these forms you are allowed to add lines but you cannot alter the formulas: please fill in only cells with yellow background.

Please check consistency of total amounts per cost category between forms FC to F7

Please refer to the relevant instructions given in the explanatory notes for filling in these forms

Important note: Please fill in manually overheads in this form: overheads cannot be above 7% of the total eligible direct costs excluding land purchase/lease/one-off compensations and the overhead costs themselves.

FORM FC

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Coordinating Beneficiary's contribution					
Country code	Beneficiary n°	Beneficiary short name	Total costs in euro	Beneficiary's own contribution in euro	Amount of EC contribution requested in EUR
CZ	1	MSR	4 283 081	1 713 232	2 569 849

Associated Beneficiaries' contribution					
Country code	Beneficiary n°	Beneficiary short name	Total costs in euro	Associated beneficiary's own contribution in	Amount of EC contribution requested in EUR
CZ	2	MSID	2 292 569	917 027	1 375 542
CZ	4	MSIC	994 686	397 874	596 812
CZ	3	MEC	2 128 481	851 392	1 277 089
CZ	8	Karvina	1 435 752	574 301	861 451
CZ	9	Havirov	878 095	351 238	526 857
CZ	10	Orlova	885 831	354 332	531 499
CZ	12	VSB	527 288	210 915	316 373
CZ	5	MoE	464 449	185 780	278 669
CZ	7	DIAMO	362 649	145 060	217 589
CZ	11	PF	379 164	151 666	227 498
PL	6	SV	702 160	280 864	421 296
PL	13	GIG	499 037	199 615	299 422
TOTAL			11 550 161	4 620 064	6 930 097

Co-financers contribution	
Co-financer's name	Amount of co-financing in EUR
TOTAL	0

FORM F1

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Direct Personnel costs

	Calculation =>		A	B	A X B
Beneficiary short name	Type of staff (public entities only : additional/non-additional)	Category/Role in the project	Average daily rate in EUR	Number of person-days	Direct personnel costs in EUR
MSR	non-additional	senior engineer / chief project manager	160	2150	344 000
MSR	non-additional	administrative / chief financial manager	110	2150	236 500
MSR	additional	administrative / project assistant	80	2150	172 000
MSR	additional	technician / webmaster	110	2150	236 500
MSR	non-additional	senior experts / specialists (donation specialist, adaptation specialist, spatial planning)	110	4570	502 700
MSR	additional	senior experts / specialists (marketing specialist, environmental education specialist, expert supervisor)	110	6450	709 500
MSID	additional	senior engineer / chief activity coordinator	160	2150	344 000
MSID	additional	administrative / financial manager, PR expert	110	2042	224 620
MSID	additional	senior experts / adaptation expert I, II	110	4300	473 000
MSID	additional	senior experts / specialists (environmental protection specialist, standing conference expert)	160	66	10 560
MSID	non-additional	administrative / adaptation expert II assistant	80	1155	92 428
MSIC	additional	senior engineer / project manager	110	1493	164 197
MSIC	non-additional	administration / financial manager, event manager	110	860	94 600
MSIC	non-additional	senior expert / Business Innovation Manager	160	2138	342 032
MEC	non-additional	senior engineers / managers (coordinating project manager, project manager I, II)	110	1935	212 850
MEC	non-additional	administrative / financial manager	110	645	70 950
MEC	non-additional	technicians / power engineer senior I, II, III	110	1935	212 850
MEC	additional	junior engineer / project manager III	90	2150	193 500
MEC	additional	technicians / power engineer junior I, II, III	90	6450	580 500
Karvina	non-additional	senior engineer / project manager	110	645	70 950

FORM F1

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Direct Personnel costs

Beneficiary short name	Type of staff (public entities only : additional/non-additional)	Category/Role in the project	Calculation =>		
			A	B	A X B
			Average daily rate in EUR	Number of person-days	Direct personnel costs in EUR
Karvina	non-additional	administrative / financial manager	110	645	70 950
Karvina	additional	technician / power engineer	110	1064	117 040
Havirov	non-additional	senior engineer / project manager	110	2150	236 500
Havirov	non-additional	senior experts / specialists (water management and reclamation, environmental protection, public greenery, investment expert, public property specialist, spatial planning specialist, environmental specialist)	110	1493	164 230
Havirov	additional	senior expert / dendrologist	110	50	5 500
Havirov	additional	technician / GIS specialist	110	988	108 680
Orlova	non-additional	senior engineer / adaptation investment manager	110	1720	189 200
Orlova	non-additional	senior experts / specialists (water management specialist, greenery specialist)	110	226	24 860
Orlova	additional	technician / GIS analyst	110	1656	182 160
Orlova	additional	senior experts / consultants (water management consultant, greenery consultant)	160	226	36 160
VSB	non-additional	senior engineer / project manager	110	430	47 300
VSB	non-additional	administrative / financial manager, economist	110	284	31 208
VSB	non-additional	administrative / project assistant	80	215	17 200
VSB	non-additional	technician / GIS specialist	110	198	21 736
VSB	non-additional	senior experts / specialists (ecological reclamation specialist, botanist, zoologist, hydrologist, technical reclamation specialist)	110	2 039	224 306
VSB	additional	senior expert / ecological specialist	110	890	97 868
MoE	additional	senior expert / adaptation specialist	110	2150	236 500
MoE	non-additional	senior expert / technical specialist	110	1075	118 250

FORM F1

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Direct Personnel costs

	Calculation =>		A	B	A X B
Beneficiary short name	Type of staff (public entities only : additional/non-additional)	Category/Role in the project	Average daily rate in EUR	Number of person-days	Direct personnel costs in EUR
MoE	additional	senior experts / external specialists (adaptation)	160	124	19 840
DIAMO	non-additional	senior engineer / project manager	110	430	47 300
DIAMO	non-additional	administrative / financial manager	110	215	23 650
DIAMO	non-additional	administrative / project assistant	80	770	61 600
PF		senior engineer / project manager	110	430	47 300
PF		administrative / financial manager	110	215	23 650
PF		technicians / IT technicians (database connection, database building, database management)	110	612	67 309
PF		technician / technical assistant	80	160	12 800
PF		senior experts / specialists (public communication expert, environmental education methodology expert)	160	60	9 600
PF		education experts / environmental education specialist I, II, lecturer	110	170	18 700
PF		senior experts / specialists (agricultural specialist, city adaptation specialist, municipality advisor)	110	335	36 850
PF		administrative / analyst, communication specialist, editor, event manager, event communication specialist, content communication manager, scriptwriter	110	1015	111 650
PF		administrative / language concealer	80	10	800
SV	additional	senior engineer / project manager	110	538	59 125
SV	additional	administrative / financial manager	110	538	59 125
SV	non-additional	technician / technical manager	110	1075	118 250
SV	additional	senior expert / climatologist	160	40	6 400

FORM F1

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Direct Personnel costs

Calculation =>			A	B	A X B
Beneficiary short name	Type of staff (public entities only : additional/non-additional)	Category/Role in the project	Average daily rate in EUR	Number of person-days	Direct personnel costs in EUR
GIG	non-additional	senior engineer / project manager	110	430	47 300
GIG	non-additional	administrative / financial manager, communication manager	110	323	35 475
GIG	non-additional	senior experts / specialists (revitalisation, mine water management, mine ecology, strategy building, investment, land-use planning, climate impact, environmental analysis, energy, cost analysis)	110	3267	359 315
TOTAL =>				67 878	8 383 924

FORM F2**Travel and subsistence costs**

Beneficiary short name	Destination (include either National (x), Within Europe (y), Outside Europe (z) (x, y, z are the nr of travels)	Total travel and subsistence costs in EUR
MSR	travel within MSR (15 €/person/day)	18 930
MSR	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	17 250
MSR	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	33 050
MSID	travel within MSR (15 €/person/day)	5 265
MSID	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	9 375
MSID	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	30 500
MSIC	travel within MSR (15 €/person/day)	3 690
MEC	travel within MSR (15 €/person/day)	20 000
MEC	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	13 000
Karvina	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	400
Havirov	travel within MSR (15 €/person/day)	2 000
Havirov	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	400
Orlova	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	13 000
VSB	travel within MSR (15 €/person/day)	22 500
VSB	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	4 500
VSB	travel within Europe (transport 400 €, accommodation 150 €/night, daily cost 200 €)	6 500
MoE	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	14 475
DIAMO	travel within MSR (15 €/person/day)	14 000
DIAMO	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	3 375
PF	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	16 500
SV	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	2 325
GIG	travel within Silesian Voivodeship (15 €/person/day)	900
GIG	travel within Czechia or to Silesian Voivodeship (75 €/person/day)	5 400
TOTAL =>		257 335

FORM F3

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

External assistance costs

Beneficiary short name	Procurement Procedure(s)	Description	Costs in EUR
MSR	public procurement	graphical works	16 000
MSR	public procurement	graphical manual (incl. project logo)	9 000
MSR	public procurement	RISA portal - web building, service and update	95 000
MSR	public procurement	wider project team training	62 500
MSR	public procurement	Final project conference organisation	15 000
MSR	public procurement	greenery analysis (incl. dendrological assessment)	270 000
MSR	public procurement	catalog of type measures (greenery)	17 000
MSR	public procurement	realisation documentation - pilot measures (2 pcs - greenery)	22 500
MSR	public procurement	CBA - adaptation measures in MSR	67 000
MSR		animated video	5 000
MSR	public procurement	condition analysis - 75 SSPAs	165 000
MSR	public procurement	care plans update (SSPA)	15 000
MSR	public procurement	regional EVVO - update	17 500
MSR	public procurement	implementation of activities aimed at fulfilling the objectives of EVVO (especially activities for schools and social areas)	135 000
MSR	public procurement	Short videos (6 pcs / 5 minutes)	12 000
MSR	public procurement	territorial study assessment- overheating	123 275
MSR	public procurement	expertise - infiltration	2 000
MSR	public procurement	territorial study assessment - infiltration	123 275
MSR	public procurement	Adaptation strategy of MSR update	35 000
MSID	public procurement	Analysis of local adaptation strategies	20 000
MSID	public procurement	opinion poll in MSR	22 000
MSID	public procurement	Study of BGI in MSR	67 500
MSID	public procurement	proposal of starting points for methodology (adaptation)	10 000
MSID	public procurement	background for trainngs	40 000
MSID	public procurement	organization of the climate summit "CLIMAT-CON"	39 850
MSID	public procurement	Vulnerability analysis for cities (7 pcs)	70 000
MSID	public procurement	knowledge search in Czechia	20 000
MSID	public procurement	Greenery care manual printing (100 pcs)	380
MSID	public procurement	additional analytical data (water treatment, emission balance etc.)	115 000
MSID	public procurement	expert assessments	22 950
MSID	public procurement	3D digital visualisation of LCCDP	1 150
MSID	public procurement	feasibility study - pilot projects (post coal mining area)	67 500
MSID	public procurement	study of the effects of climate change on the business of agricultural entities	35 000
MSID	public procurement	pre-feasibility study of adaptation projects	38 000
MSID	public procurement	events for stakeholders (seminaries, consultations, workshops)	30 600
MSID	public procurement	study of non-interventional area - Kotlina	7 690
MSID	public procurement	realisation documentation - nature trail	10 000
MSID	public procurement	feasibility study - Kozinec	52 500
MSID	public procurement	realisation documentation - MSID residence	15 300
MSID	public procurement	production and installation of information elements on the MSID building	7 500
MSID	public procurement	sample survey and evaluation of socio-economic impacts	19 000
MSID	public procurement	comparative assessment of the initial state and the final state + repeated sample survey	19 000
MSID	public procurement	reprographic works	9 600
MSID	public procurement	workshop and seminars	11 260
MSID	public procurement	Good practice publication printing (300 pcs), video documentation	11 300
MSIC	public procurement	expert services - climate scan (50 pcs)	57 500

FORM F3

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

External assistance costs

Beneficiary short name	Procurement Procedure(s)	Description	Costs in EUR
MSIC	public procurement	expert services - project of change (40 pcs)	92 000
MSIC	public procurement	promotion video - ENVI Expand	2 300
MSIC	public procurement	expert services - start-ups (30 pcs)	103 500
MSIC	public procurement	feasibility study - MSR buildings adaptation measures	64 035
MEC	public procurement	data for studies (static reports etc. - 100 pcs)	115 500
MEC	public procurement	feasibility studies for 20 selected buildings	77 000
MEC	public procurement	marketing services - study video, promotion	27 000
MEC	public procurement	lease of space for seminars and other educational actions	60 000
MEC	public procurement	processing of project documentation - 3 sample buildings	360 000
MEC	public procurement	reprographic works	8 000
Karvina	public procurement	tender documentation + public procurement (4 pcs)	12 300
Karvina	public procurement	Adaptation strategy update	20 000
Karvina	public procurement	territorial study processing - greenery	52 500
Karvina	public procurement	Greenery concept update	20 000
Karvina	public procurement	rainwater management concept processing	30 000
Karvina	public procurement	SECAP update processing	42 650
Karvina	public procurement	project implementation documentation (2 pcs - Po stopách původní Karviné, Karvinské moře)	217 500
Karvina	public procurement	feasibility study (Karvinské moře)	16 000
Karvina	public procurement	project documentation (2 pcs - Permon, Prior)	57 500
Havirov	public procurement	urban study - public spaces	23 000
Havirov	public procurement	hydrogeologic search	33 000
Havirov	public procurement	public greenery study (incl. dendrological report)	70 000
Havirov	public procurement	assessment of fauna and flora "Sušanecké rybníky"	5 800
Havirov	public procurement	realisation documentation (2 pcs - ORION + Vardasova)	90 000
Havirov	public procurement	territorial study ("Sušanecké rybníky") processing	22 500
Havirov	public procurement	Adaptation strategy update	15 000
Havirov	public procurement	feasibility study "Sušanecké rybníky"	32 500
Orlova	public procurement	adaptation strategy for the city of Orlová	20 000
Orlova	public procurement	Climate Smart Orlova - information system	147 500
Orlova	public procurement	realisation documentation + pilot water pond in Orlová	75 000
Orlova	public procurement	The Concept of Green Infrastructure Development, including a pilot system of regular care for greenery in Orlová	22 500
Orlova	public procurement	pilot system of greenery care realisation	27 500
VSB	public procurement	map materials - Zagabed, Orlova, Havirov, Doubrava	1 925
VSB	public procurement	methodology prints (100 pcs, 150 pages) - CZ + ENG	2 000
VSB	public procurement	control analyses - after-reclamation substrate, Sušanka and	8 000
MoE	public procurement	analysis of regional adaptation strategies	25 000
MoE	public procurement	6 seminars - methodics for regional adaptation measures	20 000
DIAMO	public procurement	model reclamation (incl project documentation)	189 000
PF	multiple offers	graphic works, professional photography	9 200
SV	public procurement	Regional plan for adaptation to climate change in Silesian	285 000
SV	public procurement	Opinion poll in Silesian Voivodship - impacts of climate change	10 000
SV	public procurement	organization of the climate summit "CLIMAT-CON"	110 000
GIG	public procurement	spatial models of the designed post coal mine land development	18 000
TOTAL =>			4 667 840

FORM F4 a

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Durable goods: Infrastructure costs

Beneficiary short name	Procurement Procedure (s)	Description	Actual cost	Depreciation costs (eligible cost) in EUR - Maximum 25%
MSR	public procurement	2 pilots realisation (greenery)	125 000	125 000
MSR	public procurement	pilot managements realisation (SPA)	55 000	55 000
MSID	public procurement	realisation of adaptation measures on the MSID residence	115 000	115 000
Karvina	public procurement	construction realisation - Permon	150 000	150 000
Karvina	public procurement	construction realisation - Prior	450 000	450 000
TOTAL =>			895 000	895 000

FORM F4 b

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Durable goods: Equipment costs

Beneficiary short name	Procurement Procedure(s)	Description	Actual cost (in EUR)	Depreciation cost (eligible cost) in EUR - Maximum 50%
MSR	public procurement	smart wall (interactive board)	6 000	6 000
MSR	public procurement	teleconferencing technology	3 000	3 000
MSID	public procurement	teleconferencing technology	3 000	3 000
MSID	public procurement	software for graphics	3 850	3 850
MSID	public procurement	GIS software	9 615	9 615
MSID	public procurement	low emission passenger car	20 000	20 000
MEC	public procurement	modelling software (2 pcs)	1 550	1 550
MEC	public procurement	measuring equipment	5 800	5 800
MEC	public procurement	teleconferencing technology	3 000	3 000
Havirov	public procurement	laptop and software for maps creation	11 540	11 540
Orlova	public procurement	Climate Smart Orlova - sensors	90 000	90 000
VSB	public procurement	camera for field work documentation	1 150	1 150
VSB	public procurement	laptop for field work (2 pcs)	1 150	1 150
VSB	public procurement	photo trap (10 pcs)	1 950	1 950
TOTAL =>			161 605	161 605

FORM F4 c

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Durable goods: Prototype costs

Beneficiary short name	Procurement Procedure(s)	Description	Actual Costs in EUR
TOTAL (sum above) =>			0

FORM F5

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Land purchase or long-term lease of land / use rights

Calculation =>		A	B	C	(A x B) + C
Beneficiary short name	Description of land purchase / long-term lease / one-off compensation	Estimated cost per hectare (rounded to the nearest euro)	Area (hectares)	Associated charges (euro)	Expected cost (euro)
					0
TOTAL =>					0

FORM F6

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Consumables

Beneficiary short name	Procurement Procedure(s)	Description	Costs in EUR
MSR	public procurement	promotional material (advisory center)	4 000
MSR	public procurement	costs associated with discussing the studies (overheating, infiltration)	2 400
MSID	public procurement	costs associated with meetings of expert groups or Standing conference	4 260
MSIC	public procurement	promotional materials (advisory center)	5 760
MEC	public procurement	promotional materials (advisory center)	6 000
VSB	public procurement	costs associated with two joint trainings	1 500
TOTAL =>			23 920

FORM F7

Proposal acronym: LIFE-IP COALA

Other costs

Beneficiary short name	Procurement Procedure(s)	Description	Costs in EUR
MSR	public procurement	translations (project documentation, reports)	30 000
MSR	public procurement	Layman report (incl. printing)	7 000
MSR	public procurement	project marketing (media space, promotional material, exhibitions)	250 000
MSR	public procurement	costs with Steering Committee (5x in each phase)	16 000
MSR	public procurement	evaluator visits costs	5 000
MSR	public procurement	project audit (incl. translation)	22 000
MSID	public procurement	translations and interpretation	20 000
MSID	public procurement	project audit (incl. translation)	14 035
MEC	public procurement	translations	7 700
MEC	public procurement	project audit (incl. translation)	14 035
Karvina	public procurement	project audit (incl. translation)	14 035
VSB	public procurement	translations	2 000
SV	public procurement	translations and interpretation	6 000
TOTAL =>			407 805

LIFE Integrated Projects 2020 – FP
Financial Plan

Sources of financing	Actions/measures to be financed	Amount of funding EUR	Status/date of Funding granted/ to be granted/ to be requested	Authority/ entity managing the fund
LIFE PROJECT:				
EU contribution	NA	9 499 945,20	NA	NA
Contribution by beneficiaries	NA	6 333 296,80	NA	NA
Contribution by cofinancers	NA	0,00	NA	NA
TOTAL LIFE IP		15 833 242,00		
EU funds:				
OP Environment	Implementation of adaptation and mitigation projects within the MSR (see Expected complementary activities in B1 form)	35 000 000,00	granted	Ministry of Environment
OP Just Transition	Implementation of the Transition Plan (see Expected complementary activities in B1 form)	87 800 000,00	granted	Ministry of Environment
TOTAL (eg. ERDF)		122 800 000,00		
Measure X				
Measure Y				
TOTAL (eg. EAFRD)		0,00		
Subtotal EU:				
Other public funds				
MSR grants (Environment)		1 300 000,00	granted	Moravian silesian region authority
Fund Y				
Subtotal public:		1 300 000,00		
Private funds:				
Private X				
Private Y				
Subtotal private:		0,00		
International funds:				
Total complementary:		124 100 000,00		

Notes (if applicable):

Preparations for the programming period are still ongoing. The final amounts have not yet been finally determined and the final version of the implementing program documentation has not yet been approved. Changes are still possible, which may affect the final amounts available for complementary funds. As part of the preparation of the application, a number of consultations took place, in particular with the MoE, in order to bring the proposed complementary resources (financing of complementary projects) closer to reality. At the same time, these proposals do not conflict with the expected budget framework or arrangements to be supported.

ASSOCIATED BENEFICIARY DECLARATION and MANDATE

I, the undersigned,

Ing. Jan Wolf, The Mayor of Karviná

representing,

Statutory City of Karviná (Karviná)

(Statutární město Karviná)

Legal status: Public body

Reg. No.: 00297534

Address: Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná-Fryštát, Czechia

VAT number: CZ00297534

hereinafter referred to as "the associated beneficiary",

for the purposes of the signature and the implementation of the grant agreement IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation with the Contracting Authority (hereinafter referred to as "the grant agreement")

hereby:

1. Mandate

Moravian-Silesian Region (MSR)

(Moravskoslezský kraj, MSK)

Legal status: Public body

Reg. No.: 70890692

Address: 28.října 117, 702 18 Ostrava, Czechia

VAT number: CZ70890692

represented by **prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., governor of the Moravian-Silesian Region**

(hereinafter referred to as "the coordinating beneficiary")

to sign in my name and on my behalf the grant agreement and its possible subsequent amendments with the Contracting Authority.

2. Mandate the coordinating beneficiary to act on behalf of the associated beneficiary in compliance with the grant agreement.

I hereby confirm that the associated beneficiary accepts all terms and conditions of the grant agreement and, in particular, all provisions affecting the coordinating beneficiary and the associated beneficiaries. In particular, I acknowledge that, by virtue of this mandate, the coordinating beneficiary alone is entitled to receive funds from the Contracting Authority and distribute the amounts corresponding to the associated beneficiary's participation in the action.

I hereby accept that the associated beneficiary will do everything in its power to help the coordinating beneficiary fulfil its obligations under the grant agreement, and in particular, to

Příloha č. IV ke Grant Agreement

provide to the coordinating beneficiary, on its request, whatever documents or information may be required.

I hereby declare that the associated beneficiary agrees that the provisions of the grant agreement, including this mandate, shall take precedence over any other agreement between the associated beneficiary and the coordinating beneficiary which may have an effect on the implementation of the grant agreement.

I furthermore certify that:

1. The associated beneficiary has not been served with bankruptcy orders, nor has it received a formal summons from creditors. My organisation is not in any of the situations listed in Articles 136 (1) and 141 of the EU Financial Regulation¹.
2. The associated beneficiary will contribute to the project in line with the amounts detailed in Form FC.
3. My organisation will participate in the implementation of the project as detailed in this proposal. The associated beneficiary will conclude with the coordinating beneficiary an agreement necessary for the completion of the work, provided this does not infringe on our obligations, as stated in the grant agreement with the Contracting Authority. This agreement will be based on the model proposed by the Contracting Authority. It will describe clearly the tasks to be performed by my organisation and define the financial arrangements.
4. I commit to comply with all relevant eligibility criteria, as defined in the LIFE Multiannual Work Programme 2018-2020 and the LIFE Call for Proposals including the LIFE Guidelines for Applicants.

This declaration and mandate shall be annexed to the grant agreement and shall form an integral part thereof.

I am legally authorised to sign this statement on behalf of my organisation.

I have read in full the LIFE Model Grant Agreement with Special and General conditions for integrated projects and the Financial and Administrative guidelines provided with the LIFE application files.

I certify to the best of my knowledge that the statements made in this proposal are true and the information provided is correct.

At Karviná on.....

Signature of the Associated Beneficiary:

Ing. Jan Wolf, The Mayor of Karviná

---

¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012, OJ L 193, 30.7.2018, p. 1